

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ

Měsíčný list apoštolátu modlitby a bratrstev v Čechách,
na Moravě a ve Slezsku.

S povolením duchovní vrchnosti vydává

PLACIDUS J. MATHON,
kněz řádu sv. Benědikta.

DRUHÝ ROČNÍK

1868.

V RAJHRADĚ (na Moravě).

Tiskem národní kněhtiskárny Josefa Šnaidra v Brně.

OBSAH

II. ročníku „Školy Božského Srdce Páně.“

I. Básně.

	Strana		Strana
Obraz Božského Srdce	1	Hymna k sv. Benediktu a sv. Školastice	193
Srdce Páně	33	Žal matky Slavie nade smrtí syna Sušila	224
Modlitba	65	K Panně Marii	225
Já jsem pastýř, dobrý pastýř	97	Anděl strážce	257
Vítězství církve	100, 270	Zlatá kniha	289
Kající	122	Hymna ku počtě sv. Gertrudy	321
Věnování-se Panně Marii	129	M. amorová hrobka	348
Duchovní přijímání (s notami)	153	Na dušičky	352
Láska k Pánu Ježíši	161	Narození Páně	353

II. Pojednání.

	Strana		Strana
Apoštolát modlitby v roku 1868 (Encyklika Pia IX.)	14	Božský učitel poučuje svého žáka, že život cnostný možný a potřebný jest	138
Duchovní Budíček	18, 37	Božský učitel poučuje svého žáka o povinnosti, dávati dobrý příklad	162
Pokory stupeň 4tý: trpělivost v protiventství (D. B.)	76	Božský učitel poučuje žáka svého, v čem největší štěstí a neštěstí záleží	234
Pokory stupeň 6tý: upřímnost k svému duchovnímu otci	110	Božský učitel poučuje žáka svého, že při všem k nebi pohlížení má	306
Co stojíš ničeho nečině? (Pátý stupeň pokory) (D. B.)	175	Královna mučenníků	114
Podstavec k 5. stupni pokory (D. B.)	266	Co schází nynějšímu věku?	130
Pokory stupeň 6tý a 7mý (D. B.)	341	Vyzpovídal se	142
Pokory stupeň 8mý, 9tý, 10tý, 11tý a poslední 12tý. (D. B.)	381	Výklad na modlitbu Páně: (Úvod a předmluva)	191
Práce Božského Srdce Páně	23, 189, 274	Výklad na modlitbu Páně: (První a druhá prosba)	226, 258
Třídenní pobožnost v nynějších potřebách církve svaté	34	Výklad na modlitbu Páně: (Třetí a čtvrtá prosba)	293, 322
Ně které úryvky z vojska sv. Otce	59, 105	Výklad na modlitbu Páně: (Pátá prosba)	325
Nizozemští zuavové	273, 379	„ „ „ „ (Šestá a sedmá prosba a závěrek	353, 363, 371
O vzdělaných	189, 274	Slovo o misiích	202
Dva vůdcové	66	Hus v Kostnici	220
Kristova láska	74	Pronásledování křesťanů v Japaně	282, 335
Maria pomocnice naše	84	Maria uzdravení nemocných. (Události Filipsofské)	310, 373
Svatý Martin	347	Očištěc. (Vidění)	346
Posvátné doby roku církevního	85	Památka všech věrných dušiček	350
Advent	386		
Božský učitel povzbuzuje žáka svého, aby neodkládal pokáním	98		

III. Bratrstva.

Strana	Strana
Stanovy „apoštolátu modlitby“ 4	Bratrstvo nejbol. P. Marie (v kl. chr. Nanebevz. P. M. v Polici) 211, 118, 242, 268
Bratrstvo nejsv. Srdce Pána Ježíše. (II. třída ve Š. B. S. P.) 4, 101, 137	Zařizování bratrství nových a obnovování zašlých 208
Bratrstvo sv. Michala 41, 61, 104, 270	Ustaviční klanitelé nejsv. Srd. Ježíšova 237
Škapulír blankytný nepoškvr. Početí Panny Marie 43, 71	Svatý růženec 303, 334

IV. Pobožnosti.

Strana	Strana
Třídenní pobožnost v nynějších potřebách církve svaté 34	Modlitba cth. P. Zucchi-ho: „O Paní má, o Matko má! atd.“ 145
Hledání Krista Pána 83	Devítidenní pobožnosti k B. Srdci Páně den 9tý, svatvečer a slavnost 165
Důvěrný hovor ve „Škole Božského Srdce Páně“ 116, 207	Modlitba papeže Klementa IX. 187
Promluva k Panně Marii vítězné Juditě 117	Odpustky 100 dní na modlitbu: „Chváleno, uctěno atd.“ 320

V. Spolkové zprávy a články podobné.

Strana	Strana
Naším i jiným čtenářům 2	Maria pomocnice naše. (Ze života) 84
Kalendář spolkový (leden) 26	Svatý Martin. (Ze života) 347
„ „ (únor) 52	Měsíčný patron 119
„ „ (březen) 90	† František Sušil 222
„ „ (duben) 122	Zprávy o zbožných bratrstvech 252
„ „ (květen) 154	Života zachránění modlitbou: „Zdrávas“ 254
„ „ (červen) 186	Nové zákony 255
„ „ (červenec) 214	Všeobecný církevní sněm 255
„ „ (srpen) 244	Apoštolátu modl. se přivtělili 32, 221, 256, 320 (Ostatní na obálce každého čísla).
„ „ (září) 284	Poklad. pro sv. Otce 32, 64, 128, 256, 288, 320 (Ostatní na obálce každého čísla).
„ „ (říjen) 316	
„ „ (listopad) 349	
Jak obsah „Školy“ rozšířiti? 82	

VI. Milovníci nejsvětějšího Srdce Páně.

Strana	Strana
Svatý František Salesius 20, 48, 107	Ctihodný P. Zucchi 145
Blahoslavený Jan Sarkander 81	Života cth. Antonína Paduánského 176
Svatá Anežka z Monte-Policio 113	Svatá matka Bohorodičky 212
Měsíčný patron 119	

VII. Úmysly modlitby.

Strana	Strana
Úmysly modlitby pro měsíc leden 30	Úmysly hlavní pro měsíc květen 159
„ „ „ „ „ únor 62	K hlavnímu úmyslu pro měsíc květen 158
Vysvětlení hlav. úmyslu pro měs. únor 61	Úmysly modlitby pro měsíc červenec 192
Úmysly hlavní pro měsíc březen 96	„ „ „ „ „ pro ostatní měsíce na ob. čís.
„ „ „ „ „ duben na obálce čísla.	Hlavní úmysl pro měsíc září 288
	Úmysly modlitby pro měsíc prosinec 390

Š K O L A

Božského Srdce Páně.

Měsíčný list
apoštolátu mo-
dlitby.

„Učte se ode Mne, ne-
boť jsem tichý a pokorný
srdcem, a tak naleznete po-
koj duším svým.“

Mat. XI, 29.

S povolením duchovní
vrchnosti vydává

PLACIDUS J. MATHON,
kněz řádu sv. Benedikta v Raj-
hradě.

„Jeden jest učitel
vás — Kristus.“

Mat. XXIV, 11.

Ročník II.

Leden 1868.

Číslo 1.

Obraz Božského Srdce.

Srdce Božské, Srdce Páně,
Proč ovito jsi bodlinami,
Co rdí se krev v Tvé svaté
ráně,
Co šlehá plamen sedlinami?
A prostřed žáru co znak kříže,
Co paprsků těch chtějí stře-
ly? —
„To vše vás ke mně láskou
víze,

By láskou duše vaše vřely.
Že koruna mne z trní jímá,
Že nachem krve rána zeje,
Že plamen rudý křížek třímá,
To dí, že svým Pán kříže
přeje.
Že plamen záři stále sdílí,
Že paprsků se leje jasno,
Tím Pán tě učí, ze vsí síly
Jej milovat že jestiž spasno.“

Našim i jiným čtenářům.

„Škola Božského Srdce Páně“ začíná II. svůj ročník a ačkoli pro mnohé neshody ani co do úpravy a co do příhodnosti vycházení tak se všechno nemohlo vždy učiniti, jak jsme si toho přáli, těší se nicméně z mnohem většího účastenství, nežli se toho i největší její příznivci nadáli. Vele důstojní biskupové českomoravští schválili a doporučili ji všickni v běhu minulého roku svému duchovenstvu, jež na mnoze hned na počátku jejího objevení na ni lid obecný upozornili a o rozšíření její dle možnosti se přičinili. Časopisectvo národní katolické poukázalo na vhodnost a potřebu její pro nynější časy, jež dobře ocenilo její směr, který jest pěstovati pravou zbožnost, jenž jediná s to jest odchovati šlechtné, silné duchy a obětivé syny své vlasti.

Že ale předce mnoho ještě katolických Čechoslovanů „Školy“ jaksí se štítí, jest příčinou předně její jmeno: **Škola Božského Srdce Páně**. Nemůže býti tajno žádnému vzdělanějšímu, který nestranně soudí, že tento odpor, toto štítění se všeho, co se ukazuje býti zevrubnějším životem dle zásad sv. evandělia, jak jej sv. otcové (jichž každý větším byl mudrcem, nežli nynější filosofí všickni dohromady) a sv. církev katolická předkládá, že toto štítění-se výkvětem jest toliko novodobého neznabožství, totiž oněch zásad, které s toutéž neústupností a tvrdošijností v cestu se staví všemu, následkem čeho člověk ve všelikých případnostech života těšiti by se mohl býti katolíkem, s jakou pracují o zvelebení věd směřujících bezprostředně k vzdějším blahobytu a obveselení. V tomto nacházejí lidé toho nového náboženství (vlastně nenáboženství) vrchol svých namáhání a svou největší slávu. Proti tomu, lidu práce usnadniti (avšak pracující lid nemá z toho ve skutku pranicého) a vezdejší život jaksí osladiti, neměl by sice žádný ničeho, kdyby nebyly tím mnohem vyšší potřeby člověka, totiž týkající-se jeho duše nesmrtelné, zanedbány; jenom tenkrát by se mohla církev katolická a vše, co z ní plyne, vyhlásovati za nepřítel ve zdejšího blahobytu a za překážku pokroku vědy, kdyby se člověk ničím jiným nelšíl od zvířete (a ničeho jiného neměl též k očekávání), než vytříbenější chytrostí a nenasytnější lakotností, totiž kdyby člověk nenesl na své duši žádného obrazu Božího aniž pro věčnost určen nebyl ale tělesnou smrtí zhynul celý na vždycky. Takové lidi církev sv. arcíť nikdy neuzná a vždy bude proti zásadám a vědám, které člověka takového, jak nyní řečeno na těle i duši smrtelného si představují a naopak nepřestane býti osočována se vším, co z ní jest, od novodobé nekřesťanské (tak zvané) vědy a zvířecích lidí, protože mají za otce svého dábla. Arcíť řeknou ti, o kterých díme že se štítí tohō — „Božského Srdce Páně“, řeknou, že nesouhlasí s novodobým (ne) náboženstvím a že jsou přátelé církve katolické. Nechať; buďte ale důsledni. Základní učení církve katolické jest, že Bůh tak velice miloval svět, že Syna svého, pravého Boha, seslal, aby se vtělil, přijal lidskou přirozenost a nerozlučně s Božskou spojil, aby svým 33 letým chudým a namahavým životem a konečně svou nejtrpčí smrtí pokolení vykoupil a milosti vydobyl, jimiž by se lidé dědiči království nebeského stali. U člověka považuje se z důležitých příčin srdce středem, sídlem pocitů radosti a žalosti, hněvu a lásky. Byl-li a je-li dosud Ježíš Kristus pravý člověk, pak mu nemůžeme upírati, že má totéž srdce, jaké my máme, střed radosti a žalosti, sídlo a zdroj oné nevyzpytatelné lásky k nám, pro kterou tolik a tak velikých prací vykonal a dosud koná pro naše vezdejší i věčné oblažení. A tuto lásku nepochopitelnou živě si představiti

v nástrojích jejím, abych tak řekl, v nejsvětějším Srdci Bůh-člověka, a ji vzájemně jak sluší milovati, to by mělo býti přepjaté, nerozumné? Když se za našich dnů pro snadnější pochopení všechno takřka názorně vyučuje, nesměla by se věda všech věd, nesmělo by se to, co pro nás největší musí míti ceny, totiž že jsme milováni od Bůh-člověka srdcem jeho Božským a spolu lidským, taktéž názorně a srozumitelně vyučovati? Nebo v této lásce Pána nejvyššího a milování nejhodnějšího pozůstává největší důstojnost, pravá blaženost člověka. Proto na jměnu: „Božského Srdce“ mohou se toliko ti uraziti, kteří o té věci jakož i o lásce Boží k nám vůbec nikdy nepřemýšleli, aneb ve smýšlení a jednání ke straně patří novodobých neznabohů, jejichž cíl jest i všechnu víru v Boha vyhladiti a na místo toho starého Boha, sebe sama, člověčenstvo, jak praví, postaviti. S těmi tedy jdou, kdo nekrácejí s Kristem.

Druhá příčina nelibosti proti „Škole Božského Srdce Páně“ jsou ty **častější modlitby** a povzbuzování k modlitbě. Avšak toto jest předpojaté mínění o našem časopisu; jak často ve „Škole“ modlitby se uvádějí a že i o věcech k pobožnosti povzbuzujících „Škola“ pojednává způsobem zajímavým a zábavným, o tom mohou a musí toliko čtenáři její dosvědčiti. Jestli ale modlitba něco člověka tak zneuctivajícího, za což bychom se styděti měli? Lidé se vychlubují, když s nějakým velkým pánem směli promluvit; jest Pán Bůh náš menším pánem, než kterýkoli kníže tohoto světa, jest On méně bohatým aneb méně štědrým, než kterýkoli milionář a vyhlášený lidumil? Zajisté že převyšuje všechny svou slávou, bohatstvím a štědrotou. Předce ale pokládá se to za malou čest, s ním rozmlouvati (což jest modlitba) ano nyní považuje se to od mnohých již za nečest. Není to převrácenost? Modlitbu zavrhovati může toliko ten kdo si Boha pranic nevšímá, nevěda ani kdo On jest, aneb kdo o něm ničeho neví ani věděti nechce. Takových lidí jest bohužel mnoho za našich časů, a jsou to dítky onoho novodobého (ne)náboženství, o němž jsme se již zmínili, které má zásadu, že „člověčenstvo bude si samo prozřetelností (Bohem), když již dlouho za to trpěti muselo, že příliš dlouho na jiné vymyšlené prozřetelnosti počítalo.“ Lidé takových zásad, jakých již dosti jest slyšeti, nemohou se modlití, toho nebude žádný popírati, jim se zdá býti modlitba pošetilostí. Nikoli ale věřícím křesťanům; neboť ti v ní nacházejí svou největší sílu a poslední útěchu ve všelikých protivěnostech, jí se šlechtí a vzdělávají.

Duch církvi sv. protivný pronikl již všechny stavy společnosti lidské, vynechal jedině — bratrstva katolická. Jich on nechce ke svým záměrům použiti, on je usiluje toliko vyhladiti. Proto se nachází v nich ještě nejvíce ducha křesťanského a rozsoudní správce duchovní dobře to poznali a vždy se snažili, bratrstva rozšiřovati a duch v nich dobrý dále pěstovati. Z té příčiny určen jest náš časopis nejprředněji bratrstvím, aby tato dopomohla provésti úmysly Ježíše Krista, které jsou: posvěcení a pravé oblažení člověčenstva. Doufáme pevně v Boha, že učiní, aby bratrstva svůj překrásný účel za našich dnů poznala a jej dosáhnouti se vynasnažila. My zajisté neopomineme dle možnosti k tomu přispívati a ve spojení s velebným duchovenstvem a všemi spravedlivě soudícími křesťany dočkáme se té radosti, že zdravý rozum zvítězí nad pošetilostí bezuzdnou, a že právě ten prostý a nezkažený lid, který v četných bratrstvech se shromažďuje, nástrojem bude od Boha vyvoleným, aby jeho zachovalým životem a upřímnou modlitbou pravá osvěta a pravá svoboda, jakou nám podává láska našeho Vykupitele, v oblibu přišla u národu našeho.

Stanovy „apoštolátu modlitby.“

Apoštolát modlitby, jak se naši čtenáři z minulého roku (čís. 2. na straně 38 a č. 4., na straně 102) upamatují, jest spolek horlivých křesťanů, kteří v nedostatku jiných prostředků modlitbou dílo Pána Krista a sv. apoštolů provozují. Krásný ten spolek utvořil se roku 1844, 3. prosince v semeništi kněžském v městě *Puy* v jižním Francouzsku. Po nejprv byl schválen tento Bohu milý spolek od sv. Otce Pia IX. roku 1849, když v Gaětě (městě v Itálii) jako v zajetí se sdržoval; později roku 1861, 26. února udělila mu Jeho Svatost mnoho plnomocných a neplnomocných odpustků a 8. dubna téhož roku byl do arcibratrstva Božského Srdce Ježíšova ve chrámu *Maria della pace* v Římě přivtělen.

Při neobyčejně rychlém a mimo nadání velkém rozšiřování spolku, nebo v krátce čítal ve všech pěti dílech světa údů na tisíce, bylo radno, aby stanovy jeho, které dosud toliko od biskupa diecése *le Puy* stvrzeny byly, od viditelné hlavy církve od sv. Otce v Římě schválení a potvrzení došly. To se také stalo 12. září 1866; Pius IX. stvrdil stanovy spolku, jež před 18 lety co velmi spasný byl schválil, jak je *S. Congregatio Epporum et Regularium* po bedlivém skoumání za nejlepší byla uznala. Jsouť tytéž, jak jsme je minulého roku ve „Škole“ na straně 38. v krátkosti udali, až na tu změnu, že přivtělí-li se do apoštolátu celá náboženská shromáždění (kláštery, bratrstva a jim podobné), jmena jednotlivých oudů do seznamu se zapsati musí a nikoli pouze shromáždění jednoduchým jmenem.

Neboť co v článku 4. stanov stojí, že opisy každého seznamu k hlavnímu řediteli zaslány býti mají, co by zajisté s mnohými těžkostmi spojeno bylo, jest ustanovením z 24. května roku 1867 od Jeho Svatosti (což jsme důvěrně očekávali a proto celé stanovy spíše ani neuveřejnili) na prosby veledůstojn. biskupa *le Puy*ského smírněno (viz **NB.**) v ten smysl, že se opisy **nemusí** zasýlati, aniž že odevzdání lístku zápisního v pádech nemožnosti podmínkou jest přivtělení a získání odpustků.

Když tedy ku př. farář aneb představený duchovní společnosti, kláštera, bratrstva atp. faru, klášter, bratrství atd. do apoštolátu přivtělí a agregační diplom obdrží, nemusí již všichni farníci, všichni oudové kláštera, bratrstva atd. do apoštolátu přivtělení býti, nýbrž farář, představený kláštera, bratrstva atd. **dostává vlastně tím toliko to právo, seznam oudů vésti a kdo si toho přeje jej zapsati a lístek přijímací jemu odevzdati**; jiných obtíží mimo potřebné poučení a povzbuzování není s tím spojeno, a ten seznam nemusí se nikam zasýlati.

Nový rok společenský začíná, slušno ano potřebno jest, abychom i my nový a nikoli starý rok svého duchovního života začali, abychom se v duchu obnovili a byli-li jsme již dobří apoštolé modlitby, abychom se stali ještě lepšími. Proto nebude zbytečné, když místo všeho poučování o apoštolátu hned na začátku jednoduše jeho stanovy postavíme. Z dobrých příčin podáváme je předně původně v latinském jazyku, pak ale i ve svém mateřském.

Statuta pro pia Societate Apostolatus Orationis.

Art. 1us. Apostolatus Orationis neque sodalitas neque confraternitas proprie dicta est, sed potius foederatio quaedam precum, ad quam ineundam non privati modo fideles, sed maxime piae fidelium Societates invitantur. Non magis igitur ac

Associatio pro Fidei Propagatione, qui in auxilium venire conatur, conditionibus Confraternitatum institutioni praefixis subicitur.

Art. 2us. Solâ conditio Socii Apostolatus Orationis imposita, ut privilegiis huic Associationi propriis frui possint, ea est, ut nempe intentiones omnes SS^{mi} Cordis Jesu sibi proprias faciant, offerendo saltem semel in die suas orationes, actiones et dolores pro intentionibus pro quibus ipse Christus D^{us} continuo orat, seque in sacrificium offert, sed maxime pro Ecclesia universali, et pro Summo Pontifice Romano, uti pariter pro quibusdam aliis magis urgentibus necessitatibus a totius Societatis Moderatore singulis mensibus designatis.

Art. 3us. Cum Apostolatus Orationis Archiconfraternitati SS^{mi} Cordis Jesu, Romae in Ecclesia dicta — *della Pace* — institutae, aggregatus fuerit diplomate diei 8. Aprilis anni 1861; omnes fideles qui Apostolatus aggregantur, Indulgentiis, aliisque gratiis spiritualibus dictae Archiconfraternitati concessis, ipso facto frui poterunt.

Art. 4us. Religiosae Communitates, quibus in pia hac precum foederatione primus locus debetur, ad eam ineundam specialiter invitantur; ipsaeque eae in illa admitti poterunt quarum regulae obstant quominus ullum novum onus suscipiant, cum pro onere minime haberi possit suarum intentionum unio cum intentionibus SS^{mi} Cordis Jesu. Aggregantur porro hujusmodi Communitates per inscriptionem nominum singulorum membrorum, quae adscribi petunt, in catalogo a Superiore cujuslibet Communitatis de licentia Moderatoris totius Societatis faciendo, et ad hunc in copia transmittendo, ut in catalogo generali referatur. Ipse Superior schedas aggregationis a Moderatore generali edendas singulis tradet.

Art. 5us. Eadem ratione aggregari poterunt pia sodalitates, Confraternitates, Hospitia, religiosi Convictus, imo integræ Paroeciae. Verum singula harum Societatum membra, quae Apostolatum ingredi cupient, in peculiari catalogo inscribentur, et schedulam aggregationis a Superiore, vel Parocho, vel ab alia persona per Moderatorem generalem, vel centralem Directorem designanda accipient; neque ideo ad Apostolatum pertinere desinent quia ex Societatibus in quibus fuerant aggregati exhibent.

Art. 6us. Ipsi illi fideles qui ad Communitates et Societates ut supra Apostolatus aggregatas non pertinent, in Apostolatum cooptari poterunt, si eorum nomina in catalogis, quae in singulis his Communitatibus et Societatibus servantur, inscribantur, et schedulam aggregationis accipiant. Uniuscujusque porro erit diem aggregationis eligere, qua Indulgentiam Plenariam pro aggregatione concessam lucrari volet.

Art. 7us. Universae Associationis Moderator non solum schedas aggregationis ipse emittet, verum localibus Moderatoribus facultatem concedere poterit similes schedulas; determinato numero, suo nomine emittendi.

Art. 8us. In singulis regionibus ubi Apostolatus Orationis jam propagatus est, aut in posterum propagabitur, licebit generali ejus Moderatori centrales Directores instituere, qui diplomata aggregationis Communitatibus, Paroeciis, et aliis Societatibus tradent; quamvis autem harum nomina generali Moderatori transmittenda sint, valebit tamen aggregatio ab eo die quo diploma a centrali Directore accipietur.

Art. 9us. In qualibet Diocesi Associatio in posterum non fiet, nisi prius accedat consensus respectivi Ordinarii, cujus praeterea jurisdictio super Sociis suae Diocesis salva esse debet, ad formam SSsm Canonum, et Apostolicarum Constitutionum.

Decretum.

SS^{mus} D^{onus} Noster Pius Papa IX^{us} in audientia habita ab infrascripto D^{no} Secretario hujus Sacrae Congregationis Episcoporum et Regularium sub die 27. Julii 1866, suprascripta Statuta prout in hoc exemplari continentur, cujus autographum in Archivio ejusdem Sacrae Congregationis asservatur, approbavit et confirmavit, prout praesentis Decreti tenore approbat atque confirmat.

Romae datum ex secretaria ipsius Sacrae Congregationis hac die 12. Septembris 1866.

A. Card. Quaglia, Praefus.

Locus sigilli.

L. Svegliati, Secrius.

(NB.) Ex audientia SS^{mi} habita ab infro D^{no} Secto Sacrae Cong^{is} Episcoporum et Regularium, sub die 24. Maii 1867, Sanctitas Sua benigne annuit precibus Episcopi Anicien.; ac praedicta Statuta ita moderari mandavit, ut Directores locales non teneantur transmittere ad Directorem generalem proprios catalogos Sociorum; ut traditio schedae omitti possit iis tantum in casibus in quibus fieri nequit; atque ut Director generalis piae Unionis sit unus ex Religiosis Societatis Jesu, a Patre praeposito generali pro tempore eligendus.

Contrariis quibuscumque non obstantibus. — Romae.

A. Cardinalis Quaglia, Praefus.

L. Svegliati, Secrius.

Stanovy zbožného spolku „apoštolátu modlitby“.

Článek 1. Apoštolát modlitby není ani sjednota ani bratrstvo v pravém smyslu slova, nýbrž vlastně spojení-se jakési v modlitbách, ke kterému aby přistoupili, se netoliko jednotliví věřící, nýbrž obzvláště zbožné jednoty těchto věřících vyzývají. Nepodléhá tedy nic více, nežli spolek pro rozšiřování víry, jemuž ku pomoci přispěti hodlá, předpisům pro zařízení bratrstev ustanoveným.

Článek 2. Jediná podmínka, již oudové apoštolátu modlitby vyplniti musí, aby se účastnými mohli státi výsad tomuto spolku příslušících, jest ta, aby všechny úmysly nejsv. Srdce Ježíšova za vlastní si vzali, tím způsobem, že aspoň jednou za den obětují své modlitby, práce a utrpení na ony úmysly, ve kterých Kristus Pán sám ustavičně se modlí a v obět sebe přináší, obzvláště ale za církve všeobecnou a za římského papeže, jakož i za jiné nutnější potřeby, které od představeného celého spolku každého měsíce určeny bývají.

Článek 3. Jelikož apoštolát modlitby arcibratrstvu nejsv. Srdce Ježíšova, které v Římě ve chrámu řečeném — *della Pace* — zařízení jest, přivtělen byl diplomem z 8. dubna roku 1861, mohou věřící, kteří do apoštolátu vstoupili, tím samým podílu bráti na odpustcích a jiných duchovních milostech, které jmenovanému arcibratrstvu uděleny byly.

Článek 4. Náboženské společnosti, kterým v tomto zbožném spojení-se v modlitbách první místo přináší, vyzývají se obzvláště, aby k němu přistoupili; a mohou do něho přijmuty býti i takové, jejichž řeholy jim zabraňují, novou nějakou obtíž na sebe přijmouti, an se nemůže za žádnou obtíž pokládati spojení svých úmyslů s úmysly nejsv. Srdce Ježíšova. Takové společnosti však se přivtěluji za-

psáním jmen jednotlivých spoluoudů, kteří chtějí býti přivtěleni, v seznamu, který od představeného každé takové společnosti s dovolením ředitele celého spolku se učiniti a jeho opis jemu zaslati se má, aby ve hlavním seznamu umístěn byl. Představený doručí lístky přijímací, jež od ředitele hlavního se vydávají, jednotlivým oudům.

Článek 5. Tímtež způsobem mohou se přivtělití zbožné jednoty, bratrstva, nemocnice, duchovní výchovny, ano i celé fary. Ale jednotliví takových společností oudové, kteří do apoštolátu vstoupiti si žádají, zapíší se ve zvláštním seznamu a obdrží lístek přijímací od svého představeného, aneb faráře, neb jiné osoby, která od hlavního představeného a ústředního ředitele určena bude; oni nepřestávají apoštolátu přináležeti, když ze společnosti vystoupí, kterým přivtěleny byly.

Článek 6. Také oni věřící, kteří k takovým společnostem a jednotám jak řečeno apoštolátu přivtěleným nepřináležejí, mohou do něho přijmuti býti, když jejich jmena se zapíší v seznamech, jaké v jednotlivých takových jednotách a společnostech se chovají, a když lístek přijímací obdrží. Každému však jest svobodno den přijmutí si vyvoliti, ve který by plnomocných odpustků, pro vstoupení udělených získati chtěl.

Článek 7. Ředitel celého spolku bude vydávati nejenom sám lístky přijímací, ale může i místným ředitelům plnomocenství uděliti, podobné vydávati v jeho jmenu v počtu určitém.

Článek 8. V jednotlivých krajinách, kde apoštolát modlitby již jest rozšířen aneb přístě se rozšíří, může hlavní ředitel ústřední ředitele ustanoviti, kteří by diplomy rozdávali jednotám, farám a jiným společnostem; ačkoli však těchto (společností) jmena hlavnímu řediteli zaslána býti musí, platí nicméně přivtělení od toho dne, kdy se od ústředního ředitele diplom doručil.

Článek 9. V žádné diecesi nesmí se přivtělení státi, než se svolením příslušného představeného (biskupa), jehož pravomoc nad oudy jeho diecese neporušenou zůstati musí dle posvátných pravidel a apostolických ustanovení.

Dekret.

Jeho Svatost papež Pius IX. vyslyšev níže psaného p. tajemníka posvátného shromáždění biskupů a řeholníků dne 27. července 1866 svrchu postavené stanovy, jak v tomto opisu jsou obsaženy, jehož prvopis v archivu tohotéž posv. shromáždění uschován jest, schválil a potvrdil, jakož je tímto dekretem schvaluje a potvrzuje.

V Římě dáno z tajemnictví tohož posvátného shromáždění dnešního dne 12. září 1866.

A. kardinal **Quaglia**, předseda.

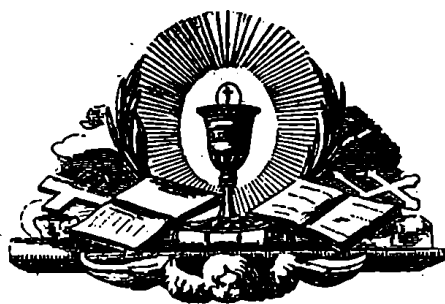
S. **Svegliati**, tajemník.

(**NB.**) Jeho Svatost vyslyšela níže psaného p. tajemníka posv. shromáždění biskupů a řeholníků, dne 24. května 1867 a svolila milostivě ke prosbám biskupa Ancienského; a nařídila, aby svrchu jmenované stanovy v ten způsob byly zmírněny, že ředitelé místní nemusí k hlavnímu řediteli vlastní seznamy spoluoudů zasýlati, že doručení lístku přijímacího opominouti se může v takových tolika pádech, když se stává nemožným; a že hlavním ředitelem zbožného toho spolku má býti jeden z tovaryšstva Ježíšova, kterého vrchní představený na čas ustanoví.

Tomu nemá nic býti odporo. — V Římě.

A. kardinal **Quaglia**, předseda.

S. **Svegliati**, tajemník.

II. Třída ve „Škole Božského Srdce Páně.“

Bratrstvo nejsvětějšího Srdce Pána Ježíše.

(Pokračování.)

„Otevřeli na mne ústa svá všickni nepřátelé.“ Thren. 3, 46.

Neskončená láska Srdce Pána Ježíše nebyla vždy odměnou láskou zplacena, právě naopak přechoasto neuznána, pronásledována, nadužívána! Kníže tohoto světa (Jan 14, 20) lásku tu nenávisť neskončenou pronásledoval proto, že Ježíš Kristus přišel na svět tento, aby hříšníky spasil (I. Tim. 1, 15). Avšak království dáblovo právě nepravostmi, nevěrou se jediné mohlo udržeti na tomto světě. Svou nejbolestnější smrtí na kříži, a otevřením nejsvětějšího Srdce kopím žoldnéřovým, smazal zápis úsudku, který ďábel proti nám svědící měl, přibiv jej na kříž (Kolos. 2, 14) a tak zbořil skutky ducha pekelného. — Přeukrutné utrpení Páně jak bylo důkazem lásky věčné jeho Božského Srdce, byloť zároveň dílem (Luk. 22, 54) mocnosti tamnosti. A když Božský náš Spasitel vstoupiv na nebesa sedě na pravici Boha Otce skrze církev sv. katolickou dílo svého vykoupení konává, věčné maje kněžství, i věčně spasiti chce, kteřížkoli skrze něho přistupují k Bohu (Žid. 7, 25) tu rozhněval se drak na církev, a bojoval a bojuje nepřetrženě proti dítkám jejím, kteříž ostříhají příkázání Božích (Zjev. 12, 17). Zdálo by se naprosto nepochopitelné ano nemožno, aby lidé, aby i věřící mohli nenáviděti toto láskou věčnou plápolající Srdce. Než lidé, svedeni jsouce knížetem temnosti, více milovali a milují temnosti, nežli světlo, nebo skutkové jejich jsou zlí, a proto nenávidějí světla, aby nebyli skutkové jejich trestáni (Jan 3, 19). Jedině odtud se dá vysvětliti, kterak jest možno, že po vykoupení Kristovu tak mnoho hříchů, nepravosti a nevšímavosti, zapomínání na Boha, kacířství, nevěry, rouhání, bohaprázdnosti a tím zmaření vykoupení Kristova, zničení úmyslu toho nejsvětějšího Srdce, alespoň u velikého počtu duší místa míti může. Ďábel se jim vrhne do srdce, ďábel nenávisťi věčnou chce zničiti, co Kristus v lásce věčné postavil. Tak to bylo od jeho narození až do smrti, tak od založení sv. církve katolické skrze všechna století nepřetrženě až do dnešního dne, a bude to až do skonání světa. To skonání světa zdá se, že rychle se přibližuje. Neboť sám Pán Ježíš na slavnost sv. Jana Evangelisty (viz číslo 10 stránku 304 naší školy) blahoslavené Margaritě ráčil zjeviti, „že jeho veliká touha, aby od lidí dokonale milován byl, ho pohnula, aby se rozhodnul, jim Srdce své zjeviti, a jim v těchto posledních časech toto poslední namáhání lásky ukázati.“ — A jakýž pak to byl čas, v kterém blahoslavené Margaritě své nejsvětější Srdce zjevil? Co pak následovalo po tom zjevení, a co nepřetrženě jako řetěz ještě následuje. — Tu k jasnému toho všeho pochopení nutno se ač zkrátka, nicméně postačitelně zdržeti.

Kornelius Jansenius, od roku 1630 professor v Lovani a později v městě Yperně biskup, sepsal knihu s nápisem „Augustinus.“ Nazval ji proto tak, že se domníval, jakoby v ní jediné učení sv. Augustina, učitele církve svaté, bylo obsaženo. Hned v úvodu se osvědčoval, že obsah knihy rozsudku stolice apoštolské podrobuje. Kniha ta vyšla po jeho smrti a způsobila tak prudké spisové potyčky, že papež Urban VIII. čtení knihy zcela musel zapověditi. Dokázalo se, že obsah knihy jest tajný Calvinismus, čili učení helvetské, a patero vět, jako jádro celé knihy, po dvouletém přísném vyšetřování od papeže Innocencia X. 1653. se odsoudilo. Přivrženci Janseniovi, vůbec Jansenisté, nemohouce upírati, že věty odsouzené jsou skutečně kacírské, popírali, že nejsou obsaženy v knize Janseniově. Z toho se vyvinula učená písemná hádka mezi Jansenity a Jesuity, aneb řeholníky tovaryšstva Ježíšova, kteří poslednější přesnou pravdu církve katolické neohroženě a stále hájili. Do těchto hádek, jak se zdálo učených, nejen duchovenstvo, nýbrž i dvůr královský ve Francii, parlament i universita Pařížská živým účastenstvím sahaly. Nedá se upříti, že mnozí z Jansenistů učeností a mravní přísností vynikali a v učeném světě velikým jmenem slyni.

Nejčelnější Jansenisté byli: Antonín Arnauld, jeho bratr Robert Arnauld z Andilly, Le Maistre de Saci, Petr Nicole, Claudius Lancelot, Paschasius Querull, Mikuláš Fontaine. Hlavním sídlem šmejdů janseuistických byl panenský klášter Port-Royal. Klášter ten byl 1233 pro řeholnice cisterciacké založen. V době sporů jansenistických byla abatyší Angelika, sestra Antonína Arnaulda; po její smrti stala se abatyší teta její též jmenem Angelika, a spiritualem jejich byl Ludvík Le Maistre de Saci. Následkem téhož staly se řeholnice Port-Royalské nejvřelejšími zastávatelkyněmi učení jansenistického. Avšak učení to, které se nesčetnými spisy rozšiřovalo, které, jak se zdálo jen na větší přísnost mravů, na větší čistotu srdce, na hodnější přípravu k přijímání sv. svátostí, působiti chce, a tudíž se za čistý výplinek učení sv. církve katolické považovalo, zvláště od lidí neučených a pohlaví ženského, jenž se vůbec domnívaly, že Jansenisté jsou toliko přísnější katolíci, — učení to není nic jiného nežli pod krásnými slovy ukrytý had učení Kalvinova. Celá soustava překypuje nenávisť proti stolici apoštolské; heslem jeho jest zjevné zhrdání rozsudků papežových pod lichými, mudráckými výmysly; od přepjaté přísnosti k zoufalství a nově vede krokem důsledným přivrženců svých; sahá na samého Boha se rouhající, ano zničující vlastnosti jeho a tím samým i samu bytost Božskou; činí i Boha nespravedlivého ukrutného, který před řízením svým jistě lidí k spasení a jistě zase k zahynutí zúmyslně stvořil, a že nelze některá přikázání Boží zachovávat, anť prý se dostatečně k tomu milosti od Boha nedává; pozbavuje člověka svobody, odnímá mu všelikou naději a podkopává všelikou křesťanskou mravnost. Nejsmutnější následek byl zajisté ten, že věřícím jak slovy tak i spisy vpravili příliš velikou, přepjatou ostýchavost před stolem Páně, přepínajíce neslychanou přísností přípravu ku sv. přijímání potřebnou, ano i kajícího i skroušeného a náležitě připraveného pod vždy novými zámysly od stolu Páně vzdalujíce, z čehož jednak malomyslnost, jednak lehkomyšlnost, vždy ale vzdalování-se od sv. přijímání nutně následovalo. Stál Páně zcela osamotněl; nebo nikdo si netroufal tak čistým býti, aby směl hodně přijímati. Avšak tím zůstávaly ubohé duše beze vši síly nebeské, hynuly hladem duchovním, padaly vždy hloub do hříchů.

Ošklivé to kacírství bylo tím záhubnější, že se, jako jiné kacírské sbory, nesoustředilo, nýbrž vyjímaje některých obcí v Nizozemsku, mezi katolíky roztrou-

šené zůstalo, a buď tou neb onou zásadou jinak dobré i horlivé katolíky, ano i biskupy otrávil; a spolu hlavní přípravou k děsné revoluci ve Francii v minulém století bylo. Nyní se podívej v čísle 9. naší „Školy,“ na stránku 264, a dočteš se, že blahoslavená Margarita se právě v té době narodila, do kláštera vstoupila, od Pána Ježíše všecka ta krásná utěšená zjevení obdržela, když nejvíce zuřily spory Jansenistické. Nyní pochopíš, kterak si Pán vším právem stěžoval nad nevděkem k čisté lásce jeho Božského Srdce; proč běduje nad ledovitostí a vzdorovitostí, kterou se láska jeho všecky meze překračující, téměř napořád splacuje. Nyní jasně poznáš tu nevýmluvnou zázračnou, věčnou lásku Srdce Ježíšova, ale také spolu tu neukrotitelnou neúnavu pekla proti účtě téhož nejsvětějšího Srdce. Jak pak by bylo možná, aby peklo, které v tom kacířství nejvíce jed svůj vychrlilo, mohlo lhostejně na účtu tu, která právě kacířství to zničit mělo, se dívat! Úctu nejsvětějšího Srdce Pána Ježíše spisy vydanými nejhlavněji rozšiřovali, zastávali, odporučeli kněží z tovaryšstva Ježíšova; útlá účta téhož nejsvětějšího Srdce vyžadovala a uváděla k častějšímu hodnému přijímání sv. svátostí; účta Srdce Ježíšova odhalila tu nevýmluvnou výheň lásky Boží k hříšnému pokolení lidskému; účta Srdce Kristova byla útočiště hříšníků, naděje i pozoufajících, ano předchutí rájských slastí pro duše nábožné. Ký div tedy? že Jansenisté ve všech svých odborech již proti ní povstávali, že byli odpůrcové jesuitů, an pobožnot ta od těchto se pěstovala. A co se proti účtě té namítalo? Byloť to něco důležitého? něco u víře svůj základ majícího? Slyšmež!

Sněmisko Pistojské, sestaveno ze zásad jansenistických, ve 375 člancích necírkevní své náhledy projevujíc, v člancích 62. účtu lásky nejhodnějšího, nejsvětějšího, Božského Srdce Pána Ježíše se opovážilo nazvati pobožností novou, bludnou, a nebezpečnou, a k tomu cíli všechny ty jedovaté námitky jansenistické soustředilo, a pravý smysl účty té zúmyslně porušilo. Těch 75 článků bylo od vývody toskánského Leopolda, bratra císaře Josefa II., jehož po smrti v císařství i následoval, navrženo a od biskupa Pistojského, jmenem Scipio Ricci ve Florencii 1787 sedmnácti zemským biskupům k dalšímu vyjednávání předloženo. Avšak tito se statečně opírali takovému podnikání a papež Pius VI. (Auctorem fidei) všecky ty bludné články odsoudil a proti bladařům těmto takto uzavřel: „Věřící klaní se Srdci tomuto, že jest to srdce Pána Ježíše, totiž Srdce Božské osoby, osoby „Slova“, s kteroužto jest nerozdílně spojeno“ — Budiž věčně zvelebeno nejsvětější Srdce Pána Ježíše, že výrokem sv. apoštolské stolice neklamně všecky jedovaté nájezdy proti účtě této jsou zničeny! Než podívejme se blíže na prázdné námitky ty. Dí se totiž, že jesti účta nejsvětějšího a Božského Srdce Pána Ježíše pobožností novou. Avšak to jest holá lež! Úcta tato jest ta nejstarší; předmětem a pohnutkou účty nejsvětějšího Srdce Pána Ježíše dle smyslu sv. církve, dle zjevení samého Pána Ježíše blahoslavené Margaritě učiněného, jest přenesmírná láska, kterou jednorozený Syn Boží k hříšnému pokolení lidskému choval, k jehožto vykoupení tak daleko šel, že svůj vlastní život na tvrdém dřevě kříže obětoval, zanechav nám ustanovením nejsvětější Svátosti Oltářní závdavek své skutečněné lásky. Účel pobožnosti té spočívá přede vším v tom, abychom dle všech sil svých a všemi spůsoby zvelebování, nad jiné však vděčnou a odměnnou láskou tu útlou něžnost uznávali, jižto Pán Ježíš obzvláště v nejsvětější Svátosti Oltářní k nám jevil: a pak abychom seč nás jest napravili ty urážky a to týrání, které božský Spasitel náš za čas svého vezdejšího putování vytrpěl, a kterýmž bez přestání vystaven jest v nejsvětější Svátosti Oltářní, an ho zaslepení a zatvrzelí hříšníci buďto nehodně, svatokrádežně do svého srdce přijmouti

se opovažují, aneb jinými hroznými spůsoby ho pronásledují; an ho kacířové v tomto tajemství lásky, v tomto nevýmluvném zázraku zmaření-se nejen upírají, nýbrž i modlářstvím úctu příslušnou nazývají; an kacíři, neznabohové a spustlí katolíci do chrámu se vloupivše ze svatostánku Svátost tu neskonale bohaprázdnou rukou vytahují a bohaspustlýma nohama se opovažují šlapati! — Ale ke všem těmto věcem věřící od ustanovení Svátosti nejsvětější nebyli nikdy lhotejnými; úcta ta jest s církví svatou nerozlučně sjednocena; církev nebyla by více církví pravou, a poněvadž mimo pravou církví žádná církev býti nemůže, nebylaby tedy žádnou církví, kdyby jinak byla smýšlela a věřila. Úcta se jediné na Pána Ježíše vztahuje, a má hlavně za účel Pána Ježíše co možná nejvíce mílovati, tu lásku pobožnostmi jeviti, jeviti nad jiné tím, že mu náhradu činiti chceme, za ty hrozné bohaspustlosti, jichžto se bezbožnost lidská i ďábelská proti němu dopouští. A to že by bylo něco zcela nového? Neleží-li to u víře samé? Nikoli! toto přesvědčení jest tak staré, jako sv. církev, pobožnost tedy jest ta nejstarší. Ano co pravím, tuto neskončenou, věčnou lásku Pána Ježíše, druhé Božské osoby, obdivují sv. andělé od svého stvoření, a klaněli se jí dříve nežli zem tato byla stvořena. Úcta ta tedy není novou, nýbrž tou nejstarší! —

Dále se rouhavě namítalo, že úcta lásky nejhodnějšího Srdce Pána Ježíše prý jest úctou bludnou. Nikoli! právě tato námítka jest bludem hrozným! Vždyť nikdo nevěří, že se úcta vztahuje na vyobrazená Srdce Páně, totéž na tu malbu aneb látku, z které podobizna zhotovena jest. Takové směšné námítky jsou hanebným utrhaním. Všelická úcta vztahuje se na samého Pána Ježíše. Pán Ježíš ale jest Bůh a spolu pravý člověk. Jako Bůhčlověk nás ráčil vykoupiti, k tomu vykoupení ho pohnula jeho přenesmírná láska. Nebo tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozeného dal, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný (Jan 3, 16). V Pánu Ježíši přebývá všecka plnost božství tělesně (Kolos. 2, 9), kterýž učinil i věky, jsa oblesk slávy a obraz podstaty Boha neviditelného (Žid. 1, 4). Tedy v člověčenství svém nám lidem viditelného božství, svou lásku věčnou představoval (Jan 1, 14). Představováním lidského Srdce Pána Ježíše se smyslům našim představuje neskončená, nevýmluvná, přenesmírná, věčná, Božská láska našeho Spasitele, a to více spůsobem nejpřirozenějším a nejupřímnějším. Vždyť pak, když chceme někomu říci, že ho upřímně, vřoucně milujeme, říkáme, že ho milujeme srdečně, z celého srdce svého. Ano sám náš Božský mistr tak nám prikazuje: „Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého.“ (Mat. 22, 37). Tímto tedy spůsobem se ty dva pojmy „láska“ a „srdce“ jako pojmy totožné, jako významy jedné a té samé věci považují. Srdce jest smyslný, znázorněný obraz lásky. Předmětem úcty nejsvětějšího Srdce Pána Ježíše jest jeho neskončená láska, pohnutkou úcty této jest jeho nevýmluvná láska, účelem této úcty jest opět jen jeho přenesmírná láska. A poněvadž srdce jest obrazem znázorněné lásky, právě proto na plátně malovaný obraz Srdce Pána Ježíše, aneb jinak nápodobněný nemůže nic jiného představiti a nepřepstavuje, nežli znázorněnou jeho věčnou a Božskou lásku. A poněvadž sv. Jan píše: „Bůh láska jest. V tom se ukázala láska Boží k nám, že Syna svého jednorozeného, poslal Bůh na svět, abychom živi byli skrze něho.“ (I. Jan. 4, 8—9.) následuje, že i ten malovaný obraz Srdce Pána Ježíše jak představuje nám jeho lásku neskonalou, nápodobně i samého Pána Ježíše co Bohočlověka nám představuje. Tak církev svatá nám představuje Pána Ježíše na kříži rozpjatého, aneb co malé pacholátko v jeslích ležícího, aneb divy a zázraky činícího;

poněvadž právě tímto představením pohnutlivé úpomínky v duši naší vzbuditi chce na všechno to, co Pán Ježíš vtělením, narozením, životem, zázraky a umučením svým vše pro nás ráčil činiti a vytrpěti, aby nás pobloudilé ovečky na cestu spásy uvedl. Nápodobně i církev svatá vystavuje na oltářích našich obraz nejsvětějšího Srdce Pána Ježíše k veřejné úctě, aby nás tím upamatovala na tu přenesmírnou lásku, kterou nás Pán Ježíš od věčnosti miloval a zároveň aby naši ledovitost a necitlivost roz- nítla, abychom ho vzájemně láskou odměnnou milovali. A to že by mohlo býti něco bludného? Vždyť ctíce nejsvětější Srdce Ježíšovo ctíme souhrn všeho působení jeho vůle, jeho lásky, všech mocností jeho duše. Avšak úcta ta, tělesným Srdcem Ježíšovým, které všechny ty věci najednou znázorňuje, jakožto nutný do smyslů pa- dající předmět jest podmíněna. Rozum jasně nahlíží, že znázorněný předmět před- pokládá ten samý předmět sám o sobě, nebo bez něho nebyloby žádného znázornění možná: nápodobně nemůže se ctíti, leč by se též zároveň uctilo ono, co se před- stavuje. Ctíce tedy nejsvětější Srdce Pána Ježíše v obraze nastíněné, tím též před- mět samý, jehož znázorňuje, totiž samo Srdce Páně musíme ctíti a ctíme. Avšak Srdce Pána Ježíše jest souhrn lásky a všech těch výkonů, které Pán Ježíš, co Bůh- člověk pro spásu naši podnikl, všechny tyto výkony, ale opět činějí samého Pána Ježíše, tak že ctíce Srdce Pána Ježíše vlastně a výhradně ctíme jej samého co Boho- člověka a Spasitele našeho. A to žeby nebylo nanejvýše spasitelné, svaté ano po- vinnosti naší? — Můj Bože! kam člověk nenávidí a kacířstvím zaslepený se nechává svěsti! —

Sněmisko Pistojské co ohlas všech nepřátel úcty nejsvětějšího Srdce Ježíšovo též povídalo, že prý ta úcta jest nebezpečná. Cože! nebezpečná? a proč? inu prý, že rozeznává, a tím se klaní liternému srdci, a že je nebezpečno říci: „Božské Srdce“, žeby se muselo říci též „Božská ruka“, „Božská noha“, „Božská hlava“ atd. Že tedy se má Pán Ježíš ctíti, nikoli prý jednotlivé údy jeho, anby se tím k nebez- pečnému rozdrobení osoby Páně podnět dával. V pravdě naramně moudrá námítka, velmi veliká péče o ubohý lid, aby nebezpečně nerozdrobil osobu Páně! Ubohý lide křesťansko-katolický! jak za nevzdělaného, jak za sprostého, jak za modlářského tě drží nepřátelé Kristovi! licoměrným, blisknajícím rozumkovaním tě chce o nejutěš- nější, nejkrásnější a nejprospěšnější pobožnost oloupiti! Neskonalou, věčnou lásku Pána Ježíše si rozjímati, tou láskou své chladné srdce k odměnné lásce rozhárati, za tu kyselou nenávid, kterou nepřátelé po Kristu Pánu plyjou a lidu víru v něho vyrvati chtějí, dětinným srdcem nějakou nahradu činiti, to tedy jest nebezpečno! Na jeho lásku zapomínati, k urážkám které se mu nepřetržně stávají, ledovitou lhostejností se dívati, od stolu Páně se vzdalovati, to jest prospěšno! — Vemte tedy věřícímu lidu víru v Ježíše Krista, aby nebyla mu nebezpečná a obdařte ho nevěrou, která by jej učinila osvíceným potupitelem kříže Kristova; než podívejme se na věc samu očima svaté víry. Svatý Tomáš Akvinský, učitel sv. církve, budiž nám vůdcem, jehož věrně následovati chceme.

Židé obětovali o svátcích velikonočních beránka, který se proto beránkem velikonočním jmenoval. Beránka toho zajisté nectili proto, že beránkem byl; nýbrž že předobrazoval beránka Božího, zaslíbeného Mesiáše, Ježíše Krista. Upamatování jsouce takto na beránka Božího neodvrátili proto pozornost svou od obětovaného sku- tečného beránka; neboť právě tento skutečný, Krista předobrazující beránek, úctu a touhu po předobrazovaném beránku Božím po Kristu Pánu, který snímá hříchy světa vzbuzoval. To platí právě také o úctě nejsv. Srdce Pána Ježíše. Cť-li se toto tě-

lesně vyobrazené Srdce, ctíme jeho srdce lidské, úctou tou ale směřujeme přímo k tomu, co se vyobrazuje, k neskončené a klanění nejhodnější lásce jeho, kterou co Bůhčlověk k nám v Srdci svém choval. Jeho božská láska, jakož i všeliká plnost božství přebývala v jeho člověčenství i tělesně, přebývala tedy i v Srdci jeho lidském, co sídle tělesného života. A poněvadž božství druhé božské osoby s člověčenstvím na věky nerozlučitelně jest sloučeno, následuje že pod nejsvětějším Srdcem Ježíšovým se nemůže nic jiného myslet, leč srdce s jeho osobou lidskou nerozlučně spojené; — s jeho člověčenstvím jest však nerozlučně sjednocené na věky též božství, a právě proto musí totéž božství i s jeho Srdcem býti sjednoceno. Nyní jsme vírou svatou zavázáni celému Pánu Ježíši, co Bohučlověku, se klaněti. My ovšem tím nechceme myslet, že bychom se klaněli jedině člověčenství Pána Ježíše, nebo pouhému člověku klaněti se nemůžeme a nesmíme. Avšak Pán Ježíš nebyl ani jedinkým okamžením pouhým člověkem. Od prvního okamžení klanění nejhodnějšího vtělení zůstává božství s člověčenstvím na věky nerozlučně sloučeno. Právě tímto úzkým sjednocením běře jeho člověčenství podíl na úctě jeho božství, tak že vtělením Slova Božího jeho člověčenství takřka zbožněno se stalo. To jest nad míru jednoduché. Ctímeli člověka pro některou krásnou vlastnost, ctíme zajisté celého člověka, tedy všechno co k jeho bytosti přináleží. Nápodobně, když se klaníme Pánu Ježíši, klaníme se jeho celé osobě tedy i jeho člověčenství, avšak tomuto jedině pro jeho nerozlučené sjednocení s božstvím. Klanímeli se však pro to nerozdílné sjednocení s božstvím také spolu zároveň jeho člověčenství, následuje, že se ta úcta klanění, čili poklony též jeho nejsvětějšímu Srdci musí vzdávati. Nebo všechny přednosti jeho člověčenství přináležejí též i srdci jeho, co části člověčenství. Bez srdce nebyl by již pravým člověkem, a srdce o sobě též není člověkem: souvisí takto všechno nerozlučně dohromady. Klaněti se tedy části jest tolik jako klaněti celé osobě Kristově. Když věřící z pokory papeži nohu líbají, jistě chtějí celého papeže, co náměstka Kristova, a nikoli jen jeho nohu líbati. Líbá-li dítě rodičům ruku, chce uctiti celého otce, celou matku, tedy celou osobu, a nikoli jen ruku. Taktéž mluvili se o klanění, o úctě nejsvětějšího Srdce Pána Ježíše, tedy úctě jeho člověčenství, vyznívá se vždy celá osoba Ježíšova, tedy jeho celé člověčenství s božstvím sloučené. Není to tedy rozdrobení Pána Ježíše, mluví-li se o jeho nejsvětějších ranách, o jeho božské krvi, o jeho trním osvěčené hlavě. Není, nemůže to býti nebezpečno, říci o Pánu Ježíši, že má božské ruce, božské nohy, božskou hlavu; nebo všechno to jest s jeho člověčenstvím i božstvím nerozdílně sjednoceno, a běře právě pro toto sjednocení na úctě, která jeho božství připatří, podíl. Nebezpečno ale, a načisto kacířské jest chtíti to popírati, jelikož by to bylo bludem nestorianským, osobu Kristovu dělícím. (Conf. Sämtliche Werke des Cardinals Alois Lambruschini).

Právě proto papež Pius VI. jak svrchu povědíno nejen usnešení sněmiska Pistojského, a tím i všechny námítky jansenistické — proti úctě nejsvětějšího Srdce Pána Ježíše zavrhl a odsoudil, nýbrž úctu tu slovně potvrdil, a bratrství k uctění téhož nejsvětějšího Srdce s hojnými sv. odpustky obdařil. Nástupcové jeho Pius VII. Leo XII. Řehoř XVI. bratrství toto velikými milostmi a výsadami jakož i odpustky svými sbohatili. Následkem toho se počet těchto bratrstev velice rozmohl. Když pisatel těchto řádků 9. prosince 1850 od arcibratrství v Římě diplom pro svůj farní chrám Páně obdržel, byloť již 5446 bratrstev zařízeno. Jak pak teprv od toho času se počet musel rozmnožiti! Nynější sv. Otec, slavně církve Boží řídící Pius IX. dne 23. srpna 1856 nařídil, aby se v celé církvi katolické každoročně v celém světě

slavnost nejsvětějšího Srdce Ježíšova se mší svatou a církevními hodinkami konala, „s tou žádostí, jak zejména sv. Otec dí, aby věřícím novou pohnutku podal, raněné Srdce toho, jenž nás miloval a krví svou od hříchů nás omil, láskou vzájemnou objímati“. —

Ach ano! milujmež nejsvětější Srdce Ježíšovo, toto středisko milosti plné celého působení božské osoby jeho, které nic jiného nezná nežli lásku, jiného nedýchá nežli lásku. Právě úcta ta jest nejzpůsobilejším prostředkem k probuzení naší lhostejnosti, nejlepší naukou k přisvojení si Duchu Kristova. V tomto nejsvětějším Srdci nalozáme nevyvážitelnou pokladnici všech milostí, které nám napomáhají, aby srdce naše podle něho se přetvořila! —

Apoštolát modlitby roku po N. P. 1868.

Apoštol modlitby má své úmysly spojití s úmysly Srdce Ježíšova, jeho svaté touhy vzítí si za své vlastní. Srdce Ježíšovo nepečuje zajisté o nic tak starostlivě, jak o církev sv., aby se po celém světě rozšířila a zvelebila a její neviditelná hlava, její Vykupitel, a Bůh Otec i s Duchem svatým skrze ni více a více poznán a milován byl. To jest již veliké pole našich žádostí a obětí; neboť církev sv. má všude nepřátelství v hojnosti, nepřátelství od cizých, nepřátelství i od vlastních dítek nezdrárných. Pravidelně ale a pod pláštěm vlády světské jest za našich dnů pronásledována až na smrt v Číně a Japansku (v Asii) od pohanů, v Itálii od revolucionářů, věrných to dítek tak zvaných svobodných zedníků a v říši Ruské od zaslepených, vlády chtivých rozkolníků. Co se týká pronásledování v Číně a Japansku od pohanů, není nám to tak divno, jelikož jim světlo víry křesťanské ještě nezasvitlo; s větší bolestí musíme si připomínati pronásledování církve sv. v Itálii a mezi Slovany nám dle těla spřízněnými: tu musíme s hlavou viditelnou naší, s papežem Piem IX. spolucítiti a k nebesům volati o brzké ukončení dnů tak strastných. K povzbuzení takových smýšlení bude dostačovati, když poslyšíme, jak si stěžuje sv. Otec v Římě v listu, jež na všechny biskupy katolického světa 17. října minulého roku 1867 poslal, a který pro tentokrát jednoduše zde klademe. (Ostatně viz hlavní úmysl ledna.)

Encyklika Pia IX.

Ctihodní bratři! Pozorujte náš vnitřní stav a uzříte s lítostí nejohybnější ohavnosti, které tohoto okamžení nešťastné Itálii hrozí. Vzýváme Boha, kterému se zalíbilo, nás do těch nejhorsích časů postaviti, kde působením jistých lidí, obzvláště oněch, jenž nešťastnou Itálii vládnou, ctihodné jak Božské tak církevní zákony nohama se šlapají. Odtud pocházejí všechna bezpráví, odtud všechno zlé, na co všechno s největší žalostí hleděti musíme, odtud onen nesčíslný počet lidí, kteří cestou nepravosti kráčíce pod praporem dábla bojují, na kterém napsáno jest „lež“; lidé, kteří pod jmenem revolucionářů Boha zavrhuji, svaté věci zneuctívají, Božské a lidské právo nohama šlapají; lidé, kteří, jako divé šelmy loupeže hledají, krev prolévají a s pohoršením největším duše ničí, ano za svou nepravost ještě odplatu požadují, slabé a chudé šidí, počet nešťastných vdov a sirotků rozmnožují, bohaprázdné dary obsypávají, spravedlivé ale olupují a nakaženi každou zlou nárůživostí se snaží, této zadost učiniti mrzkým způsobem s největší škodou lidské společnosti.

Takovými lidmi jsme nyní obklíčeni, ctihodní bratři! Tito lidé chtějí vztýčiti dábelským duchem naskrz prosáklí prapor lži v našem vznešeném městě vůči Stolice sv. Petra a ve středu katolické jednoty a pravdy. A oudové subalpinské vlády, kteří měly takové lidi potlačit, ještě jim nadržují, zbraň a potravu dávají a se nestydí, je táhnoucí proti tomuto městu hájiti. Ale všichni tito, byť by i to nejvyšší místo ve státu zaujímali, ať se třesou, neb takovým nepoctivým jednáním na ně celá řada církevních trestů a censur se shrne.

Ačkoliv nepřestaneme v pokoře Boha milosrdného prositi a vzývati, aby tyto bídné lidi k spasitelnému pokání přivedl a jim pravou cestu zákona, náboženství, bohabojnosti ukázal; předce nemůžeme zamlčeti těžká nebezpečství, která nám toho času temnoty hrozí.

Zcela pokojnou myslí očekáváme, cokoliv se stane, ačkoliv nám nevýslovitelné utrhaní a lže hrozí; neb celou svoji naději a důvěru skládáme v Boha, našeho Spasitele, který naše síla a pomoc jest ve všem našem trápení, který nedopustí, aby ti, kteří v něj doufají, přišli k úrazu, který zbraň hříchu rozlomí a úmysly nespravedlivých v nivec uvede.

Zatím ale nemohu opomenouti ctihodní bratři! Vás a všechny věřící, Vaší ochraně svěšené upozorniti na náš smutný stav a hrozné nebezpečství, do kterého nás z většího dílu subalpinská (piemontská) vláda přivedla. Ačkoliv bránění oddaností a chrabrostí našeho věrného vojska, které skutky svými hrdinskou udatnost ukázalo, předce jest jisto, že dlouho velké přesile nespravedlných protivníků neodolá.

Ačkoliv se těšíme nad dětinnou oddaností těch poddaných, kteří nám ještě od nespravedlivých usurpatorů ponechání byli, předce želíme velice, že tito jsou vydáni tomu největšímu nebezpečství, od zhejřilých tlup oněch bohaprázdných lidí oloupena a mučena býti.“

Ale ještě nad něčím jest nám želeť. Z naší dne 29. října minulého roku držané allokuce, jakož i z časopisů víte, jak jest katolická církev v císařství Ruském a království Polském utiskována. Katoličtí pastýřové, kněží, jakož i věrní katoličtí laikové posílají se do vyhnanství, zavírají se do vězení, olupují se svého jmění, nejhoršími tresty se trestají a utiskují, církevní zákony se nohama šlapají. Ale ne dosti na tom, ruská vláda má v úmyslu, církevní kázeň zhubiti, svázky jednoty a spojení věřících s námi a se svatou stolicí zničiti a všechno učiniti, aby katolické náboženství docela v těchto zemích vyhlazeno bylo, věřící od katolické církve oddělení a do nešťastného rozkolnictví vtáhnuti byli. S nevýslovitelnou žalostí Vám oznamuji, že od času naší allokuce již od vlády dva dekréty ohlášeny byly.

Dekrétem z 22. května byla diecése Podlachie v království Polském s kapitolí, generalní konsistoří a diecesálním semeništem vyzdvižena, biskup od svého stádece oddělen a nucen, ze své diecése se vzdáliti. Dekrét tento byl podobný onomu z 3. června, o kterém se ani nezmiňujeme, poněvadž jeho obsahu neznáme. Tímto chtěla vláda z vlastní moci diecési Kameník vyzdvihnouti, kapitolu, konsistoř a semenišť rozpustiti a pastýře diecése této násilím od svých věřících odtrhnouti.

Poněvadž ale nám cesta, s těmito věřícími obcovati, zamezena jest, nechceme-li je do vězení, vyhnanství a do jiných trestů uvrhnouti, tož jsme se viděli nucenými, spis, kterým jsme se o provozování pravomoci v oněch velikých diecésích a o duševné potřeby věřících starali, v našem vládním listě oznámiti, aby se to časopisy tam oznámilo. —

Každý nahlzí, v jakém smyslu a k jakému účelu tyto dekréty od

Ruské vlády byly vydány, když po odstranění mnohých biskupů vyzdvižení diecézí následuje.

Největší ale žalost, ctihodní bratří, nám působí jiný dekret od Ruské vlády dne 22. května vydaný, který v Petrohradě tak zvané církevní římsko-katolické kollegium (sbor) ustanovuje, v kterém arcibiskup Mohilevský má býti předsedou. Všechna petice i vztahující se na víru a na svědomí a která od biskupů, kněžstva a věřícího lidu k nám a svaté stolice posílána bývala, mají prvé tomuto sboru či shromáždění dodána býti, které je zkoušeti a rozhodovati má, nepřekročí-li moc biskupů, a jen v tom pádu mohou býti nám poslána. Přijdeli tam naše rozhodnutí, jest předseda tohoto shromáždění povinen je k rozhodnutí ministru vnitra předložiti, který teprv uváží, neobsahuje-li něco proti zemským zákonům aneb právu mocnářovu, když tomu tak jest, pak se teprv naše rozhodnutí podle jeho libovůle provede.

Uvažujte, ctihodní bratří, jak velice zatracení a zavržení hodný jest tento dekret, vydaný od světské rozkolnické vlády; neb ruší i božskou ústrojnost katolické církve, bourá církevní kázeň, uráží naši papežskou a svaté stolice jako i biskupů moc a vážnost, překáží svobodě nejvyššího pastýře věřících, a žene duše do politování hodného rozkolnictví, ano uráží a zavrhuje přirozené právo ohledem víry a svědomí.

Mimo toho jest Varšavská akademie vyzdvižena a ruthenským biskupstvím Chelemskému a Betieuskému hrozí nebezpečství. Bohužel, že se našel kněz Wajsicki, který bez víry, nic nedbaje církevních trestů a censur a neboje se ani Božího soudů, se neštítíl, vládu této diecése a jemu od vlády udělený rozkaz na se vzíti a který již více nařízení vydal, která jsou proti kázni církevní a nešťastnému rozkolnictví nadržují.

Uprostřed všech těchto pohrom a svízeli, které zastihly církev i nás, že není žádného, jenžby mimo Boha Pána našeho za nás bojoval, vybízíme Vás, velební bratří, co nejvroucněji, abyste v obzvláštní Vaší lásce a péči o prospěch věci katolické a taktéž v hluboké k nám oddanosti spojili nejvřelejší prosby své s našimi a zároveň s veškerým duchovenstvem Vaším a věřícím lidem Boha bez ustání prosili a vzývali, aby rozpomenuv se na své milosrdenství odvrátil od nás. hněv svůj a vysvobodil nás a svou sv. církev z těchto nesmírných nebezpečství, a aby synům této sv. církve, jež ve všech téměř zemích, především však v Italii, v císařství Ruském a v králoství Polském tolikerým nebezpečím vystaveni a tolikerými pohromami stísněni jsou, aby jim svou všemohoucí pomocí přispěl, je zachoval a posilňoval ve vyznání jejich katolické víry a spasitelného jejich učení, aby zkazil nešlechtné záměry nepřátel církve a rozptílil, tyto pak samy z propasti nepravosti vytrhl a na stezku svých příkázání uvedl.

Pročž chceme, aby ve Vašich diecézích během šesti měsíců a pro vzdálenější země během jednoho roku od dnešního dne počítajíc veřejné modlitby po tři dni dle Vašeho určení se oznámily a konaly. Aby však věřící s větší horlivostí na veřejných těchto modlitbách se účastnili a vroucněji Boha vzývali, udělujeme plnomočné odpustky všem a jednomu každému obého pohlaví, jenž by vyzpovídavše se a velebnou Svátost přijavše ve dni svrchu řečené modlitbám veřejným nábožně přítomni byli a za nynější potřeby církve sv. na náš úmysl Boha prosili. Těm pak věřícím, kteří aspoň se škroušeným srdcem v jeden z dotčených dní predepsané dobré skutky vykonají, povolujeme odpustky sedm let a sedm quadragen

(sedmkrát čtyřicet dnů) z pokání, jim povinného aneb kterému by se jinak dle obvyklého způsobu v církvi sv. podrobiti měli. Všechny tyto odpustky a hříchů i pokut prominutí a ulehčení, aby i duším věřících v očištění, jež s Bohem spojeny z tohoto světa vykročily, na způsob přímluvy přivlastněny býti mohly, v Pánu povolujeme, aniž by tomu cokoli odporného vaditi smělo.

Konečně nečiní nám nic větší radosti, jako že této příležitosti vroucně použiti můžeme, Vám opět osvědčiti a stvrditi naši svrchovanou blahovůli, jakouž Vás v Pánu objímáme. Co nejjistější toho rukojmí přijmětež apoštolské požehnání, které Vám z celého srdce udělujeme, Vám velební bratří, všem kněžím a ostatním věřícím, jednoho každého z Vás péčí odevzdaným.

Dáno v Římě u sv. Petra dne 17. října l. P. 1867 v 22. roce našeho papežování.

Pius Pp. IX.

Těmito slovy nástupce sv. Petra naznačili jsme dostatečně, jak máme souditi o nynějších poměrech církve sv. a co má naše srdce cítiti, totiž žalost nad tolikými urážkami choti Kristové, jenž jest církev sv., útrpnost nad dušemi, které se v nebezpečnosti nacházejí svého nejdražšího pokladu, sv. víry. Tato slova našeho společného duchovního otce mají nás poučiti, jak vroucné účastenství máme míti na všech osudech církve sv. a sice netoliko slovem, nýbrž seč jsme i skutkem. Církev katolická není ale toliko v Itálii a v Rusku pronásledována, nemusíme daleko jíti, zůstaňme jen doma ve své vlasti, otevřme svých očí a uvidíme něco podobného. Nebo což jest to přečasté pokřikování se strany docela neoprávněné — anto nekřesťanské — po opravě či zrušení smlouvy, kterou viditelná hlava církve sv., papež Pius IX. a mocnář říše rakouské František Josef I. vespolek uzavřeli k hájení práv svatosvatých církve katolické, což jest toto zrušení záštity pokojného vyznání víry sv., rušení stavu manželského co svátosti (manželstvím civilním), odstranění vychování křesťanského (odtržením školy od církve) a oloupení církve o statky nabyté způsobem nejspravedlivějším, což jest to jiného, nežli pronásledování církve katolické v jejích základech, jak to veledůstojní biskupové ve svých pastýřských listech zřejmě vyslovili? A hle, popuzování k činům řečeným můžeme takřka denně v některých novinách, zvláště Vídeňských, čísti, které se v našich vlastech bohužel tak četně odbírají a draze platí.

Proto jakkoli musíme soucit míti s bratry našimi katolíky v Itálii a v Rusku (s těmito ještě více, anto krví jsou nám bližší) a za ně v nedostatku jiné pomoci aspoň modliti se musíme (což konečně pomoc jest nejvýdatnější); nesmíme přehlednouti nebezpečnosti, jaké v domě vlastním sv. víře a celé společnosti hrozí. Budeme-li zájmy církve sv. podporovati zde, pomůžeme jim prostředně i v jiných zemích; uzdraví-li se jeden oud, budou i ostatní radostné toho oučinky zakoušeti. Nesmíme však zapomenouti především na nepřátele sv. víry, které jeden každý v sobě nosíme vášně a náruživosti. Tyto musíme, napřed sobě podmaniti, tím musíme takřka zdravé krvi do oudů církve sv. vlíti a pak odstraníme snadno i zevnější nepřátele, kteří hrozí církvi svaté. Tot úlohou našeho apoštolování modlitbou nejen v měsíci lednu, nýbrž po celý rok 1868. Za vzorec bychom si měli vyvoliti život sv. Františka Salesia, kterého jsme si za patrona pro měsíc leden, zároveň ale i pro celý rok 1868 vyvolili. Povšimnutí hoděn jest zvláště oněm, kteří povolání jsou skutkem veřejným církev sv. rozšiřovati a siliti, — kněžím již v práci a nastávajícím. Neboť on se stal dle příkladu sv. apoštola Pavla všem vším a přivedl takto celé biskupství kacířské zpět do lůna církve katolické.

Duchovní Budíček.

Že prý jste se už tázali, zdali ten hodinář s budíčky již snad neumřel, an ho poslední časy bylo tak málo viděti. Inu já ti to milý čtenáři věřím; když člověk na nějakého takového budíčka navykne a on najednou přestane buditi aneb se zkazí a nepravidelně budí, tu bývá v domácnosti hned nepořádek, buďto, bývals-li bedlivým, co chvíli po půlnoci se probouzíš, zdali již jest čas ke vstávání, aneb — hezky zaspíš a pak sám se nad sebou mrzíš a — nad budíčkem. Nyní ale již se upokoj; ten hodinář musel své budíčky jinde roznášeti, avšak nezapomněl na tebe, jak vidíš. To by bylo, na staré dobré známé zapomenouti!

K novému roku dostals bezpochyby již některé blahopřání či jak tomu říkají gratulace (aspoň od donášeče psaní, od komínářů a těm podobných), zajisté ale ti poslal kdosi (kněhkupec, krejčí, švadlena, švec — a kdož by všechny jmenoval!) nějaké psaničko, ve kterém ale na místo titule stojí: účet za to a to ... Jestli tě nic takového ještě nepřekvapilo, nevejskej ještě, můžeš takové gratulace hned obdržeti. Ovšem ty o ně, není-liž pravda, hlavně nestojíš, anto tvé kapsy nemile se dotýká. Což ale na plat, můj milý; na tomto světě jinak to nejde. Odbud ty gratulanty a dej jim čeho žádají, můžeš-li aspoň trochu, abys měl od nich pokoje a abychom spolu mohli si porozprávěti. Neostýchej se mně, nebudu na tobě žádati peníze, nejsem tak lakotný a tuším, nejsi mi ani ničeho dlužen; ty se na mne ale předce jaksi škaredíš, jakobys očekával ode mne něco nemilého slyšeti. Vím již, co tě tlačí; ty očekáváš, že se nicméně vytasím s nějakým účtem a v tom koncem nemáš nepravdu. Nepředložím ti ale, cos m n ě dlužen, nýbrž cos s a m ě m u Bohu. Ten, milý brachu, je věritel neústupný a já, co dobrý tvůj přítel, radím tobě, abys se s ním co nejspíše vyrovnal, sice nebudeš mítí od něho žádného pokoje a — ani ode mne, tak že bychom se snad i rozkmořili. Avšak, abys nezámalomyslněl snad, musím ti říci, že Pán Bůh, ačkoli všechno chce mítí zaplacené, předce shovívá, když člověk dlužník, seč jest, splácí, jen ale tenkrát! to si pamatuj; spláceti ale musí. Víš ty co, já ti budu pomáhati spláceti a sice tím způsobem, že ti důvěrně — ale jenom tobě — sdělím, odkud máš záplatu si sjednati a upamatuji tě také každý měsíc, abys nezapoměl a dluhu pomalu trochu ubývalo; ty ale musíš mne za to poslouchati. Uvidíš, že, poslechněš-li mne, za krátký čas hezký kus dluhu svého umoříš. No, umluvíme se? — Tož sem ruku, pac! — Já budu přicházeti každý měsíc, aneb když by jinak nebylo, pošlu ti někoho spolehlivého. Tedy s pomocí Boží začneme hned dnes s plněním své smlouvy.

Abys ale nemyslel, že tvé dluhy u Pána Boha jsou jen tak leda bylo, musím ti říci, co o tobě všechno vím. — No, no! — již ti to nechutná a tu „Školu“ chceš odložit? — Pojď sedneme si ke kamnům, venku je tak zima, porozprávíme a postěžujeme si trochu; obveselí nás to. Koukni se, koukni, jak pusto a nepříjemno jest v celém kraji. Čeho jsme se obávali, my chudobní, přes noc jest to zde: Ta nemilosrdná, hrubiánská macocha, ta nepřítelkyně všeho života, **zima** již nám přišla! — Již asi čtrnáct dní napřed vyslala ta nepříznivá a závistivá své děvky, které měly celý kraj jí připraviti, aby mohla pak svou vševládu bez překážky provozovati. Divoká vichřice totiž fičela dnem i nocí a strhala všechny listy stromkům a zběsilou jakousi zpívala píseň v lesích, vývozech a v komíně, jakoby to byla pohřební celé té kráse polní. Našla-li ještě nějaké samotné kvítko, které se kdesi opozdilo, tu dechla na něj ledovatě, tak že chudasa až v kořínku

zazáblo, jeho květ zblednul a ono sklonilo hlavičku svou umírajíc ke studené zemi. — Po vichřici přihnulo se celé hejno škaredých mlh a mračen, které milému slunku zabraňovaly, krásné paprsky své na zem sesýlati a všechno obživovati a těšiti. I ten potůček, který tak vesele si po kaménkách poskakoval, jako zdravé dítě po květnaté louce, i ten umkl, zazáblo jej v nohy, až konečně jako bledá mrtvola zamrzl. — Tu teprv, když vše, co život jevilo, odumřelo, přišla to mачocha zima sama, jak víš, toť před několika dny. Zastřela nás divokou chumelicí a nyní sedí již jako oprávněná hospodyně v domě a přikrývá všechno bílým plátnem hrobovým místo okrasy letní a stiskuje mrazivýma svýma rukama všechno ku zmrzlé zemi, tak že i ty silné jedle a smrky pod jejich tíží praskají. Ptáčka nevidět žádného; všechno se poschovalo, jenom ještě havrani pokřikují a bědují: „mráz, mráz“, že jim jejich potravu vzal. Ano i z nás lidí provádí si tato drzá zima posměch a dělá to s námi jako ďábel, maluje nám na okna falešné, svůdné květiny z ledu, jako by nás chtěla ven přilákati a na ledových svých prsou ztuhnouti nechati, aneb jakoby nám nechtěla dovoliti, nakouknouti, jak na polích našich řádí, aby takto bez překážky své zběsilé dílo prováděti mohla.

Při tom všem ale, nesmí si naříkati naše země, že se jí děje nesprávně; vždyť ona jest sama vinna tak hrozné podivane. A víš také proč? Vidíš, můj milý, v přírodě jest to právě tak jako v domácnosti. Když manžel neb manželka, na manželku neb manžela se škaredí, jenom tak se strany se dívá a konečně i zádama se obrací, v šikmé jakési postavení k sobě přichází, tu bývá hned svár, hádka a bouře. Nadávky jakoby přšely a mnohé nářadí domácí musí za to nevinně trpěti, nejvíce ale děti, když nějaké jsou. Odtud právě, říkají študovaní, přichází celá ta bída se zimou, že bláznivá máma země každý rok jednou své babské vrtochy má a se od slunce odvrátí, s ním v šikmé postavení přichází, takže jeho paprsky nepadají více tak přímo na nás, jako v letě, odtud přichází, že se stává pořád zimněji a zimněji, až konečně mráz a led všechno opanuje a všechny krásné dítky jara a leta usmrcuje.

Hu! jak je mně zima; abychom ale tu rozmluvu naši o zimě ukončili, a na své účty ve velké knize Boží nezapomněli, musím ti již to říci, že jak to vypadá v přírodě, tak to též jest i v mnohé duši lidské a když právě ne zcela, zajiště částečně i ve — tvé. Jak tak? tážeš se. Inu, dej pozor. Pomysli se několik let nazad, až do let svého dětinství. Jak vypadala tenkrát tvá duše, tvé srdce? — Nejsem vševědoucí, ale mnoho pravdy ti povídám, když ti obraz tvého dětinství asi takto představím. Byl to tehda ve tvém srdci nebeský ráj, jako zlato skvělo se prostou vírou a blahá naděje krásnila je, jako zelený koberec luka. Veskrz protékal potůček dětinné bázne Boží a při tomto potůčku růstly všechna kvítka krásných ctností, zde něžná fialinka prostoty, tam tiše zející resedka tichosti a něco dále růže lásky k Otci a Matce v nebesích a na zemi. Mezi květkami stály v krásném květu semotam ještě sice útlé, ale nadějně štěpy milosrdenství, štědroty, poslušnosti atd. a opodál vyčnívá lilie nevinnosti. Ve větvích těchto stromků a v korunách kvítek houpali se nebeští ptáčkové, zbožné, svaté myšlenky. A hle tam v prostřed zahrádky, ve středu toho ráje vystupují jako vodové paprsky vodometu povzdechy dětské modlitby až ke trůnu Nejvyššího, kde se celé kůry andělů z nich radují, a k dovršení krásy tvého srdce z onoho času lze pozorovati v tomto ráji mnoho přelíbezných andělků, kteří květiny a stromky ošetřují a polévají ze zlatých konviček. Na hoře, tam nad oblaky jest nebeský Otec a Matka Páně a dívají se

se zalíbením na tu utěšenou zahrádku. O, vidět jim to na přívětivých tvářích a dle žehnající ruky musíme tak souditi, že nevýslovnou rozkoš pocitují dívající se do tvého dětského srdce. — Řci mně, nebylo-li to tak v oněch dnech. Jakkak to vypadá ale nyní ve tvém již sestárlém srdci? — Huh! mně je ještě ziměji. Co vidíš nyní ve svém srdci? Jako spáleniště vypadá a jako ouvoz, kde povodeň všechnu hlínu vyhlodala a jenom kamení a písek zanechala, ne však jako utěšená zahrádka. A tam na hoře, odkud dřív Bůh Otec a Matička Boží milostně se dívali, jsou černá, strašná mračna. Co pak se to stalo, můj milý? Kdo pak to všechno tak zpustošil a zahrádku zohavil, kterou Bůh sám skrze své anděle vzdělal a ošetřoval? — O ty to víš dobře a jak to na smutné tvé tváři pozoruji, byls ty to sám, není-liž pravda? Tebe samého obchází hrůza při takovém pohledu a stýská se ti jaksi po ztraceném ráji dětském. O čarokrásná leta mladosti! o slastné dni nevinnosti! — Hle, již ti nemusím říkati více o tvých dluzích, ty si o nich sám dost přesvědčen. Pro tentokráte jsem více ani nechtěl. Čítej pilně v arších naší „Školy,“ až se zase uhlídáme. Světlo již dohořuje, ty i já rádi bychom již spali, s Pánem Bohem! —

Svatý František Salesius.

Patron apoštolů modlitby.

Tento světec měl ve svém pozemském životě to obzvláštní, že při vši své veliké svatosti nic nápadného, nic od obyčejného života rozdílného neukazoval. Nicméně cítil každý, kdo s ním obcoval, jeho křesťanskou dokonalost a mimo vůle byl táhnut k následování jí. Což ale jeho láskyplná napomínání! Vše, k čemu napomínal, konal František dříve sám, vše, co mluvil, bylo ze zkušenosti vzato a ukazovalo hojnost jeho šlechetného, moudrého, milého a spokojeného srdce. Každý životopis jest toliko nástin opravdového života; tím více jest ale takovým pouhým stínem tento náš popis. Neboť na málo toliko stranách máme říci, co šlechetného a krásného činil a myslel tak velký svatý, jako jest František Saleský! Proto jest toto, co chceme psáti, pouze upomínkou na sv. Františka, ze které třeba souditi na život jeho celý, velmi půvabný a následování hodný. Avšak i toto nebudeš, milý čtenáři, bez užitku pro sebe čísti.

I. Zbožná matka — svaté dítě.

Říká se, že jablko daleko od stromu neodpadne, že jací rodičové, takové i děti. Arciž jsou v tomto též mnohé výminky, avšak jsou to jenom výminky. Zvláště na rodičích sv. Františka můžeme poznati, jak mnoho působí na dítě šlechetný, křesťansky žijící otec, přede vším ale zbožná, rozumná matka, která v dítěti svém milém vidí tvor vykoupený předrahou krví Ježíše Krista, které má odchovati pro věčnost. Náš světec narodil se 21. srpna roku 1567 na zámku Sales v Savoysku. Jeho otec byl František, hrabě Saleský, jeho matka byla Františka Sionaská, oba rovně šlechetní rodem, více ale ještě ctností a nelíbenou zbožností, za kterou se před světem nestyděli. Hrabě Saleský, jak se otec sv. Františka vůbec jmenoval, vynikal zejména svou spravedlností, svou zevrubností ve věcech náboženství, s kterou všechny povinnosti sv. víry plnil, a přímým, šlechetným svým smý-

šlením, kterým nade všechnu zkaženost tehdejšího věku se povznášel. Jeho choť po-
jila s těmitož vlastnostmi ještě něžnou zbožnost, přísnou čistotu a podivuhodnou
lásku k životu tichému, soukromému. Především ale zářila v rodině hraběcí Saleské,
jako spásonosná hvězda, štědrost a láska k chudině. Myslíš, milý čtenáři, že ten-
krát nemohli lidé ani jinak žít, nežli mravně a zbožně, že v těch časích svět ne-
byl ještě tak zkažený, jako nyní? O, můj milý, nevím která zkaženost mravní
byla větší, nynější čili v 2. polovici 16. století. Nynější věk to ve zkaženosti sice již
daleko přivedl a ve mnohých nešlechtnostech naše předky převýšil, ale v 16. sto-
letí, kdy rodičové sv. Františka žili, byla zkaženost mezi vznešenými a bohatými,
jak to dějepis dosvědčuje, hrozná. Proto musíme ctnosti rodičů Františkových
tím více obdivovati, čím více měli špatné příklady před sebou. K tomu třeba ještě
připomenouti, že v kraji Savojském právě Kalvin své učení rozšiřoval, kterým nej-
více bohatým lichotil a pohodlný život sliboval. Tím větší pochvaly zasluhuje život
rozhodně katolický rodiny hraběcí Saleské.

Od takových rodičů měl František to štěstí, zrozena býti. Jaké jeho vy-
chování hned od počátku bylo, jest snadno uhadnouti. Nesmíme se ale domnívati,
že vychování dítek počítí má teprv, když hoch neb děvče do školy se posílá, aneb
snad až, jak se říká, rozumnější jest v roku 13. a 14.; o to bývá již pozdě! První
a nejhlavnější vychovatelkyní jest matka. Jak tento svatý úřad matka sv. Fran-
tiška konala, ukážeme, podotknuce aspoň něco z jejího života, ke vzdělání našich
křesťanských matek. Přihodilo se, že hraběnka Saleská, nedlouho před narozením
Františkovým, přivítati měla vévodkyni Nemoursskou, která v četném průvodu do
města Annecy přišla. Na prosby vévodkyně a dvou kardinálů, jež ji doprovázeli,
nechal vévoda Savojský roucho sv. Moniky s krvavým obličejem trpícího Spasitele
ze Chambery přenést do Annecy. Při pozření na krvavou tuto památku lásky
Božského Vykupitele cítila se hraběnka Saleská podivnou něžností a pobožností tak
přemožena, že jako druhdy Anna, matka proroka Samuele, zde před Hospodinem
celé své srdce vylila. Tu obětovala Mu nejvřejeji dítě, jež pod srdcem ještě nosila
a prosila Ho, aby mu byl sám otcem, aby jej zachránil před zkažeností světa a aby
ji raději zbavil té radosti a přednosti, matkou býti, než aby to dítě někdy ztra-
tilo milost, kterou na křtu sv. obdrží, a časem nepřítelem jeho se stalo. Tato
prosba nebyla oslyšena. Hraběnka vrátila se domů plna svaté důvěry, že Bůh její
obět přijal, kterou jemu své dítě věnovala. Od té chvíle považovala je co zástavu
Božskou, která ji toliko svěřena jest a ze které bude museti počet klásti.

Dítě přišedše na svět obdrželo dle svých rodičů jméno František. Hned
v prvních letech jevil velikou přívětivost a poslušnost ke svým rodičům a učitelům
a byl oním svatým studem naplněný, který nevyhnutelně potřebný jest, aby duše
před prvními návaly hříchu se ochránila. Že tak krásné vlohy již co dítě ukazo-
val, kdož by se divil? Vždyť byli rodičové vesměs ctnostní. Ty dobré vlastnosti
jeho hleděla ale matka co nejbedlivěji pěstovati a ušlechťiti. Celou péčí svou věno-
vala vychování jeho, nevynechala žádné příležitosti, kde by jej včasné ke stálé
ctnosti nebyla vedla. Do chrámu Páně brávala jej sama, vštěpovala jemu hlubokou
úctu k místu posvátnému, k modlitbě, ke křesťanskému ponaučení a všem pobož-
nostem, které se zde konají. On musel ji doprovázeti, když navštěvovala chudé a
nemocné a musel jí záhy sám službičky jim prokazovati, ku kterým byl schopen a jim
almužnu podávati. Často mu přečítala ze svatých a zbožných knih a připojovala
k tomu poučení, které jeho mladičkému rozumu přiměřená byla a vedla jej takto

poznenáhla ale jistě k pobožnosti a lásce křesťanské. Ona jej napomínala k tomu slovy a táhla svým vlastním příkladem.

Matčina péče na tomto svatém dítěku nebyla marně vynakládána; František účastnil se na oběti mši sv. a na modlitbách s vnitřní pozorností, která jeho věk daleko přesahovala. Největší a takřka jedinou zábavou a dětinou jeho hrou bývalo, oltářičky stavěti a krášlití a obřady posvátné nápodobňovati. V celém jeho chování zářila jako nějaké světlo nadpřirozené veliká mravopoctnost a milá upřímnost. Udělal-li nějakou chybu, jak to u dítek často se stane, chtěl raději kterýkoli trest vytrpěti, nežli nějakou lží jemu se vyhnouti. Láska k bližnímu zarazila v jeho srdci hned tenkrát pevné kořeny. Na tom on nepřestával, malé posylky, které mu matka pro chudé nařídila, vykonati, on prosíval sám své příbuzné a rozdával pak chudým, co mu od štědrých jeho strýčků a tětíček bylo uděleno. A neměl-li již ničeho k rozdání, utrhoval sobě od úst, aby jenom mohl jiné podělití.

Neméně potěšné a překvapující pokroky dělal František ve světských vědách. Starostlivá matka bála se sice velice, své drahé dítě mezi ostatní děti do škol pustiti, aby snad, jak se často stává, zlými řečmi a zlým chováním jiných se nenakazilo, nebo ona cenila pravou zbožnost a šlechtnost srdce nade všechno jiné umění a raději byla by jej viděla třeba neučeným ale šlechtným, nežli beze ctnosti mudrcem. Otec ale smýšlel poněkud více po lidsku a soudil, že vzájemným závodictvím dítě v učeních více prospívati může. František byl tedy poslán do společné školy do města *Rocheville* (čti Rošvil), a brzo na to do *Annecy*, které od zámku *Sales* jen asi 3 hodiny vzdáleno jest. Jaké pokroky zde dělal, srozumíme lehce z toho, že svou pilností, spojenou s ustavičným cvičením-se v pobožnosti, jak tomu od své matky byl přivykl, tak daleko dospěl, že jeho otec za nejlepší uznal, jej odtud vzíti a na vysoké školy do Paříže poslati, anto v *Annecy* více pro něho k učení nebylo. Patrně jest z toho, že zbožnost vědám daleko není na odpor, ano že je co nejvíce podporuje. —

Vedlo by to daleko, kdybychom chtěli smýšlení a jednání rodičů sv. Františka porovnatí se životem a náhledy mnohých rodičů, kteří nejsou právě tak vznešení a bohatí, ale tím více za náboženství se stydí a děti zanedbávají aneb toliko pro svět je vychovávají. Ještě dále by nás to ale vedlo, kdybychom připomenouce si zbožný život Františkův, který prospívání ve vědách, jak jsme viděli, na odpor nebyl, ale jeho bystrému duchu jen více nápomocen byl, kdybychom chtěli něco říci o těch lidech, kteří chtějí vychování křesťanské ze škol vypuditi tak zvaným oddělením školy od církve. Ponecháme to všechno prozatím rozjímání čtenářovu. Poslyšme raději, jak použila matka Františkova toho času, nežli byl do Paříže poslán.

Vědělať ona dobře, že ve velkém tom městě přemnoho nebezpečnosti hrozí ctnosti jejího synáčka. Kolik z domu otcovského hodných mladíků zkazilo se tam v cizině na těle i na duši a zmařeny byly práce a starosti rodičů! Proto použila ona bedlivě toho času, co František v otcovském domě se zdržoval, nežli všechno k cestě potřebné se připravilo a průvodci co pěstoun pro mladého hraběte se vyhledal. Ona ho chtěla napřed ve ctnostech upevniti, aby tak lehce nepodlehł pokušením zkaženého světa. Často mu opakovala slova, která královská matka svatému Ludvigu, svému synu říkala: „Bůh jest mým svědkem, jak velice tě, synu můj, miluji; avšak raději viděla bych tě mrtvého před svými očima, než abych se kdy dověděti měla, žeš spáchal smrtelný hřích.“ — Obzvláště snažila se jemu vštípití důvěrnou lásku k Bohu, a navykla jej Boha co pravého otce považovati a všechny

lidi co své bratry. Potkala-li chudého, říkávala Františkovi, že ten, jak jej tu vidí, že jest jeho bratrem, a právě takové právo má, Boha svým otcem nazývati jako on. Štěstí a statky pozemské učinily sice mezi nimi jakýsi rozdíl, příroda ale a milost Boží neví o tom ničeho. Jim jsou všickni lidé stejní. Toho musí býti vždy pamětliv a varovati se, s chudými lidmi, kteří níže postaveni jsou, opovrženě a tvrdě nakládati. Takovými a podobnými rozmluvami hleděla zbožná matka mladé srdce svého syna něžnou láskou k Bohu a účinnou k bližnímu naplniti. Otec je v tomto svatém jejím dílu podporoval, arcit ve svém způsobu, an chtěl ze svého syna muže učiniti, ode všech váženého a všem příjemného. Tím se stalo, že oba rodičové svých radostí na Františkovi zažili; neboť byl v pravdě zbožným a Bohu milým a zároveň ve svém chování všem dobrým lidem příjemným. Prospívalť věkem a moudrostí a milostí u Boha i lidí. —

2. Božský mistr oceluje.

Víš milý čtenáři, jak se dělá ocel? Vezme se to nejlepší železo, rozehřeje se patřičně a pak se náhle ve studené vodě ochladí — zakalí. Takové socelené železo vypracuje se pak na nejdůležitější nástroje a pro jejich vzácnost okrašlují se rozličně. Slychals, jak hledána jest ocel (čili meč z ní) Damascenská; vojín se spoléhá na ni, že jej z rukou nepřátel vytrhne a v poslední hodince svého pozemského žití odporučuje jej svým nejdražším přátelům co převzácné dědictví. Církev sv. zde na zemi jmenuje se církví bojující; protože v ustavičném boji musí státi proti svému vlastnímu vzdorovitému tělu, proti světu a konečně i proti ďáblu. Sv. František podobá se mi ale v církvi sv. býti převýborným mečem, jímž Duch sv. vládl a nesčíslné množství nepřátel potřel ano z nich učinil přátele. Božský mistr jej sám ukoval; dříve ale železo, již dobré, socelil — Františkovy dobré vlohy, zbožné zvyky a ctnosti zdokonalil tuhou zkouškou, jak hned uslyšíš. Každý člověk může býti takovým vyvoleným nástrojem (arcit ne stejným) k rozšiřování království Božského na zemi, každý má jisté šlechtné vlohy, nechať jich používá a vyvinuje; každého zkouší Božský mistr, chce jej oceliti. Avšak málo lidí tuto zkoušku přestojí, mnozí ani k ní nedojdou, zmarní své krásné vlohy a ty některé zbožné, Bohu milé zvyky. — Každý štěstí své sám si kuje. (Pokračování budoucně.)

Práce Božského Srdce Páně.

Náš Spasitel, aneb dle způsobu našeho řečeno, Božské Srdce Ježíšovo, nemá ničeho v nenávisti, což od jeho nebeského Otce stvořeno jest. Obyčejný člověk otec má ke svému synu vždy srdce otcovské, byť by i nevím jak svým životem a smýšlením jej třeba rmoutil; všecko co se jemu na něm nelíbí, bude jej sice boleti, avšak srdce své otcovské k němu nemůže zapřítí, aniž ze hrudi si je vyrvati a na jeho místo jiné zasaditi. Podobně miluje i Božské Srdce Ježíšovo každého člověka i toho nejhříšnějšího, dokud jenom ještě v tomto světě jest, miluje jej celým svým důrazem a sice nevýslovně z příčin přemnohých. Nejředněji proto, že člověk i hříšný nese na duši své obraz Boží, který dle svého pravzoru jest nesmírně drahocenný, dále ale i z té příčiny, že člověk před tělesnou smrtí každé chvíle ze hříšníka třeba i velkým svatým státi se může, čehož důkazů dosti máme. Božské Srdce miluje tedy každého člověka. *) Avšak v milování nežijet se bez mnohého namahání, dí staré přísloví.

*) Jediné, co Bůh nemiluje ano na nejvyšší nenávidí, jest hřích; jediná bytost, na niž hrozný svůj spravedlivý hněv vylévá, jest ďábel, sosoběný to hřích, který jediný není od Boha stvořen.

Dle tohoto má také náš Božský Spasitel největších a nejobtížnějších prací s těmi, kteří všem jeho láskyplným vnuknutím, předcházejícím milostem, chladnost, opovržením ano zášť naproti staví. Jsou to práce, nežli On tu ztracenou ovci na nepřístupných místech — v trní, v bahně a ještě horším nalezne a pak, o té něžné lásky! na svá svatá ramena klade a ke svému vyvolenému stádcí nese! O, kolik jest to prací od tolika set ano tisíc let! Kde mám začít, když jsem si již předevzal o nich vypravovati? u sebe aneb u tebe, milý čtenáři? — Napadá mi ale, co v jedné staré knize stálo. Poslouchej přítelinku!

Zdálo se mi jednou, tak vypravuje jistý zkušený kmet, jakobych byl ve velkém, mně docela neznámém městě. An tu obdivuje se velikolepým a nádherným stavením na překrásném náměstí stojím, běží podle mne u velkém spěchu člověk, jenž množství psaní nesl. I táži se ho, kam by běžel? Nad mojí otázkou se zarazil a koukaje na mne odvětil: Dobře, že jste mne upozornil, nebť věru sám nevím, kam jdu; pročež chci se vrátiti a zevrubně přeptati, kam to psaní zanéstí mám. — Pln udivení nad takou zpozdilostí hledím za ním. V tom okolo mne jede, ano letí mladík na překrásném, bujném koni, na něhož přetěžká břemena měl naložena. An okolo mne jel, otázal jsem se ho, proč svého koně tak velice obtížil? Načež on vece: Věř mi, jáť jsem to učinil za tou příčinou, aby kuň rychleji jel. — Na to zase uviděl jsem vůz, na němž mladí hoši seděli; vozka však byl slepý, i vyvalil v malé chvíli několikráte, tak, že hoši vypadajíce ruce i nohy si zlámali, při čemž ale vesele vykřikovali a se smáli. I tázal jsem se jich, jest-li by v celém městě lepšího vozky dostati nemohli? Načež oni odpověděli mi, že právě tohoto vozku přede všemi jinými sobě vyhledali, poněvadž způsob, jakž on jede, rozkošnou kratochvíli jim působí. Sotva však byli kousek zajeli, an tu po náměstí velikánský obr kráčel, jež slaboučká ženuška na vláknovité nitce vedla, by jej nepřátelům vydala hodlajícím usmrtiti ho. Na otázku mou, proč tak slabounké nitky nepřetrhne a sebe neosvobodí, odvětil s povzdechem nad svou velikou slabotou, že mu nemožno, tak silných pout přelomiti. — Dále pozoroval jsem, že zdi městské dokona rozvalené byly a město každému nepříteli přístupné. An jsem se tomu divil, bylo mi řečeno, že by to stálo příliš mnoho peněz, kdyby zdi v dobrém stavu udrženy býti měly, a radních pánů že jest sto, mezi nimiž platí zákon, že, co nejmladší z nich uzavře, vezdy vykonáno býti musí, byť by i všichni ostatní proti tomu byli. — Omrzen takovými pošetilostmi a zpozdilostmi, odebral jsem se do hostince, abych se poněkud občerstvil. I vidím tu mnoho skvostně oděných a silných služebníků a služebnic, kdežto hostinský a jeho paní velmi nuzně oděni a tak slabi byli, že sotva s místa na místo pohybovati se mohli.

Především ale mne zde rozjitřila pošetilost sklepuřka, jenž ta nejvzácnější a nejdražší vína na zemi vypouštěl a do hlasitého smíchu se dal, když jsem mu zabraňovati chtěl, by darem Božím tak hanebuě a k tak veliké škodě svého pána neopovrhal. — Konečně umínil jsem si, z tohoto města odejti; i přišel jsem až do jednoho předměstí. Tam jsem potkal dva muže, kteřížto nesouce těžký trám o přednost se hašteřili, kdo by z nich první do dveří vstoupiti měl. A poněvadž jeden druhému ustoupiti nechtěl, zůstali oba přede dveřmi státi. — Popořed o něco dále, spatřil jsem obraz neozdobný leze všeho souměru křiklavých barev; a obraz ten byl vystaven na prodej. Na otázku mou dověděl jsem se, že malíř sám v tom domě přebývá, že nepracuje nic dle pravidel umění, nýbrž dle rozličných a nezřídka nesmyslných požadavků lidských, a to že příčinou nemotorných jeho obra-

zův. — Ještě mnohé jiné pošetilosti musel jsem viděti. I nemohá pochopiti, jak rozumní lidé tak daleko zablouditi mohou, pospíchal jsem, abych z tohoto velikého blázince utekl. Vyšed konečně z města chtěl jsem si volně pooddechnouti. Tu spatřím na rozsáhlé louce množství lidí, kteřížto ostré šípy proti slunci vystřelovali, chtějí na něm pomstiti se, protože žhavými paprsky úrodu zemskou vypálilo; vystřelené však šípy padající dolů na hlavy jejich těžce je zranily. — To všecko naplnilo mne takovým žalem, že jsem z toho procitnul.

Dlouho jsem rozmýšlel nad tímto podivným snem, hledaje vysvětlení toliko nesmyslů. An jsem tak u sebe přemýšlel, opět jsem usnul, a hle — opět jsem se viděl v tomtéž městě. Byloť mi v pravdě úzko, i povzdychnul jsem ve srdci svém. Najednou vidím podle sebe mládence, jenž se mne po příčině mé úzkosti tázal. Na jeho upřímnou otázku vypravoval jsem mu důvěrně, co jsem dříve v tomto městě na rozličných místech byl viděl, a jak se obávám, že bych mezi tolika a tak velikými bláznů sám o svůj rozum přijíti mohl. Načež on pln laskavosti útěchy mi dodával řka: „Budiž bez starosti; to, co si viděl, byl pouhý sen! čehož jsi však procitnuv ze spánku pochopiti nemohl, chci ti teď ochotně vysvětliti. Onen člověk s psanými, jehož jsi viděl, jest obrazem takých křesťanů, kteřížto slepě světem se potloukají, aniž vědí, kam jdou, kteřížto o věčném svém povolání nikdy nepřemýšlejí nemajíce žádného cíle před očima. — Onen mladistvý jezdec vyznamenává lidi, kteří duši svou většími a většími hříchy obtěžují klamně se domnívajíce, že, když svědomí své otupí a umoří, srdci svému uleví, nepomyslíce, že ono přetěžké břemeno hříchův dusí i tělo až do pekla vtlačí. — Onino hoši na voze jsou takoví lidé, ježto od svůdného světa nechávají se omámiti a ošáliti na rány duše své nedbají, ano z nich se radují. — Onen obr vyznamenává lidi, kteří v nepravostech a nešlechtnostech sešedivěli; hříšná jejich navyklost ukovala jim železná pouta, jichž přelomiti nikterak nemohou. — Lidé, jež jsi v onom hostinci spatřil, jsou pravý obraz světákův, kteřížto jedině svému tělu žijí, duši však hladem a bídou hynouti nechávají. Zpozdilý onen sklepník vyznamenává člověka, jenž drahý a tak rychle ubíhající čas beze všeho zisku a užitku promrhává, jen na pozemskost a rozkoše světské mysle, dobrým spasitelným napomínáním se vyhýbaje. A abychom také na ty přišli, které jsi mimo město ve předměstí a pod širým nebem viděl, tedy věz, že těmi, co nesli trám, označují se ctižádostivi, kteřížto po marné cti a slávě tak nesmírně baží, že raději z nebe vyloučiti se nechají, než aby své ctižádosti i to nejmenší zadali. — Oním malířem, jenž nemotorný obraz ku prodeji vystavil, představují se ti světáci, kteří ve svém jednání a konání ne dle úsudku svého rozumu a svaté víry, nýbrž dle pošetilého úsudku světa se spravují a řídí, pročež i skutkové jejich oškliví se Bohu a andělům jeho. — Konečně onino, jenž šíleně šípy proti slunci vystřelovali, vyznamenávají lidi, kteří se Bohu a svatým jeho rouhají, a sice proto, že nejde všecko podle jejich vůle a zdání, a poněvadž tělesným svým vášním své ctižádosti a své lakotě hověti nemohou, jakž by chtěli. Tito bezbožní blázni jsou rozvzteklí chtějí svým rouháním na Bohu se pomstiti; avšak rouhání to k jejich věčné i časné záhubě na hlavy jejich padá. — Pamatuj si tudíž tento sen a vysvětlení jeho dobře, zaznamenej si ho, zhlížej se v zrcadle tomto, i jiným je podej, abyste poznali pošetilost a zpozdilost světa, a abyste ho nenásledovali, nechcete-li s ním zahynouti.

Tak daleko starcův sen. — Není-liž pravda, domníváš se, že tě do té neb oné třídy vřadím a pak notně proklepu? Arciť bude tomu tak a možno se na tebe

dostane podíl víc než jedné třídy. Abych ti ale hned s nového roku chuti nepokazil, uschovám si to pro příště. Do toho času možno ujdeš z některé těchto tříd; dělej ale, abys vyšel ze všech a vejdi do některé třídy „Školy Božského Srdce Páně“, pak budeš s tím větším obveselením má slova čísti a více jim rozuměti.

Spolkový Kalendář

Leden.

Nový rok začíná a taktéž nové kalendáře. Jest jich na tisíce, mezi nimiž i náš „spolkový“ se nachází. Na počátku roku občanského měl bych i já kalendářník „Školy“ jako jiní moji soudruhové nějaké úvahy pro rok započatý 1868 ctěným čtenářům hned na záhlaví postaviti. Nemám ale příliš na spěch, an jsem již dříve rok svůj započal, totiž počátkem právě uplynulého adventu — rok církevní. Vida ale, kterak jiné kalendáře tak krásnými řečmi se představují (presentují) a k novému roku gratulují, je mi toho lito, že nemohu jim podobně učiniti, anto tiskař tentokráte toliko dvěma stránkami mne chce odbyti! To jediné jest mou útěchou, že nepřicházím jako jiní kalendáři jednou za rok, nýbrž 12krát, a tudyž v únoru, dali mi Pán Bůh život a zdraví, opět k tobě, milý čtenáři, zavítám a co tenkrát jsem zamlčel, potom doplním. Kdybych byl malířem, vymaloval bych ti v kalendáři hned na letošek a to před číslici 1868 velkého **kostlivce s kosou**, jak se na tebe přímo šklebí, jakoby ti přikývoval, že již, již, již . . . přijde, abys měl trochu strpení, a zatím své věci do pořádku přivedl. Proč tak nešetruješ hned k novému roku tak neladný obraz ukazovati? Hm! Kdybys ty na kostlivce, třebaš jakým sám jednou budeš, častěji se pamatoval, neukazoval bych já ti jej. Nebo na něj máme nejčastěji pamatovati. Jak se říká, že smrt (a tu vyznamenává kostlivec kosák) každé chvíle nejista jest, taktéž jest pravdivo, že každé chvíle jest jista a že třeba v tomto okamžení tě chmatnout může a na onen svět zprovoditi. A čím více roků a dnů jsi žil, tím jistější jest, tím blížíš tys hrobu. Takové upomínky a rozjímání mají předně ten užitek, že budeš starostlivějším na statky, které bys mohl i za hrob s sebou vzíti a pozorlivějším na trhy, jaké ti oznamuje spolkový kalendář ve „Škole“, na nichž můžeš si nakoupiti milostí Boží a zaplatiti svých dluhů získáním církevních odpustků. Žes se ale na „Školu“ i se spolkovým kalendářem předplatil, jest naděje, že chceš jich dobře použiti a že mne poslyšíš.

Proto že jsme v tomto čísle úryvek ze života sv. Františka Salesia uvedli, vybereme několik jeho průpovědí.

1. Nový rok občanský. Obřezání Páně. Ježíš Kristus vylil první krev pro nás; neměli bychom i my nějaké násilí sobě udělati, odřeknouce se zlých zvyků a naruživostí? Očisti svou duši sv. zpovědí a posilň nejsv. Svátostí Oltářní; plnomocných odpustků můžeš získati, jsi-li v bratrstvu nejsv. Svátosti benediktinském, neb škapulíři karmelitánském, neb Srdce Panny Marie, aneb v apoštolátu modlitby (totiž onen jednou za měsíc v kterýkoli den); odpustky 30 let a 30 quadragen v bratrstvu věčného klanění-se nejsv. Svátosti, Srdce Pána Ježíše, sv. růžence, v sv. škapulíři karmelitánském, taktéž světlomodrém, a více neplnomocných. Můžešli více získati, platí jeden pro tebe, ostatní obětuj za duše v očistci. Budou ti za to zajisté vděční a vyprosí ti třeba tu milost od Boha, že i pro tebe se najde zbožná duše,

kteřá se za tebe bude modliti, když snad budeš v očiřtci. Strany získańi těchto odpustků upamatuj se na to, co ti ve „Škole“ minulého roku bylo řečeno, že třeba, abys šel ke správě Boží a ke stolu Páně a na úmysl sv. Otce se modlil asi 5krát Otčenáš a Zdravas a 1. Věřím. Tato modlitba jest podmínkou pro každé odpustky zvlášť, když již více chceš získati.

Průpověď sv. Františka si zapamatuj a často za den o ní přemýšlej.

„Čím jest cukr pro nezralé ovoce, tím jest pravá zbožnost pro život lidský. Cukr odjímá nezralému ovoci jeho syrovost, zbožnost odjímá trpkostem a radostem tohoto života všechno škodlivé.“ Hodno tedy, abychom se přičinili, ji sobě získati.

2. Dnes jestiř 1. čtvrtek měsíce, tedy plnomocné odpustky v bratrství věčného se klanění Vídeňském.

„Pravá a živá zbožnost musí míti za základ opravdovou lásku k Bohu, která se láskou k bližnému ukazuje.“

3. První pátek v měsíci, plnomocné odpustky v bratrstvu nejsvětějšího Srdce Ježíšova. „Zbožnost musí přiměřena býti silám, zaměstknáním a povinnostem jednoho každého.“

4. Sobota; kdo jest údem bratrství sv. škapulíře karmelitánského získá plnomocné odpustky, když po správě Boží chrám karmelitánský aneb, nemožno-li, vlastní farní navštíví. „Chceš-li nastoupiti do opravdy cestu zbožnosti, vyvol si vůdce ve ctnosti dobře již upevněného, aby tě vedl a sprovázel.“ Může to býti buď zpovědník aneb i jiná osoba moudrá, ku které máme důvěra.

5. První neděle v měsíci; plnomocné odpustky v bratr. sv. růžence pod známými výminkami.

„Jestiř sice obtíž duše vésti, avšak příjemná obtíž podobna obtíži ženů a vinařů, kteří nikdy veselejší nejsou, jako když mnoho práce mají.“

6. Sv. tři Králů, čili zjevení Páně, protože J. K. všem národům se zjevil ve sv. 3. Králích, což se na ten den slaví. Veliká slavnost zvlášť v církvi řecké. Plnomocné odpustky v bratrstvu nejs. Svátosti OO. benedikt., nejdražší krve, sv. Josefa. Sv. 3. Králové obětovali Ježíškovi zlato, kadidlo a myrrhu; ty bys mu to, myslíš, též obětoval, kdybys to měl a Ježíška viděl. Hledej si ho, a sice v osobě nuzných; nebudeš dlouho hledati. Uděl jim z dobrého srdce, co máš a hle! obětoval's Ježíšovi. Nemáš-li ale docela ničeho, obětuj mu zlato upřímné lásky k němu, kadidlo zbožných modliteb a myrrhu trpělivého snášení a utrpení. Večer před svátkem světíla se voda, tak zvaná Tříkrálová. Při pokropení-se jí vzbud v srdci opravdovou touhu se očistiti od hříchů a zlých žádostí, abys byl hodným údem církve sv. „První a na nejvýš potřebné očistění jest očistění-se od hřichu; prostředek k tomu jest svátost pokání“.

7. „Netoliko ale od hřichu, nýbrž i od náklonosti, která ke hřichu vede.“

8. Každou středu mohou oudové sv. škapulíře karmelitánského plnomocné odpustky získati. „První prostředek očistění-se od hřichu jest poznání velkého neštěstí, které nám hřích přináší, nebo tím býváme k hluboké zkroušenosti pohnutí.“ A taková opravdová lítost jest při polepšení života to nejhlavnější.

9. „Škorpion když nás uřtkne, jest jedovatý a škodný; rozplyne-li se ale v oleji, jest dobrým prostředkem proti vlastnímu uřtknutí. Tak také jest hřích jen tenkrát hanebný, když jsme jej spáchali; promění-li se ale ve zpověď a pokání, pak jest ctihodný a prospěšný.“ Nesmí se ale žádný domnívati, že hřích sám o sobě stává se dobrým, nýbrž lítost a vyznání-se z něho.

10. „Čím více den se vyjasňuje, tím zřetelněji ukazuje nám zrcadlo všechnu špinu a jízvy na obličejích našem; právě tak poznáváme, čím jasněji světlo Duchů sv. naše svědomí objasnilo, všechny hříchy a hříšné náklonnosti své.“ Z toho lehce vysvětliti, proč velicí svatí velkými hříšníky se nazývali.

11. „Zalíbení na všedních hříších ochromuje sílu ducha, zabraňuje útěchám Božským; otevírá bránu pokušením a ačkoli duše proto ještě neumře, nicméně chorobí.“

12. Neděle, proto plnomocné odpustky v bratrství nejsvětější Trojice.

„Kdo chce opravdu zbožným býti, musí se zbytečných činů (radováněk tělesných, tanců, her, hostin atp.) zdržovati.“ Ne jako by byly samy o sobě hříšné, ale že lehce k hříchu vedou a duši zbytečně zaneprázňují.

13. „Nic není příhodnější, náš rozum osvětliti a vůli od smyslných žádostí očistiti, jako modlitba.“ Mnozí lidé nevědí ani, v čem by se mohli ještě polepšiti, ačkoli daleko ještě jsou od čistoty svědomí. Příčina té nevědomosti jest ta, že se pramálo modlí a o světlo duchovní neprosí.

14. Blahoslavená Bernarda z Corleone, řádu sv. Františka, proto plnomocné odpustky pro údy III. řádu.

„Zbožné povzdechy jsou šípy, střely, kterými Bohu příjemné jemu násilí činíme a nejspíše vyslyšení býváme.“

15. Sv. Maura, prvního učenníka sv. Benedikta, protože plnomocné odpustky pro údy bratrství klanění-se benediktinském a v chrámech benediktinských pro všechny věřící. „Nechej se rád vřaditi do bratrstev svého bydliště, zvláště do těch, kterýchž zbožné skutky k většímu duchovnímu užítku a spasitelnému povzbuzení slouží; tím budeš jakési Bohu milé poslušnosti zachovávat.“ Že poslušnost Pánu Bohu milejší jest jiných obětí, ukázal též na sv. Mauru, kterému pro jeho poslušnost té milosti dal, že maje svého spolubratra sv. Placida, který se v jezeru topil, vytáhnouti, suchou nohou po vodě velký kus kráčel.

16. Ss. Bernarda a společníků, řádu sv. Františka, protože plnomocné odpustky v III. řádu. „Protože Bůh osvěcení ducha často skrze anděla nám posílá, máme tímž prostřednictvím své zbožné povzdechy k němu posílati.“ Tedy svaté a andělé o jejich prostřednictví u Boha prositi.

17. Svátek sv. Antonína poustevníka, praotce mnichů a poustevníků. K životu na oko tak přísnému, avšak ustavičným obcováním s Bohem sladkému byl pohnut slyšením slova Božího. Kdo ví, jestli i tebe nechce Bůh tímž způsobem k velké svatosti povolati. Protož zapamatuj si: „Slovo Boží přijímej s pobožností, buďsi je v důvěrné rozmluvě s přítelem neb s kazatelny v kázání slyšíš.“

18. Sobota, protože plnomocné odpustky ve sv. škapulíři karmelit. pod výměnkami obyčejnými.

„Ti, kterým na tom záleženo jest, aby svých duší opravdu očistili, musí se vynasnažiti, duchovnímu lékaři (zpovědníkovl) svou nemoc, jakkoli malá jest, zevrub oznámiti, aby z ní okřáli.“ To právě hodí se pro zítřek, když ke sv. zpovědi půjdeš, neboť jest

19. **Nejsladšího Jména Ježíš** a plnomocné odpustky může dnes a celý týden každý získati, kdo sv. svátosti přijma zpívané mši sv. přítomen jest. Že jest 3. neděle měsíce, plnomocné odpustky též v bratrství klanění-se nejsvětější Svátosti benediktinském; a že připadá též svátek sv. Fulgentia, řádu sv. Augustina plnomocné odpustky ve bratrství modrého škapulíře. Jedny plnomocné odpustky mňžeš získati pro sebe, ostatní pro dušičky v očištění.

„Nejsvětější Svátost Oltární každodenně přijímati nechci ani odporoučeti, ani haněti, ale každou neděli ke stolu Páně jíti, radím každému, jestli totiž srdce žádné náklonnosti ke hříchu v sobě nechová.“

20. Sv. Fabiána a Šebastiána, mnohé a velké neplnomocné odpustky ve sv. škapulíři karmelitánském.

„Budeš-li moudře jednati, nebudou tě ani otec ani matka, ani manžel ani manželka od častějšího sv. přijímání zdržovati.“

21. Sv. Anežky, panny a mučennice, odpustky 10 let a 10 quadragen (totož 10krát 40 dní) v bratrství nejsvětější krve Páně.

„Velkou chybu činí mnozí, kteří se v jednotlivé ctnosti cvičiti snaží a při každé příležitosti jakousi svévolí hned ovoce její vynucují. Podobají se oněm mudrcům starověku, kteří buď vždy se smáti aneb plakati chtěli.“ Tedy cvič se v jisté ctnosti a na ostatní nezapomínej a dočkej se jejich ovoce.

22. „Cvičce se ve ctnostech musíme té přednost dáti, kterou naše povinnosti vyžadují a nikoli naše náklonnost.“

23. Zasnoubení Panny Marie, protož plnomocné odpustky v III. řádu sv. Františka a bratrstvu sv. Josefa, pak vícero neplnomocných odpustků. Že je i slavnost sv. Raimunda z Pennafort, plnomocné odpustky ve sv. růženci.

„Dobré jest, aby každý obzvláštní ctnost si vyvolil ke cvičení-se v ní, ne snad aby ostatních ctností zanedbal, ale aby své srdce určitě uspořádal a zaneprázdněval.“

24. „Cvičme se prostě, pokorně a zbožně v oněch ponížených ctnostech, jejichž sobě získání Pán Bůh naší bedlivosti a práci zanechal, jako v trpělivosti, tichosti, zapírání touh srdce svého, v pokoře, poslušnosti atp.“

25. Obrácení sv. Pavla; plnomocné odpustky v bratrstvu Srdce Panny Marie.

„Mnozí by rádi něco snášeli, kdyby to jenom mohlo bez nepříjemnosti býti.“

26. V bratrstvu nejčistšího Srdce Panny Marie mohou se získati odpustky plnomocné na dva kterékoli dni; jest-li toho ještě neučinil, použij toho dnes, když je neděle. „Stěžuj si co možno málo na bezprávi tobě učiněné, nebo jest jako jisto, že kdo mnoho si stěžuje, obyčejně hřešívá.“

27. Sv. Jana Zlatouštěho, který pro pravdu a neohrožené jí kázání mnoho od císařů řeckých musel snášeti, ano i do vyhnanství vypuzen byl.

„Mnozí nemocní, zarmoucení a uražení střeží se pilně naříkati a slabé své srdce takto ukazovati; hledají ale rozličnými obraty řeči k tomu to přivésti, aby bližní jich litovali a je nejen za velmi zkormoucené ale i za velmi trpělivé drželi.“

28. „Jsi-li nemocen, obětuj všechny své bolesti a trápení Bohu co službu povinnou.“ —

29. „Chceme-li milost Boží do svých srdcí přijmouti, musí tato prázdna býti vlastní slávychtivosti.“

30. „Důstojnosti a cti jsou podobna šafránu, který tím lépe se daří, čím více bývá nohama šlapán.“

31. „Láskou a touhou po ctnosti počínáme býti ctnostnými; láskou a touhou po důstojnostech počínáme býti pokárání hodni ano hanebníky.“

~~~~~  
 Co do vysvětlení hlavního úmyslu pro leden přečti si pozorně encykliku sv. Otce, jelikož ani to jsme sem vtěsnati nemohli.  
~~~~~


Úmysl modliteb na měsíc leden:

Wšemohoucí věčný Bože! obětují Tobě všechny své dobré skutky a modlitby ve spojení s Ježíšem Kristem a všemi zbožnými a svatými dušemi v nebi i na zemi za všechno to, co si Pán Ježíš ve svém Božském Serdci přeje, jmenovitě ale v tomto měsíci na ten úmysl: **aby's pronásledováni** církve sv. v Polsku a Japonsku ukrátkati ráčil, a v dnešní právě den:

Den	ke cti	Šlymláště
1	Obřezání Páně,	za rozmnožení ducha sebezapírání; za služebné vystupující a postupující do služby; za vzbuzení horlivosti v 1 farnosti.
2	sv. Mataria, poustevníka,	za odstranění náboženské lhostejnosti; za jistou rodinu; za 1 ústav duchovní; za několik kněží; za nemocného staršího bratra.
3	sv. Zenowesly, panny,	za lásku ke sv. čistotě; za živé a mrtvé spoluobčy 1 bratrstva; za něk. křesť. rodin; za odvrácení pohoršení ve 3 duch. rodinách.
4	sv. Tita, biskupa,	za rozmnožení horlivosti ve správě duchovní; za představené 2 duchovních ústavů; za shromáždění nejsw. Vykupitele.
5	sv. Telesfora, pap. a muč.,	za uvědomělejší úctu Bohorodičky; za 1 kněze v nejnázi postaveného; na spasitelný úmysl 1 kněze; za polepšení 1 jinoha.
6	Sw. Tři Králů,	za obrácení rozkolných Slovanů; za misionáře u cizích národů; za odvrácení ostychavosti pro věc swatou a dobrou.
7	sv. Luciana, mučedníka,	za obrácení židů; za utvrzení 2 bratrů ve víře sw.; za 1 velmi chladného křesťana; za roztopášnou osobu; za chudého studujícího.
8	sv. Sewerina, řeholníka,	za říšši rakouskou; za upewnění 1 osoby ve křesťanském životu; za něk. farnosti na Moravě; za zástupce věci kat. na sněmích.
9	sv. Juliánů a Basiliše, muč.,	za manžele, aby swou důstojnost a povinnost poznali a ji zevrubně plnili; za 2 kat. rodiny, aby více o křesťanské vzdělání se staraly.
10	sv. Pawla, poustevníka,	za církev sw. mezi Mohamedány; za 1 kat. rodinu; za překážení slozvyku klení mezi Slováky a Uhry.
11	sv. Hygina, pap. muč.,	za rozšíření apostolátu modlitby mezi Slovanů; za několik horlitelů; za polepšení 1 studujícího.
12	sv. Arnosta, mučedníka,	za studující mládež; za poznání a rozšíření úcty k nejsw. Serdcem P. Ježíše a Panny Marie; za dar oswícení Ducha sw. 2 osob.
13	sv. Hilaria, biskupa,	za Němce, aby pravdu bez předpojatosti hledali; za 3 kat. kněze; za dosažení miru mezi několika osobami.
14	sv. Feliza a Noly, kněze,	za katolíky v říšši ruské; za odstranění veřejných pohoršení; za 1 Poláka v cizině; za 3 čekance starou kněžského.
15	sv. Maura, opata,	za řád sw. Benedikta, zmláští v Čechách a na Moravě; za 3 rodiny v nouzi postavené; za osobu v pokusných proti čistotě.
16	sv. Marcella, pap. mučed.,	za biskupy a duchovní správce; za dar poslušnosti k rodičům 1 k. panně; za polepšení bratra opilce.
17	sv. Antonia, arcioctce poust.,	za řeholníky; za kř. panovníky a jejich rádce; za dar stálosti v učiněných dobrých předsevzetích 1 horliteli.
18	sv. Prisky, panny a muč.,	za křesť. panny a jejich rodiče neb pěstouny; za odvrácení pohoršení ve školách; za dívčí školu.

Den	te cti	Obzvláště
19	nejsw. Iměno Ježíš,	za swatého Dce; za císaře rakouského; za spolky červeného sřka- pulíře U. P.; za pracovníky nassí „Stoly.“
20	sw. Fabiana a Sebastiana, m.,	za křesř. wojiny a za duchovní správu u vojřka; za 1 nekato- líka, který přednost wiry kat. uznává, aby swého swěd. uposřchl
21	sw. Aneřky, panny a muč.,	za ústawy křesřanské milosřdnosti; za 1 řř. rodinu; za ústaw wřucowací pod wedením cth. Benediktinek.
22	sw. Wincentia, jahna mučeb.,	za čekance stawu duchovního; za 4 studující; za spravedlivé urownání welkého pohorsření.
23	Zasnoubení Panny Marie,	za rodinu císařskou; za mariánské spolky a bratrřtwa; za 4 křesř. wdomy; na poděkowání za obdrženou milosř.
24	sw. Thimothea, biskupa, muč.,	za zdar aposřtolowání mezi Sihosřlowany; za jřstou národní sřkolu; za zwelebení zpěwu kostelního w 1 farnosti.
25	Obrácení sw. Pawla,	za posřwěcowání řemesřnictwa; za řeholníky z Čech a Morawy, stu- dující mimo wlast; za 1 wřchowací ústaw.
26	sw. Polykarpa, bisk., muč.,	za domácí chudé; za 4 mladíky a jejich wřchowatele; za lehko- wážného manřžele; za dostawení dívčí sřkoly pod wedením 1 řř.
27	sw. Jana Zlatousty,	za křesřanské kazatele a učitele; za dar potřebné wřwřlumnosti 1 čekanci stawu duchovního; za chorého učitele.
28	sw. Kaimunda z Pennafort, wyř.	za dar a posřlu Duřha sw. těm, kteří touří po sjednocení Slo- wanřtwa w církwi sw. a řř tomu pracují; za chorou osobu.
29	sw. Frantisska Seleja, bisk.,	za ústawy wřchowací; za dar trpělivosti 1 osobě; za křesřanské wřchování díteř 2 rodin.
30	sw. Martiny, panny a muč.,	za křesřanské sluřebné; za 2 panny, aby jejich spásitelný úmřřř se wřplnil; za osobu w blízké přřležitosti řř hřřchu.
31	sw. Petra No- lasta, žakl. řř.,	za utisřowané řřády katolické w řřřři rusřé; za w Pánu řesřnulé oudy aposřtolátu a bratrřtwa nejřw. Serdce Pána Ježíře.

M o d l i t b a.

Bořřřé Serdce Ježíře! řřrže neposřtwrněné Serdce Marie Panny obětuji
Tobě wřřechy modlitby, práce a utrpení tohoto dne spolu řř wřřemi úmřřř,
we kterých řř se uřtawicně na oltáři obětuješ. Obzřwřřřtě obětuji řř je za nassé
bratry tak řřrowě pronásřebowané w krajínách polřřřch a císařřtwi Japonřkém.
O Serdce nekonečné lářřky hodné, uděř jim útěchy nejřřladsřř a milosřti řř nej-
mocněřřřř, jim, kteří pro řřwou wěc řřářřř boje tak trapné. Uřřrař dne jejich
žřkousřřky a učřř, aby wřřechno owoce jejich řřřřali, aby jejich řřew pro církew
řřw. byla semenem nowých díteř a pro ně řřamy zárukou řřáwry nehynouci. Amen.

Řřřřsladřřé Serdce Panny Marie budiřř mou řřpásou!

Swatý Michaěli, archanděli, swatí Cyrille a Methodě, orobujřte za nás!

Apoštolátu modlitby se přivtělili:

Bratrstvo sv. růžence Panny Marie ve Mčelích, v arcidiecési Prážské.

Fara Rakvice, v diecési Brněnské.

Fara a bratrstvo sv. růžence Tršické, v arcidiecési Olomucké.

Pokladnice pro sv. Otce.

(Od dřívějšíka 14 zl. 74 kr. jsme zaslali k větší sbírce do Solnohradu.)

Znovu obětovali: .

Jistá služebná z Prahy	3	„	—	„
Nejmenovaný	—	„	40	„
Nejmenovaný s heslem: „Gott lasse ihn lange regieren“ (Bůh nechejž jej dlouho panovati)	1	„	—	„
Jiný s heslem: „O Paní a Panno nepoškvrněná, Maria, zachraň nás hyneme“	2	„	—	„
Z farnosti Derflandské	1	„	—	„
„ „ Mčelské v Čechách	5	„	—	„
Úhrnem	12	zl.	40	kr.

Listárna redakce.

P. T. —an v Bud....: Žeť předce jednou! Na všechny ty laskavé otázky: Bohu díky „ano“. Namáčívá se ale u Vás pro přátele péro za 3 leta toliko jednou? —

Vršavský: Vašnostino pro „Školu“ docela vhodné přišlo mi tenkrát nevhodně, an pozdě, jak jste se sám domníval. Nemáte-li ničeho na proti, uschová se pro letošek. Račte slib svůj splniti a doufám, že sobě vzájemně se zachováme.

P. T. P. Fr. K—n ve Vel. Új.: *vice versa* to neplatí, leč že by to bratrstvo bylo apoštolátu modlitby přivtěleno a jednotlivci v seznamu jeho zapsáni.

Fr. Chrom— v Br.: Díky srdečné za zprávu; pište opět brzo.

P. T. Fr. Čer—k v N. V.: Raduji se s Vámi, avšak! — v bázni, a strachu atd.! budíček bude opět buditi? Z věcné loterie vybral jsem ze serie 1233, č. 24; výhry budou oznámeny příště.

P. T. P. V. R—ř v S.: 3 výtisky I. roč. byly zapraveny, 4. byl poslán nedorozuměním, anto na poštov. poukázce ročník nebyl udán; vynaložte s ním, jak libo, II. ročníku bude přicházeti do S. toliko 1. výt. až na další zprávy.

P. T. D—l v O.: Druhá práce v č. 2.; co jsem dlužen? Piš mi.

P. T. P. Fr. B—a v Dř.: Tentokrát cestou touto. Srdečné díky! „Škole“ se vede Bohu díky dobře, a bude snad ještě líp, co do účastenství; s nabídnutým jsem úplně srozuměn a očekávám tedy s radostí ode dneška. Šťastný nový rok!

Š K O L A

Božského Srdce Páně.

Měsíčný list
apoštolátu mo-
dlitby.

„Učte se ode Mne, ne-
boť jsem tichý a pokorný
srdcem, a tak naleznete po-
koj duším svým.“

Mat. XI, 29

S povolením duchovní
vrchnosti vydává

PLACIDUS J. MATHON,
kněz řádu sv. Benedikta v Raj-
hradě.

„Jeden jest učitel
váš — Kristus.“

Mat. XXIV, 11.

Ročník II.

Únor 1868.

Číslo 2.

S r d c e P á n ě.

Srdce Páně, svatý chráme,
Božství věčná svatyně,
Dejž ať zbožné srdce máme,
Tož nás nebe nemine.

Srdce Páně, školo cnosti,
Dej, bych pilným žákem byl,
Střežil vší se nepravosti,
Tobě vždy se zalíbil.

Srdce Páně, dokonalé
Úmyslů ctných zrcadlo;
V Něm se zhlížeješ neustále
Srdce mé, by's nechřadlo.

Srdce Páně, moudrá schráno,
Božské skýtáš učení;
Dej, ať z Tebe vyčerpáno
Máme vše své vědění.

Srdce Páně, lásky zdroji,
Mému srdci milost dej,
S ním se spoj v každém boji,
Jemu sílu, chrabrost vlej.

Třidenní pobožnost

v nynějších potřebách církve svaté.

Dřív než tyto řádky našich čtenářů dojdou, jest již pobožnost třidenní, jakou sv. Otec minulého roku odporučil (viz „Škola roč. II. na straně 16.), na mnoze ukončena. Avšak věrné dítě církve sv. neuspokojí se tím jediným voláním o pomoc, nepřestane zajisté tlouci na dvěře milosrdenství Božího, dokud bude svou matku, církev katolickou v nesnázích viděti. Sice by takový chladný katolický křesťan, který toliko na výslovné vyzvání svého duchov. pastýře modlitbou církvi sv. ku pomoci přichází, podobal se onomu Angličanovi, který, jak se vypravuje, jda vedle řeky slyšel člověka o pomoc úpěnlivě volati, an nešťastně sklouznuv do řeky se topil. Angličan však vida jej pravil: „vždyť se u mne ještě nepředstavil (osobně neohlásil)!“ a šel lhostejně dále a nechal nešťastníka se utopiti, ačkoli mu lehké bylo, jej vytáhnouti. Horliví katolíci, zvlášť bratrstva ustanoví sobě mimo 3 dny od biskupa určených zajisté ještě zvláštní hodiny a dny společné modlitby, dobře vědouce, že společná modlitba tím spíše vyslyšení dosáhne. Ku povzbuzení k tomu nebude bez prospěchu, promluvíme-li o té věci ještě jednou a sice, jak o tom psal německý časopis „Katholisches Missionsblatt.“

Bylo to za času, když lid Israelský za Davida krále, pod vůdcovstvím Joabovým válku měl s nepřáteli Ammonskými; tenkrát vnesli i archu úmluvy, svatyni to Israelských, na bojiště dílem k vlastní ochraně, dílem k povzbuzení srdnatosti. I stalo se že Uriáš Hethejský od vojevůdce Joaba do dvoru královského k Davidovi z bojiště byl poslán. Tento vyslyšev od něho zprávu, kázal mu jíti do domu svého k manželce, aby si po namáhání v boji poodpočinul. Uriáš ale zůstal při dvoře královském s ostatními služebníky Davidovými a nešel domů. I řekl mu David: „Nepřišels-li z cesty? proč jsi tedy nešel do domu svého? Uriáš však odpověděl: „Archa Boží a Israel i Juda bydlí v stanech a pán můj Joab i služebníci pána mého v poli trvají; a já bych měl vjíti do domu svého, abych jedl a pil a v rozkoších se kochal? Při zdraví tvém a duše spasení přísahám, té věci neučiním.“

Tak vypravuje druhá kniha královská. K čemu ale tá událost? Ta se hodí právě k poučení v našem postavení, když jen místo podobenství starého postavíme předpodobně nového zákona. „Archa Boží a Israel i Juda bydlí ve stanech a Joab se svými služebníky trvají v poli;“ tedy vojna! Vojna pohanů Ammonitů proti vyvolenému lidu. Králův vojevůdce a jeho vojínové všem nebezpečstvím a obtížím vojny vystaveni, i sama svatyně vytržena ze klidného místa svého města Jeruzalemského u prostřed křiku válečného, jako v moc vydána útokům nepřátelským.

„Archa Boží a Israel i Juda,“ kdož by to nevěděl, že jsou to podobenství sv. církve a její svatyně? Tedy naše sv. církve a vše co jí svaté nachází se v boji. Jak pravdivé jesti to za dnů našich! Hlavní vojevůdce, sv. Otec Pius IX. ohlásil nám to a upozornil nás na nebezpečství, v jakém se církve sv. nachází v Itálii a v Polsku, tam trvá nyní krutá válka proti vyvolenému lidu Božímu, proti církvi katolické. On staříčkový vojevůdce Pius IX. postavuje se, jak to již častěji činil, napřed proti nepřátelům a svolává své věrné bojovníky, aby za jeho příkladem na pomoc spěchali svým spolubratrům utiskovaným zbrání ctnostného života a vroucí modlitbou.

Nynější doba, kdy nepřátelé se všech stran na církve sv. se hrnou, může v pravdě, co do nebezpečnosti pro víru po straně státi každému dřívějšímu pronásledování. Sv. Otec vyslovil to překrásně. V Itálii, v zemi to všestranně požehnané pokračuje boj proti církvi sv. směle dále a Bůh sám ví, jaký vezme konec; v Rusku svádějí se katolíci lstí a mocí neslýchanou k rozkolnictví; kdo věren své víře zůstává, jde buď do žaláře aneb do vyhnanství. Dítka rodin katolických vedou se ke křtu do chrámu rozkolníků, musí býti od nepřátel víry katolické vyučovány. V Japonsku hrozí krvavé pronásledování církvi sv., jako za času ukrutného římského císaře Néróna a Diokleciana a snad již zuří. Jak zprávy docházejí, podařilo se misionářům, že blíž města Nangasaki asi 1000 obyvatelů na víru obrátili. V noci ale na den 15. července (roku minulého) bylo ve vesnici Oorakami nedaleko Nangasaky 60 mužů a žen zajato a pryč odvedeno; následující noci bylo opět jiných 100 křesťanu násilím odvléčeno do dalekých krajin. — Zde a v Rusku a v Itálii táhnou nepřátelé veřejně proti církvi sv. do boje, jinde ale radují se z nesnází církve její protivníci, mluví aspoň v srdci, a táhnou proti ní, té nenáviděné, v boj se zbrání mnohem nebezpečnější, totiž nevěrou v úplným zpuštění mravů. Bylať o tom již častěji řeč, tak že zbytečné by bylo, to ještě opakovati, jak veliký jest počet těch, kteří v nevěru a nemravnost se pohroužili aneb v bažení po věcech tělesných docela rozplynuli a nyní církve nenávidí aneb aspoň za velmi nepohodlnou mají a všemi silami, písmem, skutkem ji hanobí, v posměch a dle možnosti v opovržení u jiných uvádí; její učení, její zřízení, její snahy, její viditelná hlava, její služebníci, její dítka, její statek, její chrámy a kláštery, její ústavy, -- všechno jest nyní předmětem osočování, pronásledování, až ke smrti, až ke zničení.

A jaké jsou toho následky? Církve namnoze se zdržuje v blahoplném účinkování; tisíce a tisíce duší se vylučují od jejího požehnání, tisíce bídne na duši hynou. O jak oprávněný jest v naší době v ohledu na církve sv. stezk dojmavý proroka, když žal svého skormouceného srdce nad zpusťšením města Jerusalemu těmito slovy vyjevuje: „Učiněna jest jako vdovou paní národů, pod plat uvedena jest kněžna krajin! Plačíc pláče v noci a slzi její na lících jejích; všichni přátelé její pohrdli jí a obrátili se jí v nepřátele. Stěhuje se Juda pro soužení a pro množství služebnosti, bydlí mezi národy, aniž nalezá odpočinutí; všichni, kteří ji honí, postihají ji v ouzkostech. Cesty k Sionu kvílí, proto že nejsou, kdo by přicházeli k slavnosti, všechny brány jeho jsou zkaženy, kněží jeho lkají, panny jeho jsou smutny a on sám pláče hořkostí. Učinění jsou nepřátelé jeho v hlavu, odpůrcové jeho obohaceni jsou.“

Tak jest v pravdě církve sv. za našich dnů církve bojující, církve „pronásledovaná.“ Což ale máme my činiti? Máme snad proto, že nesnáze a bídy církve bezprostředně ještě se nás nedotekly, lhostejným zůstati a nedbajíce na nouzi církve toliko na vlastní zaměstnání a zábavy mysleti? O jak by nás tu zahanbil onen Hethejský vojin, Uriáš! „Archa Boží, Sion, a Israel i Juda bydlí v stanech a pán můj Joab i služebníci jeho v poli trvají; a já bych měl vjíti do domu svého, abych jedl a pil a v rozkoších se kochal? Při zdraví tvém a duše spasení přísáhám, té věci neučiním!“ Zajisté musí taková řeč Israelity na nejvyš zahanbiti ony katolíky, kteří vidouce církve sv., její svatyni a jejího představeného od nepřátel nejhanebněji osočovány a pronásledovány chladni a nepohnuti zůstávají a lhostejně, jako by se vše nejlíp vedlo, vlastním zábavám a rozkoším se oddávají!

Což tedy máme činiti?

Svatý Otec svolává nás k modlitbě. Ve lhutě šesti měsíců od uveřejnění jeho oběžního listu (encyklyky v minulém čísle „Školy, uvedené), tedy až do 17. dubna letoška 1868 má se celé křesťanstvo po tři dni*) před oltářem Hospodinovým shromážďiti a své modlitby, lkání a orodování za církve sv. ohledem na veliké její tísně v Itálie a Polsku jemu přednésti, aby, klerý sám jediný pomoci může, ji z tak mnohého zlého brzo vytrhl. Kdož by tomuto hlasu nebyl rád poslušen? Kdož by nešel aspoň v tyto dně, které od biskupa jsou určeny, do chrámu Páně, aby se vši vroucností i svou grešli modlitby s velkou obětí modliteb celé církve sv. spojil! To jest ale ještě málo.

V ěrný katolik neuspokojí se tím jediným. Jemu leží potřeba církve od toho okamžení, když ji sv. Otec nám odporučil, až příliš na srdci, že by mohl na ni ve svých denních modlitbách, zvlášť do 17. dubna, zapomenouti. Ta myšlénka, ji někde na okršku země jeho bratří a sestry, katolíci právě ve své třídní pobožnosti jsou, jest pro každého mocné povzbuzení, aby se jim v duchu přidružil. On se jim přidruží ve své modlitbě ranní i večerní, on se s nimi spojí při oběti mše sv., ano bude buď ve skutku buď v duchu každodenně jednu mši sv. obětovati na úmysl nyní tak důležitý církve sv.; on se jim přidruží při sv. přijímání a jiné pobožnosti ano při všech svých zbožných cvičeních.

Avšak ani na tom nepřestane dobrý katolik. „Archa Boží a Israel i Juda pod stany a Joab se svým vojskem přenocuje na holé zemi; a já bych měl jísti a píti a si hoviti?“ Když církve sv. i se svou nejvyšší hlavou v zemích tak rozsáhlých v každém ohledu jest nenáviděna, jest pronásledována a utiskována, tu bych se měl oddati příjemnostem tohoto života a nechtíti spolucítiti její žalost? Neměl bych ze soucitu aspoň pro tento čas nátisků nějaký díl radostí vezdejších sobě odepříti a skutky sebe zapírání a kajičnosti co oběť pro církve sv. Bohu přinést? Od jakživa nejosvícenější duše, když se jednalo o odvrácení velkých neznází a vyprošení velkých milostí, zvlášť pro celé národy spojovaly se svou modlitbou co oběť mnohá zbožná cvičení, která pro přirozenost nepřijemná a krušná byla. A kdož by toho chtěl popírati, že oběť jesti ono, co modlitbě teprv pravé síly dodává, jaksí křídla poskytuje, jimíž se až k trůnu Nejvyššího povznáší. Oběť byla to též, kterou náš Vykupitel světa spasení vydobyl; on se netoliko modlil o slitování nad hříšným pokolením lidským a o milost pro ně; nikoli, on spojil se svou modlitbou i oběť a dokonal své dílo onou velkou obětí na kříži. Tak poskytuje až podnes o b ě t každé modlitbě síly a hodnost, aby vyslyšení došla.

Jakou oběť máme ale s modlitbou svou spojit? Myslíš-li, můj milý, na příspěvek nějaký ke sbírkám pro sv. Otce, aby, jsa nyní docela takřka oloupen, výlohy pro zdárné řízení celé církve nevyhnutelně potřebné z dáreků svých dítek, mnohdy také chudých, zapraviti mohl, kdybys na toto myslel, nemíníme tentokráte tuto oběť, jakkoli ji všemožně odporučiti musíme. Je-li někdo ve stavu, nečím pro sv. Otce přispěti (a to snad jest každý, aspoň maličkostí), dělá takový peněžitý příspěvek, učiněný v úmysl svrchu uvedeném, dobrý díl oběti, kterou zde míníme, A tato pozůstává v následujícím: uložíš sobě dobrý katolik pro tento čas utiskování církve sv. nějaké sebe zapření; snad si strhne něco s jídla aneb nápoje, spánku a jiných příjemností méně potřebných; snad si uloží něco, co jeho přirozenosti za

*) Tyto dni se určí od každého biskupa pro své biskupství, někde jako v arcibiskupství Pražském, Budějovickém atd. se to již stalo.

těžko přichází. — On se vynaznaží s větší trpělivostí svůj kříž nésti, a obětuje to Hospodinu na ukrácení oněch velkých nesnází církve sv.; on se přičiní s větší horlivostí o konání dobrých skutků, buď že svá obvyklá zbožná cvičení zevrubněji bude konati, aneb že jich více bude provozovati, ku př. častěji, snad každodenně ke mši sv. přijde, častěji pokání a sv. přijímání přijme; častěji a dále v křížové cestě rozjímati bude; obzvláště ale bude povinnosti svého stavu zevrubněji provozovati a je Bohu za církev sv. obětovati. A když tímto každý den jeden aneb více příspěvků k dobru církve sv. přinese, nashromáždí se tyto poznenáhla k velké oběti, která před Hospodinem vzácná bude a hodna, aby modlitbám za církev potřebné síly dodala, jížby úplně vyslyšení dosáhly.

Jestli se toto podaří, o, jaká to vnitřní útěcha, to uvědomění míti, že spolu pomohl od Boha pomoci a vysvobození dosáhnouti, aby církev sv. opět své pozeňování celému světu sdíletí mohla! Jaká to odměna zde a na věčnosti!

Protož zhůru, zvláště zbožní údové katolických bratrstev! Nižádný nezůstávej pozadu při tak vznešeném počínání! Přispívej každý, co a jak může! Nevymlouvej se žádný říkáje: „jsem malicherný abych doufati směl, že něčeho tak velkého dovedu; víc než jednou vydobyla modlitba jediného, dobře konána, největších milostí pro celé krajiny. Když každý s opravdovou pokorou a srdečným účastenstvím s církví sv., s vroucí žádostí a spolu s důvěrou vítězství jistou, která se v zásluhách Ježíše Krista zakládá, své modlitby a dobré skutky bude konati, pak může každý pevně doufati, že i sám pro církev sv. velké věci dosáhne.

„Archa Boží a Israel i Juda pod stany a Joab můj pán v poli; a já bych měl jísti a pítí a v roskeších se kochati! Při zdraví tvém a duše spasení přísahám, té věci neučiním.“

Duchovní Budiček.

Za starých časů, dlouho ještě před narozením Krista Pána žil v Řecku jakýsi mudrc; mezi jiným moudrým učením pronesl on také jeden výrok, o kterém tvrdil, že na tom spočívá celá blaženost člověka; a ten výrok moudrý po česku zněl: „**Poznej sebe sama.**“ Tehdejší pohané uznali také úplně jeho výtečnosti tak že jej za hodný usoudili, aby byl nade vhodem do chrámu Apollinova, Boha to moudrosti, napsán, aby jej každý co největší moudrost si zapamatovati a v životě svém cvičiti mohl. Rozjímaje o tom přišel jsem k tomu přesvědčení, že ten pohaný mudrc měl docela pravdu a neškodilo by, aby onen výrok i na naše křesťanské chrámy se napsal, ne ale na ty z kamení vystavené, ke kterým a do kterých lidé zvláště v městě nyní tak málo chodí a jestli, tož jenom na spěch a utíkají hned po ukončené mši sv. a někdy ještě spíše, jako by něco ukradli. Na ty chrámy to napsati bylo by jakořka marné, spíše ale bych radil to napsat ano vryt, aby to žádný tak lechce setřiti a seškrabati nemohl, na chrámy živé, kterými jsou srdce katolíků. Do těchto nezrušitelně vyryti to „poznej sebe sama“, to by bylo nejlepší ozdobou srdcí co dárek k novému roku; kdyby lidé ale dle toho se také řídili, kdyby se takto upoměli předně, jakou důstojnost jim Bůh dal, že jsou lidé a křesťané, a pak kterak mizerně, své důstojností nehodně si počínají; věř mi, že by nebylo na

světě tolik hlouposti a nezhody. Proto uznávám to za věc velmi potřebnou, abych ti ukázal i do podrobná dříve tvé schodky, které máš na roubiši (v útech) u Pána Boha, a pak budeme dále pokračovati ve vyučování stupňů pokory, jak nás to sv. otec Benedikt naučil.

V naší poslední besedě (v čísle 1.) již jsem ti o podobném něco zmínil ukázal jsem ti jako v zrcadle tvou někdejší podobu a pak i, jak nyní snad vypadáš. Budíček budil, zdá se mi ale, žes, probudiv se, toliko na druhé ucho si lehl a dále spal. Snad si i řekneš: „ten velebníček nás vždy černěji maluje, nežli opravdu jsme.“ No já si to nechám říci; že ale ta zima od naší poslední schůze ještě nepominula ano přibyla, rozebereme to, co jsme tenkrát započali, nyní kus po kusu, abychme někdy před mladšími předce co trochu hvězdáři se ukázati mohli. Dodá nám to snad vážnosti.

Obrat slunce — Obrat srdce. — Příčina celé zimy jest tedy, jak sobě z čísla 1. pamatoval, odvrácení se země od slunce. Naší předkové domnívali se sice, že slunce se odvracuje a země že stojí na starém místě, ale nynější hvězdáři nás docela přesvědčili, že slunce stojí a země se pohybuje kolem něho a někdy jaksi rozmrzeně, tak že mu i tak polo záda obrací a z toho máme zimu. Nepozorovali ještě nikdy, že když v letě ohně a pouti svatojanské pominuly pomalu i dne ubývá? V ten čas počíná se právě země od slunce odvracet; prvních 10 až 14 dní není to sice hlavně znáti, brzo ale jest patrné, že se později rozednívá a spíše setmívá; světla ubývá, praví kalendář.

Hle právě tak děje se i s člověkem. Nějaký čas, snad po dlouhá leta měl on, protože byl blízko nejjasnějšího Srdce Ježíšova, pěkné léto ve svém srdci i světlé dlouhé dne, kdy mu nebe a cesta k němu tak jasnou býti se zdála; a kdy marnost všelikou viděl býti tak špinavou a ničemnou (jak ona v skutku jest) a kdy ještě hřích za nejošklivější obludu považoval a jeho se vystříhal. Tenkrát bylo všechno dobře. — Tu ale na jednou (já nevím, bylo-li to při čtení nějaké knihy, neb při pohledu na něco, či v tančárně, či v divadle (při komedii) či s kamarády, kamarádkami, v hospodě nebo jinde; avšak by to sám nejlíp víš), tu nejednou cosi do tebe vjelo a celého jaksi pomátlo, počalo tě od Srdce Ježíšova odtahovati a odvracet. Na začátku třeba ani sám netušil, co z toho vykvete, kam to míří; brzo ale mohl pozorovati, jak ve tvé duši počínalo býti temněji a temněji a jak ti ty menší chybečky nezdály se býti více nebezpečnými ano brzo nepředstavovali si ani ty velké hříchy tak šeredné a nebe stracelo pro tebe svou krásu a země jí nebyvala. **Den se krátil.**

Mrazy podzimní. — Mrazy srdce. U nás na Moravě a v Čechách ještě se sice snad nestalo, že by někdo před sv. Václavem by zmrzl, ale na Tatrách aneb jinde, kde v tento čas hory již daleko sněhem jsou pokryty, nebyloby divu. Čerstvo ale jest již dosti, zvláště v noci a po nějakém povětří, na kožich a papučích jest třeba myslet, a starostlivé maminky varují před zacházením, které často zlé následky má.

Právě tak dělo a děje se doposud v srdci, které se již odvrátilo od slunce lásky Božského Srdce, počíná v něm vlažně, chladně až i studeno býti. Již nepřicházejí tak často myšlenky na milého Ježíše, tím častěji ale na sebe a na zábavy. Hospodín počíná ti vždy lhostejnější býti; tu jej již nenavštěvuješ tak často v chrámu, sedáváš ale tím častěji u soudruhů; však již víš kdy a kde. Chuť po pokrmu andělském jest již také tak-leďa jak; za to ale roste chuť po česneku a masu Egypt-

ském a po mlátu vepřů, které marnotratník v cizině pásti musel. Slovem: dne již ubylo a **zimy přibývá.**

První led. Když se země od slunce již hezky daleko odvrátila, tak v října a listopadu, tu jest z nenadále, jednou jasná noc, čistá jako rybí oko a ráno vykládají si lidé co první novinku: „Dnes byl již led!“ a tento podotýká k tomu to a onen ono; vozka ale a drvař venku mnou si ruce, dmýchají si do pěsti a myslí: „Dobrý kožich aneb zatopená kamna jsou již k vydržení. Tak se také mnohé mladé srdce, které se od lásky Ježíše Krista již odvrátilo, jednoho večera neb noci dožije, kde vše hodně vesele jde, mnoho šumaření tance, pítí a smání jest. Brzo ale praví se dodině aneb na blízku: „Tož již i tam věneček uvařnul!“ — — — Když se to ale také neděje tak všem známo, nýbrž toliko v tichu, v tmavé, studené komůrce převráceného srdce taková chladná noc listopadová své neblahé ovoce vložila, stojí předce jeden, vlastně dva neviditelně při tom; jeden mne si ruce s ďábelskou radostí a směje se do pěsti, že tov celém pekle strašně se ozývá a praví docela spokojen se svým kšaftem; „Tak! teď jsi můj!“ — Druhý ale odvrací se se srdcem krvácejícím, zastřívá si rukou slzíci oko a zdlouhavě se skormoucenou duší odchází odtud od svého svěřence. Což pak se stalo? — **První hřích smrtelný!** — O, běda! jako tlustý led obtáhl chladné srdce nešťastníka a pod takovou pokryvkou musí všechen život zmizeti, musí všechno ztuhnouti, co ještě z posledních kvítek podzimku dobrých myšlení a úmyslů v srdci zůstalo. Pod sněhem a ledem v přírodě jest mnohé zrno chráněno před hnilobou a zahynutím, zde ale usmrcuje hřích smrtelný i ten ostatek dobrých předsevzetí, ze kterých mohl ještě některý Bohů příjemný skutek vzrostit! — — —

Zpěváci odletěli. — Havrani krákorají. Nesmíme to milým ptáčkům za zlé pokládati, když od nás odletují, jak mile se blíží k prosinci a když lepších, příjemnějších krajin vyhledávají; neboť ptáci zpívají rádi. Kdož by ale měl tam ještě chuti ke zpívání, kde vše ztuhlé a mrtvé jest, lesy žádného lupení ke stínu, louky žádné rosy k uchlazení zízne a země žádného zrnka k utišení hladu nemá? Proto jest nyní v lesu a v poli vše tak tiše jako v hrobě a několik málo zpěváků, kteří ještě zůstali, jsou němí jako by jaktěživi ani písničky nebyli se naučili a pakli předce svůj zobáček otevrou, tož to jenom aby na svůj hlad žalovati a od dobrých lidí některé zrnečko a drobinky si vyprosili. Jiné ptactvo, které je ke spatření, to jsou brabci, síkorky, vrány — — a ti mají zpěv tak líbezný, jako jistý kostelník G. v M když měl chraplavinu a za rakví „*De profundis*“ a „*Requiem*“ panu kantorovi pomáhal zpívat i někdy i *solo* měl!

Taktéž oněměly v srdci padlého všechny zpěvy nevinně veselé; dětinná veselomyslnost jest již tam ta; potěšující myšlenky na krásné nebe a na milé andílky, na skvostnou korunu dítek Božích a na žehnající zraky nebeského Otce tam zhůry již odtáhly. Za to ale vyvolává vrana co den křiklavěji: „Hřích! — hřích!“ a vnitř v srdci hlodá nenasytný červotoč bez ustání a kamkoli se vinník obrátí, všude jej něco na hřích jeho upomíná; i na střeše brabčik pokřikuje: „Vidíš! Vidíš! tak tak!“ — Sezvánění do kostela působí jeho uším bolest a pozření ta černý šat kněze aneb na šedý oděv kapucinka, třebať by bylo jenom v okamžení, píchá jej do oči a ihned musí na něj šilhati. Tak to všecko trápí chudáka vnitř i ze vnitř! —

Sněžení a závěje. — Po prvním ledu nenechá na sebe dlouho čekat první sněh; první vlhký den přináší nám též první sněh a misera zimní nastává. Přidruží-li se ale k tomu ještě nějaká vichřice; jak ráda, tu je ihned nový povrch

země; kde dříve byly zmole, tam je všechno vyrovnáno ano mnohdy usadil se v prostředku hodný zámět, kdežto s vršku, který v letě krásně na nížinu se díval, rozvzteklená vichřice všechnu sněhovou pokrývku i s hlinou seškrabuje, jako by se na jeho dřívější kráse chtěla pomstít. Běda samotnému cestovníkovi aneb vozkovi nachází-li se na cestě v takové chumelici v soumrak, aneb docela v noci! Což snadnějšího, jako do pokryté nějaké propasti se svrchnouti, kde, jestli ještě svůj hrob nenašel, aspoň tak dlouho o pomoc volati a čekati musí, až po přestálé bouři někdo jej uslyší a vytáhne!

Podobné sněžení a chumelice bývá též v chladném srdci člověka. Jsou to ona opěťování prvního hříchu, který za sebou pak množství jiných táhne. Toto celé hejno pokrývá, čím dál, tím hustěji duši jako neproniknutelým rubášem (umrlčí košili), trhá a ničí i ty poslední známky dřívějších ctností a nad propastí svých nepravostí vystavuje si vysoké budovy pyšných myšlének, jako že „Bůh mu nemá co poroučet, že každý sám si pánem.“ Když ale takový nešťastník na svých myšlénkách nad Boha se vyvýšil, pak pohlíží se své výšky na ostatní lidi jako na nějaké červíky aneb mravence, kteří nejsou ani pohledu hodni a které dovoleno dle libosti rozšlápnouti. Napřed jest chladným naproti svým sourodákům; pak opovrhne svými představenými a sužuje podřízené; konečně usídli se nárůživosti v srdci, tak hladové, jako

Vlci a medvědi. — To jsou dravá zvířata, jak víš. U nás na Moravě a v Čechách, Bohu díky, jsou velmi zřídka; v Uhřích ale a v Polsku blíže Ruska přicházejí v zimě až do dědin a k městům a řádí zde docela dle své vlčí a medvědí přírody.

Mnohem dravěji a nelidštěji řádí vášně a zlé žádosti v srdci, kde zima hříchu smrtelného říší svou založila. V takovém srdci nesmí se nic křesťansko-živého ukázati, sic to bývá ihned roztrháno a zničeno; ano ty vlčí choutky vyjí z vnitřku i na kněze a církev, svátosti a růženec, ba ony vystupují často veřejně a loupí, a svádí mnohé nevinné srdce a rozsápají je pak dle své pochoutky, — aneb když se jim to na duši nepodařilo obrátí celý svůj útok na život a majetek souseda, aneb jeho děti aneb bratra. Co příklad uvedu ti událost z nejnovější doby a sice vášně, jak by se zdálo, méně hanebné -- hněvu. Ještě hroznějších a šerednějších zločinů natropily a dosud tropí vášně necudné.

Bylo to minulého roku v Kojetíně na Moravě. Přišli do hospody dva husaři a dali se s hospodským do řeči, brzo přišli i na politiku, jak to nyní v obyčejí jest. Že ale hospodský jiných byl náhledů strany velkých svobod Uhrům daných, rozmrzeli se ti dva husaři v té míře, že by byli hospodskému zajisté ihned kabát proklepali, proto že jiného smýšlení byl, kdyby se nebyli báli ostatních přítomných hostů, kterých by sotva sami dva byli přemohli. Odešli tedy v největší rozčilenosti s podotknutím, že přijdou brzo opět, avšak nikoli samotni. V skutku, po malé chvíli přihnuli se a s nimi ještě několik husarů a žádalí, aby našli příčiny k hádce, na hospodském, aby jim nalil vína. Tento ale neměl žádného dovolení, i víno nalévati; protož jim uctivě pravil, že vína nemá, aby tedy, chtějí-li ho, tam a tam šli do vinárny. To dostačovalo k vyplnění černých úmyslů husarů. Ihned počali s ním se hádati a jej tlouci, a protože on arciť též se chtěl brániti, povstala krvavá bitka, ve které hospodského konečně, rozsekavše jej, nožem prohnali, tak že teplé krve proud na vrahy vystříkl a je co lité selmy poznamenal.

Hle, tak daleko jde vášeň neskrovná! — „Však já takovým nejsem!“ my-

slíš si. Inu, to ti rád věřím, žes ještě žádného neprobodl, sice bys, jestli by tě některý obratný advokát ze žaloby nevykroutil, dávno již na oprátce visel aneb na jakživo v nemilém chládku seděl, kde bys „Školu Páně“ v pravdě nedostal čísti, ačkoli by ti i tam, věř mi, pra nic neškodila. Domníváš se ale, že to menší zločin sebe aneb jiného ke hříchu těžkému svěsti, duši takto zavraždit, že mrtvou se stane pro nebe? Takové zločiny nepřicházejí sice před soud lidský (měli by to ale soudy okresní a zemské práce!), pro takové není ani hrubě paragrafů, avšak soudu Božímu neujdou a tam jsou docela jiné a ostřejší paragrafy! Otaž se svého svědomí (to jest soudce, který se nedá ničím přemluvit a žádnými špendážemi uplatiti), otaž se ho, jak daleko ve tvém srdci mrazy a ledy pokročily, zdali jest již všechno připraveno pro vlky a medvědy, aneb zdali jich tam několik již nestraší. Ono ti poví upřímně, kolik reštů máš ve velké kníze zápisní u Boha a chceš-li, ukáže ti jako v zrcadle celý tvůj život. Nic se nestyd, žádný to jiný nemusí slyšeti ani viděti mimo tebe a já se též odvrátím — — —. No, vidíš ty závěje a ty havrany, a ty mnohé stopy vlčí a liščí a jiné? — Pravda? — Jak ale to vše vymésti? a ty šelmy jak vypuditi? Ty jenom zabít, jinak se jich nestřeseš! Ale jak? ony jsou tak silné a zuřivé! — Vykládá se o jednom báječném zvířeti, basilisk ho jmenovali, že mělo tak hrozný vzhled, že všechno, nač se jen kouklo, ihned jediným svým pohledem usmrtilo, samo ale bylo nepřemožitelné. Kdesi je prý našli, když lámali kámen, ve skále uzavřené. Pomysli si poděšení dělníků a jak se střežili, aby se basilisk na žádného nekoukl! Jak se ho ale zbyť? Tu měl kdosi ten dobrý nápad — musel býti vtipná hlava —, aby toho basiliska nechali se kouknout do zrcadla, aby sám sebe spatřil. Ten prostředek byl dobrý; basilisk se kouknul do zrcadla jemu představeného a spatře sebe sama ihned zhynul a uděšení kameníci byli vysvobozeni.

Hle, tohoto prostředku užívej též, abys byl sprostěn toho basiliska ve svém srdci, hříchu a zlých náklonností. Koukni se do něho a uvidíš sebe sama, jakým v pravdě jsi, koukej se ale tam častěji, každý den, a přímo a ostře, ničeho nepřehlížej a věř mi, když sebe sama poznáš a opravdovou ošklivost nad tím neřádem budeš mít, v krátkce rozkvetou se ve tvém srdci všeliké utěšené ctnosti. Aby ti ale ani kořinky předešlých náklonností v srdci nezůstaly, aneb aspoň nepočaly oživovati, bude ti je můj dobrý přítel, který spisuje „Práce Božského Srdce Páně“*) ukazovati, abys je ihned poznal a vytrhl. Já však budu pokračovati v rozkládání dvanáctero stupňů pokory, jak nás je vyučuje sv. Otec Benedikt. — Víš tedy již, jaké dluhy máš ke splášení Pánu Bohu? Hle já jsem ti to ani nemusel vypočítati, ty ses sám dovtípil. Inu, moudrému jenom napověz! —

Bratrstvo sv. Michala.

Měli jsme již jedenkrát („Škola“ roč. I. na straně 284) příležitost, o tomto bratrství promluvit. Nyní ale dosáhlo pronásledování církve, co se úmyslu týká, nejvyššího snad stupně a tu jsme jemu a všem ostatním zbožným bratrstvím to dlužni, abychme o něm šířeji pojednali, než se to dříve státi mohlo. Neboť oudové

*) Pro tentokrát zůstal doma.

tohoto bratrství, které zřízeno jest výhradně k ochraně církve sv. a jeho viditelné hlavy, musí se nejvíce ohlížeti o rozmnožení svého počtu a laskavého účastenství. Pojednání své si takto rozdělíme, že promluvíme o bratrství jmenovaného 1. účelu a jmenu, 2. o závazcích, 3. o duchovních milostech a výhodách, 4. o jeho zařizování a celém ústroji, 5. jak o něm nejvýtečnější a svaté duše soudili a soudí a 6. o jeho čilém a blahoplném působení.

I. Účel toho bratrství.

„Jestliže nás svět nenávidí, vězte, že mne prvé než vás v nenávisti měl. Kdybyste byli ze světa, miloval by svět, co jeho jest; ale že nejste ze světa, nýbrž já ze světa vyvolil jsem vás, proto vás svět nenávidí. Pamatujte na mou řeč, kterouž jsem já mluvil nám: „Není služebník větší než Pán jeho. Jestliže se mně protivili, i vámť protiviti se budou; jestliže řeč mou zachovávali, i naši zachovávati budou“ (u sv. Jana 14. kap). Tato slova, kterými náš Božský Mistr učedníky před smrtí svou těšil, měli bychom zvlášť za našich dnů častěji na mysl sobě uváděti, jimi se o nynějším stavu věcí poučovati a těšiti. „Kdybyste byli ze světa, miloval by svět, co jeho jest“ — kdyby církev sv. místo Ježíše Krista za učitele si vzala Mazziniho, Garibaldiho, Renána a podobné revolucionáře a neznabohy, zajisté by nebyla do nynějšího osočování a pronásledování přišla, svět by ji miloval a obdivoval; ona by ale nebyla více církví Kristovou! Že ona ale od učení svého Božského Mistra nikdy neupustí aniž se odchýlí, jest a bude vždy pronásledována, jak jí to Ježíš Kristus předpověděl. Není ani jednoho článku víry, ani jediného výkonu jejího posvátného života, který by v běhu času nebyl překrucován, popírán a na zlé vykládán a Bohu samému jest ono převelké množství duší známo, které v boji 18 set let trvajícím proti ni věčnou zkázu utrpěly.

Avšak jak málo kdy jindy rozvzteklilo se v posledních ani 15 letech peklo se svým věrným spojencem, světem a tělesnými žádostmi, proti církvi katolické a to nikoli bez důležité příčiny, V posledních těchto letech byla pravda všeobecně věřena, že „Bohorodička Panna Maria bez poskvrny hříchu prvotného i počata byla“, za článek víry od sv. Otce Pia IX. prohlášena; tím vzrostla úcta k Bohorodičce nesmírně a církvi počaly milosti hojněji téci. Satan a celé peklo s ním poděsilo se nad tímto výrokem Pia IX. a aby aspoň některé duše pro peklo ještě urval, vynakládá vši svou sílu a lest, klade úklady vně a zevně proti církvi katolické. Hlavní útok jeho čelí ale proti sv. Otcu Piu IX., neboť se domnívá, že „býje-li pastýře, stádo se celé rozprchne.“ A právě tento takřka zoufalý boj pekla a jeho soudruhů jest nám patrným důkazem, že se církev sv. k velikému vítězství chystá které on aspoň částečně chce zmarniti. To právě ale musí nám síly a vytrvalosti dodati, abychme ničím nezavinili, že řečené vítězství církve katolické méně skvělým se stalo.

Plán čili úmysl satanáše, jak jej vyhradili jeho spojenci totiž duše od něho svedené, jest následující: Aby církev Kristova se potlačila mají býti napřed všechny vášně rozjitřeny a veřejným míněním jaksi schváleny; pak se vyvrátí lehce i víra. Nebo člověk náruživostem oddaný velmi nerád věří, že jest věčnost buď šťastná aneb nešťastná, jak ji člověk zasloužil, že jest Bůh nejvyšší svatý a spravedlivý odměnitel aneb trestatel lidí, že Ježíš Kristus kázal život ctnostný a ustanovil církev, která jeho učení neporušeně hlásá, an on ji sám Duchem svatým ustavičně řídí, a kterou poslouchati máme. Člověk v nepravostech pohřížený oblíbí si raději bohy,

jaké mu náhončí ďábloví představují, co dobrotivé toliko, kteří trestati ani nemohou, kteří nepravosti lidské rádi přehlednou, co pouhé poklesky. K vyplnění tohoto zá-
měru dopomáhají nejvíce špatné spisy a komedie (či divadla), které místo aby
ctnost představovaly co něco chvalného a toužení hodného, nepravost ale co největší
hanbu člověka, právě naopak vášně a náruživosti jako dovolené, nevyhnutelně po-
třebné ano chvalné vychvalují. Dále přispívá k tomu též mínění nyní co dál více
se rozšiřující, že hlavní cíl člověka a všech jeho tělesných a duševných sil hledati
se má toliko v dovršení blahobytu vezdejšího. — To všechno ale, veškeré to kažení
oudů církve svaté — pronásledování vnitřní —, dalo by se ještě nějak napravit,
dokud hlava církve zůstane svobodnou a dokud o prostředky ke prospěšnému řízení
církve nevyhnutelně potřebné ji neoloupí. O tom ví peklo dobře, proto soustředilo
vše své síly proti hlavě církve, proti sv. Otci Piu IX. Statky církevní, které se
vynakládaly na řízení celé církve, jemu již pokradli až na maličkost a i o tu snaží
se stůj co stůj jej oloupiti. Dopustí-li toho Bůh, pak by musel sv. Otec buď býti
poddaným krále bezbožného a každý pochopí jaká by byla jeho svoboda co hlavy
celé katolické církve, aneb by musel jíti někam do vyhnanství, kde by na něho
sotva něco lepšího čekalo, než tretinami okrášlený zalář, anto není více na světě
žádné vlády katolické, která by jej, jak jemu přísluší, ctíla a se ho zastávala. —

Toto jest tedy plán pekla, zkaziti katolíky mravně a odstraniti hlavu církve
aneb ji hračkou učiniti mocných tohoto světa. To jest krutý boj proti církvi kato-
lické vně a zevně, boj na život a na smrt. Ovšem brány pekelné církev svatou
nepřemohou, ona jest zbudována na pevné skále a o tuto skálu rozštěrbí si její ne-
přátelé spíše tisíckrát své lebky, nežli jí jen malinko otřásti mohou. Avšak oni
mohou nicméně její vítězství zadržeti a pak to nesmírné množství duší, které
v tomto boji věčně zahynou! Jakkoli Bůh mocnou rukou církev katolickou vždy
chrání, předc nečiní on tak lehce zázraků, zvláště když dal lidem tolik moci, aby
s jeho milostí církev sv. z rukou nepřátel sami vytrhli. Nebo předně nechce on
nám odjímati příležitosti, abychme si velkých zásluh vydobyli a pak nač pak dal
nám rozum a sílu a vezdejší statky? Když nepřátelé používají, či vlastně zneuží-
vají darů duše i těla, jakých jim Bůh dobrotivý popřál, ke zkáze církve, pročpak
bychom neužívali těchže darů k zachránění církve? Od nás tedy závisí, jak brzo
a jak skvěle zvítězí církev katolická.

(Pokračování budoucně.)

Škapulíř blankytný

nepoškvrněného Početí Bohorodičky Marie Panny.

Scapulare coeruleum immacul. Conceptionis Deiparae Virginis Mariae.

Co jest to : „Svatý Škapulíř?“

Škapulíř vůbec (latinsky *scapulare*) znamená část šatu řeholního, a
sice onu, která na ramenou kolem krku spočívá a po obou stranách v předu i v zadu
spodní šat přikrývá; Škapulíř jest tedy dle jména i dle věci nárameník, jakýž
nosí řád sv. Benedikta, řád karmelitánský, premonstrátský, dominikánský, a jiní
řeholníci (ne však všickni).

S řády mnohými jsou však spojeni i oudové ve světě žijící; ti pak nosí na znamení právě tohoto spojení škapulír — nevšak celý jako řeholníci sami, nýbrž jen 2 nepatrné kousky stužkami tak spojené, že na prsou a na zádech pod šaty obyčejnými beze vší obtíže a **zcela nepozorovaně** spočívají okolo krku zavěšeny. Celý takový škapulír (ty částky vlněné i stužky) není ani $\frac{3}{4}$ lokte dlouhý.

Takovýto zcela maličký škapulír, jelikož na zbožné jeho nošení mnohé odpušky oudům jednotlivých bratrstev jsou uděleny a jiné milosti, s velikou vroucností a zbožností oudové bratrstev u sebe chovají, rovněž jako svěcené a odpušky obdařené medalie neb růžence a nazývá se od zbožného lidu svatý škapulír, jako se říká svatý růženec, svatý penízek a p. co zajisté obě (jak nošení tak i uctění) žádnému nemůže býti závadné.

V bratrstvech tedy znamená škapulír nebo sv. škapulír zcela nepatrný a kratičký nárameník ze dvou částek látky vlněné, spojených stužkami buď z té samé látky, nebo z látky lněné neb hedvábné, a tak okolo krku zavěšených, že jedna část napřed visí (ani $\frac{1}{4}$ lokte dlouhá) druhá v zadu (též $\frac{1}{4}$ lokte).

Takovýchto škapulírů jesti více. Jeden byl již uveden v č. 10., zde opět jiný, jakož se i všechny ostatní důkladně pojednají. Nejznámější jest škapulír kar-melitánský, protož se v našem spolkovém kalendáři obyčejně uvádí. Dříve však pojednáno budiž o následujícím.

a. Původ.

Ctihodná *Ursula Beninkasa*, zakladatelka tak zvaného shromáždění oblátok (t. j. panen Bohu zasvěcených) jakož i sester Theatinských (řád to rozjímavý čili kontemplativní), byla panna tak výtečné svatosti, že sv. Filip Neri, jehož Bůh obdařil zvláštním darem, že pravou svatost od licoměrné rozeznal v tak skvělém způsobu, že býval od sv. Otce v Římě k vyskoumání pravé svatosti od klamně při ještě žijících osobách přechoasto vyslán, o ní dával svědectví to nejslavnější. *Ursula Beninkasa* nadobyčejnými zjeveními a uvytrženými mysle téměř celou Itálii k obdivení vzbudila. Svatá apoštolská stolice římská bdějíc nad blahem duší nemohla se lhostejně při takových úkazech zachovati. S obezřetností byla do Říma povolána *Ursula*, rozličně od nejučenějších a v duchovním životě nejvýtečnějších vůdců duchovních přísně skoumána, obstála však vždy nad všeliké očekávání všeliké i ty nejtěžší zkoušky. Než sv. Otec se ještě nespokojil, nýbrž rozkázal sv. Filipu Neriskému, aby ji všemožně skoumal, a tak se přesvědčiti hleděl, neníli snad *Ursula*, sama klamána, aneb neklameli zúmýslně zdánlivými zjeveními i jiných. Veliký znatel křesťanské dokonalosti maje ke všemu tomu zjevný rozkaz náměstka Kristova takovými obtížnými a odpornými zkušbami, pokořeními a zmařením všeliké vlastní vůle na ctihodnou *Ursulu* dorážel, že se v pravdě zdálo, že se vede boj až na smrt. Sv. Filip Neri konečně po dlouhém skoumání dosvědčil sv. Otcovi, že *Ursula* v skutku jest duší neobyčejnými milostmi od Boha obdařenou, a *Ursula* veřejně se vyjádřila, že jí v duchovním životě ni žádný zpovědník tak velice neprospěl, jako sv. Filip, jenžto i poslední jiskérku samolásky v ní udusil.

Cnosti této vyvolené nevěsty Kristovy jsou v procesu jejího svatořečení od papeže Pia VI. dne 7. srpna 1793 za cnosti hrdiuské prohlášeny, a spolu uzavřeno, že ve vyšetřování života a zázraků za příčinou jejího za svatou prohlášení může pokračováno býti.

Právě ta tak svatá panna, planouc láskou nejčistější k Božskému Spasiteli a jeho nepoškrvněné Matce, měla léta Páně 1617 na slavnost očišťování Marie Panny následující vidění. Matka nejsvětější se jí ukázala v běloskvoucím oděvu, a na tomto oděvu blankytným (jasnomodrým) nárameníkem, jehož kniha Exod. 28, 6 až 7 popisuje přioděna. Nárameník tento, v písmě sv. Efod nazvaný, pozůstával ze dvou dílů, z předu i ze zadu přes ramena vysících, na ramenou tkanicemi svázaných až nad kolena dosahujících, rukávů nemajících. Efod ten, čili nárameník, nosíval v starém zákoně velekněz, knězi, levitové, králové a proroci, a býval znamením, že se jím prohlašují za obzvláštní služebníky Boží. Tento posvátný starozákonní, od Boha nařízený šat jest podržen i v novém zákoně, a mešní ornat, v němž kněz světomírnou obět Bohu přináší, není vlastně nic jiného, nežli Efod starozákonní. A ponevadž nárameník tento přes ramena splýval, nazýval se latinským jménem *scapulare* aneb škapulíř. Tento blankytný nárameník, jímžto Matka Boží oděna se ukázala ctihodné *Ursule Beninkasa*, znamenal důstojnost její královskou a spolu podíl na kněžství novozákonním. Neboť ona toho nevinného Beránka, který snímá hříchy světa, v životě svém nosila, krev jejího nejsv. Srdce obíhala v žilách a v Srdci Pána Ježíše, že tedy dle sv. Augustina krev Pána Ježíše jest spolu krví Marie Panny, a tuto krev její se svou vycedil na dřevě kříže až do poslední krůpěje: tuto krev obětuje při nejsv. oběti mešní ustavičně za blaho světa. Právě proto viděla Ursula Beninkasa u vidění, kterak chová blankytným škapulířem oděná nebeskrálovna na levém loktě Božské pacholátka, taktéž v kment a blankytný škapulíř oděno, aby jí připomenula, že Maria to děťátko, jež na rukou drží, na kříži za výplatu světa Otci nebeskému obětovala. Matka milosti okem nevýmluvné něžností pohlízejíc na služebnici svou, takto k ní promluvila: „Ursulo! utři své slzy, a ať od nynějška místo vzdechů tvých plesání nejčistší radosti nastoupí. Popslyš pozorně, co ti můj Ježíš, jehož na loktě držím, oznámí!“

A co velelo Božské pacholátka? Ursula dostala rozkaz, aby s jinými 33 pannami na vykázané poušti společný život řeholní ke cti a chvále nepoškrvněného početí Marie Panny zavedla, a zákonnice (řeholnice) aby se právě tak odívaly, jak Matka Páně a Božské pacholátka oděno bylo. Přislíbil Pán Ježíš, že chce řeholnice tyto jak v životě tak i v smrti zvláštními milostmi, a na nebi zvláštní slávou obdařiti, a to nejen ty první sestry, nýbrž i všechny jich nástupnice, pakli svědomitě se přičiní podle sv. řeholních pravidel života svého řídit. Bl. *Ursula* ovšem nevýmluvnou radostí plesala. Ale láska pravá chce všechny na svém štěstí míti za podílníky. Za tou příčinou se osmělila nejsv. Pannu prositi, aby na všechny jakéhokoliv pohlaví, stavu a povolání, kteří velikou úctu k jejímu nepoškrvněnému Početí míti budou, co odznak úcty té blankytný škapulíř na těle nosejí, povinností stavu svého věrně plnějí, byť ani sliby řeholními nebyli vázáni, výhody a milosti by ráčila rozšířiti.

Matka milosti přisvědčila k prosbě té a *Ursula* viděla, kterak nesčetný zástup andělský malé škapuláře blankytné nepoškrvněného Početí Marie Panny lidem všeho stavu a povolání rozdává, a viděla, že dav lidstva byl nepřehledný. Tímto úkazem jsouc uvnitř přesvědčena, že Maria její prosbu vyslyšela, ihned fialové a blankytné malé škapulíře, jak je u vidění viděla, shotoviti a všem ctitelům Matky Boží, o ně prosícím, rozdávati nechala. Ovoce se ukázalo v čistotě mravů a různicené pobožnosti k nejčistší Panně, co obzvláštní úctě k je-

jímu nepoškrvněnému Početí na všech místech mezi věřícími, tak že ještě před její smrtí tato pobožnost byla jak náleží rozšířena a vkořeněna. Po jejím však zesnutí se škapulíř ten i v největších městech rozšiřoval, obzvláště od té doby, co řeholníci theatinští, jakožto duchovní ředitelové řeholnic od Beninkasy založených, potvrzení stanov řeholních těchto panen z Říma obdrželi. Následkem téhož bylo v Římě zakročeno i k potvrzení a obohacení odpustky pro sv. škapulíř.

Zjevení toto bylo od sv. Otce Klementa X. dlouho, všestranně, přísně skoumáno, ve všem a zcela za pravdivé uznáno a velikými milostmi, výhodami a odpustky nošení sv. škapulíře obohaceno, jakož i řeholníkům theatinským výhradní právo dáno, škapulíře nepoškrvněného Početí světit i rozdávat. Kdo tedy chce výsad, odpustků a milostí škapulíře nepoškrvněného Početí účastným býti, musí buďto od řeholníka theatinského, aneb od některého veledůstojným P. Generalem téhož řádu zplnomocněného kněze buď řeholního buď církevního tím šatem oblečem býti.

b. Účel.

Kníže apoštolské napomíná věřících takto: „Vzdělávějtež se v dům duchovní, v kněžstvo svaté, k obětování duchovních obětí, „příjemných Bohu skrze Ježíše Krista“ (1. Petr. 2, 5). Jako kněžstvo novozákonní v mešním rouše, co Efod od Boha již v staré úmluvě předeepsaném, Bohu obětuje nejsvětější oběť mešní, tak má i každý pravověřící, dle slov apoštolských zapíráním se, kajícností, trpělivostí sám sebe skrze Ježíše Krista Bohu obětovati. A poněvadž skrze zásluhy Kristovy každý skutek dobrý, jeli jinak v posvěcující milosti Boží konán, dosahuje před Bohem pravou cenu a tím se stává záslužným, poněvadž Pán Ježíš Bohu Otci až do skonání světa tutéž službu a úctu vzdáváti chce, kterou mu vzdával za svého vezdejšího putování, a poněvadž právě proto sv. církev za své svatotajné tělo zvolil, aby ve věřících, co údech svých, se zapírali, mrtviti, trpěti, ustavičným tím zapíráním též ustavičně obětovati mohl: následuje že věřící, ustavičným krocením zlých žádostí, vždycky mrtvení Ježíšovo na těle svém nosíce, aby i život Ježíšův zjeven byl na tělích jejich (II. Kor. 4, 10) ustavičně se s Ježíšem Otci nebeskému obětuji. A poněvadž mrtvením obětuji se skrze Ježíše Bohu, proto nazývá sv. Petr to mrtvení kněžstvem duchovním. K tomu kněžství neviditelnému neb duchovnímu jsou všichni věřící bez rozdílu povoláni a zavázáni hned křtem sv. nebo dí sv. Pavel: „Zemřeli jste s Kristem (na křtu svatém) a život váš skryt jest s Kristem v Bohu. Protož mrtvěte údy své, kteříž jsou na zemi: smilství, nečistota, chlipnost, zlou žádost, a lakomství... svleknouce se starého člověka se skutky jeho, a obleknouce nového, toho, kterýž se obnovuje k poznání podle obrazu toho, kterýž jej stvořil. (Kolos. 3, 3—10).“ —

Aby tohoto závazku, ustavičného se mrtvení vždycky bedliví býti, svým duchovním synům hluboko v paměti vštípil, velel sv. Otec Benedikt, a po něm i jiní zakladatelé řádů, aby Efod, čili škapulíř co odznak duchovního, vnitřního kněžství nosili. Nošením sv. škapulíře tedy před celým nebem i světem se vyznává, že sám sebe kajícností, mrtvením, čistotou nepřetržené se zavazuje Bohu obětovati. Nošení sv. škapulíře, toho odznaku kněžství vnitřního, čili mrtvení-se, při spustlém životě byloby nejenom marné, nýbrž i opovážlivým rouháním. Tedy nošení sv. škapulíře a závazek ustavičně se mrtviti jest totožné. Nyní ale nejsv.

Bohorodička v tom vnitřním kněžství, v tom ustavičném mrtvení sebe tak vysoký stupeň dosáhla, že o ní platí sláva Písma svatého: „Z rukou mých kapala myrrha, a prstové moji byli plné myrrhy nejlepší (P. 4. Šal. 5, 5). V tom rekovském sebe obětování obětovala též Syna svého na dřevě kříže za naše spasení a nežádá nic vroucněji, leč abychom i my v šlepějích jejích kráčeli. Odevzdavši tedy bl. *Ursule* sv. škapulíř, odevzdala ctitelům svým šat dvojnásob nebeský, jednak proto že ho sám Bůh v staré úmluvě předepsal a jednak proto, že ho Matka nejčistší bl. *Ursule* co odznak obzvláštní ochrany zaslíbila. Nošením téhož sv. škapulíře tedy všeobecný závazek pro každého věřícího, totiž: „Chce-li kdo z amnou přijíti, zapři sebe sám, vezmi kříž svůj (na sebe) každého dne a následuj mne“ (Luk. 9, 23) novým zjeveným znamením se potvrzuje; to se týká toho, jenž tímto nebeským oděvem jest oblečen.

Však mimo to jest to povinností spoluúdu téhož sv. bratrství bez přestání neskončené milosrdenství Boží, skrze přednost nepoškrvněného Početí Marie Panny prositi, aby ráčilo převrácené mravy světáků napravit, a zatvrzelé hříšníky k pravému pokání obměkčiti. Právě proto mají se utíkat k nejsv. Panně, a ji skrze milost jejího nepoškrvněného Početí úpěnlivě prositi, aby zásluhami a prosbami svými rozhněvanou spravedlnost Boží usmířila. Aby však Matka Boží tím jistěji za obrácení bohasпустých se modlila, a tím obrácením hněv Boží ukrotila, majíc spoluúdobu nejen sami obzvláštní úctu k jejímu nepoškrvněnému Početí chovati, ale tuto úctu i všemožně rozšířiti.

c. Povinnosti.

Obzvláštní povinnosti aneb modlení se neukládá, nýbrž všeliká pobožnost konání skutků křesťanské dokonalosti, pakli jedině vše s tím úmyslem koná, že chce všecky ty modlitby, práce, utrpení, dobré skutky, aneb co mu jeho duchovní otec schvaluje, aneb Matka Páně vnukne proto konat, aby usmířil spravedlnost Božskou a vyprosil milosrdenství skrze přímluvu nepoškrvněné Panny všem hříšníkům. Právě tím se **úmysl téhož sv. bratrství s „apoštolátem Modlitby“ podivně shoduje a jaksi v jedno splývá.** K získání odpustků však jest potřebí:

1. Aby byl škapulířem blankytným nepoškrvněného Početí Marie Panny od kněze z řádu sv. Kajetana, aneb jiného zplnomocněného kněze řádu přiodín, a jej dnem i nocí na hrdle nosil. Sám sebe nemůže nikdo, ani zplnomocněný kněz, přiodíti. Zvláštním privilegium Pia IX. mohou misionáři ze shromáždění nejsv. Vykupitele tento škapulíř světiti tak, že od nich posvěcený může od přistupujícího oblečen býti. Zdá se však, že výsada ta jen v čas sv. misie má svou platnost.

2. Musí se, chceli sv. odpustků získati, na úmysl sv. Otce modliti. Modlitba ovšem se nepředpisuje, obyčejně se modlívá 5. Otčenášů, 5. Zdravasů a 1. Věřím v Boha; avšak závazek ten jest k získání všech odpustků vůbec. Netřeba podotknouti, že k získání plnomocných odpustků třeba též hodného přijímání sv. svátosti pokání a oltární.

Chce-li se kdo výhod a výsad sv. bratrstva účastným státi, postačí dle rozhodnutí sv. Stolice, když

- a) jest útlého svědomí, a tím se zachovává v posvěcující milosti Boží;
- b) se ustavičně cvičí v ctnostném životě, a

c) strvá až do smrti v něžné úctě k nejblaženější Panně, nebo „jedině strvanlivost, dle sv. Bernarda (*quaest* 129) zasluhuje korunu.“ Škapulíř nepoškrvněného Početí pozůstává ze dvou kusů vlněných, blankytné neb i fialové barvy, upevněných na tkanicích, které se přes hlavu oblíkají tak, aby tkanice na ramenou, látka však vlněná na prsou a zádech spočívala. Obrázek nemusí býti, kdyby se však dával, musí představiti Matku Páně ve skvěleskvoucím rouchu a s fialovým škapulířem, s Ježíškem na levém loktě; jednak proto, že se ctihodné *Ursule* tak zjevila, jednak proto, že Maria jediné pro své vyvolení za Matku Boží byla výsadou nepoškrvněného Početí omilostněna. (*Breve istruzione sull' abito ceruleo che si benedice dá chierici regolari detti volgarmente Teatini. Roma coi tipi di Giovanni B. Zampi 1846.*)

(Dokončení budoucně.)

Svatý František Salesius.

Patron apoštolů modlitby.

2. Božský mistr oceluje.

(Pokračování.)

Když František přišel domu z Annecy, nějaký čas na rodinném zámku byl pobyl, kterou dobu zbožná jeho matka co nejlíp zužitkovati hleděla, aby svému milému synáčkovi všechna dobrá ponaučení hluboko do srdce vstúpila; brzo na to byl poslán do Paříže, aby vyšším vědám se věnoval a všelikému krásnému umění se přiučil. Za průvodčího a spolu za vychovatele byl mu dán moudrý kněz P. Jan *Deage* (čti *Deaž*) a v Paříži navštěvoval (v nich se učil) školy ctihodných otců Jezuitů. Mezi jiným měl se cvičiti též v ježdění na koni, v zápasení, v tanci a vůbec ve všem, co musel šlechtic téhož času uměti. František věděl sice dobře, že ve svém životě, jak si jej představoval, pramálo takových kumštů bude potřebovati, nicméně učil se tomu s chutí a jaksí v žertu, proto že byl záhy uvykl, moudrých svých rodičů poslouchati. Avšak to všechno nemohlo jemu zabrániti, aby se zabýval s věcmi, které se Bohu přímo týkaly. On se cvičil sice ve všech předepsaných uměních a vynikal v nich; životem ale celého denního pořádku bylo čtení svatých knih, rozjímání svatá a jiné cvičení-se v pobožnosti. Nic mu nebylo milejšího, jako se stejně smýšlejícím přítelem o Božských věcech rozmlouvati.

Do tohoto času padá též jeho zasvěcení-se Bohu a Bohorodičce v chrámu Páně sv. Štěpána *des Grés*. Navštěvoval toto posvátné místo právě proto rád, že bylo tak o samotě a k srdečné modlitbě nejvíce povzbuzovalo. Zde se vrhl jednou před Božskou Velebností na kolena svá, obětoval jí své tělo dosud nepoškrvněné a úpěl, aby tato obět přijmuta byla, že chce v panické čistotě s jeho milostí až do smrti setrvati. Spolu ale prosil o potřebnou sílu k vyplnění toho slibu a obrátil se pak k Boží Rodičce, aby byla jeho přímluvčí, jeho ochranitelkyní. Od toho dne přijímal každého týhodne sv. svátosti, sytil se chlebem andělským, aby byl silným proti všelikým pokušením. Neboť očekával, že právě z té strany největší pokušení jej stíhati budou, ze které jim vchod do srdce slibem ustavičné čistoty byl zavřel.

Avšak jinak to usoudil s ním Bůh. Trapné zkoušky přišly na něj, odkud se jich nejméně byl nadál.

Poznenáhla naplnily temnoty jeho duši, srdce pozbylo předešlý mír a na jednou bylo uvrhnuto v trapný strach a podivnou roztrhanost. Vše co dříve slastí mu bylo, působilo mu nyní ošklivost a na Boha zbožně mysletí, bylo nemožností. Bůh se uschoval daleko do jeho srdce a vystavil jej na oko nezbranného všem útokům nepřátel jeho duše. A tito mu namluvili a jaksi přesvědčili, že všeliké jeho namahání nic mu neprospěje, že zajisté zatracen bude na věky. Na nejvyšší bídny stav Františkův porozumíme, když si představíme jeho horoucnou, něžnou lásku k Bohu. Nic mu nebylo bolestnější, jako hřešiti a Boha urážeti slyšeti; a nyní — sám bude, jak si to představoval a pevně věřil, věčně ve společnosti zatracených a dáblů svého milého Boha ustavičně proklínati a tupiti! Tato myšlenka zaujímala celou jeho duši a naplnila ji malomyslností, která jej až k zoufalství hnala. Celé dne proléval slze a v noci úzkostí vzdýchal. Jeho tělo muselo takovým vnitřním bolestem nevyhnutelně podlehnouti, kdyby Bůh je nebyl ukrátil. Ani jídla ani nápoje více nemohl požívat, podobal se více stínu zemřelého, nežli člověku živoucímu. Pěstoun jeho, který jej jako své vlastní dítě miloval, nevěděl, co o politování hodném stavu svého schovance sobě mysletí má. František pro stud, že přináležel hnusnému shromáždění zatracených, nesvěděl se nikomu o příčině své zmatenosti a tělesné nemoci; takže jeho přátelé, jak to později vyznali, i té doměnky byli, že snad prudká vášeň, kterou František dlouho udušoval a tajil, nyní se zmáhá a buďto zvítěziti aneb jeho tělesné zdraví zničití chce.

Bůh dopustí sice, ale neopustí. Když byl Františka dostatečně zkusil, když jemu ukázal, mnoho-li člověk i s těmi nejlepšími předsevzetími může, a jej takto v pokoře byl utvrdil, když, odejma jemu všechnu sladkost při zbožném se cvičení a v konání dobrých skutků, nechal jej i v temnotě a beznadějně dobrá svá předsevzetí zachovávat, když jeho vnitřní dobré vlohy upevnil, zaocelil, pak mu také navrátíl předešlý svatý mír, který ale nikdy více jej neopustil.

Duch svatý vnuknul Františkovi to předsevzetí, aby do tohož chrámu sv. Štěpána šel, kde Bohu ustavičné své panictví zasvětil. Poslušen tomuto vnitřnímu pokynutí vstoupil do této svatyně, první ale jeho zrak padl na obraz blahoslavené Panny. Pohled na tuto malbu vzbudil v jeho srdci důvěru, kterou v mocnou přímluvu Boží Rodičky naproti všemu pokušení nikdy neztratil. I sklonil se hluboce před Velebností Boží uznávaje se za nehodného, obrátiti se přímo na Boha Otce, všeslitovníka, úpěl k ní, k Bohorodičce, aby se za něj u trůnu Božího přimlouvala, by z tolikerých ouzkostí vytržen byl; ano úpěl, aby mu té milosti vyprosila, aby, když již jest určen Bohu v pekle věčně nenáviděti, jej aspoň zde na světě z celého srdce milovati mohl. Tato modlitba, která ovšem daleko se lišila od modlitby zavřzeného (kdyby tito ještě mohli se modlití), aniž bez křesťanské naděje byla, nemohla býti oslyšena. František vyznal později, že v tomtéž okamžení, jak modlitbu k Panně Marii byl ťvykonal, cítil, jakoby velká tíže s něho byla odpadla. V okamžení navrátíl se předešlý, již dlouho oplakávaný mír srdce a celé tělo touto nenadálou proměnou pookřálo. Docela uzdravený vrátil se vesele domů ku podivu jeho známých. František byl tenkrát 16 let stár, když přestál statečně rozhodující zkoušku pro službu jeho Bohu a sv. církvi.

Z Paříže musel František na rozkaz svého otce do Padovy v Itatii se odebrati, aby studia svá zde u nejvýtečnějších učenců dokonal. Zkouška, o které jsme

již mluvili, byla sice nejhlavnější, nikoli ale poslední; neboť následovaly jiné čelící právě proti lilii ctosti, čistotě. Do těchto pokušení přivedli jej jeho ošemetní přátelé; avšak František poznaje jejich lest uskočil jako před jedovatým hadem a osidla jeho nepřátel posloužila mu více na cestě spravedlnosti, než že by mu byla uškodila.

Když náš světec po ukončených studiích do otcovského domu se vracel, byl asi v šestadvacátém roku svého stáří, byl muž dospělý dle těla, dospělejší dle ducha. Byl vycvičený ve všelikých uměních a vědách a co do zbožnosti byl, vhodným nástrojem pro rozšíření cti a slávy Boží, — bylť mečem v rukou Božích z látky výborné. Avšak Božský Mistr chtěl si ho učiniti ještě povolnějším a ostřejším, aby takto schopným byl, velké jeho záměry vyplniti.

3. Meč musí býti povolným.

Což jest platný v boji meč z ocele třeba nejlepší, ostrý jako jed a třeba i v ruce nejvýtečnějšího bojovníka, kdyby byl nepříhodný, vůli bojovníkově nepovolný? Pranic. — Což jest platný pro církev sv. člověk vloh třeba nejlepších, a ve vědách a uměních všech světských i duchovních vlecvičený, kdyžby v ruku krále všech králů byl neohebným. vůli jeho nepovolným? Pranic, ještě méně, než člověk menších vloh a méně cvičený, avšak do vůle Boží odevzdaný. Takovým nepotřebným mečem v boji církve katolické neměl býti František, proto si jej Bůh dříve ještě připravil, vhodným a povolným učinil. On to činí s každým člověkem, kterého chce a může pro svou věc svatou potřebovati, mnoho duší se mu ale přičí, nechtějí svých vlastních náhledů a vlastní vůle opustiti a Bohu se úplně odevzdati, domnívají se — ne slovem ale skutkem — býti rozumnějšími než Pán Bůh sám. Jsou to blahoví! Když se ve ctnostech třeba po mnohá leta pracně byli cvičili a konečně všechny své práce dovršiti mají ctností poslušnosti, zpečují se, když je Bůh dle své dobrotivosti k tomu vésti chce, reptají, když jim něco žádoucího nechce splniti, aneb když jim svou svatou vůli, která se přechoasto s lidskou neshoduje, skrze jejich představené a zpovědníky předkládá! Nač pak jste začali býti ctnostnými, když ne abyste se Bohu docela líbili a jeho vůli plnili? Františka vedl Bůh častěji k úplnému odevzdání se do vůle své svaté; dvě z nejznačnějších takových událostí uvádíme zde.

František měl dle vůle svého otce Italii procestovati. Mimo jiná města navštívil Řím a najal si byt v hostinci, který na břehu řeky Tibery ležel. Světské znamenitosti města neměly pro něho hlavní ceny, více ona místa, kde svatí mučovníci krev svou vylili za víru a kde jejich pozůstatky pozemské odpočívaly; tyto František nejvíce navštěvoval, zde svou zbožnost a lásku k Pánu Ježíši a jeho svaté církvi silil. Jednoho večera když se vrátil od takové zbožné návštěvy, spatřil své sloužící v ostré hádce s hospodským, u něhož bytem byl.

Příčina hádky byla ta, že hospodský vši mocí chtěl, aby z bytu, který si byl František najal, se vystěhovali, aby takto místa udělali několika vznešeným osobám, které právě přijížděly. Dosud pozůstávala hádka toliko ve výčítkách a nadavkách, bylo by to ale zajisté i k pračce přišlo, kdyby nebyl František ve své známé tichosti je upokojil a jim vyložil, že hospodský pánem svého domu jest a aby tedy jeho žádost vyplnili. Vystěhovali se tedy a museli si hledati jiný nocleh. Sotva František do nového obydlí vtáhnul, počalo nesmírné přeti, což trvalo celou noc až do rána. Řeka Tibera, která bez toho rozvodněna byla, vystoupla nad hráze a ve strašné své prudkosti strhala vše, co jí přišlo v cestu, i onen dům, z kterého

se František večer před tím vystěhovati musel. Ani jediný člověk nebyl ze všech jeho obyvatelů zachráněn, všichni zahynuli bídně ve vlnách. Když voda opět opadla, nebylo ani poznati, že na tom místě jeden z nejvzácnějších hostinců stál. Mladý hrabě ale František poznal v této smutné příhodě, že Bůh nikdy neopouští toho, kdo se mu docela odevzdal.

Netrvalo to dlouho, ukázal mu Bůh jiným podobným způsobem, jak nevyhnutelně potřebné jest, nechati se vésti vůlí Boží, kdy a jakkoli ji nám oznámí. Několik dní totiž po vypravované příhodě v Římě odcestoval mladý hrabě do Loreto. Loreto jest, jak povědomo, světoznámé místo poutnické, jelikož se zde nachází chýžka Nazaretská Panny Marie, která podivným způsobem sem od andělů přenesena byla. Zde obnovil František svůj slib ustavičné čistoty a předsevzetí do stavu duchovního vstoupiti. Jeho duch byl zde novým, nadobyčejným světlem osvícen a jeho srdce zahořelo tak velikou láskou, že nic více za těžké nepokládal, když se jednalo o slávu Boží a spaseuí duší lidských. Odtud odcestoval do Ankony, chtěje se na lodi některé do Venecie přeplaviti. V přístavu našel loďku, která se právě do Venecie chystala; byla ale celá pronajmuta od jedné vznešené paní a sice s tím vyhrazením, že pán té loďky nižádného mimo ni a četné její služebnictvo na loďku přijmouti nesměl. Avšak pohnnt buďsi zajímavou osobou Františka buďsi nadějí na větší zisk, vzal jej na loď. Po krátké chvíli přišla paní, jež si loďku byla najala; uzřevše cizince (Františka), který k jejímu komonstvu nepatřil, počala se hněvati a nařídila kapitánovi (pánu loďě), aby jej ihned odstranil. Mladý hrabě prosil ji s obzvláštní uctivostí, aby jemu dovolila, použití této příležitosti, do Venecie přeplouti, že má toliko tři sluby s sebou a že za vděk vezme každým místem, které by mu vykázala, že by, neodplul-li by nyní, snad dlouho musel čekati, až by se nějaká loď tam opět nahodila. Sám pán loďe a její průvodčí jali se ji prositi. Všechno ale bylo nadarmo; rozlobená paní vyhnala Františka hanebně z loďky a málo chybovalo, že by byla i jeho věci do moře vhoditi kázala. Jeho vychovatel a sluhové tajili jen s tíží spravedlivou svou rozhorlenost, Františvk ale pravil s podivuhodnou tichotí a vnitřní spokojeností, že se vůlí Boží podrobiti musí, že věci na pohled nepatrné často nástroj jeho prozřetelnosti jsou; aby se jen upoměli na nocleh svůj v Římě, který museli opustiti. „Toto moře, doložil, jest bouřím až příliš podrobeno, a mnohý vyjíždí z tohoto přístavu, nepřichází ale na místo, kam si žádal.“

Jeho důměnka vyplnila se brzo. Obloha byla sice jasná, povětrí tiché, moře pokojné, vánek větru příhodný, vše se shodovalo k šťastné plavbě. Jako v okamžení ale proměnil se vítr po jejich odjezdu; obloha se potáhla tmavými mračny a povstala hrozná bouře, jaké obyvatelé Ankonští již dávno nezažili. Loďka byla od rozvzteklých vln semotam zmítána, její namáhání, do přístavu se vrátiti, bylo marné, utonula před zrakem Františka a jeho průvoděích, aniž by jediný byl vysvobozen.

Tato a podobné případy byly pro Františka učením nezapomenutelným, aby celou svou důvěru v Boha vložil, aby se ustanovením jeho prozřetelnosti slepě odevzdal. — To jest vojín, jakého Bůh si žádá, to jest meč ruce Boží příhodný a mocnější, nežli všechny mocnosti pekla, anto nebojuje on sám, nýbrž nepřemožitelný Bůh. „Kdož jest ale jako Bůh!“

(Pokračování budoucně.)

Spolkový Kalendář.

Jak již jednou na tomto místě praveno, můžeme každý měsíc pojmenovati dle hlavní slavnosti v něm konané aneb dle památky ze života Páně a Rodičky Boží — tak že i v tom ohledu o této částce ve „Škole“ Božského Srdce Páně vysvítá, že nápis její je zcela slušný a vhodný. Leden bylť měsícem mládí Ježíšova; Březen bude nám měsícem umučení Páně; Duben pak oslavení jeho; a tento nastávající měsíc:

Únor

je měsíc veřejného živobytí a vyučování Pána našeho Ježíše Krista, spolu přípravy na čas svatopostní.

1. Sv. Ignáce, biskupa v Antiochii a mučenníka Páně r. 106 po Narození Páně. Jmenoval se též Teodor t. j. Boha nesoucí. Bylť učenník sv. Jana Apoštola a miláčka Páně, od něhož i na biskupství byl vysvěcen. Úřad biskupský zastával s největší horlivostí až do smrti mučnické v Římě. Podobně sv. Apoštolům zanechal nám 7 epištol čili listů plných moudrosti a umění Božího. Mezi jiným napomíná věřících k úzkému spojení se s duchovenstvem, když píše: „Držte se všickni biskupa svého jako samého Krista, a kněží jako apoštolů jeho . . . , a život svůj dávám za ty, kteří biskupovi a kněžím jeho jsou poddáni.“

Průpověď sv. Filipa Neri: „Kdo chce moudrým býti bez Boha, anebo spasen býti bez Spasitele tenť není moudrým, nýbrž pošetilý.“ **Památka na nejblah. Pannu Marii** *): 1. února 518 zemřela v Pánu sv. Brigita, panna škotská, kteráž co věrná ctitelkyně Panny Marie žila a mocné ochrany její zvláštní bedlivostí o čistotu srdce svého si získala.

2. **Očišťování Panny Marie** nebo Obětování Páně, též Hromnice řečené. Plnomocné odpustky v bratrstvu nejsvětějšího Srdce Páně i Panny Marie, i ve sv. škapulíři, na zbožné nošení křížku sv. Benedikta, na každodenní vykonávání loretanských litaní, i na modlitby „Zdravas Královno“ atd. na tyto i druhé t. v 1. neděli. V 1. neděli i na měsíční pobožnost, i na sv. přijímání a — jelikož to neděle před devitníkem — i plnomocné odpustky v bratrstvu nejsvětější Svátosti Oltářní (obojím)**)

*) Jelikož úcta Bohorodičky, nebes královny každému katolickému křesťanu zvláště čtenářům „Školy Božského Srdce Páně“ nade všecko vzácná a milá býti musí, podáme na každý den de roku nějakou památku (pod znamením P. M.), buď některou z jejich výborných ctností, aneb nějaké památné události ze života jejího, nebo prokázané dobrodiní. Takováto upomínka na nebeskou Matku bude zajisté všem čtenářům našim milá.

**) Taktéž plnom. odpustky v bratrství Panny Marie potěšné (čili koženého opasku sv. Augustina a sv. Moniky) v chrámech Augustiniánských co na den všeobecného sv. přijímání, když oudové toho bratrství po zbožném přijmutí sv. svátostí se pomodlí 5krát Otče náš a Zdravas ke cti Božského utrpení Pána Krista a Jeho blahoslavené Matky spolu modlitbu za sv. Otce: „O Bože, pastýři a vůdce všech věřících atd.“ (neumí-li ni kdo, může na místo jí „Zdravas Královno“ se vymodlit) na kolenou před určenými třemi oltáři v chrámech Augustiniánských. Tahových dnů všeobecného, společného sv. přijímání jest do roku více a sice: První neděle v adventě; Narození Páně; sv. Třech Králů; Hromnice; první a čtvrtá neděle postní; zvěstování Panny Marii (25. března; zelený čtvrtek, velikonoce, Nanebevstoupení Páně, svatý Duch; Božího Těla; sv. Jana Křtitele 24. července; sv. Petra a Pavla (29. července); nanebevzetí Panny Marie (15. srpna); sv. Augustina (28. srpna); narození Panny Marie (8. září); sv. Michala archanděla (29. září); Všech Svatých (1. listopadu). Kde není chrámu otců Augustiniánů ani bratrstva, nelze dotčených odpustků získati.

Nejblahosl. Panna Maria, ačkoliv z Ducha sv. čistě počala a v Betlémě porodila Ježíše Syna Božího, nicméně se podrobila zákonu očišťování, kterýž ji nezavazoval — aby nás učila za jedno přikázání Boží bedlivě zachovávat, a za druhé býti od srdce pokornými, anť u lidí nechtěla za více býti považována, nežli každá jiná rodička Na tento den se světí svíce a nosí se rozžhaté v průvodu 1. na památku, že Panna Maria v tento den 40. po Narození Pána Ježíše, „světlo k zjevení pohanům“ (Luk. 2, 32) čili „světlo světa“ v chrámě Jerusalemském Otci nebeskému obětovala, a 2. na upamatování se, že máme Krista následovati hořícími svícemi víry a dobrých skutků, dle slov Kristových: „Tak svět světlo vaše před lidmi, ať vidí skutky vaše dobré a slaví Otce vašeho, jenž jest v nebesích“ (Mat. 5, 16.)

„Uctění Panny Marie jest nám věru potřebné, poněvadž bez její přímluvy nejsme hodni obdržeti od Syna jejího pomoci nebeské.“

3. Pondělí (mše sv. za dušičky; plnomocné odpustky) sv. Blažeje; biskupa v Sebastě (město arménské v Asii) a mučenníka Páně. Byltě horlivý kazatel a veliký dobrodinec lidí, i mezi mučennictvím prokazoval slovem Božím i zázraky svou lásku k blížním. Jistému chlapci jedinkému to Synu matky vdovy zůstala rybí kůstka ve chřtánu viseti, i nedala se nijak odstraniti; smrt každým okamžením se blížící zdála se býti nevyhnutelná. I přinesla tudíž matka toho chlapce s velikým pláčem k sv. biskupovi, kterýž vzkládaje naň rukou posvátných ve jmenu Páně jej uzdravil a zdravého matce navrátil. Za příčinou tak velikého zázraku ctí se sv. Blažej co patron proti bolesti, v krku a chřtánu a na památku a k uctění jeho se uděluje žehnání svato-Blažejské, při němžto kněz žehnající. Boha na výsostech prosí, aby na přímluvu sv. Blažeje biskupa a mučenníka toho, jenž požehnání to přijímá, ode všeho zlého na těle i na duši ochrániti ráčil. — Chceme-li tohoto žehnání církevního účastnými býti, jak to na každého pravého křesťana a katolíka sluší, spojití třeba s modlitbou církevní i vlastní modlitbu o zachránění před každým neštěstím tělesným, ale spolu též uvážiti, že nám daleko více škodí na duši pomluva, utrhaní na cti, a vůbec všechny hříchy jazyka, a že těch tedy hříchů bedlivěji se máme varovati a bát, nežli nemoci hrdelní. Vůbec bychom nikdy neměli za odvrácení neb uchování před časným zlým prositi bez bedlivého zpytování, zdali snad nehrozí větší nebezpečství duši naší, za jehožto odvrácení dlužno dříve a vroucněji Boha žádati.

P. M. Sv. Anšchar, jehožto památka též dnes připadá, zaslechl ve snách kdysi jakoby od Rodičky Boží prostředek dostati se do krásného nebe: „Vystříhej se marnosti a nedej se nikým svěsti k zlému.“

„Právě v nepatrných věcech měli bychom poslušnost svou tím horlivěji provozovati, anť to nejlehčí způsob, i ve větších, důležitějších věcech se vždy podrobovati.“

4. Sv. Ondřeje příjmím Korsinský, biskup ve *Fiseole* (město v Itálii). Den před narozením jeho zdálo se matce, že porodí vlka, jenž v klášteře Karmelitánském v beránka se promění. V mládí marnostem světa oddán, na přímluvu Rodičky Boží jakoby zázračně obrácen i jest patronem proti nakažení zlým světem a úplného k Bohu obrácení. Obrácení jeho vypravuje se následujícím způsobem: „Když matka jeho starostlivá pozorovala, že všechno domlouvání a napomínání je marné, a že lidské pomoci synu nezdárnému více není, vrhla se před obrazem Rodičky Boží na kolena svá a volala s hlubokostí srdce k této nebes královně: Ach

Matičko Boží! Ty znáš nebezpečnost hroznou, v kterém se duše syna mého nejdražší krví Syna tvého vykoupená nachází; o smiluj se nade mnou i nad ním, o mocná a dobrotivá Panno! a oroduj zaň u Božského Syna svého. A na tato slova začala hořce plakati. V tom přišel Ondřej, právě v obleku lesklém do společnosti marné se chystající. Po příčině pláče se táže, smutně slyší, že první díl snu jejího před porodem se naplnil; matka napomíná, prosí, žádá, by i druhý díl splnil — a hle, tu jej zastihla milost Boží: Ondřej se obrátil, vstoupil do řehole Karmelitánské a stal se velikým Svatým.“

P. M. Dnes prý se stal útěk sv. rodiny Boží do Egypta. Dnes také oslavují se v Mariánských řeholích ve Francii slavnost desíti hlavních cností Mariánských; tyto pak jsou: Čistota, opatrnost, pokora, víra, nábožnost, poslušnost, chudoba, trpělivost, láska, outřpenost.

„Kdo se v poslušnosti jinému oddal, nemusí se báti, že bude museti Soudci budoucímu klásti účty.“

5. Středa, odpustky plnomocné v sv. škapulíři. SS. mučenníků Japonských, plnomocné odpustky v chrámech Františkánských.

Sv. Háty, panny a mučennice, jejížto jmeno církve sv. každodenně při mši sv. připomíná, z čehož souditi lze na její velikou svatost, ačkoliv z rodu šlechtického a rodičů zámožných dítě předce si zalíbila více nežli bohatství čistotu a všecky boje od zlého dábla, hříšného světa i slabého těla statečně podstoupila ano i mučennickou smrt raději zvolila, nežli proti Bohu, proti duši, proti čistotě těla i srdce jednati.

P. M. Všim právem nazývá se nejblahosl. Panna Maria matkou „čisté lásky“, neboť kdokoliv ji věrně a opravdově ctí, všem zjednáva mezi dary nebeskými nejvíce čistotu a lásku.

„Dokonalost nezáleží ve věcech zevnějších, jako v slzení, a p. nýbrž v pravé a skutečné cnosti.“

6. První čtvrtek: odpustky plnomocné v bratrstvu nejsvětější Svátosti Oltářní Vídeňském. Sv. Doroty, panny a mučennice, dítě zámožných rodičů vážila si nicméně nad zlato i stříbro milosti Boží, kterou si ničím na světě vzíti nedala a raději smrt mučennickou podstoupila, než by byla o milost Boží se připravila. V mučennictví jejím dlouhém a trapném, jest pro nás hříšné nejpatrnější obrácení dvou sester její Kristy a Kallisty, jenž z bázně před mukami byly odpadly, avšak laskavou domluvou stálé sestry se byly skroušené a kajicně na cestu dobrou navrátily, a ubezpečeny byly od sv. Doroty: „Důvěřujte se pevně v Boha, že pád váš jest vám odpuštěn; vy jste ztracenou korunu mučennickou skrze pokání zase nalezly. Otec milosrdný, jenž syna marnotratného zase přijal na milost, i vás s velikou radostí otcovskou přijme!“ — Dnes připadá poslední rozmluva sv. otce Benedikta se sv. Školastikon sestrou před smrtí obou. Měli totiž oba tito velicí patronové naši obyčej, každoročně jednou v místnosti mezi kláštery obou v prostřed ležící se navštěvovati k svatým a bohumilým rozprávčkám; když se to naposled stalo a sv. Školastiku si přála, aby se pozdržel déle bratr svatý až do noci zpěčoval se sv. Benedikt odvolávaje se na přísný rozkaz řehole, že mimo klášter nikdo nesmí prodlévati, a jak by prý bratří měli zachovávat řeholi, kdyby v noci ji sám opat přestupoval. . . . Nevědouc si tedy rady sv. Školastika plakala hoře k Otci nebeskému, aby to sám ráčil sprostředkovati, — a hle! za jasného večera pojednou počalo hřimání a blýskání, a tak silný déšť, že se ani opat ani průvodčí jeho domů

nikterak vraceti nemohli. Pozoruje to sv. Benedikt hrozil laskavě sestře a pravil: „Odpust ti to Bůh, cos to učinila!“ I odpovídá: „Prosila jsem tebe a nechtěl jsi svoliti, proto jsem se obrátila na Boha a hned mne vyslyšel.“ Z čeho ze všeho poznal sv. opat, že láska převyšuje zákon přísný, a že nic neztratí, kdo pro Boha někdy i vlastní prospěch opouští.

P. M. Nejblahosl. Panna Maria, matka Boží zjednává hříšným obrácení, spravedlivým setrvání v dobrém.

„Slzení není žádné znamení, že kdo v milosti Boží se nachází; a také nemůžeme souditi, že by ten kdo vypravuje o svatých věcech slzí, nábožný vedl život.“

7. První pátek: plnomocné odpustky 1. v bratrstvu nejsvětější Srdce Páně; 2. v apoštolátu.

Sv. Romualda (nar. 956, † 19. června 1027 v Ravenně, městě to italském; dnes jeho přenešení). Byltě syn ctižádostivého a mstivého *Sergia*, jemužto co sekundant v souboji s nepřitelem jeho sloužil; když pak toho zabil, umínil si Romuald za otce činiti pokání, i stal se přísného řádu zakladatelem, v němž i otec činil pokání za hříšný skutek. Jestli patronem trpělivosti v protivenství, a to pro jeho nadobyté zapírání sebe; když totiž od představeného svého Marina přechoťasto na tvář udeřen opuchnouti počal, prosil onoho, aby jej budoucně — na druhou tvář uhodil, a při všech strastech býval veselý mysli.

P. M. Dnešního dne 1098 bylo na přímluvu Rodičky Boží vojsko muhamedánské od křesťanů před městem Antiochia (v Syrsku) na hlavu poraženo.

„Veselá mysl sílí srdce a pomáhá k vytrvalosti v dobrém, proto bychom každého času měli veselý mysli býti.“

8. V bratrstvu nejsvětější Svátosti Oltářní (Benediktinském) památka nejsvětějšího Srdce Panny Marie, pročež plnomocné odpustky.

Sv. Jana, příjmím z Mathy, z doktora práv stal se knězem a zakladatelem řehole k vysvobození křesťanů z otroctví tureckého. Nejraději kázával o pokání a života polepšení s velmi dobrým prospěchem, neboť ohnivým slovem Božím mnohých srdce rozehrál a k polepšení přivedl. Velikým pracem podléhl r. 1213.

P. M. Slavné přenešení obrazu nejblahosl. Panny Marie do nového kostela Karmelitánského v Římě r. 1587 za papeže Sixta V.

„Pakli z milosti Boží nad některým pokušením zvítězíš nebo z nebezpečnosti vycházíš, třeba Bohu vřelý za to díky vzdávati.“

9. Neděle devítník, proto tak nazvána, že do Velikonoc máme 9 neděl čili týdnů; k tomuto velikému devítníku (jakési 9 nedělní pokání) začali se první křesťané již dnes připravovati, latinsky slove *Septuagesima* t. j. 70tý den před Velikonocí, na který mnozí, jmenovitě kněží, za starších časů započali půst.

Sv. Apollonie, panny a mučennice Boží, v Alexandrii (v Egyptě). Patronka proti bolení zubů, jelikož v mučennictví svém mimo jiné muky i bolesti z vysazení zubů utrpěla. Jak veliké bolesti musela tato útlá panna snášeti a předce vše trpělivě ano radostně snesla! Neměli bychom i my z lásky k Bohu nemoce a bolesti trpělivě snášeti? Bůh nám takové bolesti sesylá, aby srdce naše od marnosti a lásky toho světa odtrhl a s sebou spojil!

P. M. Za časů papeže Vigilia a císaře Justina II. stalo se dnes r. 537 na přímluvu Rodičky Boží zázračné, polepšení života Teofila, — jenž pro urážku od biskupa strpenou odpadl, i Krista Ježíše i Matky Boží se odřekl, ale v kapli

Marianské zase na cestu dobrou přiveden byl; načež po 40 dní kající život vedl a brzo na to v Pánu libě zesnul.

„Protivenství od Boha seslané trpělivě snášeti a ne teprv dlouho se rozmyšleti, ale za jisto míti, že jsou k našemu spasení.“

10. **Sv. Matky Školastiky**, plnomocné odpustky v chrámech Benediktinských a v bratrstvu Benediktinském nejsvětější Svátosti Oltářní. Narodena spolu se sv. Benediktem v jeden den od rodičů vznešených a nábožných (Eutrop a Abundancie) hned od mladosti Bohu zcela se obětovala, tak že za příkladem sv. bratra založila klášter pro panny, v němž až do smrti svatě žila. Život vedla přísný, neboť jen jednou za den a to teprv po západu slunce skrovníčným jídlem se občerstvovala, ale k jiným byla samá láska a dobrotivost. Učení dávala mezi jiným následující: „Bud mlčeti aneb jen o Bohu mluvit, neboť jiné věci nezasluhují naší řeči. Kdo mi dá křídla podobně holubici, abych zaletěla na místo kde jedině srdce mé najde odpočinku, abych se skrýti mohla v Srdeci nebeského ženicha Ježíše?“

P. M. V životě sv. Viléma poustevníka, jehož památka též dnes připadá, se dočítáme, že ve všech pokušeních, aby upustil od života přísného a podobně, vždy s velikým prospěchem se utíkával k nejblahosl. Panně Marii, tak že ne-co patronka sv. vytrvalosti v dobrém se ctí a oslavuje Panna Maria.

„Nikdy nesmíme zapomenouti, že Bůh všecko dobře řídí, i kdybychom to právě nenahlíželi.“

11. P. M. V dnešní den stvrdil r. 1613 papež Pavel V. odpustky sobotní (*Sabbatina*) řádu Karmelitanskému, t. j. tu velikou výhodu, že oudům toho řádu (a všem, jenž nosí sv. škapulř jeho), kdož věrně plnili závazky, v nejbližší po smrti sobotu Panna Maria z muk očištcových mocnou přímluvou vypomůže.

„Měli bychom rádi ustoupiti jiným, kde jsme jiného náhledu, a se zapřítí, jakoby druhý byl v právu.“

12. P. M. První stvrzení řehole Marianské pro panny, jež se stalo papežem Alexandrem VI. 1501.

„Chceme-li ducha modlitby dosáhnouti, třeba v duchovním čtení se cvičiti.“

13. P. M. B. Jordan, jehož dnes památka, denně 5 Marianských žalmů se modlíval.

„Přistupuj často k stolu Páně, nezanedbej ani jedno kázání, čti častěji v duchovních knihách.“

14. „Měj vždy Boha na mysli.“

15. Sv. Efreim, jehož dnes památka, veliký ctitel byl Rodičky Boží, na níž mnoho chvalitebného ve svých četných spisech zaznamenal.

„Když příležitost k hříchu láká, musíme ošklivost nad ním v sobě zbuditi, abychom do něho nepadli.“

16. Neděle 1. po devítniku, — lat. *Sexagesima*, t. j. 60tý den před velikonočí, kterým jak svrchu (9. toho m.) řečeno, začínával jindy na mnohých místech půst. — P. M. Památka ustavičné sv. čistoty panenské nejblahosl. Panny Marie před Narozením Kristovým, při i po něm. Záslušno, aby všickni křesťané jmenovitě pak kněží v dnešní den Rodičku Boží vřele ctíli dle příkladu sv. Ildefonse a j., kteří ve chválení Panny Marie neznali žádné meze.

„Nic na světě stálého. *Vanitas vanitatum et omnia vanitas.*“

17. P. M. Dnes též sv. Alexia Falconeria, jednoho z prvních „sluhů Marianských“ (Servitů) ještě poslední den života svého, bylo to v sobotu, neopomenul, jak denně činíval, růženec svůj se pomodliti.

„Konečně předce neujdeme — smrti!“

18. P. M. V *Acre* u Athu v Nizozemsku pouť k zázračnému obrazu Marianskému, kde se mnoho neduživých zázračně uzdravilo, dnes jako každoročně se slavně odbývá.

„Začátečníci v životě duchovním měli by se častěji cvičiti v rozjímání posledních věcí člověka.“

19. P. M. V dnešní den byl r. 1219 obraz Panny Marie, jež prý svatý Lukáš evandělita shotovil, přenešen z kostela Marianského za Tiberou do chrámu Sixtinského před Tiberou; nyní se chová v kostele sv. Dominika.

„Kdo za živa do pekla nevstupuje, (t. j. kdo častěji o něm nerozjímá), vydává se v nebezpečí, že tam po smrti přijde.“

20. Svět dnes slaví slavnost velikou — tělesnou: je tučný čtvrtek! však čím více tloustne tělo, tím slabší býval duch! Dnes prý připadá rozhodný den prarodičů v ráji: jak hluboká to lá'ka k rozjímání. Dříve čistí, svatí — pak zavrženi. Dříve miláckové Boží, a zapovězeným pokrmem milost Boží ztratili, i sobě i nám všem ...! Jak při takovém uvážení možná, Boha tak lehkovážně urážeti, jak to světáci v dnešní den po celém světě činí!

Za tou příčinou slaví oudové bratrstva nejsvětější Svátosti Oltární dnes velikou slavnost **zadostičinění** za všechny urážky Boží v nejsvětější Svátosti Oltární modlitbou (hodinou pobožnosti), mši sv. a možná-li sv. přijímáním a mají — plnomocné odpustky.

P. M. Nejblahosl. Panna Maria první a nejhorlivější oud družstva věčného uctění nejsvětější Svátosti Oltární.

„Nejlepší prostředek k dosažení vytrvalosti v dobrém jest častá modlitba jmenovitě za návodem duchovního otce.

21. Zázračná pomoc křížáckému vojsku udržováním skrovné zásoby potravy a vůdci Bohumírovi vévodovi z Lothringa vítězstvím nad nepřítelem r. 1092, dvě města křesťanům zase vydobyta.

„Ničeho se nebojí dábel tak velice a proto i nic nehledí tak pokaziti, jako modlitbu naši.“

22. P. M. Stvrzení řehole rytířů německého řádu, jenž pod ochranou Bohorodičky postaven poutníky do země svaté putující měl ochraňovati; stalo se od papeže Celestína III. r. 1198.

„Velmi dobrý prostředek k uvarování se pádu do hříchu obvyklého jest: každé ráno si připomínati, zítra snad již vstannu — na věčnosti.“

23. Sv. Markéty Kortonské, plnomocné odpustky v chrámech Františkánských. Neděle 2. po devítiku lat. *Quinquagesima* t. j. 50tý den před Velikonocí, kde již začínal půst. Neděle masopustní. Nemysli však, že ti ji proto připomínám, abys nezapomněl na masopust, naopak já tě tyto tři dni k obzvláštní pobožnosti povzbuzuji. Snad to víš ze zkušenosti, snad ti jiní o tom pověděli, jak se smyslný svět v těchto třech dnech oddává veselostem prostopášným, nezřízeným a hříšným, ať že v těchto dnech nejvíce hříchů se páchá, nejbolestnější rány Božskému Srdci Páně zasazují po celém světě, a že -- v nejlepším pádu — právě pro veselost světskou málo kdo z milovníků tohoto světa na Boha pamatuje. Protož hledí

nábožní křesťané Syna Božího za vše těšiti a za všecky urážky a křivdy zadostčiniti horlivostí svou co jen možná nejvyšší. V mnohých kostelích bývá velebná Svátost Oltářní po tyto tři dni k veřejnému společnému uctění vystavena, aby takto katoličtí křesťané za jedno sami přivábeni byli k Božskému Vykupiteli a srdci svých od lásky tohoto světa odtrhovali, za druhé pak v společné modlitbě a horlivosti zadostčinili za vlašnost a smyslnost hříšného světa, jakož i za zhýralé masopustníky se modlili. Jsouť pak na tuto pobožnost odpustky plnomocné uděleny papežem Klementem XIII. 23. července 1765 všem, kdo po sv. zpovědi a sv. přijímání velebnou Svátost Oltářní takto vystavenou zbožně navštěvují.

Není-li v osadě tvé tento chvalitebný obyčej zaveden, můžeš sám podobnou pobožnost konati, pakli denní svou modlitbu nábožněji než jindy vykonáš, pakli v prácech svých budeš trpělivějším a na mysl shromážděným v rozjímání Velebnosti Boží; navštívíš tyto tři dni chrám Páně, přistoupíš — možná-li na každý z nich k stolu Páně (ovšem jen s dovolením svého duchovního vůdce) pomodlíš se na každý z nich sv. růženec, a to vše jako i mnoho jiného co z adostučinění za všecky ty křivdy Velebnosti Boží činěné a za všecky urážky a nepravosti těchto dnů.

P. M. Stvrzení řádu Karmelitanského v Anglii r. 1374 v městě Kantelberg.

„Člověk bez modlitby jest pak pravým nerozumným zvířetem.“

24. P. M. Památka ovdovělosti Panny Marie úmrtím sv. Josefa.

„Život řeholní je ovšem nejbezpečnější, avšak není pro všechny lidi přístupný ani vhodný.“

25. Úterek masopustní! Snad nechceš, abych ti též připravil masopustní veselí. Upřímně řečeno, i ten masopust má do sebe něco dobrého. Je-li duše lidská již tak spojena s Božským svým Vykupitelem, že by zvolila raději zemřít, nežli Pána Boha rozhněvati, pak se může oddati nevinné veselosti. I zbožné duše se obveselují, na důkaz zajedno, že mysl posvěcená ničím se nedá od Boha odvrátiti, za druhé pak, by se tím více poznala marnost a prázdnot všeho obveselení pozemského — ovšem beze všeho hříchu.

Ještě se vše veselí a raduje, ano čím déle radost trvá, tím bývá živější; kdo však i při tom veselí zkoumá srdce své a těch, jenž se Bohu zasvětili, pozná čím dále tím více marnost a pomíjejicnost toho všeho; každou hodinu se mocněji ozývá hlas ducha s Bohem spojeného, že nemůže srdce lidské nic na světě v pravdě potěšiti a oblažiti, nežli — Bůh sám. A ejhle! tu se přibližuje tiše, vážně, slavně první hodina — času svatopostního.

P. M. Dnes bývala jindy slavnost nejsvětějšího Jmena Ježíš a r. 1530 od papeže Klimenta VII. odpustky uděleny.

„Chceme-li dar modlitby od Boha zasloužiti, je velmi dobře, této milosti se za nehodna považovati a zcela do rukou Páně se odevzdati.“

26. Je popeleční středa, kterou nastává nová doba roku církevního. V chrámu Páně všecko upomíná na kajícnost, na pokání, na polepšení celého života, oltáře jsou zahaleny, co jediná okrasa nachází se na hlavním oltáři sv. kříž neb obraz ukřížovaného Spasitele. Srdce lidské, jež se nemohlo nasytiti v právě minulých dnech, čeho nalezlo? Nechuť a omrzení! Tak pomíjí všecko, co jest časného, jenom co věčného, trvá. A co jest to? Jest to ctnost, jest to bohabojnost, život právě křesťanský, duchovní.

Světi se dnes popelec, to jest popel z pozůstalých ratolestí Květné neděle z minulého roku. Církev sv. prosí Boha při tom svěcení o milost pravého po-

kání, za odpuštění hříchů našich, za zdraví těla i duše. Tímto pak žehnaným popelem znamená kněz čela věřících a praví: „Pomni, člověče, že prach jsi a v prach se opět navrátíš“ (jak již Bůh prvním rodičům za trest hřichu uložil, 1. kniha Mojžíš. 3, 19). Požehnání to má tě živě upamatovati na smrt tvou, abys, dokud čas jest, všechny své hříchy napravil, za ně zadostučinil a v tomto nastávajícím postě k Bohu zcela se obrátil. Umlklo již hlučné veselí masopustní, a dobře že umlklo, nyní jsi snad spíše zasedneš do Školy Božského Srdce Páně, a toho bude ti zvlášt zapotřebí, pakli ti svědomí tvé stranu toho již minulého masopustu předce něco vyčítá. Proto hned dnes začni bedlivěji o své zdokonalení pečovati, aby ti nastávající půst sloužil k životu věčnému; slyšel jsi bez toho dnešní sv. epištolu (Joel 2, 12), že nyní praví Hospodinu: „Obrať se ke mne celým srdcem svým, s postem a pláčem, i s kvílením, a roztrhněte srdce vaše a ne roucha vaše (to jest ne zevně, ale uvnitř v srdci ukažte zármutek, žalost i lítost), a obraťte se k Hospodinu, Bohu svému.“ Snad je to pro tebe poslední svatopostní čas! Rci, jak bys ho použil, kdybys to jistě věděl. Čiň nyní, co bys potom činil, a bude ti dobře zde i na věky.

P. M. Zivot blahosl. panny Ediginy, kteráž dne r. 1109 v Pánu libě zesnula, sloužíš nám co příklad následování ctností Panny Marie, an z rodu královského pocházejíc v chudobě, v cizině, v neznámosti zvolila si Bohu a Rodičce jeho sloužiti.

„Nejlepší příprava k modlitvě jesti kajicnost; nebo kdo bez kajicnosti k modlitbě přistupuje, podobá se ptáčeti chtějícímu odlétati, když ještě není opeřené.“

27. P. M. Stvrzení svátku nepoškvrněného Početí Panny Marie r. 1476 od papeže Sixta IV.

„Nikdo se nepovznese k dobré modlitbě, kdo dříve povinnosti své dobře nekoná.“ —

28. P. M. Stvrzení bratrstva růžencového r. 1562 od papeže Pia IV.

„V modlitbě (zvláště v rozjímání) máme se tomu nejvíce oddati, co nás k litosti a k polepšení mravů nejvíce pobádá.“

29. P. M. Dnes můžeme si ctnosti Rodičky Boží připomenouti, o nichžto velmi mnoho krásného a chvalného napsal sv. Bonaventura v knize: „O chválách Rodičky Boží.“

„Tak i při stolu Páně nemáme teprv dlouho vyhledávati látku k rozjímání, ale při tom se zdržeti, co nám sám Duch Boží vnuknutím svým podává.“

Některé úryvky z vojska sv. Otce.

Že vojsko papežské jest dobře uspořádané, a že kázeň v něm panuje, to jest vůbec známo. Papežští vojiny nejsou jen chrabří bojovníci, ale též dobří katolíci. V řadech těchto udatných reků nejsou jen lidé z měšťanského a rolnického stavu, ale též i mužové z vysoké šlechty jak římské, též i francouzské a holandské a jiné. Chci zde několik příkladů takových rekovných mužů udati.

Vejevoda z *Luynes*, 60letý stařec, který má 1,200 000 franků důchodů, neobtěžoval si na svá stará letá za sv. Otce meče se chopiti. Ale ne dost na tom, že sám rozmnožil vojsko papežské a že sv. Otci 50.000 franků obětoval, on i sebou

svého vnuka vojvodu z *Chevreuse-u* přivedl. A tato oběť tím větší byla, poněvadž se jmenovaný vojvoda z *Chevreuse-u* měl zasnoubit a ačkoliv dříve byl kapitánem, předce nyní vstoupil co prostý do sboru zuavů.

Americký generál Karel Lewis, který již v Americe pod Shermanem bojoval, přišel z Paříže do Říma a vstoupil do vojska zuavů spolu oznámiv, že se ještě více bojovníků ze severoamerického vojska k sboru zuavů přihlásí.

Pan z Christen-u, žák z Ruffach-ské koleje, plukovník někdy v neapolitánském vojsku a chrabrý vojín, poněkud okřáv po tolika přestálém namáhání, odebral se do Říma, aby nabídnul sv. Otci svou službu. Byl přijat a bylo mu odevzdáno jedno oddělení vojska, by tímto bránil jistou bránu Říma proti útokům Garibaldiánů. Oddělení toto pozůstávalo z většího dílu z Římských a Francouzských šlechticů. I byl pan z Christen-u v jedné vesnici od Garibaldiánů obležen, šťastně ale odolal několika útokům od těchto učiněným. Poněvadž ale se mu brzo prachu nedostávalo, kázal kamením na nepřátelé házet a tak ne jeden Garibaldián dostal kamenem pozdravení. Pozbírav pušek nepříteli více, než vojáků při sobě měl, s hojnou kořistí se navrátil do Říma.

Pět bratří z rodu de Charette slouží ve vojsku sv. Otce. Nejstarší bojoval udatně u Castelfidardo a přemoha před celým vojskem jistého piemontského důstojníka, který ho k boji vybídl, přinesl sobě ránu z boje. Druhý vstoupiv do vojska vyřkl přání, že chce vždy zůstatí prostým vojákem a žádné šarže nepřijati. Třetí sotva se oženiv opustil svou choť a následoval své bratry. Čtvrtý, dědič vejdovkyně z Narbonne, která mu 300000 franků zanechala, slouží též sv. Otci. Šestý, který též již zuavem byl, zůstal doma, by kdyby ostatní bratří padli, rod de Charette nevyumřel. —

Hrabě Bourbon Chalus bojuje již po mnohá léta za sv. Otce. Nejstarší jeho syn, studovav u Jezovitů, sobě již dávno přál po boku svého otce bojovati a nedávno se mu jeho přání vyplnilo. Otec mu totiž dovolil, pakli dobře při zkouškách obstojí, do pluků papežských vstoupiti. Plukovníkem pluku jest jeden Švýcar, otec známého Redemptorista Aleta.

V šarvátce u Monte Libretti padl Urban Quellen. Chrabrý tento důstojník nalezal se ve Francii na zotavení, kdy se rozhlásila zvěst, že Garibaldi vtrhl do území sv. Otce. Ihned se odebral do Říma a stav se vůdcem 80 mužů v nerovném boji 80 proti 1200 dostal 13 ran z většího dílu těžkých. Z 13. na 14. října ležel bez pomoci na bojišti. Když ho našli, ještě dýchal, i donesli ho do Monte-Libretti a přivedli mu zpovědníka, a byv zaopatřen svatými svátostmi zkonal v náručí svých věrných spolubojovníků. Sestra jeho oznámila smrt udatného bratra tetě své těmito slovy: „Věčně máme za to co Bohu děkovati.“ Podotknutí též zasluhuje plukovník Blumenstiel z Oberehnheimu v Elzasích, který s obzvláštní pilností uspořádal papežské dělostřelectvo. Tak ze všech stran přicházejí udatní mužové sv. Otci svoji službu nabídnouti. Tak před několika dny odebralo se mnoho vznešených mladíků z Madridu, Barcelony a Saragossy do Říma, by tu do sboru zuavů vstoupili. Z vlastního sobě cestu zaplatili.

Jistě to slouží ke cti, za vlast bojovati a za vlast umříti. Řím ale jest každého křesťana vlastní a Pius IX. všech křesťanů otcem. Kdo za něho bojuje, bojuje za otce a za otčinu, bojuje pro nejsvětější právo, pro svatou církev. Krásně píše biskup Dupanloup jisté matce, které syn v boji za sv. Otce padl: „Váš syn padl za hlavu církve. Jak Vás to musí rmoutit, ale jak můžete býti též z toho hrdá!

Vidíte ho umíratí, volatí Vaše a jména Ježíš a Maria, umíratí daleko od milující matky. Ano ale padá on do náručí jiné milující matky, sv. církve, pro kterouž s tělem a duší bojoval. On pravil: „Sv. Otec jest bez pomoci, jemu hrozí nepřátelé, chtějí jej oloupat; stojí tu sám proti množství. Blaho církve ale to požaduje, by byl neodvislý; proto pakli pro něj bojují, bojují pro víru . . . Ano ctihodná paní, Váš syn a jeho spolubojovníci zvítězili nejen nad nezvedenou chátrou Garibaldiho, ale též nad všemi posměvači, lháři a bohaprázdnými lidmi tohoto času . . . Oni jsou právem čest a sláva našeho času, našeho národu a církve.“

Chvály hodné jest to, že Francie tak velice podporuje sv. Otce Pia IX., již více než 2 miliony zaslala sv. Otcí a pořád ještě docházejí nové dary.

Hlavní úmysl pro měsíc únor.

Aby se Bůh nad Itálii slitovati ráčil.

Proč právě Itálie účastenství apoštolů modlitby, po celém světě rozšířených, se odporučuje, nemůže žádnému nassich čtenářů tajno býti. Rok 1868 započal jice s utázkami pro celý svět neradostně svědčícími, všude vzrůstá se duch nenáboženský, všude nespokojenost, rozervanost, a všude tělesná i mravní bída. Tu má církev svatá, která dle příkladu svého Mistra všem, i svým nepřátelům, ráda ku pomoci by přispěla, velmi mnoho práce. Přede všemi ale národy utiskovaných nassich bratřích v Polsku a Japonsku, které v měsíci minulém nassí lásce obzvláště byli odporučeni, záslužuje národ italský, aby mu církev sv. ku pomoci přispěla, arcíť pouze modlitbou, jelikož pro jinou pomoc jest on neschopný. Národ italský má tu přednost před všemi národy celého světa, že ve svém středu chová hlavu celé církve sv., náměstka Kristova, že milostmi duchovními, kdyby jich byl schopen, zasypán by byl. Z jeho středu vychází nejčastěji papež římský, v počtu kardinálů a jiných hodnostářů církevních čítá se nejvíce rodem Itáliánů. A hle, všech těch a jiných, od něho nezasloužených předností zapomíná, nechal se od lidí bezectných, mravně a namnoze i tělesně zničených svěťti, aby proti Církvi sv. co největší její nepřítel povstal. Nezdárný syn, jak sv. Otec pravil, bije ve tvář vlastní svou matku. V blud a jakouši sílenost uvedeni, sní Itáliané o děsnější slávě pohanského národa římského, jehož střed byl Řím; chtějí podobnou slávu si vydobýti, podobnou říši založiti — pohanstvo ano úplné neznabožství v 19 set letém trvání církve katolické! Co Římanům dala prozřetelnost Boží, chtějíc použiti jich ke provedení svých svatých úmyslů, dílem ale i pro jejich mravnost a spravedlnost, — vítězství a slávu, tu chce nyní národ italský si získati bezuzdností, rozmařilostí, nemravností a největší nespravedlností proti církvi svaté! Na cestě své bezbožné pokročila Itálie již daleko, jediné město Řím nepobledlo úplně onomu zlému duchu; duchovenstvu světskému kladou se ve vykonání jeho posláním ustavičné přelážit, přísti kněžstvo má býti toliko v duchu nhybnějšího světa vychováno, řády náboženské jsou vyhnány, knihy a obrazy nemravnost vzbuzující a rozjitřující mohou bez trestu vyhřšňovány a rozšířovány býti —! Ze stromu takového může-li jiné ovoce vygráti, nežli peklé? Arcíť neshlasí mnozí s takovými řádmi, ano na nejvyšš je v offlivosti mají; ti jsou ale tak vázání, že ani jiným ani sobě pomoci nemohou. Na nás jest tedy, abychom pomohli, jako jim ještě nezkaženým bratřím, kteří se jako v očistci nacházejí, tak i oněm svedeným a proudem nepravosti zachyceným. Pomozme jim, modlce se za ně a poskytneme jim takto pomoci Boží.

Úmysl modliteb na měsíc Únor:

Wšemohoucí věčný Bože! obětují Tobě všechny své dobré skutky a modlitby ve spojení s Ježíšem Kristem a všemi zbožnými a svatými dušemi v nebi i na zemi za všechno to, co si Pán Ježíš ve svém Božském Serdci přeje, jmenovitě ale v tomto měsíci na ten úmysl: **aby's církev sw. v**

Italii dhrániti a sliti ráčil, a v dnešní právě den:

Den	Je cti	Obzvláště
1	sw. Ignáce, bisk. muč.,	za oživení ducha katolického mezi vojáky; za osvětlení darem Ducha sw. jednoho jinocha; za těžce nemocnou osobu.
2	Děistování P. Marie,	za sw. Otce; za císaře rakouského; za nemocnou pannu; za dobrý úmysl matky; za nemocnou sestru.
3	sw. B. Blažej, biskp. muč.,	za odstranění učitelů bez víry; za bratra, jeho manželku a dítě; za nemocnou matku a za 1 otce duchovního.
4	sw. Weroniky, panny,	za odstranění; za dvě sestry duchovní; za Boží požehnání; za přátele a rodiče, živé i mrtvé, jisté osoby.
5	sw. Agathy, panny muč.,	za chudé služebné; za dvě panny, aby zbožná jejich žádost se vyplnila; za 1 bohosl.; za odvrácení následků daného pohoršení.
6	sw. Doroth, panny muč.,	za dar statečnosti v dobrém pro osoby sloužící; za Boží požehnání; za odvrácení pokoušení ke zlému.
7	sw. Romualda, zakl. řádu,	za snášlivost v rodinách; za odvrácení zlomyšlných nepřátel; za nawrácení státek církevních.
8	sw. Jana Mattha, zakl. řádu,	za wenskosté sffoly; za setrvání v dobrém; za chudé studující; za odstranění příležitosti zlé v 1 domě; za 1 kněze.
9	sw. Apollonie, panny muč.,	za zdar ústavů Školských sester v Čechách a na Moravě; za rozmnožení ctitelů Marianských; za 1 mládence.
10	sw. Scholastiky, panny,	za řád sw. Benedikta; za několik farností, kde zavedeno bratrství nejsw. Swátosti Dlt. benediktinské; za 2 panny.
11	sw. Eufrosiny, panny,	za potěšení utrápených; za dobré vychování dítě; na dobrý úmysl matky; za lepší dohledku na mravnost v 1 cukrovárně
12	sw. Eulalie, panny muč.,	za umírající, aby sw. swátosti hodně přijali; za dvě rodiny a několik panen, jenž jsou v nebezpečství sw. víry katolické.
13	sw. Kateřiny Ricci, panny	za ochranění niewinných před swedením; za stálost ve ctuostech 1 osobě; za oživení křesťanského života 2 rodinám.
14	sw. Waletina, kněze,	za duchovenstvo čestomoravské; za jistého manžela; za dar střídmosti pro 1 rodinu; za 2 mládence.
15	sw. Faustina, mučedníka,	za církev katolickou mezi Poláky v Prusku; za poznání sebe sama; za swornost a lásku v domácnosti.
16	sw. Juliány, panny muč.,	za bratrstvo sw. růžence; za 1 staršího bratra a jeho rodinu; za nemoc. přitele a jeho zarmoucenou rodinu; za lehkotáž. otce.
17	sw. Simeona, bisk. mučed.,	za spolek „dětinství Ježíšovo“; za bratrstvo sw. růžence; za posilnění 2 horlivých knězů.
18	sw. Helladia, biskupa,	za obrácení rozkolného Slovanstva; za nemocného kněze; za 1 klášter oo. Augustinianů; za 1 Annu.

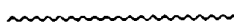
Den	ke cti	Obzvláště
19	sv. Konrada, poustevníka,	za stav rolnický, aby v pravé víře a zbožnosti se utvrzoval; za 2 nemocné osoby; za † Františka.
20	sv. Eucharie, biskupa,	za neohrožené ochrany víry katolické slovem i skutkem; za posilu 1 horlivému knězi v jeho přemnohých pracích.
21	sv. Elenory, panny,	za misie zamořské, zvláště v Australii; za obrácení 1 bratra a 1 mládence; za spasitelný úmysl 1 kněze.
22	Siblení sv. Petra v Římě,	za svatého Otce; za obrácení 1 otce, který již dlouho milostí Boží odporuje; za jistého kněze; za bojovníky papežské.
23	sv. Petra Dam. biskupa,	za kláštery řádu cisterciáckého; za ústav duchovní na Moravě; za 1 rodinu; za cth. řády redemptoristů a Jesuitů.
24	mnoho Svatých a Světic,	za katolické učence; za 1 farnost, aby horlivěji Bohu sloužila a o štěstí Boží a spasení své především péči měla.
25	sv. Matěje, apoštola,	za zdar spolků tovaryšských; za vše horlivé kněze na Moravě a v Čechách; za kněze v nesnázi postaveného.
26	sv. Walburgy p., (Popelec),	za rozšíření úcty k Božskému Srdci; za sirotky a vdovy pozůstalé následkem cholery; za 1 rodinu; za spokojenost 1 vdovy.
27	sv. Leandra, biskupa muč.,	za schovance řeholní; za mladé řeholníky mimo vlast studující; za několik bohoslovců; za nezvedného mladíka.
28	sv. Juliana, mučedníka,	za vdovy a sirotky; za zřízení díveč škol; za chudé katolíky, kteří bohatými kacíři k odpadnutí látky jsou.
29	sv. Romána, opata,	za zemřelé v bratrstvích českomoravských; za pracovníky a příznivce našeho spolkového spisu „Škola B. S. P.“

M o d l i t b a.

Božské Srdce Ježíše! Strže nepostorněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení tohoto dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na ostáti obětuješ. Obzvláště obětují Ti je za národ, kterémuš poplálo tu vyžadnou čest, u prostřed sebe mti střed jednoty a hlasy světa katolického. O Srdce nekonečné lásky hodné, rozšíř nad nešťastnou Itálii světlo, které by rozptýlilo její zaslíbenost a které by jí vedlo k vyhledání její pravé slávy a pravého prospěchu, který toliko jest v podrobení se pod Tvého zástupce a ve věrném zachování Tvých příkazání. Amen.

Přeslady Srdce Panny Marie buďž mou spásou!

Svatý Michale, archanděli, svatí Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Pokladnice pro sv. Otce.

	Od dřívějšíka	12 zl. 40 kr.
K tomu obětovali:		
	Fr. H. z Ostroměře	— " 10 "
	Fr. Votruba	1 " 20 "
	Offěra terciářů v Pecce	1 " 9 "
	B. K. v Miletině	1 " — "
	A. Šrom v Pecce	— " 35 "
	„ <i>Filia prodiga</i> “ (dcera marnotratná)	— " 40 "
němu“	Nejmenovaná osoba s heslem: „Utiskovaná utiskova- (ve stříbře)	1 " — "
	Bohoslovci Brněnští	62 " 30 "
	Fr. J. z Rájhradu	— " 50 "
animas	P. J. Vysloužil far. v Štr. s heslem: „ <i>Ne tradas bestiis</i> <i>confitentes Tibi</i> “ (Nevydávej šelmám duší Tebe vzývajících“	3 " — "
	Několik nábožných farníků města Štrambergu s heslem: „Pane zachovej nás hyneme!“	3 " 20 "
	K. St.	— " 70 "
	Jedna služka prostřednictvím velp. P. Kr. Pl. v Bř. (ve stř.)	1 " — "
	Z Libaně v Čechách s beslem: „Z lásky k otci“	6 " 6 "
	„Dárek k novému roku sv. Otci“ (ve stříbře)	2 " — "
	Úhrnem	96 zl. 30 kr.

Listárna redakce.

P. T. P. **Dom. Fr—g** v Op.: p. J. H. již vše zapravil, Š. posílá se ale ve starém pořádku; kdyby se to však jinak žádalo, račte reklamacím oznámiti.

P. T. p. **Al. Hr.** Co do předplatného tuším jsme aspoň již vyrovnáni; „*ad intentionem*“ s ochotou, vyslovte se tedy mnoho-li a jak?

P. T. P. **J. B—a** v Op.: Slyšel jsem že jste byl v Brně a očekával jsem v R., ale marně; lituji toho. Za zaslíbené díky, dle vložených peněz ale mělo státi „na 12 výt.“ místo „na 6“; na které? jsem se dovtipil.

P. T. P. **II.** v V.: *Orat. Clem. XI.* jsem obdržel, vše děkuji za ni, použiji jí v čísle příštím.

P. T. p. **J. Str.** v Měříně: Žádané úmysly nalézáte v polovici t. m.; žádal-li jste ale, aby zmíněné osoby do apoštol. modlit. a ne pouze do „úmyslů“ vřaděny byly, račte mi to oznámiti.

P. T. **Několika v Oustí nad Orlicí** (K. C.): Z Vašich psaní jsem se potěšil; úmysly na 12. t. m.; pozůstává u Vás více spolků a jaký život? Jak se líbí „Škola“?

P. T. p. **Ig. Bl.** v B.: Víím o tom bratrství na odpustky přehojném, bude na ně též brán ohled a co nejspíše přijde pojednání; jest ale zdá se mi málo rozšířeno. Nechtěl byste pořádek a stanovy Vašeho laskavě mi sdělit? —

P. T. p. —š v Č.: Jak jste si přál pro p. B., stalo se a na Vás budou 2 výt. pravidelně přicházeti (vše již úplně zapravené); 2. tedy pro p. Vlč. Ona práce, za níž zůstávám Vaším dlužníkem, musí nyní přijíti, dřív nebylo možno. Slíbené Jap. račte.

P. T. p. **A. K—ý** v K. Hr.: Zaplať Pán Bůh za věc podanou; račte v tom směru pracovati jak libo, ostatně, an jste se laskavě sám nabídnul, své skromné mínění Vám ještě písemně sdělím.

ŠKOLA

Božského Srdce Páně.

Měsíční list
apoštolátu mo-
dlitby.

„Učte se ode Mne, ne-
boť jsem tichý a pokorný
srdcem, a tak naleznete po-
koj duším svým.“

Mat. XI, 29.

S povolením duchovní
vrchnosti vydává

PLACIDUS J. MATHON,

kněz řádu sv. Benedikta v Raj-
hradě.

„Jeden jest učitel
váš — Kristus.“

Mat. XXIV, 11.

Ročník II.

Březen 1868.

Číslo 3.

Modlitba.

Jako duha oblouk krásný,
K nebi dráha klenutá,
Od pozemských synů prachu
K trónu Boha vzepnutá.

Neklopotné cestování
Po dráze té k cíli jost,
Jen že láska cestovníka,
Láska k Bohu musí vést.

Jako v blankytu blesk jasném,
Jako v duši myšlení,
Rychlé po ní cestování —
Snadné nebes dospění.

„Která, díš mi, jest to cesta,
Jíž tak spěšně chodíváš?“
Sám ji sobě připravuješ,
Kdykoli se modlíváš.

Zamiluj si tuto cestu,
Pilně po ní kráčívej;
Všecko Bohu obětuje
Horlivě se modlívej!

Ondřej Látal.

Dva vůdcové.

Vím, že jsem na zemi příchozí nemaje zde místa zůstávajícího: „pohostinu jsem zde a příchozí, jako všickni otcové moji.“ A kde jest má pravá vlast? Tam kde Otec můj nebeský jest, k němuž přijíti a u něho věčně bydleti mám, „k němu přijdeme a příbytek u něho učiníme,“ praví mi Pán a Spasitel můj, ano tam k Otci nebeskému, kde i Pán můj Ježíš Kristus na pravici Otce všemohoucího sedí, tam i já přijíti mám, tam i já přijíti chci. Jak ale se tam dostanu? Cesta jest nebezpečná a k tomu mi neznámá! Kdež naleznu vůdce, který by mne bezpečně k mému cíli, do mé pravé vlasti přivedl? Kdož mi řekne, jako mladému Tobiašovi: „Já tě povedu a šťastně přivedu?“ — Když se tak po vůdci ohlížím, tu mi na jedenkráte dva vůdcové službu svou nabízejí, a každý praví mi: „Pojď za mnou.“ Vůdcové ti jsou: „církev katolická a svět.“ Možno-li však oba následovati? To nikoliv, an každý mi jinou cestu ukazuje, co mi jeden káže, tomu druhý brání, co jeden chválí, to druhý haní, káže-li jeden v pravo, druhý táhne v levo, nelze oboum vyhověti, nemožno obou následovati! Kterého se mám přidržeti? Kterého budu následovati? To jistě musím věděti, abych k cíli svému přišel, abych nemusel pozdě želeť, že jsem pohrdnul vůdcem pravým a přidržel se bludného; proto chci tyto dva vůdce, kteří mi službu svou nabízejí do výslechu vzíti, abych zvěděl, kterého následovati a kterého zamítnouti mám.

Přistupte tedy blíže vy vůdcové, jenž mi službu svou nabízíte! Vidím, že nemůžete oba spolu mými pravými vůdci býti, an cesty, které mi ukazujete, právě na odpor si stojí, nemožno tedy po tak odporujících cestách k jednomu a témuž cíli přijíti. — Abych poznal kdo z vás pravým vůdcem jest, musíte mi každý upřímně a věrně odpověděti na tyto otázky: 1. Kdo vás poslal mi za vůdce? 2. Kam vedete následovníky své?

Předně ptám se tedy tebe církev katolická: „Kdo tě poslal, abys mi byla vůdcem?“ Ona odpovídá: „Ježíš Kristus, Syn Boží, Pán a Spasitel tvůj, pravý Bůh, k němuž přijíti chceš, ten mne posílá, abych tebe k němu přivedla.“ To ovšem pěkně zní; můžeš-li ale mne také ubezpečiti a mi to dokázati, že tebe Ježíš Kristus Pán můj posílá? „Mohu; nebo přečti si jen, co mi Ježíš Kristus pravil, prvé nežli na nebesa vstoupil: „Jako mne poslal Otec, tak i já posílám vás.“ — „Jdouce po všem světě učte všecky národy zachovávatí všecko, co jsem koliv přikázal vám.“ — „Jděte já posílám vás. Kdo vás slyší, slyší mne, kdo vámi pohrdá, pohrdá mnou;“ a na znamení, že já vás posílám, „budete ve jmenu mém zlé duchy vymítati, jazyky novými mluvití, hady bráti, a jestli byste co jedovatého pili, neuškodí vám, na nemocné ruce vzkládati budete, a oni se dobře míti budou.“ A potvrdila jsi o církvi katolická takovými spůsoby své vyslání od Syna Božího, od Pána a Spasitele mého Ježíše Krista? „Ovšem, že jsem to potvrdila a to velmi často; neboť slyš jen, co se stalo: Když můj vyslanec Pavel v městě Filipi k modlitbě šel, volala za ním děvečka, která měla zlého ducha, a to častěji; Pavel těžce to nesa obrátil se a pravil duchu zlému: „Přikazuji tobě ve jmenu Ježíše Krista, vyjdi od ní.“ I vyšel hned zlý duch od ní. Vid' kterak služebníci moji vymítali zlé duchy! A zdaliž nevíš, že moji nejprvnější vyslancové

byli sprostí neučení rybáři? A hle! na jednou uměli nejen nejhlubší umění ale i všechny řeči, tak že ku všom národům jíti, a každému v jeho materské řeči učení Pána Ježíše hlásati mohli; zdaliž tedy nevidíš v tom vyplněné příslibení: „Budete novými jazyky mluvíti?“ Slyš mne ještě dále! Když můj vyslanec Pavel z nebezpečnosti na moři vyvážnův na ostrov Melita se svými soudruhy vystoupil, učinili dobrosrdeční obyvatelé toho ostrova oheň, aby z moře vystupující nešťastníci se ohřáli a usušiti mohli. Pavel též pomáhal při tom a snášel roždí na oheň, tu had jedovatý, před ohněm utíkající přepjal se k ruce Pavla; obyvatelé vidouce to a znajíce jedovatého hada domnívali se, že Pavel oteče a na jednou mrtev na zem padne; však Pavel vzav hada, vhodil jej do ohně a žádné škody neutrpěl; obyvatelé ostrova, vidouce to, domnívali se, že Pavel nějaký Bůh jest, a hned snášeli k němu všeliké nemocné, kteří na ostrově byli, a Pavel je uzdravoval, vzkládaje na ně ruce počna od otce knížete toho ostrova až do nejposlednějšího. Z toho se můžeš přesvědčiti, že moji služebníci důkladně své vyslání od Syna Božího potvrdili, neboť oni zlé duchy vymítali jazyky novými mluvili, hady brali, jed jim neuškodil, (jako sv. Janu evandělistu, sv. Benediktu) a nemocné vzkládáním rukou svých uzdravovali. — Dobře, již jsem dostatečně přesvědčen, že tebe církvi katolická, mi za vůdce poslal Pán Ježíš, Syn Boží, Pán a Spasitel můj! —

Nyní táži se tebe, světe, jenž se mi rovněž za vůdce nabízíš, kdo tebe poslal, abys mi byl vůdcem? — Svět nechce odpovědět, zdráhá se; konečně praví předce: „Neptej se na to, kdo mne poslal, vždyť na tom mnoho nezáleží; pohled raděj na tu příjemnou a rozkošnou cestu, po které tě povedu.“ — Světe! tys mi neodpověděl na mou otázku, však ačkoliv mi nechceš říci, kdo tebe mi za vůdce posílá, předce se to dozvím. Obyčejně mívá vyslanec znak neb známku toho, který ho vyslal. Jaký znak máš ty na sobě? Aj! co to vidím na tobě? Žádost očí, žádost těla, pýchu života! Tvé přísloví jest: „Peníze světem vládnou.“ — „Kdo peníze má, ať si na pána hrá;“ ty tedy jen ceníš člověka podle toho, jak mnoho peněz má a vzbuzuješ jen u lidí toužebnost po penězích a statech, tvůj znak jest žádost očí. Ty pravíš: „Užívejte rozkoší, kterých vám podávám, jezte, píte, hodujte, veselte se, neodpírejte si ničeho příjemného, čeho jen užítí můžete...“ tak vzbuzuješ v lidech jen žádost těla. Ty říkáš mládeži: „Nepodrobuj se žádnému; nedej se, nač bys poslouchal starého (otce), vždyť máš již rozum, dělej co se ti líbí, tys pán...“ takovou řečí však vyjevuješ znak svůj: „pýchu života.“ Dobře tedy praví o tobě miláček Pána mého: „Všecko, co ve světě jest, jest žádost očí, žádost těla a pýcha života.“ A od koho máš, světe! to znamení? — Ty mi to nechceš říci, však já to vyskoumám. Od Boha znak ten nepochází, neboť Bůh nenávidí žádost očí a blahoslaví chudé duchem, Bůh nenávidí žádost těla, a káže lidem žádost tu ukřižovati, Bůh nenávidí pýchu života, neb on se pyšným protiví, nemůžeš tedy, světe! znak ten od Boha míti; však tys ho neměl vždy, neboť když jsi byl od Boha stvořen, tenkrát jsi toho znaku neměl, neboť čteme: „Viděl Bůh všecko, co učinil a bylo všecko velmi dobré;“ tenkrát nebylo na tobě ničeho, čeho by Bůh nenáviděl; odkud tedy přijals ten znak? Ty mi to nechceš říci, dějepis však mi to praví takto: „Dábel vzav na se způsobu hada ukazoval Evě zakázané ovoce jako očím pěkné, a vzbudil tak v ní žádost očí; dábel představoval zakázané ovoce Evě jako chutné a lahodné, a vzbudil tak v ní žádost těla; dábel přísliboval Evě, že bude jako Bůh a vzbudil

v ní pýchu života; ďábel tedy jest původ žádosti očí, žádosti těla a pýchy života, a tak vidím, že znak tvůj, světe! který na sobě máš, ďábel ti hned v ráji vštípil, a z toho poznávám, že tebe vůdce mi ďábel posílá, protože nemůžeš mým bezpečným vůdcem býti. —

Mám-li však jistotně nějakého vůdce následovati, musím vědět nejen kdo mi ho posílá, neb odkud pochází, ale i kam mne přivede, budu-li ho následovati; proto ptám se opět tebe, o církev katolická, kteráž mi od Pána Krista, Spasitele mého za vůdce poslána jsi: Kam mne přivedeš, budu-li tebe následovati? „Budeš-li mne následovati, přivedu tě k tomu, který mne k tobě poslal, k Ježíši Kristu, Spasiteli tvému, do nebe, kdež s ním věčné radosti požívati budeš; neboť když mi Pán a Spasitel tvůj nařídil učiti a křtiti, doložil pak: „Kdo uvěří a pokřtěn jest, spasen bude,“ a také mají jeho služebníci, jakými jsou všickni, kteří mne co vůdce následují, tam býti, kde on jest, neb on praví: „Já chci, a by, kde já jsem, byl i služebník můj,“ totiž: „v nebi u Otce mého.“ — To ovšem se pěkně poslouchá, má drahá! ale zdalíž pak jsi již také v skutku někoho do nebe k Pánu Ježíši přivedla? — „Arci že! a to již nesčíslné množství; z každého stáří, z každého stavu, z každého pohlaví přivedla jsem lidi do nebe, kdež co svatí v Bohu se radují.“ — Odkud to ale víš, že následovníci tvoji svatými v nebi jsou? Jak mne o tom ujistíš? „Že v skutku mým vedením mnozí již do nebe se dostali a tam co svatí u Boha se radují, o tom mám úplnou jistotu, neboť sám Bůh to potvrdil, an z té příčiny mnohé zázraky konal; neboť věz, že žádného dříve za svatého neprohlásím, dokud Bůh sám mnohými a nad všelikou pochybnost jistými zázraky svatost jejich nepotvrdil, a ve vyšetřování těch zázraků jsem velmi přísná, neboť nepřijmu žádný zázrak za platný o němž by jen nejmenší pochybnost býti mohla; jen nevyvratně jisté zázraky, při nichž dokonce žádné pochybnosti ani býti nemůže, když mám, teprv pak někoho za svatého prohlašuji, jak bys se o tom sám přesvědčiti mohl, kdybys akta (všechny spisy) takového vyšetřování proskoumati chtěl, jak to jistý Angličan učinil, který pak katolickým křesťanem proto se stal.“ — Když tomu tak jest, nemohu pochybovati, že jsi již v skutku nesčíslné množství lidí do nebe přivedla, a že i mne do nebe přivedeš, pakli tebe následovati budu. —

Kam ale, ty světe! jehož mi ďábel za vůdce posílá, kam ty mne přivedeš, budu-li tebe následovati? Budu-li, jak ty to kážeš, hověti žádosti očí, žádosti těla a pýše života? — Svět odpovídá: „To jest mi zcela nová otázka, takovou mi ještě žádný z následovníků mých nepředložil, a podívej se, jak mnoho jich mám, a jak všickni vesele a bez starosti krácejí po té příjemné a rozkošné cestě, po které je vedu; vidíš tedy, že jsou se mnou spokojeni; neptej se tedy ani ty, kam tě přivedu, nýbrž jen s chutí následuj mne, co svého vůdce!“ — Opět se vyhýbá svět otázce mé, já však předce nevyhnutelně zvědět musím, kam mne vůdce ten přivede, nežli se odhodlati mohu, ho následovati; neboť bych jistě nerozumně jednal, kdybych následoval vůdce, o němž nevím, kam mne přivede. — Já vím, že služebník sloužívá pánu svému a nájemník tomu, kdo ho najal. O světe! vím, že stojíš v službě ďábla, který jest knížetem toho světa; ku komu jinému tedy by mohl mne svět vésti, nežli k tomu, v jehož službě stojíš, k ďáblu samému, a což mi může pak jiného ďábel dáti, nežli peklo, věčné trápení? tam ale já nechci přijíti, proto nemohu, nechci tebe světe, co svého vůdce, následovati. — Svět: „Ale nebuď žádným zvláštníkem, řiď se podle druhých.“ Odstup světe ošemetný!

nebudu tebe následovati, byť i všickni ostatní to činili! — Svět zlostně: „Počkej, však já se nad tebou pomstím, od té chvíle, co mnou pohrdneš, tě pronásledovati a protivenství tobě činiti budu . . .“ — Pronásleduj mne zlý světe! jak chceš, vůdce pravý mne vezme pod ochranu svou, a s ním tebe přemohu a z tvého pronásledování jen radost míti budu, neb tak jen ještě lépe poznám, jak zlý jsi ty, a jak dobře jsem učinil, že jsem se tebe odřekl, a nyní jest konci mé rozmluvy s tebou světe! — Ty však o církvi svatá, katolická, můj pravý a bezpečný vůdce, který od Pána a Spasitele mého mi poslán jest, a který mne opět k němu do nebeských radostí přivede, buď vždy mým jediným vůdcem po mé vezdejší nebezpečné pozemské pouti, tebe se chci věrně přidržeti, tebe chci úplně a ochotně poslouchati, neb vím, že tebou přiveden budu k Pánu a Spasiteli mému do své pravé vlasti do radostí nepomíjejících. — —

Bratrstvo sv. Michala.

I. Účel toho bratrství.

(Pokračování.)

„Papež jest můj otec, jeho posvátná hlava jest v nebezpečnosti; kdy by byl syn svého otce v nouzi opustil!“ pravil šlechtitý rytíř *Lamoriciér*, když roku 1860 v čelo papežského vojska se postavil. Tak mluvilo za ním tisícero křesťanských hrdinů, kteří za sv. Otce a tím samým za celou církev v boji krev svou vycedilo a dosud cedí; tak smýšlejí bezčetné zbožné duše, které své milodary utiskovanému Otci posílají. *) Vždyť hle! nepřátelé církve a papeže nešetří ani obětí, ani prací ani krve, ano ani svých duší, aby — kdyby bylo možno — papežství a církev katolickou zrušili; neměli by se dívky téže utiskované církve vynasnažiti, aby černé nepřátel záměry v nivec uvedly? neměli by sv. Otce chrániti a v jeho nouzi jemu ku pomoci přispěti? Když peklo a celý svět strašný spolek uzavřel proti papežovi a církvi, nemáme my se spojití k ochraně těchto utiskovaných? „Jestliže nenahlížíme, že všichni počestní lidé velikánský spolek ku všeobecnému dobrému uzavřiti musí, pak jest po všem veta!“ — pravil veleslavný biskup *Dupanloup* (čti Dypanlú) ve svém oběžném listu ke všem věřícím, an upozorňoval na oumysly zlých proti svaté stolici a sv. Otci.

Takovýto spolek ale, milý čtenáři, jestiž do nejnovější bratrství sv. Michala. Hned na počátku r. 1860 sestoupilo se ve Vídni více mužů, nazvíce světských a vysoce postavených a radili se, jakým způsobem by věřící nejsnadněji sv. Otci ku pomoci přispěti mohli. Usjednotili se, že k tomu účelu zvláštní bratrství zřídí pod ochranou neposkvrněné Panny Marie a pod jmenem sv. Michala archanděla. Svatý Otec dozvědév se o tomto úmyslu, o krásném skutku dětinné lásky zaradoval se velice a potvrdil to bratrství přípisem svým od 7. března 1860 obdařiv je mnohými milostmi. Tak bylo bratrství sv. Michala nejprve zřízeno v arcidiecési Vídeňské

*) Bylať nedávno sv. Otci značná podpora ponavrhnutá od kteréhosi mocnáře, on však ji odmítnul a doložil asi těmito slovy: „Jest-li mé dívky něco mi co almužnu udělí, přijímám to s mnohým díkuvzdáním, od mocných ale tohoto světa nechci ničeho!“ Zajisté lásky plná to slova odpovídající lásce, s kterou věrné dívky milodary svému Otci přinášejí.

brzo ale rozšířilo se po celém Rakousku (v biskupství Brněnském uvedeno 28. října 1861) ano po celé Evropě.

Jméno sv. Michala vysvětlí si laskavý čtenář lehce. Sv. Michal archanděl byl první, který se zasadil a čest Boží, když pyšný Lucifer proti Hospodinu povstal a jemu se nechtěl podrobiti. Svatý Michal povzbuzoval ostatní anděly, aby Lucifera nenásledovali, a počal s ním a jeho přívrženci boj a zvítězil, a svrhl je do pekla. Pro svou pokoru, poslušnost a horlivost pro čest Boží byl od Boha nade všechny jiné v nebi povýšen, tak jako Lucifer pro svou pýchu, neposlušnost a nevěrnost ponížen a ke věčným mukám pekla odsouzen byl. Svatý Michal jest kníže nebeských zástupu, první mezi blaženými duchy, kteří před trůnem Božím stojí. Pro svou horlivost pro věc Boží byl on též vždy ochrancem věřících, ve starém zákoně vyvoleného lidu israelského a v novém obzvláště církve Kristovy, která jest toliko církve katolická. Oudové bratrství řečeného k ochraně sv. Otce a zároveň katolické církve berou totéž za svou povinnost, čím se sv. Michal tak vyznamenal; koho tedy by si měli za lepšího vůdce v dosažení svého cíle vyvoliti, nežli sv. Michala, vítězného vůdce nad četnými zástupy pyšných andělů, které nazýváme dábly? On jest vším právem i jejich vůdcem, jejich knížetem a když jej v čele mají, a k tomu nejmocnější nebeskrálovna Bohorodička Panna Maria je ochraňuje a sílí, tu musí zajisté zvítěziti i nyní nad všemi v podobě lidské zašitými dábly a nad jejich přívrženci. Nejvyšší král nebes i země, všemohoucí Bůh, ustanovil jej sám za vůdce všech věrných oudů tohoto bratrství a za ochrance všech věřících. Zvláště při posledním boji proti antikristu ukáže on svou moc, jak to i archanděl Gabriel proroku Danielovi předpověděl, řka: „Toho času povstane Michal, kníže veliké, kterýž stojí za syny lidu tvého. (Daniel 12, 1.) — Tolik o účeln toho bratrství a proč se pod ochranu sv. Michala postavilo a jeho jménem se poznamenalo.

II. Jaké jsou závazky či povinnosti spoluoudů toho bratrstva?

Povinnosti oudů bratrství sv. Michala řídí se dle potřeb sv. Otce, jenž za našich dnů tak mnoho utiskován, obkrádan a pronásledován jest.

a) Sv. Otec potřebuje všemocné podpory od Boha; tato ale může se toliko modlitbou získati. Proto odpověděl papež Pius IX. na otázku, jakým prostředkem by mu bylo pomoheno, těmito slovy: „Dejte mi armádu modlících se!“ Proto povzbuzuje on při každé příležitosti k modlitbě, jak to i v minulém roce učinil, když naporučil, aby se třídní pobožnost konala v tomtéž úmyslu. — Proto mají oudové bratrství sv. Michala křesťany první církve následovati, o nichž se praví: „Petr ostříhán byl; modlitba pak se dala bez přestání k Bohu za něj“ (Skutk. ap. 12, 5.)

b) Druhá potřeba sv. Otce jsou nyní potřebné i časné prostředky k zachování jeho samostatné světské vlády a k řízení celé katolické církve. Proto se požaduje od oudů bratrstva sv. Michala, aby dobrovolně dle možnosti své milodary přinášeli, aby svatá práva a důstojnost papeže proti uarážkám a tupení bezbožných za našich dnů jakkoli a kdekoli zastávali.

Aby tedy někdo oudem tohoto bratrstva se stal — k čemu se všichni katolíci každého stáří a pohlaví vyzývají — a na odpustcích jemu udělených podřlu měl, dostačuje, aby do seznamu spoluoudů byl zapsán a následující podmínky vyplnil:

1. Každodenně Otče náš, Zdrávas a Věřím aby se pomodlil na úmysly a potřeby sv. církve a sv. Otce;

2. měsíčně aspoň 1 kr., ročně tedy aspoň 12 kr., co milodar sv. Otcí aby obětoval; kde ale jsou zámožnější prosí se o větší dárky. Tyto příspěvky mohou se buď měsíčně aneb na jednou položit.

Ti však, kteří pro ochranu práv svaté Stolice osobně služby konají, ku př. v papežském vojsku jsou, mohou bez všelikých peněžitých příspěvků oudy bratrstva býti a na jeho duchovních milostech podílu bráti, ano bratrství jim všemožné podpory poskytně.

(Pokračování budoucně.)

Škapulíř blankytný

nepoškvrněného Početí Bohorodičky Marie Panny.

Scapulare coeruleum immacul. Conceptionis Deiparae Virginis Mariae.

(Dokončení.)

d. Odpustkové a výsady.

a. Plnomocné: 1. na den přijímání sv. škapulíře, 2. na den nepoškvrněného Početí, 3. Očistování, 4. Zvěstování, 5. Narození, 6. Nanebevzetí Panny Marie; 7. v okamžení smrti, 8. každou první neděli v měsíci, 9. každou sobotu svatopostní, 10. na bolestný pátek (před nedělí květnou), 11. ve středu (v pašijový týden), zelený čtvrtek a veliký pátek, 12. v neděli velikonoční, 13. na Boží Vstoupení, 14. v neděli svatodušní, 15. na sv. Trojici, 16. poslední neděli v červenci, 17. na Boží Narození, 18. první a poslední den devítidenní pobožnosti před Narozením Páně, 19. na neděli smrtelnou, 20. na den sv. Josefa (19. března), 21. na den blahosl. Josefa Maria Tomasi (24. března), 22. na památku svatořečení sv. Kajetána (12. dubna), 23. na den blahosl. Pavla Arrezzo, 24. Vynalezení sv. kříže (3. května), 25. na den sv. Jana Křtitele (24. června), 26. sv. Petra a Pavla, 27. Portiunkuly (2. srpna), 28. sv. Kajetána (7. srpna), 29. sv. Augustina, 30. povýšení sv. kříže (14. září), 31. sv. Michala archanděla, 32. sv. Teresie (15. října), 33. všech Svátých (1. listopadu), 34. sv. andělů strážných, 35. sv. Ondřeje z Avellina (10. listopadu), 36. blahosl. Jana Marinoni (13. prosince), 37. při duchovních cvičeních jednou v roce, 38. při vystavení velebné Svátosti v čas 40hodinné pobožnosti jednou v roce, 39. kněz, jenž byl sv. škapulířem obločen v první na to mši sv., 40. v samozvolený den jednou v roce, 41. na všechny dny štací římských, totiž i na všechny neděle adventní, na štědrý den; v noci při mši sv. neb jitřní Božího Narození, a ve dne na tutéž slavnost, na sv. Štěpána, sv. Jana evangelistu a Mladátka, na obřezání a zjevení Páně, na tři nočele dovítník řečené, od prvního dne postního až do neděle průvodní, na sv. Marka a tři křížové dny, na Boží vstoupení, od soboty svatodušní až do soboty po svatém Duchu, na tři suché dny čtyřikráte v roce, 42. odpustky sedm kostelů římských dvakráte v měsíci, když se sedm oltářů v kostele navštěvuje, 43. všechny odpustky Božího hrobu sv. země dvakráte měsíčně, (Poznamenání. Odpustky od čísla 41. až 43. mohou toliko v kostelích řeholníků theatinských získány býti, viz ale níže poznamenání 1.) 44. Kdo se každodenně 6 Otčenáš, 6 Zdravas, 6 Sláva Otcí atd., ke cti a chvále nejsvětější Trojice Boží a nepoškvrněného Početí Marie Panny modlí za vyhlazení kacířstva, za povýšení sv. církve,

za jednotu a svornost knížat křesťanských, dosáhne všecky odpustky kostelů římských, Portiunkuly, v Jerusalemě a u hrobu sv. Jakuba v Španělech, (jichž více nežli 26 jesti); 45. Obzvláštní milost ale jest, že všecky mše sv., které se za zesnulého spoluúda bratrstva toho od kteréhokoliv kněze Bohu obětují, za privilegované se považují. Tímto jest na každou takovou mši sv. milost sv. plnomocných odpustků poutána tak sice, že je-li duše v tom uspořádání, aby za ni Bůh tyto plnomocné odpustky přijmouti mohl, i hned z očistce vysvobozena býti může. 46. Konečně jednou v roce, když v samovolný den po sv. přijímání k uctění nepoškrvněného Početí Marie Panny patřičné modlitby vykoná.

b. Neplnomocné odpustky:

1. Odpustky 60 let, když se každodenně půl hodinky v sv. rozjímání cvičí.
2. Odpustky 20 let, když kdo nemocného navštěvuje a duchovně i tělesně podporuje, a v pádu nemožnosti za něho 5 Otče náš, 5 Zdravas, 5 Sláva Otci se modlí; — každého dne oktávu všech slavností Páně; — a na všecky tuto postavené dny: 19., 22., 23., 28. ledna; 3., 4., 8., 10., 12., 13., 14., 15., 25. února; 6., 7., 13., 29. března; 5., 8., 20., 29., 30. dubna; 4., 5., 10., 17., 21., 25. května; 12., 14., 19. června; 13., 20. července; 4., 7., 13., 16., 20., 23., 27., 28., 30. srpna; 2., 10., 18., 25. září; 10., 16., 21., 26., 30. října; 14. listopadu; 14., 16. prosince.

3. Odpustky 7 let a 7 kvadragen (280 dní) na *všecky výše* nejmenované svátky Marie Panny.

4. Odpustky 5 let a 5 kvadragen (200 dní), když se kostel řeholníků theatinských navštěvuje a v něm 5 Otče náš, 5 Zdravas, 5 Sláva Otci se modlí; — taktéž již pouhým nošením sv. škapulíře nepoškrvněného Početí.

5. Odpustky 300 dní na každý den v témdni svatodušním.

6. Odpustky 200 dní, když kázání slyší.

7. Odpustky 60 dní za každý dobrý skutek.

8. Odpustky 50 dní, když nábožně nejsvětější jmena Ježíše a Marie vzývá; taktéž když v kterémkoliv kostele za živé i mrtvé 1 Otče náš a 1 Zdravas se modlí.

Poznamenání 1. Rozhodnutím Pia IX. z 3. prosince 1847 mohou odpustky, jichž toliko v řeholním kostele theatinském získati možná bylo, i ve vlastním farním chrámu získány býti.

Poznamenání 2. K získání plnomocných odpustků se musí kajicně sv. svátosti pokání a oltářní přijímati a na úmysl sv. Otce 5 Otče náš, 5 Zdravas, 1 Věřím v Boha modliti.

(Sommarii delle principali indulgenze confermate della S. M. del Sommo Pont. Greg. XVI. con suo decreto del 12. Luglio 1845. Sacra Congregatio Indulgentiarum praesens summarium cum suo originali colletura uti authenticum recognovit ac publicari permisit. Die 11. augusti 1846.)

e. Úvaha.

Sv. apoštol Pavel píše: „To zajisté cítěte v sobě, co i v Kristu Ježíši, kterýž jsa v spůsobě Boží ... sebe samého zmařil přijáv spůsobu služebníka,“ (Filip. 2, 5—7). Tedy smýšlení, jaké obživilo nejsv. Srdce Pána Ježíše musí býti zároveň smýšlením naším; a jako sebe tak zmařil, že slávu Božství v spůsobě lidské skryl a až na dřevo kříže se nechal vyvěsiti: tak musíme i my se dle něho řídit. Zjevným znamením téhož jest v škapulíři, odznak to vnitřního kněžství, ustavičné povzbuzení, abychom mrtvení Kristovo na

těle svém obnášeli. Marie bez poškrvny počatá, mrtvila se ustavičně i tuším tedy, že se nebudeš snad chtít nad matku Boží stavět; ona právě, že byla bez hříchu prvotného, neměla ten odboj, jakž ty co následek hříchu Adamova v oudech svých obnášíš; nemůžeš byti údem Kristovým, pakli se neobláčíš v Pána Ježíše (Řím. 13, 14) ani synem jejím, pakli rouchem tím nebeským se zároveň neoblíkáš v Marii; ona ať se stkví v mravích tvých, ať se září v skutcích tvých (*I. Bonaventura in Psalt. Mar.*) Sv. Alfons z Liguori dí takto: „Jak si to lidé za čest pokládají, mají-li některé osoby oděv komonstva jejich nesoucí, tak to miluje i Maria, když ctitelové její sv. škapulíř nosí, co znamená, že se její službě zasvětili, a tím k služebnictvu Matky Boží patří. Zvláště škapulíř nepoškrvněného Početí Marie Panny mimo mnoho obzvláštních odpustků obohacen jest všemi těmi odpustkami, které tedy některému řádu, neb posvátnému místu, aneb i jednotlivým osobám uděleny byly. Pakli kněz znamená, že nemocný, jehož zaopatřuje, nikdy ještě žádný škapulíř nepřijal, pečujž o to, má-li jinak právomocnost k oblíkání, aby k získání tak četných odpustků aspoň nyní ho přijmul.“ (*Glor. di Maria tom. 2. Theolog. Moral. tom. VIII. c. 11.*)

Tajemství nepoškrvněného Početí Marie Panny souvisí co nejužejí s tajemstvím Vtělení Syna Božího, ano jest výplynek tajemství toho, že Maria jest Matkou Boží. Tím, že sv. Otec Pius IX. dne 8. prosince 1854 tajemství toto, které se povždy v církvi věřilo, k jehož uctění zvláštní zasvěcený svátek v roce byl ustanoven, za článek víry prohlásil, poslední kruh v celé věrouce sv. víry naší upevnil, tak že není ani toho nejmenšího, co by v celé soustavě sv. víry nového objasnění požadovati mohlo. Proto se vším právem toto prohlášení za dovršení a korunu zjeveného náboženství považuje. Avšak právě proto také všickni svatí a světice Boží tak něžnou úctou k tomuto tajemství lnuli, za nejpřednější úlohu si to kladouce, úctu téhož tajemství rozšiřovati. Co k tomu říkáš, neboří-li srdce tvé láskou k nejsvětější Panně? — Jak mnoho hříchů by se nepáchalo, jak mnoho pohoršení by se nedávalo, jak mnoho duší by nezahynulo, jak zcela utěšeněji by to stálo v církvi svaté a ve vlasti naší, v světě celém, kdyby věřící více ctili to tajemství nepoškrvněného Početí Marie Panny! Vždy v rozličných dobách, když veliké pohromy na církve dorážely, Matka milostí se zjevovala a tajemství nepoškrvněného Početí svého, co obzvláštní zbraň proti všem těm pohromám, co lék proti všem nepravostem podávala. Tak to bylo za času blahosl. Ursuly Beninkasa, tak v nynějším století zjevením medalie nepoškrvněného Početí; tak přehojnými milostmi i zázraky touto medalií učiněnými! Musím se přiznati, že žádná přednost Marie Panny mne takovou něžnou úctou k ní nenaplnuje, jako přednost nepoškrvněného Početí jejího. Tou předností se stala Evou novozákonní, tou předností byla jediné hodnou Matkou Boží, tou předností stala se prostřednicí vykoupení našeho. Vykoupení člověka není nic jiného, leč sjednocení Boha s člověkem. Toto sjednocení se stalo v životě Marie Panny; neboť v něm se druhá Božská osoba s člověčenstvím naším, tedy Bůh s člověkem, sjednotil a sice tak sjednotil, že se na věky více nerozloučí. Maria tedy s vykoupením naším skrze Ježíše Krista nerozlučně spojena. Není to tedy jen prázdné vzdechnutí, když voláš: „Zdravas Královno, živote, sladkosti i naděje naše!“ Srdce Božské Pána Ježíše a úcta nepoškrvněného Početí Marie Panny jsou zvláště dobře naší věrochudé lékem ustanoveny. Není živá

víra, schází na pravé úctě k nejsvětějšímu Srdci Pána Ježíše a k nepoškvrněnému Početí Marie Panny, sice by to ve světě brzy jinak muselo vypadati. Pročež, rozmilý křesťane, který jsi zapsán do apoštolátu modlitby, učíš vždy též úmysl, jaký se požaduje v škapulíři nepoškvrněného Početí Marie Panny. Máš-li příležitost, pros, abys byl oblečen tím svatým šatem, a pečuj mnoho o to, abys nejen sám Matku Páně uctil, ale též úctu tohoto tajemství rozšířil. Kdykoliv úmysl apoštolátu modlitby a bratrství nejsvětější Svátosti činíš, jak lehce bys mohl přidati: „Pochváleno budiž nejsvětější a nepoškvrněné Početí nejblaženější Panny Marie!“ aneb: „V Početí svém, o Panno Maria, bez poškrny jsi byla; pros za nás Otce, jehožto Syna Ježíše, z Ducha svatého počatého, jsi porodila;“ aneb: „O Maria bez poškrny hříchu prvotného počatá, pros za nás, kteří se k tobě utíkáme!“ Na každé to vzdechnutí, když s kajícím srdcem se koná, jest pokaždé 100 dní odpustků. A takto se tajemství nepoškvrněného Početí Marie Panny, a Božského Srdce Pána Ježíše v nejsvětější Svátosti stane zřídlem všeho spasení. Jen se přičiňuj, abys podle rady této jednal a přesvědčíš se, jak pravdivé jest, co o těchto dvou tajemstvích v knize moudrosti stojí: „Jest jako čistý výplnek jasnosti všemohoucího Boha, a protož nic zprzněného do ní nevbíhá. Nebo jest blesk světla věčného, a zrcadlo bez poškrny velebnosti Boží a obraz dobrotivosti jeho. (Knih. moudr. 7, 25, 26). Ano pochválena a pozdravena budiž nejsvětější Svátost Oltářní a nepoškvrněné Početí Marie Panny!! —

Kristova láska.

O Srdce Božské, Srdce Páně,
proč ovito jsi bodlinami,
co rdí se krev v Tvé svaté ráně,
co šlehá plamen sedlinami?

Lásku přítele, lásku dobrodince poznáváme nejlépe v neštěstí a tu ji umíme též oceniti. A právě proto snad, že praotec náš Adam před svým pádem nezakusil ještě neštěstí, kteréž jest dítětem hříchu, právě proto snad nepochopil té dokonalé lásky Stvořitelovy, a zapomenuv se, dopustil se nevděku nejčernějšího — hříchu. Vždyť přece jediná láska to byla, jež dala člověku jeho bytí, jeho duši nesmrtelnou, podobnou Bohu svému, jediná láska umístila člověka v ráji. V ráji pak zajisté dostal člověk za podíl kalich plný té lásky nevystižitelné, a měl jej podati potomkům svým. Však toho sněsti nemohl věčný nepřítel lidstva. Tak dlouho slidil, až poštěstilo se mu vzdáliti od člověka ten kalich blaha, a podstrčiti na místo jeho kalich utrpení a bídy. Člověk hřešil. Brzy však ztrpčilo se mu sladké zprvu ovoce hříchu, a vzdálen ráje, vzdálen svého Boha, roztoužil se po něm, a v údolí plačtivém pocítil celou tu tíži svého neštěstí. A což zapomněl Bůh na své stvoření? Ba nezapomněl; láska Boží nezapomíná. Ale ta láska jest také nejsvětější, ta láska nemůže spojití se s hříchem, a za hřích chce míti zadostiučinění. Kdo však mohl zadostiučiniti za hřích Adamův, jímž uražen byl Nekonečný? Kdo vypil ten kalich bídy a utrpení až do poslední kapky, a dal zaň člověku zas onen kalich blaha? „A slovo tělem učiněno jest, a přebývalo mezi námi!“ Sám jedno-

rozený Syn Boha spravedlivého se vtělil, sestoupil na zem, vzkřísil tu velikou mrtvolu šířého lidstva, však vzkřísil ji smrtí svou, svou krví!

Skončila se jedna z těch bitev krvavých, jichž jevištěm byly na počátku našeho století šířé, sněhem pokryté pláně v Rusku. Prchal syn Francie před rozněvaným Rusem. Však těžko se to utíká v kruté zimě, sněhem; též se těžce to utíká vojínu utrmácenému, krvácejícímu z rány právě utrpěné. A hle! tam stranou plouží se Francouz raněný, a úzkostlivě ohlíží se kolem, zda nestíhá ho nepřítel; vždyť rád by přece ještě uzřel svou vlast; tam aspoň milejší ten hrob, než tu, v té zemi dálné, studené. Ale pro Bůh! Zpozoroval ho Kozák, a s namířenou zbraní pouští se za ubohým. Nadarmo naplná tento svých sil, neujde koni rychlému. Tu v úzkosti smrtelné rozdírá ránu svou, nabírá z ní do hrstě krve kouřící, a s prosebným pohledem ukazuje ji divému synu pouště, domnívaje se, že pohled na krev obměkčí srdce jeho. Však zmýlil se; nezná Kozák Donský citu lásky a útrpnosti, a ranou střelnou roztrhává hlavu prosícího.

Nemůže nepohnouti se srdce šlechetné, vidí-li téci lidskou krev. Je-li ale trpící nevinen, ano umírá-li co oběť lásky; tu pojí se útrpnost s láskou nejvřelejší. Pohled na Božského Spasitele, jenž velikou oběť spasení dokonál, ukazuje nám v krvi jeho nejdražší tu nepochopitelnou jeho lásku k lidstvu. Teprv osm dní uplynulo od jeho narození, a již krvácí za nás Ježíš! V předvečer onoho velkého dne, kde dokrváceti měl na kříži, modlí se a jest tak teskliv, že krůpěje potu krvavého svažují zemi, na které klečí. — Jidáš si zoufal, protože zradil krev nevinnou. — Pilát, spatřiv utýraného Krista a zbroceného krví, jež vyprýštěla pod ranami bičů, hrozí se; a umývá sobě rukou, přísahaje: „Nevinen jsem krve tohoto spravedlivého!“ A proto vystavuje Ježíše trním okorunovaného, přioděného šarlatem, zbroceného krví lidu se slovy: „Ecce, homo!“ jak by říci chtěl, což nepohne vás bída jeho? Proto běda Židům volajícím: „Krev jeho na nás a na naše syny!“ Konečně, když vypustil Ježíš ducha na kříži, tu přistupuje žoldněř, a oštěpem proklává srdce jeho, a hned z něho prýští poslední krev smíšená s vodou; však i poslední kapka z kalicha bídy a utrpení již vyčerpána!

A za koho to umřel Kristus? Za nás. A kdo jsme my?

V starém věku bylo zvykem u jednoho národa, že, našla-li se mrtvola zavražděného, aniž by známo bylo, kdo vrahem, ta mrtvola vystavena byla na místě veřejném, a každý, na kom podezření vraždy lpělo, ano každý kolem jdoucí byl nucen položit na ni ruku, a přísahati, že nevinen vraždon tou. Nuž ptám se, kdo z nás může položit ruku na srdce a druhou na kříž, a přísahati, že nevinen jest krví Kristovou? Hle také jeho láska, že umírá za vrahy své!

Ježíši Kristu ale nedostačilo, že vypil za nás kalich utrpení a bídy až na dno, on nám též vrátil ten ztracený kalich blaha, kalich ztracené lásky Boží. Pravil jsem zprvu, že Kristus spasení naše na kříži dokonál. V něčem odvolávám. Kristus jest Bůh, a Bůh jest věčný; nemůž' tu tedy řeči býti o dokonání. (Poznám. Mluvím tu o Kristu co o Bohu, a zapomínám na jeho člověčenství). A v skutku děje se spasení naše ustavičně, a dítí se bude až do bezvýminečného a posledního dokonání světa. O to postaral se sám Spasitel ustanovením nejsvětější Svátosti Oltářní, ustanovením mše sv. Denně, ba každou hodinu podává se tu za nás Otcí svému; denně, ba každou hodinu prolívá se za nás ta krev jeho předrahá. Není řeč krve té dosti výmluvnou, by roznítla srdce naše? Obětujeme-li nebeskému

Otci, jehož hněvu a trestu pro naše hříchy se musíme obávat, krev Ježíše Krista, krev syna jeho jednorozeného; tu zachrání nás tato krev jako mocný štít, a usmíří, hněv Boží, a očistí duše naše od každé škvurny, a my porozumíme té nekonečné lásce Kristově, jež nikde tak jasně se nejeví, jako v oběti jeho krve!

Duchovní Budiček.

4. Stupeň pokory: trpělivost v protivenstvích.

† Mezi tím, co jsi 2. číslo „Štoly“ měl v ruce, byl jsem také v městě a viděl jsem tam v rámech za okny věci, milý příteli, v skutku k zajímavé. To ti byly sřkrabosky, či larvy! Mosy měly, jakých bys v celém světě nenasse! Snu, byl masopust. — Myslel jsem si, proč asi lidé to také kupují? Vudto, že se jim jejich tvářička, jakou jim dal Pán Bůh, aneb jakou si životem svým udělali, nelíbí a tedy po jiné chuti mají, aneb že jim vlastní svědomí praví, že jejich zcwnějšse něco daleko jiného představuje, než co v srdci, tedy v skutku jsou a že by tedy rádi sobě přiměřenou tvář koupili. To, tuším, není tak zlý úmysl a z toho bych si vysvětlil, proč prodavači zmíněných sřkrabosek tak hojně obhřt mají, ačkoli jediná stojí víc než předplacení na „Štolu“ pro celých ročník obnáší; neboť jest mnoho lidí, jak zkušenost dosvědčuje, zassitých lisse a když také podobu ukazují beránci, nicméně jsou wnitř wsci. Beránky snad někdy byli, awšsat z té krásné minulosti zůstala jim toliko kůže, maso a zuby proměnily se v maso a zuby wsci, medwědi atd. Myslel jsem si také, kolik asi čtenářů nassich jest takowými w wsky proměněnými beránky! Snad to ale též poznávají, snad se v zrcadle, jaké jsem minulého měsíce jim podal, dobře zhlídli a stýstá se jim snad po ztracené newinnosti, po dřiwější lichosti a swaté radosti srdce. To by byl pro ně již první krok k dosazení pořádku ztraceného a církwe sw. ukazuje jim pak s newětší ochotou další cestu. A ta cesta est —? žádná jiná, než cesta pokání, ku kterému nás církev sw. w čase postuím wzhýwá. Pomínul masopust, nastal swatopúst, čeho jsme po celý roč zawinili a zřazili, máme aspoň nyní naprawiti, máme s upřímnou wůli, že se polepsíme, Boha o smilování nad námi prositi — častěji se modliti a aby tato modlitba spisse wshlyssení dostla, máme ji podporowati dobrými skutky, zwláště bedlivějším plněním swých powinností a zapíráním sebe sama, totiž odepřením sobě nejakých méně potřebných wccí a radostí — máme se postiti. O tomto posledním poučuje nás sw. Otec Benedikt jako z úmyslu, když mluví o čturtém stupni pokory. Že ale hlavní část dobrého zachowání postu církweního jest též modlitba, přichází mi právě whod, co jedny Americké newiny*), jako s powátné kazatelny kázaly. Ehci i ti, rozmilý čtenáři, celé to kázání sděliti, poslyš tedy kazatele samého:

Po celou zimu jsem byl nemocen. Nyní pak cítím nový život v žilách svých, a bylo mi uwnitř tak wolno, jako bych milostné jaro v prsa swá byl pojal.

Tu začínají u wonném wzduchu jarním welebně zwuň zwonů, zmwoucí wčících k newělním službám Božím do chrámu Páně. Brzy na to bylo živo na ulici; muži i ženy, jinossi i starci ubírali se kolem do chrámu.

Já chtěl jsem rychle wejiti do kostela, a jižjiž jsem kladl nohu na práh, an pojednou zmwučný hlas jakýsi slowa tato ke mně pronesl: „Stůj; slowěčo bych rád s tebou

*) Katholische Volkszeitung. Baltimore.

promluvil, dřívě než do chrámu wstoupěš. Slyš mne,“ wece, „i sem twůj sw. anděl strážný.“ Při těchto slowích pojala mne poswátá hrůza, a měl jsem takový pocit, jakoby wzduch perutěmi pohybowán byl. „Musím ti,“ pokračowal anděl, „musím ti wýstrahu dáti; nepuť ji ale mimo sebe, pakli ti blaho dušě twé milé jest. He! zde na prahu domu Božého rozpomeň se, jak často jsi Bána swého na poswátém místě to unto nepobožnosti a roztržitosti urazil. Nechceš, nežli ještě wstoupěš do swatyně, tento hrůsný náwhť namžby zde odložiti?“ — Anděl se zamlčel, a i já mlčel, neboť křost a štud naplnily srdce mé při upomínce na mou býwalou nedbalost. Anděl musel mou bolest dušewní pozorowati; ueboť mirně, jakoby mne těšiti chtěl, prawil opět: „Pojd, já sám uведу tebe do chrámu, a k twému poučení ti bude zjeweno, jaká asi býwá pobožnost lidská. Uslyšíš totiž zázračným spůsobem každou nábožnou modlitbu, kterou wěřící w tomto kostele wykonajl, tak jasně, jakoby silným hlasem pronessená byla; modlitby ale roztržitých neuslyšíš. Takovým spůsobem budeš moci posouditi, jak mnozí asi srdcem se modlí, a jak mnozí pouze rtoma pohybují, awšak o prawé modlitbě ničeho newědl.“ —

Tak mluwil anděl — a ihned cítil jsem se wzduchem nessená, i spatřil jsem se na fruchtě kostela, odkud jsem wesseré shromáždění wěřících obehlednouti mohl. Měl jsem za to, že služby Boží již brzy počnou, awšak kdž jsem zrak swé k oltáři obrátil, pozorowal jsem k swému ustrnutí, že misse sw. dáwno již počala, kněz se již dlouho modlil, jasně jsem jej také slyšel se modliti; jenom odponědi ministrantowy jsem nezajlechl. Podivením naplněn jsa ohlédl jsem se po warhaněch, proč asi warhaník nepočal ještě hráti; awšak tento seděl na swém místě, a widěl jsem, že prsty jeho klapel warhan se dotýkají, awšak tuto ani jediného tónu newydáwaly. — Tu mi napadla řeč andělowá, warhaník, pomyslil jsem si, jest roztržitý, a proto nelze mi jeho hru slyšeti. Kdyby mne toto pozorowání bylo nezarmoutilo, byl bych se sotwa smíchu zdržel, kdž jsem pak pohlédl na 6 zpěwáků, stojících blíž warhanika, kteří, majíce hlavu zpět skloněnou, a ústa sfiroto otewřená, ze wšech sil swých něco zpíwati se zdáli, z čehož jsem wšak ani zbla nezastechnul. Dole w kostele widěl jsem, kterať lidé rtoma, jako při modlitbě pohybují. Sedni zdáli se z kulžek, jinl bez knížek se modliti; a opět jinl, welmi nábožně se twáříce, přepouštěli perle růjence mezi prsty, — a předce bylo w kostele hluboké ticho; jen jemný, často přerwaný šsepot dorážel k sluchu mému, a od wchodu do kostela pod kúrem, kde mnoho jinochů a mužů stálo, nebylo slyšeti ani nejmenšího hlesnutí. Sem a tam zawzněla sice modlitba některé žbožné duše w chrámu, awšak brzy zase nastalo přeběhlé ticho. — W tom zazněl zwonek sluhy u oltáře k „Gautus.“ Nhnul zdálo se, že warhaník ze swé líčené pobožnosti se probudil; ueboť po nějakou dobu mocně jmal sluch můj welebný zwuk warhan, a i dwa zpěwáci silným hlasem wpadli do tónu, a nábožným zpěwem swým mnohého ospalého profebníka k pobožnosti powzbudili. Awšak již zwučuěji, než zpěwáci i warhan, jasně a čistě, jako hlas anděla, zazníwala modlitba dítká, kteréz uprostřed jiných na stupních klečelo. Chlapeček maje ručinky na prsou sepjaté, modlil se „Dítě náš“ tak wroucně, jak jsem to w celém životě swém neslyšel, tak, jak by se to asi modlili newinátka, jenž u trůnu Božého hrají, kdžby tam w blaženosti nebeské ještě za wezdcjší chleb profiti mohli. I byl bych neustál, modlitbě dítká toho naslouchati, kdžby wesserou pozorowst mou při pozdnihowání nebyl wábil jiný, mně zcela zudný hlas, jež jsem již dřívě polohlasně se modliti byl slyšel. „O Ježíssi,“ wolal hlas ten, „synu Boha žiwého, poroučím Ti syna swého, jenž doma ještě nemocen jest, a ještě před Tebou objewiti se nemůže. Nejmilosrdnější Ježíssi! prokaž se milosrdným a nawrať jemu ztracené zdrowí, aby se brzy Tobě se mnou w domě Twém klaněti mohl.“ Byl

to hlas matky mé. — S padl jsem na kolena, a slzy řinuly se po tvářích mých, an jsem při pozdvihování svaté hostie v prsy se bil a newiděl jsem, zdali pláču více pohnutím nad modlitbou matky své, aneb bolestí nad tím, že jsem tak málo věřících nábožně modliti se slyšel! —

Svatý okamžik pozdvihování byl minul, — tu opět slyším vedle sebe hlas andělův: „He,“ wece, „i ty jsi často býval mezi těmi, jichž rty nábožně se pohybují, jichž srdce ale vzdáleno jest (od) Boha. Pomni pak, jak zřítka se lidé na zemi náležitě modlitvají: neboť nyní jest nejslavnější hodina celého téhodne, a jsou zde zajisté nejnábožnější křesťané celé osady shromáždění, a předce jsi slyšel, jak málo hlasů tu cti a chvále Boží se ozývalo. — Nyní vřaf máš také poznati vřecky roztržité myšlénky, jimž každým hříšným způsobem hovoří. Od tohoto okamžiku neuslyšíš tedy více prosby nábožných, nýbrž myšlénky nepobožných.“

Sotva že anděl domluvil, tu povstal hřmot v chrámu Páně, jenž se vyhrmonal hřmotu u výročním trhu. Slyšel jsem dohromady mluviti a křičeti, brzy wesele zase smutně, jak we sřtole židowské, a to od tolika hlasů na jednou, a tak hlasitě, že jsem byl celý omámen. A předce se zevnějšší pohled na shromážděné věřící nezměnil; lidé klečeli neb stáli, hleděli do svých knih neb na oltář, zbrátka, zdáli se tak pohřženi býti v nábožnost, že jsem pochopiti nemohl, kterať wřičáni tito nábožní takový hluk způsobiti mohou! S počátku jsem z celé té motanice pranicého nemohl rozeznati, awřaf poznenáhla tomu ucho přimyklo, a já jsem jasněji rozuměl, co každý pro sebe mluvil.

„Pan farář,“ prawil warhaník, „nemůže to sněsti, když lidem něco weseleho zahrají; říkává, lostel že není taneční stě. Ale panu faráři jest ležto mluwiti; kdybych měl jen samé takové nábožné melodie hráti, jako pan farář chce, tu by lidé řekli, že jsem chromý ničema. Awřaf, dnes zpívá pan kaplan, ten si toho tak newřimne, tu si mohu již něco dowoliti;“ a tak mluwě, již oběma rukama jezdi po klávesách: „Hejja, hejja, hopsyasa!“ tak že se to od stěn chrámových jak stero poleť rozléhalo. Sred obracely se mnohé hlavy chasníků i děwčat, dvě děwčata na sebe pohlédly, a usmály se, a jedna z nich prawila k sobě: „Ti duchowní jsou předce jen přilíš přišní; sotwa si člowěk dowolí několik tanečků, již předstawují jednomu peklo; awřaf po druhé půjbu na pouť, a tam se wyzpowídám, tam mne neznají.“

„Ti zbledli záwistí a zlostí,“ prawil jiný, „co jsem já zpěwákem, neposlouchají lidé jiného, než mne. Awřaf odpoledne jim zazpívám *Magnificat*, že se budou zdě třásti; ať slyší, že jsem mistr nad ně.“

W tom zazněl zwoněk k přijímání. Mnozí se nyní utišili a widěl jsem, že pro své třeawé myšlénky Boha pokorně za odpustění prosili. Awřaf netrwalo to dlouho, tu powstal hřmot zuowa, a stáwal se poznenáhla wždy hlasitějšším, a wřeobecnějšším; když pak kněz, jenž Tělo Pána nasseho byl pozil, sklopenou hlavou modle se u oltáře stál, nemlčel již téměř žádný. Kdy konečně při *Dominus vobiscum* k lidu se obrátil, slyšel jsem ministranta místo *et cum spiritu tuo* odpowidati: „Řhž bych jen to ptáci hnázdo zase naffel.“

„S Zemine!“ zwolala najednou paní, obracejice list we své modlitební knize, „i jemine! Karolinka má také ten nowomodní klobouk! Že pak jsem to dříwe nespátřila! Než kdo pak může takowou hulku pozorowati? Dřkud pak ale jenom Karolinka peníze na to běře?“

„Ale, co pak ten pan kaplan dnes tak dlouha dělá,“ prawil pán, jenž stoji u sloupu, měl ruce křížem, „wždyž to dnes nemá konce, a já bych rád ještě dopoledne na okřesní úřad psal.“

„Slehle holomka!“ zvolal jiný, jenž podle celého svého vzrůstu krejčím se býti zdál, „hlehle! jak ten se mění na pana starého! Ten mi ještě svými nemotornými poklonami vřechy obdivovatele odloubl. Zajisté mu přislubuje, že mu v nastávajících volbách dá hlas. — Uby do té tisíc léter . . .!“ V tom se poklonil, a křičoval se nábožně, neboť kněz právě udílel požehnání.

Nyní vřech teprve nastal hluk, až uffi zaléhaly. Řeči byly tak hlasité a tak zmotané, že jsem ani slovíčka vyrozuměti nemohl. — Tu slyším hlas svého anděla strážného opět: „Nyní jsi viděl,“ pravil, „jaká bývá modlitba lidí! Slibuješ mi, že Pána Boha budoucně podobnou nepobožností nezarmoutíš?“ Otvíral jsem ústa, abych odpověděl — a otevřel jsem zároveň oči. Seděl jsem ve své stolici u otevřeného okna, a právě vstupovala do dvéří matka, majíc modlitební knížku v rukou. „Co ješ ti?“ tázala se starostlivě. „Ty jsi celý bledý a vyjemený! Vždyť ti bylo tak volno, když jsem odcházela.“ „Jest mi ještě volno,“ pravil jsem. „Ale rci, matinko, modlila jsi se také za mne v kostele?“ „Jak se tak jen můžeš ptáti!“ odvětila matka. „Vřech mně se zdá, že jsi plakal. Co se ti stalo?“ „Nic, matinko, ale zdálo se mi něco velmi pohybného; posad se jen vedle mne, a vřech Ti povím.“ J vypravoval jsem nyní matce své, co jsem právě tobě, milý čtenáři, vypravoval, a matka plakala se mnou. Oba jsme si pevně nminili, že Boha v kostele nepobožností nikdy více neurazíme, a totéž doufám, že i ty, milý čtenáři, sobě umíníš.

Tak dalece náš kazatel. Mění-li to krásné kázáníčko? a spasitelné? a potřebné každému z nás, jmenovitě na počátku svatopostu, abychom vřechni tu velikou vadu roztržitosti na modlitbách s pomocí Boží odložili?

Ale náš 4. stupeň? kde zůstává? Měj jen strpení, zlatoušku, vřech ti ho Budíček hned uláže; a již naznačil v titulku jeho nápisu: trpělivost v protivnostech. Dle kázání uvedené můžeš i tu povážiti, jak často jsi trpělivost svou ztratil, jak často i tenkrát, když jsi se trpělivým býti zdál velmi netrpělivým jsi byl. Ale vidím, že tě pouhé rozjímání a chladné uvážení k tomu nepohne, ty chceš mítí mařavějších důkazů . . . příklady jen sebou hnou. Ah! toť mi právě přichází vhod; chtěl jsem ti o dvou cestujících vykládati, jenž ti na tomto 4. stupni pokory dobrým příkladem předcházejí . . . Jsou-li pak to ale skutečné cestující anebo zase nějaký sen, já na ty svůj mnoho nedám! J sen by ti mohl posloužiti, je-li dobrý, můžeš ho upotřebovati, je-li zlý, můžeš se ho varovati . . . ale sen to nemá více býti, nýbrž skutečná skutečnost.

Šli tu v kruté zimě dva bratři řeholní z *Perugie* do *Santa Maria degli Angioli* (v Itálii), aby kázali slovo Boží, byl to sv. Frantisek z Asisi a bratr laik Leo. Zima a povětrí pobouřené je velice sužovalo i pozoroval sv. Frantisek, že Leo již ztrácí zmužilost; a proto jej chtěl potěšiti i pravil: „O bratře Leo! kdyby se Bohu tak líbilo, že my řeholníci ve vřech zemích dávali veliký příklad dokonalosti a svatosti — předce si dobře pamatuj, že bychom ničím nebyli . . .“ A když několik trokú napřed byli, volal po druhé: „O bratře Leo! kdybychom i slepým zrak i chromým zdravé oudy, hluchým sluch a němým řeč navracovali z milosti Duchu sv., ano kdybychom dáblý vyháněli a mrtvé křísili — nebyli bychom předce nic . . .“ A opět po chvíli: „O bratře Leo! kdybychom vřechy řeči lidské znali a vřechovou vědomost měli i celé písmo Boží znali, tak bychom i prorokovali a nejen budoucí věci předzvíдали, ale i nejtajnější myšlení a žádosti lidské znali — pamatuj a věz dobře, že bychom předce jen ničím byli, a nesměli bychom se za cnostné držeti.“

Nyní popřál sv. Frantisek delšího času laikovi k přemýšlení o těchto pravdách, ale brzo zase volal: „O bratře Leo! kdybychom i jazyky andělskými mluvili a běhu

hměžd nebeských rozuměli i tajemnému vzrůstu bylin, a řehňochom všech lidí umění a vážnost i bohatství měli, tak žeby něčeho nebylo, čemu bychom nerozuměli — předce bychom pranic nebyli“ A opět po malé chvíli: „O bratře Leo! řehňochom tak dovedli řízati, řehňochom všech newěřel obrátili na wtru Kristowu, a tak zpowídati, že by všickni hříšníci na světě se polepsili a stali swatými — i pak bychom ničím nebyli, — a nesměli bychom se za cnostné považowati“

Tu wšak — řehj za takovým rozjímáním hodný kus cesty byli ušli, — tu nemohl se více lait plu udivení zdržeti a řízal se sw. Frantisska: „J řehpak tedy bychom něco byli — a alespoň nějakou cnost měli?“ A sw. Frantisseř odpowěděl: „Řehj nyní dorazíme do *Santa Maria degli Angeli* až na kůži promoklí, zimou celk stuhlí, blátem pospíněni a hladem umořeni a my pak na dvěřích klášterních zaklepáme, a wrátný by zlostně zvolal: „Co jste to za času?“ a my odpowědéli: „Jsme dva z wšich bratřel,“ a on by začal nám nadáwati a nás tupiti: „Cháři jste, dva darebáci a ničemowé jste, kteří se swětem potulují a lidi offizují, a almužnu chudým kradou: řehaj! hned se mi odstraňte, pro taffáře zde není místa“ a tak nás nechá wenku státi w děsti, w sněhu, w zimě, hladowé až do noci, řehňochom pak my všech tyto křiwdy, a tu potupu a to protiwentství tisse a trpěliwě, bez hněwu a uenáwivosti, a bez reptání snášeli, a pokorně i lastawě si myslili, že nás w prawdě poznal wrátný, jakými w srdci často býwáme (ničemy totiž) a že jej tak Bůh dopustil mluwiti . . . o bratře Leo, pak bychom již něco byli. A řehňochom setrwajíce u dvěři podruhé zaklepali, a wrátný zlosti rozwzteklen wšsed na nás se obořil, nás wstrčil, kopal, po nás sšlapal a proklínal nás co dotírawé nezbedníky a zvolal: „Zdi již časo ničemná te všem wšsudy! do špitálu s wami, zde není místa pro wás!“ — a my to wše s láskou a trpěliwostí snášeli . . . o bratře Leo, pak bychom již nějakou cnost měli. A řehňochom noci soužení, hladu a zimou pužení po třeti se pokusili o připuštění a pro Boha a všech Swaté profili o almužnu s pláčem a na kolenu a wrátný, teprw rozdrážděn nás zakřikl: „J to jsou neobdnytní chlapi ale počkejte já wás spravím!“ a nyní na nás whrazil s notnou sukotou a nás za štat bral, k zemi porazil a w sněhu powálel a všemi sukty hole své nás zbil, že by nám po celý týden bylo modřiny widěti . . . řehňochom to wše s trpěliwostí a radostí snášeli a pamatowali na blahoslawené utrpení Páně, jakož jsme takto účastnými — pak — o pak bychom byli dořouali!“

Co tomu říkáš, milý čtenáři a zbožná čtenářko? Jest to 4. stupeň pokory, jež ti sw. Otec Benedikt podává w následujících slowech:

„Čtvrtý stupeň pokory jsi dosáhl, řehj w poslušnosti své při těžkých a protiwných věcech awo i při jakékoliv křiwbě w trpěliwosti se zachowáš maje ti ché swědomí, a tak wšech snášeje neumdléwáš ani nezoufáš, neboť jak prawí Písmo: „Kdo setrwá až do konce spasen bude“ (Mat. 10, 22); a opět: „Posilni se srdce twé a očekáwej Hospodina“ (Ž. 26, 14). Dále pak, aby utázalo, že bohabojný pro Boha wšech, i také protiwné musí snášeti, řrawí jaksi w osobě takových trpěliwých: „Pro Tebe umrtweni býwáme celý den, jmini jsme jako owce k zabiti“ (Řim. 8, 36). Wšak jistou majíce naději odměny Boží se pokračují s radostí wolašce (w. 37): „Ale w tom we všem přemáháme pro Toho, kterhž nás milowal.“ „Neboť jest nás zkufil,“ bí opět na jiném místě Písmo: „Bože ohněm zprůbowal jsi nás, jako se přepaluje stříbro, wedl jsi nás do ořidla, naložil jsi soužení na hřbet náš“ (Ž. 65, 10. 11). A aby utázalo, že musíme pod moc wššlcho býti, prawí dále (w. 12): „Wšadil jsi lidi na hlavy nasse.“ A takto zachowávají poslušni a trpěliwi i ono přikázání Páně (Mat. 5, 40, 41)

w protivensství a trpělivosti, totiž učeňení w Ilce své nastawují i druhé, a tomu, kdo bere sukni jejich, nechají i pláště a nuceni jítí mlčí jednu jdou s ním i jiné dvě — a s apostołem Pawlem snášeji falešné bratry a pronásledowatele a zlořečícím dobrořečí.“ —

Bude to zas státi práce, není-li prawda, až i sebe podle tohoto naučení zdořonáit! awšsať netraťme důvěru, boufejme w pomoc Boží a — modleme se wespoleť za sebe, bychom k tomu že wšsemu w tomto měsíci šťastně dospěli! —

Blahoslavený Jan Sarkander,

Patron apoštola modlitby (17. března).

Narodil se z rodičů šlechtných w Skočově, ve Slezsku, w času církwi katolické nejnepříznivějším. Po brzkém úmrtí otce poslala jej matka k wycvičení w potřebných wědomostech napřed do Příbora, pak do Olomouce, Prahy a konečně i Hradce. Za učitele měl otce Jesuity. Na kněžství wswěcen a hodností učitele (doktora) powýšen, přišel opět do Morawy a byl od kardinala biskupa Olomouckého za faráře w Holešově ustanowen, kde dřív po 8 let kacířství panovalo. Pro svou horlivost slovem i skutkem nemohl zůstati dlouho tajným odpůrcům církwe swaté, brzo se starali o jeho bezživotí. Jako druhdy sv. Jan Nepomueký šel i Jan Sarkander dřívě k Matce Boží do Čenstochowa, aby si skrze ni wyprosil stálost a wítězství w nastávajícím boji. Dobrému pastýři stýská se po swěřeném mu stádcu; proto se wrátil Jan brzo do Holešowa, byl ale w krátkém času zatknut a mučennictví jeho nastalo.

Dílem aby wyzradil, co ve sv. zpovědi od knížete Ladislawa z Lobkovic byl slyšel, dílem, že byl wěrným katolickým knězem, bylo na něm wšelikých hrozných muk konáno. Když ale všechno to překrutné pálení, oudů trhání tiše a trpělivě snášel, připisowali to čarům a spalivše něco jeho vlasů, vousů, nehtů a kůže, dali mu to vypítí, což on owšem s radostí učinil. K uhašení jeho žízně wyprýštila se studnice w jeho žaláři, která dosud jest a na přímluwu swětce diwotwornou moc má, až konečně mučenník celý upálený až na kosti a roztrhaný swatou svou duší do rukou Božích odevzdal 17. března 1620 ve 44. roku swého stáří. Jeho tělo dřívě pro spaleny a hnilobu smrduté a špinawé rozjařilo se po smrti a wydávalo líbeznuou vůni, tak že je katolíci po sedm dní nepochowané nechali. W chrámě Panny Marie Sněžné (w Olomouci) pohřben ode všech katolíků za prawého mučenníka ctěn byl, až roku 1860 papež Pius IX. jej za blahoslaveného prohlásil. Jeho žalář proměněn byl w kostelíček, kde jako hned od začátku, až dosud na jeho přímluwu zázraky Bůh činil. Jeden z nejnowějších, dosud neuwěřený podáváme tuto, který nemálo přispívati může k rozmnožení úcty našeho swětce. Hodnowěrný muž po wyptáření všech okolností píše nám takto: „Wítězslaw (*Victor*) Machaiu, asi osmiletý hošík, z Krásné u Valašského Meziříčí, jenž již nějaký čas školu byl navštěwoval a tak dalece prospěl, že spráwně čísti mohl, dostal po jednowe velikou bouli pod ucho, a následkem toho zcela na obě uši ohluchnul. Učitel, jenž jej také ke křtu sv. nesl, maje utrpnost s hochem, poskytoval mu přiměřené knihy ku čtení, by zcela nezapomněl, co ve škole se naučil. Zatím lékař L. Wítězslawa léčil, bouli později prořezal a zahojil, aniž by však hluchota byla pomínula. Naděje zbožných rodičů byla

zklamána a zármutek nemalý. V témž čase, tuším již v druhém roce hluchoty, dostal Vítězslav do rukou i život blahoslaveného Jana Sarkandra, a když se tu dočtl, jak mnozí již přímluvou tohoto světce svých neduhů zbaveni byli, vznikla i v něm trvalá důvěra, že i on by tétěž milosti účasten státi se mohl. Každodenní modlitba ke cti blahosl. Sarkandra bylo jeho první předsevzetí, jemuž nikdy se nezpronevěřil. — Otec jeho provozuje řemeslo tufarské, a tudíž matka jeho na výroční trhy dojíždí do Olomouce, kdež jak známo, místo umučení onoho světce v ozdobnou kaplu proměněno, nástroje mučnické k veřejné účtě za železnou ohradou se přechovávají, ano i studně se nachází, jejíž pramen na jeho modlitbu se vyprýštil. To všechno dobře věda Vítězslav naléhal neustále na matku, aby jej, až zase do Olomouce pojede, jen s sebou vzala do kaply u blahosl. Sarkandra, tam že zase sluchu nabude. Bylo to roku 1865, když v noci tuším ze šestého na sedmého dne měsíce října za tímž účelem do Olomouce jeti se chystala. Všelíká výmluva, že by se zachladil, byla tenkrát u milého Vítězslava marná, a dříve než matka byl on již z půlnoci na nohou a budil ostatní, že už je na čase, aby do Olomouce se vybrali. Tak zvítězil a ještě téhož dne t. v sobotu ocitnul se v Olomouci, kdež ani chvíle dočkati se nemohl, až by matka náklad složivši k blahoslavenému Sarkandru s ním se odebrala. Konečně přiblížila se ta šťastná chvíle, a Vítězslav pokleknuv před oltářem blahosl. Jana důvěrně prosil světce za přímluvu jeho; zatím natočila matka vody ze zmíněné studně a pak umyla jí chlapce okolo krku a uší zároveň s ním milosrdenství Boží vzývajíc. Tu najednou hošík dí k matce: „maměnko, mi cosi fučí z uší,“ a od té chvíle slyší znovu. Radost jeho a rodičů netřeba popisovati, jen to ještě podotýkám, že úcta blahoslaveného Jana Sarkandra stala se u nich pobožností denní.

Jak obsah „Školy“ rozšířiti?

Dána byla otázka ve Škole Božského Srdce Páně, kterak by obsah její rozmnožiti se mohl? — Zde budiž odpověď na uváženou pánům čtenářům. Jest „Škola“ časopisem ryze náboženským a proto také jen v oboru tom chci náhled svůj šířiti. —

Mnohdykrát již pokus se stal u vzdělanějších národů, aby se zachovaly jeho mravy, zvyky, obyčeje starodávné, po předcích zděděné a proto vzácné; čehož ovšem výsledek byl rozličný dle toho, jaký ohlas byl v národě a jaké probuzení v jeho bytosti, v jeho dějinách.

A co jest křesťanstvo? — Jest rovněž národ, národ ten nejmocnější, nejvzdělanější, jeho dějiny jsou nepřetržitý celek.

Vývoj veškerého mravního života původ svůj má v církvi, kteráž jest roli dědičnou, kyprou, na níž tak mnohá kvítka vykvetla, libou vůni vydávající a svědčící o duchu a síle učení Kristova. Sem tam mezi lidem, neb v některé obci, proniknuté duchem zbožným, láskou pravou k svému náboženství, zavedli křesťané po svém přesvědčení mnohý krásný mrav, mnohou pobožnost, bratrstvo, což za pouhý výkvět ducha nábožného; nepředpojatého míti lze.

Ale takové pobožnosti jsou obyčejně po různu mezi národy roztroušeny, málo která dále se rozšiřuje, ano časem spíše zaniká ochablostí ducha křesťanského, převrácenou a lichou vzdělaností světskou, vadnou pak jako kvítka utržená.

Což ovšem by tak snadno se nestávalo, kdyby hloub byl vníkl také zvyk, a ozvěny nalezl v duších zbožných mladšího pokolení. Takových obyčejů zajisté i po našich milých vlastech v Čechách, na Moravě i ve Slezsku dosti se nalézají, které nám buď první křesťané neb hodní jejich synové zanechali, bychom ssáli med z květů křesťanských. Mnohé z nich sahají do dávné minulosti a proto jak počátkem svým, tak i obsahem nemohou nám býti lhostejnými; neboť posud věrně hlásíme se i my k praporu našich věrných praotců, jimž víra nebyla hříčkou, pouhou snad zástěrou lichých záměrů; k nim se i hlásiti chceme s Božskou pomocí odstraňující překážky, jež nám nemalí nepřátelé kladou. Chceme zvednouti palmu vítěznou naší víry, kterou odpůrcové naši v prach chtějí nohama zašlapati. A toli opravdu náš účel, pak i oněch dědictví po otcích nesmíme opouštěti; proto by nemalé zásluhy „Škola“ si dobyla, a s ní všickni velební páni, kdyby také nábožné obyčeje pilně sbírali a čas po čase zde je čtenářům podávali. Při čemž mohlo by se hned určit; co dobrého v tobě mají, spolu také vytknouti jejich vady a pokud možná k odstranění jich pracovati.

Tolik na uváženou všem milovníkům věci dobré. Kéžby účinek byl zdařilý!*)

Hledání Pána Krista.

V Čechách na několika místech jest zbožný zvyk, jímž po právu můžeme řadu všech ostatních začít, neboť obsahem jeho jest nejhlavnější úloha každého křesťana.

Jest to „hledání Pána Krista“, a slaví se takto: Na zelený čtvrtek po klekání vychází lid v zástupu z chrámu Páně, (kamž se v posvátném tom čase pod večer schází k vykonání denní pobožnosti), a ubírá se při kmitu svítilen za město, za ves do širého pole.

Není to dav onen, jenž vyšel s pochodněmi a kyjemi na Krista hledaje Jeho usmrcení, ale jest to zástup nábožných kmetů, křesťanských matek, kteří jdou hledati Jeho svaté pomoci, Jeho požehnání; čímž jaksi zadostučinění státi se má Spasiteli za zrádu židovskou.

Davu tomu není vůdcem žádný Jidáš, nýbrž za volným krokem stavec, který zbožné předříkává písně, ubírá se při zpěvu celý zástup do okolí ku kříži některému, odtud k druhému a snad i k třetímu. Kolik na blízku se jich nalézají, tolik zastavení se koná. Konečně také hřbitov se navštíví, ano kde nebývá kříže na blízku, jen na hřbitov se ubírají, tuť najdou křížů dost.

Přijdou-li ku kříži, umlkne zpěv, zástup vrhá se na kolena v přírodě posud mrtvé a dlí zde na modlitbách vroucných o umučení Páně. Stává se v nich odprošení za hříchy, vzpomíná se na přátele i nepřátele, prosí se za požehnání úrody zemské, kterou posud lůno země chová; prosí se za odvrácení moru, hladu a války a za jiné křesťanské potřeby.

Viz, zdaž není to obraz Kristovy modlitby v zahradě Gethsemanské! A bytby se zdálo, že jen měsíc po obloze se toulající sám jediný svědkem jest v temnu nočním těchto proseb upřímných, a že nikdo jiný neslyší vzdechů, jež z prsou zde shromážděných volně se derou: přec neujde ani jediný Božskému Spasiteli, který před nimi tu na kříži pní.

Takovým způsobem opětuji se i ostatní zastaveníčka, z nichž pak nejdokladnějším bývá ono na hřbitově.

*) Redakce přijímá mileráda všeliké příspěvky toho druhu, ano musí nazvice laskavým svým spolupracovníkům tuto část ponechati.

Hle jak při kmitu svítilny běhají se znaky vítězné [nad smrtí! Kam oko pohlédne všude vzpomínka na Krista, ano kdo ho nikde nenašel, zde ho najde.

Po společné modlitbě, při níž zvláště na mrtvé se pamatuje, za šťastnou hodinku smrti se prosí a j. utichne vše. Zástup rozchází se na chvílku, aby každý nad hrobem svých milých zvlášť ještě krátkou modlitbičku vykonal. Mrtvé ticho, ticho jaké zde vládlo, pojednou jest přerušeno vzdechy bolnými, trpkým lkáním. Tuť sirotek u hrobu matky své, svého otce; tam opět matka, otec, tam manželka na rov se sklání; tam kmet, tam stařena pokleká, z očí pak všech slzy se roní, svlažující posvátnou půdu.

Kdo by v době té mohl zůstat nepohnutým? V kom by se nevžňaly city nejhlubší? Kristus modlil se za spásu věrných svých, zde činí tak celý zástup. Jaké to krásné spojení duševné v modlitbě!

Když každý srdci svému ulehčil slzou věrnou, zvedá se celý zástup a putuje opět do chrámu v obci, zde pak večerní koná se modlitba, odporoučejí do vůle Boží sebe i všechny přítomné i nepřítomné bratry své. Po ukončení veškeré pobožnosti vyjdou z chrámu, tisknou si ruce na znamení smíření rozcházejíce se.

Kroky znenáhla se tratí a noční ticho jen ještě pozdravením přerušeno bývá „dobrou noc“ — „spěte s Bohem.“

Ano dobrá bude, neboť klidně každý uloží se na lůžko po tak krásně ztráveném večeru. Srdce se zde smířilo s Bohem i s lidmi, veškeré city své před Spasitelem vyjevilo. Přestala zášť i msta, odpuštění stalo se na všech stranách.

Večer ten zůstává dlouho sladkou upomínkou všem přítomným. Kristus Pán pak zajisté také pamětliv bude věrných svých!

„Maria pomocnice naše.“

Událost ze života.

„Když jsi's s běháním za Pannou Marií boty roztrhal, tak teď jdi k ní, ať ti je dá spravit.“ Tak plánil pan N... třináctiletého studenta, jenž u něho byl na stravě a v bytu. — Student J.... syn nezámožných katolických rodičů, kteří mimo něho ještě 8 nedospělých dítek doma mají, dostal se z pouhého omylu do bytu k panu N., který, ač je zarytý protestant, úlisností svou tak se dovedl přetvářiti, že od rodičů studentových nejinač než za katolíka držán byl, v kteréžto důmínce tím spíše setrvali, anto pan N. o katolickém duchovenstvu se zvláštní úctou mluvíval, o kostelích mnoho a mnoho krásného (ovšem s přetvářením) vyprávěl, ano při návštěvě v jejich příbytku i večerní modlitby dle ryze katolického způsobu vykonával, za Pruské okupace r. 1866 i s legitimačním lístkem se honosil, v němž, že ke katolickému náboženství náleží, výslovně napsati si dal. Sám malý student dlouho a dlouho nevěděl, v jakých se nalézá rukou a jaké úklady mu připravuje lícoměrný protestantský jeho živitel. V zimě za dlouhých večerů (k vůli větší prý osvětě) nechával mu čísti v bibli (ovšem v protestantské), před přijímáním nejsvětější Svátosti Oltářní nabízel mu sladkého medu, ano i do helvetského kostela bylby jej brával s sebou, kdyby prozřetelnost Božská před časem tomuto svůdnictví nebyla učinila přítrž. Vedle bytu pana N... bydlící šlechtná a bohobojná katolická rodina ...ova se sklíčeným srdcem patřila na

dítka katolické svěřené muži protestantu, a nemálo divila se tomu, jak se chlapec tento k panu N... dostati mohl, anto podobné případy stávajícími zákony zřejmě zakázány jsou. I netrvalo dlouho a náš student obeznámil se v katolické rodiněové, kteráž pro svou lidumilnost čím dále tím více stávala se mu oblíbenější, a kterouž mu sám Bůh vyvolil za nejbezpečnější vůdkyni a zakladatelku celého budoucího štěstí. Přiblížil se měsíc květen a s ním otevřená „Májová pobožnost,“ na kteréžto slavnosti nábožná rodina . . . ova každodenně horlivého brala účastenství, ano i studenta z vedlejšího bytu k Marii Matce Boží s sebou vodila. Že vycházkám těmto studentův protestantský živitel stavěl se na odpor, samo sebou se rozumí, a nejednou pokusil se o to, aby snižováním dotčených pobožností a tupením zvláště řádu Jesuitského ztrhl chlapce z nastouplé dráhy, na niž ho volala Maria, laskavým prostřednictvím nábožných svých ctitelův. I byl tomu pan protestant velice povděčen, když během času studentovi boty se roztrhaly; i nepřestával jej nyní úštěpačnými výčitkami obsypávati, a aby se co zarytý nepřítel Matky Boží i tuto osvědčil, s plným rozčilením pravil: „Když jsi's běháním za Pannou Marií boty roztrhal, tak teď jdi k ní, ať ti je dá spravit.“ A hle! slova tato protestantem na pohanění Matky Boží pronešená setkala se s podivuhodným výsledkem. Maria skutečně pomohla pronásledovanému jinochovi, vzbudíc mu vznešené dobrodince, kteříž mu k řádné obuvě opět pomohli. Avšak neodbyla Maria mladého ctitele svého pouze tímto dárkem, ale propůjčila mu velikou řadu milostí svých. Horlivou snahou šlechtné rodinyové dostal se student náš do bytu k tiché příkladné rodině katolické, ano i mnoho vznešených dobrodinců objevilo se, kteří mu každodenní stravu z Bohu milé štědroty u svých stolů bezplatně podávají, za což jim všem sama platiti bude Maria Matka Páně. — Takovouto zázračnou pomocí oblažený z vděčného pocitu vstoupil student náš do „bratrstva nejsvětějšího Srdce Pána Ježíše“ a aby Matce Boží tím horlivěji sloužiti mohl, odevzdal se již v útlém věku svém pozhnanému vedení velebných OO. Jesuitů, a i s milými rodiči svými den co den Pannu Marii prositi nepřestává, aby mocnou přimluvou svou vypůsobiti ráčila, aby Bůh všem dobrodincům časnými i věčnými věcmi hojně odplatiti ráčil. —

Posvátné doby roku církevního.

(Dle Staudenmaira.)

I. Posvátná doba vánoční.

(Opozděno.)

B. Vánoce.

(Pokračování.)

Slunce věčné vzešlo — Syn Boží, světa Spasitel, se již narodil, a narodil se pro nás; proto také radost naše tak veliká, tak upřímná, tak srdečná. I sama příroda nerozumná raduje se s námi bez vědomí vlastního a oslavuje spolu s námi tak veliké svátky. Sotva totiž se Kristus Pán, slunce věčné vším právem nazvaný, narodil, již i slunce přirozené, stvořené, vystupuje výše, dnové hned jsou delší, světla zase přibývá ano všecko v přírodě kráčí vstříc novému životu. Odkud to, že

právě nyní v těchto svátcích? Ty mi snad odpovíš, poněvadž to běh přirozený tak žádá? Já pravím: nikoliv, ale příčina toho jest — že se narodil Kristus Pán, světa Spasitel.

A nyní již dne vždy více a více přibývá až k sv. Janu Křtiteli, jehožto narození 24. června se slaví; od 24. června pak zase ubývá ... jak krásně přisvědčuje sama příroda slovům toho předchůdce Páně (u sv. Jana 3, 30): „Onť musí **růsti**, já pak se **menšiti**.“ —

Jako příroda nerozumná za příčinou Narození Páně po Vánocích novému životu vstříc kráčí, podobně ba daleko více má každý katolický křesťan, kterýž o Vánocích Spasitele světa v srdce své přijal nový život, nový čas, nový rok, nastoupiti — pročež následuje tak brzo po Vánocích druhý neméně důležitý svátek, totiž

2. Nový rok. Narozený Spasitel měl se jmenovati dle slov Isaiáše proroka (9, 6): „Otec budoucího věku“, proto také vzešlo s jeho narozením na obzoru života našeho slunce nového roku netoliko roku duchovního, církevního, ten již sv. adventem započal, ale i roku pozemského, roku občanského, s kterýmž nyní rok církevní na dlouhou dobu se sbíhá až do adventu budoucího.

Nový rok připomíná každému i přání k němu, které není tak pouhou zdvořilostí, jak se zdá, ale má hluboký význam; o svátcích vánočních totiž srdce lidské narozenému Spasiteli se otevřelo, jej přijalo, od něho se naučilo Boha milovati nade všecko a pro Boha i milovati bližního; tomu tedy se nyní otvírá a přeje proto každému — šťastný a blažený nový rok! A takového, šťastného a blaženého roku nového je každému zapotřebí, aby nejen spokojeně a šťastně žil zde na zemi ale i někdy blaženě v nebesích

Nový rok přivádí nám na mysl i jiné, velmi vážné rozjímání: Veliká část našeho života, celý totiž rok, na jehožto prahu se nacházíme, celý ten rok se všemi dny, s tolika měsíci a týhodny, dny a všech těch nepočetných skoro hodin — uplynulo a více se nevrátí ... ještě několik hodin a vše, co jsme v roce 1867 zažili, na počátku neb ku konci, všecko, co jsme mysli, mluvili, zamýšleli, jednali a všecko, co jsme si žádali, co se nám přihodilo milého i trpkého, a co štěstím neb neštěstím jmenujeme — všecko to uplynulo a není více, i poslední zbytek vždy rychleji a rychleji uchází — a nevrátí se více. Ano „pohostinu jsme“, jak praví Písmo (1. Paralip. 29, 15) — a příchozí — dnové naši na zemi jsou jako stín a není žádného stání.

Což ale všecko uplynulo? Uplyne též všecko, aniž by se více vrátilo? ... Co medle pomíjí, a co trvá? Pozemské, vezdejší vše pomíjí, nebeské však věci a vše co se Boha týká, trvá věčně. Zevnější člověčí síla, zdraví, krása ano celé tělo pomíjí, vnitřní však člověk, duše s rozumem i vůlí, s cnostmi a dobrými skutky trvá na věky. Či není tomu tak? Kde je tak mnoho rodičů, dítek, synů a dcer, bratrů i sester a příbuzných, kde je tak mnoho přátel, kteří 1. ledna 1867 ještě s námi byli? Odešli od nás s časem minulým, jako stínové nás minuli. Ano celý svět jest toliko hlediště ustavičného loučení se a odcházení. „Nebo všeliké tělo jest jako tráva a všecka sláva jeho jako květ trávy; uschla tráva a květ její spadl — ale slovo Páně zůstává na věky.“ (1. Petr. 1, 24. 25). Proto nepřikládej srdce k věcem pomíjejícím, drž se toho co trvá i — za hrob.

Takové rozjímání, takové city, taková předsevzetí naplňují srdce každého spravedlivého křesťana v předvečer nového roku, v kterýž církev sv. celou osadu křesťanskou shromáždjuje na služby Boží odpolední (kázání, litanie a *Te Deum* čili

„Tě Bože chválíme“). Jak vážné jsou tyto služby Boží, jak mocně dojímají srdce zbožná, pozorovati lze i na kazateli slova Božího i na posluchačích jeho: co však nehlouběji sahá do srdce jesti připomínání těch, kteříž v tomto roce — odešli na věčnost! měsíce ledna se dočkali, ne však již února, března Mnozí ještě 1. prosince byli s námi — ne však již dnes . . . již jsou u Boha! před soudcem věčným již stáli — již slyšeli ortel, rozsudek, jenž věčně platiti bude!! i nám to někdy — jistě — nastane . . . co tedy učiníme? .. co by daly za to duše v očistci kdyby jen na jedinkou hodinu mohly se na svět tento ještě navrátiti a — činiti pokání!

Patrně dojata a k dobrým předsevzetím pro celý budoucí rok povzbuzeni vrací se zbožní osadníci do příbytků svých naplněni novým, svatým životem, v němžto tise a pokojně očekávají první jítro nového roku.

Nový rok je konečně ještě den osmý čili oktáv Narození Páně; a jakož podle zákona Božího osmého dne pacholátka židovská bývala obřezána a obdržela jména, bylť i narozený Spasitel, jenž poslušen byl Otci a zákonům jeho „až do smrti“, osmého dne obřezán, a **Ježíš** nazván, jak to svaté evandélium vypravuje, pročež slove nový rok též Obřezání Páně.

Jak církevní modlitby velmi něžně naznačují, jesti slavnost dnešní spolu slavností Mariánskou, jako vůbec v celém čase vánočním, kterýž zasvěcen jest malému Ježíškovi; nejblahoslavenější Panna Maria, panenská jeho Matka, povždy a všude spolu se objevuje a tudíž i vroucně ctí a oslavuje. Obřezání pak Páně souvisí opět s památkou nejsvětějšího Jména Ježíš, kterážto památka od dávných časů přeložena jest na druhou neděli po Zjevení Páně. Ježíš — znamená tolik co Spasitel neb Vykupitel — a hle hned prvního dne kde Kristu Pánu jméno to přesvaté bylo dáno, započal spasitelský svůj úřad — dal nejdražší krev svou za nás, jakoby se nemohl dočkati onoho dne, v kterýž ji měl všecku vycediti na kříži. Není-liž tedy záslužno, bychom i my se svatou nedočkavostí a netrpělivostí hleděli den jak den jemu sloužiti a ve spojení s ním vésti život spravedlivý, bohobojný? Jako on den ke dni „prospívá věkem a milostí u Boha, i u lidí“ (Luk. 2, 52) máme i my jaksi s ním prospívati, s ním den za dnem, týden za týdnem v milosti a lásce Boží zažiti; a proto tak mnoho slavností a svátků na sebe následuje i v tomto svatém čase, aby nám Božský život Krista Ježíše, k následování předložený Bohem samým, nikdy nevyšel z mysli a z paměti. Takto za nedlouho následuje

C. svátek Zjevení Páně čili sv. 3. Králů.

Slavnost ta připadá na den 6. ledna, den před tím je tak zvaná *Vigilie* (bdění), kdež se světí na mnohých místech voda, a to slavnějším způsobem nežli jindy, slove pak „voda tříkrálová.“

Slavnost dnešní jesti nicméně důležitá jako narození Páně; nebo jako Kristus Ježíš o Vánocích se narodil pro celý svět k spasení jeho, tak se dnešního dne oznámil, objevil, zjevil celému světu, nejen židům ale i pohanům, jejichžto prvotiny mudrcové (králové) z východu dnes v Krista Pána věří a jemu se klaní. Pro toto objevení se světu celému nazývá se i slavnost dnešní i oktáv jeho a pak celý ten následující čas až k neděli devítník — Zjevení Páně; a v modlitbách církevních i ve sv. evandélium na každou z těch neděl připadá taková část svatého čtení, kde se vypravuje o zjevení-se Syna Božího veškerému světu. Tak hned

v dnešní slavnost připomíná si církev sv. dle sv. evandélium nejen zjevení-se Páně mudrcům z východu, ale i oslavení jeho při křtu v Jordáně a konečně při svatbě v Káně Galilejské, kdežto učiniv z vody víno „zjevil slávu svoji“ (Jan 2, 11), kteroužto poslední znamenitou udalost sv. evandélium 2. neděle po Zjevení Páně vypravuje, křest sv. pak v den osmý čili oktáv Zjevení. Dále se zjevil narozený Vykupitel Božským uměním svým učitelům židovským v chrámě Jerusalemském co 12leté pachole (neděle 1. po Zjevení), mnohými zázraky na nemocných (neděle 3.) v přírodě (neděle 4.), a konečně přemoudrým učením (neděle 5. a 6. po Zjevení Páně). —

Slavnost hromniční — poslední to svátek v čase vánočním, připadající na den 2. února. Jestli to slavnost malého Ježíše i panenské Matky jeho spolu a dle toho i dvojí jméno má: bylť totiž dnešního dne Pán Ježíš v chrámě obětován Otci nebeskému, pročez sluje dnešní den též Obětování Páně a nejblahosl. Panna Maria podrobila se v dnešní den (40. to po narození Páně) zákonu očišťování, pročez i sluje Očišťování Panny Marie.

Bylo totiž zákonem Božím skrze Mojžíše ustanoveno, aby každý prvorozený Hospodinu byl obětován a tak posvěcen na věčnou památku, že Bůh zachoval prvorozenstvo Israelských v Egyptě, když anděl Boží morovou ránou ranil všecko prvorozené Egyptských. Později však vyvolil si Bůh celé pokolení, S. Leviovo za podíl a tudíž se mohli prvorození ostatních pokolení vykoupiti obětí. Protož i Panna Maria se sv. Josefem přinesli Ježíše do chrámu, aby ho postavili před Pánem (čili aby mu ho obětovali) a dali zaň „oběť.“ Při té příležitosti byl Kristus Pán v chrámě poznán od nábožného Simeona a stařícké vdovy Anny, co světa Spasitel. Simeon nazval jej „světlem“, pročez se světí svíce voskové, jimiž se vyobrazuje Kristus a světla víry jeho. Církev sv. při tom svěcení prosí, aby Bůh svíce tyto přímluvou Rodičky Boží žehnati a posvětiti ráčil ku zdraví těla a duše, aby jakož rozžhaté viditelným ohněm noční temnosti zapuzují, aby srdce naše neviditelným ohněm t. láskou Boží naplněna a světlem Ducha sv. osvícena a od všelikého hříchu byla zbavena. —

Že při svěcení tom církev sv., choť Kristova, prosí za odstranění všeho zlého, užívá se svíce těch v čas hromobití a bouřky, pročez se nazývají svíce tytéž hromničky, a dnešní slavnost Hromnice. Dávají se též umírajícím do rukou, na znamení, že Kristus jak v životě tak i v smrti jest světlem a vůdcem věrným svým do království nebeského.

II. Posvátná doba velikonoční.

Jako jeden měsíc přechází v druhý, tak i jedna posvátná doba roku církevního s druhou se stýká a nepozorovaně z kruhu vánočního přecházíme do kruhu velikonočního. A jak by jinak býti měli, vždyť jedna doba posvátná jak druhá na žádného jinak se nevztahuje než na Toho, jenž „s námi jest až do skonání světa“, na Krista Ježíše, milého Pána a Spasitele našeho.

V době vánoční jsme si připomínali neskončenou jeho lásku, že „pro nás a k vůli našemu spasení“ krásné nebe opustil a stal se člověkem, v této pak nastávající době posvátné jeho převelikou lásku, že za nás ráčil trpěti, zemřít, aby nás vykoupil, že to vykoupení naše potvrdil slavným z mrtvých vstáním, a pak že

navrátiv se zase do nebe k Otci ustavičně za nás u Boha je prostředníkem a smírcem naším.

Poněvadž tyto udalosti ze života Páně jsou v díle vykoupení našeho nejhlavnější, nejdůležitější, tvoří doba velikonoční pravý střed celého roku církevního, takže podle ní se řídí veškeré pohyblivé svátky, též i počet neděl po Zjevení Páně a po sv. Duchu.

Jak již udáno, začíná doba velikonoční od neděle devítník a trvá do oktávu Nanebevstoupení Páně. Rozpadá se tudíž na samou slavnost velikonoční (oktáv velikonoční), na přípravní dobu (6 neděl postních od popeleční středy) a konečně na ty neděle před pravým k ní skutečným postem, jež nazvati můžeme předpostím. Co doplněk slavnosti následuje pak 5 neděl velikonočních, kteréž můžeme jmenovati pohodím.

Předpostí.

Předpostí jest vlastně doba tří neděl před postem, z nichžto první sluje neděle devítník, 2. a 3. pak po devítníku. Po latinsky nazývají se ty 3 neděle: *Septuagesima*, *Sexagesima*, *Quinquagesima*, co znamená tolik jako 70tý, 60tý, 50tý den; příčina názvu toho leží v tom, že v některých krajinách započal půst dříve, jinde později, až pak církev sv. ustanovila 40 dní postních, latinsky *Quadragesima*, a sice začínajíc od středy popelečné. Ačkoliv ale nyní v těchto nedělích předpostních půst není, nicméně zachovala církev sv. nejen stará jmena těch neděl, ale koná služby Boží v nich jako v pravém postě — v barvě modré, kající, vynechává chvalozpěv andělský „*Gloria*“ a p. Tak i v čteních sv. epištoly a sv. evandělia věřících ku kajícímu povzbuzuje a tím více sluší hlasu jejího v těch dnech poslouchati, anť svět svým nemírným, ba hříšným počínáním od modlitby a a kajícímu nás by lehce odvrátiti mohl.

D. Čas svatopostní.

Čas spasitelné přípravy na dobu velikonoční, nejznamenitější to v celém roce církevním, jest čas svatopostní, čas to vážný, čas pokání a skroušenosti a rozjímání bolestného utrpení Pána našeho Ježíše Krista. Všecko, co se v těchto dnech v chrámu Páně koná, prozrazuje ducha skroušeného, kajícího, všechny epištoly a evandělia nejen každou neděli, ale i každý den všední, neb na každý připadá zvláštní svaté čtení, z čehož poznati můžeš hluboký význam tohoto posvátného času.

V svatém adventě připravuje se duše lidská na příchod Páně, jelikož Bůh jen tam může příbytek učiniti, kde nalezá připravené, hodné a čisté srdce. Pakli ale Bůh skutečně přišel do srdce lidského s milostmi svými, jmenovitě s dnem osvětlení rozumu a roznícení srdce láskou, tak teprv poznává křesťan a to jaksi makavě svůj vnitřní stav a všechny zlé náklonnosti srdce a všelikou bídu jeho tak živě, že se toho začíná hroziti, an vidí hříšné skutky své zcela v jiném světle ano hříchem býti poznává šeredným, co dříve jak živ za hřích nepovažoval. A nemůže také jinak býti; neboť po přijetí Krista Ježíše v srdce své má daleko bystřejší zrak na všecko, co se Boha týká a spasení věčného, daleko jemnější sluch, daleko pravdivější pojem o dobrém a o svatosti a daleko jistější úsudek o všem, co se duchovního života týká, co k němu dopomáhá neb co jemu na odpor.

Tímto způsobem nalezá duše rozjímací o sobě příčinu všeho neštěstí a vší bídy duchovní i tělesné — v hříchu; a z té příčiny, pakli jinak opravdově

o spasení věčné dbá, je zbožná duše v ustavičném boji s hříchem, cítí v sobě vnitřní pužení, by všecko, co je hříšné, nedokonalé, nesvaté, ze srdce vyhodila, a dobře ví takováto Boha milující duše, že jen v ustavičném bojování s hříchem pravý spožívá pokoj, zdánlivě odporné to věci ale zcela pravdivé — jelikož i praví Pán: „nepřišel jsem poslat pokoje ale meč“ (Mat. 10, 34). Jakže? nepřišel poslat pokoje a předce sám praví o sobě: „Pokoj zůstavuji vám, pokoj můj dávám vám: ne jako svět.dává, já dávám vám.“ (Jan 14, 28). Jakže se to shoduje? Velmi dobře: Kristus nemůže pravého pokoje udělit, leč by dříve poslal meč, meč totiž proti všemu zlému, hříšnému, kteréz se musí dříve vykořeniti, vyhladiti, má-li království Boží v srdcích našich se uhostiti. A proto pravý křesťan, horlivý katolík, jemuž se skutečně jedná o spasení duše, bez přestání užívá meče toho spasitelného a nenechá se ustavičným bojováním zemdliti, neboť ví, že se jedná o vydobení nejdražšího pokladu — — svatého pokojé.

Tento však veliký boj, kterýž sám s sebou vede, to jest, s převráceným srdcem svým, musí s nesmírnou prozřetelností býti veden, s vytrvalostí a ustavičnou obezřetností, aby každý z nás mohl s apoštolem Páně volati: „Dobrý boj jsem bojoval, běh jsem dokonat (2. Timot. 4, 7), jen tak i nám složena bude koruna spravedlnosti.“

Ale tentýž apoštol praví, že „každý, kdo — bojuje, ode všech věcí se zdržuje“ (1. Kor. 9, 25), pročež i my, bychom šťastně zvítězili, zdržovati se máme hříchu nejdříve a všeliké nepravosti, zdržovati též vši marnosti, smyslnosti a všeho světského smýšlení a jednání — pak bude zdržování od masitých pokrmů a újma v jídle v pravdě prospěšné a pro nás spasitelné. Toť význam křesťanského — **postu**.

Spolkový Kalendář.

Březen.

Březen: měsíc 1) Umučení Pána našeho Ježíše Krista.

W měsíc tento připadá pravidelně čas svatopostní, výroční to čas bolestného umučení Páně. Letos pak tak velmi krásné připadá hned na první den w měsíci též první neděle postní — jakoby nám, na probuzení, bychom začínající měsíc s nedělí a to s první nedělí postní také nový začínali život, a to život kajcný, skrouffený, w pokání a zadošticnění za hřích své.

Často již pravil tvůj Kalendář, jak mocně nový měsíc pomýbuzuje k horlivosti a k vytrvalosti w dobrém, tím více začíná-li neděle jako tento nastávající měsíc, a k tomu takovou nedělí, jako jest první neděle postní; neboť touto nedělí počíná i velmi důležitá doba roku církevního, svatopostní čas, kde budeš více míti počby s dušičkou svou se zabývati a něco duchovního čísti, snad w nedělí odpoledne po požehnání místo darebných rozprávek a zbytečných schůzek, aneb i vsedního dne. A máš toho jistě zapotřebí. Snad jsi w těchto dnech příliš se oddal veselosti, marnosti, a teď ti přichází za těžko, pojednou obrátiti mysl k modlitbě a kajcnosti. Tento kalendář ti pomůže, wšledni někdy do něho a jistě že najdeš mnoho poučného a potěšného pro duši svou.

Březen vsať jesti spolu i měsíc

2) sv. Josefa, pěstouna Páně.

Ctitelům tohoto svatého snoubence nejblahosl. Panny Marie, — a to jsou zajiště vsiickni zbožni čtenářové „Školy“ — bude zajiště mílo dowěděti se, že měsíc březven je ustanowen k uctění jeho na spůsob májowé pobožnosti, a že jsou odpustky plnomocné jednou za měsíc, na každý pať den 300 dní odpustků. (Po zprávě Boží, když se na úmysl sw. Otce w Římě wykonaly též modlitby nebo 5 Otče náš, 5 Zdrávas).

To wisse udělil sw. Otec Pius IX. 12. čerwna 1855 na jistou knížku (*Consid. Guiseppe*), pať ale 27. dubna 1865 na jakékolim modlitby a pobožnosti ke cti sw. Josefa a na spůsob oněch, jaké se w měsici kwětnu konáwají ke cti nejblahoslawenější Panny Marie. Odpustky ty mohou se i za dusse w očistci obětowati.

Tak stáwá i odpustkowé modlitby k sw. Josefu následující:

„Wzpomeň, o nejdobrotivější ženichu Marie Panny, drahý ochránče můj Josefe! že nebylo nikdy ještě slýcháno, aby nebyl potěšen býwal, kdož ku Tvé pomoci se utekl a Twou ochranu wyhledáwal.

S touto důwěrou přicházím před twáť Twou, abyš se ti co nejwroucněji odporučil. Ach! nechťej pohrdnouti prosbami mými, domnělš Otče Spasitele, ale přijmiž je milostiwě a wyslyš ji. Amen.“

1. Neděle první w postě . . . ke cti 40denného postu, (pročej i my 40 dní se postiti máme), a wltěžitwí Krista Ježíše nad pokussitelem, zlým duchem. Jako Krista Ježíše pokoušel, tak hledi i nás pokouseti a od společnosti s Bohem odwrátiti; awšsat jako Kristus Pán jemu odolal, máme i my statně každému pokussení odolati. Prošba a wltěžitwí nad každým pokussením jmenowitě proti sw. sthdiwosti a čistotě; modlitba k nejblahoslawenější Panně Marii.

„Nejmáme nikdy za něčoho prositi o jakousi milost, leč k tomu klademe wýminku: „Paťli se to Bohu líbí““ aneb podobnou.“

P. M. We Španělsch wyročni památka zázračného objewení-se Panny Marie r. 1449, při kterěžto slawnosti posud mnohé dobrodiní profazuje zbožným ctitelům swému mocná nebes Králowna.

2. Pondělí (misse sw. za dusšičky, obětuj a získaš plnomocné odpustky a tak každý jiný ponděleť).

„Ctí-li dusse weliký pokoj srdce w modlitbě o nějakou milost, je to dobrým znamením, že ji Bůh již wyslyšel nebo w brzké době wyslyší.“

P. M. Papež Urban II. zawedl ke cti nejblahoslawenější Panny Marie předmluwu (*prefaci*) před pozdwihowáním zneřtci o Panně Marii.

3. Sw. Kunhuty (*Kunegundis*), panenské choti panického císaře sw. Sindřicha. Nejwzácnější perle jejího panenského šperku byly ditěcí láska ke Kristu Ježíši, a k jeho panenské matce, radostná posluffnost, pokora, stromnost, sthdiwost a přiwětiwost; po úmrti swatého manžela wstoupila do řehole, w níž swatě až do blažené smrti žila — nebeskému ženichu swému.

Mnozi touží po dokonalosti, awšsat nedosahují tohoto jádowícího pokladu. To pochází z toho, že se mnohí již za dokonalého pokládá, paťli jen nějakou pobožnost koná, ale na polepsšení žiwota málo dbá. Tak nesmyšlela sw. Kunhuta. . . Chceme-li i my opravdu dokonalými býti, bojuijme ustawicwě proti zlým náklonnostem srdce, proti hříchům, chybám a nedokonalostem; buďme bez přestání jako w přítomnosti Boží žiwi, cwičme se bedliwě w shromážděnosti myšle a hledi me wšsem wůli Boží dokonale plniti.

P. M. Opětné stwžení bratřstwa Škapulíře Karmelitánského a sobotni wšfady (*Sabbatine*) r. 1321.

„Nesmiš nikdy mysliti, že jsi něco dokonalého učinil; nesmiš se také nikdy spokojiti s jakýmžsi stupněm dokonalosti, na kterýž tě snad milost Boží již postavila, poněvadž ti Kristus Pán za vzor dokonalosti postavil nejvyšší dokonalost Boha samého, kdž u sv. Mat. 5, 48 hl: Buďtež dokonalí, jako i Otec váš nebeský dokonalý jest.“

4. Přenesení ostatků sv. Václava z Boleslavi do Prahy. Strěba, a tudž plnomocné odpustky ve sv. Štapulři a tak každou jinou středu.

Dnes začíná pobožnost devítidenní ke cti sv. Františka Xaverského, tak zvaný devítník milostný.

P. M. Roku 1135 zemřel velmi učený opat blahoslav. Rupert, veliký to ctitel Rodičky Boží, kteroužto úctou zasloužil si tak vysokou učenost; stejnou milost dosáhli i blahosl. Herman a Albert od Rodičky Boží. Půst čtvero suchých dnů (modlitba za hojnost duchovních správců). „Sladkost, kterou někteří v modlitbě pocítují, podobá se mléku, kteréhož jako matka dítěti, tak i Kristus Pán těm dává, kdož právě začínají Semu sloužiti.“

5. Sv. Jana Josefa z Říže, — plnomocné odpustky (po zprávě Boží) v kostelích řádu sv. Františka. Též první čtvrtek (odpuřtky plnomocné).

P. M. Roku 887 bylo město Paříž na přimlumu Rodičky Boží ostroboženo od obležených pohanických nepřátel.

„Modlitbu zanechati, kdž nás Bůh volá ke skutkům lásky k bližnímu, není zanechati modlitbu, nýbrž znamená to Ježíše k vůli Ježíšsi zanechati, totiž odeřtiti si duchovní slasti modlitby, abychom získali jiného Pánu Bohu.“

6. Památka sv. Kolety, panny řehole Klarisinek, i jsou po zprávě Boží v kostelích Františkánských plnomocné odpustky. První pátek (dvoje plnomocné odpustky) čtvero suchých dnů (modlitba za hojnost duchovních správců).

Průpověď: „Čepe jest ti často, že nejji v modlitbě wyslyšsen, aby's k ní opět co uejdríwe se navrátil.“

P. M. Sv. Koleta na přimlumu Bohorodičky obdržela velikou milost, že ochablou horlivořt v řeholi zase oživila.

7. Památka sv. Tomáše Akvinského ti připamatuje:

„Whrczumění pířmu swatému dává více modlitba nežli namahání.“

P. M. Roku 1120 zvíťežil řecký cířař Alexander Comnenus nad Berřřanň, což rodechně připisovali křesťané přimluvě nejblahoslav. Panny Marie.

8. Druhá neděle postní na oslawení Přoměnění Páně na hoře Tábor.

Sv. Jan z Boha učí: „Pilné obřuhování nemocných jeřt nejkratsři cesta k dořažení veliké dokonalosti křesťanské.“

P. M. Řád Servitů (sluhů Panny Marie) slawí dnes památku zasoubení nejblahoslawenější Panny Marie, wiž 23. ledna.

9. Sv. Františka římská nás učí: „Manželky a matky mají bedlivě dům obřtaráwati a rodinu, nikoliv pak se potulowati.“

P. M. Roku 1553 zážračně wyswobožení sv. Hieronyma Emiliana z otroctwí w Castro novo, jeř se stalo ochranou Panny Marie.

Ze spolu památka sv. Kateřiny Bononienké, panny řehole Klarisinek, a plnomocné odpustky jako 5. a 6. w kostelích Františkánských.

10. Sv. 40 mučenníků w Sebastě, patronů whtrwalosti w dobrém; neboť kdž jeden z nich mukami přemožen, zapřel Krista Ježíše, modlili se ostatní, by se počet jich naplnil — a hle! pohanický wojín, kterýž jich střežil, obrátil se a stal se spolu s nimi mučenníkem Páně. „Neustále máme prositi o dar whtrwalosti až do konce.“

P. M. R. 1476 opětne řtwrzení bratrřtwa růžencowého za papeže Sixta IV.

11. „Nesmíš zanechat modlitby pro své roztržitosti. Pakli jen sám nejsi toho příčina, modli se bez přestání své obvyklé modlitby, a kdybys i sebe častěji mezi tím musil s roztržitostí bojovati, velikou budeš mít zásluhu.“

12. Sv. Řehoře papeže, plnomocné odpustky v bratrstvu Božského Srdce Páně.
„Pakli v modlitbě ucínáme, nežli že potorně klečme a neschopnost svou sobě sami pomoci uznáváme, při tom Boha o pomoc vyzýváme, jest to výborná modlitba.“

13. „Nejlípší prostředek v čas úplného opustění jest ten: jako nužní v přítomnosti Boha a Svatých se postaviti a žebřati o almužnu od jednoho k druhému a dříve neodcházeť, až jsme vyslyšeni.“

P. M. V Ovetě (ve Španělsku) památka pléneť, v kterýchž Panna Maria Ježíše v Betlémě položila v jesle.

14. „Také skutkem tuto žebrotu můžeme provozovati, když do chrámu Páně chodíme jednomu Svatému, brzo zas do kostela jinému zasvěceného.“

P. M. V Římě se dnes koná trojí procesí ke cti Panny Marie ua poděkování za vssěcku mocnou ochranu proti nepřátelům.

15. Neděle 3. postní. „Bez modlitby nebude nikdo dlouho žiti — po křesťansku; každodenně musíme k tomuto tak potřebnému prostředku sahati.“

P. M. V Chartres (ve Francii) průvod ke cti Panny Marie za ochránění města r. 1568 před kacíři.

16. „Po jídle nemáš nikdy zaháleti, aby tě nečistota, která se v písmě svatém (žalm 90.) nazývá polední bábelství, neopanowala; nýbrž v tu dobu nejlíp je s jiným v přátelství se vyhrázeť.“

P. M. Roku 1625 zavedeno dnes bratřtvo 7 bolestí Marianských v Gentě (v Nizozemsku).]

17. Sv. Gertrudy, panny z Nizozemska (jiná nežli 17. listopadu).

„Chce-li mladík neb dívka čistotu zachowati, musí se zlych společností warowati.“

P. M. Roku 1583 bylo dnes městečko Voretto powyššeno na sídlo biskupské.

18. Sv. Eduarda, krále a mučenníka v Anglii.

„Nesmí také tělu svému lichotiti.“

P. M. Roku 717 zachránění Cařihradu od Turků strze přimlumu Rodičky Boží, jejížto obraz milostný v průvodu byl po městě nosen.

19. Sv. Josefa, pěstouna Páně. Plnomocné odpustky v bratřtvo nejkrásnější Svátosti Oltární, jak Pražsko-Vldeňském tak i Benediktinském Božského Srdce Páně a Srdce Panny Marie, jakož i ve sv. Škapulíři.

P. M. Památka sv. Josefa je spolu památkou Panny Marie, jakož i její zvolení za Matku Boží zvyššuje welice postavení sv. Josefa.

„Jest to vůle Boží, že nám v životě posílá nejen radost, ale i žalost.“

20. „Mladí lidé mají se bedlivě warowati zahálky.“

P. M. Sv. Fachima, otce nejblahoslaw. Panny Marie, oslawuje se wšak v neděli mezi nanebewzetím Panny Marie.

21. Sv. Benedikta, slawného zakladatele řádu. Plnomocné odpustky v bratřtvo nejimětejší Svátosti Oltární Benediktinském, a wúbec wšsem (po zprávě Boží) v kostelích Benediktinských, a na zbožné nosení křížku sv. Benedikta.

„Pakli otcové křesťanství synům svým dobrého vychowání propůjčují, budou i oni dobrými otci dítkám svým, a rodiny křesťanské po cestách spravedlnosti křesťanské budou kráčeť.“

P. M. Roku 1319 založení řehole „Panny Marie z hory Olivetské“ za papeže Jana XI. a Řehoře XI. (srže sv. Bernarda ze Sienty).

22. 4. neděle postní (záračné nasycení 5000 lidí několika chleby.)

„Mladí lidé mají častěji k sv. zповědi a k sv. přijímání přistoupiti, chtějí-li zachovati čistotu svou.“

P. M. Roku 1609 záračné uzdravení řeholnice Marie de Hericourt v Soissons (ve Francii).

23. „Nesmíme nikdy na sebe se spolehati; neboť jest to veliké pokusení zlého ducha, nás v jistotu ukoľebati a pak zřaziti.“

P. M. Roku 1452 udělil papež Mikoláš V. odpustky na vsecky swátky Marianské těm, kdož na znamenité místo poutnické *Einsiedeln* ve Švýcarských putují.

24. „Pokusení nečistých máme se báti i v nemoci i v stáří, ano tak dlouho, dokud buď v nás je, poněvadž zlý duch nezdrženlivosti nehledí ani na osobu ani na čas ani na místo.“

P. M. Předvečer (*vigilie*) před swátkem Zvěstování Panny Marie zaveden r. 715 od sv. Řehoře, abychom se na první tajemství svého vykoupení připravili.

25. Zvěstování Panny Marie. Plnomocné odpustky v bratřstvu nejsvětější Smátosti Oltární (v obou), Božského Srdce Páně, Srdce Panny Marie, ve swatém Štapulři. —

„Náš milý Ježíš, Slovo Tělem nčiněné, z lásky k nám bolestnou smrt kříže podstoupil.“ —

26. „Jeden z nejjistějších prostředků k zachování čistoty jest ten, utrpnost míti s jinými, když ze slabosti klesli, a nikdy se nechtubiti, že takových hříchů jsme prosti, napať pokorně vyznávat, že vsecko jest jen milost Boží.“

27. „Nemíti utrpnost s chybnými jisté znamení, že brzo sami se prohřešíme.“ —

P. M. Roku 591 (bylť Šob Boží velikonoční) byl poprvé v průvodu nosen milostný obraz Bohorodičky a sv. Lukáše sřotovený na odvrácení vseho zlého.

28. „Ohledně čistoty není většího nebezpečství, jako to, nebezpečství se neobávat; pakli se kdo nebojí, nedůvěřujíc sobě, vsecko ztratil.“

29. Neděle 5. postní smrtelná. „Zlý duch nastrčívá pravidelně naši slabou stránku, aby nás zřazil.“

P. M. V *Bilbilis* ve Španělských památka záračného zachránění města r. 1367 z hrozného jha Muhamedánského.

30. „Abychom dobře začali a dobře ukončili dílo nasseho zřokonalování, je zapotřebí každou denně msi swaté nábožně býti přítomna, pakli jen poněkud to jde.“

31. „Výborný prostředek k zachování čistoty jest, každou zlou myšlenku co nejvíce upřimně a bez bázně duchovnímu svému otci sdělit a ničeho netajiti.“

P. M. Roku 1152 v *Bruselu* v chrámu Páně sv. Mikoláše nesčíslné množství záračně uzdravených nemocných od velikonoc až ke dni sv. Jana Křtitele.

Úmysl modliteb na měsíc Březen :

Wšemohoucí věčný Bože! obětují Tobě všechny své dobré skutky a modlitby ve spojení s Ježíšem Kristem a všemi zbožnými a svatými dušemi v nebi i na zemi za všechno to, co si Pán Ježíš ve svém Božském Serdci přeje, jmenovitě ale v tomto měsíci na ten úmysl: aby's miššim v Madagaskaru zehnatí a je před kacířským chrániti ráčil, a v dnešní právě den :

Den	te cti	Abzvláště
1	I. Neděle post. sw. Albina, b.,	za zevrubné zachovávaní sw. postu; za šťastné uskutečnění důležité záležitosti; na kající úmysl kněze; za jistý ústaw ctihodných panen.
2	sw. Simplicia, papeže,	na zadostčinění pro urážky Boží v posledních dnech masopustu spáchané; za odstranění zlozvyku obžerství v 1 osobě; za mel. hříšníka.
3	sw. Kunhuth, císař. panny,	za křesťanské panny; na dobrý úmysl matky; za wdovu a její dítky; za odstranění pohoršení; za ústaw ctih. sester od sw. Kříže v Čechách.
4	Přenesení sw. Wáclawa muč.,	za církev sw. mezi Čechoslowany; za bratra a za rodiče 1 kněze; za lehkovážného manžela; za jistou rodinu; za tři dítky.
5	sw. Kasimira, králemice polst.,	za církev kat. v Polsku; za sjednocení rozkolného Slowanstwa; za polepšení 2 mladíků; na kající úmysl kněze; za jistého manžele.
6	blh. Bedřicha, biskupa,	za lepší zachovávaní postu; za chladného katolíka; za 2 rodiny ve živo tu kř. wlažné; za 1 hříš., aby jí Bůh na milost přijmouti ráčil.
7	sw. Tomáše Akw., uč. cirk.,	za učence katolické; za šťastné uskutečnění důležité záležitosti; za smíření 2 bratrů; za wyprossení milosti Boží a za obrácení manžela.
8	sw. Jana z Boha zakl. ř. mil. Brt.	za řád milosrd. Bratří; za spolky dobročinné; za 1 kněze; za swornost v 1 duchovním domě; za zvláštní milost Boží.
9	sw. Františky, římské wdovy,	za chudinstwo; na úmysl dobrý matky; za nemocnou sestru; za zachování pokoje a lásky v 1 duchov. rodině; za 1 wlažnou terciárku.
10	sw. 40 mučenníků,	za častější a hodnější přistupování k sw. swátostem; aby wšec dělníků na winici Páně pracowalo; za rozmarilé manžele.
11	sw. Wincence, opata, muč.,	za oživení ducha křest. ve wojsku; za brzké zařízení 1 dívoč. školy; za churawého kněze; za dar pravého poznání a polepšení 1 rodiny.
12	sw. Řehoře Welk., papeže,	za sw. Otce; za biskupy; za školy w Itálii; za překážení následků pohoršení; za hodné wykonání welikon. zpovědi w 1 farnosti.
13	sw. Kátrina a soudruhů muč.,	za církev kat. w Španělsku; za staršího bratra a jeho rodinu; za dar spokojenosti 1 wdově; za dosažení pravé lítosti k Pánu Bohu.
14	sw. Matildy, císařowny,	za křesťanské manželky; na dobrý úmysl matky; za milost obezřetnosti w řeči 1 osobě; za představené III. řádu sw. otce Františka.
15	sw. Longina, mučenníka,	za wojenstwo rafoušské; za 2 bratry wojáky; za šťast. hodinku smrti; za Boží pomoc, za sw. trpělivost a za šťast. hod. smrti 1 osobě.
16	sw. Juliána, mučenníka,	za národní školy; za 2 osoby, aby svého stavu důstojný život vedly, za otce; za úplné wltěžství nad světem, tělem a ďáblem.
17	sw. Gertrudy, p. blh. Sarkandra,	za panny dle řehoře sw. Benedikta; za spoluoudy bratrstwa nejsw. Swátosti w P.; za 1 kněze; za dvoje manžele a 1 matku.
18	sw. Eduarda, krále, muč.,	za církev katolickou w Anglii; za bratra a za rodiče jistého kněze; za pronásledované kněze.

Den	ke cti	Obzvláště
19	sv. Josefa, pěstouna Páně,	za rodiče a vychovatele; za osmíceně lehkovážného manžela a smíření sestry.
20	sv. Zachima, otce Boží Rod.,	za křesťanské vychování dětí; za 2 ústavy vychovaci a jejich představené; za obrácení bratra na cestu pokání a za † otce.
21	sv. Benedikta, opat,	za řeholníky; za řád sv. Benedikta a bratrstvo rejsw. Svátosti; za mladého kněze a jeho matku.
22	sv. Kateřiny Švedské, panny,	za přetážení pohoršení v továrnách; za 2 osoby v blízké příležitosti hřláhu žijící.
23	sv. Viktorina a soudruhů muč.,	za řemeslnictvo; za sřastné brzké uskutečnění důležité věci; za dar Ducha sv., 3. osobám.
24	sv. Gabriele, archanděla,	za bratrstvo sv. zůjence; za posílnění a uzdravení chorého kněze; za bratrstvo u Sumawy.
25	Zvěšřování P. Marie,	za mitedřství církve sv.; za císaře rakouského; za vyhřonenění zlozvyku nočního hejření v 1 osobě.
26	sv. Kastula, mučenníka,	za obrácení rozkolných Slovany; za lepší křesťanské vychování dětí v jedné četné rodině; za lehkovážného manžela.
27	sv. Ruperta, biskupa,	za protestantské Němce; za několik osob, jenž vyhřecnost wíry kat. již znají, aby více milosti Boží neodpiraly.
28	sv. Sixta III., papeže,	za odstranění pohoršení v církvi sv.; za řeholní dům a jeho nového představeného.
29	sv. Eustasia, opata,	za obchodníky katolické; za rodinu dítěte zámožnou, nyní ale bídou; za nemocného otce.
30	sv. Kvirina, mučenníka,	za vychovaci ústavy wojenské; za několik osob, jenž se do modliteb odporoučely; za swornost ve 3 duchovních rodinách.
31	sv. Amosa, proroka,	za zemřelé v bratrstvích českomoravských; za zemřelé v aposřtolatú; za spolupracovníky a přízuivce „Stoly B. S. P.“

Modlitba.

Božské Srdce Ježíše! sřrže neposřtorněné Srdce Marie Panny obětuji Tobě vsřechy modlitby, práce a utrpení tohoto dne spolu se vsřemi úmysly, ve kterých se ustavičně na ostáti obětuješ. Obzvláště obětuji Ti je za misřie v Madagaskaru, jenž s většřím důrazem bojovati musí proti těm, kteří se vyhřávají za hlasatele Tvého učení (fakti), než proti newěřřícím samým. O Srdce nekonečné lásky hodné! podporuj neohřřenost nových křesřanů, popřej slovu Tvých služů moc každému dnem většří, zmař ouřlady falešných bratrů a sřhromážd ve Svém jediném owčinci vsřechny ty bídne dusře, jež tmy newěřry aneb klamajřci pouta faktřřství od něho dosud vzdalují. Amen.

Přesřladké Srdce Panny Marie budiž mou spásou!

Svatých Michale, archanděli, svatých Cyrille a Methodě, orodujte za nás!

Š K O L A

Božského Srdce Páně.

Měsíční list
apoštolátu mo-
dlitby.

„Učte se ode Mne, ne-
boť jsem tichý a pokorný
srdcem, a tak naleznete po-
koj duším svým.“

Mat. XI, 29.

S povolením duchovní
vrchnosti vydává

PLACIDUS J. MATHON,

kněz řádu sv. Benedikta v Raj-
hradě.

„Jeden jest učitel
váš — Kristus.“

Mat. XXIV, 11.

Ročník II.

Duben 1868.

Číslo 4.

Já jsem pastýř, dobrý pastýř.

Já jsem pastýř, dobrý pastýř —
Volá Kristus věrným svým.
Spěchej k Němu, kdo tak věříš,
Zve tě hlasem laskavým.

Oko Jeho Božskou září
Tobě lásku zjevuje,
A ten úsměv Jeho tváří
Svatý klid ti zvěstuje.

Rámě Jeho roztažené
Kyne Tobě ochranou,
Nepřítele odežene
Záštitou Svou přepevnou.

V náručí Své nasytí tě
Pravým Božským pokrmem,
V němžto Ježíš Kristus skrytě
Mile dává Sebe všem.

Bloudíš-li, tuť hned po hlase:
„Já jsem cesta života“ —
Víš, že pastýřova zase
Zpět tě volá dobrota.

Proto spěchej, kdo tak věříš,
K pastvě Božských milostí,
Jež ti Kristus, duší pastýř,
Připravuje v hojnosti!

Božský učitel povzbuzuje žáka svého, aby ne- odkládal pokáním.

Kristus: „Nebudete-li pokání činiti, všickni zahynete.“

Žák: Slovo Tvé, o Spasiteli můj! hluboce dojíímá srdce mé a naplňuje strachem a bázní duši mou; neb vím, že ono i mi platí, an i já jsem Tebe často a těžce rozhněval; a nerád bych však zahynul, nerád bych od Tebe odloučen byl, nerád bych v propasti pekelné u prostřed zavržených duchů celou věčnost trávil.

Kristus: Nechceš-li zavržen býti, čiň pokání a obrať se, aby shlazení byli hříchové tvoji.

Žák: Ano, Spasiteli můj! já chci pokání činiti, já chci za své hříchy zadost učiniti, prvé ještě nežli mne povoláš, abys ode mne počet z vladařství mého požádal, neb vím, že bez pokání bych jistě na věky zahynul.

Kristus: A kdy začneš za hříchy své pravé pokání činiti? Kdy začneš mi upřímným srdcem sloužiti?

Žák: Chtěl jsem již častěji začíti, posud však zdá se mi to příliš těžko, ještě se mi mnoho překážek v cestu klade, ještě jsem slabý všecka vábení světa přemoci, láska k světu mne posud ještě zdržuje; později však, až budu starší bude mi to lehčeji pokání činiti, a proto mám za to, že se později celým srdcem svým obrátím a za hříchy své zadost učiním.

Kristus: Bláznivě mluvíš, klameš sebe samého, a nebudeš-li nyní již pokání činiti, jistě na věky zahyneš. Pověz mi, co bys soudil o takovém pocestném, který máje před sebou tak dalekou cestu, která celý měsíc rychlého cestování požaduje, by si vždy myslel, „však já ještě k určitému místu přijdu,“ a tak po 20, 25, neb i po 29 dnech k určenému místu nekrácel, nýbrž cestou opácnou šel, bude on pak s to jedním dnem vykonati cestu, kterou po 30 dnů konati měl?

Žák: Pocestný takový bláznivě jedná, neb za jeden den jistě nevykoná cestu, která cestování 30 dnů požaduje, takový pocestný jistě v určený čas k žádanému místu nepřijde.

Kristus: Takovým pocestným jsi ty; neb Stvořitel tvůj vykázal ti cestu k věčnému spasení, a cestu tu máš po všecken čas života svého konati; budeš-li nyní od cíle svého se odchylovati, nevynahradíš nikdy více, co nyní zanedbáš, neboť ztracený čas nepřijde zas; nedomnívej se tedy, že vykonáš za den, co si po všecken čas života svého konati měl.

Žák: Uznávám pravdu slov Tvých, uznávám, že bych nemoudře a pošetile jednal, kdybych se onomu pocestnému podobati chtěl.

Kristus: A co bys soudil o takovém učenníku, jemuž popřál otec lhůtu jednoho roku k naučení se rozličným potřebným věcem, když by učenník ten si myslel, však já se ještě dosti naučím, a tak větší část určeného času jen hrou a prostopášností trávil; naučí pak on se jedním týdnem všemu, čemu se po celý rok pilně a pozorně učiti měl?

Žák: Učenník ten neučiní otei svému zadost, a otec ho za jeho nedbalost jistotně pokará; neboť an otec po celý rok na něho nakládá, má i učenník po celý rok pilně a pozorně se učiti.

Kristus: Tak jest zajisté tomu; učenníkem tím však jsi ty, Otec tvůj nebeský na svět tě poslal, abys zde se učil jeho znáti a milovati, umění tomu máš

se učití po všechen čas svého živobytí, an Bůh, Otec tvůj, proto tě na zemi nechává a tebe zde živí; běda tobě, nebudeš-li po všechen čas svého pobytí zde pilně a dobře se učití, neboť co nyní zanedbáš, později nevynahradíš, an každý den zvláštní úlohu tobě ukládá. — Kromě toho co myslíš, že učiní otec, uvidí-li, že syn jeho čas k učení určený jen maří?

Žák: Otec sotva bude čekati, až by všechen čas k učení určený pomínul, nýbrž uvidí-li, že syn jeho se učití nechce, nenechá ho čas mařiti, nýbrž ho potrestaného jinam pošle.

Kristus: A nebojíš se, že i s tebou Otec nebeský tak naloží, uvidí-li, že již značnou část svého života si promařil, nečině toho, k čemu tě poslal, že tebe u prostřed dnů tvých zavolá a potresce?

Žák: Ano uznávám, že jsem trestuhodně jednal, nechtě činiti toho, k čemu poslán jsem na ten svět; proto chci věrně konati všecko, co Bůh ode mne žádá, chci se celým srdcem k Bohu obrátiti.

Kristus: Praviš, chci, chci a posud nič takového nečiníš, zůstáváš posud na své staré cestě, ve starých hříších.

Žák: Pravda jest, že jsem posud ještě upřímně nezačal Bohu svému sloužiti; ale nyní již nebudu dlouho odkládati, budoucí týden jest den mého narození, jest můj svátek, na ten den úplně obrátím.

Kristus: Budoucí týden? Aj kdo pak tě o tom ujistil, že se budoucího týdnu dočkáš? Nebojíš se, že se i tobě řekne: „Blázne! této noci požádá se duše tvá od tebe!“ Nevíš, že praví tobě Bůh: „Dnes-li uslyšíte hlas můj, nezatvrzujte srdcí svých.“ Jak snadno se může naplniti, nezačneš-li ještě dnes, v tomto okamžení, Bohu sloužiti, výhrůžka: „Hledati mne budeš, ale nenalezneš. Volal jsem tebe, a odpíral si, vztahoval jsem ruku svou, a nevšímnuls si, pohrdls všelikou radou mou a domlouvání mého zanedbal jsi, proto i já k tvému zahynutí smáti se budu.“ Protož pamatuj si: „Bezbožník, když se chce káti, nemůže, proto že se nechtěl káti dokud mohl!“ Praviš, že začneš až budoucí týden. Zdaliž pak i Bůh začne budoucí týden býti nejsvětější, nejvyšší spravedlivý? Zdaliž teprv budoucí týden začne Bůh býti tvým Pánem a Stvořitelem, tvým nejvyšším dobrodincem? Zdaliž není Bůh již nyní lásky nejhodnější bytost? Proč tedy nechceš již nyní ho nade všecko milovati?

Žák: Uznávám o Pane můj, že bych neměl již déle odkládati, předce však se mi zdá, že když o několik dní ještě později začnu, proto nebudu snad na věky zavržen; vždyť lotr se teprv na kříži polepšil, a předce jsi mu ráj přislíbil.

Kristus: Ovšem, že lotr se teprv na konci života polepšil a předce ráj dosáhl, to však se stalo neobyčejným způsobem; lotr ten nebyl také tak často napomínán, jako ty; on nepřijal za živobytí svého tolik milostí, jako ty; lotr dosáhl milost na kříži a hned ji přijal, tobě se uděluje milost ta již nyní, a ty ji přijmouti nechceš! Ostatně věz, že jest nesčíslně více těch, kteří právě pokání neučinili a zabynuli, nežli těch, kteří na posteli smrtelné upřímně se polepšili. Zvláště ti, kteří úmyslně pokáním odkládají, skoro všickni bez pokání umírají. Jistý světák též vždy říkával, že pokání učiní prvé než umře. I stalo se, že těžce onemocněl Přátelé ho povzbuzovali ku pokání, on však jim odpovídal, „vždyť já ještě neumru.“ Nemoc se zhoršila, známky smrti se ukazovaly; přátelé zavolali kněze, nemocný však mu pravil: „Račte zítra přijíti, chci se pak vyzpovídati.“ Kněz přišel dru-

hého dne. Káže nemocnému se zpovídati, nemocný neodpovídá, kněz napomíná, nemocný zvolá dušeným hlasem: „Hříšník oči otevře a zoufá.“ Kněz povzbuzuje k důvěře. Nemocný odpovídá: „Hříšník bude skřípěti zuby a stekati se.“ Zpovědník nemocného těší, povzbuzuje, prosí. Nemocný vší silou zařve: „Hříšník zahyne se vší nadějí svou“ a vypustil ducha. Takový bývá konec toho, který odkládá pokáním.

Žák: Hrozný byl konec toho hříšníka, ale tak zatvrzelým já nebudu, já alespoň vzbudím ještě v pravý čas dokonalou lítost nad hříchy svými.

Kristus: Vzbudíš? Myslíš, že to ti bude tak lehké? Budeš to uměti? Proč to nečiníš již nyní? Bude ti snad lehčej později hříchy své nenáviděti, až ti ještě pevněji na duši přirostou? Nyní se ti zdá těžko menší břímě hříchů svých s duše složití, pak až se jejich počet ještě rozmnoží, a ony se v duši tvou ještě více zažerou, potom myslíš, že snadněji bude jich se sprostí? Nyní, dokud zdráv jsi, myslíš, že nemožno jest, se napravití a za hříchy zadost učiniti a pak, když slabotou nebudeš moci žádným údem vládnouti, potom chceš napravovat hříchy své?

Žák: Přesvědčen o pravdivosti slov Tvých nechci již ani na budoucí týden odkládati, nýbrž hned zítra ráno chci začítí věrně Bohu sloužiti a život svatý podle vůle Boží vésti.

Kristus: Podobně jako ty mluvíš, mluvili tisícové těch, kteří nyní v pekle se trápí, i oni chtěli vždy zítra začítí, a dnes přišli do pekla; nechceš-li, aby se ti podobně vedlo: „Neprodlévej obrátiti se k Pánu, aniž odkládej den ode dne; neboť náhle přijde hněv Jeho a v čas pomsty rozptýlí tě.“

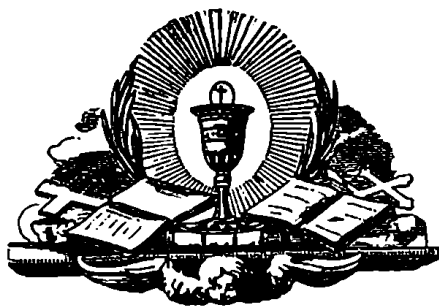
Žák: Pane! pomoz mi, již začínám, neopouštěj mne! Již nyní nenávidím všecko zlé, již jdu konati dobré . . .

Kristus: Setrvej až do konce a spasen budeš.

Vítězství církve.

Černými se mraky blankyt kryje,
hrozná ticho šířé po hladině,
po níž koráb ku přístavu plyne,
veslo řídí stříbrem krytá šije.
Zhoubný víchř ve hlubinu ryje,
plávců pleť se děsně k starci vine,
hrud' se úží, naděj spásy hyne,
nejisté, zda loď se nerozbije. —

Starce jímá svěřených mu spása,
veslo pevné jistou rukou veda
„vzbůru lkejte,“ svatým zvukem hlásá,
„Bůh svých věrných prosby zklamat nedá.“ —
A hle Pán jen zlostné bouři kyne,
koráb opět klidně v přístav plyne. —

II. Třída ve „Škole Božského Srdce Páně.“

Bratrstvo nejsvětějšího Srdce Pána Ježíše.

(Pokračování.)

„Vážiti budete vody s radostí ze studnice Spasitele.“
Isa. 12, 3.

1. „Vnikej hodně hluboko v útroby mé,“ tak vybízel sám ukřižovaný Spasitel náš sv. Angelu z Foligny, „a prokoumej Srdce mé! A co medle v něm najdeš? — Lásku a opět lásku!“ — A jakým způsobem bychom i my tu jeho přenesmírnou lásku, láskou odměnou spláceti mohli, neklamná pravda sama takto vyslovuje: „Učte se ode mne; neboť jsem tichý a pokorný srdcem.“ (Mat. 11, 29). Tedy následováním Srdce Ježíšova splácí se jeho nesmírná láska; a to následování jeví se nad jiné ctnosti tichostí a pokorou. To však velmi krásně blahoslavená Margarita takto vyslovuje: „Vybízují a zovu vás, abyste vždy více nejsvětější Srdce Ježíšovo následovali, které, jak důvěřuji, vás od sebe nezamítne, pakli jinak na jeho dobrotivost důvěřovati budete. Mám zajisté veliké zalíbení v tom chudým duchem dobrodiní prokazovati, a vyučovati ty, kteříž touhu mají, ve škole jeho svaté lásky prospívati. Proto právě nás ustavičně zove, abychom jako on tichými a pokornými byli srdcem. Domnívám se tedy, že nemůžete ničehož činiti, co by jistěji jeho přátelství vám získati a žáky jeho učiniti mohlo, jako to, budete-li v pravdě tichými a pokornými; pokorni totiž s onou pravou pokorou, která se naklání k tomu, aby se každému ráda podrobovala, a to malé pokořování, které se s ní setkává, vesele a dobromyslně snáší, a při tom si nestěžuje, se neospravedlňuje, nýbrž vždy myslí, že mnohem více zasloužila. Takto vás nejsvětější Srdce Ježíšovo upokojí, když se jemu tak zcela odevzdáte, že budeť ono pak znakem vašich očí, světlem vašeho poznání, hnutím vaší vůle upomínkou vaší paměti, celou láskou vašeho srdce; tak sice, že necháváte pak toto nejsvětější Srdce dle nejdobrotivějšího zalíbení svého s vámi vládnouti. Nezadržujte jemu zcela ničehož, leč tu touhu, že se chcete jemu zalíbiti a je nade všechny věci milovati. Zapuďte všeliké výmysly samolásky a ohledy na sebe; neboť oni jsou přechetnými překážkami, které se působení milosti v duši vaší na odpor stavějí. Chcete-li nejsvětější Srdce Ježíšovo v pravdě uctiti, svěřte mu všechno, co činíte a trpíte, obětujte mu všechny své skutky, aby nad nimi panovalo, a k svému zalíbení obrátilo. Ve všem, co konáte, a ve všem, co s vámi se setkává, se vždy sjednocujte s jeho svatými úmysly. Sbudujte sobě v tomto klanění nejhodnějším Srdci svůj příbyteček; uschovejtež tam všechny své malé starosti a odporosti, všechny zajisté mírem budou oslazeny; najdete v něm lék proti všemu zlému, sílu ve všech slabostech a útočiště ve všech

potřebách svých. Ještě jednou opakuji, mějte Boha na zřeteli a ne sebe. Čím více se od sebe vzdálíte, tím více se k Bohu přiblížíte. Právě tou měrou se o vás starati bude, jakou vy sami sebe zapomínávati budete. Přičinite se ve všech věcech, v Ježíše, lásku vaši, a sice v Ježíše ukřížovaného se přetvořiti. Učiňte to z lásky a pro lásku. Budiž heslem vaším: „Láska mne přemohla; onať samojedina ať vládne srdcem mým!“ — atd.

Slova ta jsou hlas z výšin nebeských, jako plamenné jiskérky srdce láskou nejsvětějšího Srdce Ježíšova rozniceného! Blahoslavená zákyně Srdce Kristova, a vyvolená učitelka úcty téhož Božského Srdce uvádí duše zbožné, jakby hodně hluboko vnikati mohly v útroby lásky ukřížované, jakby láskou Srdce Páně rozpáliti měly srdce své ledovité; jakby dle téhož Srdce měly býti tiché a pokorné, jakby s radostí z tohoto nejsvětějšího Srdce, co ze studnice Spasitelovy, vážiti měly vody spásy, vody útěchy a radosti! —

2. Není možná, aby věřící duše na nejsvětější Srdce Ježíšovo okem víry se dívala, a při tom se neměla pohnuta cítiti, aby jemu podobna se stala. Či snad nadarmo volá Pán: „Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem?“ Ano, jeho nejsvětější Srdce jest sídlem a středem všeliké lásky, a tím též sídlem a středem všech boholidských ctností a dokonalostí; ale právě proto jesti též nejskvělejším a nejvíce k následování vzbuzujícím vzorem všeliké ctnosti a svatosti. Vždyť jest to srdce pravého člověka, a proto všechny ctnosti a dokonalosti, které v něm jako v nevyvážitelné studni uzavřeny jsou, pro smrtelníka tak povzbuzujícím a důvěrou naplňujícím způsobem se jeví. Bylo-li toto nejsvětější Srdce v čas vezdejšího putování lidem nejlíbeznějším příkladem pokory, tichosti, trpělivosti, poslušnosti, odevzdání-se do vůle Boží, odtrhnutí se od věcí vezdejších, svatě chudoby, čistoty, útrpnosti, milosrdenství, smířlivosti, slovem všelikých ctností: jesti jim nyní mnohem více, kdežto v oslaveném svém stavu dlí pod nepatrnou způsobou chleba v nejsvětější Svátosti Oltářní. Svatá Klara z Assisi ve svém čtvrtém psaní o tomto píše blahoslavené Anežce, dceři krále českého, Přemysla Otakara I. takto: „Nepoškrvněný Beránek jest lesk velebnosti, světlo věčného světla, a zrcadlo bez poskvrny. Pohlízejte každodenně do toho zrcadla; pozorujte v něm často tvář svou, abyste zevnitř i vnitř rozmanitými květinami všelikých ctností ozdobila a se přiodila zlatohlavem, který dceři a nevěstě Nejvyššího přísluší. Ó nejmilejší! bude vám dáno s milostí Boží, abyste ráda v tomto zrcadla se shlížela. Pojdtež a viztež tu přede vším toho přesladkého Ježíše, jak leží v jeslích v největší chudobě, zavínut v chatrné plénky! Ó podivuhodná pokoro! o překvapující chudobo! Král andělů, Pán nebes i země leží v jesličkách! U prostřed toho zrcadla rozvažujte tu blaženou chudobu sv. pokory, pro kteroužto z lásky přemnoho ráčil trpěti. Konečně na nejnižším díle zrcadla rozjímejte tu nevymluvnou lásku, z které se na dřevo kříže nechal přibiti a potupnou smrtí ráčil zemřít.“ — Tatáž a ještě větší chudoba se jeví v nejsvětější Svátosti. Již ne nepatrné hrubé plénky jej tu zavínou, nýbrž jeho Božství i člověčenství zastřeno tu malinkou způsobou chleba. Za svého vezdejšího putování volal: „Ptáci nebeští mají svá hnízda a lišky doupata, ale Syn člověka nemá, kam by hlavu sklonil!“ (Luk. 9, 58); a to vším právem, v cizím chlévě se narodil, na cizím kříži skončil, v cizím hrobě byl pochován. Avšak v nejsvětější Svátosti Oltářní jest jeho chudoba tak přenesmírná, že k tomu povždy trvalého zázraku potřebí; aby v ní dlel Pán nebes i země, jehož nebesa nebes obsáhnouti nemohou, jemuž se klanějí andělé, jenž v slávě nebeské sedí na pravici Boha

Otce, dlí tuto pod nepatrnou částkou chleba v chudobném kalichu, v dřevěném přecho- často již sešlém stánku; a celý kostelíček bývá tak chudý, tak opuštěný, tak osamělý a jako vězení uzavřený! A tu zůstává Pán věčné slávy! A proč? proto, že jest to vše tak nesmírně chudé! — Svatý Pavel s úžasem volá při rozjímání vtělení Syna Božího: „Sebe samého zmařil, přijav způsobu služebníka, ku podobnosti lidí učiněn a v způsobu nalezen jako člověk!“ (Filip. 27). Co mám však říci o zmaření jeho v nejsvětější Svátosti Oltářní! Při vtělení svém měl na sobě alespoň způsobu lidskou, v nejsvětější však Svátosti pod rouškou chleba nejen Božství, nýbrž i člověčenství skrývá. Může-li býti ještě většího zmaření, větší chudoby, větší pokory? Nyní, po vykoupení našem, po oslavení svém, přijímá neobmezený, neskončený, věčný Syn Boží na sebe bezživotnou způsobu chleba, aby v ní s námi se mohl svátostným přijímáním sjednotiti! Právě v této Božské Svátosti jesti jeho klanění-nejhodnější Srdce nevyvážitelnou studní všech ctností! V této Svátosti nejvyšší žije Srdce jeho život skrytý, tichý, nepoznaný, od největšího dílu lidí ne- všimáný, ano i pronásledovaný, všemu padoušství vystavený; život poslušnosti, sebe obětování, modlitby, tichosti, lásky, pokory, zvelebování Otce nebeského! — Život, který každou citlivou i jen poněkud rozjímavou duši roznítiti a k následování mocně pohnouti musí. Se zahanbením se vyznávám, že jsem bohužel! toto vše až doposud tak málo rozjímal; právě proto jest mé srdce tak, až k zděšení, nepodobno tomu Božskému Srdci! Ó kdybychom, totiž já pisatel, a ty čtenáři, hodně hluboko vnikali v útroby nejsvětějšího Srdce Ježíšova, jak by to muselo zcela jinak se srdcem naším vyhlížeti! Že naše srdce jest tak pyšné, nedotklivé, mrzuté, netrpělivé, neumrtvené, neposlušné, světské, lakotné, ledovité; ach! to pochází jediné od toho, že se v zrcadle nejsvětějšího Srdce Ježíšova nic nezhlížíme, že nic nevníkáme do jeho útrob; a pakli někdy o tom snad přemýšlíme, děje se to tak, jak sv. Jakub 1, 24 píše: „Přirovnán bude muži spatřujícímu obličej narození svého v zrcadle, nebo vyhlédl se, a odešel, a hned zapomenul, jaký by byl.“ — Dejme ruku na srdce, mluvmě si upřímně do duše, bylo by možná při rozjímání toho tak tichého, trpělivého, věrného, milujícího, smířlivého, zmořeného srdce, abychom tak nečisté, naduté, neukrotitelné, mstivé, chlípné, nevěrné, nevěřící, chladné, mrtvé, v hříších hníící srdce měli?! Nenařikal-li Pán vším právem v zjevení svém blahoslavené Margaritě, že toliko zapomínáním, nevděkem, pohrdáním, nepočestnostmi, vlažností, svatokrádeží, rouháním a ledovitostí se jeho neskonalá láska splácí! — To však by se nemohlo státi, kdybychom, ty a já, měli více víry, a více si rozjímalí nejsvětější Srdce Ježíšovo v nejsvětější Svátosti Oltářní; a kdybychom to strvanlivě činili, muselo by se vyplniti, co jistý učitel duchovní píše: „Pravá ctnost a bohabojnost jistě zkvěte, kde se Božské Srdce Ježíšovo v pravdě ctí; jak při jednotlivých lidech, tak při rodinách ano i při celých osadách; **avšak pravá úcta spočívá přede vším v následování ctností toho lásky nejhodnějšího, nejsvětějšího Srdce!**“ — Svatý prorok dí: „Vážiti budete vody s radostí ze studnice Spasitele.“ Věřící tedy musejí vážiti, a sice neumdleně, s radostí vážiti ze Srdce Ježíšova, z té studnice spásy, všechny ctnosti, a doslovně se splní, co Pán přislíbil blahoslavené Margaritě takto: „Ujišťuji tebe, že se Srdce mé rozšíří a poklady milostí svých v hojnější míře udílí těm, kdož jemu sloužiti budou a se přičiní, by i jiní totéž činili!“ —

3. V tom výhradně spočívá pravá úcta nejsvětějšího Srdce Ježíšova, že následováním ctností jeho poznenáhla v něho se přetvoříme, že se, jak dalece podle

míry milosti nám jest dáno, se stáváme jako Kristus Pán, aneb jak apoštol velí: „že cítíme v sobě totéž, co cítil a cítí v Srdci svém Pán Ježíš.“ (Filip. 2, 5). To však jedním nábožným vzdechnutím, jedním přemáháním, jedním vítězstvím nad peklem se nedosahuje, nýbrž ustavičným se cvičením. To se děje v duši právě tak jako při vzrůstu tělesném. Jak maličký byl jsi, když jsi uzřel světlo vezdejší! jakého tu opatrování a krmení, nežli jsi mohl samostatně státi na nohou, nežli jsi prvních učinil kroků; jak často jsi tu padával, se obrazil a plakal; však cvičením ustavičným a pokrmem přiměřeným jsi vzrostl ve velkého silného člověka. Tak to chodívá též i v duchovním životě, proto dí sv. apoštol: „Pravdu činíce rostmež v lásce všelikterak v tom, kterýž jest hlava, Kristus, skrze něhož všecko tělo příslušně spojené a svázané po všech kloubích posluhování, podle působení v míře jednoho každého úda béře zrůst těla k vzdělání svému v lásce.“ (Efes. 4, 15). Jedním přemáháním sebe přikročuj k druhému, a všechny ty jednotlivé ctnosti, jež podle příkladu Kristova konáš, budou tolikere kroky, jimiž v duchovním životě pokračuješ; tímto přemáháním vyvine se tvá duchovní síla, láska Kristova tě podporuje, aneb jak apoštol dí, ty rostež v tom, který jest tvou hlavou, totiž v Kristu Ježíši. Dítě, čím se stává větším a starším, tím více se v jeho tváři vyrazí ta tvář otce a matky, tím více se jim podobá v chůzi, v řeči i v celém si počinání; — říkává se, ono se potátilo, jakoby jim z oka vypadlo. Nápodobně to musí býti i v duši tvé, čím dále tím více se musí podobati Pánu Ježíši, až by Kristus utvořen byl v tobě. (Gal. 4, 19). K tomu nalezáš ale v jeho nejsvětějším Srdci nevyvážitelnou studni všech milostí, kterýmiž v ctnostech prospívati máš, až se v srdci tvém utvoří Kristus, až dle míry milosti jsi co možná Kristu nejpodobnější. — Aby se tato úloha tím snadněji dosáhnouti mohla jsou bratrstvu nejsvětějšího Srdce Ježíšova od církve sv. přehojně odpustky udělené, že se věrnému ctiteli i v tom ohledu doslovně vyplňuje slovo proroka řkoucího: „Vážiti budete vody s radostí ze studnice Spasitele.“ O tom ale příště.

Bratrstvo sv. Michala.

(Pokračování.)

III. Výhody bratrstva.

Mimo veliké zásluhy pro nebe a neocenitelné zalíbení Ježíše Krista, jež si každý zastavatel sv. stolice vydobývá, může se spoluúd bratrství sv. Michala ještě následujících odpustků účastným státi:

1. plnomocných: **a)** v den zápisu, když svátosti pokání a nejsvětější Svátosti Oltární přijal; **b)** ve slavnost nepoškrvněného Početí Panny Marie, co nejhlavnější ochranitelky bratrstva; **c)** ve slavnost sv. Michala archanděla; **d)** jednou v měsíci na kterýkoli den;

2. neplnomocných: odpustků 100 dní na každodenní zbožné vykonání modlitby bratrstva; odpustků 100 dní za každý dobrý skutek ve prospěch bratrství vykonaný. — Všechny tyto odpustky mohou se i duším v očistci přivlastniti.

Dále co výhody spoluoudů sluší poznamenati **účastenství**, jaké **na četných obětích mše sv.** berou. Sv. Otec ustanovil totiž, aby se v kaple semináře Piova v Římě každodenně mše sv. sloužila za ty, kteří příspěvky peněžitými, službou ve

vojšti aneb spisy sv. stolici obraňujícími, dobrodinci téže sv. stolice v nynějších nesnázích se stali. Sv. Otec sám obětuje častěji, jak to sám dosvědčuje, mši sv. za ony věřící, kteří jemu jakýmkoli způsobem nápomocni jsou. Kdo se tedy za sv. Otce modlí a k potřebám církve sv. přispívá, třebas měsíčně toliko 1 krejcar, ten má podílu na všech těch obětích mše sv. zde i na onom světě.

IV. Zřizování toho bratrství.

Bratrstvo sv. Michala jest již ve všech diecesích či biskupstvích schváleno a zavedeno a pro řízení jeho záležitostí jest u každé biskupské stolice zvláštní výbor ustanoven. Duchovní správce, který jmenované bratrství zaříditi míní, má toliko, poučiv lid o účelu a záležitostech jeho, přistupující do zvláštního seznamu zapsati, milodary od nich přijmouti a každoročně asi dvakrát o zdaru bratrství prostřednictvím příslušícího děkana neb vikáře ordinariatu zprávu dáti a milodary tamtéž odvésti, odkudž vždy k arcibratrství do Vídně se zasylají.

Ke snadnějšímu sbírání týdenních neb měsíčných příspěvků má býti vždy asi mezi 10 oudy jeden sbíratel, který milodary od jednotlivých vybírá a je pak představenému bratrství (obyčejně duchovnímu správci, ač i světský velmi dobře tento úřad zastoupiti může) odevzdá. Takovito sbíratelé (neb sbíratelky) nejsou nevyhnutelně potřebni, zkušenost ale učí, že zájmům bratrství nad míru prospěšni jsou, an mimo jiné výhody lásku k sv. církvi a k viditelné hlavě, jak v sobě tak i v jiných živí a podněcují. Proto kde jen poněkud mchou se ustanoviti, nechat se ustanoví.

Toť jest to nejhlavnější, co věděti třeba o bratrství sv. Michala, ustanoveném k ochraně sv. apoštolské stolice v Římě. Tento spolek zasluhuje, aby právě nyní všude byl uveden a k čilému životu povzbuzen, kdekoli se věrné dítky svaté církve nacházejí. Pravdivé jest zajisté slovo jistého časopisu („Katolík“): „Spolek, který za cíl si vzal, podporovati sv. Otce, hlavu to veškerého křesťanstva, musí ode všech katolíků celého světa za první a nejpotřebnější uznán a podporován býti tak dlouho, dokud nynější nesnáze papeže trvají, protože my co věrné dítky žádné nutnější a světější povinnosti nemáme, jak, abychom našemu pronásledovanému a utiskovanému otcí ku pomoci spěchali.“ Zkušenost dokazuje, jak zavádění a obezřetné řízení tohoto spolku mocně budí a sílí přítulnost a lásku ke sv. církvi a její hlavě. Jak potřebný jest takový spolek právě za našich dnů, právě víře a křesťanským mravům nejnebezpečnějších, o tom musí býti každý dostatečně přesvědčen, kdo řádění světa pozoruje, a to tím více, an vše to nynější zlé na krutější zkoušky poukazuje, kterým věrný katolík v příštích dnech podrobiti se bude museti. Jak soudí o podporování sv. Otce nejosvícenější mužové, uvedeme příště.

Úryvky z nejnovějšího slavného boje pro papeže.

Následovně píše jeden 66lelý stařec, který sobě neobtěžoval, ve vojsko papežské ve svém vysokém stáří vstoupiti. „Od časů bratří Machabejských, myslím nebylo takových reků, jakými se ukázali vojáci papežští. Všichni bez výminky jsou jedno srdce, jedna duše; 24 hodin třeba bez jídla konají cestu a jsou při tom předce veselého ducha, a pokojně krácejí do ohně! Jsou přesvědčeni, že Bůh zázračně je

ochraňuje, jak se to stalo u Pagnorea. Město toto bylo několika tisíci Garibaldianů obsazeno, kteří dobře ohrazení městskými zděmi chráněni byli; papežského vojska se čítalo kolem 700 mužů. Za tři hodiny bylo město v rukou vojska sv. Otce, při čemž z papežských jeden toliko padl, a 4 poranění byli, kdežto druhá strana 60 mrtvých a 113 zajatých čítala. Podobně se vedlo v St. Lorenzo, Farnese, Vallecorse, Nervla, Monte-Libretti atd. Takřka všude bojoval jeden proti 4, a mnohdy proti 10 a všude zvítězili papeští s nepatrnou ztrátou. Monte Libnetti bylo obsazeno 3000 Garibaldianů, jistý poručík žene s 68 muži zuavů útokem na město, hájí se tak dlouho, až kulkou nepřátelskou zasáhnut padne; i hned převezme jistý Bach, rodem Němec, vrchní velitelství a drží se od 5. hodin z poledne až do 3. hodin ráno, když ale vidí, že nesmírná síla Garibaldianů k městu táhne, opouští toto, vezma sebou 5 raněných a 10 zajatých.

Budiž mi též dovoleno podotknouti, co jsem sám zkusil. Ještě se snad upamatujete, kterak jsem byl nezdravým, když jste byl v Římě. Vůbec přes celé živobytí netěším se pevného zdraví. Brzy se nedostávalo vojska; Garibaldské vojsko ale pořád rostlo piemontskými vojáky a všelijakou lůzou rozmnoženo, měli i dělostřelectvo a 16000 mužů silni blížili se Římu. Brány se sice upevnily, ale nedostávalo se vojska, které by všechny útoky Garibaldianů odrazilo, a kdyby je bylo odrazilo, tak jim hrozilo nebezpečnoství od Říma odděleni býti.

Tu nastala povinnost osobně vystoupiti a to tím více, poněvadž od Monte Mario, kde se Garibaldiani postavili, zahradami Vatikánskými noční útok se očekávati dal, a noční hlídky mnoho vojska zaměstnávaly. I já jsem více neváhal s několika známými, mezi nimiž Marchese Patrizi, dva mladí Borghese, Duca Salvati Aldobrandini atd. a Francouzi z domova sem přišli svoji službu nabídnuli. I byli jsme ozbrojeni a deunně jsme byli zaměstnáni buďto co hlídky aneb jsme konali stráž na baštách Vatikánských. Od 3. hod. z poledne až do 7 hod. ráno konal jsem službu a takřka vždy pod širým nebem za studených mrazivých nocí a dešťů a větším dílem bez strážnického domku a předce jsem zůstal čerstvý a zdravý, jak kdybych měl nejpevnější zdraví. A tak se vedlo všem. Čím se to stalo? Totě tím, že nám pomáhal ten, který dopouští nemoc, ale též uděluje zdraví. Asi 6000 Garibaldianů se usadilo a ohradilo v Monte Rotondo a v nedaleko ležícím Montana. V neděli dne 4. listopadu započaly boj naši zuavové, Francouzi stáli v záloze. Garibaldiané měli krásné postavení, jsouce chráněni lesem a vedeni piemontskými důstojníky; bojovali též udatně, poněvadž většina pozůstávala z piemontských přestrojených myslivců. O 4. hod. byli z jednoho postavení do druhého tlačeni a Montana brzy přišla do moci našinců. Noc přerušila prozatím boj. Na naší straně bylo 60 poraněných a 15 mrtvých. O 11 hod. když jsem se právě stavil na lůžko, bylo mi rozkázáno ráno o 6. hod. s vozy, lékařem a milosrdnými sestrami se odebrat na bojiště. I zůstal jsem zhřuru, bych se mohl připravit a některé listy napsat. Ale o 3. hod. již pro mně přišly. S východem slunce byli jsme na určeném místě. Hle jaký pohled! Leželi tu našinci mrtvi a poranění; Garibaldianů množství se strašně zpotvořenými tvářemi, s daleko otevřenými zoufajícíma očima a zatatými pěstmi. Našinci měli zavřené oči a leželi tu jako ve spánku. První, na kterého jsem přišel, byl setník de Beaux; ještě den před tím jsem s ním mluvil u dveří P. Rubillona u kterého ještě s jiným setníkem u sv. zpovědi byl . . . Zmuživ se počal jsem svou práci vykonávati s nebohými raněnými, budiž to přítel neb nepřítel. O 10 hod. mělo se opět započít. O 7¹/₂ hod. podala se Montana, a Monte Rotondo. 1400 zajatých bylo odzbrojeno a do Říma posláno

i s celým dělostřelectvem. Na večer jsem se navrátil s jedním poraněným důstojníkem a poraněným nadporučíkem do Říma. Strašný den to byl pro mne, nejstrašnější snad celého života. Milosrdné sestry byly též v ohni, jako naši kněží. Podivuhodné jest téžto, že všechny provincie zůstaly papežovi věrny vzdor všem prostředkům lži a přemlouvání je odciziti. O nezbednosti Garibaldianů nelze ani úplný obraz podati. V kostelích páchají hrůzyplné skutky, obrazy a kříže třískají, svčené hostie nohami šlapou a kdo nechce s nimi držeti, bývá synem smrti. Všude prohlášená republika ve jmenu diktatora Garibaldiho.

Z tohoto vidíte, že se nám tak zle nevede, Bůh jest s námi; pro tentokráte jsme osvobozeni, ale ještě není všemu konec.“

Svatý František Salesius.

Patron apoštolů modlitby.

(Dokončení.)

4. Práci a bojem k vítězství.

Mladý hrabě František stal se, jak jeho nejvřelejší touha byla, knězem, naproti všemu odpírání otcovu, který pro něho již bohatou nevěstu byl vyhledal. Ve správě duchovní byl co probošt v Arncy ustanoven, kde tenkrát biskup Ženevský a kapitula jeho sídla, vyhnání byvše ze Ženevy od Kalvínů. Ačkoli ve vysokém postavení věnoval se František celý spásu duší; na kazatelně, ve zpovědnici; u lože nemocných — v městě i na venkově. Jeho apoštolské horlivosti určil ale brzo Bůh, jeho co výborného nástroje ve velkém dílu spasení lidského používaje, práci těžší a statečnosti jeho přiměřenou. Vejvoda Savojský chtěl zavést katolické náboženství v kraji Chablaiském, odkudž již před 70 lety od Kalvinistů vytisknuto bylo, — krásný to zajisté úmysl knížete katolického! — a sdělil své předsevzetí ctihodnému biskupu Ženevskému *Granier-ovi*. Tento nemoha pro vysoké stáří apoštolskou tuto práci sám převzít, uložil ji mladému proboštovi Františkovi. Lidská moudrost neslibovala si mnoho výsledku z toho podniknutí, ale toliko mnoho namáhání a pronásledování a málo užítku. Avšak František podvolil se v důvěře na Boha té nesnadné úloze, ze zarytých nepřátel církve — Kalvinistů — dítky věrné učiniti. „Prostý jako holubice a obezřetný jako had,“ bydlel v noci na pevnosti *Allinges* (čti Alinžé), aby svého života byl jist, a vycházel každodenně do města *Toron*, kde tenkrát bylo sedm toliko katolíků, večer vracel se teprv zpět při povětrí jakémkoli. Takto chtěl obyvatelstvo, které náboženství katolické a jeho kněze v ošklivosti mělo, napřed s pohledem na sebe obeznámiti a jejich zášť poněkud zmírniti; pak doufal i jejich lásku a důvěru si vyzískati, aby přístupu měl k jejich srdcím. Mezi tím věnoval ranní své hodiny posádce v *Allinges-u* a požehnání, jaké jeho každodenní kázání, podporováno zbožným jeho příkladem, zvláště ale jeho láskou a přívětivostí, pro obyčejné a vyšší vojáky přinášelo, nebylo tak nepatrné. Kteří z nich byly Kalvinisté, vrátili se do lůna církve katolické; hříchy, které dříve mezi nimi panovaly, pominuly a všichni, jak novo obrácení, tak i ve víře katolické narození, cvičili se v životě zbožném, který i vojanský stav nad míru krásí a jemu potřebný jest.

Brzo dvě leta konal náš Světec každodenně svou cestu z *Allinges-u* do *Toron-u*, — 2 hodiny sem a tam; — avšak, jak se zdálo, bez výsledku, nebo ještě

ani jednu duše nezískal. Zima roku 1594 byla velmi tuhá. Obyvatelé měli zakázáno, z Františkem jakkoli zacházeti aneb mluvit a tomu příkazu byli poslušni až k nelidskosti. Tu přišel František častěji do nebezpečnosti smrti. Jedenkrát zachvátila jej při návratu jedo z Toron-u tmavá noc. Cesta jeho vedla hustým lesem ve kterém bylo lehce zablouditi; k tomu bylo mnoho sněhu a ustavičně se metlo, V skutku zabloudil také a přišel do dědiny, tloukl na všech vratech, a prosil o nocleh. Nikde ale nenalezl tak milosrdných lidí a byl by zajisté musel zmraznouti, kdyby nebyl za dědinou jakousi pekárnu našel, kde v teplé peci přenocoval. Po druhé když zabloudil, přišel v nejhustším dešti do jiné dědiny, nedostal ale nikde noclehu a musel venku v tom dešti celou noc probdíti. Opět jindy ukryl se v podobném případě ve starém jakémsi rozpadlém stavení, ráno ale spozoroval, že za přístřeší mu sloužil zrušený katolický chrám.

Při všech těchto nesnázích neztratil ale stálosti a zmužilosti. A hle! brzo ukázal se užitek dříve nepozorovaný. Obyvatelé odložili konečně svou zášť, na přívítivost svatého kněze byli též přívětivi a jevíli zalíbení na jeho návštěvách, a rozprávách. Konečně se poštěstilo Františkovi, že směl na jednom zámku blíž Toron, který přináležel jakémusi šlechtici, jež nedávno víře katolické získal, rozmluvy o věcech náboženských vésti. Přítomní poslouchali jej s napnutostí, divili se a konečně i přesvědčili se — o pravdě víry katolické. Jednotliví vrátili se do lůna sv. církve. Tu ale obživla i zášť kazatelů Kalvinských. Hyzdili a tupili Františka, jak jen mohli a pravili i, že čisté učení katolické ani nevykládá a tím Kalvinský lid mámí. Tu se viděl František nucena, veřejným spisem sebe hájiti a vyzýval kazatele kalvinské k veřejné rozprávě o věcech náboženských, aby buď oni pravdu vyznání kalvinského, aneb on pravdu vyznání katolického dokázali. Pro hanbu před přívrženci kalvinskými slíbili tito kazatelé, že se v určitý den k veřejné rozprávě či hadce dostaví. V ustanovenou hodinu bylo již velké množství lidí shromážděno; náš světec František dostavil se též, z kalvinských kazatelů ale ani jediný. Dali ledajak se omluviti, a každý z přítomných z toho poznal, že sami sobě a svému učení nedůvěřují. Konečně přišel jeden k Františkovi, celý rozmrzený a zahanbený nedůstojným jednáním svých spolukazatelů, dal se do rozmluvy; byl ale brzo o pravdě víry katolické přesvědčen a vstoupil na to do církve katolické, ano, pronásledován jsa od svých dřívějších společníků, zemřel brzo pro svou novou víru.

Nyní ale dosáhla zlost kalvinských učitelů nejvyššího stupně. Najali dva zákeřníky, kteří měli Františka usmrtiti, když obyčejnou svou cestu z Toronu do Allingesu lesem konal. On ale šel jim srdnatě vstříc, když vystoupivše ze křoví na něho mířili, a dí jim: „Přítelinkové, vy se prohřešujete! Snad nebudete chtítí zavraždit člověka, který vám jaktěživ nic zlého neučinil a v každém okamžení hotov jest, svůj život za nás položití?“ Tato srdnatost a tichost přemohla je. Přiznali se ke zločinu a prosili na kolenou za odpuštění. Svatý zachoval v té případnosti úplnou mlčenlivost; nicméně dozvěděl se o tom velitel posádky v Allinges a náš horlivý misionář byl od toho času vždy 6 muži doprovázen, aby před dalšími úklady svých nepřátel chráněn byl. Tato ochrana zdála se ale jeho apoštolskému duchu nepřihodnou býti, pročež v důvěře na všemocnou ochranu Boží počal úplně v Toron bydleti. Služby Boží konával za městem v staré kaple, kam každodenně v letě a zimě i s nebezpečstvím života chodíval, aby nejsv. obět přinesl a sebe chlebem andělským sílil. Nyní hrnuly se lidé k jeho kázáním a při jediném, které o večeri Páně jednalo, přistoupilo 600 Kalvinistů do církve svaté. Jestě četněji dělo se obrácení,

když svou prosbou naproti všemu odporu Kalvinistů v městě Toron samém jeden chrám pro katolíky obdržel. Hned první den, když zde služby Boží konal — byli Vánoce — přijmulo 800 duší z jeho rukou nejsv. Svátost. Že i tu mnoho úklady jemu se strojily, není nám třeba zmiňovati. Jedenkrátě obklíčili dům, ve kterém František bydlel, vyrazili dvěře a našemu světcovi zůstalo sotva tolik času, že se mohl kdesi ukrýti. Hospodin chránil svého sluhu; jeho nepřátelé, dychtíce po jeho krvi, prohledali sice celý dům, nenalezli ale, koho hledali.

Nic nebylo s to, jej v pozhnaném jeho působení zadržeti; spolek nových katolíků se ustavičně šířil a ve svém ctnostném životu podobá se onomu za prvních časů křesťanství. Když konečně jemu ještě někteří pomocníci od jeho biskupa a papeže Klementa VIII. posláni byli, mohl 1598 po pětiletém modlení, namahání a trpění! — psáti: „v těchto 65 farách, kde dřív ani 100 katolíků nebylo, není nyní ani 100 Kalvinů.“

5 Vítězosláva.

Ve svých apoštolských pracích v Toron-u byl zvolen za spolupracovníka v biskupství (*coadjutor*) a 1602 na biskupa vysvěcen. Svět by považoval toto povyšení za vítězoslávu jeho neunavených prací; to my ale daleko nemíníme nápisem tohoto oddělení „Vítězosláva.“ Pravá sláva duše křesťanské jest v její cnostech, která ale jako nám pozůstalým, tak i jí samé teprv po smrti vezdejší patrněji se ukazuje.

František vyniká ve svém životě právě tím, že ničím nechtěl vynikati, že nehledal na cestě spravedlnosti nic neobyčejného; on si vyvolil onu zlatou cestu prostřední a největší cenu kladl v to, aby vše své povinnosti co nejzvěrubněji vykonával a sice ne pro zisk vezdejší aneb chválu lidskou, ale z lásky k Bohu. K tomu zevrubnému plnění jeho povinnosti byl mu velmi nápomocen jistý denní pořádek, od kterého se bez dobré příčiny nikdy neodchýlil. Co biskup měl následující. Každodenně vstával o 4 hodinách, věnoval první hodinu zbožnému rozjímání, konal pak se svými domácími ranní modlitbu, studoval na to v písmě sv., sloužil o 9 hodinách mši sv. a ostatní čas dopolední věnoval pracím svého úřadu. Po obědě bavil se přátelskou rozmluvou asi hodinu a ostatek svého času vyplnil svými duchovními pracemi a jiným zaměstnáním svého úřadu. Po večeri předčítával svým domácím něco zbožného a modlíval se s nimi večerní modlitbu. Pak se pomodlil ještě pro sebe církevní noční hodinky a odbyl, měl-li psaní psáti aneb něco ještě modliti. On spával 5 hodin, neoblékal se nikdy v hedbáví, jak to ve svém vysokém postavení činiti mohl, nevedl žádný velký dvůr, ale vše bylo u něho jednoduché a dle opravdivé potřeby zřízeno. V pátek a v sobotu, jakož i ve svatvečer před slavnostmi Panny Marie a jiných svátků se postíval. Ovšem ukládal si sv. František i jiné přísnosti a sebezapírání, nejvíce váhy ale kladl na zapírání, jaká mu Bůh v každodenních jeho zaměstnáních sám sesýlal. Od přírody byl on ke hněvu a prchlivosti náchylný; ustavičným ale sebezapíráním a přemáháním dovedl to tak daleko, že právě ctností tichosti a mírnosti vždy a naproti každému vynikal. Tato tichost a něžné milosrdenství získaly mu též srdce nejzatvrzejších kacířů, když jen nějaký čas s nimi obcoval; počet obrácených na víru katolickou páchí se na víc než **70000**.

Nemenší péci, než o hříšníky, měl František o spravedlivé a ke zbožnosti náchylné duše; o tom svědčí mnohá jeho psaní k jeho přátelům, plná překrásných, naučení, jakož i kniha „Filothea“ od něho sepsaná. V těchto jeho starostech o blaho

duší Boha milujících byla mu mnoho nápomocná sv. Johanna Františka z Chantalů (čti Šantalů). Seznal ji, když v *Dijon-u* (čti Dižon-u) postní kázání držel a její svědomí od toho času řídil. V ní poznal silnou, statečnou duši ženskou (*mulier fortis*) a její pomocí založil krásný řád panen, *Navštívení Panny Marie*, známý jinak pod jmenem *Salesianek*. Památná jsou ona slova, která krásného, ve všem souměrného ducha ukazují: „Příliš mnoho a příliš málo shovívavým býti — oboje škodí. Nám lidem jestiž těžko, středu se držeti; avšak chybuji-li, chci raději velkou dobrotou než velkou přísností chytiti.

Jak v celém svém životě tak i ve smrti ukazoval František svatou prostotu a pokoru. Na hod vánoční kázal ještě, třetího dne ranila jej mrtvice. Od té chvíle staral se toliko o dobré připravení-se k smrti a všechny bolestné prostředky, jichž lékaři k zachování jeho života užívali, snášel s tichostí a odhodlaností. Když jej kdosi upoměl, aby se sv. Martinem sám prosil o zachování svého života: „O Bože, jsem-li Tvému lidu ještě potřebným, chci rád ještě déle živu býti,“ cítil se uražena, že jej přirovnávají tak velkému svatému a pravil: „Zbytečný sluha jsem, jehož ani Bůh ani lidé nepotřebují.“ Skonal tiše a svatě, jak i žil, 28. prosince 1622, v 56. roku svého věku a ve 20 svého biskupského úřadu. Roku 1665 byl za svatého vyhlášen a spis tohoto vyhlášení dosvědčuje 7 zázraků, které Bůh na jeho přímluvu učinil, totiž vzkříšení dvou mrtvých, uzdravení slepého od narození, dnou stíněného a třech kulhavých. „Jeho památka jest v ústech sladká jako med.“

Duchovní Budiček.

5. Stupeň pokory: upřímnost ke svému duchovnímu otcí.

†* Svätý Otec Benedikt, či mlaštne sťrže něho Duch svätý vyučuje takto: „Pátý stupeň pokory jest, když (řeholník aneb každý po křesťanské dokonalosti toužící) vosechny zlé myšlenky v jeho srdci vystupující, aneb skutky zlé ve sřrně ob něho spáchané pokorným vyznáním svému opatovi (otci duchovnímu) vyzjeví.“ Toto své učení dotvrzuje sv. Otec i písmem sv., mluví dále: „Napomíná nás v té věci Písmo, ano bí: „Vyzjev Hospodinu cestu svou a naději měj v něm.“ (Žalm 36, 5). A opět praví: „Sdělujte se Hospodinu, nebo dobrý jest a na věky trvá milosřrdenství jeho.“ (Žalm 105, 1. a Judith 13, 21). — Svätý Benedikt nemáí tímto vyznáním toliko zpovídání-se ze hříchů opravdových, nýbrž i z myšlenek zlých, které v srdci vystupují; a to je, můj rozmilý, již značný stupeň pokory. Nebo hle, člověk sebe sama obyčejně za mnohem lepšího považuje, nežli v skutku jest, ospravedlňuje se před sebou ustavičně a nechce ani sám sobě se přiznati, že v tom neb onom chybil a winen jest; tím méně dověde on toho, aby se své křesťosti, když newyhnutelně nemusí, jinému člověku sdělil. Kdo nicméně sebe tak dalece přemohl, že sám o sobě tak mnoho toliko myslí, čím jest, totiž ničím, a t dovršené a dosvědčení svého vědomí celou propašt sprosřáckých, nekřesťanských, ano hřisřných myšlenek, jako hnujné hřtždo jessřřčci, svému duchovnímu vůdci ukáže a takto se potoří, ah! před tím klobouk dále! V poslední válce států severoamerických, vřřkládaly mnohé noviny, přisřstupovali (nenuceni) vojáci katoličtí ve velikém počtu ke sv. zpovědi (krásná to věc a velmi žádoucná i v našem vojsku!) tak že zpovědníci, ačkoli neuvorně ke službám zbožných vojsků stáli, daleko nedostačovali. V takové jedné tlačenici, jaké se kolem zpovědníka pro velké nával kajicných vřždy dělaly, nacházjel

se též voják, jemuž příkaz jeho pluku jen málo času ještě nechtával, aby se o svou duši postaral, neb v příštím okamžení měl již jíti do kravaného boje. Nemaje ale mnoho naděje, že se brzo až se z odpovědní samému protlačí, počal, jak mile viděl odpovědníka opět s jedním hotového, nahlas se zpovídati přes hlavy několik svých kamarádů. Kněz slyše to kázal mu, aby nemluvil tak nahlas, by jeho hříchy mšiční přítomní neslyšeli, ale raději poshověl, že na něho brzo řada přijde. Odhodlaný voják ale dal mu za odpověď: „Až, co bych se ostýchal, vždyt tito (jeho kamarádi) nejsou bez toho mnoho lepší, nežli já,“ a nedal se ve své veřejné zpovědi mýliti. Nevím, zdali se nestítal své hříchy veřejně vyznati proto, že své soudruhy za právě takové hříšnější měl, jakým byl sám, (což by nebylo mnoho chvalné), aneb, co pravdě velmi podobno jest, že mu na jeho cti před světem mnoho nezáleželo, kterou svými hříchy před Bohem byl promarnil a nyní opravdovou kajícíností chtěl vyžít. Na každý pád ale zapamatuj si to, milý čtenáři, pro svou zpověď velikonoční, když tě tvá samolásky zdržuje, abys nejen své menší poklesty, ale opravdové hříchy upřímně z odpovědníky vyžnal.

Pro tentokrát nebude se budíček s tebou mnoho hásťeriti o pátem stupni pokory samém ale sleze trochu doleji a dopomůže ti, abys se v tento svatý čas velikonoční úplně vzpomínal ze svých hříchů, bys takto k novému životu s Kristem Pánem postáti mohl. Jsou dvě třídy křesťanů, kteří nikdy o svých hříších nemí, nebdali totiž, sotva jednou za rok se zpovědníci se přivelebí, a zkažení pobožní, kteří se domnívají, že jednou nohou již jsou v nebi a u samého trůnu Svatošti Boží. Pro oboje budíž zde něco.

Kouzelné zrcadlo. V městě Benecii tropila již po delší čas jedna mladá a slídná, ale lehkomájná osoba nepléchu, rozestírala vždy dále a dále síť svého svědnictví. Jeden zbožný kněz, jmenem *Hypolit Galatinus*, měl útrpnost s duchovní nuzotou této světačky a proto hleděl se s ní seznámiti a obýval světnici, jejíž okna byla právě na-proti přibýtku této hříšnice. Ulice byla dosti úzká, takže ta osůbka příležitost měla, pozorovati, co se ve světnici Hypolitově děje. Každodenně viděla jej, jak celé hodiny nepohnutě jako před zrcadlem stává. Lehkomájnice patřila na toto počínání dlouho s podivením, konečně ale vyssinula se z okna a otázala se: Také vzácné zrcadlo to má, její melebný pan soused a připojila tu usštěpačnou poznámku, že je to pro muže, její celé město za svatého má, předce trochu marnivé a jessitné, každodenně celé hodiny v zrcadle se zhlížeti od hlavy až k patě. Hypolit, který na tuto příležitost dlouho byl již čekal, odpověděl: „Ač je mám zrcadlo velezácné, které mne o ničem v nejistotě nenechává, co na sobě uspořádati a popraviti mám.“ „Až bych toto zrcadlo viděti mohla,“ pravilo usštěpačná a Hypolit nemáhal, jejímu přání vyhověti a ono zrcadlo pod pláštěm do jejího přibýtku přiněsti. Nebočtamě odhodila ihned pláště, aby to podivné zrcadlo, či sebe samu v něm v dobrém světle spatřiti mohla. Ussat nastojte, jaké to překvapení! uztřela více, nežli chtěla. Nebylo to zrcadlo, ale výborně malovaný obraz představující Krista Pána s korunou trnovou a bolestně kravaným obličejem. Jako bleskem omráčena stála světačka před knězem. „He, milá dcero, počal nyní duchovní, toť jest mé zrcadlo, v něm se zhlížím každodenně mnohé chvíle a zde poznávám svou pravou podobu naštrž a zvrub; tu já vidím každodenně, že takové lásky nejsem hoden, že mnoho i toho skromného dobrého, které člověk koná, toliko na oko jest konané, kdežto tato trnová koruna a ta krev, jež pokrývá obličej, svědkem jsou nejčistší, nejsvětější lásky. Koukni se jen do toho zrcadla, milá dcero, viz zde svého Spasitele; nezdá se ti, jako by tobě volal: He, mé dítě, pro tebe nesl jsem korunu tu trnovou, abych tě vykoupil z věčného zahnutí a nepomíjející korunu nebestou vyžítal, a ty ověncuješ svou hlavu marnými, hříšnými tretinami, můj obličej polit jest krví, vlasy mé botnají potem úžostí a krví, abych tě

vyšvobodil ze zajetí pekelného, a ty se vydáváš hříšným svým životem opět v porobu knížete pekelného. Wiž člověče! co učinil ze mne, tím jsem se stal pro tebe!“ — Takto a podobně mluvil ctihodný kněz. A kdýž marná světačka v tom zrcadle se byla zhlédla, padla k nohám kněze, odřekla se té hodiny svého hříšného života a vedla až do konce zbožný, Bohu milý. Obraz trpčícího Spasitele byl oň kouzelné zrcadlo, které jí ne právě podobu těla, nýbrž duše její ukázala.

Takové zrcadlo neshledalo by pranic mnohým tak zvaným poctivým mužům a ženám, kteří přicházejíce konečně jednou (!) za rok ke správě Boží na žádný hřích se upomenouti nemohou, leč na některou roztržitosť v modlitbě, nemilosrdnost k nuzným ale nelaskavost a mnohou nepoctivost v obcování s blízným, nebbalé aneb docela přewrácené vychování dítek a spravování své domácnosti, lhostejnost ano opomrňování životem opravdu zbožným a křesťanským a vsselike jiné welbloudy za něco, k životu obecnému patřící, považují. Zhrozili by se, shlednouce se upřímně v ono swaté zrcadlo.

Uhodila Kosa na Kámen. Jestit jeden druh lidí, ne méně, ano mnohém horšších než oni, o kterých jsem se právě zmínil, tak zvaní swatoussci či pobožnůstkáři. (Patří k nim ze čtenářů „Školy“ také někdo? Nerád bych). Tito se líssí se od pobožných ve skutku nejhlavněji tím, že nemají žádné lásky a žádné pokory. Jednou přišla taková osoba ke zpovědníkovi moudrému. Tu na sebe žalowala, oči a hlavu, jako z pokory zkrucujíc, že jest tvor ten nejhříšnějšíssí, jenž již dávno zasloužila od Boha zatržena býti, welebný pán nechal se ráci její hříšné duše ujmouti. Welebný pán nebyl ale teprw minulého roku wyswěcen a proto wěděl již dobře, s kým má to práci. Místo aby jí byl těssil a chwálil pro jemnost její duše, stwělé jako z brusu nový cinový talč, a místo aby jí pomozbuzowal, jen dále pokračowati na cestě dokonalosti, neodporowal jí pranic, jak toho byla očekávala, ale prawil jí: „Jestit prawda, já jsem již těž zaslechl, že nestojíte za mnoho; jest již na čase, abyste začala opravdu myslet na dokonalé polepsšení života.“ — S co kozla, jak se ztrčila ta pobožná! „Kdo mně může něco sspatného dokázati,“ wskočila do řeči takowka hlasitě, „co wíte proti mně? Předstawte mně ty, kteří se opomazují takowého něco o mně mluwiti; já jsem nepřišla ke zpovědnici, abych si nechala hrubianství říci, wíte to, toho si já zapowědám.“ A utekla od zpovědnice čerwená jako piwoňka a nadávala jessť za zpovědnici. „Ten tam, ten mne jakkě žiw nedostane.“

Už můj Bože, jak jest předce slepý člověk! Nic není zajiště dobré, než co z lásky k Bohu konáno jest, a i dobří křesťané činí tak málo, pramálo, z čisté lásky k Bohu, — tu by měli aspoň nahlédnouti, že wsse jejich činění a snažení nazwíce hříšné a posstwrněné jest, mimo ty mnohé přestupky jistých přikázání. Kdybychom z těch třech (a snad i více) tisíců, kteří tuto „Školu“ čtou, tu nejlepší dussi wybrali, nalezla by zajiště jessť mnoho sletů na sobě, kdýby se jako do nějakého zrcadla podíwala do sedmé kapitoly čtvrté knihy „Následování Krista Pána,“ která doslowně zní takto:

„Wzdychej a žaluj, že dosud jsi tak tělesným a swětáckým; tak neumrtweným v nárůžiwostech, tak plným pudů žádostí; — tak nebezpečným ve smyslech zewnějšších, tak často zapleteným v mnohé marné myšlenky; — tak mnoho nakloněným k zewnějšším wěcem, tak nebbalým ke wnitřním; — tak pohnutliwým k smíchu a rozpustilosti, tak twrdým k pláči a tajcnosti; — tak ochotným k životu swobodnějšsimu a k pohodlí tělesnému, tak lenossným k přisnému a horlivému životu; — tak wssetečným ke slyšení nowinek a widění krásných wěcl, tak wáhawým ke přijmatí nízkých a opomrňených; — tak chtiwým po welkém majetku, tak skouplým k dáwání, tak twrdossijným k podržowání; — tak neprozřetelným v mluwení, tak nezdrženliwým v mlčení; — tak nespořádaným ve

mrawech, tať nemotorným we skutcích; — tať přehlíivým (mylívým) na jídla, tať hluchým na slovo Boží; — tať rychlým k odpočínku, tať zblouhávým ku práci; — tať bdícím k pohádkám, tať ospalým k nočním hodinám; — tať spěchajícím ku konci, tať roztržitým k pozornosti; — tať nedbalým w oddívání swatých hodinet, tať mlažným w sloužení mše swaté, tať suchopárným w přijímání; tať spěšně roztržitým, tať řídco úplně w sebe shromážděn; tať kwapně pohnutým k hněwu, tať lehkovážným, kdž jiným se nelíbí; — tať přehlým k odsuzování, tať přísňým w kárání; — tať veselým w štěstí, tať slabým w neštěstí; — že tať často mnohé dobré si předselbráš, a maličko ke skutku přiwádíš.“ — He, to jsou tať asi ty špiny (w skutku nemalé), ku kterým se mnohý nechce ani přiznati, ačkoli w nich třeba až po ussi wězi. Sundej, bratříčku, sestřičko, jenom tu šfrabosťku, pod kterou se zakrýváš, maťopust již pomínuł a jsme již opět u konce swatopostu, neklamej (nejwice) sebe sama a wyznej jen hezky upřímně, ať ne wesele, před sebou a Bohem a jeho zástupcem we sw. zpovědi, že jsi — — —

Sv. Anežka z Monte-Policio.

(20. dubna.)

Svatá Anežka, panna vzuešená vírou a pobožností, narodila se l. P. 1268 z rodičův zámočných v Monte-Policio. Již její původ nechtěl Bůh všemohoucí nechati bez osvědčení. Hned po jejím narození objevili se ve světnici, kde matka její s několika ženami se nacházela mnohé voskové svíce, podivným způsobem byvše rozžaty a naplňující všechny přítomné bázni, avšak i radostí. Podivný tento zjev, jenž ukázati měl budoucnost novorozeného dítko, potrvál po více hodin, až pak najednou zmizel. Svátá panna v dětinství svém co nejdříve naučila se modlitbě Páně a pozdravení andělskému. Jiných držek se vystříhala a opovrhovala všemi dětinskými hračkami. Zatím ale v úkrytě ony modlitby klečíc na kolenou se sepjatýma rukama vykonávala. Což když po delší dobu byla činila, počala v ní vzkvétati touha po životě rozjímavém, řeholném. I ždála si, by jí popřáno bylo dokona moci se oddati službě Boží. Tuto svou tuhou po životě klášterném také rodičům svým vyjevila dosvědčující dětinně, že musí jeptiškou se státi. Zlý duch vidá, že ona svátá panna velmi bude jemu na závadě, hleděl častokráte rozličným způsobem na ní pomstiti se. Tak ku příkladu vzal jednu na sebe podobu dravých krkavců, kterižto svatou pannu přepadnuvše svými drápy a zobáky hrozně ji rozedrali. Rodičové ať se z prvu zpěchovali dovolili jí vstoupiti do kláštera, konečně k jejím prosbám svolili. V desátém létě věku svého obětovavši se Bohu počala svatá Anežka co nejpřísněji každé chvíle času používat. Již po několika dnech jejího prodlení ve klášteře nazvala ji dohlížitelkyně kláštera pannou svatou. Ať mladička ještě celá v Bohu žila, a srdce její láskou ke Tvůrci tak bylo rozníceno, že jeptišky mnohdykráté viděly ji vysoko ve zduchu vyvýšenou a s Bohem spojenou. Zvláště jedenkráté Anežka modlíc se před ukřížovaným Spasitelem láskou k němu tak byla zaujata, že až ku kříži nad oltářem vzduchem pozvednula se, a kde miláčka svého Krista Ježíše co nejvroucněji líbala a kochala, načež opět dolů se ubírala. Všechny spolusestry pro její swatost u veliké jí měly vážnosti a lásce; neboť všeliké cnosti co nejkrásněji skvěly se na zbožné této panně, zvláště poslušnost, pokora, horlivost v modlitbě, přívětivost, rozšafnost, láska k Bohu a k bližnímu. Jsouc čtrnáctiletá stala se dohlížitelkyní kláštera, kterýžto jí uloženy

úřad co nejbedlivěji vykonávala, aniž by však ve přísnosti a kajenosti sobě byla uvolnila. Bylať též vřelou ctitelkou nejbhlahoslaveuější Bohorodičky Panny Marie, kteráž se jí také zjevila řkeuc jí, že před smrtí svou vystaví kostelíček ku počtě Panny Marie, což se i stalo. Jsouc patnácté let stará stala se abatyší klátera ve městě Procenum, kdež mnohými divy svatost svou prokázala. Neustále prahnula po tom, by jí popřáno bylo obejmuti Ježíse Krysta. I obrátila se s vroucnými prosbami k Panně Marii, kteráž ve Slavnost nanebevzetí se synem svým jí se zjevila a Ježíška do náručí jí vložila. Avšak když Bohorodička Ježíška zpět žádala, svatá Anežka nechťela ho vydáti, nemohouc odloučiti se od miláčka a chotě svého. Přišlo to tudyž až ke zbožnému zápasu, v němž ovšem Anežka podlehla, ale zároveň zlatý křížek od Ježíška obdržela. Bylať ve stálém spojení s duchy nebeskými. Anděl se jí častěj zjevil, jenž po desetkráté nejsvětější tělo Páně ku přijímání jí donesl. Mnohé divy stávaly se skrze ní. U Monte-Policio dala vystavěti klášter, v němž zavedla řeholu sv. Dominika; i sama se stála Dominikánkou. Téžce onemocněvši trpělivě snášela chorobu svou, aniž by povinnosti své byla zanedbala. Když však nemoc její vzrůstala, toužíc se svatým Pavlem (k Filip. 1, 23.): „rozdělena býti, a býti s Kristem“, těšila sestry své vůkol kvílící; pak po nejvroucenější modlitbě obklopena jsouc ode zbožných sester uhírala se k miláčku svému do nebes léta 1317. 20. dubna v 49. létě věku svého. Četné divy na přímluvu její udály se. — An tudyž Bůh svatou Anežku tak skvěle oslavil, že jak za jejího pozemského života tak po smrti mnohé divy se staly, uctivejme ji, utíkejme se k ní, aby u miláčka svého za nás orodovala, ale následujme též cnostný její život. Neboť přímluva svatých má do sebe velikou moc, avšak jen tenkráté, když se vynasnažíme takovými býti, jakž oni si toho od nás přejí, když se vynasnažíme milovati Boha nade všecko, což bylo jediné přání, jediná žádost Svatých.

(Dle Bollandistův.)

Královna mučenníků.

Stála Matka litující,
u dřeva kříže plačící,
když pněl na něm Kristus Pán

Máš ještě matku, a miluješ tu matičku svou? Tož řekni mi, jak je ti u srdce, když ji vidíš usazenou, jak je ti u srdce, když matka pláče nad tebou. Zdaž nepálí tě každá ta slza v srdci tvém jak uhlí řeřavé, zdaž neulíbal by's raději ty slzy s tváří zarmoucených a celováním nevyploudil na nich úsměch spokojený?

Když za dávných časů byl Řím ještě republikou pohanskou, žil tam muž jmenem Koriolan. Stalo se jednou, že prohřešil se hrubě proti lidu obecnému, sám hrdý šlechtic. Lid chtěl míti zadostiučinění. To rozhněvalo Koriolana tak, že zlost svou z lidu přenesl na celou vlasť, a zradiv ji, přešel k úhlavním jejím nepřátelům, a neznaje k ní slitování válkou pustošil požehnané nivy města rodného. A hle! Zalkala matka nad počínáním synovým — a slza její proměnila syna z vlka v beránka.

To srdce, jež zůstane k slzám matčiným lhostejné, to není snad ani z pleti a z krve lidské. Ó matko ubohá, jestli že dítě tvé má srdce takové! A ty Máti ubohá, Máti přebolestná, jenž stojíš tam na Golgotě pod křížem Syna svého, ó rei mi, jak je Tobě!? Tvůj Syn na kříži! Kam Tě to zavedla láska Tvá, že jsi myslela

o Něm, že zdárný syn? Či v národě Tvém se přibíjejí zdární synové na kříž? Tvůj Syn na kříži! A Mojžíš proklel každého, kdo dotkne se dřeva kříže! Ó prehni Matko, prehni, a nevydávej se výsměchu lidí zlých! Proč prodléváš? Nechlubila jsi se Synem svým, když po královsku vjížděl do Jerusalema; a teď se jím chceš chlubit, teď se k Němu znáš, když sám zločinec na kříži visí mezi zločinci? A co za to máš, že znáš se k Němu? Vždyť si Tě ani nevšímá, vždyť ani nevidí Tvůj bol, a vrahové mu milejší matky vlastní! Což neslyšíš Jeho, jak za ně se modlí? Ba milejší mu ten rozkříčený lotr po straně Jeho; vždyť má pro něho ráj! Však konečně i Tebe oslovuje. Ale jaké to oslovení!?

„Ženo!“

Což zapomněl v bolestech svých, že ta „žena“ jest Jeho matkou?

Což nemohl Tě osloviti tím láskyplným slovem „matko“, jímž dítě rodi-
telce se odměňuje nejvděčněji?

— „Hle syn Tvůj!“ jsou další Jeho slova. A koho Ti to dává za syna; kdo má vynahradit jeho místo? Aj jest to pouhý učenník Jan, který snad brzy podobného ne-li horšího osudu dojde jako mistr Jeho. Ó Máti ubohá, Máti přebolestná, rei mi, jak Ti je.

Tak představ si, duše Kristem vykoupená, Marii pod křížem. Kristus, ten vzor lásky dětinné, dnes jí nezná; dnes v den hrůzyplný, kdy hrozí puknutí matce srdce bolem přeplněné, dnes nemá citu pro ten její bol nesmírný. Dnes zapomněl Kristus na svou matku! A proč? To musely býti velké věci, které mohly Mu z mysli vypuditi matku milovanou. A přece jest to jen člověk hříšný, přece jsi to jen ty a spasení tvé! Ó koř se Jeho lásce svrchované! Děkuj ale také té Matce ubohé, že k vůli tobě vzdala se svatých práv svých, ač při tom duši její pronikl meč. Ó přičiň se zmírniti Její bol, a nezvětšuj ho svým nevděkem. Vidíš, tvůj hřích to byl, který Ho pronásledoval světem, již od té doby, co vtělený v satana ho chtěl k sobě přilákati; tvůj hřích to byl, který konečně Ho přibil na kříž. Tvůj hřích ustrojil dítku jejímu za lůžko první prosté jesle. Však rukou matky pečlivé proměnily se ty jesle v kolébku utěšenou. Tvůj hřích schystal Synu jejímu za lůžko poslední hrubé dřevo kříže — to však již nemůže matka proměnit v lůžko pohodlné. Třebas ho objímala, jako ty jesle v Betlémě, třebas ho kropila slzami svými; přece nepolehčí nikterak milovanému Jedináčku. On žízni — a matka nemůže dáti nápoje! On umírá — a matka nemůže zachytiti v náruč svou tu hlavu klesající! Ó dobo strašná! Ó Bože, Bože, jestliže pro nás jsi opustil Syna svého a zapomenul naň; jestliže jeho za nás jsi vinným učinil — proč zapomináš na jeho nevinnou matku! Či musí i ona trpěti za hřích lidský?

Zlé doby přišly na Israel, Antioch ukrutný vztýčil prapor pronásledování všech pravověřících židů. Jednoduchá smrt byla nejlehčím trestem za vyznávání víry v Boha jediného.

Úpěl Israel, a zdálo se, že utrpení přesáhá sílu jeho, a proto pomalu skláněl šíji svou pode jhem ukrutným, a více a více ubývalo ctitelů Hospodina. Kdo pak by déle snášel ty útrapy!? Došlo též na matku, která měla sedm synů; byla předvedena před soudce, a vyzvána obětovati bohům ona i synové její. Má uposlechnouti jako jiní, jinak propadnou synové a sama smrti. Pohlédla na ně, a zrak se jí zakalil. Tak mladí, krásní — a již umřít. Divně jest jí u srdce; ale pohlédnouc k nebesům, a pohledem tím prosíc pomoc od Boha, a rozhlédnouc se kolem na ty zástupy bratří Israelských, jež povolnost její by uvedla v záhubu dadouc jim špat-

ného příkladu — hrdě a vznešeně odpovídá tyranu, a důstojně posílá na smrt syny své, a konečně i sama přijímá ránu smrtící. A lid zaplesal v srdci svém, a daremné byly další nástrahy Antiochovy. — Dnes také plesal Israel před soudcem cizozemcem, plesal i na Golgotě, že umírá muž ze středu jeho — ale matce toho muže puká srdce. A jak by nepukalo? Syn přišel hlásat pravdu, a oni ho lží odsuzují; Syn přišel jim dát život věčný, a oni mu splácejí smrtí hanebnou! Viděla a slyšela ho, když sedával ve středu jejich dobře čině všem, jako král dobrotivý, za kterého opětně a opětně ho chtěli zvoliti — a dnes toho krále křížují! Pohlédá k nebesům, ale ta se tmí; rozhlédá se kolem po zástupu, ale ten jí kydá v tvář hanu a výsměch, a snad by ji dávno utratil, jako Syna, ale štítí se jí; vždyť jest matkou ukřížovaného! Jak ráda by zemřela se Synem svým, a přece vyhýbá se jí i ta smrt, která dávno by zbavila každou jinou matku života strastiplného, dadouc jí klesnouti pod nesmírnou tíží bolu.

Zajisté právem jmenujeme Marii Královnou mučenníků; neboť an její Syn na kříži pněl, trpěla Maria více, než veškerí mučenníci. Matky vidouce umíratí dítky své, a nemohouce jim pomoci, prchají obyčejně. Maria však se nevzdálila, setrvala u Syna až do posledního okamžení jeho života. Ó přidejme se k ní aspoň my, již zavinili jsme ten její bol, setrvejme aspoň my s ní pod křížem, a nikdy, nikdy nezříkejme se jejího Syna. Budme lepší soukmenovců jejich, a nepřidávejme ku starým útrapám útrapy nové — ke starým hříchům hříchy nové. Jak ona tak i my odevzdávejme se do vůle Boží, a přinášejme mu vše trápení své v oběť, by spojila se s obětí Mariinou, kterou mu přinesla, když umíral její Syn za hříchy naše, snášeje při tom smrtelná muka a větší bolesti, než kdyby sama podstoupila smrt nejstrašlivější.

„Maria, Královno mučenníků -- oroduj za nás!“

Důvěrný hovor ve „Škole Páně.“

1.

Pán Ježíš: Synu! chceš-li naléztí pravé štěstí, zpodobni zcela srdce své Srdci mému a obeznamuj se s ním. V Srdci mém nalezněš pokoj a odpočnutí, jež svět ani dáti ani vzíti nemůže. Vnikl-li bys úplně do vnitřa Srdce mého, uzřel bys odtud všecky věci pozemské, jaké skutečně jsou a nikoliv za jaké je mají pošetilí ctitelé tohoto světa; pak bys se také snadno shostil všech zbytečných a obtížných starostí o tvory a jen pravé statky za tebe hodny bys uznal.

Nyní mění se srdce tvé sedmkrát za den: brzo jest veselo, brzo smutno; nyní pokojno, nyní zbouřeno; dnes láskou k tvorům vzňato, zítra na jejich marnost mrzuto: tu ohnivo, tu vlažno -- jest jako moře nestálo. Spojí-li se ale se Srdcem mým, pak nastane okamžitě a trvale hluboké ticho. Spojeno se Srdcem mým nikdy se nezmění jsouc jako v bezpečném přístavu spásy neohroženo a neproměněno, nechť vane vně vítr příznivý nebo odporný. Jsi-li skryt v Srdci mém, nemůže ti žádný ublížiti nepřítel. Dábel sice obchází hledaje koho by pohltil a strhuje mnoho v záhubu, ale k tobě se nepřiblíží a neporuší pokoje tvého.

O kéž bys tento dar poznal! o kéž bys věděl, jaké v něm obsaženy jsou statky! věru tvůj všecken pokoj a všechno štěstí v něm ukryto jest. Stálý mír,

nerušená bezpečnost, pravá srdce radost všem Srdce mé milujícím a přebývajícím v něm! Co prospěje bohatství? co důstojnost? co zábava, je-li srdce nepokojno a nespokojeno? A co může svět dáti jiného leč nepokoj a hořkost? Nešťasten tedy budeš vždy a všude, neodpočineš-li ve mně, an já jediný tě uspokojiti mohu.

Žák: Tak jsem toho skutečně zkusil o Pane! neb hledaje ve světě pokoj nalezl jsem zmatek. Tys chtěl pro sebe a spolu pro nás, aby srdce naše jen v tobě nalezlo pokoj stvořiv je pro sebe, jež tudy nemá pokoje, dokudž neodpočine v tobě.

O nejsladší Srdce Ježíšovo! Slasti nejsvětější Trojice! Radosti všech andělů a svatých! Slastiplný ráji duší! co bych mohl mimo tebe vyhledávati, an všechno jest v tobě co žádati mohu a smím? Tys radostí nebes, blažeností země. Ano jsi štěstím všech, proč bys nebylo i mým? Ano nejsladší Srdce Ježíšovo! Tys můj pokoj, má blaženost na věky.

2. Promluva k Panně Marii vítězné Juditě.

(Vyňato z příručné knížky: „Brátrstva nejsvětější Boží Rodičky a bolestné Matky Panny Marie v klášterském kostele na Nebevzetí Panny Marie v Polloi nad Metuji r. 1592 začato, r. 1666 potvrzeno a vyhlášeno.“)

Nejbolestnější Matko pod křížem stojící, vítězoslavná Judito!

Bídni potomci Adamovi jako již od pádu otce svého vzhůru k nebi na tebe, nejdůstojnější, oči své pozdvihovali předpověděnou, kteráž bys potřítí měla hlavu ošemetného hada, když totiž na Tebe jako „denníci povstávající, pěknou jako měsíc, výbornou jako slunce, hroznou jako šik k bitvě spořádaný“ ukázala sama milost Boha všemohoucího již tehdy v ráji hrozić hadu: „nepřátelství položím mezi tebou a ženou, mezi semenem tvým a semenem jejím,“ což skutečně se vyplnilo ana jsi tomuto hadu jed na pokolení lidské vyvrhujícímú porodem Ježíše Krista, (jenž jest ono símě tvé) hlavu potřela, sama jeho jedem ani nakažena ani uštknuta; tak i my na tebe pod křížem stojící, když jsi nám dána za Matku, netoliko oči své pozdvihujeme a otvíráme ale mnohem více: že jsi ona požehnaná žena, která neustálé nepřátelství vedeš a úklady činíš hadu a všemu jeho semenu a milostiva a laskava jsi tomu, jenž jest ctitelem tvým, my tebe libě pozorujeme.

O nejslavnější Matko naše bolestná! Tys jediná na hoře kalvárské pod křížem v útrapě a v bolestech neohroženě stála! Za toto hrdinské stání tě volíme za Matku svou, tobě se oddáváme, tebe ctíme, pod tvůj stín se skrýváme!

Tys stála u kříže, abychom my padlí milostí Boží povstali k slávě věčné! Tys stála u kříže! tam jsi za nás plakala, se přimlouvala, želela, orodovala a u prostřed nejostřejších bolestí tak dlouho se potěšiti nedala, až tě sám nejmilejší Syn tvůj potěšil řka: Ženo! hle syn tvůj! — synu! hle Matka tvá!

Ženo! slovo to trpčí než matko, avšak přece milé tobě a přáné, abys jsouc Matkou Syna nejvyššího byla též ženou požehnanou mezi ženami hříšného semena, jehož jsi věčnou skázu co nejmožněji odvracovala a k povstání ruce podavši jemu dopomáhala.

O kdož více, jako ty požehnaná, na mysli uvažoval smutné zajetí člověčenstva: že bychom všickni pod vládou dábla vězící milostí Syna Božího, Spasitele světa, nevyhnutelně potřebovali!

Ach pravá naše Matko nejmilostivější! Tys starozákonní Juditu vyobrazila v tom, že jsi nedala, aniž dopustiti chtěla poddanými nás býti Assyrskému knížeti, to jest knížeti temnosti, nejúhlavnějšímu duší našich nepříteli ale sama o to ses pokusila tulichem neb mečem hlavu jeho smeci. Proto jsi pod křížem Syna svého tak dlouho stála, dokudž on vlastní smrtí smrt a nepřítel našeho nepřemohl, nad ním nezvítězil.

Ačkoliv duši tvou meč bolestný pronikl, přece jsi u kříže nepohnutě stála a tak jako Judita vítězila.

Zvítězilas! zvítězilas nejsrdnatější Matko bolestná podivně moudrá, opatrná Judito! I což ti povinni jsme za prokázaná nám dobrodiní?

O vítězoslavná Judito! My pod materskou ochranu tvou zcela se odevzdáváme! Tobě se oddáváme co synové a dcery tě prosíce, abys povždy svým bolestným, nyní však vítězným mečem, jenž na znamení svého umučení a vydobitého spasení našeho nosíš, nás hájiti a obraňovati ráčila. Přijmi o nejslavnější Matko! od všech nás tobě se poddávajících synů a dcer všelikou čest a chválu a že vděčněji tebe oslaviti nemůžeme, leč následováním spolu útrpnosti nad Kristem Ježíšem Spasitelem naším (tvé utrpení též na mysli majíce), přijmi toto naše cvičení od našeho bolestného bratrstva! Přijmi celé tobě oddané, pod tvůj stín se utíkající a hluboce vzdýchající shromáždění!

O milosrdná Matko! budiž naděje naše nyní i v hodině smrti. Budiž ochranou naší na zdejší pouti slzavé! Vyžádej nám u svého Syna, abychom v cnostech a v svatosti setrvajíce v poslední hodině života svého nepřítel přemohli a k tobě se dostali.

(Bulla tomuto Bratrstvu od jeho svatosti papežské daná.

Alexander VII.

Na věčnou památku. Poněvadž, jak správa nás došla, v kostele klášterském mnichův řádu sv. Benedikta městečka Police, Pražského biskupství, jedno pobožné a chvalitebné bratrstvo aneb congregací věřících Kristových pod vzýváním blahoslavené Marie Panny pod křížem stojící pořádně vyzdvíženo býti má, jehožto spolubratři a sestry mnohé skutky pobožnosti a lásky činívají; my aby takové bratrstvo den ode dne více se rozmáhalo z milosrdenství všemohoucího Boha a spolehájíce-se na moc sv. Patra a Pavla apoštolův, jeho všem Kristovým věřícím, kteří do nadjmenovaného bratrstva přistoupí a se vepsat dají první den jejich do něho vstoupení, když právě kající a se zpovídající nejsvětější Svátost Oltářní přijímati budou, plnomocné odpustky udělujeme. Též také těm, kteří nyní i budoucně v témž jsou bratrstvu aneb do něho přijati budou v posledním skonání jednoho každého, pokudž také opravdově kajicně se vyzpovídavše nejsvětější Svátost Oltářní přijímati aneb pokudž by toho činiti nemohli, aspoň skroušeným srdcem jmeno Ježíš mohou-li ústy, nemohou-li ale srdcem pobožně vzývati budou, plnomocné.

Též všem věřícím bratřím a sestrám toho bratrstva nyní zapsaným; budoucně zapsánu býti majícím, pokudž též právě kajicně se vyzpovídavše velebnou Svátost Oltářní přijímající chrám Páně neb kapli neb modlitebnici jmenovaného bratrstva na den přední neb titulární slavnosti, kterou si oni bratři a sestry jednou jen vyvolí a od ordináře schválena bude, od prvního nešporu až do západu slunce dne takového každý rok pobožně navštíví a tam pro svornost knížat křesfanských, vykořenění kacířstva a povýšení církve sv. katolické pobožně se k Pánu Bohu pomodlí

nápodobně všech jejich hříchův plnomocné odpustky v Pánu milostivě udělujeme. Mimo to jmenovaným bratřím a sestrám též opravdově kajícím a se zpovídajícím, pokudž kostel neb kapli, neb modlitebnici téhož bratrstva ve čtyry jiné výroční dni všední neb sváteční neb nedělní, které sobě jmenovaní bratři též jednou jen vyvolili a od ordináře schváleny budou, jakž svrchu navštíví a tam se pomodlí, který den z nadjmenovaných to učiní, 7 let a tolik kvadragen propůjčujeme. Kolikrát by pak koliv na mši sv. neb při jiných službách Božích v nadřečeném kostele, kapli neb modlitebnici, kdyby se tam konala aneb v shromážděních bratrských veřejných neb soukromých, kdekoliv se konajících, přítomní byli aneb chudého do domu přijali aneb pokoj mezi nepřáteli způsobili aneb skrze jiného způsobiti se přičinili, též kteří by tělo zemřelého bratra neb sestry, aneb jiných k hrobu doprovodili, aneb jakékoliv procesi s povolením vysoce důstojné duchovní vrchnosti konané přítomni byli též nejsvětější Svátost Oltářní, jak na procesi, tak když k nemocnému aneb jinak kdekoliv a kterého koliv času nešena bývá, aneb když zanepraždnění jsouce slyšíce znamení zvonečku jednou Otčenáš a Zdravas vyřikají, aneb pětkrát Otčenáš a Zdravas za duše zemřelých bratří a sester takových se pomodlí aneb zcestného na cestu spasení přivedou a neumělé přikázáním Božím a tomu, což jest k spasení potřebné, naučí aneb jakýkoliv jiný pobožný a laskavý skutek učiní, tolikráte pro nadřečený skutek 60 dnův z jich uložené aneb jakkoliv zasloužené pokuty dle obyčejného způsobu církevního jim odpouštíme. Ten list a odpustky mají platiti na budoucí čas. Chceme pak tomu, aby pokudž by nějaké jiné odpustky nadjmenovaným bratřím a sestrám, kteří nadřečené věci konají, věčné neb na čas ještě nevyšlé, propůjčené byly, tyto přítomné neplatily. Též kdyby toto bratrstvo k nějakému arcibratrstvu již připojeno bylo, aneb se budoucně připojiti mělo, aneb jakýmkoliv způsobem připojilo, předešlé a jakékoliv jiné listy papežské jim nic nemají spomáhati, nýbrž od toho času tím samým neplatné jsou.

Dáno v Římě u sv. P. Marie Větší pod prstenem rybářským dne 23. měsíce června 1666, nejvyššího římského biskupství našeho roku dvanáctého.

S. Coronchesen.)

Měsíčný Patron.

V každém měsíci nějakého svatého, jehož slavnost v tom měsíci připadá, si zvlášť vyvoliti a jej co svého patrona, co obzvláštního ochrance v tom měsíci ctíti, jest způsob pobožnosti, který od sv. Františka Borgios pochází a jest v mnohých spolcích, ku př. v Marianském ve Vídni a vůbec ve všech bratrstvích, jež vedou velb. oo. Jesuité, co obyčejná pobožnost zaveden. Zkušenost dosvědčuje, jak mnoho užítku přináší toto cvičení zbožné. Ačkoli jsme na tuto pobožnost vždy dle možnosti ohled brali, nemluvili jsme přec ještě nikdy obšírněji o ní. V poslední době byli jsme upozorněni na jistý druh obrázků barevných jež na opačné straně krátký český popis života toho světce mají; pod obrazem samým poukazuje na se nějakou ctnost, ku které nás ten světec svým příkladem zvlášť pobízí. Příčiněním několika horlivých kněží a ochotností kamenorytce Redlicha v Jnnomostí pokročila tato sbírka již značně, aby se ale stala co možno úplnou a na každý den v měsíci aspoň jednoho světce obrázek přinesla, chceme k tomu s Boží pomocí všemožně přispívati, dobře

vědoúce, jak mnoho dobrého přináší našim bratrstvím a vlasteneckým školám. *) Doufáme pevně, že budou všem horlivým kněžím a učitelům v Čechách a na Moravě vítanou pomůckou k povzbuzení a radostnému řízení zbožnosti. Místo všeho pojednávání o té věci podáváme, co nám velectih. náš přítel z vlastní dlouholeté zkušenosti o tom píše.

„— Již po několik let rozdělují v osmi třídách gymn. vždy na začátku měsíce tyto obrázky. Při tom vedou mne následující zásady. Za jedno mám za to, že zevrubnější znalost života svatých církve kat. zároveň k vyučování náboženskému patří. Čas jest ale velmi krátce vyměřen, aby se i na tuto část vyučování větší ohled bráti mohl, než se to obyčejně stává. Proto dostávají žáci obrázek do rukou, čtou si životopis několikráte a vstřípi si jej takto lépe v paměť, prohlídnou příležitostně i obraz svého soudruha a takto se obeznámí způsobem lehkým se životem nejznamenitějších svatých. Dle přísloví „*exempla trahunt*“ (příklady táhnou) nezůstává příklad, na nějž se častěji podíváním na obraz upamatují, bez mocného vlivu na srdce žákovy. Za druhé ale považují toto cvičení právě za našich časů za věc velepotřebnou, Neboť svět vychvaluje své muže až do nebe, protože mají žákova srdce, ještě tak čilá a ke všemu ochotná, i hrdiny víry účinné lásky, zbožnosti a odevzdání-se Bohu taktéž poznati, je samy a tím i církev sv. více milovati se přiučiti. Každoročně rozdává se od katechetů množství obrázků; což spomůže ale dítěti obrázek, když se nedozví ani v krátkosti ničeho o životě a cnostech vyobrazeného svatého? Konečně jest potřeba i školních hodin k tomu použití, aby žáci navedení dostali, kterak se po delší čas ve vydobývání si jistých ctností cvičiti mohou a mají. K tomu cíli jest nějaké cvičení ve ctnosti krátce poznamenáno. Den slavnosti světce jest též udán, aby se žák na tento den ochraně světce obzvláště odporučiti a jej horlivěji vzývati mohl.

„Toto cvičení jest tak oblíbeno, že se žáci na začátek měsíce vždy radují a toužebně očekávají, jaký svatý jim losem připadne a jakou ctnost budou míti provozovati. Toliko když někdo v měsíci den svého patrona od křtu sv. má, dá se mu obrázek z prostředku ostatních. Pak dělám to tak, že obrázky minulého měsíce jeho svatého jmenovce, jinak si vytáhne každý svůj obrázek vždy napřed vrátiti si nechám, a pak teprv nové rozdávám. Mnozí však skládají si z těchto obázků malou sbírku životů svatých a ponechají si obdržené obrázky pro svůj příští věk. Tito zapravují tu nepatrnou cenu pro každý obrázek. Sem tam v měsíci stavím otázky o životě svatých a cvičeních, jež na sebe vzali, aby takto mládež ke všemu sice ochotná snadno ale zapomenutá, ke zbožnosti ustavičně povzbuzována byla. Užitek duchovní jest patrně velký a o mnohých žácích jest slyšeti, kterak se při pokušeních na ten neb onen příklad svatých odvolávají, aby nebyli svedeni.

„Obzvláště nápadné byly spasitelné účinky ve zdejším spolku panen. Tento byl asi před 25 lety zřízen a prospíval z počátku utěšeně. Časem avšak, když ta věc půvab novoty ztratila a oudové také málo dbali, aby se příkazů hned na začátku ustanovených drželi, klesl spolek tak hluboko, že takřka žádný více k němu přistoupeni nechtěl. Před několika lety dostal jsem já to pokynutí, abych vedectví v tom spolku převzal. Zavedl jsem ihned cvičení s měsíčními obrázky. Předsta-

*) Jsou tyto obrázky mimo některých kněhkupectví v redakci „Školy“ k dostání, 100 za 90 kr.; kdo by si přál, aby mu obrázek měsíčního patrona, jaký mu losem připadne, s číslem „Školy“ co příloha zaslán byl, ročně 12 kr. zapraví.

vená a její pomocnice obstarávaly rozdělování obrázků v měsíčních schůzkách, obraz svatého připomínal živě převzaté cvičení, skutečné opravdivé cvičení-se v cnosti vedlo k radostnému poznání velikého duchovního užitku a rozohnilo horlivost, tak že v běhu asi 3 let víc než 500 panen z města a okolí ke spolku přistouplo. Jejich chování jest tak chvalitebné, že, ačkoli spolek víc než 1000 oudů čítá, vyloučení ze spolku velmi zřídka přicházejí. Při měsíčních schůzkách jest jich na 400 přítomných, ačkoli stává mnoho velkých překážek, které většině nedovolují pokaždé přijíti. Na 4 hlavní slavnosti roku bývá víc než jednou tolik panen, než obyčejně přítomno. Nelze popírat, že veliká moc leží v příkladech svatých a ukazuje se též, když se jí jen příležitost dá. Hlavní podíl na novém rozkvětu spolku má zmíněné cvičení. Nyní se již i ve dvou městech spolky panen zřídily a od obou hlásí se o tyto obrázky a s radostí pozoruje se užitek který ony přinášejí.

„Ode dvou let spojil jsem toto rozdělování obrázků s apoštolátem modlitby. Vysvětluji jim úmysl modlitby a pohled na obraz má je opět upamatovati, aby tak se modlily a tak milovaly, jak to onen svatý činil, který jim připadl; úmysl modlitby jim praví o čem mají Boha protiti pro sebe a jiné, svatý, v čem se mají cvičiti a zdokonaliti. Při každé schůzi postavují se slavně pod ochranu Božského Srdce Ježíšova, neposk. Panny Marie a svého měsíčního patrona a tak spočívá patrně požehnání Boží nad spolkem. —

„Snad jest Vám milo, když podrobnější pády o účincích apoštolátu sdělím, které by pro časopis Váš snad vítány byly.

„Jak Božské Srdce Ježíšovo nad svými ctiteli bdí, zdá se mi právě z následujícího pádu vysvítati. Dva z domu velmi zbožně a dobře vychovaní hoši přišli zde do bytu, který byl tak právě příhodný, je veskrz a veskrz zkaziti. Od toho času ale, jak se do apoštolátu dali zapsati, nemohlo je nic více ani v nejmenším v dobrých jejich obyčejích zviklati a konečně nahodilo se to tak příznivě, že do jiného bytu přišli, kde toliko dobré a spasitelné viděli a všemožné povzbuzení k větší dokonalosti obdrželi, jak málo v kterém jiném domě. Oni přijímají s podivuhodnou pobožností častěji svaté svátosti a jsou pravými vzory ve svém mravném chování a předepsaném umění.

„Písmo sv. dí: „Oheň jsem seslal na zem, a což chci jiného, než aby hořel.“ Tento žhavý oheň ze Srdce Ježíšova zachvátil v poslední době asi 5 ze spolku panenského, které ve světě žijíce vše tak zevrub zachovávají chtějí, jakoby v klášteře byly, a své srdce docela v nejsvětější Srdce uzavřiti se snáží, aby dnem i nocí toliko pro to a v tomto Srdci žily. „Jedna osoba ze spolku panenského vyjádřila se mi jednou, že uprostřed tolikerých pokušení není více v stavu, vydržeti; ustavičně musí tak mnoho proti sv. víře, proti ctnosti a mravnosti slyšeti, tak že bez přestání pochybnostmi ve víře mučena jest. Službu tu nemůže také opustiti; tož vidí, že vše její namáhání marné jest a proto nechce tak často k sv. svátostem přistupovati, an je koncem bez užitku a snad i nehodně přijímá. Já jsem ji povzbuzoval, aby nezmalomyslněla, aby vší možnou vroucností Božskému Srdci se věnovala a ostatní Jemu ponechala; sám jsem ji utrápenou též tomu nejláskavějšímu Srdci odporučil. Po delším čase nahodilo se to jako samo sebou, že tu nebezpečnou službu opustiti mohla bez těžkosti a nachází se nyní v domě, kde všech takových mrzutých ponoukání sprostěna, bez překážky Bohu sloužiti může a pokoj duše našla. — —“ Pro zatím postačí, aby vychovatelé a správcové duší té věci si povšímlí, a doufáme, že brzo budeme moci zaznamenati mnohých utěšených účinků

K a j í c í.

(Otázky a odpovědi.)

Proč Tvá duše smutna byla,
o můj drahý Ježíši? —
„Z zpustlosti že nejvyšší
duše má se veselila!“

Proč tak mnoho krvácely
svaté ruce, nohy Tvé? —
„Ach, tím vinno všecko zlé,
čím mé oudy zmrzačely!“

Proč to trní zprohodalo
nejjemnější spánky Tvé? —
„Mysl že a city mé
kouzlo hříchu opoutalo!“

Do Božského Srdce Tvého
proč ta dyka vrazila? —
„Nevěra že zkazila,
co v mém zbylo poctivého!“

O můj Pane, Jesu Kriste!
Vím tvých útrap příčinu;
k Tobě když se přivinu,
vše zas bude na mně čisté.

Spolkový Kalendář.

Stejně nyní v starším sice kabátě vycházeli, ale v nové vzhled tvářnosti, tak je zajiště přátely své nikdy neomrzeli — nebo v tomto měsíci vlastně, jak by se nejlíp označil — zdali s tváří smutnou nebo veselou, an právě těch 10 dní před radostnými svátky velikonočními připadá nejmutnějších a nejbolestnějších muč Kristových připomínání. Je však čím větší je zármutek, pak tím větší též radost bude o Velikonoci, oznamuje se:

Duben.

Duben co měsíc **velikonoční radosti**, o nímto platí Kol. 1, 22: „(Ježíš Kristus nás) smířil (s Bohem) skrze smrt, aby nás postavil Sváté a bez úhony před ním, ač zůstáváte-li u víře založení a pevní a nepohnutelní od naděje ewandélium, kteréž jste slyšeli, kteréž jest kázáno v šsemu stvoření, jesto jest pod nebem.“

Tímto měsícem začíná nové čtvrtletí, druhé již v letošním roce ... a nevíme, zdali se třetího neb čtvrtého dočkáme, víme však, že jsme toho prvného ne právě chvalně k posvácení svému a konečnému spasení použili. Co proto dělati? Napravit, nahraditi, zase bohouti, čeho zmeškáno ... a nikdy více zmeškati, by se k starým dluhům nepřidávali nové.

Pročež každodenně tak si počínati dobře bude, jakobychom každým dnem měli — zemřítí a před soud Páně předstoupiti. Zde proto na každý den alespoň skromně k tomu pomůcky.

1. **Střeba** (plnomocné odpustky ve sv. Štapulři Karmelitánském, a tak každou středu, totiž 8., 15., 22., 29. toho měsíce).

Dnes připadá památka úmrtí sv. Profopa opata sázavského a patrona českomoravského r. 1053.; slaví se však den jeho přenesení ku všem Svátým na hradě Pražském, jež se stalo 4. července r. 1588.

P. M. Dnes prý vybdala se nejbhahoslavenějšš Panna Maria na cestu k tetě své sw. Alžbětě, u nížto zůstala asi 3 měsíce, tak že svátek Nawstřtwent Panny Marie (1. neběli w čerwenci) znamená asi návrat její do Nazareta. Dalekou to konala cestu a obtížnou, awšťat z lásky a z poslušnosti k Bohu, pročej ochotně a ráda ji wykonala; nám pak zanechala překrásný příklad wšech cností křesťanských, jako trpělivosti, lafťawosti, úslužnosti jmenowitě ale čistoty a bedliwosti o její zachowání. S my krácíme dalekou a nejen obtížnou ale i nebezpečnou cestou k přibuzným svým — do wlasti nebeské, a zapotřebí míti se na pozor, by brachý poklad čistoty srdce nebyl wzat; nad to ani neznáme cestu dobře, a proto zkuseným, lafťawým wůdcům se třeba zcela zanechat, jak to i sw. Filip Neri prawí, (jehožto průpowědi se nám brzy ukončí), kdž dí: „K nabývání a zachowání čistoty srdce zapotřebí dobrého a zkuseného otce duchowního.“

2. První čtwrtek, odpustky plnomocné udělené w bratřtwu Wídeňském.

Sw. Františka z Pauly, narozený 1416 w městě Paula (w Itálii), wyžádáný na Bohu od zbožných rodičů na přímłuwu sw. Františka Serafinského, pročej i jeho jméno obdržel na křtu swatém. W rádu sw. Františka wychowán ku wšeliké dokonalosti a swatosti založil řád, kterýž pro swou nadobhčejnou pokoru nazwal řádem ménšších bratři; † 1508. Tuto přewelikou pokoru sw. Františka měl zajisté na myšli i náš průwodce na cestě dokonalosti sw. Filip Neri, za jehožto žiwobytí byl onen za swatého wyhlášen; rád nám totiž pro dnešek dle slow samého Spasitele: „Kdo chce prvním býti, buďž nejposlednějšš.“

Wěšřina lidí, marnosti a láskou k světu zaujatých, touží jen po wyznamenání před světem, ne wšak prawí sluhové Boží: těm jesti jako sw. Františku nejmilejšš místo — skrytost, samota, ač ne skutečná, alespoň samota srdce a shromážděnost myšli; a jakkoliw we světě a se světem žiji a pracuji w powolání swém, nic méně ustawičně na paměti mají slowa apofstola národů (Kol. 3, 3): „Zemřeli jste (swětu) a žiwot náš skryt jest s Kristem w Bohu.“

P. M. Obrácení sw. Marie Egypťské na přímłuwu nejbhahoslavenějšš Panny Marie, k jejímužto obrazu w Jerusalemě nad dveřmi chrámovými wislcímu se utíkala, dnešního dne se stalo.

3. První pátek (odpuřky plnomocné 1. w bratřtwu nejsvětějššho Srdce Páně — a nebo budoucí neběli — 2. w apofstolátu modlitby — a jestě w jiný den w tom měsíci). Památka sedmibolestné Panny Marie: plnomocné odpustky w bratřtwu Srdce Panny Marie, pak na modlitbu ruzence sedmibolestného a hodiny pobožnosti ke eti sedmibolestné Panny Marie.

Dnes připadá příchod sw. Maura, opata, (miláčka to sw. otce Benedikta), u sw. Romana pouřterníka, býwalého to pětouna sw. otce Benedikta, kdž započal žiwot řeholní. Žiltě sw. Roman nábožně a swatě na pouřsti Antisiodoru we Francii, kdž tedy sw. Maurus na cestě do říše Francouzské, kde z wůle sw. Otec měl založiti řád Benediktinský, k němu se soudruhů svýmí zawítal — byltě právě weliký pátek —, měl z toho sw. Roman nesmírnou radost wida tak swatě spm býwalého swého swěřence Benedikta; i zůstali proto u něho několik dní k jeho i k swému welikému potěšení a pomzbužení.

Sw. Richarda, biskupa angličého (nar. 1197, † 1253), welikého dobrodince chudých a nuzných awšťat nad wšelikou nouzi a bídu tělesnou dojímala její powždy nouze a blba duchowní, jížto právě ti nejbohatšší býwali souženi. Wyltě welikým ctitelem nejbhahoslavenějšš Panny Marie, pročej jeho památka jesti i památkou.

P. M. Wřwal nábožný obhčej, kterýž by si i wšickni oudowé zbožných bratřtw měli zamilowati, při každém hodin bití wolati: „**Maria, matko**

milosti, matko milosrdenství, rač nás nepřítelů zbavit a v hodinu smrti ochránit!"

Salmile pokuseni ctíme, máme ihned k Bohu volati: „Bože ku pomoci mé vzejti! Hospodine k spomáhání mému pospěš!“ anebo: „Srdce čisté stvoř me mně Bože, a ducha přímého obnov v útrokách mých; ne zamítej mne od tváří své a ducha svatého neodjímej ode mne; navrať mi radost spasení svého a duchem statečným utvoř mne.“ (Žalm 50, 12—14).

4. Sv. Isidora, biskupa Sewilského ve Španělsku (r. 636 před zeleným čtvrtkem) bratr sv. Leandra, (jenž se cti 27. února), od něhož byl i vychován i v dobrém utvořen. Církev sv. jmenovitě kněžím předkládá dnes nejen život jeho bezúhonný a dokonalý k následování ale i učení jeho k bedlivému uvážení (*Homil. in Evang.*); nekňžím pak jeho horlivost v zastávání se cti a nedotknutelnosti kněžské zasloučených. Nežili mši kněží za času sv. Isidora tak jak měli, avšak pro jejich svěcení a nesmírnou moc odpuštění hříchů a proměnění obětí darů mši v tělo a krev Páně netrpěl ani té nejmenší k nim neuctivosti neb pomluvy. „Wiš-li pak,“ táže se sv. Jan Zlatoustý, „wiš-li pak co kněz jest? . . . Vyšlanec Boží jesti, pakli jim pohrdáš, pohrdáš sámým Bohem, kterýž jej poslal.

Ř. M. Výchroční den každoročního putování Panny Marie se sv. Josefem na svátek velikonoční do Jerusalema.

„Napadáli komu něco nespokojného, má se ihned k něčemu jinému obrátiti.

5. Začíná svatý týhoden, neb veliký týden **Štvětnou nedělí**, památka Svatých ustupuje zcela vroucnému rozjímání o smrti Páně.

První neděle, tubiž plnomocně odpuštění ve sv. sřkapulíři a na modlitby „Zdravás Královno“ atd., druhé na tyto odpuštění budoucí neděle, tedy 12. t. m.

Památka sv. Vincence Ferreri přeložena ke dni 20. t. m. wiž v tomto. Též památka dnes blahosl. Juliana řeholnice, původkyně ustanovení svátku Božího Těla.

Neřkej: „Jak velké skutky konali Svatí,“ nřbrž: „Jak velké skutky konala milost Boží ve Svatých.“ Vřklad. K nřsemu potěšení to praví sv. Filip, břchom rozjímajice o velikých skutcích Svatých nebeských nepozbyli mysle widouce, že k tomu nejsme schopni; ne Svatí, ale milost Boží ve Svatých to wse konala, a wykoná i v nás wse co Břh od nás žádá, wšem budeme-li pilně s nř spolupřisobiti.

6. „W boji s nečistým duchem wítězí jen — bážlivci, jenž přchají.“

7. „Věpe jesti pakli pokuseni trpíme proti sv. stydliwosti a odporujeme statečně a wseho bedlivě se warujeme, nežli když pokuseni netrpíme a proto ničeho se nebojice přležitosti k hřichu se newarujeme.“

8. Den spojení apořtolátu s bratrřtwem nejswětějššho Srdce Páně, pročej plnomocně odpuštění.

„Pakli kdo přležitost k hřichu wyhledává těsse se mocnou potěchou: wřřak já se uchowám, tenk může být skoro jist, že pokuseni podlehne.“

9. Zelený čtvrtek: plnomocně odpuštění 1. na náwřtěwu žaláře Páně dnes a Božího hrobu v sobotu; 2. v bratrřtwu nejswětějššho Srdce Páně; 3. na zbožné nosení křížku sv. Benedikta zřikáme ty samé odpuštění, jakébychom v Římě obdrželi při slawném požehnání papeřřským; 4. řeholní osoby a v III. řádu sv. Frantiska, jakož i v bratrřtwu Benediktinském a v nejswětějšším Srdce Páně odpuštění plnomocně římřřch zřstawek.

Dobře je často a upřřmně zwolati: „Páne, nespolehej se na mně, neboť jsem slabé a křehké stwoření,“ anebo: „Páne! neočekáwej nic než nedokonalosti ode mně.“

10. **Veliký pátek**, den velikého smíření pokolení lidského s rozhněvaným Bohem strže bolestnou smrt Syna Božího!

W pokušení nemáme říkati: „to neb ono učiním,“ ale spíše: „vím sice co mám činiti, avšak nedůvěřuji si, zdali to skutečně učiním.“

11. **Blá sobota** — **tihá sobota** až do večera — jako tichý je — hrob Boží až do — **Wzkříšení Páně!**

„Zápach hříchů nečistoty je před Bohem a anděly jeho tak silný, že se mu nic na světě nehromná.“

12. I. **Hod Boží velikonoční** (viz I. ročník str. 22. 23., kde nyní sám již nejdeš odpustky plnomocné; zde pak nebudou více opakovány, ale jiné zase uvedeny).

„Nesmíme na sebe se spolehati ale duchovnímu vůdci zcela se odevzdati a do modliteb všech známých se poroučeti.“

13. II. **Hod Boží velikonoční** viz I. ročník.

„Lži se musíme báti a warovati jako rány morové.“

Poznámka. Tu tě slyším, milý příteli! stěžovati si i ten pan Kalendář je tenkrátě málomluvný, jindy předce sem tam něco k těm průpovědím přidal k nassemu pouzbuzení a hnutí, kde se nám brzy ukončí, málo neb nic k nim nepodává! . . . A co vlastně chceš, bych přidal? Nevíš-li, že hned k počátku tu radu jsem ti dal, bys jmenovitě tyto průpovědi a jiné věci důležité nejen přecítával ale i u sebe zbojně uvažoval? Sv. Filip ti praví, tu př. dnes je máš více než morové rány báti se lži; což jest to jiného nežli, jakoby ti volal k srdci: jak to stojl u tebe s pravdou? se lži? zdali pak w skutku nahlížíš, jak veliký, jak sseredný hřích je lež? tak že Šalomoun moudrý žádal Boha (přísl. 30, 7, 8): „Dvou věcí žádal jsem od tebe (Bože) — marnost a slowa lži wá vzdal ode mne,“ anebo snad že lži mnoho si neděláš? pak věz, že daleko ještě jsi od cesty spravedlnosti křesťanské a dokonalosti, a že nikdy z hříchů nehymázneš, dokud se sw. Sobem (27, 3. 4) neučiníš perwné předszewzetí: „Dokud jest bhčání we mně — nebudou mluviti rtové moji nepravosti ani jazyk můj wynásseti lži.“

Pamatuj si proto krásný příklad, jež ti ble twrzení hodnoměrných spisowatelů zanechal sedmiletý chlapeček, kterých zapoměl rozkaz otce svého vyplniti. S plakal hořce, tak že čeládka jej nawáděla, aby se lži očistil, jinak je by trestu neussel. Ale pacholík odpověděl: „Nikoliv, ale raději wolím biti nežli lhaní, neb to je hrozná hanba; ať mne trestá otec, lhatí ale — do smrti nechci, bysbých i umřítí měl.“ Nebo — (ó krásná slowa pacholátka newinného! —) „jak bych se směl opowážit, nejbla hoslawenější Pannu Marii o něco prosit, tdybých měl jazyk lživý.“

Owssem někdy se stává, že — pravdu každemu říci nemůžeme ano ani nesmíme; avšak tu musíme buď mlčeti, nebo pravdu obaliti, jen aby to nebyla žádná lež, protože lhatí nikdy není dovoleno. Tak bys to měl činiti, nahlíďneš z těchto dvou krásných příkladů, (jsou jako i předesslý z Masanowa wjb. přísl.)

Rdhyž pochopové od kacířů arianských najatí sw. Atanáse biskupa na moři stíhali, aby ho jali a jim do rukou wdhali, již tak blízko byli, že jim ujiti nemohl, wešel biskup korábem otočiti a jim wstříc plouti. S tázali se ho newědouce, že on sám to jest, je-li daleko Atanáš? načež odpověděl: „Není daleko,“ a tak obplouli hledajíce jej na moři širokém.

Něco podobného čtete w životě sw. Felixe Molánského, že náhonci jeho nepřátel, wyslaní, aby ho hledali k usmrcení, setkali se s ním na náměstí. Neznajíce jej tázali se zdali zná Felixe kněze? jimž on odpověděl: „Zá ho twáří w twář nikdy newiděl. Tak opatrně se wghnul wssí lži! Tak by owssem snad nemohl nebo vlastně ne-

mohla se taková osoba vyhnouti lži, která se často marně prohlíží — před zrcadlem! Dnes připadá loučení se sv. Maura se sv. Romanem viz 3. t. m. bylo to v pondělí po oltáři velikonoční.

14. Druhá velikonoční, jenž býval někdy III. Hod Boží velikonoční, nyní ovšem již jen v chrámu Páně; je se vsfat mše sv. i dnes za osadníky obětuje, mají na tuto nejdražší oběť i dnes přijíti.

„Přistupující k sv. zpovědi máme se nejdříve z nejtěžšího hříchů svého vyznati, pak teprve ostatních; jen tak je onoho dítěte sprostíme.“

15. Po celý týden jest památka velikonoční až do neděle budoucí; je vsfat i nejblahošlavenější Panna Maria velikého pobílu má na naší radosti velikonoční, podáme mimo průpověď i památku P. Ml. na tyto dny.

„Seben z nejlepších prostředků k dosažení pokory je upřímná a častá sv. zpověď.“

P. Ml. Památka nalezení 12letého Ježíše v chrámu Jeruzalémském; na mnohých místech koná se toho zvláštní slavnost 4. května.

16. „Máš-li hříšnou nauku, nesíš po pádu svém odkládati se sv. zpovědi a musíš k svému obyčejnému nikoliv cizímu zpovědníkovi jíti; jinak se jí nezbavíš.“

P. Ml. Návrat nejvěstější rodiny z Jeruzaléma do Nazareta, při čemž si povážiti můžeme: 1. radost jejich, 2. díkůčinění Bohu, 3. radost příbuzných a sousedů.

V řeholi cisterciácké slavnost Panny Marie, patronky zbožnosti.

17. „Při navštívení nemocných, zvlášť umírajících neměli bychom mnoho mluvit ale raději se modliti.“

P. Ml. Pável V. papež stvořil r. 1608 plnomocné odpustky v 1. neděli bratrstvu růžencovému.

18. „Nemocný slouží Bohu, pakli se do vůle Boží zcela odemždá a kdyby i dlouho trpěti měl, nebo i zemřít, že vssemu říci: Buď Pán Bůh pochválen.“

P. Ml. Úmrtí bl. Amidee, jednoho ze zakladatelů řehole služů Mariiných.

19. Neděle první po Velikonoci, nebo neděle průvodní.

„Pokusent umírajícím strojené bývá nejvíce to, že se bojí smrti a soudu, a tak trativají důvěru v Boha; pročej pamatovati mají na smrt Páně, kteroužto Božské spravedlnosti je zadostičiněno.“

P. Ml. Slavné vítězství křesťanů nad Turky r. 887, na přímělu u Rodičky Boží. Vítězství toho dosáhl zbožný Ondřej, jeneral císaře Basilia nad Kuropalatem, vůdcem Saracenů čili mahomedanů. Když totiž v boji tomto vůdcem mahomedánských pyšných a rouhavých list zaslal jeneralovi Ondřejovi, v němžto stálo: „nyní bych rád věděl, zdali ti Syn Marie a Dtec jeho něco prospějí, až s vojsky svými na tě přitáhnou!“ — zavěsil zbožný jeneral rouhavý ten list na obraz Rodičky Boží modle se a volaje: „Ejhle Matičko Boží! jaké to rouhání, a Ty mocný Synu Boží, viz tu hroznou křivdu, kterou Vám tento hrbdý surowec spůsobil.“ Takto důvěruje se v pomoc Boží začal boj, sám přemohl vůdce a stvělé nad nepřátele vydobil vítězství. Císař Basil dal na poběhování za takovou pomoc Boží na tom místě chrám Páně ke cti Rodičky Boží vystavěti. (Legenden-sammlung od Dreera, z něžto vsfedy P. Ml. jsou vyňaty).

20. Sv. Wincence Ferreri, se dnes slaví, přeložený totiž svátek ze dne 4. dubna. Etí je od kněžji co patron zachování čistoty a zdrželivosti kněžské — a to pro veliké jeho vítězství nad sebou a nad zlým pokusem. Byl totiž jednoho večera zavolán k osobě — nemocné, jak se mu řeklo — poznal že tu nalíceno bylo na jeho čistotu kněžskou. Neboť osoba nestoudná začala mu činiti ohyždné nabídnutí ... i uprchl sv. Wincenc v okamžení a zachránil sebe (podobně zvíťazil nad takovým pokusem

i sv. Tomáš Akvinský, — jehožto slavnost 7. března připadá, nejša ještě knězem, jenom že té osobě hanebné veliký strach na památku nahnal: chopil se totiž hořícího polena a milou fislenou zahnal.

„Nemocný zvláště umírající se má zavrátiti do sv. rány nejsvětějšího Srdce Páně a ničeho se nemá báti; tam jistě co vítěz nad smrtí i nad ďáblem se ojmědčí.“

Učm jsme utoučili průpoměbi sv. Filipa; a velmi dobře, neboť kde nalezneme lepšího konce, sladšího odpočinku nežli v nejsv. ráně Srdce Páně!

P. M. První vítězství císaře Heraklia nad Perssany a Saraceny r. 622 na přímluvu Rodičů Vojsk, jejížto obraz spolu s křížem Páně vojisku svému kázal přednáseti.

Památka taktéž milosti a slávy sv. Otce Benedikta, milosti totiž, kterýmiž od Boha zde na zemi byl obdařen, a slávy kterouž nyní již po více jak 13 století v nebesích požívá a požívati bude na věky.

21. Sv. Anselm arcibiskupa v Kanterbury (v Anglii); narozen 1033 v Aostě (v Piemontech) chtěl co 15letý jinoch vstoupiti do řehole, otec vsíkat tomu dovoliti nechtěl, po smrti vsíkat rodičů svých opustiv i vlast vstoupil do řádu sv. Benedikta v Anglii. Znamenitý nejen cnostmi ale i učností svou stal se arcibiskupem a mnoho důležitých a spasitelných spisů církví sv. zanechal; po dlouhé nemoci † 1109.

Sv. Anselm povzbuzoval se v nemoci své a ve vsšem soužení rozjímáním o bolestném utrpení Páně, — jdi a čti taktéž.

P. M. Zázračné uzdravení chromé ženy (*Maria le Brun*) ve Valenciennes (ve Francii) r. 1480. zázračný ten obraz Marianský byl z Milána tam donesšen a hned tentýž den se uzdravení stalo.

22. S. S. Sotera a Kaja, papežů a mučenníků, v stejný sice den, avšak onen r. 177, tento vsíkat r. 296. Budiž nám památka sv. mučenníků k povzbuzení v láskosti a zmužilosti křesťanské, bychom i my v utrpení i v smrti byli silného ducha.

P. M. V Miláně založení chrámu Páně a řehole Panny Marie bolestné, r. 1485.

23. Slavnost sv. **Wojtěcha**, biskupa Pražského a mučenníka, patrona země české i moravské. Zrozen z rodu Slavníkova z nejpřednějšího z českých rodů šlechtických r. 956 vychován byl v Magdeburku u arcibiskupa **Udalberta**, jehož jméno z wděčnosti přijal (**Wojtěch Udalbert**). V městě tom zdržel se po 9 let a jak ve vědách tak i v cnostech znamenitě prospíval. Každé volné chvíle, jižto jiní strávují v rozkoších, používal k modlitbě a k vykonávání dobrých skutků. Navrátil se r. 981 do vlasti své byl dvě léta na to od biskupa Pražského **Dětmar**a na kněžství vysvěcen, a po jeho smrti stal se 29. června 983 od arcibiskupa **Mohučského** vysvěcen biskupem Pražským. Moudře rozdělil vsísch čas na práce biskupské, na modlitbu, jižto mnoho hobin denně věnoval a na prokazování milosrdenství udušným a bídným. Ze vsíkat jeho horlivost nepotkávala se s žádoucím výsledkem, opustil dvakráte vlast putuje do Říma, stal se tam řeholníkem řádu sv. **Benedikta** v chrámu Páně sv. **Alfise** a **Bonifáce**.) Navrátil se z Říma vzal s sebou několik bratří řeholních a klášter **Benediktinský u sv. Markěty** v **Řermonově** za **Prahou** r. 993. Konečně mučenníčkou smrtí skonav korunován v království nebeském 997.

P. M. Zázračné uzdravení člověka mrtvicí raněného (*Sakuba Buscon*) v **Lille** (ve **Flandřích**) r. 1581 na pobožnost konanou před milostným obrazem Panny Marie.

*) Tito dva Svatt čtější se proto u sv. **Markěty** co zvláštní patronové sv. **Alfise** 17. čerence, sv. **Bonifáce** 14. května.

Latěž památka dneš sw. Vít, amoffat přeložena na zejčřejšef, letoš woffat ješfě později, an i žitra slawnořt jiná přebwládá.

24. Pátek po welifonoční oktávě: památka kopí a hřebů Páně. Sw. Bonawentura prawi: „D jať ſſařtné bylo kopí to, jemuž dopřáno bylo, ſmatý boť Ježířſe Křiřta a přeflabké ſrdce jeho otewřiti! Kžžbych já byl na mífě onoho kopí býwal! já bych ſe byl nebal wíce wřtáhnouti, nýbrž byl bych řekl: „Toť přlbhytel můj na wěřh, žde řci žůřtati, neb jřem je žwolil.“

25. Sw. Marka, ewandělifthy a mučenniřa Páně. D průwobu cirkewuím wřž ročníř I. P. M. Zařwěćeni kaple Kobičty Boží w Paříži, již sw. Ludwíf král dal wyřtawěti.

26. Sw. Řleta a Marcelína, papežů a mučenníků w řtejuř den ale w neřtejný roť, onen w 1., tento we 4. ſtoletí; tento pořlední patron powřtaní ž hřřřněho pádu; neboť řám ž bážně zapřel Pána, ale ihned powřtal.

P. M. Památka Panny Marie dobré radý (*de bono conřilko*).

27. Sw. Žitý, řlužty, řlužkou byla toľito — a přebce řwatou ře řtala, jať mocná to pohnutka pro tebe, milý řřeřtane! Dwoji přebřewžeti ji ř řwatofiti a ř řlawě přřwěblo: 1. Bohu wěrně řloužití, a 2. niřby ani ten nejmenřří hřřč nepřřipouřřtětí! „To řiň (i ty) a řpařen budeř.“

28. Sw. Witalis, wojina a mučenniřa. řať teby ře wřřeř řtawu, i ž wojenřřého, jenž by řať rád ž toužení po řwatofiti ořwobožen býti řřtel, přřřlady dořonalofiti? řaťž jináť, neboť: „Bůh řće, aby wřřřeřni řidě řpařeni býli a (proto) ř řpoznání prawby přřřřli.“ 1. řim. 2, 4.

29. Sw. Petra, mučenniřa ž řádu řazatelřřého, patrona řazatelů katoličřých; řeřti řpolu patron wřřeř řatoliřků meži proteřtanty žijících, neboť i on w podobných, řmutných oľnořteř žil, žrožen býw ž rořičů jinowěřců, přebce wřřat katoličř wřřřowán katoličřé wřře až do řmrti mučenniřčé wěrným žůřtal.

30. Sw. Kateřiny řienřké, panny a řeřolnice.

Pokladnice pro sv. Otce.

Od dřívějška 102 zľ. 20 kr., dáľe oběťovali: Sp. v Náměřtí 2 zľ., nejmenowaný 14 kr., z oľery terciarů w Měľich 2 zľ., „od chudých dítek“ 1 zľ. 18 kr., od oudů III. řádu řv. řrantiřka w Lehniceř a jejich přřřřivců 10 zľ. 6 kr., P. J—b w Řjh. 1 zľ., Marie T. 1 zľ. wybýwající z přebplatného P. V. M. 8 kr., řkrze P. Cyrilla, kapľ. w Polici od několik řtitelkyň řv. Otce 1 zľ. 40-kr., Antonín řvorčik ze řuchodola „máľo ale rád“ 50 kr., řr. Jenček 20 kr., ř. Pátek ř. w Křtinách 2 zľ. 14 kr.; ůhřnem 123 zľ. 90 kr.

Listárna redakce.

Vp. J. řt—y w ř.: rok 1868 zaprawn úplně a žbýwá jeřtě 38 kr. na přřřtí. — Vp. J. N. w řel.: o 20 kr. bylo wíce zařľáno, řudýž co plus zařnamenáno. — řth. p. ř. ř. w ř.: řrděćně děkuji za zařľané; řo nejřpře přřneře „řkoly“ o žřřřwání nových a obnowování řtaryř, řřeba již zařľých bratrřteř. ůmysly naležáte. — Vp. řr. řrj. w ř. ř.: řak Wám zařřte již řež řnámo, žhořela řřřřarna a řklad knih Migné-a; řtuřim ale, že bude opěť wře zařřřeno řak dřřve. Agencií pro něho neměľ w Řakowřku dořud řádný, řřeba teby do Paříže ře řľasiti; řľřřř zpráwu ale o tom wřem podám Wám co nejřpřř, očekáwaje od Migné-a řamého patřřici poukázku, an jřem mu tyto dni řpal. Vp. ř. řeřp. w řrľ.: řádně jřem obdržel, díky! — Vp. řernd. ř. w řřř.: Dořľa nář řeľá zařľýľka.

Ročníř I. byl již úplně ukončěn řísľem 12., jež na začátku w řrořince 1867 wyřľo, a řudýž dořľo i přvň přebplaceni; w ře přřřřiny řřeba odběrateli ročnířku II. „řkoly“ (teby nynějšř řísľ) poznowu ře přebplatiti 1 zľ. 62 kr., řeřřli řoho dořud neučiniľ, a nezaprawn-ľi jeřtě ročníř I., řož doľplatek za minuly a přebplatek za běžící dľužno dohřowady pořľati 3 zľ. 24 kr.

Úmysl modliteb na měsíc Duben:

Wšemohoucí věčný Bože! obětují Tobě všechny své dobré skutky a modlitby ve spojení s Nejvyšším Kristem a všemi zbožnými a svatými dušemi v nebi i na zemi za všechno to, co si Pán Ježíš ve svém Božském Srdci přeje, jmenovitě ale v tomto měsíci na ten úmysl: aby's církev sv. v Rakousku sám proti útokům nepřátel hájiti ráčil, a v dnešní právě den:

Den	Je cti	Abzvláště
1	sv. Hugona, biskupa,	za dar poslušnosti k vůdci duchovnímu; za kněze; za lehkotvážného mladíka; za nemocnou matku; za + učitele; za nemocnou matku.
2	sv. Františka, Paulánského,	za řemeslníky, aby v životě bohabojném a skromném věčné i vezdejší bláhy vyhledávali; za lehkotvážnou osobu z bratrství; za + kněze.
3	sv. Richarda, biskupa,	za biskupy a kněze pronásledované; za dobrodince k obnovení jistého poutnického chrámu; za rozmnožení ctitelů Marianských.
4	sv. Fibora, biskupa,	za učence, aby více pravdu jedin. poznávali; za P. Marian. poutní místo; za několik kněží; za potoj, upřím. a lásku ve 2 duch. domech.
5	sv. Vincence Ferrerského,	za dar sebezapírání zvláště osobám stavu duchovního; za nuznou rodinu; za poznání se v poblouzení a obrácení 2 manželů.
6	sv. Celestina, papeže,	za řeholníky; za jistý klášter oo. Augustinianů; za arcibratrstvo P. Marie Pomocné; za nespokojenou osobu; za 2 nemocné sestry.
7	sv. Hermana, řeholníka,	za hodné vykonání velikonoč. zpovědi; za zachování. a obnov. řeh. lázně v jist. klášteře; za dar sv. trpěl. rodině mnoho již zkoušené
8	sv. Alberta, biskupa,	za sšlechtice, aby všickni pravou vznešenost ctnosti poznali; za uzdravení pauny na duchu choré; za přetažení následků pohoršení daného.
9	Ústa. nejsw. Sw. (Zelený čtvrtek)	co poděko. za všechny milosti, sej nám v této nejsw. Swát. uděl. byly; za bratr. nejsw. Swát. Dlt.; za sšlast. uskuteč. důlež. zálež. bratr.
10	Umučení Páně, (Veliký pátek),	co zadoštin. za všechny hřích, zvl. nemoc. za obdr. dobré; za dar osw. Ducha sv. pro jist. přítele; za 2 vychov. úst. a jej. představ.
11	Pohřbu a vykří. P., (Bílá sob.),	za dar stálosti polepšující se; za + manželku a + rodiče; za zvláště ušlech. a 1 k světu příslušší pannu; za velkého hříšníka.
12	Slaw. vykří. P., (Hod velikon.)	za sw. Dtec; za císařskou rodinu; za dostavení divcí sštolky pod vedením milosrd. sester; za 3 duch. rodiny; za dar osvěcení Ducha sv.
13	Slaw. vykří. P., (Pondělí veli.),	za dar spravedlnosti zvláště soudcům a vůdcům lidů; za odstranění neslušných zvyků mezi mládeží; za 2 kněze a duše jim svěšené.
14	sv. Tiburcia, mučenníka,	za sloužící; za dar tichosti a trpělivosti 1 manželce; za nespokojenou matku; za rodinu dříve zámožnou, nyní schudlou; za 1 kněze.
15	sv. Theodora, mučenníka,	za mládež a jejich pěstouny; za 4 mladky; za dar čistoty a stálosti v dobrém jisté osobě; za 2 přátele; za velkého hříšníka.
16	sv. Kalista, papeže a muč.,	za ony křesť., kteří pro bázeň a ostýcha. před zlým svět. od žiw. křesť. upouštějí; za 4 rodiny, by zvl. před swed. t. světa chráněny byly.
17	ssw. Aniceta, papeže a muč.,	za spolky tovaryšské; za obrácení manžela a sw. trpělivost manželce za wdovu a její děti; za odvrácení pohoršení v 1 domě.
18	sv. Apollonia, mučenníka,	za rodiče, aby na vychování dětí nejw. si nechaši záležeti; za 1 ústav vychovací pod ved. oo. Jesuitů; za místo v Čechách a na Moravě.

Š K O L A

Božského Srdce Páně.

Měsíční list
apoštolátu mo-
dlitby.

„Učte se ode Mne, ne-
boť jsem tichý a pokorný
srdcem, a tak naleznete po-
koj duším svým.“

Mat. XI, 29.

S povolením duchovní
vrchnosti vydává

PLACIDUS J. MATHON,
kněz řádu sv. Benedikta v Raj-
hradě.

„Jeden jest učite
váš — Kristus.“

Mat. XXIV, 11.

Ročník II.

Květen 1868.

Číslo 5.

Věnování-se Panně Marii.

Věnuji svůj život Tobě,
Panno krásná! v každé době
Volati chci vroucně sobě:
Maria, zdráva buď!

K Tobě srdce moje plane;
Tělo mé když z rána vstane,
Volám k Paní milované:
Maria, zdráva buď!

Když se „Anděl Páně“ zvoní --
Jest to stálá hudba o Ní —
Z úst se vroucný pozdrav roní:
Maria, zdráva buď!

Práce svoje konat spěji;
Mariánské písně pěji,
Oslavuje krásu Její:
Maria, zdráva buď!

Když mne trud a strasti kruší,
Vniterný můj pokoj ruší,
Obracím se k Tobě v duši:
Maria, zdráva buď!

Když se chýlí ku večeru,
K loži svému když se beru,
Volám v chválu tisícru:
Maria, zdráva buď!

Když pak smrtiň počne tlouci,
Podmanit chtě tělo mroucí,
Toužím zvolat z hruďi vroucí:
Maria, zdráva buď!

Co schází nynějšímu věku, an se zve věkem osvěty?

„Svět pomine i žádost jeho, kdo ale činí vůli Boží, zůstává na věky.“

I. Jan 2, 17.

Rychlostí, o nížto naši praotcové ani poněť neměli, ocítá se nyní člověk z jednoho konce světa na druhý (železnicemi). Za několik sekund umí se vyhotoviti obraz netoliko jedné osoby, nýbrž na sta osob aneb předmětů (fotografií či světlotiskem). Za několik sekund donese se návštěví na sta mil (telegrafem). V průmyslu a hmotném směru ještě dále se pokračuje, rozličné vědy se zdokonalují, dráhy hvězd a i komet se vypočítávají atd. Hle učený a rozumný jest náš věk!! Není-li samá skvělost a vzdělanost, samá vlídnost a přívětivost? Což mu tedy schází?

Odpověď: Patříme hlouběji na náš věk, nebo dle povrchnosti nabyde se jen malé známosti o věci. Hle mnoho jest nyní těch a takových, kteří všecko své dychtění a namáhání zřizují jen k časnému zisku, kteří pracují a skoumají jen o tom, co vezdejšímu blahu a pohodlí prospívá, nic se nestarajíce o věčné blaho duší svých. Ba velmi mnoho jest těch, kteří rozum svůj arci cvičí a všelikerými vědami ho obohacují, i kteří také to neb ono za dobré, za pravé a šlechetné uznávají; zdalíž pak ale dle toho skutečně jednají? — Ke šlechetnosti a k pravé vzdělanosti člověka není dosti, aby mnoho věděl a uměl o všelícemž vykládati, nýbrž s tím spojena musí býti mravnost, neb mravní síla, to jest odhodlán musím býti, pravdu přijmouti, jí se držeti a jí následovati, ať se mně líbí neb nelíbí, i ať na mne jakékoliv pronásledování přivede. Dobré, ctnostné a spravedlivé věci poznávati, ale jich nenásledovati, to hanobí důstojnost každého člověka. Již pohan *Seneka* praví: „Dokonalý muž co uzná, že dobré jest, to činí, třeba by mu to škodu působilo, — co hanebné, nevykoná, třebať peníze, rozkoš a slávu by mu to způsobilo. —

Ta mravní síla, to jest když člověk dobré a ctné poznává a dle toho poznání skutky své sporádati usiluje, — ta dodává člověku důstojnost, ta poskytuje mu, jakož i všem, jenž jsou okolo něho, jakousi důvěry plnou bezpečnost. Od takového pevnou povahu majícího člověka můžeme ve všech příhodách očekávati určité a důsledné jednání. Onť se neklátí jako třtina, onť se neuchyluje od práva a od svaté pravdy, bytby i bouře, neštěstí naň doléhala.

Velicí muži, ať se vyznamenali v čemkoliv dobrém, zasluhují jen pro svou pevnou rozšafnost a šlechetnost, pro tu svou mravní sílu naši úctu, naši obdivu. Nyní ale jest právě takovýchto odhodlaných křesťanů pramálo, schází nám pevných charakterů. Osvícených a učených hlav jest sice dosti, ale málo horlivých přátel ctnosti. A v našem věku panuje ten blud, že tak zvaná učená hlava má vyšší cenu, nežli mravnost a rozšafnost, nežli vytrvalost v dobrém; pročež má náš věk málo rázných, odhodlaných mužů, jenžby mravní sílu v tuhé zkoušce dokázali. Mnozí umí arci mnoho skoumati a také poznávají, co jest dobré a ctné; ale když přijde k tomu, aby to, co za pravé uznávají, také skutkem potvrdili, — když přijde od slova k činu, — tu, jak říkáme, skutek utek. Objevuje se náramná nedůslednost a líčená ukrytost a to nejvíce proto, že není vědomost a učenost u těch lidí založena na mravnosti, nýbrž pouze na zisku časném, na sobectví. A jejich chytráctví neprávě se jmenuje vzdělanost. — Tak na př. dokud se o pravdách svatého náboženství a o křesťanských povinnostech na papíře píše, neb o nich se mluví, tu každý to uznává za věc svatou; ale kdyžby měl pro zastávání těchto

věci úřadu se odřící neb pronásledování trpěti, tu se takový hrdina krčí, stýská si na těžké časy a nechá svaté věci se posmívati a ji nohama šlapati, ano zapře ji. Takové povahy nebyli bratři Machabejští, ani horliví vyznávači víry Kristovy, ani jiné slovatné osoby křesťanské, o nichž nám dějepis církevní i světský vykládá. Nikdo neprav: „O tak daleko to ještě nepřišlo, aby se svatá věc zapírala neb opovrhovala, vždyť se lid přiznává k svatému náboženství, navštěvuje služby Boží a přichází k stolu Páně.“ — Ale jak! namnoze jen ze zvyku a ne z přesvědčenosti a z potřeby srdce. I což kdyby nastalo krutější protivenství, lákání aneb mučení? — Kdyby odpadnutí od víry katolické ještě větší čest a zisk, než nyní přinášelo, kdyby věrnosti křesťanské hrozily tresty a muka? V pravdě jest již čas, zanechati tu náboženskou ustydllost a vlažnost, jest již čas ze spánku povstati a se zmužiti, abychom v čas zkoušky nebyli co třtiny větrem se klátící.

Dále leskne se náš věk zevnitř zkušeností v oboru přírody nasbíranou, taktéž ostrým rozumem a vtipnými nápady, (na př. v obrázkových listech), než pohledněme opět do vnitřku. Tam kde věčné světlo náboženství má plápolati, na trojramenném svícnu víry, naděje a lásky — tam na oltáři srdce trní nyní uprostřed temné pustoty modla sobectví, — ošklivá to nestvůra, jenž neustále se mění podle náruživosti právě převládající. Toto sobectví, ta hrdá samochtivost, ana opravdivé oběti nezná, toť jest onen zlý duch, který nedůvěru a neupřímnost plodí, rodiny rozdrobuje a oustkem se živí, ačkoliv s každým přívětivě jedná. Ano často se stává, že od mnohých lidí koná se dobré pouze pro světskou marnou chloubu, pro jakousi okázalost a pro časný prospěch.

Více se ukazuje ochotnosti a vlídnosti, kdežto na mnoze za lubem vězí faleš, neláska, slovem provozuje se veliké pokrytství, — kdežto dříve bývalo méně hluku a více skutečné dobroty, — kdežto místo ochotnosti a uhlazené vlídnosti panovala více nelíčená upřímnost, skromnost, věrnost a prostosrdečnost mezi předky našimi. Pročež jsou nyní společenské poměry tak rozervány. — —

Nejvyšší dokonalost v Bohu jest svatost a všechny ostatní vlastnosti mají své kořeny v jeho svatosti a spravedlnosti. Proto zpívají sborové andělští: „Svatý, svatý, svatý!“ Každý z nás má vyhledávati přede vším svatosti a spravedlnosti; neboť učenost bez touhy po svatosti a spravedlnosti, — nenadýmá-li člověka? — Rozum bez touhy po svatosti, — není-li břitký meč v rukou zločincových? Krása bez touhy po svatosti, — není-li osidlo smilstva a ohavných mrzkostí? Bobatství bez touhy po svatosti a spravedlnosti, — nezatvrzuje-li srdce? Ano náš věk jest učený, bohatý, krásně se lesknoucí, jen svatosti, spravedlnosti a pokory křesťanské jemu se nedostává. V tomto tedy nedostatku vězí i kořeny jeho noštěstí! A jako pýcha předcházela pád andělů, podobně pyšná, zpupná důměnka člověka, že vlastní silou bez Boha, bez víry Božské dojde cíle svého, jest ráz našeho věku; čímž se i stává, že nyní mnozí vynášejí rozličné rozumářské učení na světlo, a že je za oblažující osvětu lidem vydávají. Tato zlá, nekřesťanská osvěta žádá od člověka krásnou zevnitřní spůsobnost a zevnitřní vzdělanost, ne ale vnitřní křesťanskou rozšafnost a ušlechtilost; ano ona žádá, aby člověk nedbal na víru, (víra prý jako víra), aby církví a jejím učením pohrdal, na službách Božích úcastenství nebral, vyšší zákonní mocnosti neuznával a jich neposlouchal. Kdo se k této osvětě naklonili, ti nechtou žádnou knihu náboženskou, ti neskoumají a se nepřičiňují, aby poznali, na jakých základech neomylnost zjevené víry církve katolické spočívá. Oni čítají arci pilně necudné romány, pak denní listy a knihy, v nichžto se nalezájí

svůdné námitky proti učení Kristovu a jízlivé narážky proti církvi katolické a duhovenstvu; tedy jsou penězí svými nápomocni takovému časopisectvu, které patrnou nenávisť projevuje ku křesťansko-katolickému náboženství, a k posvátným obřadům.

Hle velicí muži a vznešené osoby, že byli silni u víře a že měli pevnou povahu, podnikali a také vykonali podivuhodné skutky; ale nyní mravné pohnutky docházejí málo povšimnutí, tím méně, aby se dle nich řídili křesťané. Veřejně hájení pravd Božských, smělé vyznávání víry svaté a to takové, že se křesťan neleká ni potupy, ni soužení, ni pronásledování, — jak to na vyznavačích viděti lze, — to vše považuje se za třeštivost, za přemrštěnost. Mnoho jest také těch, kteří víru svou (ač mají-li jakou), veřejně vyznávají se ostýchají z ohledu podlých a hříšných, na př. žeby prý držáni byli za pobožnítkáře neb za sprostáky. Bohužel na takové to konce došlo s vyznáním víry Kristovi! Což pak nežádá Pán a Spasitel nás, bychom se veřejně před světem co křesťané osvědčili? (Mat. 10, 32. 28)

Avšak Kristus Pán jest kníže pokoje, tedy nemohou lidé bez něho dojíti pokoje. — Právě proto, že lidé namnoze od Krista i od pravdy jeho v církvi katolické zabezpečené je vzdalují, že u víře ustydllost a k svaté církvi netečnost projevují, nápotom že se ve víře všelijak přetvařují, jak toho jejich sobecké prospěchy vyžadují, proto jich pokoj opustil a svět jim ho dáti nemůže. V takovém pak čase, kde víra a nevěra, kde náboženská horlivost a ta hříšná náboženská ustydllost proti sobě se příkře staví, platnost má úplnou tento výrok: „Kdo není s Kristem (kdo s ním, s jeho učením a s jeho církvi upřímně ndrží), jest proti Kristu.“ (Mat. 12, 30.) — „A jen jeden jest Kristus a ten není rozdělen.“ (I. Korint. 1, 13.) „Jen jeden jest pán, jedna víra, jeden křest.“ (Efes. 4, 4.) Jen jednu církev založil Syn Boží pro všechny časy. On ji učinil nepřemožitelnou a neomylnou. Onať má na sobě viditelná znamení a jest přístupna všem, kteří pravdu s upřímným srdcem hledají a o spasení své věrně se starají.

Zajistě nebude upokojení srdcí lidských, pokud učený a neučený, vladař a občan, rodičové a dítky nezatožují po svatosti, po rozšafnosti a po té mravné síle z pravé víry Kristovy toliko pocházející. Až věk náš (t. j. lidé) podivnými událostmi probuzen, roztouží se býti svatým, nábožným a počestným, potom opět pochopí, co jest obět, čerpaje sílu k neustálým obětem v tomto životě potřebným z oběti Kristovy. Potom pozná, že blaženost, kterou v statcích a rozkoších světských vyhledával, jest klamná a pomíjitelná; — pozná, že člověk není zvířeti roven ani podoben, ale že jest to tvor vznešený, velikými schopnostmi obdařený, pro věčnost stvořený, že tedy takovými rozkošmi, jakých Mahomet svým stoupenčům sliboval, nemůže býti ani upokojen, ani nasycen, tím méně oblažen. Též pozná, že se má člověk od všelikých marností světských, od věcí pomíjitelných k nebeským věcem povznášeti, po těchto stále toužiti a takto blaho své na věčnosti a nikoli na této zemi zakládati, ano pozná, že k tomu zapotřebí má všemožných prostředků, jakové se ve všeobecné církve Kristově nacházejí.

Tomu ale všemu nechtějí rozuměti ti světamilovníci a ti novomodní vzdělanci a nevěrci. Toho pak nejvíce želeť jest, že bezbožník nerád zůstává sám o sobě, nýbrž že hledá společníky své převrácenosti. I ani oni nerádi zůstávají sami o sobě; při čemž dobře vědí, že větší část lidí vyhledává nedovolených rozkoší a že jim v tom vadí strach trestu věčných. Tohoto vůbec panujícího bažení po rozkoších nedovolených a po nevázaném životě používajíce, vyrývají lidem ze srdce víru a bázeň Boží a vštěpují jim tu zlou zásadu, že prý člověk pro nic jiného není, než

proto, aby zde všech rozkoší a radostí, co nejvíc může, požíval a pak v nic se obrátil. Tímto lidi ve zkáze mravní utvrzují, aby pro své zkázyplné záměry jich získati mohli. Bohužel to se často dařívá; nebo po delší čas s užasem znamenati lze, že svádění lidu veliký pokrok již učinilo. Ale běda krajině, běda zemi, kde zkáza mravů nevěrou porušených každým dnem se zmáhá, — kde osvětáři a rozumáři hledají v zjeveném náboženství víru slepou, která prý se hodí toliko pro sprostý lid, aby na uzdě držen byl, a útěchy nabyt ve svém lopocení; kde se to za znamení vzdělanosti pokládá, když úštěpky a hany vrhají na knězstvo a na celou církev; — pak kde všeliké náboženské a posvátné věci, any mysl lidskou k nebesům pozdvihují, se zlehčují a uštěpačnými žerty v posměch uvádějí buď na veřejném divadle, neb v knihách a novinách hojně vycházejících. — Běda té zemi!! Jen mravně a náboženský vzdělaný národ má svou budoucnost, kdežto národ, u něhož víra zmizela, běře za své. — Španělský výtečník *Don Cortes Valdegama* vyjádřil se takto: „Moudrost lidská co jest leč marnost a kormoucení ducha? Jako uprostřed máje vstřípen byl strom, který přinesl smrt na svět, tak uprostřed světa stojí strom rozumářství, který otravuje společnost lidskou. Všecko, čemu učili filosofové: Spinoza, Voltaire, Kant, Hegel, Kousine, jest politickému, náboženskému a společenskému pořádku v Evropě tak záhubné, jako Číňanům ohledem těla opium. Ano evropská společnost hyne, kraje její již vychladly a brzy vychladne i srdce. A víteli proč hyne? Hyne, protože otrávena jest: hyne, protože Bůh ji stvořil, aby z katolické podstaty žila a protože ti, kteří ji měli léčeti, jí rozumářskou nepodstatu za potravu podávali. Není spásy pro společnost, protože katolický duch, tento jediný duch života všecko neoživuje, ani učení ani řízení, ani ústavy, ani zákony, ani mravy. Běh, jakým nyní věci jdou, chtějí změnití, byloby věru obrovským ukolem, atd.“ Toť jest, co našemu věku při vši jeho domělé vzdělanosti schází, duch křesťanský a opravdivé žití dle něho.

Kýž by duch církevní, který blažil předky naše, totiž duch statečnosti a horlivosti náboženské zavítal k nám do všech rodin a obcí, abychom v nynější době nepobloudili, alebrž ve své víře katolické pevně trvali, a ji hájili, abychom slovem, zvláště zbožným životem a důvěrnou modlitbou blízným svým napomáhali k dosažení blaha věčného! „Chválen buď Ježíš Kristus vždycky a panuj v srdcích našich po všecky věky věkův!“

Božský učitel poučuje žáka svého, že život ctnostný možný a potřebný jest.

Žák: Pane! Rád bych ctnostně živ byl, a také jsem již častěji začal ctnostně žítí, ale nejde mi to nikterak, není mi to možno.

Kristus: Proč myslíš, že ti není možno ctnostně žítí?

Žák: Já jsem chudobný a musím se o živnost svou starati; kdybych byl bohatým, mohl bych ctnostně živ býti, nemusel bych se každodenně o živnost a o své potřeby starati, mohl bych každodenně do kostela choditi a více času denně na modlitbách ztráviti, mohl bych také hojně almužny udělovati a jiné dobré skutky ke cti a chvále Boží vykonávati, tak ale ve své chudobě musím jen se od rána do večera lopotiti a nemohu ctnostně živ býti.

Kristus: Velice se mýlíš, domnívaje se, že k ctnostnému životu bohatství zapotřebí jest; což nevíš, že jak já, tak i matka má, tak i větší část mých učedníků velmi chudobni jsme byli? a předce ani největší protivníci nemohou nám vytýkati, že jsme nebyli ctnostni. Zdá se, že ani nevíš, v čem ctnostný život pozůstává!

Žák: Domnívám se, že život ctnostný pozůstává v mnohých modlitbách, v častém navštěvování chrámu Páně, v udělování hojných almužen a ve vykonávání jiných dobrých skutků.

Kristus: Mýlíš se, neboť to všecko konaří mnozí zákonníci a farizeové a jiní, předce však nebyl žádný ctnostného života vzdálenější, nežli oni, tak že jsem musel je přísně kárati.

Žák: V čem tedy pozůstává ctnostný život?

Kristus: Ctnostný život pozůstává ve stálé ochotnosti, vůli Boží z lásky k Bohu konati. Ochotným ku plnění vůle Boží z lásky k Bohu může každý býti, jak ten nejchudobnější žebrák, který jen z milosti jiných živ jest, tak i největší boháč, jenž má všech statků na zbyt, ochotným k plnění vůle Boží může býti sprostý a neučený člověk tak, jako největší učenec a mudrc.

Žák: Když tomu tak jest, že ctnostný život pozůstává v ochotnosti vůli Boží plniti, tak uznávám, že k ctnostnému životu ani bohatství ani učenost zapotřebí není, následovně že se nesmím již svou chudobou neb svou neučeností vymlouvati, že bych nemohl ctnostně živ býti, an bohatý i chudobný, učený i neučený mohou ochotní býti k plnění vůle Boží.

Kristus: Ovšem každý může ochotně vůli Boží plniti, an Bůh od žádného nic nemožného nežádá, víš zajisté, jak zní obsah všeho, co Bůh od každého člověka žádá?

Žák: Obsah všeho, co Bůh od nás žádá, zní: „Miluj Boha nade všecko a bližního jako sebe samého.“

Kristus: Tak jest, a myslíš, že to něco nemožného jest?

Žák: To zajisté jest každému možno, an k tomu nic jiného není zapotřebí nežli dobrá vůle, kterou každý míti může. Ale láska ta musí se i vyjeviti, to však nebude každému možno.

Kristus: A proč by to nebylo? Vždyť Bůh nežádá, aby všickni stejným způsobem svou lásku k Bohu neb k bližnímu jevili, nýbrž každý má svou lásku k Bohu a k bližním vyjeviti způsobem stavu jeho neb okolnostem, v nichž se nachází, přiměřeným; proto může lásku k Bohu a ku bližním jinak vyjeviti boháč a jinak chudobný, jinak neučený a jinak učenec mnohými schopnostmi obdařený; boháč ku př. může svou lásku k Bohu a ku bližním vyjeviti užíváním svého bohatství ku čti a chvále Boží a ku prospěchu svých spolubližných, může jměním svým přispívati k oslavení a ku zvelebení služeb Božích, může okrášlovati a ozdobovati chrámy Páně, může podporovati svatého Otce, náměstka mého na zemi a nejvyšší viditelnou hlavu církve svaté, může podporovati dobročinné ústavy, katolické školy, může bližním potřebným almužnu štědře udělovati. Chudobný ovšem těmi způsoby lásku k Bohu a bližnímu vyjeviti nemůže, avšak opět jiným způsobem svou lásku k Bohu trpělivým snášením své chudoby, pokorným odevzdáním-se do vůle Boží, pracovitostí z lásky k Bohu; lásku k bližním může jeviti, když jiným ochotně a rád bude sloužiti, při práci pomáhati a jim dle možnosti radost činiti. Učený může slovem i písmem čest Boží hájiti, bludy panující po-

rážeti, neumělé poučovati, neučený opět může pokornou poslušností lásku k Bohu i k bližním vyjeviti.

Žák: Poznávám již, že každému, ať jest kdokoli, se dosti příležitosti naskytuje, aby svou lásku k Bohu a k bližnímu vyjeviti mohl; ale láska k Bohu a k bližnímu žádá zavždy od nás i těžké a obtížné věci, jako abychom sami sebe zapřeli, zlé žádosti ukřížovali, nepřátele a protivníky své milovali, a to není lehké!

Kristus: Ačkoliv zavždy těžko člověku přichází zlé náklonnosti a žádosti své přemáhati a jim na odpor jednati, přece to není člověku nemožno, an Bůh každému dostatečně pomoci své uděluje, tak že s pomocí Boží může člověk i to nejtěžší lehce vykonati. — Abys však o tom ani dost málo nepochyboval, že možno jest v každém stavu ctnostně živu býti, nalezáš v každém stavu dosti těch, kteří ctnostně živi byli, znáš ctnostné krále a královny, císaře a císařovny, jako byli svatí Václav, Hedvika, Edvard, Kunigunda, Leopold, Štěpán král Uherský, císařovna Helena, znáš ctnostné chudasy, jako byli svatý Alexius žebrák, sv. Maximus nádeník, sv. Zenas služebník, svatá Maura chůva, sv. Kristina a Cita děvečky, svatá Germana chudobná, opovržená, od macechy týraná pastýřka; také můžeš v každém stavu neb povolání příklady ctnostně žijících osob naleznouti, tak sv. Alexander byl uhlířem, Baldomer byl kovářem, Cesarius byl lékařem, Florian, Mauricius byli vojáky, Isidor byl sedlákem, Krispin a Krispinián byli obuvníci (ševci), zkrátka v každém stavu neb povolání, mimo komediantů, nalezněš množství svatých, kteří ctnostně na světě živi byli.

Žák: Nepochybují nyní již více, že i já mohu zde ctnostně žíti, neboť co mohli tak mnozí v podobných okolnostech, proč bych nemohl i já, když i mi Bůh pomoc k tomu uděluje? — Jest to však i pro mne potřebno, abych ctnostně živ byl? —

Kristus: Ctnostný život jest každému nevyhnutelně potřebný, jak k tomu, aby zde na zemi spokojeně žíti, tak k tomu, aby k spasení věčnému přijíti mohl.

Žák: Ku pozemské blaženosti nezdá se mi ctnostný život nevyhnutelně potřebný, neboť vidím, jak se mnohým dobře daří, a oni nejsou přece ctnostní.

Kristus: Nejsou všickni šťastni a blaženi, jež lidé za šťastné a blažené považují; lidé vidí jen zevnějšek, nevidí však do srdce. Kdyby mohli lidé do srdce nahlédnouti, poznali by, jak ten, jehož za nejšťastnějšího považovali, bídný a politování hodný jest; tak ku př. považovali všickni Šalomouna za šťastného, neboť měl tento král bohatství a slávu, jako žádný před ním ani po něm, požíval všech rozkoší, jak nejvíce mohl, a slyš co praví: „Omrzel mne život můj, omrzela mne všeliká snažnost má. Všickni dnové člověka bolestí a psoty plni jsou, ani v noci neodpočívá mysl jeho.“ Myslíš tedy ještě, že byl tento král šťastným a blaženým zde?

Žák: Když Šalomouna život omrzel, jistě nemůže za šťastného považován býti; poznávám však z toho, že ani bohatství, ani sláva člověka zde blaženým nečiní.

Kristus: Tak jest, ani bohatství, ani rozkoše, ani sláva světská nečiní člověka zde blaženým; blaženým činí člověka zde jedině ctnostný a svatý život. To zakusil na sobě ten, jenž zvolal: „Blahoslavení nepoškrvnění na cestě, kteří chodí v zákoně Páně,“ a „Blahoslavený, který nalezen jest bez poškrvny a kterýž nedoufal v penězích a v pokladech; kdož

jest ten a budeme ho chváliti?“ — Ku šťastnému živobytí zapotřebí jest, aby člověk i v duši své pravý pokoj požíval, může-li však člověk bez ctnostného života pravý pokoj duše požívati?

Žák: Bez ctnostného života nemožno pravý pokoj srdce zachovati, neboť: „Bezbožní nemají pokoje“ a „všeliká nepravost jest jako meč na obě strany ostrý, jehož rána nezhojitelná jest.“

Kristus: Kdo však ctnostný život vede, požívá pokoj Boží, který převyšuje všeliký smysl, a tento pokoj činí člověka i v protivenstvích a soužních spokojeným a v pravdě i na zemi šťastným a blaženým.

Žák: Nyní jsem se přesvědčil, že ctnostný život k vezdejší blaženosti nevyhnutelně potřebným jest; není-li ale možno bez ctnostného života do blaženosti nebeské se dostat?

Kristus: K dosažení blaženosti nebeské jest ctnostný život ještě mnohem potřebnější, nežli ku pozemské blaženosti; neboť blaženost nebeskou žádný jinak nedosáhne, jedině jestli zde ctnostně žil a ctnostně zemřel. Nebe si nemůže ji žádný jinak koupiti, leč ctnostným životem; bytby měl člověk zde sebe více přátel, bohatství a slávy a všeho, to všecko mu nepomůže, není-li při tom ctnostný, neboť „kdo hřeší vymazán bude z knihy života,“ a „spravedlnost spravedlivého nevysvobodí ho, v kterýžkoli den hřeší neb od cesty ctnosti se odvrátí.“ A myslíš, že by se to srovnávalo s dokonalostmi Božskými, kdyby Bůh bez rozdílu ctnostné i nectnostné do nebe přijal?

Žák: Myslím, že by to bylo proti svatosti a spravedlnosti Božské, an by se zdálo, že u Boha ctnost i nepravost stejně platí.

Kristus: Zajisté! Jako tedy Bůh nejsvětější a nejvyšší spravedlivý jest, tak nemůže do nebe přijmouti žádného leč toho, který ctnostným životem jemu se zalíbil a odměnu si zasloužil. Pamatuj si tedy že: „Sláva a čest a pokoj bude každému, kdo dobře činí,“ a jen kdo zde ctnostně žil byl dosáhne korunu života, kterou zaslíbil Bůh těm, jenž ho milují.

Žák: Děkuji Tobě, Pane, za to, že jsi mne poučil a přesvědčil, že život ctnostný mi možný a nevyhnutelně potřebný jest.

Kristus: Nezapomeň nikdy na to a buď stále ctnostně žil, potom dám tobě seděti na trůnu mém, jako já sedím s Otcem na trůnu jeho.

Žák: Amen! Staň se mi tak!

Povzdechy k Srdci Páně.

Srdce Páně, lásky vyhni!
Tou mé srdce zahřívej;
K Tobě moje láska tíhni,
Ty nám svatou svornost dej!

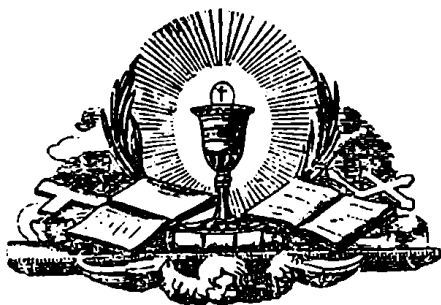
Srdce Páně, perlo drahá,
Ty jen věčnou cenu máš,
Tebou mír jen podosahá
Srdce, Ty jež obýváš.

Srdce Páně, Ty mé všecko,
Dej, bych víc Tě miloval,
Snahou planul, byl jak děčko,
Bych se Tobě zblížoval!

Srdce Páně, Ty jsi moře,
Slitovného soucitu;
Smilování Tvého zoře
Veď nás k nebes pobytu!

Srdce Páně, Ty jsi lodi,
V Tobě spočnu bezpečně,
Běh Tvůj přímo k Bobu vodi,
V ráje slasti pověčné.

Srdce Páně, rád bych sobě
Dokonalost osvojil;
Dejž bych srdce v každé době
Láskou Tvou jen opojil.

II. Třída ve „Škole Božského Srdce Páně.“

Bratrstvo nejsvětějšího Srdce Pána Ježíše.

(Dokončení.)

Sv. odpustky a výsadami, které církev sv. bratrstvu nejsv. Srdce Ježíšova udělila, chtěla nejen povzbuditi věřící k uctění téhož nejsvětějšího Srdce Ježíšova, nýbrž i usnadniti jim to následování a odměniti to přemáhání při tomto následování Pána Ježíše. Svati ti odpustkové jsou uděleni od Innocence XII. dne 19. května 1693, od Clementa XI. Innocence XIII., Benedikta XIII. a Benedikta XIV. — Po odsouzení kacířských útěku proti úctě nejsvětějšího Srdce Páně sněmíska Pistojského od Pia VI. tito odpustkové se od téhož Pia VI., pak od Pia VII., od Lva XII. a Řehoře XVI. nejen potvrdili, ale i rozmnožili, jsou však tito:

a. Odpustkové plnomocní.

1. Na den přistoupení do bratrství; 2. na slavnost nejsvětějšího Srdce Pána Ježíše, aneb v neděli po ní; 3. v každý první pátek, aneb neděli první každého měsíce; 4. v samovolný den jednou v každém měsíci; 5. v hodinu smrti, vzývá-li se, není-li možná ústy, alespoň srdcem kajicně nejsvětější jméno Ježíš. *)

6. na Boží hod vánoční; na zelený čtvrtek; 8. na Boží hod velikonoční; 9. na Boží vstoupení; 10. na nepoškrvněné početí; 11. narození; zvěstování; 13. očistování; 14. a na nebevzetí Panny Marie; 15. na sv. Josefa; 16. na sv. Jana evandělistu; 17. na sv. Petra a Pavla; 18. na všechny svati; 19. na památku všech věrných dušiček; 20. šestero plnomocných odpustků na šest pátků aneb šest neděl slavnost nejsvětějšího Srdce Pána Ježíše předcházejících. (Pius VII. dne 4. března 1806). 21. dne 12. března na památku sv. Řehoře papeže (Gregor XVI. dne 20. června 1834.)**)

*) Tito svati odpustkové jsou uděleni na věčné časy od Pia VII. dne 7. března 1801, 15. listopadu 1802, 12. a 15. července 1803, 7. července 1815, — a mohou v každém chrámě Páně po skroušeném přijímání sv. svátostí a modlitbě na úmysl sv. Otce (nejméně 5. Otče náš, 5. Zdravas a 1. Věřím v Boha) získání býti. Mimo to udělil též sv. Otec Pius VII. plnomocné odpustky.

**) Tito odpustkové se mohou v kostele, v němž bratrství nejsvětějšího Srdce Ježíšova jest zřízeno získati; komu by nebylo možno takový kostel navštívit, získá odpustků těch, když svůj farní chrám navštíví. Nápodobně mohou nemocní těchto odpustků dosáhnouti, pakli od zpovědníka, za nemožnou návštěvu chrámu Páně, uložený dobrý skutek vykonají. Rozumí se, že kajicně přijímání sv. svátostí a modlitba na úmysl sv. Otce jest podmínkou jich získání.

b. Odpustkové neplnomocní.

Rozhodnutím Pia VII., dne 2. dubna 1805 odpustkové římských štací; které dle schváleného seznamu shromáždění sv. odpustků z dne 9. července 1777 jsou, vyjímajíc plnomocných, svrchu na slavnosti Páně již uvedených, zejména tito:

1. na popelec; 2. na neděli třetí adventní; 3. na štědrý večer; 4. při první mši svaté; 5. pak při druhé mši svaté na Boží hod ráno, po každé 15 let a tolik kvadragen (tolikráte 40 dní); 6. na neděli květnou 25 let; 7. na velký pátek; 8. na bílou sobotu; 9. skrze celý týden velikonoční až do neděle průvodní každodenně; 10. ty tři dni po Božím narození, totéž sv. Štěpána, sv. Jana evand. a mladátek; 11. na nový rok aneb obřezání Páně; 12. na zjevení Páně aneb sv. tři krále; 13. na neděli devítník, jakož první a druhou po devítniku; 14. na sv. Marka; 15. a na tři křížové dni 38 let a tolik kvadragen; 16. na sobotu svatodušní; 17. na tři suché dni čtyrykráte v čase; 18. na první, druhou a čtvrtou neděli adventní 10 let a tolik kvadragen; 19. na každou slavnost Srdce P. Ježíše předcházející neděli; jakož 20. na každý devítidenní pobožnosti před touž slavností; 21. na všechny dni Panny Marie, když kostel, v němž se před slavností nejsv. Srdce Ježíšova třidenní pobožnost koná, kajícím srdcem navštívuje a tam na úmysl sv. Otce kajícně se modlí, taktéž 7 let a tolik kvadragen (Leo XII. dne 21. května); 22. za každý dobrý skutek 60 dní odpustků; 23. když se ráno, v poledne a večer na klekání zvoní a při „Anděl Páně“ po každém Zdrávasu se připojuje: „Sláva Otci i Synu, i Duchu Svatému, jakož byla na počátku, tak i nyní i vždycky až na věky věků. Amen.“ na poděkování Bohu trojjedinému za všechny milosti a přednosti, jimiž Matku Páně při jejím nanebevzetí obdaril, pokaždé 500 dní odpustků, a konáli se ta pobožnost každodenně, pak jednou v každém měsíci, po skončeném přijímání sv. svátostí plnomocné odpustky.*)

c. Závazkové tohož sv. bratrství:

1. Máť se každý spoluúd dáti do knihy bratrské zaznamenati;
2. o to pečovati, aby úctu nejsvětějšího Srdce Ježíšova, zvláště následováním jeho cností ne jen sám horlivě konal, ale i u jiných všemožně rozšířoval; a konečně
3. každodenně 1. Otče náš, 1. Zdrávas, 1. Věřím v Boha se modlit a toto vzdechnutí připojit:

O sladké Srdce mého Ježíše!
Dejž, ať tě miluji vždy více!

d. Plnomocní odpustkové pro všechny věřící:

Pius VII. rozhodnutím z dne 7. července 1815 udělil všem věřícím obojího pohlaví, kteří nejsou v bratrství zapsáni, na slavnost nejsv. Srdce Pána Ježíše sv. plnomocné odpustky; když na tu slavnost po skončeném přijímání sv. svátostí chrám Páně, v němž se slavnost ta koná, navštívují a v něm na úmysl sv. Otce se modlí.

e. Odpustkové za navštívení obrazu Srdce Ježíšova.

Pius VII. rozhodnutím z dne 2. ledna 1799 udělil všem věřícím odpustky 7 let a tolik kvadragen (280 dní), které se duším v očistci obětovati mohou, když v některém kostele aneb veřejné kapli, kde obraz nejsvětějšího Srdce Ježíšova k ve-

*) Všecky tyto odpustky se mohou též dušičkám v očistci přivlastniti.

řejné účtě jest vystaven, před obrazem tím nějaký čas na úmysl sv. Otce se modlí. Odpustky ty lze tolikráte získati, kolikráte se ta návštěva s modlitbou stává.

f. Obětování se nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu, která se před jeho obrazem má konati.

Já N. N. z vděčnosti k tobě a k nahrazení mé nevěrnosti, obětuju tobě své srdce a sebe samého zcela, můj nejláskavější Ježíši! a činím předsevzetí, s milostí tvou nikdy více nehřešiti.

Rozhodnutím Pia VII. z dne 9. června 1807 a 16. září 1817 se mohou každodenně jednou odpustky 100 dni ode všech věřících získati, když před obrazem Srdce Ježíšova toto obětování nábožně a kajicně konají; a když to tak každodenně skrze celý měsíc konali, mohou jednou v měsíci po přijímání sv. svátostí a modlitbě na úmysl sv. plnomocných odpustků získati. Všecky ty odpustky mohou se dušičkám přivlastniti.

g. Modlitba k nejsvětějšímu Srdci Pána Ježíše v klanění nejhodnější Svátosti oltární.

Ejhle! můj nejláskavější Ježíši, kam tě tvá přenesmírná láska přivedla! Z těla svého a předražené krve své připravil jsi mi hody, v nichžto se mi zcela daruješ. I kdo tě pohnul k takovému osvědčení lásky? Zajisté nikdo jiný než tvé láskou horoucí srdce. O klanění nejhodnější Srdce mého Ježíše, žhoucí výhni Božské lásky, uzavři duši mou v nejsvětější ránu Srdce svého, abych se naučil v této škole lásky Boha milovati, jenž mi tak podivné důkazy své lásky dáti ráčil. Amen.

Rozhodnutím Pia VI. z dne 7. listopadu 1787 mohou všickni pravověřící tuto modlitbu nábožně konající získati odpustky 100 dní jednou za den; Pius VII. dne 9. února 1818 ty odpustky z nova potvrdil a dovolil, aby se i dušičkám přivlastniti mohli.

Úcta nejsvětějšího Srdce Ježíšova jest tedy v pravdě nevyvážitelnou studní všech milostí, všech ctností, souborem nejvyšší dokonalosti. — My čteme v životě sv. Petra Ryaleta, sv. Františka Xaveria, sv. Stanislava Kostky, sv. Teresie a nespočetných jiných, že se srdce jejich láskou téměř rozpoltiti chtělo, že se doslovně na nich splnilo, že omdlívají láskou (P. 8, Šal. 2, 5). Pakli však láska svatých a světic Božích za čas vezdejšího putování tak veliká byla, že poznenáhla i život časný ztrávil, jaká teprv musela býti láska nejsvětějšího Srdce Ježíšova i co do lidské přirozenosti. Než tento nevymluvný plápol lásky musí se neskonečně teprv zmáhati nerozlučným sjednocením Božství s člověčenstvím v jednu osobu; tímto nerozdílným spolčením plápolá v tomto Srdci láska Boholidská; Srdce to jest středem, souhrnem, nevyvážitelným, neobmezeným mořem této neskončené přenesmírné lásky k nám! A s touto láskou představuje tvůj Spasitel tobě své Srdce. Tato láska má tvou ledovitost k Bohu a ke všemu, co svaté jest, překonati, má srdce tvé od světa, od žádosti těla a očí, od hříchu odtrhnouti. I ukazuje ti své láskou plápolající Srdce, a téměř bolestně volá: Smrtelníku! pomni, že jsem tě láskou věčnou miloval, že jsem z lásky lůno svého nebeského Otce opustil, že jsem chudý, strastí plný život vedl, ano na kříži toto své Srdce kopím probodnouti nechal, abych ti dokázal, jak velice tě miluji. Nepřestával jsem tě milovati i tenkrát, když jsi zapomínaje na neskonalou lásku mou mne nepřestával urážeti, lásku mou nevděkem spláceti. Či nezasloužil jsem pro svou nesmírnou lásku vzájemně lásku odměnou? A ty bys

mi ji chtěl a mohl odepřít a tvým a mým nepřátelům věnovati? — Dej mi, synu můj, srdce své! (Přís. 23, 26.) A že jedině a výhradně tvé srdce od tebe žádá, a že právě proto své nejsvětější Srdce ráčil světu zjeviti, dokazují jeho vlastní slova, enž promluvil k blahoslavené Margaritě Alacoque. Nebo když jednoho dne před nejsvětější Svátostí klečíc se modlila, viděla jak tabernakulum čili svatostánek, v němž se toto tajemství víry uschovává, jako v nejvyšší plamen zahaleny a v prostřed plamenu nejsvětější Srdce Ježíšovo odevšad plameny obklopeno, jako v ohnivé peci, nad Srdcem vznášel se kříž, rána kopím způsobena velice se rozšířila, a kolem Srdce byla trnová korouba. A Pán ji řekl: „Ejhle toto Srdce, které lidi tak velice milovalo, že ničehož nezanedbalo ano až k zemlení a ztrávení se přikročilo, aby jim svou lásku dokázalo. Ejhle Srdce mé, kteréž jest tak překonáno láskou k lidem, že plameny lásky své v sobě více zadržeti nemůže, nýbrž je vyputknouti nechati musí.“ Co může býti spravedlivějšího a blaženějšího, jako Srdce Kristovo vzájemnou láskou milovati? Miluj tedy svého Ježíše, miluj ho tím, že následuješ jeho nejsvětější Srdce, že se ustavičným se v ctnostech jeho cvičením v útrobách tvých utvoří Kristus. K tomu účelu přijímej na ty dni, na kteréž mohou sv. odpustky získány býti, skroušeně sv. svátosti, navštěvuj hodně často chrám Páně a kloň se v něm tomuto nejsvětějšímu Srdci v Božské Svátosti skutečně přítomnému, slovem přeskoumej toto nejsvětější Srdce nábožným rozjímáním; a rozpálí se srdce tvé láskou. Ale pak se též všemožně přičiň, aby i jiní totéž činili. Nevymlouvej se, to může každý, a nevíš-li jinak, dbej o rozšíření bratrství a uctění nejsvětějšího Srdce toho. O chceš-li věděti, jak by se to státi mohlo? Povím ti to jasně a zkrátka.

h. Zavedení bratrství.

Arcibratrství nejsv. Srdce Ježíšova, s kterýmž všecka ostatní bratrstva v katolické církve zjednocena jsou, jest zřízeno v Římě v kostele Marie Panny „*ad pineam*“ neb u srmku; jinak také u Panny Marie od pokoje. Když se má v chrámě farním neb řeholním, aneb veřejné kapli bratrství nejsvětějšího Srdce Ježíšova zříditi, jest třeba.

1. Schválení nejdůstojnějšího pana biskupa, kteréžto se písemně odesílá do Říma představenému církevních kněží svatého Pavla, kteříž v kostele Marie Panny od pokoje arcibratrství nejsvětějšího Srdce Ježíšova řídí. Nejlépe když se žádost taková přímo od nejdůstojnějšího ordinariátu biskupského do Říma posílá.

2. Představený téhož arcibratrství vystaví pak diplom na kostel znějící a přijímá tímto diplomem kostel ten co filiální bratrství do hlavního čili arcibratrství, kterýmžto diplomem se stává to bratrství všech milostí, odpustků a výsad oučastno jako arcibratrství.

3. V kostele aneb možná-li i na oltář postaví se přiměřený, k pobožnosti vzbuzující obraz Srdce Pána Ježíše, před kterýmž, možná-li každý týden aneb alespoň jednou v měsíci veřejné pobožnosti se spoluúdy konávají.

4. Založí se bratrská kniha, v kteréž jsou jména spoluúdy zaznamenána, a sice tímto způsobem:

Číslo	jméno spoluúda	den, měsíc, rok zápisu	den, měsíc, rok úmrtí.
1			
2			
3			

Mrtví spoluúdobé se modlitbám živých odporoučejí, aby jim z očistce pomáhali. --

5. Při zápisku dostává spoluúdob přijímací list, na němž jsou obsaženy odpustky i povinnosti bratrské.

6. Vedle oltáře, aneb vedle obrazu Srdce Ježíšova mají viseti na tabulce odpustky, jichžto v tomto bratrství získati možná; dále mají na oltáři býti odpustkové pod *e* a *d* svrchu uvedené; mohou však i jedny k uctění téhož Božského Srdce přiměřené modlitby býti.

7. Zbožný kněz má se k zapisování nových spoluúdob ustanoviti. Vůbec to odbývá farní duchovenstvo; v řeholích ustanovuje řeholní představený sám kněze k účelu tomu.

8. Při zavedení bratrství má se to státi církevní slavností, a k tomu cíli tedy má předcházeti devítidenní, aneb alespoň třídenní pobožnost v chrámě, na hlavní slavnost má býti přiměřené kázání k úctě nejsv. Srdce Ježíšova povzbuzující a veliké výhody bratrství vysvětlující; dále o té slavnosti mají všickni spoluúdobé k všeobecnému svatému přijímání přistupovati, pak se přečte dyplom arcibratrství; a konečně, dovolí-li to chudoba rozdají se na památku obrázky Srdce P. Ježíše.

To slavné započetí bratrství se cestou biskupského ordinariatu oznámit představenému arcibratrství v Římě, který svým podpisem a pečetí listinu to potvrdí. Tímto jest pak všecko ukončeno a bratrství pro všechny budoucí časy řádně zřízeno.

Sluší podotknouti, že hlavní věcí jest přivtělující diplom, a že biskupský ordinariát vše obšírně sám ustanoví, co by se státi mělo. — Chrám Páně, v němž bratrství církevně se zřídilo, má též obzvláštní.

1. Privilegium týkající se mše sv. a kněžského breviáře.

Pius VII. rozhodnutím z dne 30. ledna 1802 udělil všem, kněžím, řeholním i světským, nejsou-li zavázáni společně v kůru církevní hodinky se modliti, to právo, že mohou, jsou-li zřízením bratrství nejsvětějšího Srdce Pána Ježíše se shromážděním církevních kněží od sv. Pavla v Římě u Panny Marie od pokoje, kdež stává arcibratrství nejsv. Srdce P. Ježíše, spojeni, každoročně na slavnost nejsvětějšího Srdce Ježíšova nové officium (či hodinky) a mši sv. dne 21. ledna 1778 pro království Portugalské stvrzeny *sub ritu dupplicis majoris* konati.

2. Privilegium pro nově zřízená bratrství nejsvětějšího Srdce Ježíšova s arcibratrstvím v Římě spojených.

Týž Pius VII. rozhodnutím z dne 15. dubna 1815 povolil, aby nově zřízená bratrství nejsvětějšího Srdce Pána Ježíše, s arcibratrstvím v Římě u Panny Marie od Pokoje sjednocená, po obdržení diplomu přivtělujícím pro jediný den od slavného zavedení bratrství mohla zvláštní na samozvolený, příhodný den slaviti slavnost nejsvětějšího Srdce Pána Ježíše, se všemi jak tichými tak i zpívanou mši svatou o tomto nejsvětějším Srdci, vyjímaje jediné neděle první neb druhé třídy, oktávy, neb slavnosti, aneb vigilie privilegované.

3. Privilegium vzhledem přenešení slavnosti Srdce Pána Ježíše.

Poněvadž slavnost Srdce Pána Ježíše se v pátek po oktávu Božího Těla, tedy ve všední den koná, a lid pracující ve všední den do kostela tak snadno nemůže jíti, proto říditelství arcibratrství v Římě u Panny Marie od pokoje prosila sv.

Otce Pia VII., aby ráčil milostivě dovoliti, by se slavnost ta v rozličných místech z důležitých příčin i s sv. odpustkami na přiměřený den směla přeložiti, tak sice, aby se sv. odpustky právě tak jako na slavnost jinak od celé církve konanou získati mohly. Svatý otec dne 7. července 1815 blahosklonně pro všechny budoucí časy povolil, aby se slavnost ta mohla přeložit, a na tu slavnost přeloženou mohly všechny mše sv. o Srdci Pána Ježíše sloužiti, jakož i sv. odpustky získati, však pod tou výmínkou, aby se ustanovení téhož přeložení zůstavilo místnímu biskupu a zachovávaly se stávající církevní zákony.

Jelikož bratrství nejsvětějšího Srdce Ježíšova jest ve světě jedno z nejrozšířenějších a poněvadž mnoho milionů spoluůdů za sebe vzájemně se modlí a sebe dobrými skutky svými podporují; poněvadž dále na nejvýše žádoucí jesti, aby se bratrství to všude rozšiřovalo a bedlivě pěstovalo; poněvadž svatý Otec Pius VII. tak vroucně si přál, aby všickni pravověřící celého světa se sjednotili v úctě téhož Božského Srdce, že tedy rozhodnutím z dne 15. května 1818 ustanovil, aby všickni pravověřící celého světa, i tam kdež ze strany buďto vlády světské se nemohou bratrství Srdce Pána Ježíše zřídit, aneb jiné důležité příčiny vadí takovému zřízení a se sjednocení s arcibratrstvem u P. Marie od pokoje v Římě, nicméně mohli dojíti odpustky bratřím a sestrám sv. bratrství propůjčené, pakli povinnosti bratrské svědomitě plní, poněvadž konečně sv. Otec Pius IX. okružním listem z dne 8. prosince 1864 slavnost nejsvětějšího Srdce Páně pro celou církev rozšířil a nařídil: za tou příčinou všechny Krista milující duše prosíme a úpěnlivě žádáme, aby se všemožně o rozšíření téhož bratrství zasazovaly; a kdeby v obcích malých zřízení takové, jaké jsme tuto vylíčili, nebylo možné, alespoň ať se dají zapsati do „apostolátu modlitby,“ aby, jak v naší „Škole“ v I. ročníku na stránce 46—47 v čísle prvním dotčeno, se stali účastni, výhod a milostí bratrstva nejsv. Srdce Ježíšova; to tím více, jelikož u nás se nemůže na to odvolati, že by nebylo možná se dáti do sv. bratrství toho zapsati.

Ostatně jest na bilední, že zavedení a řízení celého bratrství neukládá správci duchovnímu zcela žádnou práci, leč snad to vložení do bratrské knihy, to ohlášení, kdy spoluůdy svou pobožnost konati budou, což větším dílem bývá vždy 1. neděli v měsíci, a dohlášení, aby se spoluůdy hodnými učinili téhož nejsv. Srdce.

Přemnoho milostí a odpustků jsme již vypočítali, ale až posud nejsou vyčerpány, jak to budoucně, kdež o ustavičné pokloně Srdce Páně jednati budeme, obšírně se dozvíme.

Vyzpovídal se.

†* *Elbíbil jsem ti, milý čtenáři, a chtěl jsem též o 6. stupni pokory tebe poučiti a — s pomocí Boží na něj i pomoci. Nevím ale, co to tom věží tentokráte; již jsem i sejmul svou čepičku (nápis *Vindiček duchovní*), dle které mne každý hneď měl poznati, a předece mi to jaksi nejde. Buďto nelíbí se Pánu Bohu, abych již o 6. stupni mluvil, proto že naši čtenáři nejsou ještě na předcházejícím 5, ba sotva na první a druhý se došťkrábali, aneb nejsem ani já sám na něm! a proto se i ve mne zpouží ta zlá nabyklost, na něj došťkociti a jej si opravdu oblíbíti. Buďji jakkoli již; že dosud trvá čas velikonoční sv. zpovědi a pan redaktor pro tentokráte mi bez toho na srozuměnou dal, abych to udělal zkrátka, an prý musí mnoho jiných věcí do těch dvou archů čísla 5*

wtějnati, sdělím ti událost, kterou vykládá ctih. *P. Chaignon* (čti Šeñon) v knize o neposkvrněném Početí Panuy Marie. Bude se to hoditi pro nynější dobu, kdy i ti tak zvaní poctiví křesťané se správě Boží přistoupiti mají. Zat to s uimi těžko chodívá, o tom mohla by nám vykládati mnohá zbožná matka, manželka, dcera, mnohý lépe křesťanský syn, kteří nad bídným stavem duší takových chladných (prý poctivých, ale nepřemrštěných) katolíků více slzi prolévají, než nad kteroukoli nuzotou pozemskou. Následující událost poučí nás všechny, kde lze pomoci jistě naleznouti.

Žilte před několika roky v jednom velkém městě Francouzsko muž a možno, že dosud žije, na každý pád ale má i u nás v Čechách a na Moravě mnoho sobě podobných, více než bychom myšleli. Jsou to jinak dobří otcové, dobří manželé, dobří občané, lidé bezúhonného jména, dobročinní, o náboženství dobře smýšlející a její služby ctící, slovem všemi ctnostmi ozdobeni jsou, které činí ještě za našich dnů „muže poctivce“; jakmile se ale jedná o jistých náboženských cvičeních, zvláště o zpovědi, tu ztrácejí ihned svou rozvážnost, svou nestrannost a přímý úsudek.

Takový byl též ten, o kterém chceme vykládati. Dopusud odporoval všemu povzbuzování, byl bez citu naproti všem prosbám ctnostné své manželky a dvou neméně zbožných deček. — Mezi tím však připravovalo Božské milosrdenství onomu městu obzvláštní prostředky ke spasení. Spůsobem neobyčejným kázali knězi misijnáři každodenně slovo Boží a Bůh zehnal horlivosti sluhů svých; mnohé předpojatosti se odstranily, bludů se odřeklo, mnohé bezpráví se napravilo! Každodenně bylo slyšet o pobožných ovcích, které se vrátili ke svému Božskému pastýři Ježíšovi Kristu, mnohé proměny se staly v duších a radosti naplnily rodiny, kde dřív zármutek a hluboký žal byl. Jedna rodina byla ale, o níž mluvíme, kterou nevyzpytatelná moudrost Boží dosud nechtěla potěšiti. Nové pokusy se činily sice na srdce otce; všechno všude se vynakládalo, jej pohnouti, aby svůj život dle své víry (neb tato byla ještě nezkažená) zřídil. Vše bylo ale marné, vždy činilo „to zpovídání-se“ nejhlavnější překážku.

Tímto na nejvyšše zarmouceny, usnešly se matka a dcery, že o té věci uebudou více s otcem mluvit, aby za něj tím více s Bohem mluvit (je modliti) mohly.

Za několik dní byl tento muž k hostině pozván, a přišel též. A hle, div divoucí! právě zde uchvátila jej milost Boží. Uprostřed tohoto světského obveselení, při hostině, v okamžení a na místě, které zbožným myšlenkám nejméně příznivo jest, cítil ve své duši najednou divnou proměnu. V nejjasnějším světle viděl svou zpozdilost, ve které tak lehkovážně s věčným svým blahem pohrával; nevyšlovitelný odpor a offektivnost nad radovánkami vezdejšími se jej zmocnil; ve svém srdci cítil veliké pohnutí a tak silné působení milosti Boží, že v největší rozčilenosti hostinu opustil, vyšel ven, aby jeho spoluhodovníci slzeti jej neviděli. On se podobal Šawlowi cestujícímu do Damassku, kde jej blest a hlas Boží obrátil a z pronásledovníka cirkve, Šawla, učinil apoštola jejího, Pavla. Takřka aniž sebe mocen šel přímo do chrámu Páně, poklekl před zpovědníkem, započal a vykonal svou zpověď, prolil proud slzi (ale jak potěšující slze jsou to!) a uslyšel ona nad míru upokojující slova: „Synu můj, já tě rozhřešuji.“

V překvapující radosti svého srdce a pln touhy, štěstí své dobré své rodině vyprávěti, spěchal domů. Doma nenalezl však žádného kromě služby. S táže se, kde jeho manželka jest a kde dcery? Služka dala za odpověď, že muji býti doma, au je neviděla vyházet. S hledal, běhal sem a tam, schody dolů, schody zhůru, avšak nikde jich nenajšel. — „Ale kdepat předce jsou?“ zvolá, „já je musím vidět!“

„Páne,“ odpovídá mu služka, „já je právě tak nenalezám, jako Vy, mám ale pevně za to, že jsou doma.“

Božnomu počíná je teby hledati. Ponečně jda kolem oblehlé jedné komůrky, zdá se mu, jakoby slyšel tiché sseptání, naslouchá, a nemýlí se; jest to vzdýchání a pláč, Pozorně otevře dveře, a co uhlídá? Bezho zbožná manželka a obě dcery klečí před křížem, její svými slzami smáčejí. On porozuměl ihned, pro toho tyto slze kanou a oč ty horoucí modlitby prosí. Hluboce pohnut ano omráčen chce mluvit, sotva ale k několika sloům se zmohl. „Milá ženo, milé děti! Tu jsem, wse se již stalo, protož neplačte již více!“ Zajiká se, namáhá se dále mluvit, není mu ale možno, slze udusují jeho slova, sotwa to ještě pronesl: „Upokojte se, jsem obrácený; zpovídám jsem se!“ Při těch sloech vzkřikly radostí manželka a dcery, padají mu kolem krku a spojují své slze s jeho a wpravují mu uyní, že byly odhodlány, neustati od modlitby, až by je dobrotivý Bůh wyslyšel.

„Zajisté, wasse modlitby, já to poznávám, wasse slze jsou to, které mi tak sstátnou proměnu získaly. Milé děti, wy muě děkujete swůj život, já ale wám nebe!“ — Bezho slze počaly opět téci, hlas jej opouštěl. Wsšichni podali se slzám radosti, pak ale padli na kolena před Ukřížowaným, aby Bohu díky wdali za milost, která je tak newšlowně sstátny učinila. —

Zat se ti líbí ta powídka, milý čtenáři? K doplnění t: wěci o moci nepřemožitelné, jakou má modlitba wroucná a stálá, sdělm ti ještě, co mi důstojný jeden pán netoliko pro mne ale i pro tebe píse?

— „Mile jsem byl překvapen dodáním, „Školy Božského Serdce Páně“, an takowého listu nám w skutku zapotřebí jest, který nám stále a stále modlitbu připomíná. Wžbyl má býti život náš stálou modlitbou dle slow: „Bez přestání modlete se.“ (I. Tes. 5, 17.) A pollad wseho dobrého, wscch milostí zdaž se nám neotwírá jen modlitbou dle slow Páně: „Amen, amen pravím wám, budete-li zač prositi Otce we jménu mém, dáť wám.“ (Jan 16, 23.) O tom jsme zajisté přejwědčení wsšichni, stůžž ale zde udalost, která se w osadě Wrbenské u Mělníka stala a pravdu onu w jasné stawí swětlo. Zaznamenal ji tehdejší správce dušší důstojný pan děkan Josef Zueber sšlechtic Nordheim následowně: „Prostřední swátek wánoční I. P. 1832 byl pro Wrbno na wsecky časy památným. Právě na hod Boží wánoční začala zuřiti we Wrbně morowá nemoc cholera. We 3 hodiny odpoledne powolan jsem byl do Čejkové chalupy číslo 23, abych tam na choleru onemocnělého swatými swátostmi zaopatřil. — a hle setrwal jsem tam mimo nadání až do 4 hodin ráno! — Co jsem prvního zaopatřowal, onemocněl druhý, třetí, čtvrtý, pátý, a tak šlo to stále, až do rána, samé vzdýchání a sténání, tu onemocnělých, tu umírajících —: měl jsem práce došti. Ale jaké smutné diwadlo poskytowala ráno we 4 hodiny chalupa Čejkowa, když jsem se domů ubíral?! Stál jsem tu mezi 14 nebožtíky, kteří w tuto noc byli zemřeli! Celý uděšený chwátám domů, jdu ku chrámu Páně, a hle zde stojí zástup okolo 200 lidí, prosících bych wyslyšel jejich jenerální sw. zpověď. Wylal strassnou udalostí touto poděssena celá obec, každý se domníwal, že suad také zemře. S wnhowěl jsem milerád přání tomuto, a hned bez prodlení jsem zasednul do zpovědní stolice. Wšak noční bdění, puč wšatých, chwění při dívání-se na nemocné a umírající, to wse účinkowalo na tělesný stroj můj, duch byl wolný, ale tělo nemocné, i ombdel jsem při této práci dwakráte. — K poslednímu jsem pak sloužil mšsi swatou, wšak bez hráni na warhany, bez zpěwu, jen při odřícávání růžence. U wškladu se wse chwělo, wse hlasitě plakalo. — Od toho času se konají služby Boží — na den sw. Štěpána powzdň tímto spůjobem, a konají se wroucí modlitby za odwrázení morowých nemocí.“

Důstojný pan děkan Josef Zueber de Nordheim kapitulár z řeholního řádu kři-

žovnického, již dávno odpočívá, a co zařídil koná se podnes, a nese nebeské ovoce. —
Rok 1866 umalil na nás válku, a s Prusky objevila se opět morová nemoc cholera.
Ale kbežto cholera w celém okolí zúrila — — Wrčno bylo uffetřínol — Čtenáři
zbožný, co o tom soudíš? Přismědčíš mi, kdž pravím, že modlitba jest pramen, poklad
wšeho dobrého, wšech milostí. —“

P. P. H.

Tať ctěný onen dopis. Nouze naučila Dalibora housti, bída a nemoc učívá
upřimně se zpovídati a křesťansky žitvu býti. Nemohlo by se to ale i kromě bídy a ne-
moce státi? Dwssem je, — kdžby člověk opravdu chtěl. | Abys ale jať u sebe tať
i u jiného wáli takto napravil, opakuji ti ještě jednou tu radu: „Modlí se upřimně
a stále.“ —

Modlitba ctihod. P. Zucchi-ho.

(Dle „Sendbote.“)

Milý čtenáři! Ty miluješ krásnou květinu čistoty a žádáš, abys ji sobě za-
choval; čti tedy tyto řádky, jimiž dozvědět se můžeš o moci modlitbičky, kteréž
děkují osoby všeho stáří, zvláště ale nesčíslně mnoho mladých lidí, že nevinnost za-
chovaly aneb moc a jařmo nepravosti se sebe svrhly. Modlitbička, o níž mluvíme,
jest čtenářům I. roč. Školy (čís. 5. str. 139 roč. I.) již známa; chtějí ale v měsíci
květnu nejčistší Panně zvláště zasvěceném o ní šířeji mluvit, klademe ji tu opět,
zní takto: „O Paní má, o Matko má! já se Ti zcela obětuji a abych Ti svou od-
danost osvědčil, zasvěcuji Ti dnes oči své, uši své, ústa svá, srdce své a sebe sama
zcela a zúplna. A jelikož tedy Tobě náležím, o dobrá Máti, zachovej mne, ochra-
ňuj mne jako svůj statek a své vlastnictví.“

Povzdech v čas pokušení.

„O Paní má, o Matko má, vzpomeň, že jsem Tvým (Tvou), zachovej mne,
ochraňuj mne jako svůj statek a své vlastnictví.“

Hodlám ti nejprvé původ modlitby této vypravovati, potom i odpustky
sdělit, jež sv. Otec na ni udělil a konečně o několika udalostech tě zpravit,
z nichž působnost její seznáš.

1. Původ modlitby: „O Paní má“ atd.

Ctihodný Otec Zucchi.

Prvý rozšiřovatel modlitby: „O Paní má“ byl P. Mikoláš Zucchi (čti
Cuki). Narodil se 6. prosince 1586 v Parmě z rodičů vážených a pobožných.
Z osmi dítek jejich obětovalo se jich sedm Bohu v životě řeholném, nade všechny
ale vynikal Mikoláš dary milostí, jimiž naplněn byl. Hned od dětinství jevila se
na něm neobyčejná horlivost ve službě Matky Boží; ve dvanáctém roce věku svého
podal vlastní krví psaný důkaz úplné odevzdanosti sebe sama do rukou této Matky
nebeské a položil jej před obraz její. Obsah pak jeho, jak sám uhodněš, nebude
jiný než modlitba: „o Paní má.“ Nejblahoslavenější Panna přijala oběť tuto a
P. Zucchi dosvědčuje toho těmito slovy: „Povinen jsem tím ochraně nejblahoslave-
nější Panny, jíž jsem od mladosti se obětoval, že jsem duši svou žádnou skvrnou
nečistoty nikdy nepokálel.“

Roku 1602 byl v stáří šestnácti let v Padově do noviciátu tovaryšstva Ježíšova přijat. Tvrdil po celý život svůj, že děkuje jedině nejsvětější Panně milost náboženského povolání. Když skončil filosofická (mudrcká) a bohoslovná studia, užili ho za učitele ku vědám těmto. Námahy se žáky, jež mu bylo podnikati, nespokojily horlivost jeho, nalezal dnem i noci dosti kdy, aby nemocné a vězně navštěvoval, chudé těšil a dítkám, jež na veřejných místech shromáždžoval, Božské símě náboženství do srdce vštěpoval. Od té doby, co apoštolským pracím se oddal, přál si jen čtyry hodiny odpočinku a připojoval k tomuto mrtvení ještě denně nejpřísnější tělesné skutky kajicné. Nemluvě o oděvu kajicném, o bičování a řetězích opatřených hroty, s nimiž úplně obeznán byl, zmiňuji se zde toliko o následujících zvláštních cvičeních, jež milostnou povahu umrtvování jeho více na jevo dávají.

Nikdy nepřiblížil se k ohni, a těm, kdož ho přemlouvali, aby ztuhlé oudy své ohřál, odpovídal žertem: „Na mne čekají plameny na onom světě, a vy, ukrutníci, chtěli byste mne již na tomto světě upáliti!“

Nikdy nehleděl, aby deště se uchránil: „Dešť, říkával, jest pro mne spasný.“ „Tykev *) se daří jen tehda, když jest dobře zalívána.“ Všecky cesty své konal pěšky, a těm, kteří na voze ho odvézti chtěli, odpověděl: „Máte mne za tak málo ochotného, abych vám učinil k libosti, že by bylo třeba, abyste mne dvěma koňmi vozili.“ Ku trápením, jež si dobrovolně ukládal, připojil Bůh záhy muka dny či pakostnice: avšak bratři jeho nejprudší nápady poznávali jenom tím, že byl neobyčejně vesel a co nejmilostněji žertovným. On sám užíval nemoci své jen k tomu, aby mu dovoleno bylo od představených přísně a déle se postívati, neboť tento dábel, říkal, patří k takovým, kteří jen modlitbou a postem vypuzeni býti mohou.

Ostatně byl život jeho ustavičným postem a bylo to podivno, že tak málo potravy, již požíval, přese všecko ustavičné namahání stačilo, aby mu život zachovala. Touha po mučennictví ho doháněla, aby si milost vyprosil, by ho poslali za misionáře do Indie; avšak představení povolali ho do Říma, kam jíti mu také Prozřetelnost vykázkala.

Toho času objevil se v něm podivuhodný dar, totiž ten, že kázal s unášející výmluvností dříve patřičně se nepřipraviv. Představení, kteří znali tuto neobyčejnou milost, vykázkali horlivosti jeho přiměřenou dráhu, tak že po několik let kázával alespoň čtyři a třicetkrát v téhodni. Kázání svá míval nejen k lidu ale i k řeholníkům, mocným tohoto světa a kardinálům. Ano byl za Alexandra VII. jmenován papežským kazatelem, slova pak jeho srovnávala se podivuhodně s rozličným posluchačstvem, jemuž slovo Boží hlásal.

Abyste ho uchoval Bůh útoků samolásky, pronikl jej hluboce takovým citem, že nedostatečnosti své uznával, jakož i povinnosti, jimiž mu za tuto nadpřirozenou milost povínuje. „Já kážu, říkával, ale já jsem právě tak kazatelem, jako že jest skála lehka, kterou ruka Boží ve vzduchu třímá“ a dodával k tomu slova sv. Pavla: „že kážu evandélium, to mi není ku slávě; neboť běda mi, kdybych evandélium nekázal.“ Často ztrávil celé hodiny nadarmo, aby si vypracoval řeč duchovní, a když ho zvon ku kázání volal, uposlechl zvuku jeho jako hlasu Božího, vystoupil na kazatelnu pln důvěry a mluvil s takovým výběrem slov, s takovou horlivostí a takovou mocí, že si získal srdce všech. Ano stalo se, že vystoupil na kazatelnu, ne-

*) Narážel tu velebný Otec na jméno své „zucca“ tykev.

maje času, aby si slova kázání svého přečetl a přece bylo vezdy pohnutlivější, když se méně naň připravil. Stačilo mu, tušil-li jen přání představených svých, aby byl hotov před nejvybranějšími posluchači vystoupiti; a životopis jeho jest pln příkladův, jež svědčí, kterak požehnal zjevně Bůh důvěru sluhy svého. Chci o tom, jen něco vypravovati.

Nejlepší kazatelé Římští byli pozváni, aby posloupně jeden po druhém v basilice sv. Petra kázali o předmětech, jež obecenstvu napřed oznámeny byly. Četní a vzácní posluchači se byli již shromáždili, když řečník náhlou nehodou stížen byl; ihned povolal kardinál Barberini, arcikněz basiliky, P. Zucchiho k sobě, jmenuje mu předmět a prosí ho snažně, aby kázal. „Nemohl jste se na nikoho lépe obrátiti,“ odvětil velebný otec usmívaje se, „nemám co ztratiti, a zkusil jsem, že Bůh nikdy více o pověst mou se nestará, než když na to nepomyslím, abych ji sobě zachoval.“ Ani důvěra vel. otce ani kardinálova nebyla sklamána. — A přece mu působil úřad hlásání slova Božího, kterýž neunavenou horlivostí plnil, po každé nová muka, o nichž by nikdo byl netušil, kdyby sám jednoho dne na blahopřání jednoho ze spolubratrů svých byl neodpověděl: „Ach! že jste to přece nepozorovali, jakou úzkostí bývám jat, jsem-li nucen vystoupiti na kazatelnu, nevěda, o čem mluvit budu a jak veliký nepokoj můj, začnu-li nějakou dlouhou větu neuměje v ní pokračovati. Však budiž Bohu chvála, jenž mi nikdy almužny neodepřel.“

Také tvrdil, že tuto milost obdržel od Boha jedině na přímluvu nejsvětější Panny Marie, a zjevil to svému představenému takto: „Nejblahoslavenější Panna mi pravila: Nespolehej se sám na sebe, ale důvěřuj jedině Bohu; připravuj, můžeš-li, kázání svá tak, jako by zdar jejich pouze na pilnosti tvé závisel a já ti slibuji, že pomoci Boží se ti nedostáváti nebude,“ — a Pán sám ho takto ujistil: „Slibuji ti, že nebudeš míti nikdy nedostatek slov na kazatelně; neopomeň ale nikdy, prvé nežli na ni vystoupíš, pomodlit se „Zdravas Maria.“

Velebný otec Zucchi osvědčil nejsvětější Panně vděčnost svou tím, že neustával velebiti přednosti její, a se snažiti, aby jí získal srdce všech. Nemohl toho sněsti, aby na nějaký svátek její nekázal ke cti její. Když do Bologny (čti Boloni, město v Itálii) na slavnost Očišťování Panny Marie v hodinu již pokročilou přišel, vyprosil si od představeného tu milost, aby směl v kostele tovaryšstva Ježíšova o Panně Marii kázati. Kázání nebylo ohlášeno a zákristián vel. otce upozorňoval na tuto obtíž. Kazatel Mariánský ale ho prosil, aby jenom dal znamení na zvon, pravě: „Poslechněmež, vy i já, bratře můj! co se mne týče, já jsem hotov k lavičím mluvití a cítíl bych se velmi blaženým, kdybych k nějaké stařence o slávě nejblahoslavenější Panny mluvití směl.“ Po několika okamžicích byl kostel, jako-by jej nabil.

Horlivost vel. otce Zucchi-ho snažila se obzvláště, duše obtížená nejhanebnějšími nepravostmi osvoboditi od nich, a vezdy připisoval slávu zázračného působení milostí, jichžto svědkem denně býval, nejsvětější Panně Marii. Prostředkem, jehož užíval, aby roztrhal nejsilnější vazby navyklostí, byla modlitbička: „O Paní má.“ Dával ji za pokání, radě při tom zpovídancům svým, aby vykonajíce ji, zem políbili, a napomínaje je, aby, dopouštějí-li se často opětovaného hříchu, myslí netratili, aby opravdově toužili dábla se sprostiti, aby setrvali v nadzminěné pobožnosti, a vždy následovalo uzdravení, když opětně prostředku toho užívali. Peklo projevilo vícekrát zuřivost svou, kterou v něm horlivost a vítězství sluhy Božího působily. Když v kostele Luckém posedlou zaklínali, vešel tam vel. otec Zucchi, jenž právě do města

byl přibyl, aby se klaněl nejsvětější Svátosti. Tu počala nešťastná prudce se pohybovati, sebe samu v obličej bít a zuřivě povykovati: „co pak chce zde v Luce, tato zpropadená tykev (zucca)? zlořečen budiž ty, jenž mi takové duše uchvacuješ, jež já pevně držím v drápech svých!“ Jindy, když v cele své se slzami se modlil za obrácení mladého muže, otroka nepravosti, zjevil se mu zlý duch v hrozné postavě, povalil ho k zemi a bil ho notně pravě: „Opravááš se ještě mně duše vychvácovati, jež mně patří?“ Druhého dne navštívil mladý muž vel. otce a duše jeho byla navždy zachráněna.

K těmto darům připojil Bůh ještě dar povznešené modlitby a ten, že jasně poznával srdce lidská.

Celý Řím oplakával apoštola svého, jenž 21. května 1670 zemřel, stár jsa 48 let. Bůh pak oslavil hrob jeho zázraky.

2. Dekret jeho svatosti Pia IX.

Ctnosti P. Zucchi a účinky, jež modlitbička: „O Paní má!“ atd. způsobila a o nichž vypravovati budeme, stačili by již dosti, aby ji odporučily; avšak dítku sv. církve platí výrok náměstka Ježíše Krista více, než vše jiné. Poslyšme tedy, jak jeho svatost Pius IX. tuto modlitbičku všem věřícím, obzvláště ale studující mládeži odporučí.

Římu a oboru zemskému.

„Nejdůstojnější P. general tovaryšstva Ježíšova nám co nejuctivěji sdělil, že někteří údové tohoto tovaryšstva, — kteří obzvláště vyučováním a zbožným vychováváním mládeže se zabývají —, vedouce ji k tomu, aby v nebezpečenstvích a pokušeních proti čistotě útočiště své k Marii brala, našli nejjistější prostředek ku zmaření námah zlého nepřítele, jenž se snaží, mládež jak svými vlastními úklady, tak radou a podněcováním jich soudruhů, ano nezřídká i příkladem rodičův ve zkrázu uvrhnouti a zvláště k životu prostopášnému je svést; — že dále oudové tohoto tovaryšstva zkušeností seznali, že k dosažení tohoto účele jest převýborným prostředkem, ráno a večer andělský pozdrav a na to modlitbu: „O Paní má“ atd. a v každém pokušení kratší povzdech: „O Paní má . . . vzpomeň“ atd. se modliti.

Proto se obrátil dotčený nejdůstojnější P. general na jeho Svatost se snažnou prosbou, aby k vůli snažšímu pohnutí mládeže k této pobožnosti ve své apoštolské dobrotě ty pokladem odpustkův obohatil, kteří tu pobožnost konají.

Jeho Svatost papež Pius IX. ku prosbě této svolil, a udílí tudíž všem věřícím obojího pohlaví odpustky 100 dní každodenně, jestli že ráno a večer s horlivostí a alespoň skroušeným srdcem (*cum fervore et corde saltem contrito*), andělský pozdrav a na to dotčenou modlitbičku, v kterékoli řeči, věrně-li jest jenom přeložena, modliti se budou; pakli to po celý měsíc každodenně vykonají, že odpustky plnomocně jednou za měsíc toho dne získají, kdy s duchem právě kajícím sv. zpověď vykonají a sv. přijímáním se posilní a po té kostel nebo veřejnou kapli navštíví a a tam na čas modliti se budou na úmysl sv. Otce; konečně odpustky čtyřiceti dnův, kdykoli v nějakém pokušení dotčený kratší povzdech v kterékoli řeči, jen-li překlad věren jest, rovněž s kajícím srdcem a zbožně modliti se budou.

Tyto odpustky mohou i za ubohé duše v očištění obětovány býti.

Z audience sv. Otce od 5. srpna 1851.

3. Působnost modlitby: „O Paní má.“

Život P. Zucchi podává četné doklady, kterak důvěra pravou se prokázala, kterou sám v tuto modlitbu choval i jiným dodával. Vybírám z nich tyto tři. Prvý vypravovával P. Zucchi sám častěji.

1. Mladý muž vážené rodiny přibyl z daleka do Říma. Následkem kázání P. Zucchi představil se mu a líčil mu smutný stav duše své: osvojil si totiž nepravostné návyky a vyjádřil se, že přese všecku touhu, aby život svůj změnil, přece se necítí s to býti, aby vazby ty roztrhal. „To bude dílem milosti,“ odpověděl mu vel. otec; „přijďte jen zpět ke mně, jestliže byste byl tak nešťasten a opět do předešlých hříchův upadl, já vás vždy s radostí uvítám.“ Mladý muž, povzbuzen láskou vel. otce, přišel několikrát, avšak zápravy nebylo pozorovati žádné. Konečně jednoho dne, když nešťastník z téže chyby se vyznával, pravil mu vel. otec: „Milé dítě, ku spáse duše vaší, chci vám dáti nejsvětější Pannu Marii za královnu a matku. Podniknete-li to a prokážete-li se sluhou a dítkem jejím, doufám, že vám udělí potřebné pomoci, abyste zniknul dábla. Na důkaz, že to podnikáte, prosím vás za toto jediné: ráno vstávaje modlete se Zdravas Maria ke cti jejího nepoškrvněného panenství, k tomu připojte: „O Paní má! o Matko má! já se ti zcela obětuji, a abych Ti svou oddanost osvědčil, zasvěcuji Ti dnes oči své, uši své, ústa svá, srdce své a sebe sama zcela a úplně. A jelikož tedy Tobě náležím, o dobrá Máti, zachovej mne, ochraňuj mne, jako svůj statek a své vlastnictví.“ Večer opětuje tu modlitbu a polibte třikrát zem. Bude-li vás pokoušeti dábel buď za dne nebo v noci k nějakému zlému činu, modlete se ihned: „O Paní má, o Matko má! vzpomeň, že jsem tvým; ochraňuj mne, obraňuj mne jako svůj statek a své vlastnictví.“

Mladý muž rozveselen, že našel tak snadný prostředek pro svůj neduh, slíbil vel. otci, že učiní všecko a vyplnil téhož večera slib svůj. Několik dní na to opustila rodina jeho Řím; on musel jíti s ní. Prvé než odcestoval, navštívil vel. otce, aby od něho požehnání si vyprosil a slib svůj mu obnovil.

Po čtyrech letech vrátil se do Říma, spěchal k P. Zucchi-mu a zpovídal se. „Zdalo se mi,“ pravil vel. otec, jenž udalost tu vyprávěl, „jakobych slyšel zpověď svatého. Užasnut nad tak podivuhodnou proměnou, tázal jsem se ho, jak zážrak ten se asi udal.“ — „Vel. otče,“ odpověděl, „já děkuji nápravu svou modlitbičce, kteréž jste mne naučil. Nikdy jsem neopomenul modliti se jí ani večer ani ráno, a byl-li jsem přepaden pokušením nějakým, volal jsem dle vaší rady, Marii ku pomoci a budtež díky za její přispění, nikdy jsem nepodlehl.“

2. Když P. Zucchi o této udalosti v jednom kázání se zmínil, odhodlal se jistý mladý muž, jež falešný přítel ve své vlastní prostopášnosti strhl, že život svůj změní. Přestal obcovati s nešťastným souvinníkem svým a podnikl pobožnost od vel. otce mu nakázanou. Rychle se udržoval a brzy byl rovněž tak horlivým na modlitbách, jako prvé v hříchu. Šest měsícův uplynulo od té doby, co se šťastně obrátil, když dábel ctnosti jeho léčku strojil, již by bez mocné ochrany Marie Panny byl neušel; duch lži pobádal ho pod zástěrou horlivosti, aby dřívějšího přítele vyhledal a předešlé přátelství opět obnovil, by ho na cestu dobrou zase uvedl. Oklamán tímto lživým předstíráním kráčí hodný mladík jednoho večera do domu falešného přítele; již otevírá dvěře, tu zaslechne vnitřní hlas, jenž mu živě domlouvá, aby nevcházel. Tu se rozpomenul na radu, již mu vel. otec dal a modlil se: „O Paní má“ atd. a sotva že modlitbičku skončil, když ruka nějaká jeho ramena se chopí,

jej na silnici táhne a až ku bytu jeho zavede. Když tu mladík zase k sobě přišel pátral po vůdci svém; ten ale byl zmizel.

3. Jistá zbožná matka, jejížto syn sotva že chlapectví odrostl, již všechny návyky prostopášíka do sebe měl, přišla jednoho dne k vel. otci, aby mu zármutek srdce svého vylíčila. Vel. otec ji žádal, aby k němu syna svého poslala. Tomuto lichotilo to, že byl pozván proslulým kazatelem, pročež spěchal k němu. Láska a srdečná veselost vel. otce získaly brzy srdce dítěte; slíbil, že každodenně modlitbičku: „O Paní má“ atd. svědomitě vykoná. Když po několika letech P. Zucchi do téhož města se vrátil, spěchala k němu zbožná matka a plačíc radostí pravila: „Ach, vel. otče, jak velikými díky zavázána jsem nejsvětější Panně Marii a Vám, z dábla, jímž syn můj byl, udělal jste anděla!“ —

Modlitbička „o Paní má“ neustávala v Itálii ovoce nésti. Jistý učený a zbožný kněz Neapolský napsal ctihodnému biskupu Piemontskému v říjnu 1846. „Ten, jenž počten jest Vám tyto řádky podati, koná po 5 let pobožnost ke cti nejsvětější Panny. Potkal jsem se s ní u dějepisce Bartoli-ho. Nedostává se mi slov, abych Vaší Výsosti vypsál všechny milosti, jež této malé úctě, Panně Marii prokázané povinuji. Proším Vás tedy snažně, ctihodný Pane, abyste povolil nové vydání její a je mezi mladé lidi rozdati dal, k jejichž duchovnímu blahu zvláště směřuje; já pak neostýchám se, Vaší Výsost, ujistovati, že v krátce obyčejnou působnost její seznáte.“ —

Ve Francii, kde modlitbička před několika lety vytištěna byla, působila u velikého počtu dítek a mladých lidí, že se opět ku prvotné čistotě, což velmi neschodné, navrátili. Údové tovaryšstva Ježíšova a zvláště ti, již se zabývají vychováním mládeže, zjevně vyznávají, že nejsv. Panna si v tom libuje neustále tuto vroucnou modlitbičku žehnati, kterou srdce mladého Mikoláše Zucchi-ho se jí obětovalo a jež později v apoštolských rukou jeho prostředkem se stala k osvobození oněch duší, jež sice z milostí Boží bezpochyby méně věrně spolupracovaly, Marii však přece drahými byly, dokud se nestyděly pokorujícího jha, jež na se vzaly.

Abychom dokázali, že modlitbička tato: „O Paní má“ své nadobyté působnosti v ničem nepozbyla, dodáváme tyto tři udalosti. Můžeme pravost jich zaručiti, nejsouce vázání, ani pečeti zpovědní ani hledíce na čest něčí, je zatajiti. Vypravujeme to slovy muže, jenž sám svědkem udalostí těchto byl.

1. Ludvík N. N., jinoch patnáctiletý opustil poprvé otcovský dům. Byl dán do výchovného ústavu a přinesl s sebou největší nevinnost. Na neštěstí nalezal se mezi jeho druhy jeden z bídných pomocníkův satanových, jichžto přátelství nebezpečnější jest než sama nenávisť pekelná; a brzy na to nabyla nepravost převahy v duši Ludvíkově. Následky toho byly hrozné; ubohé dítě se tak změnilo, že je vychovatelé jeho sotva poznali; trudná mysl, nechuf k práci, roztržitost, opomíjení sv. svátostí zaujaly místo dětiné radosti, činnosti a pracovitosti, skromnosti a pobožnosti, jimiž se prvé všem zalíbil. Zatím strádal hrozně v duši své a namahal se několikráte setřásti se sebe pouta; avšak nešlechtný přítel se tu zase objevil a tak uplynula dvě leta, během jichž srdce jinak ještě šlechtné podroběno bylo vládě snižujícího hříchu. Tu byla konána pro všechny chovance ústavu, v němž Ludvík bydlel, duchovní cvičení a milost pronikala k jeho srdci, touha pak, aby nabyl opět svobody své, byla tak upřímná, jeho námahy tak velikomyslné, že za duchovních cvičení a po celý následující měsíc ďábel po každé byl překonán. Poznal jsem tenkrát smutný jeho stav, v němž doposud žil, abych se těšil s ním, jak zvítězila

milost v něm. Leč bohužel! měly pro něho nastati ještě horší dni. Poněvadž se příliš mnoho spolehal Ludvík na sílu, již nově nabyt, bál se málo, aby pokladu nově nalezeného nepozbyl; méně se utíkal k Bohu a když zase se navrátil k nepravosti, byl vydán pokořivě v ruce nepříteli svého. Touto porážkou pozbyl mysli a po celý měsíc honosilo se peklo co den novým vítězstvím. Když jsem ho vídal, zjevovav mi obličej stav duše jeho. Samoten dlel na místě stranou ležícím odlehlém a jak se mi vyznal, přemýšlel o tom, jak by z ústavu uprchl, aby mohl v cizině rozpustilý život vésti.

To právě okamžik, kde jsem mu poradil, aby denně ráno a večer Zdrávas a modlitbičku: „o Paní má“ kleče u lůžka svého vykonal a po té, aby zem pólíbil ku pokoření se Bohu. Důvěra vrátila se v srdce dítěte; téhož dne šel vyzpovídat se z chyb svých a vykonal téhož večera tré zbožných cvičení, jež P. Zucchi radíval, a kdykoli za dne neb za noc pokušení se dostavilo, modlil se a opakoval povzdech, jenž modlitbičce připojen. Dvakráte nebo třikráte opominul, utéci se k Marii a že dvakráte nebo třikráte téhož hříchu se dopustil, poučen byl, jen u Marie že síla jeho. Naučení tomu porozuměl a nyní jest sprostěn zvyku svého; nabyt opět čistoty a všech statkův, ji provázejících, a právě, co tyto řádky píšu, jest členem spolku, jenž se věnuje vychovávání mládeže. „Jak šťasten jsem byl druhdy, pravil ke mně a jakého pokladu jsem pozbyl; než chci se obětovati, abych jiné uchoval neštěstí, jakéž mne potkalo, a Bůh, bude-li v tom vůle jeho, může mi celé dřívější štěstí navrátiti.

2. V témž ústavě zpozoroval jsem jinocha asi šestnáctiletého Pavla N. N., jenž skromností svou, nenucenou a stálou, jakož i bedlivým plněním stanov všem soudruhům za vzor sloužil. Celý oddychal čistotou a kdo viděl květoucí jeho obličej, mohl za to míti, že hřích nikdy nebydlel v srdci jeho. Jednoho dne líčena byla shromážděným chovancům hrozná zodpovědnost, jakouž na sebe uvalí dítě, jež pohoršení dává a druhý svodí. Po nějakém čase přišel Pavel s plačky ke mně, líčil mi strach svůj, jakým ho slovo Boží naplnilo a když jsem ho upokojil, vyprávěl mi takto život svůj: „Do jedenácti let jsem byl dosti hodným, byl jsem doma u matky. Nějaký čas před tím, než jsem přišel sem, přemluvilo mne jednoho dne starší dítě na poli, abych se dopustil těžkého hříchu. Avšak největším neštěstím bylo, že jsem byl tak zlomyslný a že jsem svedl dva chlapce svého stáří. Když jsem přišel do tohoto domu, byl jsem zvyklý těžkých hříchů se dopouštěti a měl jsem za to, že nebudu moci polepšiti se, přece ale jsem se za ně styděl. Zpozoroval jsem mezi chovanci mnohé, kteří byli hodnější, než druzí. Byli to údové bratrstva Mariánského a já si přál velmi, býti také takovým. Neměli mne za tak zlého, jakým jsem byl a přemluvili mne, abych do bratrstva vstoupil. Tenkrát jsem četl modlitbičku, začínající slovy: „o Paní má,“ také o účinkách, jež způsobila. Počal jsem ji denně konati, zpovídal jsem se a tu styděl jsem se tím více za hříchy, jichž jsem se dopouštěl a již jsem téměř ani nepodleh. Byl jsem poprvé u sv. přijímání, docela jsem se vyhojil a stal jsem se údem bratrstva. Často jsem vzpomínal na obě ty dítky, jež jsem svedl a modlíval jsem se za ně, ale nikdy jsem nemohl pochopiti to zlé, jež jsem jim způsobil.“ —

Tázal jsem se Pavla, přicházejí-li častěji pokušení dřívější? Často, velebný otče, odpověděl a také jakási truchlivost, avšak než tu povzdechnu k Marii, směju se, zpívám a dábel se vzdálí. I Pavel míní svět opustiti a věnovati se vychovávání dítek, aby jak říká, více duší zachránil, nežli v záhubu uvedl.

3. V jiném městě žil před několika lety mladík asi šestnáctiletý, Karel N. N., jenž navštěvoval ústav tam se nalezající a jehož neustálá zádumčivost představené, jež ho znali, znepokojovala: „Her účastnil se pouze z rozmaru a nevrle myslí, oddával se jim toliko na okamžik v zimničním rozčilení a brzy jich nechával, aby opět upadl ve svou zádumčivost.“ Nejistý jeho pohled, nucený smích, nesnáze, v níž ho uvedla rozmluva s představenými, bylyby stačily, aby obavy jejich odůvodnily, avšak nechtěli oddati se jim, neboť Karel byl od soudruhů milován a přijímal často sv. svátosti.

Nastal veliký svátek, všickni chovanci přistoupili ke stolu Páně. Večer, když v čas obyčejného zotavení představení shromáždění byli, hovořili vespolek o tomto štěstí, jakéhož se dostalo žákům jejich; tu oznamováno jednomu, že u brány koleje na něho někdo čeká. Uvedeme jej samého: Na prahu nalezl jsem návštěvníka, pro noc ale nemohl jsem ho poznati. Musel jsem se ho dříve tázati: „Kdo jste?“ — Tichý a třesoucí se hlas odvětil mi: „Karel!“ — „Co pak se událo neobyčejného, že tak pozdě přicházíte?“ — „Velebný pane, já jsem velmi nešťastný.“ — Obával jsem se neštěstí nějakého v jeho rodině. — „Státně Vám někdo, či zemřel někdo?“ — „„Ach velebný pane, ještě více než to!““ — Tu procitly ve mně všecky obavy, jež jsem v sobě posud utlumiti se snažil. Uvedl jsem ubohé dítě do dvora, třásl se a bledý jeho obličej, jež jsem potom lépe rozeznati mohl, rychlý jeho dech prozrazovaly smrtelnou ouzkost jeho duše. — „Karle,“ pravil jsem, na Vašem srdci leží jed, jediný tu prostředek, musíte se ho zbaviti. Rozumíte mi: Chcete, abych zavolal zpovědníka?“ — „„Ještě ne.““ — „Řekněte mi tedy alespoň, co Vás tak kormoutí.“ — „„Již od třech let dopouštím se svato-krádeží.““ — „Mýlíte se dítě mé, to jsou pochybnůstky.“ — „„Bohužel jest to pravda pravdoucí, vše Vám chci vyjeviti. Před třemi lety dopustil jsem se těžkého hříchu, byl jsem tak ostýchavý, že jsem jej jednou při zpovědi zamlčel a když jsem rozhřešení dostati měl, neměl jsem té odvahy z něho se vyznati a přece jsem šel ke stolu Páně; avšak od té doby, jsem byl velmi smuten, nic mne neuspokojovalo, věc sebe nepatrnější mne popudila. Zpovídal jsem se a přijímal jsem sv. příčast, zamlčoval jsem ale tento a jiné hříchy, jichž jsem se dopustil. Potom jsem byl jako dáblem, zpovídal jsem se, nezpytovav ani svědomí a zpovědníkovi jsem povídal, co mně právě napadlo. Chodil jsem k sv. přijímání, avšak přece jsem se bál vždycky, že mne Bůh potrestá. Když velebný pán N. N. přišel duchovní cvičení s námi konat, odhodlal jsem se vyznati se z hříchů svých, avšak když okamžik k tomu se dostavil, zamlčel jsem je zase. Následujícího roku jsem byl ještě horším. Tohoto roku byl jsem odhodlán, vyzpovídati se z nich vel. otcí N. N., když na duchovní cvičení přišel. Včera večer šel jsem se zpovídat, ani se nepřipraviv, avšak bál jsem se více než kdy jindy, a dnes ráno, když jsem přistupoval k stolu Páně, třásl jsem se, že mne Bůh pokárá, a když jsem sv. hostii přijal, bylo mi, jakoby meč proklál prsa má. Nemohl jsem dnes sama sebe vystáti, byl jsem smuten, nepokojen, bolelo mne, viděl-li jsem druhé veselými. Mnoho jsem jedl, abych byl roztržit, však přece jsem byl smuten. Dnes večer, když se svečeřelo, nemohl jsem to doma déle vydržeti, vše mne nudilo, vyšel jsem samotou za město; než tu se mi zdálo, jakoby dábel mne provázel a jakoby mne doháněl k propastem, jež jsou podél silnice N. N. Tu jsem cítil touhu v sobě, Vás vyhledati.““

Karel toto vypravuje třásl se a sotva mohl ducha popadat. Přiměl jsem ho k tomu, aby se se mnou divil patrnému milosrdenství Božímu, jež ho k sobě volá toho dne, kde ho tak těžce urazil. Vedl jsem ho do kaple před obraz nejsvětější Panny. Když jsme tu polohlasitě Zdravas Maria se pomodlili, počal Karel vzlínati a slzeti. Nechal jsem ho klečeti před obrazem, po několika minutách vyslechl zpovědník, jenž ho neznal, vyznání jeho chybnosti, na to se vzdálil a radostí plakaje zvolal: „Všecko, všecko jsem pověděl! O, jak dobrý jest Bůh!“ — Po dvou

dnech napravil pobožným sv. přijímáním všechna svatokrádežná přijímání a počal nový život. Po celé tři měsíce, — jak dlouho rok školní ještě trval, klečoval Karel každý večer v touž hodinu před obrazem Marie Panny, děkuje milosrdné této Matce za nápravu svou. Náprava ta byla druhým jeho narozením a jeho dobré chování brzy ho přidružilo k nejlepším žákům ústavu. Nyní se věnoval spáse duší.

Velmi jsem si přál poznati tajemství podivného tohoto návratu k životu milosti. Proto jsem pravil jednoho dne Karlovi: „Co pak jste vykonal pro Boha před šťastnou nápravou svou?“ —

„Nic, jen hříchy jsem páchal.“ — „Vykonal jste alespoň modlitbu svou doma?“ — „Nutili mne k ní, konal jsem ji co nejrychleji a myslil jsem na jiné věci.“ — „Býval jste přítomen každé ráno mši sv. v koleji?“ — „Ano, avšak nemodlil jsem se, čítal jsem dni, jež nám do prázdnin aneb do konce roku zbývaly, aneb jsem osnoval špatné záměry.“ — „Nač jste myslel při kázání?“ — „Byl jsem rozhořčen na řečníka, neboť slova jeho mne nepokojila a snažil jsem se, abych byl roztržit!“ — „Jak! nekonal jste nikdy s pobožným srdcem modlitbu k nejsvětější Panně?“ — „Ach! konal jsem pouze toto. Před nějakou dobou mi dali modlitbičku: „o Paní má“ a já ji konal každodenně.“

Duchovní přijímání. *)

(Pro varhany.)

1. Je-su lásko má, mé ne - be, Slad-ký, an-
2. Kýž mé srdce čis-té by - lo, Li - to - stí
3. Ne-mo - hu-li přijmout Te - be, Dej mi a-

děl - ský Ty chle - be! O jak tou - ží du - še
vše hří - chy zmy - lo! Smiluj Ty se na - de
spoň slast - né ne - be! Nový ži - vot, mi - lost

má, Přijmout Te - be, sla - sti má!
mnou, Nad u - bo - hou du - ší mou.
svou; Spoj se, Pa - ne, s du - ší mou.

*) Slova vyňatá jsou ze „Školy Božského Srdce Páně“ ročník I. číslo 4.

Závěrek.

Pochválen buď ve Svá - to - sti Nyní, vždy až do věč - no - sti! Ny-ní vždy až do věč - no - sti! Pochválen buď ve Svá - to - sti!

Spolkový Kalendář.

Květen.

Májová pobožnost.

„A, což to líbě zavání, sem z rozvitého háje?
 To konvalinka vyvádí nám příchod květný máje.
 O matce, matce Světice! ...“ Píseň duchovní.

„Zima již pominula, pršela přestala a přestla. Kvítí se okázala na zemi nassí, fík vypučil holičky své, vinice kvetoucí vydaly vůni svou.“ (Pís. Šalom. 1). Celá příroda slaví slavnost vzkríšení, vsudy rozléhá se radostné Alleluja, chvalte Boha! A člověk, tento nejusslechtilější tvor, by měl zapomenouti na svého Tvůrce, jež svěhottet skrívánek dojemnou melodii oslavuje? To nikoli! On spíše spoj se s plesajícím tvorstvem, aby s ním podal také Tvůrci wěnc libomonných modliteb, zpěwů, slibů a oslaw. Tvůrce pat oslawujeme ponejwice úctou milých Swatých, z nichž wyniká obzwláště panenská Rodička Boží, Maria Panna. Této zaswěcujeme nejen určité dny a slawnosti, ale i celý měsíc jí wěnujeme, její úctě obětujeme. A k tomu nemůžeme zwoliti příchodnějšího nad máj.

Rbdž na konci osmnáctého století newěra a z ní plynoucí zpuštlost nejwěššího stupně dosáhla, a i samo území sw. Dce tím nataženo bylo, sjednotilo se w Římě, hlavním městě katolického křesťanstwa wíce pobožných osob, w jich čele ctihodný kněz z towarýchštwia Sežijšowa P. La-Lomia, uwrhli se před oltář Marie Panny, plakali nad bezbožností, jež

bez ostychu panovala, a tolik srdci nešťastnými činila. Slibili, že celý měsíc máj její úctě věnovati budou, aby zvláště mocnou svou přislumou těm, kteří toho měsíce nešťastnosti se oddávali a otcovské Srdce Boží tak zarmucují, oči otevřela a k Bohu je uvedla. Kdežto tedy po ulicích, zahradách a hájích četné zástupy Boha se strhlých lidí rozkossím se oddávali, řeči rouhamé vedli, písně potupné zpívali, trvaly tyto zbožné dusse před obrazem nejčistší Panny, úpěnlivě jí prosili o pomoc a smilování, chválíce a veselíce w ní a strže ni lásku, dobrotivost a moc Boží. Obraz Marie Panny ověncili tito její ctitelové květinami slawili její wznesené přednosti lepými zpěvy a zasvětili jí srdce své vroucnou modlitbou. Brzy rozmohl se a wzrostl malý hlouček zbožných dítek Mariánských, prostomilá pobožnost zavedená před očima sw. Otce we mnoho kostelích Římských, rozšířila se obtud do Neapole, Sicilie, na ostrow Maltu, do Francouz, Němec i do milých vlastí nassích. Od několik let wnikla pobožnost tato do wšech dílů swěta a za dnů milého máje nemžeštupují pouze wonné zápachy a vůně květin, ale i vůně modliteb a pobožnosti z nečíslných srdcí ke trůnu nebeské Královny. A zajisté ne bez wňdššího wnutní byl věnowán máj zvláštěni úctě nejblahošlawenější Marie Panny, neboť měsíc ten je wěrným jejím znakem. Máj se swými pupeny a květy, svou vůní je měsícem slasti — Maria ale je slasti celého clowěčenstwa. Máj je měsícem nadějí, Maria je matkou naděje; máj je měsícem květin, a Maria je nejkrásnější, nejstvělejší květina luhu zemského. Na ni obrací sw. církew místo písma sw.: „Wywššena jsem jako cedr na Libanu, a jako cypřiš na hoře Sionu. Jako palma w Akadesu wywššena jsem, a jako stěp růže w Jerichu: jako spanilá oliwa na polích, a jako jawor wywššena jsem podle wody na ulicích. Jako skorice a wonný balsám vůni jsem wydala, a jako wšborná myrha wydala jsem líbeznost vůně.“ (Ekl. 24, 17—20).

Další příčina, proč právě spanilý máj úctě milé Marie Panny se zasvěcuje, jest, že měsíc ten přímo po slawnosti welikonočné následuje. W době sw. welikonoční nabýli věřící kajicnou sw. zpowědi opět roucha newinnosti, a obmyli dusse své kajícími slzami w krvi Ježíše Krista. Tato newinnost a čistota potřebuje zachování, roucho sw. milosti má býti před passivnou ochráněno, drahoceuný poklad má býti w bezpečnost utweden. Kde pak ale může naléztí dusse lepší ochrany, útočiště a bezpečnosti proti obnoweným útokům nepřátel spásy její, nežli u Marie?

Konečně upomíná květnatý a květinami hojný máj dítky Mariánské, aby wydáwaly jako požehnaná Matka jejich květy, květiny a ovoce krásných ctností a dobrých skutkůw a tím aby podaly Královně své a Pani nejkrásnější wěnek, nejlibější korunu.

Poněwadž tedy má měsíc Mariánský tak krásný wšznam a pobožnost ta je za těchto časů tak prospěšnou pro dítky Mariíny, udělil sw. Otec Pius VII. denně odpustky 300 dnů a plnomocné jednou za měsíce toho dne, kdyby sw. swátosti pokání a nejstvější Swátosti přijali a na úmysl sw. Otce se pomodlili, to ku wětššímu rozšíření pobožnosti té. Mimo to mají ctiti buď w kostelích aneb doma zvláštěnými poctami, zbožnými modlitbami aneb jiným cwičením se we ctnostech. Odpustky dočtené mohou i dusším w očistci přiwlastněny býti a potwzreny jsou od téhož papeže nálezem kongregace (sboru) odpustků 18. čerwna 1822 na wěčné časy.

Spůsob, jak bys mohl slawiti pobožnost tu, jest asi tento:

1. Postaw si we swětnici obrázek Marie Panny, aneb nawštětuj obraz její w kostele neb poblížké kaply.

2. Každého rána obětuj wšechy činy Marii Panně a strže ni Božskému Synu jejímú a hled, abys je wykonal swatě a dokonale.

3. Počud možno chod denně na mssi swatou.

4. Sned na počátku vytkonej sw. zpověď, alespoň jednou w tomto měsíci.
5. Měj pevný úmysl hlavní swou chybu naprawiti a w opácné jí ctnosti se cwičiti.
6. Modlí se denně růženec, litanii loretánskou, zplněj rád příslusné písně.
7. Častěji za den: a) jí obětuj i namáhání swá, b) pozdravuj její obraz, c) wzbuzuj litość nad swými hříchy, jakož i wtru, naději a lásku, d) nos pentzel její (medailku), jako známku příslušnosti jejího nad námi a líbej její, e) wcházíje a wcházíje do domu, swětnice pozdravuj Marii Pannu dětinně, to i když bijí hodiny, f) probouzeje se pros Marii Pannu, abyš raději zemřel, nežli byš Božského Syna jejího dobrowolným hříchem urazil, g) pros častěji o šťastné skonání, a h) odpírej si pokrmu, nápoje, rozprávek a jiné dobré skutky podobné.

8. Rozjímej aneb čítej o předmětech, jež k Marii Panně se odnásejí.

(Abych ti k tomu i „Škola“ posloužila, věnujeme tomu předmětu více místa.)

9. Zpytuj svědomí večer, obzvláště měj pozor na hlavní swou chybu a na předsewzatý úmysl.

10. Rozšiřuj seč síly twé úctu její, poroučeť jí obrácení některého hříšníka.

Na mnohých místech koná se pobožnost májová od horlivých kněží wčejně odpoledne w chrámu Páně, a sice způsobem co možno slavným. Předcházíwá sw. růženec, pak býwá kázání směřující k životu a ctnostem Panny Marie, litanie před welebnou Swátostí, která se w slavném průvodu přenášiwá na oltář neb do kaply Panny Marie, a požehnání. Pobožnost tu ufončuje wždy píseň některá Marianská. W městech děje se takto každodenně; na wenkowě ale mnohdy nedowolují to okoličnosti, proto se tato krásná pobožnost stejným způsobem koná aspoň před každou nedělí a swátkem, jakož i před prvním májem (co zastřecení) a posledního, (co slavné ufončení). Kdekoli se koná, byla by to welká zpozditost, ji swéwolně zanedbati a se takto oloupiti o welký dušewní požitek.

Dotčeno budíž, že opomeneš-li některou tuto pobožnost, hříchu se nedopustíš.

Neměla by tudíž májová pobožnost s prawým úmyslem konaná, neměly by modlitby w ruce a na srdce Marie Panny skládané, aby je nejswětější Trojici přednesla, neměly by požehnání a milost na osoby, obce, města, země swolati? Mohla by zůsati Božská Máti lhostejnou, když jí blíčky její úpěnlivě prosí; nebude-liž hleděti, aby oplatila lásku jejich, náklonnost i úctu jejich? Nebojme-liž hluboce myslí wšech dětině sláwení májové pobožnosti ke cti nejčistší Panny a uenadchne-liž je pro newinnost a ctnost? A konečně nechal by Ježíš bez odplaty oslawu Matky swé ctihodné? Rozmanité owoce z této tak bojemné pobožnosti pro spásu duší wyplhnulo, z nichž aspoň některý příklad zde uwádíme.

Retopisť o rozšiřowání wíry wyprawují o slawení měsíce Marianského na ostrowě Hong-Kong w Číně toto: Roku 1850 16. března, wstoupil Pater *Milfait*, z t. J., na tento tak welký ostrow, aby zde kázal četným pohanům ewandélium. Když se přiblížil měste ináj, nechtěl opominouti, Králowně nebes za této příležitosti poklonu swou skládati a o příměluwu Matky Boží za obrácení pohanů prositi. W bídné chatřci postavil oltář, práwě proti dweřím a naň obraz neposstwrněně počaté Panny. Oltář i obraz okrášlil krásnými kwětinami a wěuci. Každého rána a večera scházeli se nowokřtění, aby se modlili růžence a kolem poledne přicházela jedna křesťanská rodina po druhé, aby modlitbu swou wykonala a Božskou Matku pozdrawila.

Sotwa milá pobožnost počala, již se ukazowalo potěšitelné owoce. Prvního dne wstoupil krásný mladík 22letý do chatřce. Byl ještě pohanem, slyšel o náboženství křesťanském a přišel sem osm hodin daleko, aby se w něm dal wpučowati. Zasmile wstoupil do dweří a krásný obraz Marie Panny zpozorowal, padl pln podíwemí ihned na kolena a pozdrawowal mnohými poklonami Králownu nebeskou. Když misionář uslyšel přání jeho,

státi se křesťanem, dal jej ihned katechistou, jenž se znal w jeho řeči, vyučowati, při čemž milý pohan takowou horlivosť jemu, že i na jídlo zapomenu. Mezi učením wrhl se denně dwacetkrát před obrazem Marie Panny, pozdravil ji a pravil k misionáři: „Můj Otče! hřích je w srdci mém, křestem jej z něho wypudíš.“ Na sw. duffní hod udělil mu konečně misionář sw. křest, a hned na to spěchal do otčiny své, aby robinu swou probudil, by také křesťanskou wíru přijala. — Mezi měsícem obrátilo se 5 pohanů a jeden odpadl a po 10 měsících měl zbožný Páter tu radost, že mohl 43 pohanů sw. křestem do lúna církwe přijmouti.

Setopisy rozšiřowáné wíry zpravují dále od r. 1846, že wíce misionářů, kteří se na lodi uprostřed šírého moře náležali, na tu myšlénku přišli, májomou pobožnost na lodi konati. — Tři lodníky, kteří w životě swém ještě nebyli přijali sw. Swátost Otčátní, připravili příkladem swým a dobrou náukou na první sw. přijímání a doufali, že získají na přimluwu Marie Panny i ostatní lodníky, kteří až dosud wšech wýkony swaté wíry opomijeli, a zvláště pána lodi (kapitána), jenž žádné wíry již neměl, že k Ježíšci a jeho sw. náboženství přimede. — Lodníci již byli mši sw. pobožně přítomni, což i správce lodi hluboce dojala. — S jeho dovolením počali tedy misionáři májomou pobožnost. Konali každý večer, pokud to powětrnost dovolowala, krátkou pobožnost, jež w tom záležela, že se několič desátek sw. růžence modlili, na to modlitbu večerní wýkonali a na konec duchowní písně zpíwali. Wšichni lodníci se účastnili pobožnosti, ale jen 5 se jich zpowídalo. Již ale působila moc přimluwy Marie Panny. Bylo widěti i na kapitánu, jak hluboce pobožnost mysl jeho dojala, a jaký boj bojowala. A ejhle, jednoho večera, kdy pobožnost opět počínali, žádal složití zpowěd doživotnou. Wýkonal ji s nejměšší skrousseností, a — za ním činili totéž wšichni lodníci; wšichni se smířili s Bohem, a přijali společně sw. přijímání. Kdy slavnost bylo ukončena, padl setník zpowědníku swému okolo krku a pravil: „Dnes jest srdce mé zcela blažené!“ *)

Mnoho jiných překrásných obrázení jest ještě zaznamenáno, která se stala následkem pobožnosti májomé; mnohem wíce ale jest oněch, která nejsou tak nápadná a proto swětu neznámá, neméně ale důležitá. Křesťanská dusse, neopomíjej tedy tuto tak krásnou a prospěšnou pobožnost „měsíc Marianský“ slawiti a zajisté neobejdeš ani ty bez mnohých milostí. —

Jaké pobožnosti mohly by se w tomto měsíci ještě konati, jakých odpuštěk lze získati?

1. Sw. apostolů Filipa a Jakuba, odpustky 7 let a 7 kwadragen w bratřtwí Srdce Pána Ježíše; 10 let a 10 kwadragen w bratřtwí předrahé „Krwě Páně.“

3. Nalezení sw. kříže strže králownu sw. Helenu. Máš-li růženec sw. 5 ran Krista Pána swěcený od splnomocněného řeholníka od umučení Páně (Pasionistů) a modlíš-li se jej aspoň 10krát za celý měsíc po celý rok rozjímaje o sw. 5 ranách, můžeš dnes plnomocné odpustky získati. Dne růženec pozůstává z 5 odstávků; w každém modlí se na upomínku 5 ran Krista Pána pětkrát „Sláwa Bohu atd.“ a jednou „Zdráwas“ k bolestné Panně Marii. Plnomocné odpustky jsou též w bratřtwu „Krwě Páně“ a blankyt. sřkapulíře; mnohé a wellé neplnomocné w sw. sřkapulíři karmeliškém. Dnes připadá též slavnost „o ch r a n y sw. Josefa,“ proto plnomocné odpustky w bratřtwu sw. Josefa, karmelit. sřkapulíři a III. rádu sw. Frantiska.

4. Sw. Moniky, matky sw. Augustina, plnom. odp. w brat. P. Marie „Učšné.“

6. Středa, plnomocné odp. we sw. sřkapulíři, tak i 13., 20., 27. toho měsíce.

7. První čtvrtěk, plnom. odp. w bratr. Widen. a na modlitbu: „Popatříž“ **) atd.

8. Dnes první ze sřesti pátků k uctění nejswětějšího Srdce Páně, aneb

10. první ze sřesti neděl; na každý tento den získáme nábožným rozjímáním a horlilowou modlitbou, obětowanou ke cti Božského Srdce mnoho odpustků plnomocných. ***)

*) Z Ottowa „Marianum.“ **) Wiz „Čejná stráž“ str. 28. ***) Škola roč. I. str. 67.

Úmysl modliteb na měsíc Květen:

Wšemohoucí věčný Bože! obětují Tobě wšecky své dobré skutky a modlitby ve spojení s Nejvyšším Kristem a wšeml zbožnými a swatými dušemi w nebi i na zemi za wšecko to, co si Pán Ježíš ve svém Božském Serdci přeje, imenowitě ale w tomto měsíci na ten úmysl: aby's wiru křesťanskou w Australii rozšírowati a před nakazěním chrániti ráčil, a w dnešat právě den:

Den	Je cti	Obzwláště
1	sw. Filipa a Jakuba, apošt.,	za biskupy; za dobré wykonání welikonoční sw. zpovědi; za osobu náhle zemřelou; za horlivé wykonání májowé pobožnosti.
2	sw. Zikmunda, mučenníka,	za církev katolickou w Čechách a na Morawě; za jistého kněze, horlitele w apoštolátu; za welkého hříšníka.
3	Nalezení sw. kříže,	za rád sw. Benedikta; za několik kněží modlitbě se odporučujících; za šťastné nawrácení-je; za welkého hříšníka; za těžce nemocného.
4	sw. Floriana, mučenníka,	za wojsstwo a duchovní správce w něm; za dobré wychowání dítek; za dar oswícení Ducha sw. jisté osobě; za welkého hříšníka.
5	sw. Gottharda, biskupa,	za kázeň ve 3 řeholních domech; za požehnání dobrých snah a za sw. trpělivost; za 5 studujících; za welkého hříšníka.
6	sw. Jana, před bránou,	za utiřované a veřejně pronásledované kněze; za odvrácení wšeho zlého od 1 chudé rodiny; za setrwání w dobrém.
7	sw. Stanislawa, biskupa a muč.,	za církev w Polsku; za mladíka; za bratra, aby se od zlého na dobro cestu obrátil; za welkého hříšníka.
8	Zjevení sw. Michala archa.,	za bratrstwo sw. Michala a za horlivé dobrodince sw. stolice; aby's prosbu jisté osoby wyslyšel, která ve welké nesnázi postawena jest.
9	sw. Řehoře Naz, biskupa,	za mládež a její wychowatele; za zasloužilého kněze jubilanta; za dva kněze; za welkého hříšníka; za těžce nemocného.
10	sw. Antonína, biskupa,	za církev sw. w Itálii; za wšechny, kteří sobě z náboženství posměch tropí; za welkého hříšníka; za dar trpělivosti 1 osobě.
11	sw. Majola, opata,	za řeholníky; za matku se swým stawem nespokojenou; za klášterní kázeň w jisté duchovní rodině; za welkého hříšníka.
12	sw. Pantráce, mučenníka,	za úrodu zemskou; za 2 wlažné manžele we wíře; za 2 osoby se polepšující; za welkého hříšníka.
13	sw. Serwáce, biskupa,	aby Bůh úrodu zemskou žehnati ráčil, bychom tím wíce wěčné blaho wyhledávali; za welkého hříšníka.
14	sw. Bonifáce, mučenníka,	za církev katolickou w Anglii; za příměluwu Panny Marie, aby's úrodu zemskou dáti a zachowati ráčil; za welkého hříšníka.
15	sw. Žofie, mučennice,	za panny katolické; za nemocnou matku; za 1 manžela; za pouťníky swatojanské; za welkého hříšníka.
16	sw. Jana Nepomuckého,	za dar Ducha sw. zpovědníkům; za Čechy a Morawu; aby sw. Jan N. swon příměluwu wiru kat. w posměch upadnouti nedal.
17	sw. Paschalisie Bajlona,	za odstranění wšeliké příležitosti hříchů při pouťách; za jistého kněze, aby jej Bůh w dobr. jeho úmysl. posíl. a wše zlé od něho odwrátil.
18	sw. Wenance, mučenníka,	za úřednictwo; za wdowu mnoho se hříchům ponoukanou; za 2 ústawy wychowávací na Morawě a jejich správce,

Den	Je cti	Obzvláště
19	sv. Petra Celest., papeže,	za biskupy a vůbec církev učel; za zkaženého syna, který své matce mnoho starosti působí; za velkého hříšníka.
20	sv. Bernardina Senenského,	za řády sv. Františka; za P. Marianské poutní místo v Čechách; za rozmnožení ctitelů B. Srdce Páně a Panny Marie.
21	Manebemstoupení Páně,	za bratrstva; za sv. Otce a za císaře rakouského; za zbožnou rodinu mnoho zkoušenou; za odvrácení daného pohoršení.
22	sv. Julie, panny,	za dívčí školy; za manželku; za pannu a její rodiče; za několik panen; za dokončení dívčí školy; za velkého hříšníka.
23	sv. Desideria, biskupa a muč.,	za dělnictvo; za lehkotěžnou sestru; za velkého neznabožáka; za stálost v dobrých předsevzetích jisté osobě; za velkého hříšníka.
24	sv. Johanna, královny,	za paní vyššího rodu; za dar osmicent Ducha sv. jisté osobě; za mládka učenníka v častém nebezpečství hříchu.
25	sv. Urbana, papeže,	za umírající; za dva velmi mladá a neřekanská žijící manželé; za jistého hodnostáře církevního v těžkém postavení.
26	sv. Filipa Meri řeholníka	za duše po spravedelnosti toužící; za lehkotěžného manžela; za 3 bohoslovce; za velkého hříšníka.
27	sv. Magdaleny z Pazzi,	za věrné ctitele Panny Marie; za ty jenž na kněžství mají býti vysvěceni; za velkého hříšníka.
28	sv. Ivana a Petra	za církev katolickou v Rusku; za odstranění večerních toulců v jedné farnosti; za velkého hříšníka.
29	sv. Maximina, biskupa,	za rádce knížat švédských; za chudého studujícího; za svornost mezi horlivci pro věc dobrou; za velkého hříšníka.
30	sv. Ferdinanda, krále,	za rodinu císařskou v Rakousku; za císaře Ferdinanda Dobrotivého; za časopisectvo v Čechách a na Moravě.
31	Ducha svatého, Hod Boží,	za sv. Otce; za biskupy a kněze; za příznivce „Školy“; za oudy bratrstev v Pánu zesnulé; za velkého hříšníka.

M o d l i t b a.

Božské Srdce Ježíše! strže neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení tohoto dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na ostáti obětuješ. Obzvláště obětují Ti je za Australii, která tak dlouho vyloučena jest od užiték Tvé smrti; za uemzdělané a tupé divochy; za obyvatele, jenž prosti jsou prostředků spasení; za misionářů počet tak malý, kteří se obětují vyučování a posvěcování. O Srdce nekonečné lásky hodno! posli do vinice této opustěné velký počet duší pracovních s horlivostí, jakou Ty máš a korunuj jejich práce užitek hojným. Amen.

Přeslabké Srdce Panny Marie buď mou spásou!

Svatý Michale, archanděli, svatí Cyrille a Methobe, orodujte za nás!

Š K O L A

Božského Srdce Páně.

Měsíční list
apoštolátu mo-
dlitby.

„Učte se ode Mne, ne-
boť jsem tichý a pokorný
srdcem, a tak naleznete po-
koj duším svým.“

Mat. XI, 29.

S povolením duchovní
vrchnosti vydává

PLACIDUS J. MATHON,
kněz řádu sv. Benedikta v Raj-
hradě.

„Jeden jest učitel
vás! — Kristus.“

Mat. XXIII. 10.

Ročník II.

Červen 1868.

Číslo 6.

Láska k Pánu Ježíšovi.

(Od Jos. Kamarita.)

Bože! lásky pramene,
Tvé jest Srdce plamené.
Spasiteli, Ježíši!
Neb jsi láska nejvyšší!

Stoupiv s nebe blahého
S trůnu svého slavného,
Zakryls Boží velebnost
V chudobu a chatrnost.

Ty jsi smírcem naším byl,
Hledals co hřích zatratil,
Vystáls nevděk, trápení,
Hanu, smích a soužení.

Lásko lásko bez jména,
S kterous hřichu břemena,
Hřichu tresty na se vzal,
Vinu naši vymazal.

Ouzkostí jsi potil krev!
Bys pak Otce smířil hněv,
Přijals kalich hořkosti
S oddáním a volností,

S lotry šel's pak na smrt svou,
Na smrt s myslí laskavou!
Trním krutě uraněn,
V krvi tupěn, uhaněn.

Každémus' přede odpustil,
Cokoliv ti ukřivdil.
Poslední tvé slovo zde
Ze srdečné lásky jde.

Nevinátko jediné
Z lásky's umřel za vinné —
Takovou máš lásku k nám,
Ach já slabou k tobě mám.

Pane, želim s bolestí,
Pláči již svých neřestí,
Každé viny lituji --
Pane! již tě miluji.

Odpust, odpust, Bože můj!
Věčně být chci Kriste tvůj!
S láskou dám ti Jediný,
Ctnost a život nevinný!

Božský učitel poučuje žáka svého o povinnosti jiným dobré příklady dávatí.

Kristus: Ty se počítáš k mým učenníkům a nazýváš se katolickým křesťanem, já však nejsem s tebou posud úplně spokojen.

Žák: A proč Pane? vždyť já v Tebe věřím a Tebe též v srdci mém miluji.

Kristus: Ovšem; to však není dosti, když ve mne věříš a mne v srdci mém miluješ; neboť za těchto dnů, v kterých nepřátelé a protivníci moji svou záští proti mně veřejně se honosí a jiným velké pohoršení dávají, jest zapotřebí, aby i věrní moji učenníci též veřejně před jinými se ke mne znali a jiným dobré příkladem protiváhu kladli rozličnému pohoršení.

Žák: A co jsou dobré příklady, které jiným dávatí mají Tvoji věrní učenníci?

Kristus: Dobrý příklad jest každý před jinými vykonaný dobrý skutek, který k dobrému povzbuzuje aneb alespoň povzbuditi může ty, jenž skutek ten dobrý vidí aneb o něm slyší.

Žák: Jak, smím tedy i před jinými dobré skutky konati? Já jsem se vždy domníval, že se Tobě více zalíbím, když se svými dobrými skutky se skrývati a je skrytě neb tajně konati budu.

Kristus: Nejen že dobré skutky před jinými konati smíš, ale ty jsi to často i povinen.

Žák: Ale vždyť jsi pravil: „Když se modlíš, vejdi do pokojíka svého a modlí se **skrytě**, a když dáváš almužnu, ať neví levice, co dává pravice.“ — Jak mám tedy tomu rozuměti?

Kristus: Když jsem učenníkům svým kázal, skrytě dobré skutky konati, chtěl jsem, aby učenníci moji nebyli podobní fariseům, kteří všecky své dobré skutky před lidmi vykonávali a to proto, aby chváleni byli od lidí; z té příčiny ovšem nesmí moji učenníci své dobré skutky před lidmi konati, neboť tak by ztratili odplatu svou před Otcem nebeským.

Žák: Nesmím tedy pro svou chválu dobré skutky před lidmi konati, ale z jakých příčin tedy?

Kristus: Máš dobré skutky před lidmi proto konati, aby Otec nebeský byl oslaven a bližní tvůj k dobrému povzbuzen.

Žák: A z těch příčin dobré před lidmi konati, jest to toliko nějaká dobrá rada, aneb jest to mou přísnou povinností?

Kristus: Dobré skutky před lidmi konati, aby Otec nebeský byl oslaven a bližní k dobrému povzbuzen, jest přísnou povinností každého mého učenníka.

Žák: A kdo ukládá učenníkům Tvými povinnost tu, jiným dobré příklady dávatí?

Kristus: Povinnost jiným dobré příklady dávatí, neb před jinými z udaného úmyslu dobré skutky konati, ukládám nejen já sám učenníkům svým ale povinnost tu jim ukládá též láska k Bohu a láska k bližním jejich.

Žák: Nechtěl bys mi to, Pane! poněkud lépe vysvětliti?

Kristus: Srdečně rád, neboť potěšení mé jest, žáky mé poučovati, jen když pozorně mne poslouchají.

Žák: Mluv Pane, neboť slyší učenník Tvůj!

Kristus: Zpomeň si, že jsem učenníkům svým pravil: „Vy jste světlo světa. Tak svěť světlo vaše před lidmi, ať vidí skutky vaše dobré a slaví Otce vašeho, jenž jest v nebesích. Nizádný rozsvítiv svíci nepřikrývá ji nádobou, aniž staví ji pod postel, ale na svícen ji staví, aby ti, kteří vcházejí světlo viděli.“ Co těmi slovy od učenníků svých žádám snadno snad uhodneš?

Žák: Doufám, že jsem slovům těm porozuměl. Ty chceš, aby učenníci Tvoji veřejně před lidmi dobré skutky konali proto, by také ostatní povzbuzeni byli podobně dobré skutky konati a tak Otce nebeského oslavovati; ty chceš, aby život učenníků Tvých byl pro jiné lidi světlo; jako však světlo není k užitku je-li ukryto, tak i život učenníků Tvých nebyl by k užitku jiným, když by o něm žádné známosti neměli; proto se nemá učenník Tvůj se svými dobrými skutky vždy ukryvati, nýbrž má je také i před lidmi činiti, aby také druzí takto k podobným dobrým skutkům povzbuzeni byli. Dobře jsem tomu porozuměl?

Kristus: Dobře! Tak také tomu porozuměli i moji milí a věrní apoštolové, kteří pak k tomu též i jiné učili. Můj nástupce Petr napomíná ve jmenu mém ostatní učenníky mé takto: „Obcování své mějte mezi pohany dobré, aby spatřující vaše dobré skutky velebili Boha v den navštívení.“ — „To jest vůle Boží, abyste dobře činíce k mlčení přivedli nevědomost nemoudrých lidí.“ Nuže, co žádá slovy těmi můj apoštol?

Žák: Svatý apoštol nechce, aby učenníci Tvoji se svými dobrými skutky před pohany se ukryvali, ale aby zjevně před nimi dobré skutky konali, aby pohané vidouce dobré skutky učenníků Tvých ku poznání pravdy přišli, a pak též pravého Boha velebili. Mají-li také dobré skutky učenníků Tvých k mlčení přivesti nevědomost nemoudrých lidí, musí zajisté jim známý býti, proto se nemá učenník Tvůj se svými dobrými skutky vždy před jinými ukryvati, nýbrž má i zjevně před druhými je konati. —

Kristus: To též žádal i můj vyvolený apoštol Pavel, který učenníkům svým píše: „Mírnost vaše známa buď všechněm lidem,“ a to zajisté proto, aby všickni vidouce mírnost učenníků mých láskou a úctou ke mne, co učitelí jejich, naplněni byli. Týž apoštol praví k učenníkům svým: „Žádnému zlého za zlé neodplacujte, opatrujíte dobré netoliko před Bohem, ale **také přede všemi lidmi**. Podobně to žádá i apoštol můj Jakub, který praví: „Kdo jest moudrý a umělý ukaž dobrým obcováním skutek svůj v tichosti moudrosti.“

Žák: Poznávám již dostatečně, že jak Ty sám tak i Tvoji apoštolové učenníkům Tvým za povinnost ukládáte, aby i zjevně před druhými dobré skutky konali a jiným dobré příklady dávali. Pravil's však, že i láska k Bohu učenníkům Tvým povinnost tu ukládá. Kterak to?

Kristus: Kdo Boha miluje, musí nevyhnutelně chtíti, aby Bůh jak od něho, tak i ode všech ostatních lidí na zemi byl uctěn a oslaven; každý však ví, že úcta, která se někomu veřejně vzdává, větší jest, nežli úcta, která se jen skrytě neb tajně někomu prokazuje; proto jest i úcta neb čest, kterou učenníci moji mi neb Otci mému nebeskému veřejně prokazují, větší a nám milejší, nežli, když touž úctu nám skrytě vzdávají; a to jest i příčinou, z které jsem od svých učenníků žádal, aby mne i veřejně před lidmi vyznávali, proto také nařizuje ode mne založené náboženství veřejné služby Boží. — A jak líbil se tobě takový přítel,

který by jen skrytě se k tobě znal, před jinými by však se k tobě nehlásil? Zdalíž bys nemyslel o takovém příteli, že se před jinými za tebe stydí?

Žák: Takový přítel nebyl by zajisté mým pravým přítelem, a on by jistě upřímné lásky ke mně neměl.

Kristus: Tak jako ty, i já nepovažuji toho za svého pravého učenníka, který se nechce ke mně i před jinými znáti, proto jsem také o takovém se vyslovil, že též se nebudu k němu znáti před Otcem svým nebeským.

Žák: Poznávám, že jest to znamením slabé lásky k Bohu, když někdo nechce svými dobrými skutky Boha veřejně vyznávati; kterak však ukládá mi i láska k bližnímu, abych před jinými dobré konal?

Kristus: Žádný nemůže proti lásce k bližnímu se prohřešiti, jako když svého bližního do hříchu přivede neb tak usmrcuje duši jeho; podobně nemůže žádný bližnímu více prospěti, jako když jej k dobrému přivede; nejsnáze však přivede člověk svého bližního vlastním svým příkladem k dobrému, neboť „slova jen hnou, příklady ale táhnou,“ to jest, příklady tak mocně na člověka působí, že člověku těžko přichází, je nenásledovati; tak může jeden dobrý příklad častěji více dobrého způsobiti, nežli mnohé dlouhé napomínání a poučování.

Žák: Ano, již jsem přesvědčen, že kdo bližního svého miluje, ho také dobrým příkladem svým k dobrému povzbuzovati musí a proto nechci se již více zdráhati jiným dobré příklady dávat; nevím však posud **jak** bych to začítí měl; také se mi to zdá býti zavždy příliš těžké.

Kristus: Dobré příklady jiným dávat, není tak těžko jak se mnohý domnívá; neboť k tomu nemáš jiného zapotřebí, leč dobré vůle a trochu srdnatosti, abys se zlých lidí, kteří ovšem raději vidí pohoršení neb zlé příklady, než dobré, nebál; proto měj na paměti, co ti můj apoštol Petr praví: „strachu jejich,“ čili výhrůžek bezbožných, „nebojte se. Kdož jest, ješto by vám uškodil, budete-li následovníci dobrého?“

Žák: A co mám činiti, abych jiným dobré příklady dával?

Kristus: Abys bližním svým dobré příklady dal, nemusíš právě neobyčejné dobré skutky vyhledávati, aneb nápadné dobré skutky vykonávati, kterými bys pozornost jiných zvlášť na ty skutky obrátiti chtěl — to by mohlo snadno tebe k marnosti neb k pýše ponoukati a tak bys snadno z toho škodu míti mohl — ale ty dáš již jiným dobrý příklad, vykonáš-li vždy věrně své povinnosti, a takové dobré skutky, k nimž se ti právě příležitost naskytuje. Obzvlášť nesmíš nikdy z bázně před lidmi zanedbati oné povinnosti, které co křesťan máš, aneb které ti tvůj stav neb povolání ukládá. Tak můžeš dávat jiným dobrý příklad, když dne nedělního a svátečního v pravý čas vždy do farního chrámu Páně na služby Boží přijdeš a tam uctivě a pobožně přítomen budeš; když budeš příkázané církevní posty svědomitě zachovávat i a to i v hostincích, v kterých se v zapovězené dni masité pokrmy předkládají; když v době velikonoční ve farním chrámu Páně svátosti přijmeš, a když nejen každého hříchu, ale i každého zdání neb stínu hříchu bedlivě se vystříhati budeš.

Žák: Neukládá mi tedy povinnost jiným dobré příklady dávatí nic jiného, leč abych i před jinými své křesťanské povinnosti věrně vykonával?

Kristus: Pro začátečníky a pro ty kteří jsou ještě méně dokonalí ovšem postačí, když jen to konají, co pro ně přísnou povinností jest; od těch však, kteří

mne více milují, a kteří mi obzvláště milými býti chtějí — doufám, že k nim též patřiti chceš — od těch žádám ještě více!

Žák: Ovšem chci k Tvým miláčkům patřiti, protož prosím rei, co ještě více ode mně žádáš.

Kristus: Od miláčků svých žádám, aby pro dobrý příklad i takové dobré skutky, vykonávali, které se jim právě pod těžkým hříchem neukládají, k nimž však se jim příležitost naskytuje. Tak bys měl i ty častěji i všedního dne chrám Páně navštívit i při nejsvětější oběti přítomen býti; také bys mohl častěji v roce svaté svátosti přijímati a k tomu vždy se lépe ještě připravit, nežli jsi posud to činíval; také by mohl věrněji povinnosti onoho bratrstva, do kterého jsi se zapsati nechal, vykonávati; do bratrstva svatého Michala archanděla ovšem nechals se, co věrný katolík zapsati, ale mohl bys nábožněji modlitbu svou vykonávati, a také jiné ku přistoupení do toho bratrstva povzbuzovati, ještě máš mnohé známé a příbuzné, kteří v tom bratrstvu zapsáni nejsou, proč je k tomu nepovzbuzuješ? A proč nechceš býti mým apoštolem v „apoštolátu modlitby?“

Žák: Spravedlivé jsou výčitky, které mi o Pane! činíš, a nevím jak bych se vymluviti neb ospravedlniti mohl. Lituji, že jsem dosud tak zpozdilým byl, ale chci se polepšiti, chci také příkladem svým i jiné k dobrému povzbuzovati . . .

Kristus: To od tebe očekávám. Snad mně naděje má v tebe nesklame?

Žák: Pane! Nesklame, jen o pomoc prosím Tebe; sám jsem slabý a nestálý s pomocí Tvou však stanu se, jakým mne míti žádáš: neopustíš-li mne, jistě v dobrém předsevzetí svém setrvám.

Kristus: Nespustíš-li ty se mne, já jistě tebe neopustím. Buď tedy mi povždy věrným a já tobě dám korunu života v království Otce mého.

IX. Den v pobožnosti

k Božskému Srdci Páně.*)

Rozjímání.

Život Božského Srdce Ježíše Krista v nejsvětější Svátosti jest život — úplného sebe obětování — ba „sebe samého zmaření.“ (Filip. 2, 7).

Při největší ze všech obětí, při zápalné totiž oběti, muselo obětné zvíře zcela spáleno býti. Taktéž byla oběť Ježíše Krista na kříži, jejížto obnovením a památkou jest nejsvětější Svátost, obětí zápalnou, a protož lze život Ježíše Krista v nejsvětější Svátosti nazvati životem dokonalé oběti. Aby se's při tom k následování svého Božského Vykupitele roznítil, jest ti uvážiti: 1. jaký způsob dokonalé oběti on od tebe žádá; 2. jaké stálosti a vytrvalosti k tvé dokonalé oběti potřeba jest.

Modlitba přípravná

(jako v 4. čísle I. roč.)

Příprava 1. Představ si Ježíše Krista v nejsvětější Svátosti co Beránka na oltáři, který obětován býti má a pomysli si, jakoby z jeho Srdce plameny šlehaly, jimiž on co oběť zápalná k strávení se vydává.

*) První osmero rozjímání viz ročník I. Školy.

2. O můj Ježíši! dejž mi prosím té milosti, bych náležitě oceniti dovedl obět Tvou a zmužilosti nabyt, následovati lásku Tvoji obětováním sama sebe.

Část 1. Uvaž, že Ježíš Kristus se nespokojil s tím, aby se byl za tebe jen v jistém ohledu obětoval, ale že pro tebe vše, co jen mohl obětoval. Či mu snad něco zůstalo na jmění, na jeho cti, na jeho životě, co by byl nepoložil? ... Považ při této myšlence, jak mnoho pro tebe učinil, jak mnoho pro tebe zadal! Nic mimo Srdce jeho nezůstalo po jeho smrti ušetřeno před surovostí, jejížto zuřivost skoro ani mezi neznala. Než i Srdce jeho chtělo podílu míti na oběti, ano můžeme říci, že ono teprva obět dokonalou učinilo. Toto láskyplné Srdce chtělo otevřeno a rozdvojeno býti. A zcela tak máš i ty jeho lásce v obět se přinésti. Připomeň si, jaké ty's mu posud přinesl obětí? ... O jak často spokojil se's s počátkem, s úmyslem, prázdnu a neúčinnou touhou po obětování vlastním? Je-li tomu tak, tož se's těmito domělými oběti pranic k Bohu nepřiblížil; neb v ohledu na tento účel neučiní se ničeho, všecko-li se neučiní. Příčina toho je patrná. Ten zajisté Bohu ničeho nedává, kdo mu srdce své nevěnuje; nebo Bůh hledí více k našemu srdci, než k všechněm jiným věcem. Avšak jen tehdy dáme Bohu své srdce, dáme-li mu všecko bez výminky. Obět tedy zápalná, již Ježíš Kristus od tebe žádá, záleží v tom, bys sám sebe zapřel, a jemu zcela se svěřil s tím určitým předsevzetím, že se necháš ve všech věcech jeho nejsvětější vůli řídit. V této dokonalé oběti musíš se za člověka považovati, který by žádného podílu na své osobě neměl, a sobě mysliti, že Bůh, ať již něco příjemného neb nepříjemného na tebe sesylá, s tebou co se svým majetkem zacházeti může. Rozpomeň se při tom na nesmírnou štědrotu Ježíše Krista, s kterou se zcela za tebe vydal a obětoval. Ach, on aby šťasten byl, neměl toho potřebu, za tebe zcela se vydávati! Avšak ty nemůžeš ani v čase, ani na věčnosti šťastným býti, aniž bys zcela a dokonale Ježíši Kristu nepatřil. Zpytuj se opravdově, a svědomí tvé brzo tobě poví, co Bůh především od tebe co obět vyžaduje. Ach, obyčejně to bývá jednotlivá věc, pro kterou ony ostatní naše oběti nedokonalými se stávají, a již si vždycky naše samoláska vymíňuje. Osvícení a láska, již ti Pán dá, poví ti, co činiti máš.

O Božské, nad míru štědré Srdce! Tvůj příklad mne povzbuzuje; tvá milost nechť mi pomůže!

Část 2. Ježíš Kristus nežádal nikdy, ani v tom nejmenším, daru, jež ti byl samým sebou učinil, nazpět, ale on spíše obnovuje obět tuto sama sebe při každé mši svaté. Jaká to vytrvalost lásky nevystižitelné! Pohledni nyní na oběti své jimiž jsi doposud splácel lásku Ježíše Krista. Ach! z většího dílu nezůstalo ani stopy po nich v srdci tvém. Zpomeň si na ona ohnivá předsevzetí, jež si snad v hodině poklidné sebrannosti byl učinil; na svá rozhodnutí, že život svůj zpořádáš, své vášně přemůžeš, své náklonnosti opanuješ, ohledy lidskými opovrhneš; co se stalo s tvými předsevzetími ohledem na tvá zaměstnání, na užívání času, na náležitost v modlitbě a ve všech duchovních? Kam se nyní poděly? Kdo ti jich ujmul? Ach! ty nevěrné a nestále srdce, dejž sobě samo na to odpověď v hořkosti vlastního zahanbení a vlastní bolesti. — Avšak chceš-li pak toto zahanbení a tento bol svůj alespoň nyní použití k svému spasení? ... Jaká by to byla nesmírná ztráta bývala pro svět, kdyby byl Ježíš Kristus sestoupil s kříže, když jej k tomu bláznivi jeho a bezbožní nepřátele vyzývali. ... Jaká by to nesmírná ztráta bývala, kdyby Ježíšovo láskyplné Srdce onu ránu lásky bylo zavřelo, kteráž jest tak vzácným pramenem sladkosti, zmužilosti a lásky k duším! Ach! jaká útěcha, jaké po-

vzbuzení bylo by takto kolísavým (manfend) naším nadějším odejmuto! — Přibliž se tedy k onomu oblažujícímu zdroji s citem velikého a svatého nedůvěrování-se v sama sebe. Nepomůžeš-li ty mi, o všemohoucí Srdce ženicha mého, jež jsem tak často zneuznával, tak často urážel, nelze mi již nikdy více vybřítí z bídy mé! . . . A zde rozmnož, jak mnoho můžeš, bol lítosti své nad minulostí svou, zároveň oživ touhu svou, Bohu od nynějška stále věrným býti, a volej z hlubokosti svého zarmouceného srdce, že tentokráte s milostí Boží zcela jistě stálý v svých dobrých předsevzetích zůstatí chceš. Buď přesvědčen, že Božskému Srdci Vykupitele svého žádnou větší radost způsobiti nemůžeš, leč když touto svatou touhou proniknut a rozničen budeš. . . . Tato myšlénka nechť oživí důvěru tvou. Jsou-li přání trá hodně vroucí, můžeš si s jistotou i jejich vyplnění slibovati. K podpoře prosby své vzývej Marii Pannu, přeslaskou to Matku Božského Srdce, a uzavři rozjímání své oběti, která všecky ostatní v sobě pojímá a obnovuje, které jsi již učinil.

Duchovní čtení.

Rodriguez I. dílu VIII. oddělení: o sjednocení vůle vlastní s vůlí Boží. Hlava 3. O veliké prospěšnosti takového sjednocení.

Křesťanská dokonalost záleží v konání každé cnosti; nyní ale snadno lze dokázati, že kdo se do vůle Boží úplně odevzdává, skutečně, každou cnost koná; ať jest to trpělivost, tichost, ať věrnost atd. — neboť ve všem jedná tak jak Bůh chce a kdy co chce. S celým smýšlením a jednáním odevzdává se takový křesťan v ruce Páně, nežije více sobě ale jediné Bohu. Tak jednal David král, a písmo sv. nazývá ho „mužem podle Srdce Božího.“

Kdo úplně do vůle Boží jest odevzdán, ten i vášně a náruživostí své krotí; ten jmenovitě vlastní vůli svou zapírá, přemáhá mrtví — a tak požívá v rukou Páně nejblaženějšího poklidu srdce.

Tato úplná odevzdanost do vůle Boží jesti největší obětí, kterou kdo Bohu může přinést a proto i velebností Boží nejmilejší; neboť takový člověk neobětuje tebe samého Bohu, aniž by sobě něco ponechal, obětuje vůli svou, duši svou, srdce své Bohu. A to jesti právě, co Bůh od nás žádá: („Synu, podej mi srdce své.“ Přísl. 23, 26). Nedáš-li mu srdce, nespokojíš ho, i kdybys mu celý svůj majetek dáti chtěl . . . a celé srdce chce, nebo je celé zasluhuje: stvořil nás . . . a když jsme byli ztraceni, vykoupil nás . . . posvěcuje nás, miluje nás, chce nás věčně blaženými učiniti . . . věru, kdybychom tisíc srdcí každý měli, zasloužil by je všecka a ještě by to ani nebylo dosti za tak nesnírnou jeho k nám lásku.

Kdo vůli svou a srdce Bohu takto dává, dokazuje způsobem zřetelným, že Boha skutečně miluje, neboť dává Bohu všecko, i to nejmilejší vůli, duši, srdce — ano kdybychom ještě více měli, dali bychom. neboť — milujeme Boha. V milování Boha ale záleží dokonalost, tak že pravdou jest, že vůli svou sjednotí s vůlí Boží nejkratší cesta jesti k dokonalosti křesťanské.

Hlava 4. Toto sjednocení s vůlí Boží jest jakási blaženost nebeská již na světě.

Kdo tento drahlý poklad odevzdanosti do vůle Boží má, tak že všecko, cokoliv se mu nahodí, od Boha přijímá, v Bohu snáší, požívá již na světě jakousi nebeskou blaženost a radost rájskou, jakož i dokonalý pokoj srdce, kteréhož mu nikdo nemůže vzíti; neboť si myslí všecko pochází od Boha, všecko posílá Bůh, ať nemoc, bolest, pronásledování, zármutek atd. vše je vůle Boží a tu on miluje.

Takové smýšlení a jednání sjednává mu ustavičný pokoj, spokojenost a příjemnou utěšenost tváře, jakou se vyznamenávali Svatí a Svěťice Boží, ačkoliv v podobných pokušeních, protivenstvích a souženích, jako my ba v daleko větších živi byli; neboť jejich radost byla, vůli Boží ve všem plniti, a tak se jim vše, i utrpení a soužení proměnilo v radost a potěšení.

Tento pokoj „převyšuje (dle slov písma sv.) všeliký smysl, neboť věru pravý div to je a zázrak, že ten kdo Bohu věrně slouží, i v utrpeních a souženích největšího požívá potěšení. Toť jsou oni „tiší“ a „pokojní“, které Kristus Pán blahoslavlí, neboť nic není v jejich srdcích, co by se vůli Boží protivovalo, ale jako hodné dítky ve všem se hledí dobrému otci zalíbiti. Kdo tak daleko tedy přišel, že vůli Boží, a tu i ve všech těžkých věcech chce plniti, věru, tenť našel pravé nebe již zde na zemi.

Znameníť příklad spokojeností a odevzdaností do vůle Boží v trpkém osudu, vypravuje Jan Tauler, veliký bohoslovec a kazatel v 14. století. Jednoho dne potkal časně z rána chudého muže, jehožto oděv velikou chudobu a nouzi prozrazoval, a jehožto pohled ho pohnul k útrpnosti. I blíží se k němu Tauler a pozdravuje ho, řka: „Dobré jitro!“ Chudý však nepřijav pozdravení tohoto, dí: „Já neměl posud špatného jitra.“ Chtěje pak učenec opravit pozdravení své, dí opět: „Pomáhej Pán Bůh k štěstí!“ — Však dí mu na to žebrák rychle: „Já nebyl nikdy nešťasten!“ I domnívaje se kazatel, že s ním žerty tropí, jde blíže k němu a dí mu: „Tedy přeji vám, by se vám dařilo vše dle přání.“ — „To se děje bez toho, co chci a co si přeji, stává se mi a protož jsem šťasten,“ odvece žebrák. — „Jak?“ dí na to učenec, „vy jste šťasten, kdežto žádný z hojně obdařených synů světa zcela šťastným se nenazývá? Či snad nemluvil Job pravdu, an pravil: „Člověk, narozený ze ženy, krátký čas živ jsa, naplněn bývá mnohými bídami?“ „Jak mám tedy porozuměti tomu, co tuto díte, vyjádřete se lépe,“ dí Tauler. „Tomu jest takto, milý pane,“ odvece žebrák: „Pravil jsem, že jsem neměl nikdy špatného jitra: vždyť jsem byl vždy s osudem svým spokojen; pravil jsem, že jsem nebyl nikdy nešťasten, neměl jsem totiž nikdy žádosti statků tohoto světa, a to jest mé štěstí; co vy ale štěstím neb neštětím nazýváte, toho neznám. Známt já, pravil dále žebrák, známť jednoho Otce na nebesích, kterýž mně vždy dobře chce a přeje, a proto ho chválím, když mne hlad klíčí; chválím ho, když vedro neb zima mne souží; chválím ho, když zlosynové mně protivenství činí, nebo vím, že se to neděje bez vůle jeho. Tu si pomyslím: Otče, tak ty chceš, a protož i já jinak to chtítí nemohu. A tudíž chci toliko, což Bůh chce; a poněvadž chci, co Bůh chce, děje se mi vždy, co chci a čehož sobě přeji. A zdaliž není to největší štěstí, když se mně děje, jak chci a sobě žádám?“ — Učenec tento, kterýž již po delší čas hledal nejkratší cestu do nebe, našel v žebráku tomto učitele svého, jenž mu ukázal, jak sobě již na zemi nebe učiniti může. Kým by ho každý následoval!

V Paříži byl jednou duchovní k nemocnému drvoštěpovi povolán. Brzy však seznal, že nemocný velmi nuzný jest. Sekera a dvě pily, v tom záleželo celé bohatství ubohého chudáka. — Protož chtěje ho kněz potěšiti, dí k němu: „Máte proč děkovati Bohu, že vás brzy vysvobodí z tohoto plačtivého údolí, kde tak bídný život vésti musíte.“ — „Bídný?“ odvece nemocný, „mýlíte se, velebný pane. Život můj nebyl nikdy bídný. Byl jsem živ spokojeně, aniž jsem jsi na osud svůj ztěžoval. Byl jsem živ tiše a spokojeně, nenávisť a závisť byly mně nepovědomy; ve dne jsem do ustání pracoval, a v noci pak pokojně spal. Ono náradí na stěně

vydělávalo mně vezdejší chleb. Že jsem byl vždy zdrav, chutnala mně špatná strava má, tak dobře, že jsem nikdy po lahůdkách boháčů nedychtil, kteříž se často při svých stkvostných hodech roznemohou. Kdybych se zase pozdravil, čehož ale očekávám, budu Boha velebiti a zase pracovati a pak doufám, že spokoju budu, jako až potud.“ —

Modlitba střelná neb povzdech.

Uvažuje, že nedůvěrování se jest nejnebezpečnějším úskalím pro stálost tvou, obnov dnes častěji své učiněné rozhodnutí, že nebudeš v sebe, ale v moc milosti Ježíše Krista důvěrovati a rei: „Ty Pane jsi má naděje, nebudu zahnanben na věky!“

Návštěva nejsvětější Svátosti Oltářní.

Při návštěvě nejsvětější Svátosti Oltářní zpomeň si na všechno, co Ježíš Kristus k tvému posvěcení učinil, a uvaž s láskyplnou vděčností, jak mnoho jsi Ježíše Krista stál. Obnov svá předsevzetí a své prosby, jež jsi v rozjímání svém učinil. Obětuj konečně celý dnešní den a vše, co dnes vykonáš, Bohu v oběť lásky zápalnou.

Cnost.

Bud dnes co možná nejvíce věrný a pilný ve všech svých duchovních cvičeních. —

Svatvečer

slavnosti nejsvětějšího Srdce Páně.

Jako vůbec celá pobožnost k nejsvětějšímu Srdci Ježíše Krista k tomu čelí, aby srdce všech věřících láskou k němu roznítila a všecky milující jej pohnula, by horlivostí svou a pokorným i uctivým se jemu klaněním křivdy napravily, jež se Bohu především v nejsvětější Svátosti chladností a nevděkem lidským dějí; mají podobným účelem též všechna cvičení oživena býti, jež o tuto slavnost k počtě nejsvětějšího Srdce vykonáš.

Ve svatvečer slavnostní pozdrž se, dovolí-li to okolnosti, po nějakou dobu u Ježíše Krista v nejsvětější Svátosti. Při této návštěvě Nejsvětějšího připrav srdce své k citům, jež tvou pobožnost slavnostní oživovati mají, následujícím:

Rozjímáním o vznešenosti nejsvětějšího Srdce Ježíšova.

Abys co možná k nejlepšímu toho nejsvětějšího Srdce přišel, uvažuj v něm:
1. Božství, s nimž ono spojeno jest; 2. lásku, jejížto sídlem ono bylo a jest;
3. bol, jímž ono proniknuto bylo.

Modlitba přípravná

(jako v čísle 4. roč. I)

Příprava 1. Představ si, že vidíš Ježíše Krista v nejsvětější Svátosti tak, jak se blahoslavené Markétě Alacoque zjevil; Jeho totiž Božské, raněné Srdce bylo plameny obklíčeno, trnovou korunou korunováno a kříž byl do něho upevněn.

2. Propůjč mi, prosím, králi a Božský ženichu můj, nadpřirozeného světla, abych nepostizitelnou drahocennost Srdce tvého poznal a s citem vděčnosti a lásky zcela se službě Tvé věnoval.

Část 1. Božství, s nímž Srdce Ježíše Krista sloučeno jest. Při vtělení spojila se Božská přirozenost nejen osobně s duší, nýbrž také s klanění hodným tělem Ježíše Krista; proto bylo i jeho Srdce při tomto osobním spojení s Božstvím věčného Slova Otce (nebeského) spojeno, a ono bylo a zůstane na věky Srdce Božské. Bůh tedy jest původcem, pramenem jsoucnosti tohoto Srdce, a život, jež toto Srdce vede, není jen lidský, ale i Božský. A proto vztahují se na Božství, co na nejvyšší a poslední cíl, ta nejvelebnější a nejvyšší pocty vzdávání, jež mu prokazujeme, a jež mu od všech věřících prokázána býti má.

Považ, že celou tu náboženskou poctu a slavné klanění, jež církev nejsvětějšímu tělu Bohočlověka prokazuje a prokazovati nařizuje, z téže příčiny i jeho klanění hodné Srdce svého ženicha na kolena svá; tož rozvaž, jak důstojný a nekonečný předmět to je, jemužto své slavné uznání přinášíš a hled, bys toto uznání citem nejhlubší úcty oživil, jakáz na Božství tak velikého ženicha přísluší. Ach jak veliké a hojné poklady vyplývají z tohoto úzkého spojení s Božskou přirozeností pro Srdce Bohočlověka! Poklady milosti a svatosti dosáhly nejvyššího stupně, poněvadž Božské jsou. Ó Srdce, tys tak čisté, jako Bůh čistý jest, tak svaté, jako Bůh svatý jest, tak láskyplné, jako Bůh laskav jest, tak mocné, jako všemohoucí Bůh, tak přesladké, tak stědré, tak věrné, tak shovívavé, jako je Bůh sám sladký, štědrý, věrný a shovívající. O ty klanění a lásky naší nejhodnější Srdce samého klanění a lásky nejhodnějšího Boha, snad teprve dnes ponejprv poznávám, co jsi! Ach, můj králi a ženichu můj, učíš srdce mé hodným, aby Tvému se obětovalo! . . . Ano, zbožná křesťanská duše, toť jest, co i Bůh od tebe žádá. Srdce ženicha tvého bylo tak ušlechtilé, tak čisté, tak svaté, tak věrné, tak silné, aby mohlo být dokonalým vzorem ubohého srdce tvého. Přirovej srdce své s těmito Božskými vlastnostmi Srdce Ježíše Krista. Probůh, jak nesmírný to rozdíl! . . . Vyskoumej nyní, proč a v čem ten rozdíl nejvíce se jeví. Každé lidské srdce má zvláštní svoji slabou stránku, a při té právě si máš nejsvětější Srdce obzvláště za příklad vzíti.

O Božské Srdce! v Tobě nalezám vše, čím by se mé veliké chudobě a nouzi pomoci mohlo. O živý chráme Božství! srdce mé je v temnostech, ale v Tobě nachází se plnost světla a moudrosti; srdce mé jest slabé, ale v Tobě zůstává všemohoucnost; srdce mé jest bojácné, smutné, zaražené, v Tobě ale jest nebeský odpočinek, pokoj a radost; srdce mé lační a žízní po štěstí a blaženosti, v Tobě ale jest hojnost nesmírných pokladů, a budu-li Tě následovati, spojím-li srdce své s Tvým, přetvořím-li je v Tvé; naleznu v Tobě úplnou, pravou, věčnou blaženost.

Část 2. Lásky, jejížto sídlo bylo a jest Srdce Ježíše Krista. Jako v nás lidech, tak bylo i Srdce Ježíše Krista střediskem všech jeho svatých, ušlechtilých citů, všech účinných sil. I v něm bylo a jest Srdce sídlem lásky, nejen k svému Božskému Otci, ale i k nám.

O chladná, lhostejná duše, vynasnaž se, bys tajemný dějepis lásky v tomto Božském Srdci vyskoumala, abys pak jí vyrozuměla. Ono Božské Srdce počalo život svůj láskou k tobě, a z lásky k tobě naučilo se brzo vydávati se obětí a podnikům, jenž milující srdce zaměstnávají a zajímají. Odebeř se v duchu a v myšlenkách k jeslím a nahlédni do prsou onoho Božského dítěte, do onoho srdečka, v němž největší se láska zrodila. O něm možno říci, že od počátku na dráze života svého,

na dráze totiž lásky, jako obr si vykračoval; a ach, jak úsilovný, unavující a obtížný byl každý krok života jeho! — Kdož pak to neví, jak mnoho trpí srdce, jež velmi vřelou láskou uchváčeno bývá? Z této pak bolesti lidského srdce vyluč všecko to, co v nás jest mravně nedokonalé a porozumíš utrpení, jež Srdce tvého Božského ženicha skutečně za tebe vystálo. — Nazýváme lásku ohněm, poněvadž skutečně srdce jakýmsi ohněm, jež cítiti lze, rozněcuje; a při veliké lásce rozněcuje se srdce takovým zápalem smrtícím, že mnoho Svatých jej sotva snésti mohlo a roznícenost srdce svého na čistění povětří neb studenou vodou ochladiti muselo. A v takovém stavu žilo Srdce Ježíše Krista pro tebe tak mnoho let. Každá změna citů u milující duše sdílí se srdci, každá touha, každá starost, každý zármutek dotýká se a hýbá jím. Bolest při loučení a se vzdálení rozrývá je; nevděk proniká a ranní je. Soužel sužuje ho, a při ztrátě sehne a skoro umírá. A kdo jiný, než ty, byl příčinou, že toto Božské milující Srdce, které v každé chvíli na tě myslelo, a tvé chyby, tvou nevěrnost předzvíдалo, všecka tato utrpení lásky zakouší? O kým bys byl aspoň někdy, některý den svatě prožil; kým bys byl věrností svou a vzájemnou láskou jeho přesladké Srdce obradoval a občerstvil — Srdce ono přesladké, které po 33 let pro tebe tlouklo, tebe hledalo a z lásky k tobě hořelo a se obětovalo. Nyní požívá toto Srdce i při této citlivosti neskončené a nezrušitelné blaženosti; ale pro čisté, věrné, milující duše jest jeho citlivost sama sice oslavená, ale nevyhaslá. Ještě můžeš býti předmětem oněch nejvyšších příjemných, Božských hnutí, onoho Božského nejsladšího ohně, jež ono (Srdce Ježíšovo) i ve svém oslavení žíví. Ostatně, co soudíš o tomto, ač velmi mdlém líčení citů lásky k tobě v tomto Božském Srdci? Není-li pak to úplným dějepisem zásluh onoho Božského Srdce o tebe, jež jsi nikdy nepoznal? A jak vděčnou, lásky plnou počtu vyžadují tyto zásluhy od tebe? Čerpej odtud udivení, chvály a díky vzdání; především ale přání a předsevzetí, že stále zaměstnávatí budeš srdce své s jeho láskou.

Část 3. Bolest, jejížto středem bylo jednou nejsladší Srdce Ježíše Krista. Velenábožný Tomáš Kempenský pravil, že nelze, bez bolesti v lásce žíti; následovně byl život Srdce Ježíšova také kříž a mučennictví. Obmeziš ale přec zde své rozjímání na onen díl, jež ono Božské Srdce při utrpení mělo. Pomni na onu hrůzu a na onu soustrast, již jsi, duše nábožná, při rozvažování bohaprázdných a ukrutných týráních poklony hodného těla Ježíše Krista přec několikrát pocítila, a věz, že ona dohromady byla jen nejmenším dílem jeho bolestí. Ta nejukrutnější útrapa byla tajnou mukou jeho Srdce; toto bylo ponejprv při vstoupení do zahrady olivové (Getsemanské) zděšeno a naposled při skonání na kříži bolestí překonáno. Srdce jest u nás sídlem lásky i bolesti, tak že žádné zlo pro nás není citelnou bolestí, nebéfe-li srdce na něm podílu. Nekoť se ale naději, že pochopíš, jakého podílu vzalo Srdce Ježíše Krista na jeho utrpení. Ty znáš již spůsoby, jimiž se zúčastnilo na tom utrpení; totiž strach, zármutek, smutnost z živého představení si nastávajících útrap, z úplného nedostatku, všeliké útěchy, z nenávisti hříchu, z nevděčnosti lidské. Ale považ, že všecka tato zla, jež Kristus mimo své Srdce trpěl, v skutečnosti jen částečně a pozvolna po sobě následovati měla, Srdce ale jeho je všecky najednou pocítilo tak; že ač veliká byla přirozená citlivost jeho Srdce k neověření větší byla a že tudíž Srdce v uvážení každé jednotlivé muky více vytrpělo, než každý jiný díl jeho sv. těla v skutečnosti; že konečně ukrutná činnost jeho mučitelů byla činnosti, jenž z lidské zloby pochodila, že ale v utrpení jeho Srdce mučitel nevyšlovně činnější, jeho milý a ukrutný mučitel, jeho

vlastní láska byla. Kdo si tedy může dostatečně představit tu jeho umdlenost, stísněnost, bezvládnost, zlé nakládání, úzkost, malátnost, křeče, horkost a smrtelnou studenost? Ach! nenalezám slov, bych vyjádřil, co již pochopuji! A ach! jak přec velmi málo chápu v porovnání s tím, co věřím! O tomto skrytém mučennictví svého Srdce chtěl nám Ježíš Kristus jakési znamení dáti, a to stalo se pouze v divu, v zázračném totiž jeho potu krvavém. O láskyplné a trpící Srdce mého Ježíše! jak mnoho jsem Ti povinnen; mám-li lásku láskou splatiti Tobě, tož musím i bolest bolestí splatiti. Mohu-li pak ale já, tak slabý a tak mírný k sobě, Tobě takovou odplatu dáti, nepropůjčís-li Ty mi částku své zmužilosti? O Ježíši, uděl mi lásky; uděl mi veliké lásky; láska pak naučí mne trpěti, pomůže mi trpěti a příjemní mi utrpení, abych Tvé nejsvětější Srdce následoval!

Slavnostní den.

Poněvadž tato slavnost jest slavností Srdce Ježíše Krista, jest zároveň i slavností lásky Ježíše Krista; a účel, pro který chtěl, by zavedena byla, byl aby od našeho studeného srdce vzájemné oplacení za svou lásku obdržel. Aby to tím lehčeji nabyt, vytknul za předmět této slavnosti své nejsvětější Srdce, dílem jak v skutku o sobě jest, dílem zároveň co znak své Božské lásky. Tobě jest tedy, duše křesťanská, tento den především k uctění a klanění-se tomu klanění a uctění nejhodnějšímu Srdci věnovati; ale vždy v duchu dnešní pobožnosti, kterýž v tom záleží, abys svou lásku povzbudil k oplacení lásky Syna Božího k tobě a k ostatním lidem, a tomuto tak láskyplnému a přec tak málo milovanému Vykupiteli náhradu a zadostiučinění za svou vlastní a všech ostatních lidí nevděčnost poskytla. Přispěš si, abys hned na počátku dne své srdce a všecko to dobré, co vykonáš, nejlaskavějšímu Srdci svého Božského ženicha v oběť ke zmínčenému cíli přinesla; a obnov toto obětování častěji za den. Celý den měl by býti ustavičným milováním, politováním, počtením Ježíše Krista; poklid a sebrannost mysle měly by co možná největší býti. Oziv úmyslem jmenovaného účelu i zevnější jednání svá; bav se vytrvale s Ježíšem Kristem v nejsvětější Svátosti, jak dalece ti to povinnosti tvého povolání a tělesné síly dovolí. Svaté přijímání sloužíš co zadostiučinění za tvá a všech ostatních křesťanů chladná a nehodná přijímání; ano má s mnohem horlivější přípravou a s vřelejším díkůvzdáním, než jindy, vykouáno býti. Avšak pro lásku Ježíše Krista chraň se dnes před tak častým sebe klamáním, jímž přec tak mnohé duše jsou uchváceny, jenž chutě na dobrých skutcích tratí, necítí-li citelný pokoj a příjemnou pobožnost; čekati-li budeš na toto obě, nevykonáš snad dnes ani jediného dobrého skutku. Jednej srdnatě s dobrou vůlí a neopomeň toho, co bys učinila, kdyby si nejněžnější pocítila pobožnost. —

Rozjímání.

(Modlitba přípravná jako obyčejně.)

Příprava 1. Představ si, že vidíš Ježíše Krista v nejsvětější Svátosti, jak se byl jednou blahoslavené Markétě Alacoque zjevil, an jí své Božské Srdce raněné a zcela plameny obklíčené, trnovou korunou ověčené s křížem v něm vztýčeném okázal a se vyjádřil, že tajemství těchto symbolů (znaků) jeho lásku a od nevděčných lidí vystálá utrpení představují.

2. O můj nejmilejší Ježíši, dejž mi náležitě poznati a pocítiti tuto dvojí, rovně nepochopitelnou vrchovatost takové lásky v Tobě a takové nevděčnosti se

strany naší, abych se rozhodnul, seč jsem onomu tak láskyplnému a tak málo milovanému Srdci zadost učiniti.

Část 1. Které pak jsou to již ty stálé city Božského Srdce s lidmi v nejsvětější Svátosti? Jsou to city nejživější a nejupřímnější lásky. Jako jest pro slunce poledne, tak jest pro lásku Ježíše Krista k nám nejsvětější Svátost nejvyšším stupněm světla a tepla jeho. Co pak činí Ježíš Kristus v nejsvětější Svátosti? On tebe miluje. Toť ta odpověď, jež všecko praví, a která všechny otázky, jež by se ohledně jeho klásti mohly, uspokojuje. Proč pak přichází on v této nejsvětější Svátosti k nám? Poněvadž nás miluje. Jak pak zůstává v ní přítomen? Jako Bůh, který miluje. Co žádá? To, co láska žádá. Proč se tak zmnohonásobuje? Proč pak tak dlouho zde prodlévá? Proč pak se tak zde ukrývá? . . . Poněvadž miluje. Na kříži vládla láska zároveň se spravedlností, ano, ona služkou byla spravedlnosti; zde pak vládne láska samotně, a všecko slouží jí. Shovívavost, moc, prozřelelnost, neskonalost nechají se od ní potřebovati, aby láska přec konečně se ukojila. O vy zaslepení lidé, vizte, jak Srdce vašeho Boha jest pro vás zajmuto! A nezkoušíte toho každého dne? . . . Hříšné duše, jak vás zde přijímá? Jeho nářky, jeho obtíže, jeho výčitky, ano i jeho strachování pocházejí z lásky. Vy vlažné a nedokonalé duše, opovrhl snad někdy vámi, a nepodává vám spíše světla, léků, posily, povzbuzení svého?

Vy čisté a horlivé duše, ach! vám především přísluší, aby jste svědectví o Božském Srdci v nejsvětější Svátosti vydaly. Jaké jeho ponížení, jaké tu zapomenutí na velikost svou, jaká jeho něžnost, jaká vnuknutí, jaká jeho sladkost, jaký zdroj tu radostí!

Prodlíž zde, nábožná duše, a obrať tyto úvahy na sebe samu. Zaujmi ono místo, jež ti snad jindy přináleželo a pak ono, které ti nyní přináleží — mezi hříšníky neb mezi horlivými. — Smýšlení, jež z toho čerpati máš, jsou především udivení, chvála a díkyčinění. Ach, snad's ve svém celém životě ještě nikdy onomu Božskému Srdci za tuto svrchovanost lásky nepoděkovala! —

Část 2. Jaká pak smýšlení chová větší část lidí o Ježíši Kristu v nejsvětější Svátosti? — Považ, že jest jich mnoho na světě, kteří ani nevědí, že v ní se nalezá Bůh z lásky k nim, v stavu tak veliké skrytosti a poníženosti; a že přec Ježíš Kristus v nejsvětější Svátosti skutečně jest volný, by rovně všem nechal okusiti svou lásku. Mezi těmito zaslepeni jsou i vlastní vinou zaslepení, ač k poznání a uvažování tohoto tajemství zváni bývají! . . . A není toto, o Ježíši, opovrhováním tvojí láskou nejhnusnějším? Ach! to není tím nejhorším a nejukrutnějším, jehož se dopouští větší část křesťanů zde na tom milujícím Srdci Božském: tito nevděční znají dobře nesmírnou lásku svého Boha v nejsvětější Svátosti a veřejně vyznávají víru v ní. Jak ale splácejí tuto lásku?

Rozvaž zde v myšlenkách, nábožná duše, zapomenlivost, malé si vážení, neuctivost, zneuctivání, znesvěcování, urážky, které Ježíš Kristus v nejsvětější Svátosti od křesťanů snášívá. Považ okolností času, způsobu, počtu, osob, jež křivdy tyto ještě zvěstují: vzbud v sobě velikou a svatou nevoli nad tak mnohými a těžkými urážkami a pak obrať zraku svého na sebe. Ach jak nehodně's i ty sama se svým, tebe tak milujícím Bohem nakládala! Projdi jen svůj minulý život! Probůh, jak se zvětšila s letmi snad i nevděčnost tvá! Jak to hrozné, čistota-li, pobožnost, horlivost tvého prvního sv. přijímání v době následující vždy více chladnuly! . . .

Při tomto rozjímání pohřiž se v duchu u paty onoho trůnu lásky v hlu-

boké stydění: pros o větší osvícení, bys sebe samého poznala a sebou povrhovala jakož i o hojnou milost, bys náležitá předsevzetí učinila.

Část 3. Jak pak smýšlí Božské Srdce při takové nehodné oplátce lidí? Abys tomu porozuměla uvaž, jaké by jeho smýšlení po právu býti mohlo. Jak pak nakládal tento Bůh s židy, kteří za milost, že mezi nimi v onom velebném chrámu zdržovati se chtěl, nevděční byli? On zamítnul onen chrám, nechal jej ze základů vyvrátiti a pravil, že se navždy od tohoto národa vzdálí. Totéž by zasluhovali i křesťané, jímž ještě více výhod se dostalo. Avšak jeho láska byla nesmírně větší, než všecky naše zločiny.

O jaká to shovívavost, jaké milosrdenství, jaká nepřemožitelná mírnost! On nepřestává ani nyní býti oným mírným beránkem, jenž pod vražedným železem ani hlásku od sebe nevydává. On sice častěji otevřel Srdce své tajně milým duším svým, ale nářky jeho jsou vždy většími důkazy jeho lásky. K blahoslavené Alacoque vyjádřil se jednoho dne o nevděku lidském takto: „Tento se mne bolestněji dotýká, než všecko to, co jsem při svém umučení vytrpěl; tak sice, že kdyby lidé moji lásku rovným splatili chtěli, bych vše, co jsem pro ně učinil, méně než za nic považoval: a přál bych si, bylo-li by to možno, ještě něco většího pro ně učiniti. Ale já nacházím u nich jen studenost a odstrkování za všecko mé nejupřímnější přání, dobrodiními je obsypati, jimiž mé Srdce zcela proniknuto jest.“ Co pak za city budějí v tobě tyto stezky Syna Božího. — „Ale, co mně ještě více bolí,“ pravil jindy ke mně, „jest to, že i zasvěcené mi osoby se mnou tak nakládají.“

Ach, to praví Ježíš Kristus o tobě, Bohu zasvěcená, chladná, nevěrná a pro jeho urážky necitelná duše! Budeš-li pak jí vždycky? Něžná vděčnost za tak velikou lásku, živá lítost nad tak velikým nevděkem, účinné přání, za ní úctou a láskou zadostučiniti, jsou city, jež v sobě vzbuditi máš. Tyto tři city tvoří pravý ráz duše Srdci Ježíše Krista klanění nejhodnějšímu oddané. Učiň předsevzetí, obětuj se, pros za milost a takto se přtprav, bys jemu v dar a v dokonalou oběť samu sebe přinesla.

Ukončí díkůvzdání za dnešní sv. přijímání činění obětování čili zasvěcení srdce svého lásce Ježíše Krista, při čemž však znamenati sluší, že to žádný slib vyrozumívati nemáš; a pak činem slavného odprošení neb zadostučinění za nevděčnost svou a lidí všech.

Povzdch a cnost.

Dnes má býti obojí jedno a totéž. Buď bedlivá tedy, bys dnes tolik osvědčení lásky Boží vykonala, kolik ti možno; ale číň je zkrátka a vroucně; ona mají býti takřka oživujícím dechem pobožnosti tvé.

K duchovnímu čtení přečtiž sobě opět nemáš-li jiné knihy, jenž by výslovně o nejsvětějším Srdci Ježíše Krista jednala, s pokojnou pozorností dvě ona rozjímání, která jsi v svatvečer slavnosti a z rána svátečního učinila.

Úmysly čili intence.

Při patero oněch návštěvách nejsvětější Svátosti Oltářní:

1. abys Ježíši Kristu za tu lásku, již ustanovením této nejsvětější Svátosti Oltářní světu prokázal, poděkovala.

2. abys mu poděkovala, že tak často ve sv. přijímání tebe navštívil, jakož i za ta dobrodiní, jež ti tam prokázal.

3. abys Ježíši Kristu vynahradila všechny křivdy, jež od nevěřících a kacířů v nejsvětější Svátosti Oltářní utrpěl.

4. abys zadostučinila za neuctivost znesvěcování a urážky, jež v nejsvětější Svátosti od křesťanů utrpěl.

5. abys Ježíši Kristu v duchu ve všech chrámcích měst a vesnic na celém světě se klaněla, v nichžto mnohých on s tak mnohou nedůstojností chován, tak málo navštěvován a tak málo ctěn bývá.

Co stojíš ničeho nečině?

(Pátý stupeň pokory.)

†* Neúctí-liž pravda, ty chceš dle vůle našeho Vykupitele Ježíše Krista žít býti a tudíž nemíníš hned v půl cesty života křesťanského, zblázněného státi zůstatí? Inu ovšem, možný bys jinak ani „Školu“ nečetl, jak ji čísti nebudou ti, kteří ku př. vyhodivše školu sotva ještě jednou ve svém životě k sv. zpovědi jdou, totiž, přijde-li k tomu, před smrtí, a chrám Páně toliko tenkrát svou násvětovou poctí, když tam krásnou, jejich uchu lichotící hudbu očekávají aneb na někoho tam rádi by se dívali. A takovým tebe můj drahý nečítám ale k jiným, kteří totiž žijí jak na rozumné tvory se sluší a na zadní kola též pamatují, kteří říci, na věčnost. Co k tomu patří, abys sobě věčnost šťastnou učinil, máš již; ty musíš strže skutky pokory, jako na řebříku k nebi vystupovati a Bohu se blížiti, jemu co den více se podobaje, jako dřívce strže skutky pychy velku již se blížil, ďáblu se podobaje. Čtyřero skutků či stupňů pokory již znáš a jakkoli jsou perné, není tak nesnadno je vykonati a v nich se ustavičně cvičiti, co vlastně nejhlavnější jest. Nebo hříchů opravdových se varovati, v samovůli sobě neolibovati a raději představeného svého vůli plniti, ano i zlé věci trpělivě snášeti (jak nás to první 4 stupně pokory dle sv. Otce Benedikta učily), to by ještě usflo; — ale nyní ten **pátý stupeň!** On nám nařizuje, abychom i zlé myšlenky a pohyby srdce, byť bychom k nim nebyli ani svolili a proto hřích pro nás ještě nejsou, ta mnohonásobná pououkání ke hříchu a ty rozličné marnivosti, abychom pokorné a prostě svému duchovnímu otci, svému rádcí vyjevili. S ty nejzadnější falty svého srdce, kam tak rádi mnohou špinou uschováváme, máme odhaliti a v ničem tedy své slabé (vlastně převrácené, hříšné) přirody ufferiti! To jest již mnoho, pravda? To je máš tedy docela zahoditi, řekneš mi, a svému duchovnímu rádcí i to vyjeviti, o čem žádný neví a vědět ani nemůže, an to není ještě hřích? Nebude-li ti nne zpověduš potom pranic nemšlmati, když všedno o mně je zdoví? Aha! — to jest to, ty chceš aspoň u někoho ve cti býti, ačkoli sám to uznáváš, že toho v skutku nezajsluhuješ. Neúctí-liž to pycha? A co jest ti koncem po zpovědníku, jestli tě za toho neb onoho bude držeti? řekne on to někomu? A koncem nemá on též své slabé stránky, které mu jeho svědomí vyhytá a nemůže on se též před svým duchovním rádcem tak pokoriti jako ty, chce-li na cestě dofanolaji křesťanské kráčet? S ipravedlivý hřešší sedmkrát za den, totiž takovým nepořádným hnutím srdce, co zajisté nejvyšší svatost Boží uráží. — Přichází mu to s tím 5. stupněm pokory, jako když oráč oře pluhem na jednu na kámen narazí. Tak to jim trhá a pluh nemůže dále! Co myslíš, nechal bys ten kámen v roli, když již o něm máš? Zajisté že ne, již-li moudrý hospodář, ale hmoždil bys se, až by byl wentu. Takto, milý brachu, musíš i s tímto kamenem na své duchovní roli to učiniti, chceš-li když

hojnou úrodu z ní bráti na věčnosti. Zinať neucíněš pražádného troku w dokonaloſti křeſtanſké napřed, ale nazpět. Nebo takové zlé myſſlenky a pokuſſení tajemím jich ſe neodſtrání, ale ony wzroſtou a člověka poznenáhla tať zapletou, že do welkých hříchů padne, ano mnohdy jej tať pomatou, že, co nejhorſſí jeſt, on později ſám ſe přimluví, že dobře jedná, třebaſ by daleko od pravdy bloudil. Ty zlé myſſlenky a na oko menſſí pokleſty jſou jako hadí hnízdo; bude-li ukryto, zajiſtě doſpělá hábata wyplobí, kdž je ale na ſwětlo přineſeš, zhyne a ty ſe nebudeš muſet obáwati jedovatých žíjal.

Šať užitečné jeſt wyjemení wěrné ſwému wůdci duchownímu, doſazowal čaſto ſwaty opat Serapion*) příkladem o ſobě ſamém. Wlínal on totiž jeſtě co nowic w kláſſteře čaſtěji pokuſſení k nežltzenému jídlu a zamždy wzał po obědě bochyneť chleba na proti obyčejí reholnému w úkrytě jej ſnědl. On toho ſice ihned litowal, amſſať nedůwěřowal ſi, ſwé pokleſty wyjemení. Zedenkrátě mluwil ſ hoſtini opat Theonas w jeho přítomnoſti o neſtrídmoſti w jídle a o prudkoſti, kterou ona wáſſeň doſahuje, kdž ji dlouho utrřwáme. Serapion ſe domlínwal, že to pro něho jeſt řečeno a nemoħa ſe litoſtí a wnitřním nepofojem dále udržeti, wytáhnul bohuť chleba, jež i toho dne byl wzał, wyjewil hlaſitě celé ſwé pokleſty, padna z kajcenoſti k zemi. Opat jej těſě práwil: Dnes zwltězilſ nad dáblem ſlawněji, než on doſud nad tebou ſwadě tebe k tajení twého pokuſſení. Budiž jift, že ten ſtarý had ihned uteče, jako někdo, který nemůže ſwětla ſněſti. Šotwa domlúwíl zbožný opat, wyſſlehl z prſou Serapiona oheň jako bleſť a naplnil ſwětnici neſnežitelným ſmradem. Od té chwíle nemlúwal Serapion žádného podobného pokuſſení, ba ani mu to na myſl wíce nepřiftlo. Tolik může wyznání úplné.

Šwaty Frantiſek Saleſiuſ radí každěmu, kdo zbožně chce žiti, duſſi Boha milowné, aby naproti ſwému duchownímu rádci ſe chowal docela upřímně a wěrně, aby jemu bez obalu ukázal jak ſwé dobré, tať i zlé. „Tím, dí on, bude twé zlé polepſſeno a dobré zdoſonaleno a uchráněno; tím ſe potěſíš w úzkotech, zmirníš a ſpořádáš w radoſti. Wěj welikou důwěru k němu, která ſe ſwatoú úctou ale muſí ſe pojiti, tať aby úcta důwěru nezmenſſila a důwěra úctě newadila. Důwěřuj mu ſ úctou dcery k otci; cti jej ſ důwěrností ſyna k matce.“ — Dwfem není lhoſtejuo, koho ſi za rádce a wůdce na naſſí ceſtě k nebi wywołme. Řečený ſwaty radí: „Proſ Boha o to, aby tě patičného dal, a on zajiſtě neoſlyſtí twé proſby, bytby i anděla ſ nebe poſlati měl, jako mladěmu Tobiaſſowi anděla Rafaela poſtal; a kdžſ jej obdržel, chwal za to weleбноſť Boží, žuſtaň při něm a newyhledávej jiného, ale kráčeji proſtě, pokorně a důwěrně, nebo weleſpaſná bude twá ceſta.“

Život ſv. Antonina Paduánského.

(Jeho mládí a wſtup do kláſtera Auguſtiniánův. — Zaeſté zrnko.)

Lisabon, hlavní měſto w Portugalech, založeno prý od Ulyſſa, jednoho z rekůw Trojánských, jenž po mnohých zábludných plavbách ſe ſwými průwodci w oně krajíně po nějakou dobu uſadil ſe. Jeſt-li již proto ono měſto weliké doſáhnulo znamenitoſti, zajiſtě více proſlulo tím, že jeſt rodinné měſto ſwátého Antonína z Paduy. Otec jeho byl Martin z Buglionův, ſyn Bohumíra z Buglionův, proſlulého ze křížáckých wálék krále Jeruzalemského; matka byla Terezie Tavera; oba wzneſení jak rodem tať zbožností ſvou. Obýwalif wzorní tito manželé dům práwě podle

*) Cassiani Collat. Patr. 2. c. 11.

chrámu Matky Boží. Dům ten později od příbuzných po jediné sestře svatého Antonia byl k onomu chrámu připojen, načež nový tento chrám svatému Antoniu zasvěcen jest byl. Svatý Antonius narodil se léta 1195 za papeže Celestina III. Na křestu svatém obdržel jmeno Ferdinand. Zbožní rodičové jsouce přesvědčeni o ceně dobrého, bohabojného vychování, co nejbedlivěji pečovali o vzdělání synáčka svého, jak vědecké tak náboženské. Vždyť dobré vychování jest nejlepší věno, jež rodičové dítkám svým dáti mohou. A jako pro zrno, dříve nežli vloží se do země, půda všemožně připravena býti musí: podobně, má-li símě od Tvůrce v srdce dítěte uložené vzrůstí, musí půda srdce dobře býti obkopána a vzdělána. A jako bedlivý zahradník, jenž ve svém rozkošném sadu jednu zvláště krásnou a vzácnou květinu má, také zvláštní péči k ní přikládá, ji nevšední pilností ošetřuje a před zhoubnými živly chrání: tak musí i útlé kvítko dětské duše dobře býti obstaráváno a ochraňováno před záhubným ovanutím hříchu. Tak zajisté vychovávali onino rodičové svého Ferdinanda, hledíce vštípati ve spanilou jeho duši krásné květy svaté pobožnosti, pokory, poslušnosti a bázně Boží, která jest začátkem vši moudrosti. O mládí svatého Antonia zevrubnějších zpráv nestává, jakož u mnohých jiných svatých tohotéž lze dočísti se; tak ku příkladu u svatého Benedikta, jehož mladistvá léta svatý životopisec papež Řehoř veliký mlčky pomínu. Že však Ferdinand u rodičův svých žije svůdnému světu a jeho rozkoším vyhýbal se, jedinému Bohu sloužiti jsa pečliv, o tom svědčí zbožná jeho naskrze a pokorná mysl slibující, že v brzku nejkrásnější vydá ovoce. Zvláštní úctu choval ihned ve mládí svém ku nejblahoslavenější Panně Marii, již sobě za ochranitelkyni vyvolil, věda, že nikdo nezahyne, kdo té mocné Paní věnuje a obětuje se dětinsky. Mladíkovi tak vznešeného rodu lichotí svůdný tento svět, slibuje všeliké radosti a rozkoše stýkající se v oněch slovech svatého Jana: „Všecko, což jest na světě, jest žádost těla, a žádost očí, a pýcha života.“ (I. sv. Jan 1, 16). A jak mnozí nechají svěsti se! Než mladistvý Ferdinand v patnáctém létě věku svého dav světu výhost a opovrhnuv vším, vstoupil do kláštera kanovníkův svatého Augustina. Bylť onen klášter svatého Vincence tehdáž proslulý vzorným pořádkem a přísným, zbožným životem. Po zkušebném létě čili tak zvaném noviciátu s velikou radostí složil Ferdinand slavné řeholné sliby. I potrvál v klášteře tom po dvě léta přísný veda život a cviče se ve všech cnostech až ku podivu svých spolubratří. Poněvadž ale klášter příliš blízko města byl a příbuzní a přátelé světce častokráte navštěvovali, obkrádajíce ho takým způsobem o drahý čas, jehož k užitečnějším věcem použití by mohl, prosil představeného o dovolení, aby pro zachování míru duše poslán byl do kláštera u svatého kříže v Koimbře v Portugalsku. Jen s tíží však svolil k tomu představený, poněvadž v onom klášteře veliká panovala přísnost mravů. Zde tudýž oddal se Ferdinand návodem Ducha svatého vědám náboženským. Brzy rozjímal o svatých věcech, aby sám ve cnostech ukotvil se, brzy opět se cvičil s neúnavnou pílí a vytrvalostí zvláště probíraje spisy svatých Otcův, jak by nejlépe opřítí se mohl všelikým bludům. Ve krátké době, an Duch svatý vázán není na jistou dobu poučování, stal se ze světce muž plný moudrosti. Při tom všem ale zůstal pokorným, věda, že pokora jest pravé světlo pro člověka; jestliže toto světlo jemu svítí poznává sebe i jiné ve vlastní jejich povaze a nebeská tajemství v jejich oslnujícím září. A písmo svaté dí: „Kde jest pokora, tu jest i moudrost.“ (Přísl. 11, 2.) Kristus Pán praví: „Chválím tě Otče, Pane nebe i země, že jsi skryl tyto věci před moudrými a opatrnými a zjevil jsi je maličkým.“ (Mat. 10, 25). Bůh vyvolence

své, jimž těžkou a vznešenou úlohu vytknul, v zátíši světa připravuje a uschopňuje. Símě v lůno země uložené musí počkati, až může vyhnati kly své.

Vstup do řádu svatého Františka. — Símě vzchází.

Do kláštera u sv. kříže přicházivali bratři řádu svatého Františka sbírající v okolí almužnu. Tak poskytnula se svatému Antoniu příležitost blíže je seznati a mnohdy s nimi o věcech spasení duše se týkajících moci rozmlouvat; neboť nelíčená jejich pokora a skromnost velmi je zaujímala. I stalo se, že s mnohými bratřimi onoho řádu úžeji obcoval. Jedna cnost přitahuje druhou jako dralo čili magnet; i vzrůstaly cností svatého Antonia tou měrou, že mnohých zvláštních milostí i nadpozemských zjevení účastným ho učinil Bůh. Když jednou umřel bratr řádu svatého Františka, muž to neuhonný a zbožný, s nímž svatý Antonius důvěrně byl obcoval, zalíbilo se neskončené dobrotě Božské, ukázati světci, an se právě za lehké odpočinutí onoho bratra modlil, oslavu zbožnou onu duši na nebesích očekávající. Touž dobou přenešeny jsou byly ostatky pěti mučenníkův řádu svatého Františka do Koimbry z Marokka v Africe, kdežto onino hrdinové pro svatou víru koruny mučennické sobě dobyli. Mnohé při té příležitosti držány byly řeči o rozmanitosti muk a trýzní, jež křesťanští rekové a s jakou statečností byli podstoupili. Světec uslyšev o mučennictví celý po něm zahořel touhou nevýslovnou; jediná byla jeho myšlénka, by mu popráno bylo, vydati se zlobě neznabohův pro svatou věc, aby též skvělou korunu mučennickou sobě získal. Blažen jest, koho meč pronásledovatelův bázní smrti nezaleká, alebrž v něm více rozhárá plamen dokonalé lásky. Rozvažuje, co by počítí měl, svěřil se bratřím Františkánům, prose je po dokonalé úvaze co nejsnažněji, by ho do řádu svého přijali. Ano i svatý František z Assisi prý zjevil se mu, jenž mu pravil, že koruny mučennické sice nedosáhne; mnohými jinými pracemi ale že nemenších zásluh dojde. Byv ač po mnohých prosbách, od svého dosavadního představeného z řádu svatého Augustina propuštěn, s velikou radostí přijat jest byl pod řeholu svatého Františka. Odcházejícímu z kláštera pravil jeden z bratří, jež velice želel, že zbožného Ferdinanda ztratil: „Jdi, jdi; neboť ty svatým budeš!“ Načež Ferdinand pokorně odvětil: „Uslyšíš-li mne nazývati svatým, chval za to Boha!“ I ubíral se pak s novými bratry do jejich kláštera, kde oblečen byl v huňaté roucho řeholné. Byl klášter ten zasvěcen svatému Antoniu Egyptskému. I vyprosil si nováček Ferdinand, by dáno jemu bylo jméno Antonius; což i za tou příčinou učinil, aby svým příbuzným a přátelům hledajícím Ferdinanda pod jiným jménem se vyhnul.

Touže neustále a horoucně po mučennictví, nikterak od svého předsevzetí odvrátiti se nenechal, až na mnohé prosby obdržev dovolení do země Marokkanské v Africe se ubíral. Než ačkoliv všecky své snahy k tomu napínal, vřelá jeho touha nevyplnila se, an Bůh jinák s ním byl usoudil, jakož praví staré přísloví: „člověk miní, Pán Bůh mění.“ Loď, na kteréž Antou přeplaviti se měl z Portugalska do Afriky, překvapena byla hroznou bouří, i hnána jest u strašném vlnobití až na pobřeží ostrova Sicilie, kde všichni vystoupiti museli, tudyž také Antonius, zároveň donucen byv nemocí. I odebral se světec do kláštera svého řádu Taurominium, kde všeliké i sebe prostější práce milerád konal, dům cídil a zahrádku pěstoval, v níž prý až posud chovají se překrásně zelený cypřiš a jiné květiny, jež světec vlastníma rukama ošetřoval, a kterýchž co mocných léků mnozí ctitelé užívají.

Tou takměř dobou svolal svatý František do Assisi všeobecné shromáždění

všech údů, jemuž přítomen byl též Antonius. Poněvadž ale nikdo ho neznal, a ani k tomu stálými, přísnými posty a nedávno přestálou nemocí nesmírně byl vymořen a příliš nepatrným a nevzdělaným býti se zdál, nikdo si vyzáblého bratra nevšímal. Po ukončeném shromáždění každý představený vybral sobě z přítomných bratří ony, kteří se mu pro jeho klášter zdáli býti nejvhodnějšími. Jediný Antonius zůstal co nevzdělaný, chorý a nepatrný člověk, který však výtečné dary ducha, jimiž Bůh hojně jej opatřil, pod rouškou skromnosti a pokory ukrýval. Vida se ode všech opuštěna přidružil se bratru Gratianovi, muži to zbožnému, jemuž provincie Emilia svěřena byla; toho prosil snažně, aby jeho přítomností a společností neopovrhoval, a aby mu udal nějaké samotné místo, kde by rozjímání a modlitbě klidněji oddati se mohl. Laskavě k tomu svoliv Gratian poukázal ho na pouštku nedaleko kláštera Tam v rozjímáních, v horlivých modlitbách, v mrtvení svého těla a v postu nějaký čas ztrávil, při čemž duch jeho v milosti Boží prospíval. Malá jeskyně byla jeho příbytkem, a tam položil základ vznešených, podivuhodných svých cností. Po celou tu dobu mnín byl za nevzdělaného a sprostého. Kdykoliv od svého představeného do kláštera povolán byl, ihned chápal se sebe sprostějších prací, zametal dům, čistil náčiní, pomáhal v kuchyni.

Jako jiní svatí a věhlasní mužové připravoval se svatý Antonius v úkrytě na poušti k úloze od Boha jemu ustanovené. Símě kly vyhánějící hledí sesílití se, aby pak všelikým bouřím a nebezpečím odolati mohlo. Sesíleno jsouc směle chystá ke květu.

Vniterný život svatého Antonia. — Květ.

Královna včel jakmile vyletí, ihned sprovází ji roj; a láska neubytuje se v srdci, leč co královna všech cností, které tam přivodí dle důstojnosti pořádá a působiti nechává, sama řídí veškerou jejich činnost; podobně, jako vojevůdce své vojíny pořádá; avšak nenechává jich najednou, ani stejným způsobem, ne vždycky a všude jejich činnost rozvíjeti.

Srdce Antoniovo bylo jako krásná zahrádka, již Bůh sobě založil, a v níž ta nejspanilejší kvítečka se nalezala a přelíbeznou vůni vydávala. — Svatý opat a poustevník Anton Egyptský vypravoval jednou svým bratřím, že viděl, jak síť zlého ducha po celé zemi rozestřeny jsou. Když pak vzdychaje zvolal: „Kdo tu může vyváznouti?“ slyšel hlas řkoucí jemu: „Pokora jediná, Antone, vyvázne jistě! neboť tato cnost jest nižší nežli ony síť, které jí tudyž nikterak polapiti nemohou.“ To věděl světec náš. I cvičil se tudyž především v pokoře, kteráž jest základ všech cností. Vzdav se všech předností, které mu rodem příslušely, liboval sobě býti držánu za nepatrného, sprostého, nevzdělaného, jako něžná fialinka hlavičku svou kloní, nechťe prozraditi svou krásu a líbeznou vůni. — Věda dobře, že, jak tělo k výživě potřebuje pokrmu, tolikéž i duše posily potřebná jest, tudyž co nejhorlivěji kochal se v modlitbách. Jako kořen potřebný jest, aby šťáva do květiny a do stromů vejíti mohla; rovněž jest modlitba potřebná, aby duch se sesítil, aby cností vzrůstaly a vrchu dokonalosti došly. Slunečnice kloní hlavu svou vezdy k slunci; podobně otáčela se mysl Antoniova okolo Boha; jej měl stále před očima, o něm ustavičně rozjímal. Svatý Pavel vece: „Tělo žádá proti duchu, duch pak proti tělu; ty se zajisté sobě vespolek protiví.“ (Gal. 5, 17). Antonius znaje slabotu lidskou a znaje úklady zlého ducha, bděl přísně nade svým tělem, velikými posty je podmaňoval a ve stálé kajicnosti se cvičil. Svatý Jan Křtitel, ač již v životě matčině posvěcen

jest byl, přece vedl kajicný život na poušti; podobně Anton, ač od dětinství Bohu věrně sloužil. Neboť kajicnost zvlažuje půdu srdce pro jiné cnosti, aby čerstvěji vzrůstati a krásněji vzkvétati mohly. Láska k bližnímu, vlídnost a přívětivost zářila z očí jeho. I nepřátely své strojící jemu všeliké úklady a hledající jeho bezživotí, miloval, nerozhořčil se na ně; nýbrž byl veždy hotov, jako svatý Pavel, „zavržen býti od Krista pro své bratří,“ (Řím. 9, 3.), aby jen oni spasení došli. Spasení duší šlo mu nade všechno, o čemž celý jeho život svědčí. Ač ke všem lidem laskavý, byl však přísný, když káral a trestal. Věda, že hřích člověka připravuje o spasení, hleděl v srdcích vzbuditi ošklivost před hřichem; za těžké hříchy však i těžké tresty ustanovoval. I tvrdí se, že od něho zavedena byla veřejná kázeň bičování, jíž kajicníkůvé v pašijovém témdni se podrobovali. — Láska k bližnímu původ svůj bere z lásky k Bohu, kteráž, jako růže královnou jest mezi květinami, jest královnou všech cností. Láskou k Bohu háralo srdce Antoniovo; a Bůh jeho lásku odměnil. Jednou byv u někoho hostem, u večer odebral se do komůrky jemu vykázané, kdež horlivě se modlil. Hostitel obcházeje dům náhlednul štěrbinou do světničky Antoniovy. A hle! tu vidí světce, an objímá spanilé děťátko Ježíše Krista. Pln úžasu chtěl uteci; avšak světec již vyšel, a zakázal mu, aby nikomu o tom nevypravoval. Teprv po smrti svatého vyzradil hostitel co byl viděl. Tak tedy odměňoval Bůh lásku Antoniovu. Byl světec též horlivým činitelem nejblahoslavenější Bohorodičky, kteráž se mu častěji zjevila. Onť následoval její cnosti, zvláště pannenskou čistotu; pročež vyobrazuje se v rukou drže bílou lilijí. Tak spanilý kvítek nemohl leč vydati užitek stonásobný.

Svatý Antonius co kněz, kazatel, prorok a divotvůrce. Jeho smrt. — Ovoce.

Z pouštky povolán byl Anton od svého představeného, aby doprovodil několik bratří do Forumlivium k biskupovi, od něhož na kněžství vysvěceni býti měli. Byloť pak ve zvyku, aby jeden z vysvěcenců k biskupovi měl řeč. I stalo se, že nikdo k tomu odvážití se nechtěl. Tu biskup spatře Antonia, jehož všichni za nevzdělaného měli, buď z vnuknutí Božího, buď aby ostatní zahanbil, poručil jemu, aby řečniti počal. Po dlouhém zpěčování-se Antonius za rozkazem biskupovým začal mluvit a sice tak důkladně, že všichni podivem uchvácení byli nad jeho znalostí svatých písem. Při té příležitosti byl také Anton na kněze vysvěcen, ačkoliv jiní tvrdí, že již co úd řádu svatého Augustina knězem byl; těžko však lze domýšleti se, že by světec vznešenou důstojnost kněžskou tak dlouho byl tajil.

Svatý František uslyšev o tomto případě vyslal Antonia do Vercelli, aby tam v bohovědě vzdělal se. Ne dlouho však zůstal Antonius žákem. Neboť svatý František na žádost bratří a poznav výtečné vlohy Antoniovy následující list mu poslal: „Nejdražšímu bratru Antoniovi bratr František vzkazuje pozdráv. Ustanovil jsem, abys bratřím svatá písma bohovědy vykládal, ale tak, aby ani v tobě, ani v ostatních, což horoucně žádám, nevyhasnul duch svaté modlitby, podle řeholy, kterouž vyznáváme.“ Tak se stal Antonius učitelem bohovědy, vykládaje svatá písma, a sice s takovým úspěchem, že na jeho vědě všichni výteční údové řádu svatého Františka až dosavad svou bohovědu zakládají. Zároveň nezanedbával světec jiných svých povinností. Bylť kazatelem tak věhlasným, že papež Řehoř IX., když ho kázati slyšel, jeho horlivostí a učeností uchvácen byv veřejně jej nazval „archou úmluvy.“ Ku jeho kázáním lidé tak četně se scházeli, že krámy a hospody zůstávaly uzavřeny, trhy a soudní řízení nebyly odbývány, tak že mnohdy přes třicet

tisíc lidí sešlo se. A div divoucí! lidé rozličných národností a jazykův, každý slyšeli Antonia mluvit jazykem svým mateřským. Toť zvláštní dar Ducha svatého, který jej druhdy učenníkům Páně udělil. Mnohdy nedostačovali i sebe větší chrámové; pročež pod širým nebem na ulicích aneb na poli světec kázaval. Když však jednou opět pod širým nebem kázal, povstala hrozná bouře. Lid celý jsa dolekaný chtěl někam utíkat se. Tu napomíná svatý Antonius, aby jen vytrvali, připomínaje jim dobrotu Božskou, kteráž je přede všelikým úrazem deště uchrání. Co řekl, stalo se. Ačkoliv okolo posluchačstva úplné bystřiny se rozlévaly, ani krůpěj žádného ze přítomných nezmočila.

Jednou chtěla jistá manželka jíti asi míli daleko ku jeho kázání. Ale muž její, dílem chorý, dílem nepřilíš pobožný, zakázal jí. Celá zkormoucená vyšla manželka na ohradu domu hledíc v onu stranu, kde světec řečnil. A hle! ač na míli vzdálena byla, přece slyšela každé slovo svatého srozumitelně, jakoby u jeho nohou seděla; i zaběhla pro svého manžela, aby též tohoto štěstí účastným se stal. Z počátku se jí manžel vysmíval, až konečně na její doléhavé prosby vyjda pln úžasu slyší hlas světce; načež stal se z něho muž pobožný a cnostný. Mnohé jiné divy udály se při kázání jeho. Dva a dvacet loupežníkův, kteří po delší dobu okolí Paduánské znepokojovali, přišedše ze zvědavosti, odcházeli, uslyševše jej mluvit, s Bohem usmířeni.

Mimo jiné milosti udělil Bůh Antoniovi také dar proroctví, že netoliko věci budoucí a vzdálené předvídal. nýbrž též do stavu onoho světa nahlédnouti mohl; dar to málo kterému proroku a světci od Boha udělený. Tak ku příkladu zemřel jistý boháč, jenž poklady své všemožně, byť i lichvou rozmnožiti hleděl. Při pohřbu jeho měl svatý Antonius řeč na slova Spasitelova: „Kde jest poklad tvůj, tuť jest i srdce tvé.“ (Mat. 6, 21.) I mluvil nadšeně a horlivě proti přílišnému bažení po statku, proti hromadění pozemských pokladů, poněvadž bohatství velmi nebezpečné jest pro spasení duše, jakož dí Spasitel: „Jak nesnadně ti, jenž peníze mají, vejdou do království Božího!“ (Mark. 10, 23.) „A abyste patrně viděli,“ pravil, „jak bohatství člověka od nebe vzdaluje, věztež, že duše onoho zemřelého v ohni pekelném pochována jest, a srdce jeho nachází se mezi jeho penězi, kteréž byl nahromadil.“ Hrůza pojala všechny přítomné při těchto slovích. I pospíchali příbuzní a známí přesvědčit se, a hle! ve skříni, v níž onen boháč své poklady uschovány měl, naleznuto srdce onoho nešťastníka u prostřed peněz se třesoucí a strašný zápach vydávající!

Jindy zase předvídal světec, že zlý duch rád by překazil jeho kázání. Jistá vznešená a velmi cnostná paní ráda poslouchávala jeho řeči. Jednou, ana přítomna byla kázání, přišel k ní rychlý posel věstící jí, že syn její právě od nepřátel usmrčen byl. Paní byla celá dolekaná a nesmírně zarmoucená. Avšak světec prohlédnuv lesť zlého ducha, napomenul ji, aby jen setrvala na svém místě, an synáček její zdrav jest; načež zlému duchu naporučil, aby ihned odtud se vzdálil, jenž u velikém pak hřmotu zmizel.

Když byl Antonius představeným jednoho kláštera, častěji potkával člověka velmi spustlého a nemravného, jehož však vždycky co nejuctivěji pozdravoval. I obořil se naň jednou onen prostopášník, domnívaje se, že si snad chce z něho posměch činiti; i vyhrožoval mu smrtí. „Ne ku posměchu,“ pravil Anton, „nýbrž z úcty pozdravuji tebe, an Bůh tě vyvolil, abys pro oslavu jeho jména a pro svatou víru život a krev obětoval, což mi, ač jsem si toho žádal, popřáno nebylo.“ Onen prostopášník světci se jen vysmál. Než nedlouho na to odebral se do Palestiny, kdež za-

stávaje svatou víru od neznabohů s mnohými jinými umučen byl, při čemž na ono proroctví sobě zpomenul.

Velikých vítězství dobyl svatý Antonius v bojích s odpadlíky a bludaři, jejichž nesmyslná učení a hanebné mravy tak mohutně porážel, že „kladivem na odpadlíky“ ode všech zván byl. Důvody a zázraky tisíce lidí překonal, obrátil a v lůno matky církve přivedl. Písmo svaté měl celé v paměti, že, kdyby knihy písma svatého byly se ztratily, on jako druhý Esdráš neporušené by je byl mohl sestaviti. Zvláště ona místa písem, jež odpadlíci ve svém smyslu překrucovali a překrucují, co nejzevrubněji znal, jejichž pravý smysl proti klamnému vykládal. Vyhýbali se tudíž rozkolníci a odpadlíci důkladným jeho řečem nechtíce poznati pravdy. Obyvatelé města Rimini byvší tehdá ponejvíce odpadlí od církve tolikéž slovům světce k nim přišedšího naslouchati nechtěli. Pln hoře nad jejich zatvrzelostí zvolal Antonius: „Aby moc slova Božího všem zřejmou se stala, ryby této vody (stál totiž nedaleko vody), vesměs připlovou, aby slyšeli slovo Boží.“ A hle! sotva to dořekl, již ukazovaly své hlavy ryby veliké i malé všechny jsouce seřaděny v nejkrásnějším pořádku. I počal světec napomínati je, aby Boha chválily, jenž je stvořil a živel vody za příbytek jim vykázal. Toto a podobné předkládal Antonius rybám, kteréž z vděčnosti hlavy své před ním ukloňovaly. Onino zatvrzelí obyvatelé spatřivše tento zázrak, padali k nohoun Antonia odřikajíce se bludův a upřímně vyznávajíce svatou víru. Staré bájesloví řecké vypravuje, že Orfeus svými zpěvy skály a lesy pohyboval, a Arion svými strunami plískavice k sobě vábil. Co báje tyto vykládají, jak skvěle a zřejmě dokázal to svatý Anton!

Opadlíci měli jej u takové zášti, že hledali bezživotí jeho. Pozvavše ho ku hostině, k níž Antonius maje vezdy před očima spasení duší se dostavil, chtěli ho otrávit. Avšak světec za vnuknutím Božím poznal, že ve předložených jemu pokrmech jed se nachází. Beze všeliké rozhořčenosti laskavě vytýkal hostitelům svým jejich zlomyslnost. Oni však vymlouvali se, že chtěli pouze se přesvědčiti, jestli v pravdě sluha Boží jest, an Kristus Ježíš svým věřícím přislíbil, že „kdyby co jedovatého pili, neuškodí jim.“ (Mark. 16, 18.) I vyložil jim světec smysl písma, že není zapotřebí, aby divy a zázraky patrně vezdy se děly; neboť ačkoliv z počátku církve zázrakové potřební byli, aby jimi víra se ujímala a církev vzrůstala; v novějších ale dobách toho nevyhnutelně zapotřebí není, an vzrostlý strom nepěstuje a nezalévá se tak pečlivě, jako stromeček malý a útlý. Avšak odpůrcové nedali na slova jeho; alebrž dolehali naň, že, jestli oněch jedovatých pokrmův bez úrazu požije, učení svaté víry ochotně přijmou. Antonius touže uvésti je v lůno samospasitelné církve k tomu svolil. A hle! poživ pokrm jedovatý ani té nejmenší škody neutrpěl muž Boží. Nepřátelé jeho úžasem trnou a bludův se odřeknuvše svatou víru uznávají.

Jiní opět pozvali světce k hostině. I předložili mu tučného výra, vyzývající Antonia, aby jedl, an Spasitel praví: „jezte, co se vám předloží.“ S veselou tváří převzal světec mísu a požehnav výra počal jej dělit. A hle! výr proměněn v chutného kapouna. Ačkoliv měli hostitelé v úmyslu, učiniti sobě z něho posněch, vidouce co se stalo, padli k nohoun jeho, prosíce Boha i jej za odpuštění. — Na tatáž slova písma: „jezte, co se vám předloží,“ odvolával se jistý uštěpačný bludař, jenž tolikéž svatého Antonia k hostině pozval. Byl právě pátek. I předložil na stůl kapouna, vymlouvaje se, že jiného nemá, a pak jestli skutečně služebník Boží jest, že zavázán jísti z toho, co se mu předloží. Měl však úskočník tento v úmyslu,

estli světec jísti nebude, že mu bude vytýkati neposlušnost proti písmu svatému; jestli ale jísti bude, že jej obžaluje u biskupa pro přestoupení církevního přikázání, jímž se zapovídá v pátek jísti maso. Avšak Antonia nezůstala tajná lest chytráková; nicméně taje své vědomí a učiniv svatý kříž počal kapouna, jakž se hostiteli zdálo, dělití, rozdával hostům i jedl sám. Již plesal hostitel v duchu svém domnívaje se, že Antonia při spáchaném skutku polapil. Sebrav rychle pozůstatky a kosti z kapouna spěchal k biskupovi, jenž svatého u veliké měl vážnosti. Připuštěn byv před biskupa počal světce zlehčovati, dokládaje, že lid omylem jej za svatého má, an v zapovězený den takměř celého kapouna snědl. Co důkaz předložil pozůstatky a kosti z kapouna. Než hle! co tu viděti! místo kostí z kapouna nacházejí se na talíři kosti rybí. Zahanben spěchal pryč žalobník, a padna k nohous Antoniovi, prosil za odpuštění, načež život svůj polepšil a stal se cnostným mužem.

Po delší dobu zdržoval se Antonius v Gallii. Odtud pak za záležitostmi řádu chtěl odebrati se do Italie. Avšak loď na níž nacházel se, nepříznivými větry opět zanešena k Sicilii, kdež také Anton vystoupil. S velikou radostí byl tam uvítán; neboť zvěst o jeho svatém, divuplném životě byla se již daleko široko roznesla. S prospěchem tam nějakou dobu ku spasení duší pracoval, a několik klášterů založil. Odtud pak od představených za záležitostmi řádu poslán jest do Říma, kdež od papeže Řehoře IX. a od kardinálů s velikou úctou přijat jest byl. Tou právě dobou ustanovil papež jubileum. I požádal Antonia, aby při té příležitosti první kázání měl. Světec ochotně to učinil. Byloť pak v Římě nesmírné množství lidí rozličných národností a jazyků. Všichni však, kdo přítomni byli řeči Antoniově, rozuměli jemu, každý slyšíc jej mluviti jazykem svým mateřským. Papež chtěl sice na delší čas v Římě ho pozdržeti, čemu však odporovaly záležitosti řádu. I odebral se Antonius do Gallie, kdež v několika klášterích představeným byl. Ve klášteře Lemovicenském, jehož představeným byl, přišel k němu jeden bratr stěžuje sobě, že jest velice pokoušen k chlipnosti, a že ani modlitbou, ani bděním, ani mrtvením těla nemůže proti oněm pokušením ubrániti se. I doporučil se světci vroucně jej prose o pomoc. Laskavě jej těšil Antonius, i podal mu roucho své, aby je oblekl. Sotva to bratr byl učinil, již cítil se sprostěna všeliké nečisté žádosti a od té doby více pokoušen nebyl. — Jednomu nováčkovi, kterýž klášter i řád opustiti chtěl, vdechnul v ústa řka: „Přijmiž Ducha svatého!“ Ihned upustil nováček od svého úmyslu, ano vypravoval svým bratřím, že se mu zdálo v onu chvíli, jako by mezi anděly se nacházel. I děkoval stále svatému Otci, an poznal, že světec to učinil z té příčiny, aby nikterá ze svěřených jemu oveček nezahynula.

V tomtéž klášteře předčítával Antonius svým bratřím písmo svaté. I stalo se, že jeden nováček vzav knihu žalmův Davidových, kterouž světec mnohými poznámkami opatřil a proto ji ve vážnosti měl, z kláštera utekl. Uslyšev to Antonius velice se zarmoutil nad ztrátou nováčka, o jehož spasení velmi byl starostliv. Horlivě se tudyž modlil, aby Bůh onoho nešťastníka osvětil. Nováček s ukradeným žaltářem ubíral se dále, až přišel k jednomu mostu. Tu vyřítil se naň zlý duch ve strašné postavě v rukou maje meč. „Navrať se k Antoniovi, služebníku Božímu, a ke svému řádu se žaltářem,“ křičel naň, „jinak za rozkazem Božím usmrtím a uvrhnu tě do řeky.“ Poděšen utíkal zpět nováček, stále jsa pronásledován od zlého ducha až ke klášteru, kdež odezdav odcizenou knihu úpěnlivě prosil za odpuštění a aby opět přijmut byl do řádu, načež zbožný a vzorný život vedl. Mnozí utíkají se k svatému Antoniovi, aby ukradené aneb ztracené věci na jeho [přímluvu] naleznuty

a navraceny byly, a ne bez přičiny, an i zlý duch na modlitbu světce nápoimocen byl, aby zloděj odcizenou věc navrátil.

Z Gallie opět odebral se Antonius do Italie, kdež stavěl klášter u města Forilivium. Právě když světec stavbě byl přítomen, jel podlé člověk s prázdným vozem. I prosil ho svatý přívětivě, aby nějakou maličkost nedaleko vzdálenou ke stavbě přivezl. Člověk ale ten odepřel mu to, vymlouvaje se, že mu právě jen tolik času zbývá, aby mrtvé tělo na hřbitov zavezl. Vezl totiž ještě někoho ve voze, jenž spal. I jel dále. Po chvíli chtěl spícího zbuditi, aby mu vypravoval, jak si z mnicha posměch učinil. Než vzdor všemu namáhání a křiku nebyl s to spícího zbuditi, an byl v pravdě mrtev. Pln úžasu a s pláčem spěchal zpět ke světci a vyznav mu všecko prosil za odpuštění. Laskavě ho potěšiv ubíral se svatý Antonius s ním k vozíku. Pokleknuv tam tak horlivě se modlil, že onen umrlý ihned k životu povstal. Mnoho jiných podobných zázrakův učinil svatý divotvůrce. Častěji býval na více místech zároveň přítomen. Jednou kázal ve chrámu Páně a v tutéž chvíli s bratřími ve sboru se modlil. Otec svatého Antonia byl obžalován, že by byl peníze, jež měl knížecím služebníkům rozdati, odcizil. Když totiž účty kladeny byly, zapírali služebníci, že by co byli obdrželi. I uvržen otec světce do žaláře a statky jeho zabaveny jsou. Když pak soudní řízení předsevzato bylo, tu najednou objevil se před soudci svatý Antonius; i pravil hlasem přísným ke každému z oněch služebníkův: „Tys v tu hodinu, toho dne tolik a tolik obdržel; jestli dále zapíráti budeš, pomstí porušenou pravdu Bůh!“ Načež zmizel. Zjevem a slovy jeho postrašení služebníci přiznali se, co dříve křivě zapírali.

Otec pak světcův propuštěn a všechno jemu navraceno. — Jindy měli dva sousedi rodičův Antoniových nesmírnou proti sobě zášť. Jak a kde jen mohli, pronásledovali se. Jeden potkav u večer syna nepřitele svého přepadl jej a usmrtil. Nevěda si rady zatáhnul mrtvolu do zahrady rodičův Antoniových a tam ji zakopal. Při prohlídce nalezena jest mrtvola v oné zahradě. Pročež otec světce s celou rodinou uvržen do žaláře co pachatel oné vraždy. Jakmile se toho dověděl z vnuknutí Božího Antonius meškající tehdá v Padově, prosil představeného, by mu dovoleno bylo u večer vyjítí. V noci pak zázračně přenešen jest do svého rodiště Lissabony. Ráno pak předstoupil před soudce prose ho, aby nevinní jeho příbuzní ze žaláře propuštěni byli. An soudce tomu odpíral, žádal světec, aby mu přinešena byla ona mrtvola. Když se to stalo, poručil mladíkovi povstati, i tázal se ho, zdaliž od jeho příbuzných usmrcen byl. Načež odvětil mladík, že oni toho nikterak vinni nejsou. Na to propuštění jsou ze žaláře příbuzní, u nichž Antonius po celý den potrval; ráno pak opět zázračným způsobem přenešen byl do Padovy.

Toliké množství divů a zázraků, jež Antonín vykonal, a svatý jeho, bezúhonný život mnohé tisíce duší usmířil s Bohem; nemocným zdraví, slepým zrak, mrtvým život udělil. Toť ono stonásobné ovoce, jež onen spanilý kvítek přinášel.

Řád svatého Františka miloval a o zachování řeholy všemožně se zasazoval. Nic nemohlo více zarmoutiti ho, jako když pozoroval, že bratří počínají upouštěti od přísnosti řeholy od svatého Františka předepsané. Již svatý František obával se, že by snad pro veliké množství bratří řád a řehola lehce škodu utrpěti mohla. Avšak dobrota Božská těšila ho, že vždycky nalezne se někdo, jenž o zachování řádu a řeholy péči míti bude. První, jímž Bůh slib svatému Františku učiněný vyplnil, byl svatý Antonius. Při shromáždění v Assisi, kde léta 1230 přes dva tisíce bratří se sešlo, vystoupil svatý Anton zasazuje se horlivě o neporušené, nezměnné za-

chovávání řeholy. Neboť v skutku začínali někteří bratří od první přísnosti upouštět. Jejich svědce byl bratr Eliáš, jinak velmi vzdělaný, avšak méně zbožný muž. I nastal veliký boj. Eliáš se svými stoupenci nevědouce sobě rady počali svatého Antonia pomlouvati, vytýkajíce jemu, že chce rád svatého Františka na dvě roztrhnouti. Mnoho musel světec od nich vystáti. Nicméně neohroženě zasazoval se stále jako zprvu o zachování nezměnné řeholy. Jej podporoval též papež Řehoř IX. Tento svolal všeobecný sněm bratří do Říma, jemuž sám osobně předsedal. V tomto sněmu Eliáš, jenž byl prvním představeným řádu, sesazen jest, a na jeho místo ustanoven od samého papeže svatý Antonius, jemuž apoštolské požehnání uděleno.

Tolikéž prokázal svou neohroženost i jindy svatý Anton, zvláště před světskými mocnáři a vůdci. Vojevůdce Ezelin sem a tam mnoho plnil a rozličných ukrutností se dopouštěl. Bez bázně předstoupil před něho světec, vytýkáje mu veliké jeho zločiny a nešlechtnosti. Již domnívali se okolostojící, že živ více neodejde světec. A hle! ukrutník padnul k nohám Antonia prose ho za odpuštění a slibuje polepšení svého života, což učinil avšak ne na dlouhý čas.

Nechtěl Antonius v Římě navždy zůstat, nýbrž prosil papeže co nejsnažněji, aby mu dovolil odebrati se na poušť hory Alverny. Papež svolil. Tam ztrávil několik měsíců ve stálých modlitbách a rozjímáních. Též tam sepsal mnohé výklady písem svatých. — Zlý duch pozoroval výdatné ovoce a hojný užitek, jež svatý Anton vydával. I hleděl pomstiti se na něm. Poušť a samota zdála se mu býti vhodnou, přepadnouti světce a o život jej připraviti. V bouřlivé noci skutečně učinil pokus o jeho bezživotí; rdousil a škrtil ho. V úzkosti své obrátil se světec o pomoc k nejblahoslavenější Panně Marii. I počal hymnu: „O Panno pannen slavená!“ a hle! Královna nebes, obklíčená září skvělou, přispěla mu ku pomoci. Opětným tudyž slibem zavázal se jí věrně sloužiti a co nejhorlivěji jí ctíti.

Z poušti odebral se svatý Antonius do Padovy, kdež na mnohé prosby lidu, jenž prahnul po slovu Božím z úst jeho, kázával. Kázání jeho nezůstala bez úspěchu; neboť nesčíslní přicházeli k němu ke svaté zpovědi, a on všem s ochotou sloužil. Poněvadž ale i jiné ještě povinnosti co nejsvědomitěji zastával, a an též tělo své přísně mrtvil, tak velice se vysílil a seslabil, že takměř na nohou státi nemohl. Umínil si tudyž, aby se poněkud zotavil, že požádá o dovolení, aby v samotě na modlitbách trvati směl. K tomu účelu napsal list ku představenému; zatím ale někoho hledal, jenž by list zanesl. Přijsa zpět do své komůrky chtěl list odevzdati; avšak nenalezl ho. An rozmýšlel, kam by se list byl poděl, hle! opět vidí list na onom místě, avšak již odpověď na prosbu svou. Poznal světec, že Bůh andělem svým poselství vykonal, začož vroucně jemu díky vzdával. Když pak se ubíral ke své poušti, pohlednuv zpět na Padovu, kterouž očima svými více spatřiti neměl, obdivoval krásu toho města. V tu chvíli zjevil mu Bůh, že toto město proslulým se stane, poněvadž on v něm pochován bude. Pohlednuv ještě jednou k městu přál a předpovídal mu štěstí a blaho. Zároveň zjevil mu Bůh, že již blíží se hodina, aby se ubíral k životu věčnému. I odebral se s bratrem jej doprovázejícím do blízkého kláštera, kde několik dní ztrávil v ustavičných modlitbách a rozjímáních, tak že, ač na zemi žil, zdálo se, jako by již na nebesku se nacházel. Nemoc uvrhla ho na lože. Nechtě chudičké bratry onoho kláštera, v němž právě se nacházel, obtěžovati, prosil, aby byl přenesen do Padovy. Bratří jej prosili, aby u nich vytrval. On však naléhal, aby odnesen byl, cítě již blízkou smrt. Nedonešen však do Padovy, nýbrž do blízkého kláštera; neboť nemoci přibývalo. Když byl svatými svátostmi

zaopatřován, s takovou zbožností je přijímal, jakéž od něho bylo lze nadíti se. Pak počal hymnu: „O Panno pannen slavená!“ Pln radosti zíral při tom vzhůru. Na otázku, co by viděl, odpověděl s jásotem: „Pána svého vidím.“ Na to modlil se s bratřími kajicné žalmy. Půl hodinky pak zůstal ticho; a tak obklopen od bratří kvílicích libě usnul v Pánu v pátek, dne 13. června léta 1231. Byl tudyž 36 let stár; 15 let ztrávil v domě otcovském, 11 v řádu svatého Augustina a ostatních 10 v řádu svatého Františka. Kniha moudrosti (kap. 4, 17.) praví: „že spravedlivý a Bohu milý člověk dokonav v krátku vyplní časy mnohé.“ Tento výrok písmo svatého zajisté platí o svatém Antoniu, kterýž, ač teprv 36 let stár, tolik zásluh sobě vydobyl, že Bůh skrze něho nesčíslné množství divů a zázraků jak za jeho živobytí, tak po jeho smrti učinil. Hojně, stonásobně vydav ovoce teď v nadhvězděné říši plesá a chválí Boha a Marii Pannu. Tam přimlouvá se za horlivé ctitele své a prosí o milosti pro ně, aby všichni octnuli se u něho a s ním v nebesích.

Spolkový Kalendář.

Červen.

Měsíc nejsvětějšího Srdce Páně nastává, a s ním i pobožnost měsíční, *) podobná pobožnosti májové, totiž pobožnost každodenní, k Božímu Srdci Páně. Všudeco co jsi milý čtenáři v tomto minulém měsíci konal dobrého a sušitelného, to samé můžeš i nastávající měsíc konati jen že vše ke cti a chvále onoho **přesvatého Srdce** Boha člověka Krista Ježíše našeho Spasitele, v němž nás tak nevyšlovně miloval, že za nás na kříži umřítí ráčil, a pojud nás tak velice miluje, že mezi námi neodvědnými ustavičně dnem i nocí přebývá ráci v nejsvětější Svátosti oltářní.

Kde se v minulém měsíci konala veřejná společná pobožnost májová v kostele nebo v kapli nebo ve škole neb i v domácnosti, tam nechť se promění jen obraz, t. j. postaví se místo obrazu mariánského obraz Božího Srdce Páně a místo litaní loretánských nechť se vykonají litanie k nejsvětějšímu Srdci Páně, nebo k nejsv. Svátosti oltářní, tak i modlitby příslušné . . . a pobožnost každodenní bude i v tomto měsíci červenou zamedena — snad na vždy!

Kde se nedá zavést každodenní pobožnost, jmenovitě proto že by příliš mnoho bylo na kněze, jenž již v květnu denně kázali. zase denně i v červenou kázati, mohla by se pobožnost ta konati alespoň každý pátek (na kterážto pátky odpustky 300 dní) jmenovitě 19. června o **slavnosti Božího Srdce Pána Ježíše** (odpuště plnomocné), pak ještě snad každou neděli a svátek.

A že měsíc červen ten zasvěcen jest i **sv. Aloisi**, patronu nevinosti a čistoty, patronu tedy zvláště kněží, studujících a mládeže křesťanské, nechť se pod obraz nejsvětějšího Srdce Páně (alespoň každou neděli) postaví i obraz toho velikého Světce, jak jej sv. Magdalena z Bazis u vidění nebeským nazývá. Pobožnost pak **šestinedělní** k sv. Aloisi**) koná se nejpohodlněji a s nejlepší prospěchem 3 neděle před jeho dnem úmrtním (21. června) a 3 neděle po tomto dni jeho obzvláštní památce zasvěceném, tudíž letos **31.** květnem začínaje až do **5.** července, tak že pobožnost ta začíná

*) zromnej „Škola B. S. P.“ roč. I. str. 70—74.

**) viz tamtéž na str. 74.

letos velmi významně Hodem Božím Swatodussním a končí swátkem uawsttwení Panny Marie.

Awssat při každé pobožnosti zapotřebt . . . k tomu hleděti, bychom w lásce a milosti Boží ro st li, proto nětercu chybu odložili a wždy nějakou cnost (imenowitě nejwice nám potřebnou) s pomoci Boží si zaopatřili — snad pokoru, neboť bez ní wffeliká pobožnost a každé cwičení w cnostech křesťanských marné! Ano to nás nemá k samo- lásce neb docela k pyšse duchovní swádběti, že čítáním w knihách duchovních cwičenější jsme nežli jini we věcech nebeských; neboť ne ten kdo mnoho ml, ale kdo to čini má wětšší zásluhu, a nad to: komu mnoho dáno, od toho i mnoho žádáno bude.

Ze spolkowého kalendáře pro měsíce čerwen stůjž zde následující: 1. čerwua **druhý Hod Boží** swatodussní, ne bez přičiny „prostřední“ swátek nazwaný od lídu nasseho, aul dříve i úterý, třetí den Swatodussní bylke swátkem zaswěceným. Jak na každou wětšší slawnost církwní, tak zwláště na tuto hodí se častěji následující wzbuditi pocitů.

Modlitba papeže Klementa XI. obsahující nejhlawnějši pocitů dušně zbožné.

Wěřím o Pane, ale též wěřím pewněji. Doufám o Pane, ale též doufám jistěji. Miluji o Pane, ale též miluji wšeleji. Lituji o Pane, ale též bych litowal důtklivěji. — Kláním se Tobě co prwímu půwodu, toužím po Tobě co posledním cílu, welebím Tě co ustawičného dobrodince, wzghwám Tě co milostiwého ochrance. — Twá moudrost mne řidiž, sprawedlnost udržuj, dobrota potěšuj, mocnost ostříhej. — Obětují Ti, o můj Bože, své myšlenky, aby byly k Tobě (směřující), co budu mluwiti, aby bylo o Tobě, co budu činiti, aby bylo dle Tebe, co budu snášeti, by bylo pro Tebe. — Chci co Ty chceš, chci že to chceš, chci jak to chceš, chci dokud Ty to chceš. — Projím o Pane, rač rozum můj oswititi, wůli rozniti, tělo wyčistiti, dušsi poswětiti. — Řež oplakávám minulých neprawostí, odháním přišti pokuffení, opravuji sspatné náklonosti, zdotonaluji prospěšné ctnosti. — Dej mi, dobrý Bože, lásku k Tobě, neúawisť sebe, horlivosť pro bližného, opowrhowání swětem. — Řež se snažím předstawaných poslouchati, podřízeným přispíwati, přátelům raditi, nepřátel sšetřiti, žádnému nezáwiděti. — Necht přemahám rozkoš přišnosti, lakomost sstědrosti, wlažnost zbožnosti. — Učiň mne moudrým w radách, stálým w nebezpečenstwach, trpělivým w protiwenstwach, pokorným we sstěšti. — Učiň Pane, ať jsem w modlitbě pozorným, w hodowání střidným, w powinnosti zewrubným, w předswzetích stálým. — Řež se snažím newinnost míti wnitřní, sluffnost zewnitřní, obcowání příkladné, život spořádaný. — Řež ustawičně bdím ke zřocowání přirozenosti, pěstowání milosti, zachowáwání zákona, wyžítání si spasení. — Řež se učím od Tebe, jak jest malicherné, co pozemské, jak welikánské, co Božské, jak krátké, co časné, jak trwající, co wěčné jest. — Dej, abych smrt předešel, soudu se bál, peklu usšel, ráj obdržel sřrze Krísta Pána nasseho. Amen.

P. M. R. 553 dnešního dne opět ztwrzeno ujněšení sněmu církwního Efecského w Cařihradě, že nejbl. Panna Maria wšim práwem se nazghwá Rodička Boží, poněwadž Slowo Boží — Syn Boží a sám prawý Bůh od wěčnosti — w plnosti času w ní „Awem“ — člověkem — „nčiněno jest.“

3. taktěž 5. a 6. jsou suché dni, kdy křesťan nejen od majitých pokrmm se zdržowati ale i jídla si odejmouti (wňjma toliko sobotu), totiž jedentrát toliko za den se nasytiti má. Pro ty masožroutů i w zapowězený čas stůjž zde následující událost, o které nowiny twrdí, že se jistě přihodila. We Mníchowě (w severních Čechách) přišel tot w posledním čase člověk jistý do tamější hospody a žádal, ač byl pátek, maso k obědwání. Dalo se mu sice, awssat ipolu spasitelné napomenutí, že je dnes postní den. Tento ale dl we své

osmícené moudrosti; „No, no, snad se neudávám?“ Vyšlouvil to, a strčil sousto do úst — a hle! sotva je počínal polikati, vyšločil, běží ven dechu lapaje a v druhém okamžení byl již mrtew. Udávnil je skutečně zapovězeným masem.

1. první čtvrtek — odp. plnom. na modlitbu: „Popatřiš Pane! se Swatyně své“ atd. při náměstěně nejšw. Swátosti oltární.

Dnes započni též třídenní pobožnost k nejšw. Trojici Boží, na kteroužto zjstáš denně odpustky 7 let a 7 quadragen, ve swátek pak plnom. odpustky, (Pius IX. 8. srpna 1847), kteréž i za dušičky lze obětowati.

P. M. We Francouzích slawnost „Panny Marie wítězné“ za příčinou slawného wítězství krále Filipa Augusta nad Angličany (r. 1214). Zbožný král připsowal to wítězství přímluvě mocné Bohorodičky, wystawěl k její cti a sláwě Božského Syna jejího welkolepý chrám Páně a nazwal jej *Notre Dame de Victoria* t. j. Panny Marie wítězné.

5. první pátek, plnom. odp. 1. w bratřtwu Srdce Páně a 2. w apostolátu.

7. Slawnost nejšw. Trojice Boží, plnom. odp. na zbožné uoffení křížku šw. Benedikta; též první neděle, tudíž plnom. odp. w Karmelit. Škapulíři a na modlitby denně wykonané „Zdráwas Králowno“ a „Pod ochranu Twou“ tak i budoucí neděli 14. toho měsíce.

9. Wedlejší dnes slawnost Mariánská, totiž: „Panny Marie, Matky Božské milosti“ t. j. Památka onoho welkého wyznamenání, Bohorodičky, že od okamžení wtělení Syna Božého — jimžto nám přišlo wykoupení a tudíž w ssecky milosti i také štrze posluffny spolu swolení Panny Marie milosti nebeské štrze její ruce milostiwé k nám přicházejí.

10. Dnes započni dewltidenní pobožnost k Božskému Srdci Páně (wiz „Škola“ roč. I. str. 3.)

11. Slawnost **Božého Těla** na památku ustanowení nejšw. Swátosti oltární (wiz Škola I. 125 č. 20) tam i odpustky plnom.

14. Neděle mezi oktáwem Božého Těla plnom. odp. tam kde průwod se koná.

16. Den zwolení Jeho Swátosti Pia IX. za papeže, tudíž wroucí za něho modlitby koney.

19. Slawnost Božského Srdce Páně (wiz Škola I. 126 č. 28.) taut i odpustky plnom.

21. Počátek letní doby na den šw. Aloisia, jenž jest korunowacní den Jeho Swátosti Pia IX. pročež horlivé o jeho zachowání modlitbu (je již 76letý stařček).

Dnes se též oslawuje w bratřtwu benediktinském slawnost B. S. P. aut wse-
duého dne nelze ji došti slawně obdýwati; preto se oudám udělují plnom. odp.

22. P. M. Počátek cirkewního sněmu Efesského (r. 431), na němžto hájena hodnost Panny Marie co Matky Boží proti bezbožnému Nestoriu; po tomto sněmu, zdá se, přidána byla slowa k pozdrawení andělskému: „Swatá Maria **Matko Boží** pros za nás hříšné“ atd.

23. P. M. Druhé zasedání sněmu Efesského (r. 431), w němžto šw. Cyril biskup Jerusalemský welmi krásnou a přesvědčující řeč měl ke cti Panny Marie „Bohorodičky,“ kterážto řeč až doposud se zachowala mezi četnými spisy jeho.

24. Sw. **Jana Křtitele**, zajisté welkého Swátého ano w zákoně starém nejwětšího; wždyť pak Pán sám o něm prawi: „Mezi syny ženskými nepowstal wětší nad Jana Křtitele (Mat. 11, 11). On též předchůdce Páně a proto (jmenowitě w adwentě) we šw. ewandélium welmi často se nám představuje. Dřiwé ještě nešli weřejně wstoupil, čteme o něm (Luk. 1, 80): „Dítě pak rostlo a posilowalo se: a bylo na poustí až do dne zjewení swého lidu israelskému“.

Wšak čím wice jej wychwaluje Syn Boží, tím wice se šw. Jan ponizuje; prawi sám o sobě: „Zá jsem jen hlas wolajícího na poustí . . . ale u prostřed wás

stál (Křistuš), kterému já nejsem hoden rozmáhati řemenka u obuvi jeho Onť mu jí r ů ť ť i, já pať se menššiti.“ (Jan 1, 23. 26. 28; 3, 36) — a podivně: právě dnes již ubývá dne až do 25. prosince více a více, pať zase přibývá; jak krásně se to iřhoduje s oněmi slovy, necháš-li je snad raději vziti o úmrtí obou, Pán že po w ý ť ť en byl na kříži, iw. Ján pať štat.

29. Den mučednictví sw. apoštolů **Petra a Pavla** w Římě, a spolu památka wšech sw. apoštolů, dnes více památka sw. Petra, zítra 30. června více památka iw. Pavla, obou pať slavnost trvá po celý ořtáv.

Zase teby upřihnul celý měsíc, zase o celý měsíc jsme blíže — u smrti, u hrobu, u věčnosti!! Wšřat pozoruji nyň, milý čtenáři! že tě již neděsí zpomínka na hrob a na věčnost, wřdyl jsi již dáwno hřřchu zcela se odřěl, a žiješ jen ctuosti a boha-bojuosti. A řdýchš i něřdy pro slabost lidřtou křěl, zase wřtáváš a nešťěřtím swým poučen býwáš, po druhé opatrněřři, bedlivěřři — a proto se více o tebe a tvé řpajení neboji kalendářně, toľko ři přeje, aby jsi jetřwal w dobrém, jmenowitě w lásce a po-božnosti ř Božřřému Srdci Páně a w pobožnosti ř neřřl. Panně Marie; neboť znáš dobře wřřroř Páně: „řkdo řetřwá a ř do řonce, ten řpajen bude.“ (Mat. 24, 13).

O vzědlaných. *)

× Dle onoho příkladu, čili snu, jeřž jeden stařec měl, jak jsem ti jej řdělil v č. 1. „řkoly“, domříváš se lehce, že já celý řvět za velký blázinec pokládám, a v řkutku v tom se hlavně nemřřlíř. Neb když to hospodařeni ve řvětě trochu neřtranně pozorujeme, kdož by nemusel přisvědčiti, že ti lidé wřech pět nemají v dobrém pořádku aneb že jim některý docela řchází? Nemluvim právě o politických věcech, nebo s tím nemá „řkola“ co řelat, ale o lidech wřbec, jak se ve swých řečích a jednáních ukazují. — Před několika lety vypočítal jistý angličan (ti mřvají wřdy podivné nápady), že v každém řlověku vězí dobrý říl hlouposti, v jednom více, v druhém méně; a sice rozdělil wřechny lidí na 8 tříd. K první třídě bláznů jsou řpřočřeni, kteří mají samu hloupost a nic rozumu; ke druhé kteří mají 7 částí hlouposti a 1 toľko rozumu. To jsou wřichni i před řvětěm tak zvaní řilení blázni, jejich počet co den roste, ku podivu, že právě nyň v tom osvíceném (!) století. Slyšel jsem, že nově vystavený velký blázinec v Černovicích u Brna skoro řpreplněn jest. Tento druh lidí není ale koncem tak nebezpečný, an je každý co blázný zná. Horřři jsou ti ve třídě 3., do které patří takoví lidé, kteří při 6 řílech hlouposti sotva 2 řily rozumu mají, ne snad od řpřrození, nřbrž že vlastní vinou takový bankrot na rozum udělali. Jestřř jich veliký počet a poznáš je lehce po tom, že smřřřli, mluví a jednají jako zvirátka, toľko řěla a naruřřivostem slouřřice a té trochu rozumu pouřřivají takřřka výhradně k této hnusné službě, avřak tak nejapně, že i nyňěřři řvěřřká řpřavednost, která nebyla právě u Pána Boha v učeni, nucena se vidí jich se uchopiti a někam pod zámek uzavřřiti, jako dřřve na řpilberg, nyň na Mřrov, do Val. Meziřřiči a podobných klecí. Jsouť to wřbec známí darebáci, kteří ve službě swých naruřřivostí buď někomu kapsu ulehčují, aneb, majíce sebe tak asi za zvirátko, i jiných ke své necudné wřřni pouřřiti chtějí, a brání-li se aneb obžalováním hroží, něřakým řřřhodným řpřůsobem na onen řvět doprovázejí i bez pasu. To wře ale provozují dořři nejapně, neumějí to dobře navřeci, tak že bývají polapeni a nevypráři-i se jim hned kabát (nesmějí jej ale sesvlékat!) na něřaký čas do řatlawy odkřřání, aby řasu měli přemřřřlet o marnostech toho řvěta a — jak by přřřřě chytřřejí to vyvedli, řpřipravují se pro 4. řřřdu bláznů. Tito jsou vlastně tohotěž druhu jako přředeřři, ale majíce přřř již 3 řily rozumu, jsou řřastněřřři, neb ty u nás a jinde nevěřři, byřřby ne-vím co zřřeho řpáchali, protože těžko je poznati a když, tož — jich chytřřostí nemnohou. K nim patří tež jini, kteří nemají právě té přřřřřitostí řpřavednosti přřřřiti do ruk, ale řtějně mnoho, vlastně málo, zdravého rozumu mají, avřak za velmi moudřře se po-wařřují a o věcech jak řvěřřských tak duchowních přřř sklenici, v hromadě a jinde dobře mluvíti umí. řvět nemá dále nic proti nim (něřkdy dostanou se i do úřřadu), ale řřř-kev sv. nebyřřá s nimi řpokojena, jsou u ní v černé knize. Do 5. třřřdy vřřadil zmřř-

*) Pokračování ke řlánku v čísle 1. „Práce Božřřého Srdce Páně.“

něný angličan lidi, kteří mají asi polovici rozumu a polovici hlouposti, podobný jsou jejich řeči a činy; s těmi ale může poctivý člověk již mluvit. Do 6. patří ti, jenž mají již něco více rozumu než hlouposti, 5 osmín totiž, a ti nejsou, jakby si někdo myslel, příliš četní ve světě, je jich v skutku málo a obyčejný člověk musí s nimi opatrně jednati — nesmí s nimi třešně jísti — sice prý jemu lehce něco nepříjemného uvěsí. Z nich mohli by býti i ministři. Ještě řídkěji jest lidí třídy 7., kteří toliko 2 částky hlouposti mají, ti se sotva na celém světě jeden za rok narodí. A konečně k poslední třídě, kde 7 dílu rozumu a jedna toliko část nerozumu jest, musí se přičísti toliko lidé takřka svatí, kteří již více světlem Božím osvíceni jsou, nicméně ale za čas něco se jim stává, co oni sami za nedobré uznávají, v tom ale právě velikou svou moudrost ukazují, že to uznávají. — Tak si to myslel onen angličan. Věř mi, příteli! když jsem si to sám rozmýšlel, dal jsem mu za pravdu a nevím, zdali i ty mně nepřisvědčíš. A hle, všichni ti velcí a malí blázni, velcí a malí rozumní jsou lidé, předrahou krví Ježíše Krista vykoupeni, které on dosud miluje a u sebe v nebi chce míti. Ale takové ztřeštěnce, (totiž když to sami zavinili), ty on nemůže k sobě vzít! Proto že je ale nicméně miluje opravdu, stará se všemožně, aby je poučil k lepšímu přivedl, používá k tomu tu trochu rozumu, kterou ještě mají, osvícuje je a dává jim ještě jiné milosti, poučuje je rozumem jiných, pravdou, kterou sám nám zjevil, svatou vírou totiž, ano i nerozumnou přírodou —, a to vše mnohdy jest marné. Někteří přicházejí sice k rozumu, většina ale padá do větší temnoty duchovní.

Tyto práce našeho Vykupitele, snahy láskyplné jeho nejsvětějšího Srdce umínil jsmo si sobě a jiným na paměť uvést. O těch prvních třídách, jakož i posledních nebudeme mnoho mluvit z příčin známých, začneme ale hned se čtvrtou a sice s oněmi, kteří se domnívají býti moudřími a se za takové i vydávají. Poďejme si je, nemusíme pro ně daleko choditi, neb jich nyní v každé osadě lze najíti jako letos chroustů na každém dubě.

Tedy ti vzdělaní nového věku! — Bylo to 12. minulého měsíce, když před soudem ve Vídni dvě osoby stály, které se též mezi vzdělané čítali. Byl to muž jménem Václav Thoma, dle zaměstnání císařský komorní sluha ve Vídni a jeho žena Barbora. Byli obžalováni z veřejného násilí, tělesného porouchání a úmyslného uškození na majetku. Obžalovaný ukázal se veleslavně, jak to u lidí jeho zaměstnání v obyčeji, v celém černém vkusném obleku, jemné rukavičky na ruku, jeho žena ale byla ve sprosté šaty oblečena a jaksí neduživě vypadala. Žaloba odůvodňuje se tím, že manželé Václav a Barbora Thoma jistou Marii Schmid, která u nich častěji peníze si vypůjčovala, za příčinkou ztracené tobolky s 13 zl. bily, kopali atp. pak 3 hodiny uzavřeli, tvář a ruce jí poškrabali a šaty potrhali. Před soudem upírá to Václ. Thoma a když se mu ukazuje, že má proti sobě vyjádření M. Schmidové přísahou stvrzené a dosvědčování 4 svědků, praví: „To jednoduše není pravda; k tomu jsem až příliš vdělaný,“ aby toho učiniti mohl. Koncem byl ale přece za vinného uznán a odsouzen k žaláři 2 měsíců s týhodně jedním půstem. — No hle! to jest též vzdělaný dle nového způsobu, a žádný jej nepřesvědčí o něčem jiném. Koncem ale já dopouštím, že jest vzdělaný; přijde toliko na to, dle čeho se vzdělával, co měl za vzor. My katoličtí křesťané bereme si za vzor Ježíše Krista a chceme, jež následující, samému Bohu podobni býti, jak to nám též mnozí svatí dokázali, že to věc nemožná není. Když by ale někdo něco jiného za vzor si vzal a dle toho se vzdělával, byl by konečně svému vzoru též podoben; tak ku př. když by si člověk vzal na vzor zvíře a je následoval, byl by tedy taktéž surovým, divokým, zuřivým, žravým, úskočným atd. — stalo by se z něho zajisté něco vzdělaného, ale — zvíře! Říká se mnohdy o člověku: „ten je pravý ďábel“, co znamená tolik, že si vzal za vzorec ďábla, že jest taktéž lhář, pyšný, svůdce, zloděj, nepřítel Boží, jako ďábel. Takových lidí jest nyní bohužel mnoho, oni se sami zvou, svobodomyšlnými, liberálními; že ale jinak od poctivého křesťana zevnějškem svým se neliší, ano mnohdy vkusný kabát mají, rukavičky, cigary kouří atd., k tomu jazyk horší než stará cigánka, daří se jim jejich pekelné řemeslo, svádí duše od pravé vzdělanosti k jejich zvířecí a ďábelské. Aby aspoň naši čtenáři od nich nebyli svedeni, projdeme příště dle potřeby jejich nynější řeči a způsobu.

Úmysl modliteb na měsíc Červen:

Wšemohoucí věčný Bože! obětují Tobě všechny své dobré skutky a modlitby ve spojení s Nejvyšším Kristem a všemi zbožnými a svatými dušemi v nebi i na zemi za všechno to, co si Pán Ježíš ve svém Božském Serdci přeje, jmenovitě ale v tomto měsíci na ten úmysl: aby's církev svatou v Irsku ochraňovali a konečně jí vítězství popřál, a v dnešní právě den:

Den	ke cti	Abjwláště
1	Gepl. sw. Duha (II. hodswatod.)	aby's biskupy a kněze oswítiti a síliti ráčil; za dar trpělivosti nemocné osobě; za dar oswícení a obezřetnosti 2 osobám.
2	sw. Crazima, bisk. mučedn.	za dělnky; za polepsšení manžela opilce; aby láska a swornost w jedné domácnosti se uhostila; za dar kajicnosti.
3	sw. Klotildy, králowny p.	za sflchtice a jejich rádce; za smíření dvou rodin; za odvrácení těžkých pokusnutí; za dar čistoty 1 osobě.
4	sw. Optata biskupa	za kněze novo wyswěcené; za poutnické 1 místo w Čechách; za odstranění příležitosti ke hříchu i osobě; za welkého hříšníka.
5	sw. Bonifacia, biskp. mučed.	za církev sw. w Německu, zwláště za katolíky w Bádensku; za 1 kněze; za zmaření následků pohorššení daného.
6	sw. Norberta, biskupa	za kan. řád Prámonstrátský; za kleriky téhož řádu w cizině studující; za několik farností, na Morawě, kde většina jest helwetů; za 5 mladíků.
7	nejsw. Trojice Boží.	za misie křesťanské mezi pohany; za stále zdraví sw. Dci; za 2 semenistě kněžská; za dobré wychování několik mladíků.
8	sw. Medarda, biskupa	za trestnice a jejich představené; za dar kajicnosti; za utvorení w dobrých úmyslech 1 osoby; za 2 semenistě chlap. a jejich představené
9	sw. Prima a Feliciána, muč.	za dar odhodlanosti a stálosti křesťanům bázlivým; za přetažení příležitosti k hříchu w osadách, kde wojsko je ubytováno.
10	sw. Markéty, králowny	za panny křesťanské; za 1 matku; za sloužící w blízké příležitosti; za 3 řeholní domy; za dar spokojenosti 1 wdowě.
11	Božího Těla	za bratr. uctění nejsw. Swátosti; za řád sw. Benedikta; za lehkou osobu; za nemocného; za dar oswic. a sebezapř. 1 nowoswěc. knězi.
12	sw. Basilda, mučedníka	za osoby k životu křesťanskému se nawracující; za 5 studujících; za několik panen; za 1 rodinu křesťanskou.
13	sw. Antonia Paduanssého	za církev sw. w Stalii; za křesťanské wychování dítek ve dvou rodinách; za hodnostáře církevního.
14	sw. Basilia, biskupa	za kněžské semináře; za sfloly národní, aby wždy w duchu křesťanském byly vedeny; za sjednocení rozkolných Slowanů.
15	sw. Wita, mučedníka	za církev sw. w Čechách a na Morawě; za vícero mladých hříšníků; za kněze pronásledované.
16	sw. Frantiska Regis, tow Jež.	za tovaryšstvo Ježíšowa; za chorého kněze; za lehkotážného studujícího a jeho rodiče; za dar oswic. a sebezapř. 1 nowoswěc. knězi.
17	sw. Adolfa, biskupa	za kněze utiskované ve plnění svého úřadu; za chudého studujícího; za dar stálosti w dobrém 1 osobě.
18	sw. Alžběty panny	za panny a manželky křesťanské; za ochranění před zlým 1 osoby; za ducha kajicnosti; za dar horliv. a obezřet. 1 nowoswěc. knězi.

Š K O L A

Božského Srdce Páně.

Měsíčný list
apoštolátu mo-
dlitby.

„Učte se ode Mne, ne-
boť jsem tichý a pokorný
srdcem, a tak naleznete po-
koj duším svým.“

Mat. XI, 29

S povolením duchovní
vrchnosti vydává

PLACIDUS J. MATHON,
kněz řádu sv. Benedikta v Raj-
hradě.

„Jeden jest učitel
vás! — Kristus.“

Mat. XXIII. 10.

Ročník II.

Červenec 1868.

Číslo 7.

Hymna ke sv. Benediktu a sv. Školastice,

(kteráž na Monte Casino u hrobu jejich denně se vykoná.)

Benedikte, otče náš!
Jenž dětem svým vždy pomáháš:
Viz stížené nás břemenem;
Chraň svým nás mocným ramenem.

Ty vnikáš v taje nebeské
A sleduješ vše nadzemské.
Zříš duši světce Germána,
Jak od andělův vítáná.

Těž svatou duši sestry své
Co holubice přečistě
Zříš v četném sboru andělském
Se k Bohu brátí nebeskem.

Teď těla vaše přesvatá
Zde kryje rakev bohatá,
Jichž mysl stejně háravá,
Jich stejná v nebi oslava.

Vás předky svaté prosíme,
Když přede hrobkou klečíme,
Ať k vám své dítky svodíte,
Jež svět opouštět učíte,

O Trojice ty odvěčná,
Buď sláva tobě převděčná,
Rač k svatých našich přimluvám
Nás druhdy přijmout v nebes chrám.

Výklad na modlitbu Páně.

Ú v o d.

„Dobrá věc jest modlitba s postem a s almužnou, lepší, nežli poklady zlatá schovávatí.“ Tobias 12, 8.

„Ve všelike modlitbě a prosbě s dikůčiněním prosby vaše známy buďte Bohu.“ Filip. 4, 6.

Život lidský není co nějaká divadelní hra, není jen tak něco malicherného a nepatrného, ale jest, — když všecko náležitě se uvažuje, — v skutku věcí důležitou, věcí povážlivou a to proto, že jako voda utíká a brzo pomijí; pak ale že všickni naši činové toho života mají spojenost s věčností. V turecké říši musí hlásný, když s věže částky dne provolává, pokaždé na konci přidati slova: „Modlete se, neb čas rychle utíká a soud se blíží.“ — Následovně jest i pohanům čas života vezdejšího velmi důležitý; ano čas a modlení jsou jim věci vážné, důležité a svaté. A zdalíž nemají křesťané dosti upomínek, kterými se jim často uvádí na mysl důležitost života tohoto a pomijitelnost dnů lidských, kterými bývají často nabádání k bdění a k modlení? O tom není pochybnosti. Také každý správný křesťan nahlíží, že „potřebí jest bdíti a se modliti ustavičně;“ neboť mnoho může modlitba spravedlivého ustavičná. — „Bděte a modlete se, praví Pán, abyste nevěšli v pokušení.“ (Mat. 26, 41.) — „Tedy pozdvihujme srdcí svých spolu s rukama ku Pánu na nebesích.“ (Pláč Jerem. 3, 41.)

V písmě svatém čteme, že král Josafat od množství nepřátel obklopený, neočekávaje odnikud pomoci, v skroušené modlitbě k Bohu se obrátil. Nejen on, ale i lid a obyvatelé Jerusalemsťi padli na tvář před Hospodinem a klaněli se Jemu. (II. Paralip. 20.) Bůh pak spomohl prosícím a vysvobodil je mocí svou. — Těž čteme, že loď, na které se Jonáš plavil do Tarsu, byla pro bouři a vlnobití u velikém nebezpečství. Tu volali plavci k Bohu o pomoc a vroucně se modlili. (Jonáš 1.) Podobně byli učenníci v hrozném nebezpečství na moři Galilejském; pročež zbudivše Pána a mistra svého na lodi spícího volali k němu důvěrně a dosáhli pomoci. — Do takové a podobné nesnáze každý z nás může přijíti; nebo co jest náš život vezdejší? Není-li právě jako moře bouřlivý a nepokojný? Zdalíž tu nepřicházejí brzo na toho, brzo na onoho člověka mnohá protivenství, trápení, pak zlá pokušení a lákání? Také jest zde mnoho věcí odporných, kterým se nemůžeme nikterak vyhnouti. Ano často se stává, že přichází na člověka — i na celé národy — křížek za křížkem, neštěstí za neštěstím. To jest se životem vezdejším nerozlučně spojeno, jinak se to neděje.

V takovýchto případnostech žádáš dojíti pomoci aneb ulehčení; považ ale, že to mnohdy není ani možno, aby tobě někdo z lidí spomohl, neb aby tobě polehčil a tebe potěšil. Pamatuj tedy, že nad tebou vládne Pán nejvyšš mocný a dobrotivý; který řídí osudy tvé a osudy všech národů a kterému není nic nemožného. Toho pros, toho vzývej, k tomu každého dne vroucí modlitby své vysílej, abys, až přijdou na tebe dnové soužení, dosáhl od něho pomoci a potěšení. Aby ale tvá modlitba nebyla marná, věz, že musí býti:

- a) Pokorná. Pomni, kdo jsi ty a kdo jest ten, k němuž voláš? Tys prach a popel a hříšník; On pak tvůj Bůh, tvůj Vykupitel, v němžto jsi živ, od něhož jsi vzal, co máš, a jemuž ze všeho musíš vydati počet. Protož nevynášej se, věda, že Bůh pyšným se protivuje a toliko pokorným dává milost. (Jak. 4.) —

— Pomni, že Abraham prachem se nazýval, dříve nežs Bohem mluvit počal ; — že publikán v chrámě ani očí vzhůru pozdvihnouti nechtěl a v prsy se bil rka: „Bože buď milostiv mně hříšnému!“ I pomni na slova svatého Augustina: „Před Bohem jsme všickni žebráci. Boha prosíme a od něho každodenně všecko béřeme.“ —

- b) Upřímná a srdečná budiž modlitba tvá! Když se modlíš, tu není potřebí líčených a pěkných slov, alebrž svatě prostnosti, tak aby ze srdce vycházelo, co Bohu přednášíš. — Sám Pán a Spasitel náš dal nám k tomu návod a chce, aby chom srdečně, upřímně a důvěrně Boha nebeského vzývali a k němu každodenně se modlili. —
- c) S láskou spojena budiž modlitba tvá! Bez pravé lásky není přístupu k Bohu. Protož praví Kristus, Syn Boží, abys se navrátil z chrámu i abys tam nechal dar svůj na oltáři, jestliže jsi se rozpomenul, že bratr tvůj na tebe se hněvá. Chtěje tedy k Bohu se blížiti a jemu se modliti, rozpomeň se, zdaliž jsi odпустиť vinníkům svým a se smířil. Konečně
- d) Stálá budiž modlitba tvá! Kdy ale jest naše modlitba stálá? Snadli ani z kostela vycházeti nesmíme? — Nikoliv, dí svatý Augustin; ustavičné toužení po blahoslavenství v lásce počaté, věrou a nadějí živené, to jest modlitba stálá. — Křesťan, jenž přítomnost Boží vždycky má na paměti, — nechť pracuje neb odpočívá, nechť štěstím oplývá neb křížkem sklíčen jest, — ať často srdce své k Bohu obracuje a krátkými slovy jemu své radosti i žalosti obětuje; v tom záleží modlitba stálá. Tak jako ptactvo často se od země vzhůru vznáší, podobně mysl i srdce naše vznášej se často vzhůru k nebi a volejme často za dne k Bohu o pomoc!

V druhé knize královské (14 kap.) jest o ženě z Thekua řeč a to následovně: „Joab chtěje pro Absolona u krále Davida milost a odpuštění vyjednati poslal tuto ženu ku králi a vložil ji do úst všecko, co a jakby měla mluvit a prositi. Když ona předstoupivši před krále, celou prosbu svou byla přednesla, tázal se král, kdoby ji k tomu navedl a ji takto naučil prositi? Načež žena Thekuitská odpověděla: „Králi a pane můj! všecka tato slova, která jsem mluvila, vložil mi do úst tvůj věrný služebník Joab.“ — Král hned v tu chvíli povolil, oč v té prosbě žádala. — Pakliže i my předstoupíme před Boha prosebně a jemu slova vlastního Syna jeho patřičně přednesem, zdaž budeme oslyšeni? Nikoliv; vždyť můžeme na způsob oné ženy Thekuitské říci: „Slova, jimiž Tebe Pane a Bože prosíme vložil nám do úst nikoliv věrný služebník tvůj, ale tvůj vlastní jednorozený Syn, v němž máš největší zalíbení. Ano ten nás naučil, jak a oč máme prositi.“ —

Slova, která nám do úst vložil Ježíš Kristus, modlitba, které nás naučil, jest „Otče náš“, nazvaná „modlitbou Páně“, jenž se skládá z předmluvy a sedmi proseb.

Otče náš, jenž jsi na nebesích!

(Předmluva.)

V jedné dědině u Vltavy spadl nedávno mladík s koně splašeného, velmi se poranil a hned odnešen byl domů na své lůžko. Byl to jinoch silný, zdravý a v nejlepším věku. Ještě ani nevěděl, co jest nemoc, až teprv nyní cítí hroznou bolest v těle i v duši. Pohlížeje do obličeje zarmouceného otce svého u lůžka sedí-

efho, volá v hrozném neštěstí svém: „Otče pomozte, pomozte!“ — Otec, maje oči slzami zalíty, povzdechł a pravil: „Milé dítě! o jak rád bych ti spomohl, kdyby mi jen možno bylo.“ — Bolestí přibývalo a že prostředky lékařské nic neprospívaly, ležel ubohý mladík za několik dní v rakvi. Rodičové a přátelé truchlili, plakali i doprovodili ho ku hrobu, modlili se za něho a vracejíce se z pohřbu domů, pravili vespolek: „Dejž mu Bůh lehké odpočínutí a radostné z mrtvých vstání!“ —

Milý čtenáři! ty si pomyslíš: „Toť jest udalost velmi smutná a truchlivá!“ — Arciž že jest; ale stojí zde, protože při ní se naskytují důležité věci k přemýšlení a k uvážení. — Hle tebe snad nepotká nikdy takové neštěstí, abys odněkud dolů spadl a oudy polámal, aneb abys nějakým způsobem poraněn byl; avšak přijde ti jistojistě jednou doba, kde nemocen na lůžku svém budeš ležeti a pak se smrtí zápasiti. Dech se ti zkrátí a pro strach a pro veliké úzkosti vystoupí ti na čele a na tváři studené krůpěje. Tenkrátě budeš k otci neb k matce, neb k jiným při tobě stojícím lidem volati: „Pomozte, pomozte!“ Ale jak pomoci? Arci mohou tobě pot utřítí a hlavu ti výše položití, mohou tobě pobožné modlitby předřikávati a tebe těšiti; ale tobě spomoci, to nebude v moci jejich. A když ti začne v uších hučeti, jako hučí voda se skal se dolů hrnoucí i když smrt černým závojem svým počne zakrývati oči tvoje a ty budeš mysletí, že se vůkol tebe stmívá, ke komu se obrátíš v této důležité a rozhodné době? Ke komu budeš volati o pomoc?

V pravdě byloby zapotřebí, aby někdo jako otec dobrotivý v této smutné chvíli přispěl tobě ku pomoci; ale muselby míti úplnou moc nad nemocí a nad smrtí. Taktéž musel by znáti dobře úzkostí duše tvé a uměti je náležitě vyléčiti; pak jeho vladařství muselo by sahati až na onen svět, aby tam opatřil duši tvé dobrého příbytku a patričného blahobytu. Také by musel vždycky rád pomoci své udíletí všem, kteří k němu v té žalostné době volají. — Takového mocného, útrpného a velmi laskavého otce měli bychom všickni míti. — Což pak neznáš nikde takového přítele? —

Ale nejen v té době, když zápas smrti nám nastává, potřebujeme vydatné pomoci, také ještě jindy; vždyť nás zde na světě lečjaké protivné a nebezpečné věci často potkávají. Považ jen jak se to ve světě děje: Mnohý jest živ správně a jest v dobrém stavu; ale že má mnoho závistníků a protivníků, bývá osočován, pronásledován a často pro zastávání spravedlivé věci bývá uvězněn. Takto odloučen od své rodiny, — někdy i od své otčiny daleko, — jest celý utrápen, usouzen a ani neví, co by si měl v své úzkosti počítí. Ai zdaliž jest takový docela opuštěn? Není snad v celém světě žádného, jenžby mu mohl poskytnouti hojně útěchy a značného ulehčení? Aneb mnohý chasník jde do úžiny, chodí dlouho sem tam a nemůže si najítí práci u mistrů. Zima nastává a leckdes po kopcích leží již sněh. Chasník ale má nohy otláčené a boty rozedrané; již po několik dnů cítí na sobě slabost a nic mu nechutná. Přichází na něho brzo mrazení, brzo horkost a v noci má strašlivé sny. Daleko jest od svého domova a celý jest utrápen. — Zdaliž jest docela v cizině opuštěn? Snad-li tu není žádného, jenž by znal jeho bídu, jeho soužení i jenžby měl útrpnost nad tímto chudasem? — Aneb některá žena, jižto smrt odňala muže, má několik malých dětí a při tom domek zadlužený. Dlužníci, ti chtějí býti zaplacení, ano chtějí, aby ten domek, ten kousek pole a ta její kravička dražbou se prodaly. Smutná to případnost pro tuto chudou vdovu; proto chodí celá strápená a mimo to ještě churaví. Ráda by ležela v hrobě vedle manžela svého, ale neráda by také své ubohé dítky opustila. Leckdes mezi

svými známými uchází se plačič o radu a o pomoc; než každý krčí ramenama a lidé si ji takřka ani nevšímají. Ai což pak v celém světě není žádného, jemužby si tato opuštěná vdova mohla postěžovati? Což není nikoho, kdož by se ji chtěl ujmouti bez velikých útrat a výloh? — Aneb . . . než dosti o tom! Kdožby mohl naznačiti všecky ty nehody a trampoty lidské? Kdo vyjmenovati všecky ty ostré kameny, všecky ty jedovaté štíry a hady, jakové se na cestách života lidského naskytují a lidem nepokoje a trápení působí? A jestliže jsi ty čtenáři! posud nic takového ani nepoznal, ani nezakusil, nemysli si, že se tomu vyhneš. Buď dříve neb později ucítí ramena tvá, co jest kříž a ten může býti dosti veliký a těžký. Tenkrát budeš hledati pomoci, ale nikdo z lidí nebude s to, tobě pomoci; a byťby některý člověk mohl ti pomoci, nebude chtíti, protože by se tím v nepohodlí postavil.

Nyní pověz: Nevíš o žádném, kterýby v životě i v smrti, — zde na tomto i tam na onom světě byl blízky každému člověku a to tak blízky, žeby mohl prosícím hned při ruce býti a jemu pomáhati? Arci že by musel býti velmi mocný a nejvyš milosrdný, aby volání opuštěného a utrápeného člověka po každé vyslyšel. Neznáš žádného takového? — Nuže křesťane! slyš jaké návěští dává nám zjevení Boží. Otevři písmo svaté (Mat. 6, 9); tamť nalezneš tato znamenitá a potěšitelná slova: „**Otče náš, jenž jsi na nebesích.**“

Bůh, tvůrce a říditel světa, jest otcem naším; neboť nás stvořil a nás na křtu svatém za syny své přijal. (Efesk. 1, 5.) — „Patřte, jakou lásku dal nám Otec, jelikož synové Boží slujeme i jsme.“ Tak dí sv. Jan (I. list 3, 1.) — A sv. Augustin volá: „O sladké slovo „Otče“, o slovo a jmeno plné lásky. V tomto jmenu leží jakási jistota, že obdržíme; neboť prvé, než jsme prosili, obdrželi jsme již velikou milost, že totiž smíme říkati „Otče náš.“ — (*Lib. II. de sermone Domini in monte.*)“ — „Dal jim moc syny Božími býti“ (totiž nám věřícím.) Jan 1, 12.

Milý křesťane! pevně jen věř, že Bůh jest otcem tvým, — ale také se dle toho chovej; pak zajisté nebudeš nikdy a nikde opuštěn, ano budeš státi vždycky pod ochranou Pána nejvyššího, nejmocnějšího. Onť není jako otec lidský a není ti třeba, abys mu musel teprv psaní napsati, je zaslati a nápotom dlouho čekati, ažby ti přišla odpověď. Buď že jsi doma, neb při vojsku, — buď že pracuješ aneb cestuješ v cizině co řemeslník neb co umělec, — buď že jsi na zemi neb na moři, aneb kdekoliv, — všudy jest Otec nebeský při tobě a to tak blízko, že si to ani pomyslit nemůžeš. Pozdvihni nyní na chvílku mysl svou nábožně k němu; neb on jest skutečně při tobě čtoucím. Tento tvůj Otec není jako otec vezdejší, který by, když bys padl do nemoci, přisedl k tvé posteli a tobě by řekl: „Rád bych ti milé dítě spomohl, kdybych jen mohl;“ nebo který by sklíčené vdově o pomoc prosící pravil: „Mám sám mnoho dítek a mnoho dluhu, nemohu se tebe ujmouti;“ anebo kterýby nešťastnému člověku řekl: „Nevím ti rady, mámť sám s sebou co dělati a proti zlému osudu sám se co brániti;“ — nýbrž Bůh jest Otec všemocný a nesmírně bohatý, jestiť to Pán eelým světem vládnoucí a vše moudře řídící, kterému není nic nemožného; nic velikého, nic malého. Čím pevněji toto věříš, a čím vroucněji k němu voláš beze všeho pochybování, tím více ho dojí má i neodvrátí se zajisté od tebe, aniž neoslyší tebe; neboť praví ústy proroka Isaiáše 30, 19. „Nebudeš plakati více. Lítost maje, smiluje se nad tebou, k hlasu volání tvého hned jak uslyší, odpoví tobě.“ —

Zde by mohl snad někdo se ozvati a na to říci: „Také jsem již Pána Boha prosil a k němu často o pomoc volal, a přece se mi lépe nedaří, přece jen musím

kříž svůj nésti.“ — Na to ti příteli! dávám tuto odpověď: Bůh není služebníkem naším, nýbrž otcem naším a v tom jest zajisté velký rozdíl. Kdyby byl Bůh služebníkem naším, musel by nám vždy dle naší vůle učiniti, oč bychom ho žádali. Tak ale nejedná. otec rozumný otec a není hned po vůli dítěti svému; alebrž žádá-li dítě něco míti, moudrý a rozumný otec dříve uvažuje, zdaž by to dítěti bylo prospěšné a zdaž by se to dítěti právě v tom čase také hodilo. — Rovněž tak jedná Bůh a to nikoliv bez příčiny; neboť lidé mívají vesměs podivné a velmi pošetilé náhledy. Oni mívají také podivné choutky a tužby; neboť žádají míti často věci které jsou neslušny, škodlivy a pro život věčný mnohdy záhubny, jako časné statky a rozkoše světa; — a pak i věci takové, které jim Bůh dle nezpytatelné moudrosti své nemůže buď hned, aneb dokonce nikdy uděliti.

Pročež příteli! pros Pána Boha skroušeně a důvěrně, ale chovej se při tom pokorně, to jest, upokoj se a odporuč to Bohu, chce-li tebe vyslyšeti, čili ne. Pomyšli si u sebe: „Bůh Otec můj ví nejlépe, žádám-li o něco dobrého, neb o něco škodlivého a zpozdilého; nechať mi učiní dle své vůle a své moudrosti, já jsem se vším spokojen.“ — Jestliže zlý duch tobě chce namluviti, že by ti to Bůh měl přece uděliti a tak ti to učiniti, jak si toho sám přeješ a jak ty sám tomu nejlépe rozumíš, — jinak že by nebylo ani moudrého řízení ve světě, — tehďaz otevři písmo svaté a přečti si, co tam Bůh k lidem mluví, a sice: „Nejsou zajisté myšlení má, myšlení vaše a mé cesty nejsou cesty vaše. Nebo jako povýšena jsou nebesa od země, tak povýšeny jsou cesty mé od cest vašich, a myšlení má od myšlení vašich.“ (Isaiáš 55, 8.) — Tato slova bedlivě na mysli uvažuj, zvláště když tvá důvěra v Boha počíná se viklati a ty sám počínáš nespokojeným býti. — Hle jistá osoba byla dlouho nemocná a ležela na svém lůžku již jako bez sebe pro veliké bolesti. Tu zasvítilo jednoho dne jarní slunečko do světnice a sice až na její lůžko, což jí bylo velmi milé. Cítila v sobě hned jakési síly i vstala, klekla na podlahu a modlila se s utěšenou myslí: „Chval duše má Hospodina a nikdy nezapomínej na všeliká jeho dobrodiní; neboť On tobě odpouští hříchy a vede tě cestou spasení.“ — Pak vzdávala Bohu díky za všeliké nehody a trampoty života svého a za všecko, co byla dobrého na světě užila; ale nejsrdečněji děkovala za ty bolesti, jimiž Otec nebeský ji ku Kristu Ježíši blíže přivedl. Také se modlila z lásky křesťanské za své přátele i nepřátele a odevzdávajíc se zcela do vůle Boží dokončila takto: „Ty vnitřní bolesti a úzkosti, které snáším, jsou ovšem veliké; pakli ale milý Bože jest v tom tvá vůle, bych je déle nesla, chci jich ráda ještě několik roků snášeti. Nalož se mnou, jak se Tobě líbí a jak sám za dobré uznáváš. Zůstaň jen Ty mým Pánem a mým laskavým Otcem na vždycky!“ Načež opět ulehla do postele a druhého dne povolal ji Bůh na věčnost. Ejhle tak smýšlí, tak se modlí a tak umírá každý křesťan, jenž má dobrou víru a silnou důvěru v Otce svého na nebesích!

Když chce člověk chudobný vzácné vrchnosti nějakou prosbu aneb záležitost svou přednáseti, přemýšlí cestou, jakých by měl titulů užívati, aby snad v něčem nepochybil. Vstoupiv již do nádherného paláce, ptá se bázlivě komorníka, jak má pána a jak paní pojmenovati. Tak ale to není u Boha; neboť se můžeš příteli k Bohu obrátiti beze strachu, důvěrně a kdykoliv chceš a můžeš k němu takto říci: „Otče náš, jenž jsi na nebesích!“ — Boha, tohoto všemohoucího Stvořitele a Pána, jehož nebe a země nemohou obsáhnouti, jmenujeme Otcem svým.“ „Jsmeť synové Boží a vespolek bratří.“ (Říman. 8, 16. — Mat. 6, 31—32.) — Nesmírná i nevyslovitelná jest moc, sláva a velebnost Boha našeho. — „Veliký jest Pán a

velikosti jeho není konce!“ (Žalm 144, 3.) Znáš-li pak historii krále Šalomouna? — O něm nám vypravuje písmo svaté (v III. knize král. 10), že si dal udělati veliký, skvostný trůn ze slonových kostí a ze zlata, jakovéhož v žádné říši tehdáž ani nebylo; pak že měl mnoho bohatství. Všecko jeho nádobí bylo zlaté. Králové a knížata přicházeli z dalekých krajín do Jerusaléma, aby viděli nádheru a bohatství krále Šalomouna i aby slyšeli rozhlášenou moudrost jeho. I přinášeli mu množství vzácných darů, ctili ho, obdivovali ho a vychvalovali ho po světě. Ale co byl tento slavný a bohatý král proti Pánu Bohu? Toliko žebrák a bídák! — A co jsou všickni císařové a králové ve světě proti Bohu? — I ten nej přednější archanděl stojící před trůnem Božím, jest u přirovnání k Bohu toliko slabý odlesk slávy jeho, toliko stín moci jeho. Tedy považ o člověče! tomuto velikému a nejvyšš mocnému Pánu říkáme Otče! — Rci směli-li bychom se opovážiti, kdyby on sám skrze jednorozeného Syna svého nebyl nás k tomu nabydl a nás takto volati naučil? —

A to není jen tak obyčej aneb způsob mluvení, nýbrž Bůh jest v skutku Otcem tvým. Z té příčiny dal tě pokřtiti ve jmenu Otce na znamení, že tebe co dítě svoje uznává a potvrzuje. A jako v dávných časech byli králové křížmem mazání, tak i tys byl svatým křížmem pomazán na znamení, že pocházíš z královského rodu, že jsi syn (neb dcera) nebeského krále. (I. Petr 1, 9 10.) To ale nesmírně mnoho znamená. Hle mnohý jest na to hrdý, že otec jeho jest úředníkem, neb bohatým pánem, aneb že pochází ze šlechtické krve. Než na tom neměl bys si docela nic zakládati, an smrt odjímá všecko bohatství i že zničuje všechny titule, všechny znaky šlechtické; a skutečně nepoznáš to na hnátě na hřbitově, zdaliž noha nosívala boty se stříbrnými ostruhami, aneb zdaž chodívala bosa.

Člověče! víš-li pak na čem si máš zakládati a z čeho mítí potěšení? Z toho, že jsi královské dítě, dítě nejvyššího a tím že na věky zůstaneš, pakli že zde tuto svou důstojnost nezohyzdíš, jí za hřích zlému duchu nezaprodáš, a nehodna se neúčiniš lásky svého Otce nebeského. Tudyž jest třeba, chovati se po celý čas života počestně a šlechtně, nikdy nečiniti, co by nebeskému původu a královské důstojnosti se přičilo a se neslušelo, jako: obžerství, nečistota a hanebné mluvení, lhaní, sebe přetvařování a jiných podvádění. Dobře praví sv. Řehoř *Nazianský*: „Všickni tvorové, dí on, nemající ani rozum, ani vůli, kloní očí svých k zemi, protože jsou pro zem stvořeni; ale člověku dal Bůh čelo vzhůru se nesoucí, aby očí svých k nebi pozdvihoval. O člověče! ty jsi povolán, bys na Boha patřil a jemu se kořil, ne ale bys duši svou žádostmi světskými zohyzdil.“ — Dále si povšimni, že neříkáš: „Otče můj, nýbrž Otče náš.“ — To znamená tolik, že nesmíš Boha považovati pouze za Otce svého, jakoby ostatní lidé patřili do hospodářství Božího co nějaká čeládka, aneb co tvorové tebe nižší. Není Bůh toliko Otcem tvým, nýbrž Otcem všech lidí. Ať tedy jest člověk slepý, hluchý neb němý, ať jest hrbatý, kulhavý a na mysli pomatený i ať jest v obličejí ošklivý, aneb ať nemá ani kus poctivého oděvu na sobě, na tom mnoho nezáleží, to nepatří k hlavní věci. Bůh jest předce jeho Otcem. Byl-li jsi někdy ve velikém městě na konci masopustu, tedys tam mohl v bále spatřiti osoby přestrojené a škraboškami zakuklené. Mezi nimi mohls viděti osoby hrbaté a staré, pak sedláky, schromené vojáky a jiné podobné. Nevíš-li, že pod tímto zakuklením ukryti jsou lidé slíční a mladí, a že mnozí pocházejí ze vznešeného rodu? — Podobně jest i každý člověk, ať on si dosti chudě neb bídne zde vypadá, přece jen přestrojené dítě, a to dítě z rodu královského. Ovšem člověk se sám nepřestrojil k vůli nějakému vyrazení, nýbrž Bůh sám ho z jistých ohledů

tak neb jinak přestrojil. Když ale přijde smrt a sejme z něho tu tělesnou škrabošku, pak se člověk objeví v bujaré síle a v královské slůcnosti své před Bohem Otcem svým; ale jedině tenkrát, jestli Otce svého zde neurážel a nehněval, i jestli pro mamonu a pro rozkoše světa důstojnost svou nezohydlil a milosti Boží se nezabavil. — Kéž bychom byli na to pamětlivi a po každé, když s lidmi něco jednáme, sobě připomínali, že tito lidé jsou opravdivé dítky Otce nebeského! Jistě že by bylo mezi námi více svornosti, vlídnosti a ustupnosti, pak že by nebylo tolik křiku, a na cti utrhaní, tolik křivd, soudů a nespravedlnosti. I nemůže člověk nic hloupějšího vyvésti, jako když jednou rukou podává zeměpánu prosbu svou, a druhou rukou dává jeho dítěti políček. Chceš-li tedy příteli! u Boha dobře obstáti a modlitbou svou u něho něco pořídit, pamatuj si, že Bůh bere ohled, ano že klade velikou váhu na to, kterak se chováš k jeho dětem na zemi, to jest: kterak zacházíš s blízkými svými, kterak si jich vážíš. Neboť Bůh jest Otcem všech lidí! „Vy pak jste všickni bratři.“ (Mat. 23, 8.)

A tento Otec náš bydlí zvlášť na nebesích!

Pohledni příteli! tamto na ty krásné domy, paláce a zámky. V nich bydlí lidé, kteří mnohých vzácných a chutných jídel požívají, hedbávím a drahou látkou se odívají a větším dílem v kočárech jezdívají. Oni mají každodenně dosti všeho, co tělo potřebuje. Naproti těm mívají mnozí ze sprostého stavu nouzi a nedostává se jim často ani chleba, jež těžce si dobývají. Přijde-li do země nějaké neštěstí, na př. krupobití, povodeň neb horká nemoc, to vše nejvíce naléhá na lidi ze stavu chudého a sprostého. Zdaliž proto nemusejí tito lidé býti strápeni a málomyslni? Zdaliž nemusejí sklopiti hlavy své a u sebe si mysliti: „Právě sprostému a chudému člověku jest Bůh otčím, ale pro boháče a pro pány, to má srdce otcovské!“

Na tyto tvé vrtochy dám ti čtenáři dostatečnou odpověď, a sice: „Otče náš, jenž jsi na nebesích.“ Bůh totiž ukáže otcovství své patrným a náležitým způsobem teprv tam na nebesích. Nemysli se, že to tam na onom světě také tak bude, jako zde, Byloby to od tebe velmi zpozdilé ano rouhavé, kdybys si buď myslil aneb pravil: „Bůh jest laskav vznešeným a zámožným osobám, ale chudobný člověk bývá vždycky skrácen; i tam v nebi bude snad odstrčen a nanejvýš bude jen příslušníkem.“ Kdož by tak pošetile u sebe smýšlel! Víš snad dobře, že Herodes měl hojnost vína a drahých pokrmů, že mu pěkná hudba hrála i že dcera ničemné Herodiady před ním tančila a skákala, aby se srdce jeho rozveselilo? Tento král s ženou hříšnou užil vůbec mnoho radováněk a mnoho bezbožných kousků provedl. Víš snad také, jak se vedlo tehdejšímu muži, Janu křtiteli? Tento seděl v žaláři, v němž byl skažený vzduch a žádné světlo. Odnikud nekynula mu naděje k vysvobození. Najednou slyší lidské kroky a rachocení klíčů. Dvěře se otevřely a — kat vstoupil se svými pacholky nesoucími meč a mísu. Ctnostnému a spravedlivému Janu usekli hlavu, položili ji na mísu a nesli Herodiadě. Tak se s ním dělo a podobně dělo se s mnohými lidmi spravedlivými a šlechtnými. Myslíš tedy, že byl král Herodes u Boha miláčkem a Jan že byl odstrčen a opovržen? — Také jsi snad slyšel o boháči, který den co den hodoval skvostně a kmentem se odíval? Myslíš tedy, že byl též u Boha miláčkem a že Lazar, ten vředovatý žebrák u vrat ležící, že byl v nebi také opovržen a nenáviděn? O nikoliv! Bůh jest Otec, jenž bydlí na nebesích. Tam teprv se ukáže patrně, jaký jest to Otec, ano ukáže se, kdo v skutku jest dítětem Bohu milým a kdo není. Ovšem nám se zdá, jakoby statky tohoto světa byly mezi lidmi rozděleny slepou náhodou a

tedy nerozumně a neprávě; než ve všem vládne prozřetelnost Boží a Bůh ví dobře, proč to učinil. Onť z moudrých a často i nepochopitelných příčin připravil někomu stav nízký a chudobný, jinému stav vyšší a zámožný. Avšak tento stav zámožný není v skutku tak závisti hoden, jak mnohému nuznému býti se zdá, což dokázati věci lehkou by bylo. Proto nač zpozdilcem býti, se nad tím horšiti, když se ti něco dle vůle nedaří, aneb když musíš nedostatek, nepohodlí a nějaký kříž snášeti a něco trpěti zde na této zemi? — Hle tuto leží churavý žebrák na hadrovitém slamníku a má sen o plných bednách zlata, pak o tom, že má mnoho sloužících okolo sebe, kteří mu pečeně, koláče a víno předkládají a začne pro svou náramnou radost ze spaní výskat a tak hulákat, že se tím až sám probudí; — tamto zase leží ve spaní královský princ, plný zdraví a síly i má sen, že jest nepřátely obklopen a od nich svázán i zděsí se toho, křičí a strachy procitne. Pověz, zdaliž jest onen žebrák pro ten krátký a radostný sen svůj již velikým pánem, aneb může-li proto již za šťastného držán býti? A zdaliž jest tento princ pro svůj těžký a zlý sen nešťastným? Zajisté, že nikoliv; oba zůstávají tím, čím jsou! Tedy považ: Pozemský život náš jest jako krátký sen; někdo z nás má zde sen radostný, někdo zase těžký a smutný. Avšak co vlastně kdo jest a kterak to s ním opravdu vyhlíží, ukáže se teprv, až se probudí, to jest: až jej smrt vyburácí ze sna života vezdejšího! —

Protož jest to zpozdilé mluvit, že by byl Bůh Otcem stranickým a že by byl někomu otčimem; vždyť dobře víš, že život náš rychle spěchá ku konci a že všeliká žalost a všeliká radost, zde pomijí jako ranní pára, — jako západní červonost. Jen se spokoj se stavem, do něhož jsi od Boha povolán a nechtěj toužiti po vznešenosti, v níž by jsi snad do zlého padl. Všickni lidé nemohou v hodnotech postaveni býti; avšak bezpečněji jest, choditi po nízké zemi, nežli nahore po skalách. Buď jen trpělivým, chovej se pokojně a dle vůle Otce svého; nebo co zde konáme a jak spořádání jsme ve svém svědomí, to jedině není žádný sen.

Bůh dá jednomu každému odměnu v jiném životě dle toho, jak věrně zákon Páně zde plnil a sebe zapíral i jak trpělivě snášel všeliká zde protiventství. Tam v nebi jest plnost krásy a slávy, radosti a útěchy; tam jest plnost nevýslovné blaženosti po celou věčnost. I cokoliv lidé o nebi mluví a jakkoliv si je vyobrazují, to všecko jest jen jako svítící lampička proti nesmírnému moři světla slunečného. Pročež duše lidská! pozdvihni se z prachu země a nespokojuj se tím omamujícím pozlátkem, tou pavučinou časných statků, a radovánek; neboť to jsou věci nestálé, mizerné a kratičké. — Vzhledni často k nebesům, připomínej sobě to zaslíbené dědictví na nebi a jestliže se ti zde na zemi zle vede, buď jen trpělivá a Bohu Otci svému věrna. — Očekávej Pána a ostříhej cest jeho a on vyvýší tě, abys, když hříšníci zahynou, obdržel zaslíbenou zem, (t. j. vlast nebeskou) dí. (Žalm 36, 34). —

Do nebe máme spěchati, co do naší pravé vlasti, avšak to nejde bez mnohého boje — proti zlým našim náklonostem. Toho boje a opravdového namáhání nesprošťuje nás ona čest, že jsme dítky Božími. Poslyš, co se jednoho času přihodilo: „Jistý král jel ve svém skvostném kočáře a spatřiv na cestě žebrácké, otrhané dítě, usmyslil si, to dítě s sebou domů vzíti a o ně jako o své vlastní se starati. Prokazoval mu všemožnou svou laskavost; ale dítě bylo neposlušné, rozpustilé a při tom falešné jako mladá lyška. I pomyslil si král: „Budů s tím chudasem míti trpělivost, snad ještě se změní a se polepší.“ Než dítě mohlo, ale

nechtělo býti jiné, ačkoliv král pořád dobře jemu činil. Nebylo na něm pozorovati ani dosti málo vděčnosti a zdvořilosti ku králi, ano spíše mrzutost, nespokojenost, jakoby se mu nedělalo podle jeho vůle a jakoby mělo právo, všechno pro sebe žádati. — Král varoval chlapce, po dlouhý čas ho napomínal a mimo to hleděl dvojnásobnou laskavostí svou nakloniti si srdce jeho, jakoby ho — toho bídáka, potřeboval; a přece toliko chtěl se ukázati dobrotivým a milosrdným k němu. To všechno ale bylo nadarmo. — — Co bys příteli! učinil s tímto chlapcem, kdybys ty byl tím králem? Pověz to zkrátka, co bys s ním učinil? — Avšak ty nejsi tím králem, nýbrž Bůh jest takovým tvým králem a možná, že ty jsi tím nezvedeným dítětem, že ty dávno již přestupuješ zákony Boží a že již dávny čas chováš se nezdvořile a nevděčně ku králi nejvyššímu, dobrodinci svému. Je-li tomu tak a jestli se brzo nepolepšíš, nebudeš bydleti v příbytku krále všemohoucího, alebž budeš vyloučen a vyobcován. Toť se stane všem nevděčníkům a zlopášíkům, jak se můžeš o tom dočísti v svatém evandélium u sv. Mat. 25, 41.

Jestlis pak zapamatoval sobě co bylo nyní povédino, jak bys svůj život zařídil? Hned když ráno vstaneš, snad bys se nechoval dle způsobu němých hovádek, která nejsou rozumem obdařena; ale ty pozdvihneš není-liž pravda? hned mysl a srdce své k tomu, který tebe stvořil a tebe mnohými milostmi obdařil. Vstana ráno pomysli si, jakoby to byl první den života tvého, a jakoby tebe Bůh právě nyní byl stvořil a na svět povolal. Pak počni říkati vážně a pozorně tato slova: „Otče náš, jenž jsi na nebesích.“ — Hle jak veliká čest a sláva jestiž to pro tebe, že Boha, toho svrchovaného Pána, nazýváti můžeš Otcem, — že z takového vznešeného rodu pocházíš a že jsi synem (neb dcerou) Boží. Pročež uči u sebe pevné předsevzetí a rci: „Láska k Bohu Otci mému jest mi nade všechno. Vždycky se chci šlechetně a mravně chovati a nechci se dopustiti žádné hanebnosti, žádné nepravosti, ani v skrytě, ani zjevně, ba ani nechci nic nectného z úst svých vypustiti; nebo Otec můj nemohlby se ke mně co k svému dítěti znáti. On by mne musel vyděditi, protože bych mu dělal nečest. Mimo to chci se míti na pozoru, abych nikdy žádného člověka neurazil a žádného bez příčiny nezarmoutil; nebo Bůh jest Otec všech lidí a přísně na to hledí, jak s jeho dětmi zacházím, neb jak se svými spolublížními nakládám.“ — Konečně, když ti někdy nastane den pošmourný a nepřijemný, který ti dělá trápení, tu si pomysli: „Jsem zde v cizině a v učení, nemám zde místa zůstávajícího, ale onoho budoucího hledám.“ (Žid. 13, 14.) Musím zde dříve mnohou zkoušku přestáti, ale až se v otcovském domě, v nebesích usadím, pak budu míti z toho radost, že jsem zde na zemi mnoho zkusil a mnoho přetrpěl z lásky k Otci svému. Pročež nespustím se ho nikdy! —

(Pokračování příště.)

Slovo o missiích.

Často jsi četl, milý čtenáři, ve „Škole“ o missionářích i missiích. Bylo to vždy hezké, a jsem přesvědčen, že, byl-li jsi sám někdy jak se patří takové sv. missie účasten, dosvědčíš, že „Škola“ tyto chválic nikdy nepřeháněla. Znaje pak touhu tvou po vědění, neboť osvědčil jsi se býti dobrým žákem Školy, povím ti tu, čeho jsem se dočetl o těchto missiích v knize napsané od výtečného a horlivého kněze Jana Nep. Stögra*):

*) „Die Pilgerreise“ od Jana Nep. Stögra, str. 410.

Poslání mužů Božích v zákoně starém, aby hlásali Boží vůli, poslání našeho Spasitele na tento svět, aby vykoupil pokolení lidské, úloha církve a poslání její pastýřů, aby přivedli ke spáse duše lidské, jsou zajisté největší a nejdůležitější poslání missie. Neznačili ale jméno to pouze řadu věroučných a mravokárných kázání, jež v neobyčejné správě duchovní tím způsobem a podobně slavně se konají, jak poprvé užíval jich slavný missionář vlašsky Pavel *Segneri*, a jak potom pozděně rozšířily se po veškerém katolickém světě; tu jsou pro lid tím, čím pro jednotlivce jsou duchovní cvičení, či tak zvané duchovní exercicie zavedené od sv. Ignáce.

Při těchto posledních jest pak tři hlavní částky pozorovati: samotu, mlčení a rozjímání.

„Jak rád mluvil bych s lidmi a sdělil jim svá tajná myšlení,“ pravil jednou Pán k sv. Teresii; „však svět činí takový hluk, že lidé nemohou hlasu mého slyšeti; poněvadž zcela oddaní jsou věcem stvořeným, nenalezám já, jich stvořitel, okamžiku, kde bych s nimi mluvit mohl.“ — Ba ovšem, kdo chce hlas Boží slyšeti, ten musí utéci v samotu. „Ne-li vždy,“ píše sv. Bernard, „tož přece často; ne-li často, tož přece jednou.“ Kdo opravdově o svém věčném blahu chce přemýšleti, ten aspoň na krátko musí utéci z bouřlivého tuku tohoto světa, musí srdce své zbaviti všech pozemských myšlení, jimiž obyčejně toto bývá přeplněno. „Přines Bohu srdce prázdné,“ praví též sv. Bernard muži, jenž od něho svatosti naučiti se chtěl, „přines Bohu srdce prázdné, aby naplniti je mohl Duch svatý.“ Bez pokoje a tiché samoty nikdy nepřipravíme se k něčemu velikému. Vůdce jde v pokojík svůj, aby vymyslel sobě plán k útoku na nepřítele; učenec zavírá se ve svou světnici; básník hledá tichý život venkovský. Teprve po čtyřicetidenní samotě obdržel Mojžíš desky zákona. Skryt v sluji skalné, ne při větru, ale při tichém vání větěrku cítil Eliáš přítomnost Boží. V poušti stal se Jan kazatelem pokání. Christus sám byl čtyřicet dnů na poušti před počátkem veřejného svého života; i apoštoly své vodil, jak vypravuje sv. Marek, časem z města v samotu, aby občerstvil ducha jejich. „Pojďte stranou na místo pusté a odpočiňte si maličko.“ (Mark. 6, 81). A tak i my nic velikého nedokážeme, nezhotovíme-li si k tomu plán v tiché samotě a při pohrouženosti ducha, neozbrojíme-li se dříve duchovní zbraní a nepřipravíme-li se v čas pokoje k válce.

Vysoce postavený důstojník dvora císaře Ferdinanda II. konal jednou v jedné koleji duchovní cvičení; neboť touha po věčné blaženosti jest tak dobře potřebna, šlechtici ode dvora, vojínu udatnému, jako každému jinému. Aby nebyl vytrhován poručil, by mu po čas exercicií podřízení jeho žádných zpráv nepřinášeli. Tu však mu přinesou psaní, jež zrovna přišlo od samého císaře pána. Důstojník však psaní neotevřel, ale položil ho stranou se slovy: Nyní mám řízení s větším pánem, s nejvyšším, nesmrtelným císařem nebes a země.

V pravdě poučný příklad, jehož bychom měli následovati, když v tiché samotě myšlenky na naše světské starosti a záležitosti jako nějaké listy z ciziny na nás dorážejí. Nemáme jim dáti přístupu; uyní máme něco důležitějšího na práci a řízení s pánem největším, jemuž přede vším náleží přednost.

Ze vnější a vnitřní samotou musíme nutně spojovati i mlčení. Jazykem dopouštíme se tolika hříchů, že ho sv. Jakub jmenuje „světem plné nespravedlnosti“ (Jac. 3, 6.); není tedy slušné, abychom za pokání ho aspoň krátký čas na uzdě drželi? V mlčení a v tichosti přibírá duše více pob^ožnosti a cnosti, a vniká v hluboký, skrytý smysl písma svatého a Božího; v mlčení nachází cit lítosti a pramen slzí, jež nám tak potřebny jsou, aby obmyly srdce naše od každé skvrny hříchu;

v mlčení může, dle výroku Ducha sv. ve vsí trpělivosti a nádeji očekávati spasení Boží, útěchy a navštívení Jeho milosti. Ostatně to není nic tak lehkého, jak se zdá, jazyk svůj po nějaký čas z úplna na uzdě držeti. Jest to obětí lásky, již Bohu přiučím. Ne nucením, ne přísnou povinností jsem k tomu zavázán. Což má býti ta láska má k Pánu tak nepatrnou, že ve věci tak malicherné bych Bohu svému nebyl věren? Jakým zahanbením by to bylo pro mne, jak zřejmou známkou slabosti neuvěřitelné, kdybych z lásky k Ježíši neměl tolik síly a mužné povahy, že bych kratičký čas nevydržel v mlčení a v samotě.

Jistý o své věčné blaho velmi starostlivý muž utekl se v samotu, však cítil se tu velmi zkormouceným; přirozenost jeho přičila se tomu hrobovému tichu, a ani jedna dobrá myšlénka mu nenapadla; duch jeho byl tak vypráhlý jako země bez vody, hodiny zdály se mu býti věčností. Tu pošeptal mu duch temnosti: Blázne! tak odloučen, tak opuštěn, tak zbaven vsí útěchy Božské i lidské! — Však sluha Bož nedal se másti tímto hlasem pokušení. Pamětliv, že přirozenost sice musí bojovati, nikoliv ale zvítěziti, a že vytrvalost jest korunou všech dobrých skutků, zvolal: Stojím zde z lásky mého Ježíše a bráním stěny své poustevny. V pravdě, mužné slovo! Zajisté byla to pevnost větší ceny před Bohem, než kdyby se bylo muži tomuto dostalo vsí sladkosti a útěchy duševné, čehož nezřídka při příležitostech podobných mnohým se dostává.

Co pak při duchovních cvičeních jednotlivců tak důležitou jest pomůckou k jich se zdaření, toho hledí se při missiích tím docíliti, že lid aspoň po několik hodin svých denních prací a vyražení se vzdaluje, a tento čas v kostele na modlitbách, v mlčení, aneb aspoň u vniterné samotě tráví.

Tak se to má i s rozjímáním. Jednotlivec nalezá ve vykonávání této vniterné modlitby ono světlo, jež Duch sv. mu bezprostředně v srdce jeho vlévá. Poznává, že tichy tento čas est pro něho dny spasení. Poznává, že Bůh v čase tomto ničeho jiného od něho nežadá, a že vše jiné před ním ceny nemá, neboť vůle Boží jest člověku zákonem nejvyšším. Poznává, že čas který tak Bohu obětuje, pro jeho ostatní práce povinné není ztracen, ale že s tohoto pramene později zdar a požehnání na jeho budoucí činnost vnější poplyne. Poznává, že tato cvičení nábožná jako jsou prvými, mohou býti i posledními. Poznává, že milosti této jen málo lidem se dostává, jak poznati může snadno i z povrchného pohledu na tento svět a jeho shon. Poznává, že zatracenec by vypukl v hlasitý jásot, kdyby mu darováno bylo osm dnů, jichž upotřebením by se mohl vyprostiti z muk pekelných a trápení věčných, jimiž by království nebeské mocí k sobě přitáhl. Poznává, že blažení by rádi se sřekli osm dnů radostí rajských, kdyby jim dovoleno bylo v čase tom tolikéž stupně slávy věčné si zasloužiti, a pak nevyslovitelně blaženější zvýšených radostí blaženosti požívat. Konečně poznává, že na použití času tohoto snad i jeho blaho věčné závisí, že snad jest prvním členem v řetězu jeho věčného milostivého vyvolení, že míra milosti na úplné odanosti našeho srdce závisí, že duše naše proto má býti jako list bílého papíru, na němž napíše Duch Boží, co od nás chce a co ne, a že tudyž na množství zápalu našeho a věrnosti naší v tomto času milostí i množství zdaru a požehnání závisí.

Vše to, co jednotlivec na modlitbách a v tiché sebranosti poznává, má býti zřejmé lidu hlásaným slovem Božím, a vidno z toho, že missie jest jakoby náhradou za cvičení duchovní, jichž jinak jen malý počet lidí se může účastniti. Ovšem nepřednáší se o missiích žádné jiné učení, než to, které věřící lid na každou neděli

z úst svého horlivého duchovního správce slyší; a přece jaký tu převeliký rozdíl? Nehledě k tomu, že již půvab novoty, cizích, neobyčejných kazatelů slyšeti a viděti, mnohou slavnost, jež jinak nikdy se nekoná, lid láká; již i předměty samy, způsob, jakým se vykládají, a konečně posloupnost a souvislost jsou zcela na místě, aby objevily nám křesťanství v celé jeho kráse, i aby jak horlivost náboženskou znova oživily, tak i ducha kajicnosti a bázně Boží vzbudily. Řečí jednoduchou přednášejí se tu ve výtahu nejhlubší a největší pravdy náboženské. Missionář ukazuje tu na původ člověka, by ho upamatoval, že duše jeho jest dech Boží a tělo chrámem Ducha sv. Ukazuje mu účel jeho bytí, krátký běh jeho života, kterýž v čase jenom pouhým jest bodem jako čas pouhým bodem ve věčnosti. Vede ho v duchu k jeho smrtelnému lůžku, a odtud před soudnou stolicí, kde rozhodnut bude osud jeho pro věčnost. Potom rozvinuje onen druhý soud na konci světa, kde vše, i to nejtajnější bude zjeveno, sestupuje s ním až ku branám pekla, a okazuje mu zde v moři plamenném to místo, jež by zasluhoval pro hříchy své. Při vycházení z tohoto místa hrůzy vede třesoucího se na Kalvarii, kde vidí, kterak Ježíš vstupuje mezi něho a Otec rozhněvaného, jak běře na sebe muky smrti, aby nás vykoupil, jak krev jeho smývá hříchy světa, jak smilování jeho jest nekonečné. Při pohledu tom dostává hříšník odvahy, jeho slzi tekou, a v osudu Majdaleny a syna marnotratného nachází svůj vlastní obraz a jest takto potěšen pln důvěry, že konečně se odvažuje pozdvihnouti zraku k nebi a pozorovati to štěstí, jehož by změnou života a pokáním dosáhnouti mohl. Pováží-li pak se ještě, že praktickým cvičením lid se tu poučuje o povinnostech všech stavů, o používání spasitelných prostředků, o účincích milosti, o cestách ku spasení; tu pochopíme, proč missie tak dobře otřese duši hříšníka jako nábožného, proč pohne ji až k hlasitému štkání; tu pochopíme, proč bázní přestrašen, bolestí pokořen, však nádějí opět posílněn a pohnut láskou hříšník konečně se rozhodne odtrhnouti se od hříchu, činiti pokání, státi se novým, lepším člověkem, a žítí od té doby Bohu a nebi. *)

Při jedné missii obrátila se jistá hříšnice, a zcela rozhodně zřekla se smutného svého poměru, v němž s nebezpečím věčného zatracení tak dlouho a tak nešťastně byla živa. Muž, jemuž byla vyrvána, proto tak se rozvzteklil, že uzavřel missionáře zavraždit. Ostrou dýkou opatřen šel do kostela, aby po kázání našel příležitost k vykonání černého činu svého. Ale mocí slova Božího, líčením věčnosti a nebezpečností snadné záhuby, jestliže člověk s pokáním ustavičně odkládá a nedbá na milující a hledající hlas Boží, byl tak dojat, že bezprostředně po kázání si přál u missionáře se vyzpovídati. S radostí byl tento k tomu hotov, a odvedl ho stranou do zpovědnice. Tu vytáhl divoký ten muž nabroušenou dýku a pravil: To jest první můj hřích, že jsem tě chtěl touto dýkou, kterou ti tu odevzdám, dnes zavraždit.

Slavný mravokárce francouský, jehož pozůstalé spisy dokazují, že nenacházel slov pro ohnivé své nadšení, P. Guyon, měl to zvláštní nadání, svých posluchačů tak mocně dojmouti, že pláče zdržeti se nemohli. Jistý důstojník jenž to dobře věděl ze zkušenosti, neboť vojáci často a rádi účastnili se po čas jeho missie, přemluvil starého strážmistra, jenž u pluku znám byl pro svou příkrou, hrubou povahu a zdánlivou necitelnost, aby s ním šel na kázání a připojil: „Uhlídáš, že nebudeš moci odolati a zdržeti se pláče;“ kterým slovům starý se ovšem vysmál. Mezi uchvacující přednáškou missionáře pozoroval důstojník svého strážmistra a když viděl, že již tahy ve tváři jeho se mění, že kousá se již ve rty, ano že mu slza kane po tváři,

*) Viz Mac-Carthy-ovo navedení k missii.

tu pošeptal mu po vojansku, ovšem ne příliš příkladně: „U čerta, ty pláčeš?“ — Strážmistr odvětil: „Tu taky aby čert neplakal!“

Po jiné missii navštívil kazatel protestantského pastora, jenž rozhorlen mu svou nelibost nad ní dal znáti, právě, že formálnosti její jsou jen na podívanou, pohnutí že je plamen brzy uhasínající atd. atd. Co pak ale řeknete, pane pastore, když vám dám zvučného důkazu o působnosti této missie? — Nuž tedy patřte zde tento měšec s těmi zvučnými penězi. Ty peníze, jsou majetek váš, jenž vám byl odcizen. Missie probudila svědomí; peníze mi byly dány, abych vám je vrátil. — To ovšem, di pastor, jest něco jiného. Ach bylo by přáti, abychom i my měli tak účinného prostředku k probuzení svědomí! —

Ze všeho toho snadno poznáme, proč se schází lid tak rád, když někde se koná missie, proč obyčejně jest takový nával ke zpovědnicím, proč zbožní venkované často celou noc v kostele ztráví, jen aby našli příležitost smířiti se s Bohem. V Solothurně zjedнала si při takové příležitosti manželka měšťanova učitele, aby jí časně ráno otevřel kostel; ještě za temna to tento učinil; když ale se svítilnou vstoupili do kostela, bylo u zpovědnic již plno lidí. Dobré ty lidičky dostaly se do kostela po řebříků oknem.

Aby však takých účinkův a tak hojného ovoce docílili, musejí býti missionáři mužové ducha apoštolského, kteří nehledají ničeho jiného než království Boží a spasení duší nesmrtelných, a kteří celou tu důležitost svého vznešeného povolání dobře pochopili. — Jednou šel kazatel na kazatelnici; tu ale vyvedl chlapec, jenž ho vedl, nějakou nemotornost, a kazatel rozhrven v nevoli ho udeřil, tak že to mohl lid viděti. Za minutu potom pravil s kazatelny: „Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný duchem.“ — Jindy zase byla v jednom městě ve Francii po ostrém kázání hostina, při které kazatel byl velmi rozmarný a žertovný. Tu pravila k němu jedna též přítomná dáma: „Kázáním Vašností jste polekal svědomí mé; teď u oběda však je zase uspokojujete.“ — Žádná velká poklona, ale skryta jest v ní přísná pravda. Když pak se konají missie jak se patří, tu nikdy nezůstanou bez Božího požehnání, ovoce jejich budou velké a trvalé a památka zůstane v požehnání. Bohu díky, čas náš poznal ničemnost a jalovost těch námitek, jež dříve tak často činěny byly proti nim; čas náš cítí potřebu take někdy mimořádných užití prostředkův, aby ve víře ustydlý lid křesťanský opět k sebevědomí přiveden byl, a pochopuje ten veliký duševný prospěch, jež živé slovo Boží v tak hojné přináší míře.

Nedávno stalo se, že muž jenž zprvu jenom s odporem missii přítomen byl, tak se přesvědčil o důležitosti její v polepšování pokolení lidského, že neváhal po ukončení jejím složití kapitál, z jehož úroků umožněno bylo častější její opakování. — Dojemnější ještě jest událost ze života jednoho muže v Elzasích rodu nízkého. Jsa ještě mladíkem přítomen byl sv. missii, a byl tak pro ní zaujat, že vzbudilo se v něm přání založiti nadání k častějšímu jejímu konání. Byl však chud; a tu přimělo ho jeho horoucí přání ke skutku hrdinému. Zaprodal se totiž, nevím již, zdá-li dva neb třikráte, což v Elzasích znamená tolik, že za peníze vzal na sebe povinnost vojenskou za jiné. Peníze tyto pak tak dlouho schraňoval, až bych sto založiti z nich zamýšlené nadání.

Důvěrný hovor ve škole Páně.

2. Nápodobení nejsvětějšího Srdce Ježíšova jest k spasení nutno.

1. *Ježíš*: Synu, jednoho jest především potřebí, abys spasil svou duši; neb tato-li ztracena, vše ztraceno; tato-li spasena, vše spaseno. Nespasíš ale duše své, nenápodobíš-li Srdce mého, „neb kteréž předzvěděl i předzřídil aby byly připodobněni obrazu Syna jeho.“ (Řím. 8, 29.) Který ale jest ten obraz Syna Božího, jemuž se mají všickni, jenž chtějí přijíti k spasení, připodobniti, není-li to srdce Ježíšovo? Všickni nemohou nápodobiti mé zevnější skutky aniž lze člověku tvořiti zázraky, které jsem já činil; také nedovoluje všem rozličnost stavu přijmouti způsob života mého. Ale všickni velcí i malí, učení a neučení — všickni jakéhokoliv stavu mohou a mají nápodobiti smýšlení Srdce mého. Chceš-li tedy věčně býti spasen, připodobni se Srdci mému a přijmi smýšlení Srdce mého.

2. Třebas rozdal všecky své statky mezi chudé, podrobil tělo své nejužšímu pokání, věděl všecka tajemství a činil nejdivnější zázraky: nebylo-by ale srdce tvé podobno Srdci mému, ničím bys nebyl aniž by ti to co prospělo. Dle podobnosti srdce tvého se Srdcem mým budeš souzen a rozhodne se tvůj osud pro věčnost. Mnozí mi řeknou v den soudný: „Pane, což jsme neprorokovali, dáblů nevymítali a nečinily zázraků ve jmenu Tvém?“ Já však odpovím jim: „Neznám vás“. „Nevidíte ran které jste mi učinili? neznáte boku, které jste prokláli, který pro vás byl otevřen, do něhož jste přec nechtěli dojíti? Ničehož ti neprospěje, cožkoliv činíš, nečiníš-li toho dle srdce mého.“

3. Ani zevnitřní záře zbožnosti ani pobožnost a posvěcení srdce nečiní člověka opravdě dobrým a mně milým. Jen potud pojistíš spasení své, pokud srdce tvé Srdci mému připodobníš. Čiň pro spásu svou dle možností, neb kde jde o věčnost, není žádná starost příliš veliká. V smrti nahlídneš, že vše, co činíš, jest ztraceno, nevztahuješ-li toho na mne a své spasení. Důležito nejvš tvé spasení, vez, že nápodobení Srdce mého rovněž jest důležité.

4. *Učeník*: O věčného spasení duší! Ty jsi to jedno mně nanejvýš potřebné. Neb proč jsem na tom světě, než abych spasil duši svou? Proč jsem vykoupen, tolika prostředky ozbrojen, tolika dobrodiními obsypán, než abych snáze a příjemněji spasil duši svou? Než — posud jsem se tohoto díla upřímně neuchopil, proněž jsem postaven na svět tento. Ač vykoupen učinil jsem se ostrokem a sice ještě bídňějším a zahynul jsem zneužíváním právě těch prostředků a dobrodiní, jimiž bych tak snadno mohl býti šťasten a blažen. O Pane a Bože! Tys mohl ve vši spravedlnosti dopustiti, abych věčně ztracen věčného trápení snášeti musel, jak jsem toho svou zlobou a zneužíváním Tvých milostí zasloužil. Že jsi ale v neskonečné (dobrotě Srdce svého toho nedopustil, nýbrž spíše novým a nesmírným dobrodiním mě naučil nyní vážiti sobě a milovati věčné spasení duše mé, nechci býti více nevděčným aniž chci více duši svou vydati v nebezpečenství věčného zahynutí. Proto si беру před sebe a slibuji Ti spolupůsobiti s milostnými úmysly Srdce Tvého, jež duši mou šťastnou a blaženou chce učiniti.

3. Naše všecka dokonalost záleží na nápodobení Srdce Ježíšova:

1. *Ježíš*: Synu, tvoje celá dokonalost záleží na tvé podobnosti s Božským Srdcem mým; neboť jest Srdce mé, Srdce Slova Božího, vzorem všech ctností, jest svatost sama. Kdožkoliv tedy nápodobí Srdce mé, nápodobí Boha, svého Vykupitele

t. j. svatost samu. Že ale jest Srdce mé obrazem dokonalosti a pramenem všech milostí, musíš se od mého Srdce učit, co ti jest činiti k svému posvěcení a musíš tak vážit z něho sílu k vykonání. Chceš-li tedy býti dokonalen, nápodobí Srdce mé: čím mu podobnějším jsi, tím jsi dokonalejším.

2. Mé srdce jest pokorno; pokora ale jest základem pravé svatosti. Neučíš-li se pokoře od Srdce mého, nikdy nedosáhneš této ctnosti; budeš ji znáti jen dle jména. Chceš-li vystavěti stavení své dokonalosti na jiném základě, nepotrvá ale sesuje se při nejmenším zavanutí. Mé srdce jest dále plno mírnosti a lásky; láska ale jest dokonalá svatost. A nikdy neroztní se pravá láska v srdci tvém, není-li tímtéž obrazem lásky roznicena, kterýmž mé hoří. Běda tobě, hoří-li cizí oheň v srdci tvém! Budeš sice milovati ale ke své záhubě.

3. Nikdy nedojdeš důkladné cnosti ani dosáhneš pravé svatosti leč v nápodobení Srdce mého. Byť bys sebe větší známky cnosti na jevo dával a sebe nábožnějším se zdál býti, nenápodobíš-li Srdce mé, nebude všecka tvoje nábožnost než nezpůsobná larva. Nemáš k očekávání žádné dokonalosti, nevezmeš-li sobě Srdce mé za vzor.

4. Tak bylo od počátku světa. Neb bylo v st. zákoně předřečeno a zvěstováno, jaké bude jedenkrát Srdce mé a nikdo nebyl připočten mezi vyvolené, jenž neměl vlastností mého budoucího Srdce ve svém srdci vyryty. A od založení církve až do této doby bylo Srdce mé vždy posvěcením apoštolů, silou mučedníků, vytrvalost vyznavačů, čistotou panen, statečností spravedlných, slovem, dokonalostí všech svatých. Pročež zmuž se synu! následuj Srdce mé, kamžkoliv vede. Čím blíže je následuje, tím blíže dojdeš úplné dokonalosti. Dokonalé vyplnění celého zákona a vši svatosti závisí na nápodobení Srdce mého. Jistým znamením předurčení k blaženosti jest pevná snaha nápodobiti Srdce mé.

5. *Učeník*: O sladký Ježíši, pramene života a milostí! povzbuď mne a pomoz bych Srdce Tvé, tento obraz cnosti a svatosti poznal a nápodobnil. Osvobod srdce mé od klamu a všeliké překážky, abych Tě s upřímným a čistým úmyslem vyhledával, smýšlení Srdce Tvého přijal, a Tobě se zcela spodobnil. Ach Bože! jak málo jest srdce mé podobno Tvému! jak málo jsem se posud vynasnažoval život Srdce Tvého v životě svém vyjeviti. O kéž bych něčehož byl neučinil, abych srdce svého od Tvého neodloučil! O slepota! o pošetilosti duše mé! Smiluj se nade mnou nejdobrotivější Ježíši, smiluj se nade mnou dle velkého milosrdenství Srdce svého! Jak mnozí nežili tak dlouho a neměli tolik prostředků a posvětili se přece stavše se horlivými učenníky Srdce Tvého! a já, já sotva započav pracovati na posvěcení svém jsem posud hříšníkem. Čas již o Pane, čas, abych tak dlouho zanedbané dílo svého posvěcení přísně začal. Útěchou a podnětem jest mi myšlenka: ještě se mohu posvětit, ještě mohu býti učenníkem Srdce Tvého ještě se mohu ozdobiti utěšeným znamením vyvolení. Vzpřím mne, o nejlepší Ježíši! pomoz mi, vzmuz mne: — viz, nyní začínám.

Zařizování bratrství nových a obnovování časem již zašlých.

1. Při zařizování **nového** bratrství jest vždy ten pořádek pozorovati, (jak to již častěji jsme řekli), aby duchovní správce napřed o schválení či dovolení toho bratrství u svého biskupa se ušel; pak teprv na základě biskupského svolení jest třeba

o diplom aggregační žádati u arcibratrstva tohož jmena, což ale obyčejně biskupský ordinariat sám ochotně činívá. Některá bratrstva ale, vlastně řečeno „zbožné spolky“ mohou od biskupů samých zařízeny býti a proto k uvádění jich ve farnostech toliko jejich vědomosti o tom třeba a sice: 1. Spolek Leopoldinký, k podporování missií v severní Americe; 2. Spolek Marianský pro missie vnitřní Afriky; 3. Dědictvo sv. Jana Nep. k rozšiřování dobrých českých kněh; 4. Spolek (obyčejně jmenováno bratrstvo) živého růžence; 5. Spolek Dědictví Kristova k vykupování pohanských dětí; 6. Spolek „nepoškrvněného Početí Panny Marie“ k podporování katolíků v říši turecké.

Dle zákona spolčování od 15. listopadu 1867, kterému i katolická zbožná bratrstva podrobena jsou, jest při novém zařizování každého bratrstva neb spolku mimo uvedeného církevního dovolení i toto potřeba: aby se státnímu zastupitelstvu ohlásilo (nikoli o dovolení žádalo, an spolek zařizovati dle téhož zákona každému volno jest) zřízení toho spolku, stanovy, předseda a místo shromažďování. Zastupitelstvo státní může obmýšlený spolek v době čtyř neděl zakázati, udajíc zároveň příčiny, proč?; proti takovému zákazu může se odvolati v době 60 dní k ministerstvu vnitra. Neučinilo-li zastupitelstvo státní žádného zákazu ve lhutě 4 neděl, může spolek činnost svou ihned započati.*) Na bratrstva ale již dřív zřízená vztahuje se tento zákon toliko v pádu, že by své stanovy změnila.

2. Jak se obnovují neb z novu zřizují bratrstva již zašlá? Pozorování hodno jest, že bratrstva, jež církev sv. toliko pravomocně zřizuje a jim i duchovních milostí — odpustků, privilegovaných oltářů ap. — poskytuje, jedině od ní samé právně zrušena býti mohou. Zákonům světským podléhají nyní toliko co spolky občanů a proto ovšem, kdyby jejich činnost říši záhubnou se stala, od světské moci zakázána býti mohou. Takových bratrstev církevních, státu škodných není a nebude. — V minulých časech zašly ale z rozličných příčin mnohé katolické spolky, buď částečně, buď úplně, aniž by od moci duchovní — od biskupů — byly zrušeny. Zašel-li takto při některém chrámu Páně neb klášteřu spolek částečně a má-li aspoň jediného ouda ještě na živě, tu třeba správci duchovnímu, aneb osobě od něho splnomocněné, toliko onoho zanikajícího bratrstva se uchopiti, do seznam oudů nové přijímati a takto v život opět uvésti spolek, který vlastně ještě nevyhasl. Knot shasinající rozžhal se.

Jinak jest to, když bratrstvo někde řádně zavedené a církevní mocí nikdy nezrušené nicméně vyhaslo. Tu jsou dva pády možny, a sice, že

- a) při chrámu neb klášteřu, kde bratrství řádně či kanonicky zřízené bývalo, jeho stanovy, úplně a zřetelně se nacházejí. Pak jest třeba k novuzřízení jeho toliko příslušícímu biskupu to oznámiti, a bratrství ihned v bývalém způsobu uvésti a řídit.
- b) Jest-li ale listina zařizovací a stanovy zašlého bratrstva najíti se nedají, pak musí se bratrstvo jako z novu zříditi způsobem již známým, totiž předně od svého biskupa svolení se vyžádat, na základě kterého se hlásí buď bisk. úřad aneb farář sám o diplom aggregační u arcibratrstva, a konečně se zařízení bratrstva, jeho stanovy, představený a místo shromažďování zemskému zastu-

*) Nedomníváme se, že by zbožná bratrstva od státu rakouského na základě nynějších zákonů kde byla zakázána, uvěřejňujeme to ale, aby se všem možným nepřijemnostem hned na počátku vyhnulo.

pitelství ve známost uvede. Čeho dále šetřiti potřeba, jest, že stejná bratrstva, tohotěz jmena a účelu, v jednom místě více než jedno nesmějí býti, musí aspoň 1 hodinu od sebe vzdálena býti. Vyjmuta jest toliko bratrstvo „nejsv. Svátosti“, „křesťanského učení“, „nejsv. Srdce Ježíšova“ a odbory či filialky arcibratrstva „útěchy duším v očistci“. (Dle papež. usnešení od 23. srp. 1861.)

Ožívování bratrství starých na místech, kde již zašla, jest zajisté jeden z nehlavnějších prostředků, zbožnost našich předků, kterou nyní bohužel sotva dle jmena známe, z hrobu vyvolati a ve společnosti lidské udomácněti. Duchovní správce, který se o to zasazuje, najde zajisté u svých velepastýřů té nejmožnější podpory. Neboť on je tím způsobem nejpríhodněj podporuje, jejichž snaha zajisté všech jest: všechny milosti a výsady apoštolské Stolice, jež v běhu nepříznivých časů zanikly, obnoviti, lidu věřícímu přístupny učiniti, jak to vyslovil velekrásně nejdůst. kníže-arcibiskup Olomoucký v oběžníku na duchovenstvo arcidiec. od 25. dubna 1863 mluvě hned z počátku: „K řízení této arcidiece, ač při zásluhách nerovných, nevyzpytatelnou Boží prozřetelnosti radou, postaveni jsouce, když jsme poznali, že záležitost privilegií apoštolských a bratrstev, jež dříve v této arcidiecesi veleutěšeně kvetla, nepříznivých časů osudy na nejvyšš skracena, ba v nivec takřka uvedena byla, zároveň ale an dobře víme, že k obnovení a pěstování křesťanské zbožnosti, nyní bohužel již příliš kleslé, zvlášt mezi věřícím lidem výdatnějšího léku není onoho, který poskytují zbožná bratrstva obecného lidu; zaujímá sotva co více pastýřské naše péče a starosti, jako aby tato vele důležitá záležitost se uvedla v patřičný církevní pořádek a ke starobylému nejživějšímu rozkvětu, v jakém se v této části Hospodina stádce dříve velebně ukazovala. (*vix quid magis pastorales Nostras curas occupavit atque sollicitudines, quam gravissimí hujus negotii in debitum ordinem ecclesiasticum atque prestinum, quo in hac Dominicae gregis portione resplenduit olim vegetissimum florem restabilitio.*) — Pro velikou důležitost, již mají zbožná bratrstva právě v nynější době, patrno, proč nejdůstojnější velepastýřové česko-moravští náš list spolkový „Škola Božského Srdce Páně,“ blahosklonně schválili a adporučili, co při této příležitosti slušno uveřejniti.

Tak dí kurenda konsistoře Olomoucké od 24. pros. 1867: „Veleb. duchovenstvu arcidiec. — ve známost uvádíme, že nejdůst. J. Arcib. Výsost žádané schválení netoliko nejmilostivěji udělila, ale i nařídila, aby řečenému listu obzvláštní pozornost vel. duchovenstva se vymohla a on příznivosti tohotěz vel. duchovenstva úsilně se odporoučel.“ (— *insinuamus, Rosmam. Suam Archiep. Celsitudinem sub ddto. 11. Decembris a. c. N. O. 1385 non modo petitam approbationem gratiosissime concessisse, verum etiam dictis paginis specialem attentionem Vener. Cleri requirendam, casque ejusdem Vener. Cleri favoribus impense commendandas mandasse.*) — Budějovický nejdůst. biskp. ordinariat dí v kurendě od 4. pros. 1867: „Oučel nábožného časopisu tohoto („Škola“) směřuje k rozšíření círk. bratrstev a tudyž k rozmnožení církevního smýšlení a nábožného vzdělání. Že církevní spolky veliký mají vplyv a vliv i na mravnost lidu, leží na jevu a mnohonásobnou zkušeností jest stvrzeno. V tom časopise najde duchovní pastýř vše, čehož jest mu třeba věděti o kterémkoli bratrstvu, buď že již v osadě jeho jest zaraženo aneb že se má teprv zaříditi. Zbožnému pak našemu lidu a zvláště těm osobám, kteréž jsou se některému bratrstvu přivtělily, poskytuje časopis tento velmi prospěšné a příjemné čtení. Za tou příčinou jej schvalujeme — — —“. Podobně jej i schválil a odporučil nejdústoj. bisk. ordinariat Brněnský

a kníž.-arcb. Pražský; a nejdůstojnější pan biskup Litoměřický měl tu milost, list náš spolkový, jak jsme se později dozvěděli, sám při duchovních cvičeních m. r. svému veleb. duchovenstvu odporučiti. Veleďstojná bisk. konsistoř Kralohradská ale vyslovila se o časopisu našem a spolu i o věci jím zastoupené výnosem od 5. prosince 1867, jak následuje, což i povinni jsme našim pl. t. spolupracovníkům a čtenářům, ve známost uvést: „Dosud vyšlá čísla v obsahu bohatá dávají velepotěšující důkaz o upřímné snaze, dosíci cílu sobě vytknutého ke cti Boží a ke spasení pilných čtenářů a spoluúčastníků. Zejmena jest tento s obzvláštní obezřetností a láskyplnou horlivostí spravovaný časopis spolkový ve vysokém stupni způsobným, aby katolické sebevědomí ve všech spolcích a skrze tyto v dalších křesťanských kruzích probudil a oživil, k dětinné úctě nejsvětějšího Srdce Ježíšova pobídnul a k rozšíření apoštolátu modlitby, který se nad míru prospěšným dosvědčuje, přispívati. Protož zasluhuje nerozdělené pozornosti všech duch. správců, kteří v něm nalezu mnoho látky k prospěšnému vedení zbožných spolků již stávajících aneb teprv přístě zařízených a sebe samy na srdečných, zbožností o křesťanskou láskou planoucích pojednáních a návodech občerství a vzdělají. — Biskupské konsistorium vidí se tudyž vedeno, jmenovaný měsíčný list vysoce- a veleďstojnému duchovenstvu a skrze ně učitelstvu, spolkům a všem zbožným věřícím nejsnažněji oddoručiti. —“ Jsme povinni, a neopomineme toho, často z celého srdce se modliti „Pán Bůh zaplať!“ nejdůstojnějším velepastýřům našim, že porozumíe naší snaze, slovem i skutkem nás tak milostivě podporují. Ukládá nám ale toto nád míru shovívavé a příznivé odporučení tu povinnost, abychom na cestě již ražené s pomocí Boží co den obezřetněji a důsledněji kráčeje, odporučení toho opravdu hodnými se stali, o což seč sil stačí se vynasnažiti chceme.

Ze jmenovaných již zašlých bratrství, která by se nyní s prospěchem znovu zříditi mohla, uveřejňujeme předně slavné druhdy bratrstvo „nejsv. Rodičky Boží a bolestné Matky Panny Marie“, v klášt. kostele Nanebevzetí P. M. v Polici nad Met. již 1592 začaté a 1666 stvrzené.

Bratrstvo nejbolestnější P. Marie.

(v chrámu kláštera Nanebevzetí Panny Marie v Polici nad Metují.)

Stanovy.

§. 1. Jakož všech jiných mezi věrnými křesťany ke cti hlahoslavené Rodičky Boží založených bratrství cíl a konec k tomu směřuje, aby se čest a sláva Boží a nejsvětější Marie Panny rozmnožovala a lidé se jak k modlitbám tak i k jiným pobožnostem a skutkům vzbuzovali: tak i tohoto bratrstva bolestné Panny Marie pod křížem nejhlavnější cíl a účel jest: památka hořkého umučení Páně a nejsvětější Rodičky jeho. A protož kdožbykoliv žádal k tomuto bratrstvu přivtělen a připojen býti, má horlivě slávu Boží v památce jeho svatého umučení a čest nejsvětější Panny v památce její bolesti pod křížem vyhledávati, o spasení duše své se starati a nejen sebe sama ale i bližního zvláště pak domácích svých ke všem dobrým cnostem a skutkům vzbuzovati a napomínati.

§. 2. Že ale taká bratrská společnost všech křesťanských chvalitebných mravů a cností školou býti má, proto mají především bratři společnou lásku, čest

a svornost vespolek zachovávatí, všelikého rouhání, hněvu, pomlouvání, svárů, různic, zlořečení, her neslušných, povyků, ožralství a jiných zlých skutkův podlé možnosti křehkosti lidské se varovati a jak se na věrné a pobožné syny též matky Panny Marie sluší, doma i venku, v městě i ve vsích a kdekoliv dobrý příklad na sobě poctivými a chvalitebnými obyčeji a mravy dávatí budou, aby takto jiní lidé k takovému bratrstvu a společnosti pohnuti a přivedeni býti mohli. (Téhož bratrstva přední správce a rektor perpetuus (ustavičný) bude J. M. dědičný Pán opat Brunovský na Brumově a Polici, a jemu přidání budou podříditel, 2 přísedící, sekretáři, 6 neb 12 rádců, opatrovníků atd. A ti všickni mimo J. M. Pána praesidenta nebo voliti nebo obnovovati se budou a jim pak ode všech bratří náležitá čest a poctivost a ve věcech bratrstva se dotýkajících poslušnost činěna a zachována býti má. Naproti tomu mají oni vyvolení chvalitebným chováním a příkladnými mravy se stkvíti, aby tím každý k pobožnému životu zapálen a všemohoucí Bůh oslaven byl.)

§. 3. Kdožbykoliv do řečeného bratrstva přijat býti žádal, má napřed jeden neb dva měsíce dle hodnosti nejprvé od starších jednomu k tomu nařízenému na učení odevzdán a poručen býti. Po čemž má v den ustanovený k sv. zpovědi přistoupiti a potom velebnou Svátost oltářní, vyznání víry katolické dle vydání sv. sněmu Tridentského vykonati, blahoslavené Rodičce Páně modlitbou: „sv. Maria“ se zasnoubiti; též na znamení lásky nejsvětější Panny Marie křížek přijmouti a bude zapsán a toho dne stane se účastna úplných odpustkův od jeho svatosti papežské uděloných.

§. 4. Aby pak k umučení Krista Pána a k bolestem P. Marie pobožnost zachována byla, má každý bratr ráno vstana Pánu Bohu poděkovati a ke cti pěti ran Kristových pětkrát Otče náš a tolik Zdravas říkati přidaje: „Stála Matka litující.“ Kdožby pak čísti, aneb tuto píseň říkati neuměl, vymodliž se místo toho: dvakrát Otče náš a Zdravas. Též budou bratři každodenně, bude-li jim možno, ke mši sv. choditi a večer po zpytování svědomí, co ten den zhřešili, a vykonavše jmenovaných opět 5 Otče náš a 5 Zdravas v prsy se udeří, křížek políbí přidajíce: „Jenž jsi trpěl za nás Jezu Kriste, smiluj se nad námi.“ Blahoslavené pak Panně Marii se poručí řkouce: „O Matko žalostná! pros za mne hříšného nyní i v hodinu smrti mé, Amen.“ Na to se položivše pokojně usnou. Poněvadž pak každý pátek v chrámu klášterním mše sv. o sv. kříži se koná, pilně k ní budou docházeti páni bratři a při ní „Korunku bolestnou“ říkati.

Svatá Anna, matka Bohorodičky.

(dne 26. července.)

Sv. Anna, matka Paňny Marie, narodila se, jak dodání vykládá, v Betlémě, městečku asi dvě hodiny od Jerusaléma vzdáleném. Podle otce pocházela z pokolení Leviova, podle matky z pokolení Judova. V nábožnosti a bázni Boží byvši vychována zasnoubila se v dospělých letech s Joachymem, mužem váženým a zámožným pokolení Judova, z rodu Davidova. Oba byli spravedliví před Bohem; jemu se líbiti, jeho svatou vůli plniti bylo jich nejrůcnější snahou. Avšak i na nich se vyplnila ta pravda, že miláckové Boží často těžce zkoušení bývají. Manželství jejich totiž zůstávalo dlouho neplodné, a neplodnost považována u Židů za tu největší po-

tupu a trest Boží. Snášeli sice trpělivě úštěpky krajanů svých, ale nepřestávali se modlití, aby Bůh tuto hanbu s nich sňati a manželství jejich požehnati ráčil, slibující, že by to dítě službě Boží zasvětili. Již se však byli značně sestarali, aniž byli vyslyšeni. Již počínala naděje jejich mizeti, an tu najednou zjevil se jim anděl s tím radostným poselstvím, že Bůh vyslyšel modlitbu jejich a že je požehná dcerou, která se má jmenovati Maria, ta že od narození milosti plna a Bohu sloužiti bude. Přislíbení toto se vyplnilo a když deři jejich milosti plné byla tři leta, zavedli ji dle svého slibu do Jerusalema a odevzdali ji kněžím, aby ji učili v chrámě službě Boží. Jak dlouho sv. Anna a manžel její sv. Joachim po tomto obětování Panny Marie živi byli, není známo; zdá se ale, že oba umřeli dříve než Slovo tělem učiněno jest, neboť písmo sv. nedává o nich žádné zprávy. Tělo sv. Anny bylo na začátku 8. století do Cařihradu, a od té doby chlubí se mnozí kostelové, mezi nimiž i arcibiskupský chrám Pražský jejími ostatky. — Toť krátká pověst o životě sv. Anny; mnohem delší by ale bylo vypravovati o všech milostech a zázračných pomocích, jakých sv. Anna svým ctitelům až do dnešních časů u Ježíše Krista, svého vnuka dle těla, vymáhá. Aby ale ctitelové Pána Ježíše a Marie Panny podzbuzeni byly, zvláště v tomto měsíci sv. Annou za ochranitelkyni, za patronku si vyvoliti, aby předešlých dvou měsíců dobrá předsevzetí vždy ve skutek uváděli a na cestě zbožné jednou již započaté nikdy neslábli, aby sv. Anna svou přímluvou jejich započaté dobré skutky nechala dozrati —; podáme k upevnění důvěry k Světici aspoň jednu zázračnou pomoc. *)

Ve farnosti *Gomane*, biskupství Maclovenského v Anglicku stalo se roku 1629, den po svátku sv. Anny následující. Když otec Jvo Samson právě s jinými pracovníky ve mlýně o zázracích sv. Anny rozprávěl, přinesla jistá osoba jemu zprávu, že nejmladší jeho dceruška, Johanna, do vody spadla. Jak mile a takovému neštěstí uslyšeli, přiběhli ihned k poznamenané vodě. Otec celý uděšený vstoupil do vody, aby vyhledal dcerušku, která již na dno byla se pohroužila. Když ji byl již dlouho marně hledal zároveň s jiným mužem, který za ním do vody vlezl, vzýval sv. Annu o pomoc spolu s manželkou, která na břehu na kolenou se modlila, a slíbili pouf k jisté kaple sv. Anny, jestliže by se jejich dceruška našla. A hle! jejich prosby nebyly nadarmo; otec našel ji v bahně, po které dříve celou hodinu marně pátral a sice na témže místě, kudy před chvílí vzývaje sv. Annu šel. I vytáhnul ji; ale s největší žalostí spozoroval, že celá již ztuhlá a beze všeho i nejmenšího znamínka života jest.

Rodičové ale, kteří moci přímluvy sv. Anny okusili, měli pevnou naději, že jim k životu přivede jejich milované dítko. V této naději zvětšili své sliby a prosby. Na začátku noci dostalo se jim té útěchy, že se jim zdálo, jako by jakési vzdechnutí slyšeli a pak zavrácení očí pozorovali. Když ale děvčátko ostatně nepohnuto zůstávalo, ani žádného znamení života nedávalo, počali pochybovati, zdali dříve

*) Dle Bollandy. Nynější osvnícený (!?) svět nevěří sice v žádné divy a zázračné pomoci a rád by i ty zazraky, které nám sv. evandélium o Pánu Ježíšovi a jeho apoštolích vypravuje na přirozené věci pouze vyložil a musí mnohdy k těm nejloupějším důměnkám své útočisté bráti. Avšak moc Boží ještě neochabla. Tak se zdá, že právě v tomto věrochladém času P. Maria místo si vyvolila, kde svou přímluvou chce činiti divy a zázraky, kterých svět co takových popřiti nemůže. Jestli to Filipisdorf, v severních Čechách místo, kde od roku 1866 mnoho nápadných, opravdu zázračných vyslyšení modliteb se stalo, o nichž též v příštích číslech „Školy“ spolehlivých zpráv přineseme.

dobře pozorovali. Avšak druhého dne odpadla všechna pochybnost, když děvčátko na úsvitě matce pravilo: „Já bych spala.“ Na tento hlas vyskočili rodičové radostí, a otec uchopil se bez prodlení hole poutnické a chvátal k kaple aby své dobrodinkyni díky vzdal. Takto zázrak, který biskupský vikarius Maclovenský (stolice biskupská bylo toho času uprázdněna) řádně a přísně vyšetřiti dal, nedá se nikterak popřati. Osm svědků svědčili pravdě a jiných 10 jejich svědectví podepsali. — To toliko jeden z nezčíslných zázraků, kterými sv. Anna svým ctitelům ku pomoci přispěla. Nechat nás povzbudí, abychom zvlášť tento měsíc jí zasvětili a ukážeme-li se co praví její ctitelé zajisté neodejdeme prázdní, když ji o nějakou milost prositi budeme.

Modlitba k nejsvět. Panně Marii a sv. Anně.

Přípisem posv. kongregace odpustků od 10. ledna 1815 udělil Pius VII. na věčné časy všem věřícím po každé odpustky 100 dní, když aspoň s kajícím srdcem následující modlitbu ke cti blh. Panny Marie a její matky, sv. Anny vykonají. Oni ale, kteří častěji se jí modlí, v měsíci aspoň 10 krát, dosahují na den sv. Anny (26. července) plnomocné odpustky, když na ten den sv. svátosti hodně přijímají, chrám Paně zbožně navštíví a tam na úmysl sv. Otce se modlí.

Modlitba.

Zdrávas, milosti plná, Pán s tebou: tvá milost budiž se mnou: požehnaná tys mezi ženami a požehnaná budiž svatá Anna, matka tvá, z níž beze skvrny a beze hříchu vyšlas, Panno Maria. Z tebe ale narodil se Ježíš Kristus, Syn Boha živého. Amen.

Spolkový Kalendář.

Červenec.

Měsíc letní, tak stojí v kalendáři obyčejném, nebo začalo právě druhé počasí v roce, jenž slouží leto. V kalendáři pak tvém milý čtenáři! v kalendáři duchovním, duševním, nebeském bude nejpřiměřeněji státí nadpis: Červenec, měsíc lásky nebeské.

Tuto lásku svatou nám láže slovo Boží: „Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého a z celé duše své a ze vsí síly své i ze vsí mysli své -- a bližního jako sebe samého.“ (Luk. 10, 27). Ale co jest to: „milovati Boha?“ co jest to „lásku“ nebeská? ... Jest to cnost křesťanské duše, a sice ta nejpřednější, nejpotřebnější, nejvyšší — o kterou přede vsím máme Boha profiti, pak ale i sami se v ní cvičiti, si ji zaopatřiti a zachovati. Jak to ale poznám, zdali lásku tu mám? Slyš: láska nebeská jesti takový směr duše, že si Boha nade všecko, na prvním místě vážíme, Semu se zcela oddáváme, takže svědomitým plněním Jeho příkázání chceme se Mu zalíbiti a Jej vždy u sebe míti, milosti Jeho. Praviš, že tomu dosti nerozumíš! nic nedělá jen když to plníš; jak praví blahosl. Tomáš Kempenský „lépe jest lásku plniti skutkem nežli pojem lásky věděti.“ Nermuť se proto, že newíš dobře co jest láska nebeská, co jest milovati Boha; jen miluj a v lásce svaté se cvič, o ostatní se nestarej. A jaká jsou pravidla u milování Boha? Písmo sv., Syn Boží sám ti je podává, a sice: 1. že první a nejslavnější při tom věc jest — zachovati příkázání Boží; neboť pravi: „Kdo má příkázání má a zachovává je, ten jest, kterýmž Mne miluje,“ (Jan 14, 21) a již před tím: „Milujete-li Mne, příkázání má

zachovávejte," (w. 15.) a opět (w. 23): „Miluje-li kdo Mne, řeč mou zachovávatí bude," a jako by to nebyl ještě dost jasné řekl opakuje (15, 14): „Vy jste moji přátelé, učinite-li co já přikazuji vám." 2. Lásky ta musí býti stálá, jak w štěstí, tak i w neštěstí, jak w radosti, tak i w žalosti, jak w potěšení tak i w zármutku musíme, s celým srdcem Bohu býti oddáni stejnou měrou . . . právě tak jak činil Kristus Pán, z lásky k nám, ač mnoho radostí a potěšení nezajil mezi lidmi nevděčnými, za to zármutku a soužení dost a dost, ano i přehořké utrpení a neboleštnější smrt, a přede . . . „milowaw své — až do konce je milowal" (Jan 13, 1). Proto i napomíná nás k stálé, wytrvalé lásce, která se ničím nemění, ničím nedá obloučiti od přestlabkého předmětu milowání; praví totiž: „Zůstaňtež . . . t. j. setrvejtež . . w milowání mém," (Jan 15, 9), aby nám nemusel vyhýkati, jako onomu biskupu (w Zjev. sw. Jana 2, 4): „Mám něco proti tobě, totiž, že jsi tu první lásku swou opustil." Lásky nasse musí býti prawdou toho, co často nábožně zpíváme:

„Jestli mne miluješ, Tě miluji,
Jestli mne zamrhneš, Tě miluji,
Jestliže mne tresceš, **neměním se,**
Pašli zatratit chceš, nebudím se."

K takowéto hrdinské lásce, aby jsi dospěl s pomocí Boží, uvažuj pozorně a nábožně příklady Swatých, jež nám čerwenec podává.

1. Sw. Rumold, arcibiskup a mučenník w Mecheln (w Nizozemích) — příklad k následowání wšem zámožným a wznešeným toho swěta. Bylť syn krále Štotského Dawida a matky Cecilie kněžny sicilské. Po ukončených študiích byl w roce 16. věku swého, dle wůle otcovy ustanowen w úradě dworském, neměl wšak žádného zálibení na rozkoších a radowaních dworu králowského, toužilť jediné „po domu Hospodinowě", proto býwal často w dobách woluhách, kde se jiní dwořané wespolek obwešelowali, nalezen w kapli domácí, kde pokorně, kleče mobilil se k Dci nebeskému. Z mobiliby nábožně přícházelo mu wšelké potěšení a posilnění w bojích proti sláwě swětské tak weliké, že odřeknutw se práwa na korunu otcowskou zvolil si chudého Ježíše následowati w statou duchowním, kněžském, kde biskupem w Dublině, napotom arcibiskupem w Mechelu učiněn zasloužil si i korunu mučennictwí. Na tomto Swatém widíme prawdu slow písma sw. (Řim. 5, 3. 4. 5): „Soužení trpěliwost působí, a trpěliwost zkússení, zkússení pak nadějí, a naděje nezahanbuje."

2. První čtvrtek.

3. První pátek. Památka pokory Panny Marie. „Pokora, praví sw. Bernard, jest základ a ostraža cností, a to wšim právem; nebo bez pokory nemůže se žádná cnost jiná w dusi uhostiti. Kdyby kdo i wšechť cností měl, opustily by ho ihned, jakmile opouští pokoru." Bůh miluje pokoru tak welice, píse sw. Frantisek Saleský, že tam pospíchá, kde ji spatřuje. — Před narozením Páně byla tato krásná a tak potřebná cnost neznámá; proto přišel Syn Boží na tento swět, aby nás w ní wyučil, a chtěl abychom Jej w ní nejvíce následowali: „Učte se ode Mne, neboť jsem ti chý a **pokorný** srdcem." (Mat. 11, 29). Jako ale we wšech cnostech Maria Panna byla první a nejdokonalejší učennici, bylat to zvláště w pokore, pro kterou zasloužila nade wšechť stwoření býti powyšenu." Sw. Alfons Liguori.

4. Sw. Prokopa, (viz Škola roč. I.) Památka Panny Marie potěšné, t. j. památka wšech milostí, které nebes Králowna sklíceným a zarmouceným udělowala, uděluje a powožby až na konec swěta udělí potěšením swým; proto k ní wolejme zvláště dnes: „**Potěšení** zarmoucených . . . oroduj za nás."

5. **Ś.** Cyrilla a Metuda čili Metoděje (Strachoty) wtz ročník I. letos se musí někde přeložiti na 7. toho měsíce k vůli slavnosti dnešní neděle, totiž: **Nawštívení Panny Marie**, které se vlastně 2. července má slawiti. Předmět slavnosti té a památka je známá, méně wšak známá příčina zawedení w církwí Boží. Zawedl slavnost tu asi roku 1380 swatý Dtec Urban VI., jenž sprawoval církwu Boží za času hrozných rozbrojů a přejalostné roztržky, w nž si neposlušní kardinallowé zwolili protipapeže Klimenta VII., prawý pak nástupce Urbana VI. totiž Bonifác IX. zawedl slavnost r. 1389 w celé církwí katolické. Roztržka ta neschlastná trwala asi 50 let. — Ke cti Nawštívení Panny Marie zawedl sw. Frantisek Saleský r. 1619 zwlášttní řád „řeholnic od Nawštívení Panny Marie“ řecených, z kterějto řehole byla i blahosl. Markéta z Alacoque. Dnes též první neděle w měsíce — a poslední w pobožnosti Gnedělní k sw. Aloisi, která se i jindy do roku může konati; wšak odpustky jen jednou získáme; také se ty neděle musí nepřetrženě zachowati.

6. Pondělí slyše mši sw. nábožně a za duše w očistci ji obětuje získáš plnomocné odpustky i bez sw. přijímání (jedinké to odpustky plnomocné i mimo zpráwu Boží), konáš-li denně hrdinský skutek lásky k dušičkám, t. j. obětuješ-li wšech modlitby a dobré skutky za živobytí swého i ty za tebe obětované po smrti — nejblahosl. Panně Marii, aby je za duše w očistci obětowala Bohu. Dnes též slavnost nejdrazší **Křtowa Kristowa** pro naše spasení prolité.

7. Sw. Sisoos veliký, poustewník na hoře sw. Antonína w Thebais (w Egyptě). Sisoos opustil již w mládí swět a jeho marnost a rozkoffe, a odebral se na poušť, aby neztratil duši swou nesmrtelnou u prostřed zkaženého swěta, ale ji spasil. Jestli patron smíření se nepřátel a k přemáhání hněwu a pomsty. Řdysi mu sdělil spolubratr, že se prawě ubírá k jinému, jenž ho těžce urazil, aby se na něm pomstil. Sisoos se přičiivil, aby mu takový nekřesťanský úmysl wmyl; že wšak žádné domlouvání newedlo k cíli, řekl k němu: „Bratře! alespoň se dříve se mnou pomodli, nežli půjbeš se pomstit,“ a modlil se s nim takto: „O Bože! nebylo zapotřebí, že jsi sobě samému ponechal pomstu a ospravedlnění uražených, neboť myslí tento bratr můj, že bychom se sami měli pomstiti.“ Sotwa uslyšel mstivý bratr slowa ta, ihned padl skrouffeně k nohám našeho swětce a nepříteli odpustil. Sisoos zemřel l. P. 428.

8. Řádkou středu získají plnomocné odpustky oudowé bratrstwa ze sw. Štapulky Karmeliském, owšew po zprávě Boží. Wšak se připomíná wšem čtenářům našim, že plnomocné odpustky získáme jen tenkrát, kdž skutečně žiwota swého napravujeme; kdo sice se zpovídá, lituje, slibuje atd., awšak nemá prawé předszewjetí, že se skutečně chce polepsiti, a nikdy, nikdy wice nehřěsiti, kdoby třeba jen k wšednímu hříchu, (ku př. marnosti w oděwu, nebo lenivosti w stáwání) měl náchyllost; náklonnost a nechtěl se upřímně i w tomto wšedním hříchu přemáhati, nezískal by žádných odpustků. Dost možná tedh, že mnohý z nás pojud — ani **jedinkých plnomocných** odpustků nezískal! Wšak co nebylo posud, dá se naprawiti, nahrabiti — odložme upřímně tu náklonnost k hříchu ač jen wšednímu, polepsíme se opravdowě, pak — pak zase získáme wšech odpustky. Polepsení žiwota — tof nejhlawnějšší wýmínka k získání odpustků.

9. Památka Panny Marie zázračné, t. j. památka wšech zázračných uzdravení a pomoci potolení lidskému Bohem prokázaných na příměluwu nejsw. Panny Marie.

10. Sw. Waldomer **řemeslník**. Báže? řemeslník? tak tedh w stawu mém chudičkem mohu býti dokonalým a swatým? Ba owšem, w každém stawu lze s pomocí

Boží a vlastním přičiněním se býti dokonalým křesťanem a někdy velikým Svatým v nebesích. Sv. Valdomer byl svého řemesla kovář v Lyoně (ve Francii). Poněvadž byl chudých rodičů syn, nemohl se vědám učiti; naučil se vsáť ob maličkosti Pána Boha báti a Jeho den ke dni více milovati; a to jesti zajisté nejvyšší věda a umění Svatých. Býlť přívětivý, wlibný, srdečný a upřímný ke každému, při tom vsáť i opatrný a křesťanský prozřetelný. Ať se těžce musel žiwiti těžkým řemeslem, předce nikdy nenařikal na své řemeslo, nikdy nereptal ale hleděl se i v řemeslničím stavu zdokonaliti a postwěcowati modlitbou a shromážděnou myslí. Wssecky jeho práce byly zaswěceny dobrým úmyslem, Bohu se zalibiti. „We jmenu Páně! we jmenu Páně!“ tak wolal, při každém udeření s kladivem. Každou neděli a každý swátek býwal na službách Božích, pilně též nawštwěrowal kázání a křesťanská cwičení, a co dobrého a spasitelného slyšel, chasníkům sdělowal, kteréž po každé hleděl k lásce Boží pomzbuditi, a protož netrpěl u nich žádný hřích, žádnou lhostejnost we wře, ale příkladem i slowem wedl je k bohobojnosti. K sobě býwal velmi přísný; co si z těžkého řemesla wybělal, často si utrhowal, aby chudým mohl uděliti almužny. Wsáť ale wssecky své dobré skutky z pokory před jinými tajil. Wsfude měl Boha na mysl, wssecko co činil, jen z lásky k Bohu konal. Konečně na prosbu jistého opata w klášteře poslední čas ztráwio swatě zemřel r. 660.

11. Památka sw. Otce Wenedikta, wiz ročník I. Dnes též památka sw. Mariny z Eskobar, patronky dítek w lásce Boží. Neboť když od zbožné tetičky, již byla na wychowání dána, mnoho spasitelného byla uslyšela, jmenowitě o milování Boha nade wssecko, tázala se maličká: „Ale, tetičko, co pak jest to, milowati Boha nade wssecko?“ Z odpowěděla teta: „To znamená, milowati Boha více než otce, neb matku a wssecko na swětě.“ Dítě pak, když bylo samotné, poslelo pod křížek Páně a sepjatýma rucíčkami zwolalo častokráte: „O máj Sežíšťku! já Tě miluji více než tátinka, více než maminka, více než tetičku, ano více nežli wssecko na swětě.“

12. Druhá neděle, o kterou nemáš zmesťkati plnom. odp. na modlitby (denní po celý měsíc wykouané) ráno: „Zdráwas Králowno“ a wečer „Pod ochranu Twou“ na úmysl, za dostučiníti za křiwby Rodičce Boží a Svatým učiněné a za rozmnožení úcty k jejích obrazům profiti.

14. Sw. Markéta, panna a mučednice. Čistota a láska, toť ty dvě nejwzácnější cnosti, w nichž máme jmenowitě sw. pannu nebeské následowati. Sw. Markéta se wyobrazuje s křížem w prawici, a drakem uwázaným pefelným pod nohama. Kříž w prawici nám připamatuj slowa sw. Jana Zlatonstého: „Kříž pokoruje pých, zapuzuje wssecku wlašnost, wede k trpěliwosti a ziewuje marnost wssech wezdejšších wěel.“ A slowa hl. Tomáše Kampenstého: „W kříži spasení jest, w kříži žiwot w kříži ochrana před nepřáteli, w kříži naplnění sladkosti nebeské, w kříži síla myslí, w kříži radost ducha, w kříži nejvyšší wrchol cnosti, w kříži dokonání swatosti. Meníť spasení duffe, ani naděje žiwota wěčného, jediné w kříži.“ — A uwázaný drak připamatuj nám slowa sw. Augustina: „Dábel jest jako pes uwázaný na řetěze: štěká a dráždi ale kousnouti nemůže leda toho, kdo se mu sám podává. Wsťkodi nucením než jen raděním, on toliko žádá aby chom smolili, ale smolení wynutiti nemůže.“ Tělo sw. Markěty odpočiwá prý w Monte Fiascone w Toskánsku, jedno celé rameno pak w klášteře u sw. Markěty, blíž Prahy, kde se chová w přetrásné a památné skřini u oltáře Panny Marie a dáwa se wědicím po celý oltář líbati. Na hlavním oltáři je pozlacená socha téže swětice w tělesné velikosti. Eti se co patronka děstě w čas velikého sucha a ob jen co patronka šťastného porodu.

14. Sw. Bonawentura kardinál, biskup Albánský, z řádu sw. Františka. Jako

šám z rozjímání umučení Páně čerpal vřelou vědomost a svatost života křesťanského, — říkával ukazuje na kříž Páně: „Ehle kniha z nížto se učím, z níž i jiných vyučuji“ — tak i nám, jmenovitě teholnkům a kněžím odporučuje rozjímání Krista utřížovaného. „Ustavické rozjímání Jeho“ mluví, „pomznáší mysl k Bohu; ukazuje co činiti, co rozjímati, co věděti třeba. Rozněcuje k lásce a dobývá síly, i nejtěžší věci trpělivě snáseti; posvěcuje myšlení, řeči i skutky.“ — Dále pomzbujuje k dobrému sebe samého poznání. „Poznávej dobře 1. spáchané hřích, 2. každodenní chyby, 3. nebalost v dobrém, 4. naklonnost k smyslůsti a marnosti 5. hled vždy na srdce své.

15. Sv. Vindřich, římský císař. Je se uprostřed marného světa a prací panovníckých věnoval cnosti, dokonalosti, toho mimo jiné bylo příčinou zjevení na hřbitově Řezněnském u hrobu sv. Emmerána, kde v tiché noční době nábožně se modlil. Viděl totiž nad hrobem na zdi napsáno: „Jestě ssest“, a považoval to za znamení úmrtí „Jestě ssest dní“ pravil sám k sobě, „a zemřeš; i připravoval se proto s největší skrousseností na hodinku smrti. Je nepřisla po ssesti dnech, pravil si ještě ssest — neběl . . . potom: ještě ssest — měsíců, . . . dále ještě ssest — let, a takto den za den, měsíc za měsícem, rok za rokem připravuje se na smrt dosáhl veliký stupeň dokonalosti a svatosti křesťanské. „Jdi a čin podobně“.

Dnes slují i vzývati a ctiti panenskou jeho choť sv. Kunhutu (Kunegundis) P. M. Dnešního dne r. 1099 vyhodil Bohumír Bouilonský na přímluvu Rodičky Boží město Jerusalemské z rukou mohamedánských.

16. Slavná památka Panny Marie z hory Karmelské, t. j. výroční den zjavení se nebes Královny sv. Simona na hoře Karmel v Palestíně, v zaslíbené zemi; kde tentýž světec navštívil co generální wikář své spolubratry dle jména hory nazvaných Karmelitánů, z kteréhožto kláštera se po celé zemi byli rozšířili. Zavedl totiž sv. Šimon pobožnost ustavičnou k Rodičce Boží, nad čímž jemu dnešního dne asi r. 1245 ve zvláštním zjavení své zaslíbení vyslovila a nad to i zvláštní odznak ctitelů zanechala, totiž sv. sřkapulír s tím dvojitým zaslíbením: 1. že kdo zbožně u sebe chováti bude řtat ten, v těžkém hřích nezemře, „neolufi muš pekelných,“ a 2. že nejbližší sobotu po úmrtí, pakli se toho hodným prokázal, vysvobozen bude z očistce.

W Cáhách (Lachen), v někdejším městě korunovačním starých císařů — výroční památka zasvěcení prvního kostela ke cti Panny Marie, jejíž císař Karel Veliký dal vyřtavení, a jejíž papež Leo III. u přítomnosti 365 biskupů a opata posvětil.

Též památka sv. Alešse, jenž v první noci po uzavřeném řnátku manželském z lásky k Bohu nevěstu a rodiče opustiv chudíků život vedl na poutích, až konečně v domě otcovském nepoznan, co chudý žebrák zemřel. Patron zdrželivosti snoubenců.

18. Sv. Arsenius poustevník praví: „Tři slova vedou k životu: Utíkati, mlčeti, trpěti“: Utíkati před hříchem, před zlou společností, před každým pokusem; . . . mlčeti ke řivdám a nřázkám . . . trpěti vřsecko z lásky k Bohu.

19. Je úcta k nejsl. Panně Marii mocná ie i k zachování života vezdejšího, řkusil sv. Vincenc Paulánský, anť vysvobození z otroctví nepřátelského přímluvě Rodičky Boží měl děkovati.

20. R. 910 oblehli Normanné město Chartres (ve Francii); je skoro bez hradeb bylo peuých, neměli obhvatelé mnoho naději k zachování sebe; proč se utekl pod ochranu Rodičky Boží a řstatně byl zachráněn; neboť pojednou přitáhl Řichard, kníže Burgundský na pomoc a přemohl nepřátely.

21. Sv. Praxedis, dcera sv. Prudencia, senatora římského, řestra sv. Prudentiana — rořina Svathů, v jejichžto domě řonával sv. apořtol Petr svatá tajemství

(mssi sw.), jať dosvědčuje posud zachovalý kam. oltář dřevěný s nápisem: „Na tomto oltáři obětował sw. Apofftol Petr Tělo a Krew Páně za živé i za mrtvé ze rozmnožení počtu věřících.“

22. Sw. Maří Majdalena kajicnice. Majdalena marná, smyslná, hříšná . . . páchá hřích za hříchem, přidává nepravost nepravosti . . . wšak již ji hledá milosrdný Pán, již ji milostí Swou nalezl, již klečí u posvátných nohou jeho plna skoussenosti o lítosti ano zcela změněna — již jsou ji odpustěny hřích, z hříšnice veliké učiněna veliká milownice Páně po miláčku Páně sw. Sana, snad největší z učenníků a nábožných žen. — Zhřeštil jsi? Mezousej — následuj jen kající Majbalenu — Jen pravé pokání přináší pravý pokoj srdce.

23. Sw. Apollinar biskup a mučedník. Vzácná jesti památka toho světec, neboť byl učedníkem knížete apofftolů, sw. Petra. — Od něho též byl se naučil zmužilosti a wytrwalosti i w nejtěžších pracích, w nichž i wlastní život nasadil, aby koruny získal pro wíru Kristowu. Těšil se w tom zajiště bláženým příslibem Syna Božího: „Kdo ztratí život swůj pro mne, nalezne jej.“

24. R. P. 718 zvíťežil Belbus I. král Španělský s několika 1000 wojíny nad nešťetrným mojkem Saracenů, asi 20.000 bylo pobito, 60.000, nalezlo we wodách smrt . . . jať wděný král dosvědčil, stalo se to po wroucném wzhýmání mocné nebes králowny.

25. Sw. Jakub. Wětší apofftol nazván, poněwadž byl postarší wětší než druhý Jakub (1. kwětna), nebo spíše, že dříve k úřadu apofftolskému byl zvolen. Byl též první ze sw. Apofftolů umučen.

26. Sw. Anna, matka Bohorodičky, rodu wznešeného, w městě Dawidowě, w Betlemě narozena. Jest patronka wšech matek křesťanských u wychování dítek.

27. Sw. Pantaleon, lékař a mučedník — patron lékařů křesťanských a nemocných.

28. Sw. Telsu s, pacholátko, mučedník se sw. Nazariem, jehož na cestách jeho kazatelských následowal a podporowal. Kdo si tu newzpomene na slovo Kristowu u sw. Mat. 21, 16: „Z úst nemluwnátek a těch jenž prsy požiwají, dofonal si chwálu.“ (Žalm 8, 3).

29. Sw. Marta, sestra Maří Majdaleny. Připomíná nám slova Páně: „Marto, Marto, pečlivá jsi a rmoutíš se při mnohých věcech, ale jednu hoť jest potřeba.“ (Luk. 10, 42).

30. Sw. Božena (*Beatrix*), sestra sw. mučenníků Simplicia a Faustina, wznáwala spolu s nimi neohroženě wíru Kristowu za času ukrutného krále Diokleidána. Byla uzamčena do žaláře a tam zardousena.

31. Sw. Ignác, jehož přemáhání sebe samého mnoho stálo bojů, učí nás, kteral i my potřebný ten boj šťastně můžeme ufončiti, totiž pod ochranou Rodičky Boží; neboť ji wzhýwal na počátku, k ní se utíkal w boji samém, ji děkowal po šťastném boje ufonění, proto se nyní již raduje s ní wěčně blažen w nebesích.

Hus v Kostnici.

(Zasláno.)

Není pochybnosti, že Božskému Učíteli v naší Škole mnoho záleží i na tom, jak si jeho ditky — čtenářové „Školy“ Božského Srdce Páně — i doma a u veřejnosti občanské počínají a se chovají; nestačí tudíž, aby jeho pomocníci — dopisovatelé do „Školy“ — křesťanské duše počovali jen o chování se v kostele a doma v čas modlitby a duchovního čtení — i ostatní život našich čtenářů musí býti v pravdě křesťanský, katolický, smýšlení křesťanské, katolické; řeči necht jsou křesťanské, katolické, jednání čistě katolické.

Mnohý ze soudných čtenářů již uhodne, kam as míří článek tento? Stalo se ve dnech právě minulých a mluvilo se mnoho a tak děje a připravuje se mnoho, při čemž duše v pravdě křesťanská, katolická nemůže a nesmí býti lhostejná. Mním tu 1) v Praze řeči a počínání si při kladení základu ne „národního divadla“ — ale národního divadla v čas služeb Božích na největší v Čechách slavnost církevní na sv. Jana; a 2) přípravy ano již i úmysl pouti ne do Kostnice k památníku Husovu, ale k Husovi „svaté paměti,“ k „mučenníkovi“ velikému. — Tim chci říci: ad 1) že národní divadlo vystavěti jesti dílo zajisté znamenité, veliké, a bude-li se v divadle tom jen mravopoděstnost a skutečná věda pěstovati, i chvalitebné — ale nemělo se kladení základu diti v čas služeb Božích a za pronášení řeči, která by kritikou Božského Učitele dobrou polovici byla pozbyla; ad 2) pak chci říci, že dobře jest oslavovati památku znamenitých mužů národa, jeho „otců“ a „křesťitelů“, co se týká národnosti, ano že jest to povinnost naše, že však sluší ve všem jiti prostřední „zlatou“ cestou. Nechci připomínati, že nejsou Hus a Žižka ani nejprvnějšími ani nejhlavnějšími „velikány“ národa našeho, že čítáme Bohu díky na sta jiných v pravdě a v skutku zasluhujících mužů, že se zásluhy Husovy a Žižkovy o národ česko-slovanský daleko nerovnují zasluhám mnoha jiných výtečníků atd. — jen jedinký předmět k dobrému uvážení pro všechny, jichž se to týká, a jenž snad ze zvědavosti dnešní číslo „Školy“ k vůli tomuto „Zasláno“ do rukou vzali, bych zde položil: známť něco vyššího než národnost, známť věc potřebnější nežli uvědomění národní — jest to víra svatá, víra **katolická**, bez nížto (kdo ji z vlastní viny uzná, nepřijímá, neb kdo ji z jakékoliv příčiny opouští) nelze nikomu k spasení přijíti.

Neboť pravda jest jen jedna, a **nemůže** být dvojí; víra Kristova jest jen jedna a **nemůže** nijak a nikterak býti dvojí. Buď mají protestanté neb jak si říkají evangelíci pravdu a my všickni, všickni jsme v bludu — anebo katolická víra jest pravá víra Kristova, a ostatní vyznávači všickni, **všickni** jsou v bludu. Jedno z těch dvou — jiného není možná. Nerci: „oni ale přece také mohou míti pravdu!“ nikoliv přáteli, to není možná, jak pravím, pravda jest jen jedna, buď tedy my — anebo oni, a to všickni mimo nás jsou v bludu; a mám tobě co katolíku, jenž dobře znáš Božský původ své svaté víry od Krista Ježíše a původ i počátek vyznání luteránského neb augsburgského neb helvetského, mám tobě teprv vysvětliti a dokázati, kdo z nás je v bludu, mám ti ukázati, že jen to učení, jen ta víra jesti víra Kristova, kterou Pán zanechal svatým apoštolům pod vedením sv. Petra, kterou nám káže nástupcové apoštolů, biskupové pod vedením nástupce sv. Petra v Římě, čili římského papeže; to jest víra katolická! . . . Věru tak mnoho, tak krásného, tak přesvědčujícího již bylo psáno, nejen asi před 100 lety, ale již před třemi sty lety, (ano máme-li jinověrce starší na myslí více než před tisíci lety) k obrácení evangelíků, a to i od samých evangelíků, že za našich časů evangelíci nemohou více s dobrým svědomím ve svém vyznání setrvati, (jak snad jindy s dobrým svědomím mnohý neznalec víry právě ve svém vyznání dobře činil a tak ke spasení přišel, ač neměl víru katolickou), ale nyní při tom nesmírném množství spisů k dosvědčení jedinké pravdy ve víře katolické, musí jim každým dechnutím **to obávání** povstati, že by snad přece měli se lépe poučiti, až by k poznání pravdy ve víře katolické přišli.

Jmenovitě ale to platí o **jejich vůdcích**, kazatelích, pastorech, evangelických farárech, kteří dobře znajíce původ a počátek svého učení a vyznání, dobře též znajíce písmo sv., že tak — jak oni — Kristus Pán neučil, nekázal, ani nenohu pochopit jak mohou déle setrvati ve svém učení a tolik nešťastných duší s sebou činiti nešťastný mi, **an je všechny**, od první až do poslední, **všecky bude někdy Pán z jejich rukou žádati!!** Nerci: „ale, oni přece jsou nábožní, hodní, spravedliví, bohabojní, dobrotiví atd.“ To všechno připouštím a chválím, ano uznávám, že často pravda jest, co mi nedávno řekla katolicka o svém evangelickém manželi: „on jest hodnější nežli já“. (krásné si dala vysvědčení, není-li pravda?) — ale to zbožné jednání je nespasí; pakli jen mají tušení o tom, že jejich učení teprv povstalo po více jak 15 set let po Kristu, že tak, jako jejich kazatelé, nekázal Spasitel, a že právě proto ti nejučenější z jejich vyznání do cirkve katolické se navracují . . . pak již s dobrým svědomím nesmějí zůstatí ve svém učení, nesmějí před pravdou srdce zatvrditi. Nerci nikdo: víru, kterou jsem od rodičů dostal, chci zachovati . . . zásada taková nemůže a nesmí platiti u věci, kde se jedná ne o zlatku, ne o stovku, ne o tisícovku jen — ale o spasení věčné!!! Dost možná, že rodičové, prarodičové evangelíka přišli k spasení, — poněvadž nevěděli dobře a neznali víru katolickou ale mysleli si, že to je jen jiné vyznání, na kterém tak mnoho nezáleží; oni tedy drželi se své víry, svého učení, podle něho spravedlivě, bohabojně živi byli, měli — jak se říká — dobré svědomí (*bona fide*); ale jak řečeno, **za našich pokročilých, vzdělaných ve věcích víry časů** takové dobré svědomí ve vyznání evangelickém míti, nelze více, to jest: **nemožné** jest, aby nyní kdo si myslel, že víra katolická je jen jiné vyznání, že možná pravdu má, možná také že ne, že jest i v jiném vyznání pravda a tudíž i spasení.

Po této krátké zacházce navratíme se zase k předmětu svému o poměru víry svaté k národnosti. Národnost nám je svatá, prospěšná, nesmíme si ji dát vzíti, a nedáme si ji vzíti . . . však ale národnost nás nespasí; kdychom byli sebe — proslulejším národem, kdychom byli ná-

rodem nejpřednějšími na celém světě — tím spasení nezískáme, . . . víra, víra katolická jest to, která nás jediné může spasiti a spasí, pakli dle ní živi jsouce až do smrti v dobrém setrváme. Jelikož mi tedy víra svatá nevyhnutelně jest potřebna, národnost však jen prospěšna, musím si na prvním místě, na prvním pravím, vážit víru svatou, pak teprv národnost, musím na prvním místě zastávat víru katolickou, pak teprv národnost, a nemohu nikoho míti za dobrodince, hdo mi u víře svaté byl překážkou, pohoršením, závadou — i kdyby co se národnosti týká byl skutečně ten nejprvní. Toť Žizka, toť Hus. Dejme tomu, že skutečně pro národnost a literaturu českou jsou na prvním místě . . . jakmile se mi dokáže, že mi u víře katolické byli pohoršením, závadou — pak přestává mi jeden jak druhý býti vzácným, cti-hodným; pak se obrátím s úctou svou jen k těm „velikánům“ národnosti a literatury, kteří — jsou-li neb byli jiného vyznání, — alespoň žádnou překážkou ve víře svaté nebyli a nejsou.

Nerci nikdo: „Hus byl ten nejpoctivější člověk, bez úhony“ . . . všecko dobře, i já to připouštím, ano ještě více připouštím, že dobrou věc zamýšlel, že chtěl skutečně v církvi katolické panující zlořády napravit . . . k tomu však nebyl on, jako l. P. 1868 ne já ač kněz jsem, určen, k tomu, ani já ani on neměl moc a právo, to jest věc celé církve (vyučující), to jest všech biskupů co nástupců sv. apoštolů; neboť nedal Pán knězi jednotlivému aneb docela nekňezím moc ustanoviti zákony, nýbrž sv. apoštolům a tudíž i nástupcům jejich biskupům dle poslušnosti své po nich a jen po nich v úřadě svém ustanoveným, kterýmžto i pravil: „Kdo vás slyší, Mne slyší, kdo vami pohrdá, Mnou pohrdá“ (Luk. 10, 16), a opět: „Jestliže pak ani církve neposlechne, budiz tobě jako pohan a publikán.“ A hle toť vina Husova — snad (?) je dinka jak pravím, neboť já vše připouštím — vina Husova: neposlušnost, vzdorovitost proti církvi!!

„Ale to byli hříšní biskupové, jmenovitě hříšní papežové!“ Dejme tomu, že tak jest — ač není stý díl pravda toho, co se praví, ale dejme tomu, že tak bylo — zůstali nicméně biskupy a nástupci sv. apoštolů, tu nanejvýš platí slovo Páně: „všecko, cožbykoli vám řekli, zachovávejte a číte, ale podle skutků jejich netiňte.“ A touto vinou svou dal v celé církvi převléké pohoršení ano i v státu nešťastnou dobu. Nechválím ovšem pálení jeho, lituji velice, že světská vrchnost tak s ním nakládala, když biskupové vyřkli, že jesti kacířem — avšak spásy-chtivé duši nemůže býti Hus „mučenníkem“, aniž se o něm může říci Hus „svaté“ paměti, aniž může kdo lhotejným býti při zamýšlené pouti do Kostnice a vůbec při všem, co jen dost málo dává zá vadu ve víře svaté. A proto opakují ještě jednou, jelikož mi sv. víra nevyhnutelně jest potřebna, musím si ji předně na prvním místě, ne teprv na druhém, ale na prvním místě vážit, a nemohu považovati za drahou osobu, kdož mi u víře sv. jakkoliv byl závadou, byť by to byl bratr můj, ba vlastní otec neb matka, kteráž mne pod srdcem nosila!

A za druhé — žádá-li se k zachování mé svaté víry, kteráž jak již víme nevyhnutelně nám jest potřebna k spasení nějaká oběť, kdyby sebe větší byla, musím ji dáti, nesmím toho želeť ale pamatovati, že raději všecko, všecko zanechati třeba, pakli od toho závisí zachování víry.

Snad tím myslí velebný pán — „Bilou Horu?“ Ano „Bilou Horu“ tím myslím. Vím a cítím také co Čech ztrátu tak velikou, že mnohému krvácti musí srdce při vzpomínce na to — ale tak muselo přijíti, měla-li se víra katolická v Čechách zachovati. Národnost a katolická víra bojovali na Bílé Hoře, Bůh popřál a mocné orodování svaté Bohorodičky vítězství víře katolické; — proto ač co člověk, co Čech truchlím nad ztrátou převelikou, ač putuje na Bilou Horu (právě s ní přicházím), slzeti bych měl, co za následky mělo vítězství pro národ český — co katolík však musím vděčně k nebesům hleděti a zbožnou modlitbu zasílati na poděkování Bohu i přemocné jeho Rodičce.

Nerci nikdo, že by se poměry byly zjinačily, že by čeští stavové byli víru katolickou přijali a všude rozšiřovali — to se nyní snadno řekne, právě tak jako žeby Šavel se byl v Damašku obvátil, kdyby nebyl cestou k zemi poražen býval, nebo že by zoldněři Herodesovi nebyli Ježíška zabili, kdyby od Panny Marie zůstavši v Betléme byli slyšeti, že je to Syn Boží!!

Za takovými poměry jesti to nad miru politování hodné, že se ve všem a všude jen národnost na vrch staví, na víru však katolickou zcela zapomíná; politování hodný každý kdo mluví o Bílé Hoře co „hrobu naší slávy“ a předce myslí že je katolíkem, kdo se těšil na slavnost národního divadla v den sv. Jana, místo chrámu Páně stál u divadla, místo u obětování mše sv., se snad i modlil při klepání na základní kámen, místo slova Božího v kázání poslouchal — a předce myslí, že tím co katolík pranic nechybil; politování hodný každý, kdo se na zmíněnou pout do Kostnice těší, přípravy koná, vychvaluje doma i veřejně, a předce myslí, že zůstane „dobrým“ katolíkem při tom při všem, nepamětliv toho velikého pohoršení, jež tím dává jednotlivým i celému shromáždění pravověřících křesťanů t. j. celé církve katolické (i vyučující i poslouchající, kteříž jsou všickni věřící.) Bohužel tedy! že snažíce a tužíce se po národnosti, — což ovšem chvalitebná věc ano povinnost naše — z apomínáme na víru sv., ale je nám vzhledem na víru vše jedno, vše stejné . . . , proč se pranic nedivíme, že naše národnost se vykřikuje v táboru nepřátelském co . . . husitství! Ale važme si národnosti važme si mužů, o národnost zasloužilých — važme si ale daleko více víry svaté, ukažme celému světu, že jsme Čechové, Moravané, že jsme ditky velikého národa československého však ukažme především, že jsme katolíci. Heslem naším buď: „národnost ale na základě víry svaté.“ Xp.

Apoštolátu modlitby se přivtělili:

Ústavy a školy cti-hodných sester sv. Karla Boromejského káznice v Řepí; dělnická škola a siročinec v Praze; dělnická škola v Prčicích; školy v Haidě, Joachýmově a Ostrošíně (Landeck) v arcidiecesi Pražské.

+ František Sušil,

čestný kanovník vysoce důstojné kr. kapitely Brněnské, rytíř řádu sv. Anny II. třídy, skutečný rada veledůstojné konsistoře Brněnské, doktor bohosloví a profesor bibliického studia N. Z., starosta Dědictví sv. Cyrilla a Methodia atd.

Ó ty Panno přečistá,
Matko na Hostýnu!
Nechť tvá láska uchystá
Byt mně ve svém stínu!
Nechť tam duši chorou kojím,
Až se láskou s Kristem spojím.

A hle! po čem tak vroucně toužil Fr. Sušil, vyžádala mu nejblahoslavenější Bohorodička, již vždy tak horoucně uctíval. Po tříměsíčné chorobě plicní odebrav se na žinčici do Bystřice pod Hostýnem sotva dvanácte dní tam meškal; neboť 31. května t. l. ráno o dvou hodinách svátostmi byv zaopatřen usnul v Pánu. Tak vyplnilo se ždání jeho:

Horo, svatá horo,
Zelenej se skoro . . .
Nechť již svého trudu
Na tvé hrudi zbudu.

Ztráta může tohoto jest neocenitelná. Veškeré kmeny slovanské truchlí nade smrtí jeho, především ale na Moravě. Bylť on věrným jejím synem, chloubou vlasti, ozdobou církve a katolického duchovenstva, statný a horlivý bojovník pro svatou víru, obětovný podporovatel všech ušlechtilých účelů, výtečný znalec literatury naší, neúnavný pracovník na národa roli dědičné, vůdce, mistr, přítel a otec mladšího spisovatelstva. Ach, jak důvěrně tulili jsme se k němu, a jak laskavě a přívětivě pobízel on nás k pracem! Štědrota nebeská odměniž jemu, co nejhojněji všelikou jeho péčí s námi. — Nelze vypočísti všech výtečností a krásných vlastností zesnulého. Nemůžeme však mlčky pominouti jeho nelíčené skromnosti a pokory, o níž bychom mohli mnohý dojemný důkaz podati z jeho života.

František Sušil narodil se dne 14. června 1804 v Novém Rousínově na Moravě, kde jeho otec měl hospodu. Otec byl pilný čtenář českých kněh, což v oněch dobách zřídka stávalo se; i nebylo divu, že bystrý synáček záhy následoval příkladu otcova a jal se též čísti. Tak se stalo, že již co hoch seznal jazyk český lépe, nežli v tehdejších školách možná bývalo. Neméně k tomu přispívalo, že až do čtvrté gymnasialné třídy v domě otcovském soukromí vyučován byl. Zároveň pěstoval ihned z mládí hudbu, oblíbil sobě pískání na flétnu, v čemž dosáhnul takové zručnosti, že při prvotinách kněžských dp. Dra. Řehoře Volného l. 1818 výtečně přednesl těžší solo na flétnu. Když pak vstoupil do gymnasia Kroměřížského, nebylo již nebezpečí, že by zapomněl jazyk svůj mateřský; neboť měl již takovou jeho známost, že brávali k němu útočiště, když nějaké úřední ohlášení po česku vydati chtěli. Ano již tehdá co samouk beze všelikého návodu pokoušel se v básnictví, uveřejniv své prvotiny básnické ve „Kroku“, později pak v „Dennici“, v „Poutníku slovanském“ a ve „Květech“. Filosofii studoval v Brně, kdežto l. 1823 vstoupil do biskupského semináře. Pilně se vzděláváje jak v jazyku mateřském, tak v řečích latinské i řecké, svou horlivostí mnohé ze svých spolužáků ku následování povzbudil. L. 1827 vy-

svěcen na kněžství poslán jest co kaplán do Olbramovic, kdež pilně o vzdělání svém pracoval. Pěstoval nauky filosofické a theologické i učil se jazykům starým i novým. Jednou přišel odtamtud do Rajhradu ke svému bývalému profesoru a stálému příteli dp. Dru. Řehoři Volnému vytasil se, nevýslovnou při tom projevuje radost, se sbírkou národních písní, jež v okolí své činnosti byl sebral. Upustil sice poněkud od této práce byv přesazen co kaplan do Komárova a pokusiv se s nejlepším zdarem o nabytí profesury biblického studia Nového Zákona. L. 1837 stal se skutečně profesorem téhož předmětu. Tak se dostal Sušil v nejkrásnějším věku svém na místo jeho schopnostem a náklonostem dokona přiměřené, na místo, kdež mohl i náukám svým živ býti, i literaturu národní pilně vzdělávati a rozšířiti tímž zdárné lásky ke vlasti ve mladistvých srdcích budoucích vychovatelův národa, místo, na němž přes třicet let až do své choroby s neúnavnou pílí, radostí a s největším prospěchem pracoval. Důkaz toho, že téměř všichni čelnější spisovatelé mezi kněžstvem moravským zvláště mladší za návodem a příkladem jeho pracovali a pracují na národní roli dědičné. S nadšením pojednával o předmětu svém podněcuje a pobízejí žáky své k učení se písmu svatému a bohovědě. A žáci jej upřímně milovali. Vším právem v něm ctíli „kněze podle srdce Božího“. L. 1862, když zesnulý pětadvacet let byl profesorem, podali žáci jeho svému milému mistru a učiteli co důkaz upřímné úcty, vděčnosti a oddanosti drahocenný kalich. A co učinil Sušil? On týž kalich při tisíciletí daroval Velehradu! — O prázdninách chodil Sušil od vesnice k vesnici vzdor všelikým úsměškům sbíraje mezi lidem písně. I sestavil dílo, jímž v pravdě honositi se můžeme. Arci že veliké byly oběti Sušilovy při dílu tom, zvláště z počátku, když jeho snaha a práce jaksi chladně přijata byla. On však nenechal se másti, vzdělal si pomník skvostný. — Nemalech zásluh dobyt sobě Sušil o „Dědictví ss. Cyrilla a Methodia,“ jehož jsa spoluzakladatelem l. 1850 jednomyslně zvolen jest za starostu. Slušno tudýž, aby údové téhož Dědictví na svého velezasloužilého starostu ve svých modlitbách, zvláště v osmidenní ss. Cyrilla a Methodia nezapomněli.

Co se týká spisovatelské činnosti Sušilovy, jest velmi rozmanitá, veršem i prosou. Nechceme nikterak úsudku svého oronosti o dílech jeho, uznávajíce každou jeho práci jak v původu tak v překladu za výtečnou, mistrovskou a vzornou. Pouze podáváme přehled jeho spisův, pokud jsme se jich dopídili. V časopisech: Krok, Květy 1823, Dennice 1825, Poutník slovanský 1826, Časopis katolického duchovenstva 1827 a pak více, Časopis českého Musea 1827, 1833, Hlas církevní od prvopočátku, Kalendář Moravan. Moravské národní písně 1835—1840 úplně 1853 až 1860. Spisy sv. otců apoštolských s překrásnou předmlouvou 1837—1849. Pověsti ve všelikých krajinách 1842. Hymny církevní 1846, 1859. Básně 1847. Růže a trní 1851. Josefa Flavia o válce Židovské Dědictvím ss. Cyrilla a Methodia vydáno 1856. Krátká prosodie česká (z kalendáře Moravanu) 1856, 1861. Anthologie z klasikův 1861. Sebrané básně 1862. Konečně počal Dědictvím sv. Prokopa vydávati Překlad a vyklady Nového zákona, dílo to svědčící o hluboké učenosti jeho biblické i důkladné znalosti jazyků. V díle tom podal nám názvosloví pro vědy filosofické i theologické. Jestli kterým jiným, tedy zvláště písmem svatým postavil sobě Sušil pomník slávy nehynoucí. O vyznamenáních, jakých se zesnulému dostalo, netřeba šířiti slov. Onť ve své skromnosti a pokoře nehledal jich, ano se jim vyhýbal. Nicméně stal se l. 1848 čestným, l. pak 1862 skutečným konsistorním radou, brzy na to při slavení jubilea tisíciletého trvání říše ruské l. 1863 jmenován pro své zásluhy o literaturu česko-slovanskou rytířem řádu sv. Anny II. třídy a při slavení jubilea

500letého trvání university Vídeňské l. 1865 čestným doktorem bohosloví týchž vysokých škol, konečně čestným kanovníkem vysoce důstojné královské kapitoly Brněnské. Vážnost a úcta, jakéž Sušil ve všech vrstvách požíval, projevila se zvláště při zvěsti o jeho úmrtí a při jeho pohřbu po veškeré vlasti. Jmeno Sušil nevyhyne z paměti národa, pokud národ náš nepózbude paměti sama sebe.

Žal matky Slávie nade smrtí syna Sušila.

Ach, ranou bolnou ranila's mne, Smrtko!
Nebť odumřel Syn Sušilem mi zdárný,
Chlouba má čestná a neméně církve
Ozdoba vzácná.

Kvilte nad ztrátou kmenové slovanští,
Čech, Slezan, každý s Moravou se spojte,
Ať krajem slavským hrana zavzni truchlá:
Slávy syn umřel.

V roucho přesmutné zahaliž se Hostýn,
S Buchlovem moutiž Velehrad se hořce;
Truchli kraj každý, kdekoliv chodíval
Sbíraje písně.

Kněžstvo nádejné ztratilo's hle! mistra,
Jenž k svatým umkám tebe vést se snažil.
Následuj svůj vzor pokorou a vděčně
Žel kněze mistra.

Přátelé! kviltež nade ztrátou vůdce,
Laskavým jenž všem a pravým byl otcem;
Sdělte věst truchlou si jeden druhému:
Náš Sušil umřel.

Odpočiň z cest svých, synu, v matky lůně.
Záhý příliš nám dokonal jsi pouť svou.
V vlasti slavské tvá vyhynouti nesmí
Nikdy památka!

Tvůj duch ať, vroucí Boha oě prosíme,
Tam ve záhvězdí na nebesku dlící
Nás vzbudí v mužnost, abychom vždy stáli
K církvi a vlasti.

R. J. P.

Úmysl modliteb na měsíc Červenec:

Wšemohoucí věčný Bože! odětuji Tobě všechny své dobré skutky a modlitby ve spojení s Ježíšem Kristem a všemi zbožnými a svatými dušemi v nebi i na zemi za všechno to, co si Pán Ježíš ve svém Božském Serdci přeje, jmenovitě ale v tomto měsíci na ten úmysl: aby's duše křesťanské z materialismu (bažení toliko po zemském blahobytu) vytrhnouti ráčil a v dnešní právě den:

Den	Je cti	Obzvláště
1	sv. Theobalda, poustev.	aby život tichý a posorný opět v oblibu přišel; za dar wytrvalosti v dobrém 1 osobě; za kněze nowosvěcené.
2	Kawstiwení Panny Marie.	za swornost mezi příbuznými a přáteli; za 2 mladé kněze; za odvrácení následů pohoršení; za 4 nowosvěcené kněze z Morawy.
3	sv. Heliodora, biskupa	za biskupy v říši Rakouské; za šťastné ukončení důležité záležitosti; za 1 rodinu ve wíře wložnou; za ozdravení 1 kněze.
4	sv. Prokopa, opata.	za řád sv. Benedikta w Čechách a na Morawě; za dědictwí sv. Prokopa; za † kněze; za churawou sestru a jejího manžela.
5	sv. Cyrila a Methodia.	za církev sv. mezi Slowany, zvláště aby rozkolníci omyl swůj poznali a k učení prawému církwe katolické se wrátili.
6	sv. Isaiasse, proroka.	za církev kat. w Německu, zvláště w Bádensku, kde usilují ji zřaziti zejména nekřesťanskou školou; za obrácení židů;
7	sv. Wilibalda, biskupa	za řeholníky w Německu; za misionáře mezi protestanty; za 4 studující; za 4 osoby w blízké příležitosti hříchů.
8	sv. Kiliana, biskupa	za katolíky w Bawořích; za dceru jenž nebezpečným a pohoršlivým swým přátelstwím rodiče své mnoho rmouti; za uedbalé manžele.
9	sv. Alžběty, králowny	za dívčí školy pod řízením „školských sester;“ za dar čistoty a stálosti w dobrém 1 panně; za lehowážnou sestru.
10	sv. Amalie, kněžny	za pani sšlechtického rodu; za dobré wych. dítek 1 rodiny; za dar oswícení Ducha sw. wychowatelí; za dar stálosti a jiných ctnosti 1 kněží.
11	sv. Pia I. papeže	za sw. Otce; a za wojsko sw. Otce udatně chránící; za nowosvěcených o kněze, aby w dobrém posilněn a před nebezpeč. ke hříchů chráněn byl.
12	sv. Jana Dualberta, opata.	za smířenlivosť nepřátel; za dar oswícení Ducha sw. jinochowi a za jeho rodiče; za pomozbuzení ducha křesťanského w 1 farnosti.
13	sv. Markéty, mučed.	za panny a za odstranění pokoušení k hříchů; za 1 kněze; za překážení příležitosti hříchů w towárnách; za církev sw. w Itálii.
14	sv. Bonawentury, biskupa	za učence křesťanské; za řády sw. Frantiska; za několik bohoslowců; za posilnění 1 kněze w důležité práci.
15	sv. Sindrícha, císaře	za panovníky, aby církwí sw. oprawdowou swobodu dali a sprawedliwi naproti ní byli; za 3 studující; za 1 schudlou rodinu.
16	Karmeliské Panny Marie	za řád a bratrstwo sw. sštapulíře Karmelitského; za 3 panny, jež do stawu řeholního chtějí wstoupiti; za wůdce duchowní.
17	sv. Alessa, poutníka	za chudinstwo a ústawy pro ně; za poutníky na swatá místa; za jisté P. M. poutní místo; za řeholníky w cizině studující.

Den	se cti	Obzvláště
19	sv. Vincence a Pavla, kněze	za řád „milosrdných sester“; za 2 ústavů vychovatelů a jejich představené; za zpovědníky, aby je Duch sv. osvitil.
20	sv. Eliáše, proroka	za stav vojenský; za mladíka hříšný život vedoucí; za přetavení mlhu tiskárství židovského; za šťastné ukončení důležité záležitosti.
21	sv. Praxeidy, panny	za panny zvláště sloužící; za 2 rodiny křesťanské; za lehkotěžné a studující; za dar kajcnosti.
22	sv. Mari Magdaleny, kajítk.	za hříšnice a hříšnice; za polepšující ústavů; za 2 marnotratné manžele; za odstranění zlozvyku opilství v 1 osadě.
23	sv. Apolináře, biskupa	za církev kat. mezi Mohamedány; za oživení ducha křesťanského v 1 farnosti; za mladého kněze.
24	sv. Kristiny, panny	za Čechy a Moravu; za 2 panny sloužící; za lehkotěžnou manželku a její matku; za velkého hříšníka.
25	sv. Jakuba, apoštol.	za církev sv. ve Španělsku; za bratrstvo ve farnosti Polické; za kazatele křesťanské.
26	sv. Anny, matky P. M.	za matky a vdovy; za dar trpělivosti matce a bratřím; za divčí školy; za svornost 2 mladým manželům.
27	sv. Pantaleona, mučedníka	za důstojníky vojenské, aby se za víru křesť. nestyděli ale v ní svou čest hledali a podřízené k tomu vedli; za dar sebezapírání.
28	sv. Inocence I. papeže	za církev kat. ve Francii; za písemnictvo katolické; aby církev sv. nad nepřáteli zvítěziti dala; za 2 chudé studující.
29	sv. Marty, panny	za hospodáře a hospodyně, aby vyhledávající věci vezdejší neztratili nebeské; za otce lhostejného na vychování svých dětí.
30	sv. Abdona a Senena, muč.	za kněze pro svědomitě zastávání svého úřadu pronásledované; za církev sv. v Rakousku; za svornost v 1 duchovním rodině.
31	sv. Ignáce z Loy. zaklad. řádu	za tovaryšstvo Ježíšovo; za spolupracovníky a příznivce „Školy“; za ouby v Pánu zasnulé všech bratrství katolických.

Modlitba.

Božské Srdce Ježíše! skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení tohoto dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. Obzvláště obětují Ti je za ty četné oběti, jakých si materialismus každodenně ve středu národů křesťanských činí. O Srdce nekonečně milované, nedopusť, aby duše vykoupené Tvou krví a znamenavé Tvým znamením dále ještě sebe samy smlžovaly a dokonce se hanobily. Dej jim citu pro vlastní důstojnost a Tvou lásku k nim; a učin, aby místo vyhledávání od hmoty toho, čeho hmota jim dáti nemůže, toliko v Tobě jediném hledaly rozluštění svých pochybností a uspokojení svých žádostí. Amen.

Přesládké Srdce Panny Marie budiž mou spásou!

Smotě Michale, archanděli, svatě Cyrille a Methode, orodujte za nás!

ŠKOLA

Božského Srdce Páně.

Měsíčný list
apoštolátu mo-
dlitby.

„Učte se ode Mne, ne-
boť jsem tichý a pokorný
srdcem, a tak naleznete po-
koj duším svým.“

Mat. XI, 29

S povolením duchovní
vrchnosti vydává

PLACIDUS J. MATHON,

kněz řádu sv. Benedikta v Raj-
bradě.

„Jeden jest učitel
vás! — Kristus.“

Mat. XXIII. 10.

Ročník II.

Srpen 1868.

Číslo 8.

K Panně Marii.

Královna, hle, v ráji,
Křesťanstvo vždy hájí.
Na přímluvu její
Všichni k nebi spějí.

Matko vítězová!
Zhoubu se nám ková.
Nepřátel, viz, lomož;
Maria, ach, pomoz!

Pomoz zkormouceným,
Od všech opuštěným.
Jediná ty, máti,
Můžeš těchu dáti.

Vždyť ty's matka slasti;
Zaplaš však strasti,
Které zbožnou duši
Přebolně, ach, kruší.

Nevěra se hlásá,
V nížto není spása.
Mnoho zaslepených,
Lstivě zavedených.

Zapros u Ježíše,
Ať zas vzkvete říše,
Říše církve svaté
Zlobou zhoubcův jaté.

U tebe jen, víme,
V pomoc doufat smíme.
Pomůžeš nám, Panno?
Maria, rei: Ano!

Výklad na modlitbu Páně.

(Pokračování.)

Posvěť se Jmeno Tvé!

(První prosba.)

„Od východu slunce až k západu chváleno buď jmeno Hospodinovo.“
Žalm 112, 3.

Svatý Kanut, král Dánský byl jeden z nejmocnějších knížat času svého; nicméně zůstal přece pokorným ctitelem Božím a nic se mu tak tuze neprotivilo, jako neslušné vyvyšování a vychvalování moci a osoby jeho. Jednoho dne vyšel si na břeh mořský a jeden z jeho dvořanůů pravil: „O králi, kdo jest tobě roven? Ty řídíš miliony lidí a nad to jsi vladařem a pánem velikého moře!“ Král sstoupil s břehu blíže k vodě a jakoby přísným hlasem rozkazoval: „Moře, ty jsi částka mého království a musíš mi poddáno býti; protož poroučím tobě, ať na tyto břehy nevystupuješ a vladaře svého ať se nedotýkáš.“ Ale netrvalo to dlouho a již přestoupilo moře jeho rozkaz a vlny zamáčely jeho nohy. Nyní se obrátil král Kanut ku svým dvořanům, řka: „Vizte, jaková jest moje moc a vláda nad mořem, nechceť ono mého rozkazu uposlechnouti. I ten nejslavnější král a vladař má malou moc, a toliko jeden jest, jenž k moři může říci: Až potud a ne dále! Bůh jest Pánem nebes a země i veškerého moře. Jemu samému přináloží z toho čest a to na věky.“ Maje král přesvědčenost o málomocnosti lidské, šel do chrámu, vsadil tam královskou korunu svou na hlavu Ukřížovaného a slovy žalmisty (žalm 88) zvolal: „Tobě o Pane přináleží všechna čest; nebo kdo jest podoben Tobě, kdo jest tak mocný, jako Ty jsi? Ty panuješ nad močí mořskou, pohnutí vln ty skrocuješ.“ — Tím dal král veřejně na jevo, že Bohu přináleží nejvyšší čest a chvála a že se má ctíti a světiti jmeno jeho nejsvětější od každého člověka, byť by i králem mocným byl.

Zajisté že máme dosti důležitých příčin, abychom Pána Boha ctili, velebili a s králem Davidem volali: „Ne nám Hospodine, ne nám, ale jmenu svému dej slávu,“ a (žalm 148.) „Chvalte Hospodina s nebes, chvalte jej všickni andělé jeho, chvalte jej všechny mocnosti, chvalte jej slunce a měsíc. Králové zemští i všickni národové, knížata i všickni soudcové země; mládenci a panny, starci i mladší chvalte jmeno Hospodinovo!“ — Byl jeden slovutný zpytatel přírody a znamenitý hvězdář, jmenem Newton (čti Ňuton), angličan. Ač nebyl oudem církve katolické, předce jmena Božího tak vroucí byl ctitel, že uslyšev je vysloviti, hlavu svou odkryl a poklonil se, aby takto Bohu povinnou uctivost prokázal. Poznávaleť dobře nesmírnou moc a slávu Boží v stvořených věcech. „Bůh nás všechny k slávě své stvořil“ (Isaiáš 43, 7.), protož každý z nás má pečovati o to, aby se Bohu, Pánu nejvyššímu náležitá čest vzdávala, aby Bůh nižádným hříchem nebyl uražen, aby se o Bohu, o pravém náboženství a o všech věcech, jenž se na Boha a na sv. náboženství vztahují, mluvilo vždy počestně a vážně, i aby vždy se oslavovalo. Jednoho času seděla v jisté n hostiuci při stole společnost, sestávající z osob rozličného povolání. Také tam byl jeden důstojník. Mluvilo se o všelícem a mezi jiným jeden z přisedících promluvil cosi neslušného proti vladaři země. Tím se důstojník hned rozpálil a děláje hluk oznamoval, „to že netrpí, aby se něco takového proti králi mluvilo, žeby musel od stolu vstáti a odejít, i žeby to musel k soudu zadati.“ —

A kdybys ty milý čtenáři! přišel maně k lidem někde pohromadě stojícím neb někde při stole sedícím a oni by o tvém otci špatně mluvili, anebo by na něho zlé podezření uvalovali, pověz mi, zdaliž to budeš lhostejně poslouchati, a při tom mlčeti, jakoby se to tebe ani netýkalo? Které dítě má srdce jen poněkud vděčné a upřímné, zajistě se ozve a hájiti bude čest otce svého.

A kdo jest tvůj král nejvyšší, kdo tvůj Otec pravý a to od tvého počátku až na věky? Jest to ten, od něhož všecko dostáváš, v němž žiješ a se pohybuješ, (Skutk. apošt. 17, 28) a jemuž každého dne říkáš: „Otče náš, jenž jsi na nebesích.“ Máš-li tedy srdce upřímné a vděčné, jsi-li věrné jeho dítě, budeš si přátí a ze vsí síly své o to pečovati, aby se ctilo a posvětilo jméno jeho. A kdyby někdo o Bohu, o Synu Božím, o svatém náboženství, neb o Svatých potupně mluvil, a z posvátných věcí žerty si tropil, tedy nesmíš mlčeti, nýbrž hned vstaň a ozvi se, jakož i onen důstojník se ozval a hájil svého vladaře; ano zastaň se co dobré dítě o čest nebeského Otce svého odpověz náležitě a důvodně, a pakliže to nespomáhá, odejdi a vystříhej se toho zloprověštného obydlí a té zlé společnosti, kde se takové bohaprázdné řeči dějí. Hněv bez důležité příčiny jest hřích; avšak v takovýchto případnostech bývá to velikým hříchem, když žádného hněvu neukážeme a mlčíme.

Jistá vznešená paní, k chudým velmi dobrotivá, shromáždila po každé v neděli čeládku svou okolo sebe, aby četala jí z dobré knihy a vykládala jí spasitelné pravdy křesťanské, neboť znala výrok sv. Augustina: „Největší moudrost, nejužitečnější umění jest, cvičiti se v křesťanskokatolické víře.“ (Lib. de fide orth.) Také se neostýchala v společnosti rozmluvu o Bohu zaváděti. Tato paní měla asi šestiletou dcerušku, která ve vsí bázni Boží vychována, ráda se modlívala, a o Bohu, i o podivných skutcích jeho ráda slýchala. Jedenkráte přijela s rodičemi svými do hlavního města, kdežto se mnoho boháčů a přemoudrých učenců scházívala. Mezi těmito bývá také koukol, totiž lidé, kteří chtičům těla svého hoví, a kteří by si přáli, by nebylo smrti, aneb alespoň žádné věčnosti a žádného soudu. Právě seděli tu v hostinci tací to dva služebníci břicha a jevíli na sobě zpanštilou vzdělanost svým oděvem, svými spůsoby a penězi, vedouce při tom řeči rouhavé o Stvořiteli nebes a země. Mnohému při stole sedícímu bylo bolestně, to poslouchati; přece ale nikdo se neodvážil, proti těm bezbožným řečem povstati a čest Boží hájiti, boje se mrzutosti a výtržnosti. Tu dal anděl strážce té nábožné dcerušce vnuknutí, aby se nic nebála, aby jen povstala. A ona vstala, postavila se před ty dva urozené pány rouhače a s přísností pravila: „Tak se nemá o Bohu mluvíti, to jest neslušné a ohavné.“ Tito rouhači snad již od dávných let neslyšeli žádného pokárání a napomenutí; proto se zapýřili a utichli, čemuž ostatní hosté byli velice rádi.*) Nezaňhanbuje-li toto dítě mnohé křesťany, kteří se v nynějším věku za svou víru a za Spasitele světa stydí, kteří, místo co by jméno svrchovaného Pána a Krále ctíti a vyznávatí měli, je slovy a slovy a skutky svými zneuctívají? Jak ob stojí před soudem toho, který praví: „Kdožby mne vyznal před lidmi, vyznám i já jej, a kdožby mne zapřel před lidmi, zapřu i já jej před Otcem nebeským?“ (Mat. 10, 32).

Pročež jest to povinností, horliti pro čest Boží a u svých spolublízných překaziti a zameziti dle možnosti své každou nepravost, an se tím Bůh uráží a jméno jeho zlehčuje. Velezasloužilé jest to, nějakým peněžitým příspěvkem, aneb alespoň svou modlitbou nápomocen býti missionářům, kteří ve vzdálených zemích víru troj-

*) Mehlera příklady, díl II,

jediného Boha rozšiřují a o to usilují, aby všickni lidé na zemi Boha poznali a jeho nejsvětější jméno vyznávali, ctili a chválili. Buďte nápomocni k tomu, aby se služby Boží důstojně a slavně konati mohly ku vzdělání duší lidských; poučlivými řečmi a příkladným životem svým pomáhejme, aby spolublízní naši Boha a Spasitele světa ctili, milovali a svatá přikázání aby věrně ostříhali.

Na světě jest okolo 1250 milionů lidí a mezi těmi přiznává se asi dvě sta milionů ku křesťansko-katolickému náboženství; ale mezi těmito křesťany jest nyní dosti takových, kteří jsou ve své víře ustydlí neb nevědomí, na Boha a na Spasitele svého zapomínají a nejsvětější jméno Boží zneuctívají jak rouhavými, nevěreckými spisy svými, taktéž hříšnými, ohavnými skutky svými. A jesti nyní mezi námi dosti křesťanů takových, kteří o Synu Božím a o díle vykoupení lidského nemají pravých a dokonalých vědomostí. Někteří vědí mnoho o průmyslu a obchodu, mnoho o politice, o hospodářství a o jiných věcech světských; ale oni neznají základy a důvody, na nichžto víra křesťanská spočívá. Ano duch světa udusil v nich víru a pravou křesťanskou lásku, takže v hlavách jejich kmítá náboženství jen slabě asi jako v noci bledá zář měsíce. V srdcích jejich hemží se zásady nové zlé osvěty a nového schytralého pohanství. — Mezi tolika nesčíslnými zástupy lidí není tedy příliš mnoho těch, kteří by patřičně ctili a světili jméno Boží. Pročež příteli! aspoň ty se ze vsí síly své vynasnažuj, aby se posvětilo jméno Boha Hospodina, který dí: „Veliké jest jméno mé mezi národy od východu slunce až na západ.“ (Malach. 1, 11.)

1. Právě dnes jest neděle, den Páně, den k oslavení jména Božího ustanovený. Ai kdož může sčísti všechny ty zvony ve všech zemích vyzvánějící? Hlas jejich daleko se po dědinách rozléhá a svolává křesťany, aby přicházeli do chrámu a tu společně čest vzdali Bohu, všemohoucímu Pánu nebes i země. I přicházejí valně a nábožný zpěv jejich rozléhá se zvučně při varhanách v stáncích Božích. Oni se nábožně modlí, ruce spínají a hluboce se koří Bohu, Otci svému nejdobrotivějšímu. Tím se posvěcuje jméno Boží jak na nebi tak i na zemi! Myslíš však, že všickni přicházejí do chrámu v neděli a ve svátek, a že všickni vzdávají Bohu Otci patřičnou úctu v dnech zasvěcených? Nikoliv! Mnohý švec a krejčí aneb jiný třeba řemeslník ráno v neděli pracuje o přítrž, až jest celý utýraný a umdlený. Ovšem slyší vyzvánění na služby Boží; že ale duše jeho jest zničeností a lakomstvím spoutána, proto nenechá díla a nejde do chrámu. Takový ukrádá Bohu čas pobožnosti a sebe zbavuje spasitelného poučení a vzdělání i požehnání Božího. *Surius* vypravuje v životě sv. Jana, almužníka příběh sem příhodný. V jednom městě bydleli dva řemeslníci; jeden z nich světíval neděle a svátky patřičně, neb byl bohabojný. Jeho hospodářství stálo v dobrém stavu a jeho řemeslo dařilo se čím dál, tím lépe. Druhý řemeslník pracoval neustále, ani v neděli a ve svátek nedal si pokoje. Neměl žádných dětí a předce stál v špatném stavu a měl nedostatek. Jedenkrát přemýšlel o tom u sebe a bylo mu to divno, že soused jeho, který měl děti, dobře vychází. I šel k němu a tázal se ho, jak to je, že on se svým řemeslem tak dobře se živí? Tento přislíbil mu dáti o tom vysvětlení, a vybídl ho, aby na budoucí neděli k němu ráno přišel. Tu přišedšímu řekl: „Nejdříve půjdeme do kostela na mši svatou.“ I šli a po kostele se rozešli. Po obědě byli opět pohromadě a správný nábožný řemeslník řekl: „Nyní půjdeme na odpolední služby Boží!“ Ale ten rušitel dnů svátečních odpověděl: „Já vím, kde jest kostel, a půjdu tam, až se mně bude chtít. Víte, oč jsem vás prosil, tedy to mi povězte a vysvětlíte.“ — Nábožný řemeslník vysvětlil mu tedy: „Že světím neděle a svátky, že pilně služby

Boží ráno i odpoledne navštěvuji, tím sobě požehnání Boží vydobývám a řemeslo se mi daří. Vy si ale požehnání Boží odvracujete, jelikož svěcení neděl a svátků opomíjíte.“ — Kdesi*) jsem četl též následující podobenství: „Když bezbožný král Antioch vůdce svého Apolonia vyslal s 22000 muži do Jerusaléma, rozkázav mu, by tam všecko zavraždil, tajil tento vůdce takovéhoho úmyslu a dělal, jakoby byl nejlepší přítel židů? Ale jak dlouho to trvalo? Když nastala sobota, svolal Apolonijs vojiny své do zbraně a velel, všecko vraždit a hubiti. I učinil v Jerusalémě strašlivé krveprolití mezi židy. Takto zachází i nyní zlý duch, nepřítel lidský, s lidmi. Mnozí totiž křesťané jsou po celý týden doma, pracují a nebývají k hříšným skutkům sváděni. Ale když nastane neděle aneb svátek, tu slaví nepřítel lidský vítězství nad nimi; neboť právě v těchto dnech upadávají v moc zlého ducha a to svým hříšným se chováním a rušením přikázání: „Pomni abys den sváteční světil.“ — Jen se podívejme do hospod a vizme, jak to tam často vypadá a jak hanebně si tam křesťané počínají ve dnech Bohu zasvěcených. Pijí, klejí, křičí, již před polednem, a odpoledne hejří a tančí leckdes až k ránu na pondělek. Mnohá děvka, bojí se v neděli šítí neb přístí, ale v tančárně až do umdlení se proháněti a do největších pokušení sebe uvrhovati se nebojí, to za hřích nepovažuje. Co to takovým lidem prospěje, že před polednem se modlili a slovo Boží poslouchali, když na to odpoledne počnou světačiti a modle Molochu sloužiti? —

Dále považme, jakými ohavnými způsoby sváteční dnové se zlehčují. Krámy prodávaců bývají často i mezi službami Božími otevřeny, všelijaké zboží se přiváží, nakládá i skládá; jetel a píce se letního času mezi mši svatou seká i vozí do dvorů, zvíř se honí a střílí. Podobně v dílnách a továrnách se o přítrž pracuje a židé nejen pod domech obchod provozují, alebrž vzkládají na své křesťanské čeledíny takové práce, kterýmiž den Pána se zlehčuje.

Kouknime se ale do chrámu Božího, jak se v něm ctí a světí jméno Pána nejvyššího. Tu jsou stolice úřednické, pak stolice, v nichž mají seděti přednosta obce a jeho radové, též jiné vzácné osoby z osady; než bývají často prázdný. A kdybys mohl čtenáři! nahlédnouti do srdcí některých mužů a žen v chrámě přítomných, tu bys s podivením spatřil, jak se tam hemží ničemné a neslušné myšlenky, jak se v nich kvasí šeredná pýcha, závist a dlouholetá zášť. Povšimni si také těch služek a dcerek rodičů zámožnějších, jak příliš nádherně tělo své ozdobily. Hle jedna na druhou pohlíží skoumajíc, co všecko ta druhá na sobě má; i nemohouc se dočkati konce služeb Božích, počínají šeptati a závistivým srdcem posuzovati již v kostele. Nevypadá-li to na vlas, jak nám vypravovala „Škola B. Srdce Páně“ v II. roč. na stránce 76 oním snem? — Takto se zneuctívá jméno Boží, protože pobožnost a pozornost řečených navštěvovatelů kostela nevztahuje se na Boha, nýbrž na oděv a na šperk, o čemž vědí pak doma mnohem více vypravovati, nežli o kázaném slovu Božím. Ode všech těchto daleko jest Bůh, a kdyby nyní Pán Ježíš přišel a spletl provazy, zajisté mnozí křesťané vyhnáni by byli z chrámu. A snad i ty čtenáři! měl bys příčinu, abys se po dvéřích ohlížel a honem ven z chrámu spěchal. —

Není-liž pravda, že jsi tvor rozumem nadaný? Vždyť přemýšlíš o rozličných věcech ve světě a poznáváš Boha Pána a dobroince svého, kterýž praví: „Jsem-li já Otec váš, kde jest čest má?“ (Malach. 1, 6.) Pročež svět neděle a

*) Schmida katechet. I. díl.

svátky, jak to na rozumného tvora se sluší. Doma zanech všechny časné starosti, zapuď od sebe všechny daremné a neslušné myšlenky a jako tělo své ozdobuješ, abys důstojně vešel do chrámu, podobně se připrav i na duchu. Z rána již uprav mysl svou a rei sám k sobě: „Dnes chci od práce odpočívati a s celým srdcem sloužiti Bohu. Dnes jsou dvěře chrámovy i pro mne otevřeny, tam chci dnes oslavovati Boha, ctíti nejsvětější jméno jeho a pamatovati na duši svou. Neudělám ze dne nedělního den zisku a nestřídmosti, den nečistoty, pomluvy — den hříchů. V den sváteční chci býti živ svátečně.“ —

Všickni hospodářové a hospodyně, vy obchodníci a továrníci, vy pánové vznešení neb v úřadech postavení uvažte tuto důležitou věc: „Dokavád den Páně nebude vám tím, čím býti má dle zákona Božího a církevního, nedočkáme se lepších mravů. Protož na vás to záleží, abyste netrpěli ohavné, nekřesťanské obyčeje v rodinách neb v osadách vaších, když nastaly dnové sváteční. Sami ale zasvěcujte tyto dny s velikou svědomitostí, aby vaše dítky, čeládka, služebníci a dělníci viděli na vás dobrý příklad ve svěcení dnů svátečních. Také jich poučujte, nabádejte a k tomu jich veďte, aby pilně chodili do chrámu Páně a tam pilně poslouchali učení víry Božské; nebo nebude věrně plniti povinností k lidem ten, kdo jich neplní k Bohu, dobrodinci svému a pakli sami pohrdáte příkázáními Božími, tedy si vychováte v domácnosti lidi, kteří se ani Boha, ani vás nebudou báti, kteří v povinnostech jim uložených nebudou věrni.

2. Minouce svěcení neděl a svátků, otevřme písmo svaté. Tam stojí v II. knize Mojž. k. 20: „Nevezmeš jméno Hospodina Boha svého nadarmo; neboť nebude mítí za nevinného Hospodin toho, kdoby vzýval jméno Boha svého nadarmo.“ Dále zaznamenáno jest: „Jisté ženy israelitky syn, jehož otec byl Egyptčan, vyšed vadil se v ležení s mužem israelitským. A že jméno Hospodinovo při tom tupil a Bohu se rouhal, přiveden jest před Mojžíše. I vsadili ho do žaláře, dokavádž by nezdědli, co by kázal s ním Hospodin učiniti. Kterýžto mluvil k Mojžíšovi, řka: „Vyved toho rouhače ven ze stanů a všickni, kteří ho slyšeli, nechať vloží ruce své na hlavu jeho a ať jej ukamenuje veškeren lid. A k synům israelským mluvití budeš: „Kdožby se rouhal jmenu Hospodinovu, ať smrtí umře; kamením uhází ho všecko množství, buď že by on byl domácí buď cizinec.“ (III. kniha Mojž. 24.) Pro rouhání a zlehčování jména Božího nebývá nyní nikdo kamenován neb usmrcen, avšak bytby se takový člověk všemu lidskému trestu uměl vykrotiti, Bůh předce nenechá bez trestu takovéto provinění jeho. Jednomu každému z nás vyměřen jest čas, kde tlukot srdce v těle se nám zastaví; ano každý musí dříve neb později chystati se do věčnosti a tam se dostaviti k soudu Božímu, kdežto se otevře kniha, v které každé ničemné a marné slovo lidské, každé klení a jména Božího zneuctění, každé rouhání a křivé přísahání zaznamenáno jest. Nastane tedy trest rouhačům a křivo-přísežníkům. Nestojí nadarmo v knize Tobiášově 13, 16: „Zlořečení budou, kteří by pohrzeli Tebou a potupeni budou všickni, kteří by se rouhali Tobě.“ — Svätý *Bernardin* praví: „Rouhání proti Bohu jest dábel'ský hřích, jest řeč pekla. Nebo jako Duch svätý skrze dobré lidi mluví, tak zase dábel skrze rouhače.“ (Mansi Disc. 7 num. 2.) Jedenkrát šel francouzský missionář vesnicí a slyšel, jak tam děti nejsvětější jméno Boží zlehčují a neuctivě vyslovují. Aby jim vysvětlil, jaké hrozné tresty na sebe tím uvalují, promluvil k nim takto: „V této osadě se mluví po francouzsku, a kdybyste někoho potkali, který mluví po německu, řekněte, že jest z Německa; mluví-li po anglicku, řekněte, že jest z Anglicka i budete ho považovat za cizince,

kterýžto dříve neb později do své vlasti se navrátí. Vy ale rouhavé děti! jste v křesťansko-katolické zemi, proč nemluvíte její řeč? Z našich neslušných a neuctivých slov, jimiž Boha urážíte, poznávám, že mluvíte řeč pekla. Musím tedy říci, že jste cizinci, že peklo jest vaše vlast a že jedenkráte dostanete k těm, kteří mluví též tak, jako vy.“ *) Assyrský král Sennacherib dobyv některá města židovská vyslal převeliké vojsko proti hlavnímu městu Jerusalému a dal oznámiti králi Ezechiášovi a radě jeho asi toto: „Nač se spoléháte, že se osmělujete válčiti se mnou? Neříkejte: Bůh náš jest silný a mocný, on nás vysvobodí a nedá naše svaté město v ruce nepřátel. Nic vám to nespomůže, raději se podrobte moci mé, ať zůstane země vaše v pokoji.“ Uslyšev král Ezechiáš tato rouhavá slova, roztrhl roucha svá, oblekl se v oděv smuteční a vešel do chrámu, modliti se k Hospodinu. V tu dobu poslal prorok Isaiáš posly ku králi, potěšit jej a dal mu návěští takovéto: „Neboj se, Bůh Hospodin oznamuje tobě a praví: Nevejde nepřítel do města Jerusaléma a ani jednoho šípu nevystřelí proti vám.“ A hle naplnilo se slovo Páně, které nikdy neklame. V tutéž noc vešel anděl Boží do ležení assyrského a zavraždil 18500 nepřátel a to proto, že král assyrský rouhal se Hospodinu, Bohu všemohoucím, který jest Pánem života a smrti. Ráno, když uviděli mezi sebou tolik mrtvých, strachem pojatí odtáhli ze země Palestinské. Král pak Sennacherib zabit byl od svých vlastních synů. (IV. knih. Králov. 19.)

Nenahlížíš křesťane, z této udalosti, že rouhači na sebe těžké tresty uvalují? Ano všickni, kteří o Bohu, o jeho Svatých a o náboženských věcech potupně mluví, kteří ze svatých věcí a obřadů žerty si dělají, řízení Boží ve světě lehkovážně posuzují a je zlehčují, aneb kteří proti Bohu reptají, když jich neštěstí potká ti všickni činí se vinnými hříchu rouhání a tresty na sebe uvalují.

Svatý Ludvík, král francouzský byl velikou horlivostí pro zvelebení a uctění jména Božího naplněn, tak že ho bylo často slyšati: „O kéžby mi možno bylo, abych všeliké urážky, které se Pánu Bohu činí, zamezil i abych jeho svaté jméno v celém světě v známost uvedl.“ — Chtěje všecka rouhání proti Bohu z říše své vypuditi, vydal přísné zákony proti všem rouhačům. Ovšem někteří proti této přísnosti jeho reptali a dávali nevoli svou na jevo urážlivými slovy; než král Ludvík nevšímal si toho, ale pravil: „Nechť proti mně reptají, jak chtějí, o to se málo starám. Rád bych to strpěl, jen kdybych takto všeliká rouhání proti Bohu z mého království mohl vypuditi.“ Synu pak svému, který po jeho smrti na trůn dosednouti měl, pravil: „Synu můj! prosím tě, pečuj, aby hřích z tvých zemí vyhlazen byl, zvláště pak hřích rouhání se Bohu. Nedopusť, aby někdo rouhavě proti Bohu mluvil. Kdyby se předce stalo, potrestej takového přísným trestem.“ — Na sněmu Lateránském za papeže Leona X. bylo nařízeno, aby rouhači rozhřešení se neudělilo, leč po dokonáném velikém pokání. Vedle starodávné bázně církevní museli rouhači po sedm nedělních dní přede dveřmi chrámovými v kajícím oděvu státi, aniž do chrámu vejíti směli. — Mnozí ale klejí a při tom svatá jména vyslovují, vymlouvají se ale tím, že prý při tom nemají žádného zlého úmyslu; to že jest jen takový obyčej při nich. Žádný toho neupře, ani oni lajci sami, že jest to velká hrubost a nevzdělanost, si domýšlet, že si vážnost nějakou vydobude, neb že si v něčem vypomůže, když notně zakleje a když v zlosti svatá jména vyslovuje. Máš-li kdo takový ohavný a hříšný obyčej, přemáhej sebe z lásky k Bohu a z lásky k spasení

*) Mehlera příklady 3. díl.

duše své a polepš se. Neřkej: „Nemohu se přemoci, nemohu toho zanechat.“ Jistý hospodář měl čeledína, a ten při každé příležitosti, když se mu něco dle jeho vůle nedařilo, hned klel a zlořečil. Hospodář ho často napomínal a jemu domlouval; než čeledín po každé odpověděl: „Toť jest již můj obyčej a těžká to věc, aby se člověk přemohl v tom, čemu od mladého věku již uvykl.“ — Jednoho dne z rána pravil hospodář: „Jene! jestli dnes nevyjde z úst tvých žádné lání a proklínání, dostaneš u večer za odměnu tvrdý tolar.“ — Domácím pak tajně nařídil, aby na Jana dali pozor a pak pověděli, zdaliž toho dne klel i zdaliž jména svatá nadarmo bral, čili nic. Přišel večer toho dne a hospodář svolav čeládku svou, tázal se jí, jestli že co si takového od Jana byla slyšela. Všickni ale dosvědčovali, že nic a že jest jim to věci podivnou. Tu vyndal hospodář z truhlice tvrdý tolar, dal ho Janovi a pravil mu. „Toť jest přece jen hanba pro tebe, že pro časný zisk, pro mizerný peníz dovedeš se v klení přemoci, ale z lásky k Bohu, jehož tím urážíš a z lásky k spasení duše své nechceš to učiniti. Styď se Janku.“ — Tak i ty křestane! styď se, jestli že pro dosažení cti a vážnosti u lidí, aneb pro nabytí časného zisku, pro mamonu a podobné věci časné máš se na pozoru a dovedeš se přemáhati, avšak z lásky k Bohu, k tvému nejdobrotivějšímu Pánu toho nedovedeš, svého hříšného a ohavného obyčeje nezanecháš. Což pak ti jest milejší časný zisk, nežli milost Boží a spása duše tvé? Aj již zanech klení, zlořečení, rouhání a zlehčování jména Božího! Měj vždycky úctu a vážnost pro Boha, jenž jest Pán nejvyšší a jenž jest mocný a slavný vládce celého světa. Slyš, co povídá král David v žalmu 94: „Bůh veliký jest Pán, nebo v ruce jeho jsou všechny končiny země, a výsosti hor jeho jsou. Jeho jest i moře a on učinil je a suchou zemi ruce jeho utvořily. Pojdte, klanějme se a padněme před ním i plačme před Hospodinem, kterýž i nás učinil. Nebo on jest Pán Bůh náš a my jsme lid pastvy jeho a ovce ruky jeho atd.“ — „Hospodin Bůh zástupů, plná jest všecka země slávy jeho,“ dí Isaiáš 6, 3.

Za jasné noci trpí se množství hvězd na nebi, které jsou větším dílem tak veliké a tak ohnivé, jako naše slunce a milionkrátě větší, nežli naše země. Že ale jsou od nás příliš vzdálené, proto nám přicházejí jako světílka bledě kmitající. Kdybychom mohli na hvězdnaté nebe zvětšujícím sklem pohlížeti, jak hledí hvězdáři, tu bychom ještě mnoho jiných nových hvězd spatřili, jako listí a jehličí v přenáramném lese. Pročež naše celá země — totiž: Asie, Amerika, Afrika, Austrálie a Evropa — ač veliká, vypadá v nesmírném tom světě jako malinké zrnko písečné, odtržené od velikých skalnatých hor. A vidíme-li zdaleka nějaké město, nebudeme snad toho mínění, že ono jest prázdno lidí; nápodobně nemyslíme si, že toliko naše země jest plná bylin, zvířat a lidí, ale ony veliké koule světové, — ony miliony měst nebeských, — že jsou prázdny, pusty a neobydleny! Všecky tyto nesčíslné světy s tvory svými jsou díla rukou Božích, jsou, jen jak dí prorok, obruba jeho, podnož trůnu jeho; aneb jsou jako předsíní k chrámu velebnosti Božské. Právě povídá kniha Eklesiatikus 43, 30—33: „Bůh jest všemohoucí nade všechny skutky své. Hrozný jest Pán a veliký velmi a divná moc jeho. Oslavujte Pána, jakožkoliv moci budete, však vždy ještě převyšovati bude všelikou chválu předivná velebnost jeho atd.“ — „Veliký jest Pán a velikosti jeho není konce!“ (Žalmista 144, 3.) Pomysli si nyní, že bys měl předstoupiti před toho, který tento svět a to nadhvězdnaté nebe pouze jediným slovem svým stvořil, a vším tím vládne dle moci a moudrosti své; zdaliž bys se opovážil s ním mluvití co s člověkem sobě rovným? Zdaliž bys se opovážil jméno jeho nadarmo bráti, jej klením neb rouha-

vými slovy urážeti? O jistě že ne, leč bys byl bez rozumu, bez smyslu! Považ tedy, že se všude nalezáš před obličejem tohoto mocného a nezpytatelného Boha. Chraň se tedy, abys ho nezlehčoval a slovy neopatrnými neb hříchy nikde neurážel! Buď vždy velikou úctou k Pánu a Stvořiteli svému naplněn a zcela přesvědčen, že „Králi věků nesmětelnému, samému Bohu čest a sláva na věky věkův.“ (I. Timot. 1, 17.) — „Požehnání a jasnost, moudrost a díkůčinění, čest, moc i síla Bohu na věky věkův, amen.“ (Zjevení 7, 12.)

Sláva Tobě mocný Bože,
jenž jsi stvořil tento svět,
jenžto voláš slunce z lože
již po mnoho tisíc let.
Ranní záře, duhy krása,
světlý den i jasná noc,
všecko tvojí chválu hlásá,
všecko zvěstuje Tvou moc.

Sláva Tobě vševládnoucí,
jenžto živly v moci máš;
Ty svou rukou žehnající
pole, luka odíváš.

Nechť Pane, věčný králi,
duch můj Tebe velebí;
nechť Tebe vždycky chválí
jako Svatí na nebi.

V noci jasné když se dívám;
k hvězdnatému nebi zřím;
mocnost Boží tu rozjímám
a hned žasna takto dím:
„Tobě Bože! všecko hlásá,
že jsi Pán a Stvořitel.
K oslavě Tvé tvorstvo plesá;
Ty jsi všech nás blažitel.“

Příjd království Tvé!

(Druhá prosba.)

„Hleďte nejprve království Boží a jeho spravedlnost.“ Mat. 6, 33.

Jdeš-li na večer z lesa neb z pole domů, aneb sedíš-li v letě po západu slunce před svým obydlím samoten a tu slyšíš ze zdálí zvonit k modlitbě: „Anděl Páně,“ — rei, jak ti mnohdy okolo srdce bývá a jak to přicházívá? Ne-li, jakoby nějaký truchlivý zpěv od zvonu se rozléhal po zemi, a od země vzhůru vznášel se k nebi? A jako zrána vystupuje z hloubí duše tvé tichý bol a neobyčejná tesknost a v duši tvé se to ozývá jako touha po neznámé krajině, po ztraceném ráji a po blaženém mladistvém věku.

V pravdě, která duše lidská není světským hlukem a leskem pomatena a která ještě neztratila rozvážlivou mysl, ta cítí v té době tesknost a žalost i přichází jí to tak, jakoby hyla něco velmi milého ztratila, — a neví ani co, — i jakoby pocházela z vysokého rodu a nyní žila zde u vyhnanství na této nepokojné zemi. A nebývá toho snad příčinou, že se člověk již zde promrzl, když totiž dlouho žil a mnoho trpkosti zakusil, nikoliv; nebo tato trudomyslnost a tesklivost probuzuje se nejvíce v jinochu, v panně a v osobách silných a zdravých. I nebyloby jim to za těžko, kdyby třeba v tu chvíli musely zemřít.

Nyní pověz příteli, odkud to pochází? Není-li to jako návěští, že duše člověka není zde ve svém domově, ve své pravé vlasti? Jistě každá duše lidská cítí v sobě časem svým touhu po životě lepším, tónhu po čisté trvanlivé blaženosti; avšak klíč k takovéto blaženosti jest ztracen a pravý ráj pro duši lidskou jest zde na zemi zavřen. Kdyby i někdo chtěl a jakkoliv se vynasnažil, připraviti sobě zde živobytí pohodlné a blažené, nikdy toho nedocílí; neboť vyskytuje se zde množství starostí, soužení, mrzutostí a nepřátelství, množství bolestí a nemocí. Cokoliv zde

na zemi nalezá se vzácného, krásného a rozkošného, to všecko jest nejisté, nestále a pomíjitelné. A smrt drží dnem i nocí na lidi honbu, působí jim náramný strach a činí konec všem jejich zámyslům a umělým jejich nálezům.

(Pokračování příště.)

Božský učitel poučuje žáka svého, v čem největší štěstí a neštěstí záleží.

Kristus: Synu! chceš-li pak v pravdě šťastným býti?

Žák: Pane! Kdož by to nechtěl? vždyť jest to nejvroucnějším přáním každého člověka, aby v pravdě šťastným byl; mnohým však nebývá přání jejich vyplněno; neboť není snadno člověku ku štěstí přijíti, a mnohý nadarmo po svém štěstí se shání.

Kristus: Máš pravdu, synu můj! že se mnohý darmo po svém štěstí shání, proto že nehledá pravého štěstí; neboť řekni mi, po jakém štěstí touží nejvíce lidé?

Žák: Velká část lidí považuje to za největší štěstí, když u nějakého mocného a vznešeného pána v lásce neb v milosti stojí, neboť se domnívají že takový pán se jich v čas potřeby zastane, neb že jim k nějakému úřadu neb ku velké důstojnosti dopomůže, a proto si velmi mnoho na přízni vznešených osob zakládají a po ní co po svém největším štěstí se shánějí.

Kristus: A co soudíš ty o takových, kteří u velkých pánů v milosti stojí, nazýváš je šťastnými?

Žák: Domnívám se, že jest to předce velké štěstí u nějakého knížete, neb dokonce u samého mocnáře neb zeměpána v lásce a milosti státi, a proto by mne samého velice těšilo, kdybych věděl, že sám zeměpán mi nakloněn jest.

Kristus: Zdá se, že jsi zapomenul na slova žalmisty: „Nechtějtež doufati v knížata, v syny lidské, v nichž není spasení.“

Žák: A proč bych se neměl z přízně mocných a vznešených pánů těšiti neb v ně důvěřovati?

Kristus: Všeliká přízeň mocných a vznešených pánů tohoto světa jest velmi nestálá; tak že obyčejně zahanbeni bývají ti, jenž v knížata světská důvěru svou skládají; neboť právě když kdo nejvíce pomoci od nich potřebuje, jemu pomoci buď nemohou aneb nechtějí. Dnes stojíš u nich v milosti, a zítra, nevěda ani proč, již jsi milost jejich ztratil; již se k nim více hlásiti nesmíš. A myslíš také, že taková mocní nemohou mocnost svou ztratiti?

Žák: Ovšem že, neboť mohou umříti jako každý jiný člověk.

Kristus: A kdyby také neumřeli, mohou ještě jinými spůsoby mocnost svou ztratiti; což se ještě nikdy nestalo, že i mocnářové svrženi byli s trůnu a pak u svých podřízených ochrany hledati museli?

Žák: Ano, dějepis nám o tom mnohé příklady podává, a také písmo svaté praví: „Svrhl mocné s trůnu a povýšil ponížených.“

Kristus: Nuže! myslíš ještě, že to veliké štěstí jest, míti mocné a vznešené toho světa za své přátele?

Žák: Když přízeň mocných a vznešených pánů tak nestálá a nejistá jest,

nemůže pravým štěstím býti, z takové přízně se těšiti; prosím Tebe však o Pane, pověz mi, v čem pravé štěstí pozůstává?

Kristus: Největší ano jediné pravé štěstí jest: u Boha v milosti státi; neboť Bůh jest ten nejvznešenější, nejmocnější a nejdobrotivější přítel. Čili domníváš se snad, že by se mohl nějaký jiný přítel Bohu vyrovnati?

Žák: To jistě ne; neboť ten nejvznešenější mocnár jest předce jen pouhý slabý tvor Boží, který si ani o okamžení života prodloužení nemůže.

Kristus: Jistě! Bůh však jest sám mocný Pán pánův a Král králův, jemu slouží nejen veškeré nerozumné tvorstvo, jemu slouží i nesčíslný počet duchů nebeských, kteréž byl pouhou vůlí svou stvořil. Může-li snad míti někdo vznešenějšího přítele?

Žák: Nedá se ani mysliti.

Kristus: Bůh může také miláčkům svým vždycky pomoci, u něho ničehož nemožného není; on může každé, jakékolvěk nebezpečení odstraniti, on může všecky protivníky svých milých, byť by jich bylo sebe více a oni ještě tak mocni, slovem svým poraziti a rozptýliti, tak že miláckové Boží vždy si říkati mohou: „Když Bůh s námi, kdož proti nám?“

Žák: Nyní Pane! cítím, jak neskončeně lépe jest u Boha v milosti státi, nežli celý svět míti za přítele.

Kristus: Bůh však nejen že vždy miláčkům svým pomoci může, on jest též vždy hotov miláčkům svým ku pomoci přispěti a jim ve všech případnostech dobře činiti; neboť on jest Pánem nejdobrotivějším. Takovou ochotnost miláčkům svým dobrodiní prokazovati u žádného mocnáře nenalezneš; neboť tito pomohou sice jednou, dvakrát, na nejvýš třikrát, pak ale se rozmrzí a bývá konec přátelství a pomoci; Bůh však prokazuje milým svým ustavičně a bez přestání dobrodiní, ano on hotov jest miláčkům svým po celou věčnost dobře činiti a je věčně oblažovati. A což pak také mohou tobě světšší páni dáti?

Žák: Světšší páni nemohou mi mnoho dáti, leč nějakou část peněz neb nějakou službu, ostatně mi nemohou ani zdraví ani síly, ani spokojenosti ani dlouhého věku dáti.

Kristus: A hle! co ti žádný mocnár dáti nemůže, to může všechno hojně Bůh tobě dáti, on ti může dáti nejen pozemské statky, jeho bohatství, zdraví, sílu, dlouhý věk, spokojenost; on ti může dáti také všeliké umění a pravou moudrost, on ti může dáti celé království nebeské.

Žák: Poznávám již, že nemůže většního štěstí býti, jako Boha míti za přítele anebo u Boha v milosti státi; proto se také již nedivím, že všickni Svatí po ničem tak velice netoužili, jako po tom, aby u Boha milost našli, čili aby se Bohu zalíbili.

Kristus: Ano! Svatí se neštíteli žádných prací, nebáli se žádných obtíží, nehrozili se žádného protivenství, nedbali na žádné trápení, jen když tím Bohu se zalíbili a u Boha tak milost naleznouti mohli. Následuj i ty je v tom.

Žák: To bude od toho okamžení má největší, má jediná snaha.

Kristus: Když však u Boha milost naleznáš, hled abys ji pak opět neztratil, neboť není většího neštěstí, jak milost Boží ztratiti a u Boha v nemilost upadnouti.

Žák: A proč jest to největší neštěstí u Boha v nemilost upadnouti?

Kristus: Zdaliž nepovažují lidé se za velmi nášťastné, když lásku a přízeň nějakého bohatého a mocného pána ztratili a u něho v nemilost upadli?

Žák: Zajisté je ztráta přízně bohatého a mocného pána velice mrzí.

Kristus: Jak tedy, když lásku a přízeň nejbohatšího Pána, jemuž celé nebe a všechny světy se vším, co na nich neb v nich se nachází, přináleží, ztratili, z toho by se neměli rmoutiti?

Žák: An Bůh více jest než všechny světy, (neboť Stvořitel jest neskončeně vznešenější nad všecko stvoření), musí také ztráta lásky Boží každého rozumného více mrzeti a boleti, nežli kdyby všecko ostatní ztratil; nemůže tedy žádného větší škoda potkati, jako když někdo milost Boha nejvznešenějšího ztratí.

Kristus: Jistě! ztráta ta nedá se ani ničím nahraditi; neboť ztratí-li člověk přízeň některých lidí, najde snad zase přízeň u jiných, kteří jsou rovněž tak bohati a jemu rovněž tak prospěti mohou jako oni, jichž přízeň byl ztratil; ztratí-li však přízeň Boží, jakou náhradu za to bude míti?

Žák: An nic se Bohu rovnati nemůže, nedá se žádná náhrada za ztrátu milosti Boží ani mysleti, neboť byt by člověk za ztrátu milosti Boží všecko jmění celého světa dosáhl, byt by i samým císařem a králem celého světa se stal, tak má tolik co nic, přirovná-li to k milosti Boží. —

Kristus: Lidé považují za velké neštěstí, když proti sobě popudili člověka, jehož pomoci často potřebují; či pomoc však potřebují lidé nejvíce?

Žák: Zajisté pomoc Boží, neb bez pomoci Boží nemohou lidé ničehož, an všechny síly člověka, jeho zdraví, jeho schopnosti jen od Boha závisí; bez pomoci lidské mohou se mnozí alespoň někdy obejít, ale bez pomoci Boží žádný ani okamžení se neobejde.

Kristus: Může tedy býti většího neštěstí, jako ztratiti milost Boží, anebo rozhněvati toho, jehož člověk každé okamžení potřebuje, a bez něhož se nikdy obejít nemůže?

Žák: Uznávám, že nejhroznějším neštěstím jest, Boha rozhněvati neb milost Boží ztratiti. —

Kristus: Nemoudře a pošetile jedná, kdo hněvá mocného pána, který ho potrestati může; může však kdo protivníky své tak potrestati jako Bůh?

Žák: Lidé mají toliko moc nad tělem a mohou na nejvyšší tělo usmrtiti, pak již nemají nad člověkem žádné moci; Bůh ale může člověka nejen na světě rozličnými spůsoby, nemocí, bolestmi, opovržením, neštěstím a podobnými pro člověka smutnými věcmi potrestati, ale on může i po smrti duši do pekla zavrhnouti, on může tělo i duši ohněm věčným trestati!

Kristus: Když Bůh protivníky své tak potrestati může, zdaliž nemusí to za největší neštěstí považováno býti, k takovým protivníkům Božím patřiti?

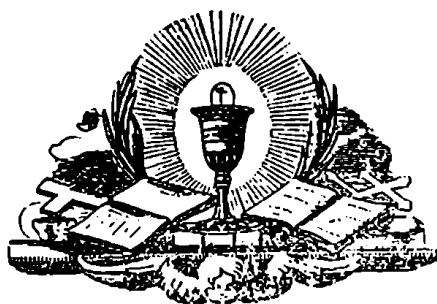
Žák: Já chci raději celý svět míti za protivníka, nežli abych nepřítelem Božím se stal; neboť vidím, že nemůže hroznější neštěstí člověka potkati, jako upadne-li člověk v nemilost u Boha.

Kristus: Uvidím nedáš-li přednost nějakému pozemskému zisku, nějakému světskému obveselení, nějaké zlé náklonnosti, nějaké hříšné rozkoši ... před milostí Boží! —

Žák: I kdybych celý svět měl získati, nechci o milost Boží se připraviti; bytby mne jakkoliv lákali hříšníci, nepůjdu s nimi, abych milost Boží neztratil.

Kristus: Nespolehej se v tom sám na sebe ale pokorně Boha o pomoc k tomu prosívej, neboť nebude-li Bůh chrániti tebe, marná bude všechna snaha tvá.

Ustaviční klanitelé nejsv. Srdce Ježíšova.

„Já kojiti budu ji, a mluvití budu k srdci jejímu.“ Ose. 2, 14.

1. Když blahoslavená Margarita Alacoque jednoho dne před nejsvětější Svátostí Oltářní neskončenou a přenesmírnou lásku Pána Ježíše sobě rozjímal, kterou ustanovením tohoto nevystíhlého tajemství nám dokázal, nejednou se svatostánek, v němž Božská Svátost uschována byla, zdál býti neobmezenou ohnivou pecí, Pán Ježíš se jí zjevil, a ukazuje jí své Srdce, ano plameny obklopené, a plamenem z otevřené rány boku svého nejsvětějšího prudce vyšlehajícím ztravené jest, takto k ní promluvil: „Mé Božské Srdce jest tak přeplněno láskou k lidem, že plameny této horoucí lásky v něm více zadržeti nemohu, nýbrž tvým zprostředkováním je musí vylévati a zjeviti jim, aby je se všemi poklady obohatilo, jež v sobě zavírá. Mámt zajisté žhoucí žízeň, od lidí v nejsvětější Svátosti Oltářní ctěnu a milovánu býti, a přede téměř nikoho nenalezám, jenžby se přičinil, alespoň nějakou vzájemností touhu mou upokojiti!“ Tuto touhu od svého nejsvětějšího vtělení v sobě chovalo toto nejsvětější Srdce vždycky! Proto Pán Ježíš již dlouho před blahoslavenou Margaritou tak se vyslovil k sv. Kateřině Senenské: „Ustanovením nejsvětější Svátosti Oltářní chtěl jsem člověčenstvu tajemství Srdce svého odhaliti, aby rozumělo, že láska moje ještě větší jest, nežli zjevné znamení, kterými je projevuji; neboť jak pro utrpení mé byly meze, právě tak jest láska má pro ně neobmezena!“ A to také jinak ani býti nemůže! Vždyť v nejsvětější Svátosti Oltářní jest právě to Božské, láskou ztravené, všecky k sobě volající, láskou svou je rozhárati toužící Srdce opravdově, bytostně, se všemi dokonalostmi svého Božství i člověčenství přítomno. Právě proto duše svaté vždy a opět celé dny a noci před tímto nevýmluvným tajemstvím trávily, před touto Svátostí srdce své oněmi city naplňovaly, kterými nejsvětější Srdce Pána Ježíše přeplněno jest. Když l. P. 177 v Lyonu ve Francii přeukrutné pronásledování křesťanů vypuklo, byl mladistvý jáhen Sanktus hrdinstvím nad útlý věk vzneseným, nevidaným, ano způsobem přirozeným zcela nemožným, na těle žhavými radlicemi spálen, a tím v jednu velikou ránu, od paty až k hlavě proměněn; nieméně ale radostně sv. víru katolickou vyznával. I tázal se zpravodaj pro církev Lyonskou a Viennskou, odkud útlý svatý mládeneček obdržel to nepřemožené rekovství? Tento nevěděl zcela žádnou jinou odpověď, leč tu, „že v nejsvětější Svátosti Oltářní, jako rosou občerstven, a posilněn byl pramenem vody živé, která se ze Srdce Ježíšova prýští.“ Ó kéžbychom měli živou víru, a touto věrou častěji před nejsvětější Svátostí Oltářní se dostavili a tu dle příkladu Svatých rozjímal, neobmezenou, neskončenou, přenesmírnou lásku Srdce Ježíšova, jakby tu za krátký čas se srdce naše ledovité plameny Srdce Páně rozpálilo, jakby

tu se srdce naše téměř, ani že bychom to na sobě znamenali, zázračně v Srdce Pána Ježíše přetvořilo! Chceš-li věděti, co by všechno tvé srdce v brzkém pocítilo, kdybys tak učinil? — Povím ti to nikoli slovy svými, nýbrž slovy ctihodné Johanny Marie od kříže. Pocházelať z chudobné vesničky jižního Tirolska, bylať později řeholnice v klášteře Roveredském podle pravidla sv. Klary, a jedná se nyní o jejím svatořečení. Tato blahoslavená nevěsta lásky ukřížované takto mluví: „O Svátosti nejvyšší! Ó Ježíši, rozkoši moje! Pravou rozkoši duše jesti, odpočívati na tvém milujícím Srdci, odloučenu býti ode všech předmětů zemských, ano odloučenu býti i od vlastního těla, v spasném zapomenutí a odloučení ode všeho, co není Bůh. Ať oči moje nic jiného nevidí, nežli tebe; sluch můj ať nic jiného neslyší nežli tebe; ať jazyk můj jediné o tobě zní; ať smyslové všichni odpočívají na tvém Srdci o nevy-slovné blaženosti lásky. O Srdce Ježíšovo, ty učiliště pravd nebeských, v němž duše i to nepochopitelné pochopuje a ví. Tys sbírka všech líbezných vůní, souhrn sladkosti života věčného! Tys libozvukem sjednoceného plesání svaté lásky! Tys vlastní jarních větérků, jež Duch svatý vdýchá duším, aby je naplnil a ozdobil drahocenným ovocem ctnosti! Ty, o Srdce, jsi bránou, kterouž spásy žádoucí vcházejí k důvěrnému obcování se svým Bohem; — horoucí vzdechy lásky jsou tím kopím, které mi otvírá tu bránu a tvé přesladké jméno Ježíš na jazyku mém tím heslem líbezným, po němž od vrátneho poznána a vpuštěna bývám. Ty zajisté květeš jako svato-tajné zahrádka lásky, která libovůní svou nebe i zemi a tisíc světů naplňuje. A v této zahrádce jest i duše moje jasně skvoucí květinou, líbezná vonící pro Boha, med v sobě ukrývající pro život věčný, a pakli se jim prozrazuje, mluví ohnivá slova lásky do odemřelého světa! V této zahrádce stojíš ty, o Ježíši! sám přeplněné máje ruce květinami, jichžto líbezná vůně všechny bolesti vezdejší zahojí; přeplněné skvoucími liliemi, s listím krví tvou pokropeným, aby všecken morový zápach hříchů odstranily. O otevřené, svaté, milující Srdce; v tobě Bůh se s duší zasnubuje, přiodíš ji rouchem tvého utrpní a bleskem moudrosti tvé. Z tebe vystupuje duše do lůna Otcova a obživnuta bývá líbezným váním Ducha svatého, který svých milostí do ní, jako tekoucí vodu vylévá. V dílně tvého milujícího Srdce pracuješ ty, co nebeský umělec, abys srdce mé vždy se opakujícími ránami vzájemné lásky v drahocennou nádobu přetvořil, jak se tobě líbí. V Srdci tvém zakořeněn jest onen vinný kmen svatého nadšení, na němž i já, co ratolest opěvuji tvou věčnou lásku a dobrotu, aby všickni lidé se součastnili v radostném chvalo zpěvu tvém atd.“ Slova ta jsou ohlas z nebeských výšin projevující slastné kochání duše láskou Srdce Ježíšova raněné. Tento zálet lásky, toto přetvoření srdce podle Srdce Ježíšova dle vlastních slov ctihodné Johanny Marie od kříže, se váží z největší Svátosti Oltářní. Ty hodiny byly zajisté a jsou pro věřící duše ty nejradostnější, které před nejsvětější Svátosti Oltářní ztráviti mohou. Ach tu se srdce na Srdci rozpaluje; tu učitel Božský učí svou žákyni takové moudrosti, že proti ní moudrost tohoto světa blaznovstvím jest! —

2. Ztaď zcela přirozené, že vroucí ctitel nejsvětějšího Srdce Ježíšova též nejvěrnějším návštěvníkem nejsvětější Svátosti bývá. Vždyť právě v ní to Srdce Božské nalézá. Za tou příčinou spoluúdobné arcibratrství nejsvětějšího Srdce Páně vždy a všude největší svou radost a čest v to stavěti, aby čestnou stráž nejsvětější Svátosti Oltářní působili. Ten není pravý ctitel téhož Božského Srdce, ten nezná jeho smýšlení, ten není proniknut láskou jeho, ten nežije život jeho, ten neví ani co jest to Srdce Ježíšovo ctíti, kdo nemá též velikou uctu k nejsvětější Svátosti, kdo netouží

v této Svátosti častěji srdce své se Srdcem Ježíšovým sjednotiti. — Láska Kristova pudí nás (2. Kor. 5, 14), abychom mu láskou spláceli. A poněvadž zůstává jako vězeň lásky v svatostánku v kostele pro nás uzavřen, nečiníme zajisté nic přílišného, pakli ho co možná nejčastěji v tomto svatostánku navštěvujeme. Toť příčinou, proč svatý Otec Leo XII. dne 18. února 1826 všem věřícím svaté plnomocné odpustky pokaždé uděliti ráčil, kdykoliv hodinu pobožnosti k uctění nejsvětějšího Srdce Ježíšova v nejsvětější Svátosti Oltářní přítomného konají, a spolu povolil, aby se ty odpustky dušičkám v očistci mohly přivlastniti. Pobožnost ta se nazývá: *Cultus perpetuus sacrosancti Cordis Jesu*, t. j. ustavičné se klanění nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu. Účel jest, jak to již název praví, aby se ustavičně, tedy nepřetržně, hodinu po hodině věrní ctitelové tomu Božskému Srdci v nejsvětější Svátosti klaněli, a tím již na zemi se stali účastníci sv. andělů tomu Srdci v svatostánku skrytému na našich oltářích se klanějících a jednou v nebi s nimi věčně velebících. K tomu účelu z rozhodnutí sv. Otce jest následujícího zapotřebí:

1. Musí býti v bratrství nejsvětějšího Srdce Ježíšova již zapsán, jelikož to ustavičné se klanění není nic jiného, leč rozšíření bratrství Srdce Ježíšova, aby se vždy větší horlivost mezi spoluúdy rozmáhala. Právě proto ředitel bratrství spolu též jest ředitelem toho ustavičného klanění-se. Jak jest k získání odpustků třeba, aby byl ctitel Srdce Páně do bratrské knihy zapsán, nápodobně musí býti také spolubratr od ředitele ustavičné poklony zapsán.

2. Zvolí si dni své pobožnosti. To stojí na vůli, který den v roce a mnoho-li dnů. K získání odpustků postačí jeden zvolený den, ovšem dle libosti, a na ten den má jednu hodinu asi, buďto samotem, anebo s jinými, buďto tajemství sv. víry rozjímati, aneb ústní modlitby vykonávati. Modlitby aneb rozjímáná jsou svobodné vůli zůstaveny; nápodobně jest i ta hodina pobožnosti zcela svobodné vůli zanechána, jen když se v ten ustanovený den vykonává; taktéž svobodno, tu hodinu buďto v kostele, anebo doma vykonávati. Vůbec se ovšem volívají hodiny po sobě jdoucí, aby se nepřetržná čestná stráž zbožných klanitelů docílila; avšak dekret papežský to zanechává zcela svobodné vůli, kterou hodinu věrný ctitel nejsvětějšího Srdce Páně chce a může si voliti.

3. Ten den, v němž se svou určitou hodinou nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu obzvláště zavděčiti chce, má s opravdivou kajcností sv. svátosti pokání a oltářní přijmouti. —

4. Má buďto chrám Páně aneb veřejnou kapli navštívit, a v ní na úmysl sv. Otce se modliti, obzvláště: a) pro zachování římského papeže a všech osob stavu duchovního; b) za povýšení a rozšíření sv. církve římsko-katolické; c) za obrácení kacířů; d) za obrácení hříšníků; e) pro zachování pokoje mezi knížaty křesťanskými; f) za všecky spoluúdy tětěz pobožnosti a dušičky v očistci.

5. Má obnoviti slib na křtu svatém učiněný a všecky jiné, které by byl Pánu Ježíši snad učinil; na př. slib řeholní atd.

6. Aby tato ustavičná úcta nejsvětějšího Srdce Ježíšova dle Ducha svatého byla ohněm na oltáři vždycky hořícím (3. Mojz. 6, 13), kterýžby nikdy neuhasl, máf toho bedliv býti, aby častějšími tak zvanými střelnými modlitbami a vzdechnutími toto Božské Srdce nepřestával zvelebovati.

Zjeveným rozhodnutím sv. Otce možná tyto sv. plnomocné odpustky pokaždé, kdykoliv všecko nyní uvedené zachovává, získati. Tedy

kdo si zapsáním do počtu ustavičných klanitelů na př. v roce v samovolný den jednu hodinu vyvolil; může všechny ostatní dny neb hodiny dle vlastní vůle neb pohodlí si ustanoviti sám, a dojde, pakli svrchu uvedené výmínky zachovává, pokaždé sv. plnomocných odpustků. Chodí-li na př. každou neděli k zprávě Boží, a dle ustanovení sv. Otce se jak povědino se zachovává, pokaždé může dosáhnouti sv. plnomocných odpustků. Věru muselby býti k vlastnímu prospěchu na čisto lhostejný, ano odemřelý, kdoby neměl vážit s největší radostí z nevyvážitelné studnice milostí nejštedřejšího Srdce Ježíšova!

Kdyby žádných jiných milostí a výsad nebylo, leč té jedinké od sv. Otce Lva XII. propůjčené, již by se doslovně vyplnila přípověď Páně, kterou blahoslavené Margaritě Alacoque na slavnost sv. Jana evangelisty učinil, což těmi slovy vyjádřila: „Pán mi dal poznati, že ta převeliká touha od lidí dokonale milovánu býti, jej pohnula, aby jim podal předmět i prostředek zcela přiměřený, je k lásce, a sice důkladné lásce pohnouti; že jim proto všechny poklady lásky milosti, smilování, posvěcení a spásy, které Srdce jeho v sobě zavírá, chce otevřít, aby všickni, kdož jemu celou lásku i úctu, kteréž schopni jsou, vzdávali a zaopatřili, v největší hojnosti obohaceni byli poklady, jichžto jeho Božské Srdce pramenem, přebohatým, nevyvážitelným pramenem jest.“ Oheň onen Božský, který věčně hoří v nejsvětějším Srdci Ježíšovu, ať zachytne, rozpálí, ztráví po celý čas i věčnost srdce všech lidí, zvláště ale srdce spoluůdů bratrství nejsvětějšího Srdce Ježíšova, apoštolátu modlitby a všech bratrstev!

3. Poněvadž sv. Otec Leo XII. dekretem svým věřícím, jak řečeno, zcela na vůli zanechal, k ustavičné pokloně den a hodinu si zvoliti; jal se sbor církevních kněží od svatého apoštola Pavla u Panny Marie *della Pace* v Římě, v kterémž kostele, jak v dřívějším (5.) čísle naší „Školy“ řečeno, arcibratrství nejsvětějšího Srdce Pána Ježíše pro všechny budoucí časy zřízeno jest, jistý pořádek v ustanovení dnů a hodin v ustavičné pokloně té zaváděti, tak aby dnem i nocí všechny po sobě jdoucí hodiny a všechny dny a měsíce roku byly zbožnými klaniteli obsazeny, a tím poklona ta doslovně byla ustavičná. K tomu cíli nejprvé dne 20. června 1834 od papeže Řehoře XVI. odpustky, od Lva XII. dne 18. února 1826 udělené, znova nechali potvrditi, a pečliví jsouce o vždy větší rozkvět arcibratrství nejsvětějšího Srdce Ježíšova tu ustavičnou poklonu, po sobě jdoucími hodinami úctě Srdce Ježíšova v nejsvětější Svátosti přítomného zaváděti. Tím se nový odbor v tomto sv. arcibratrství utvořil, pod jménem: „*Aggregatio perpetuorum odoratorum divini Cordis Jesu*“ — t. j. připojení ustavičných klanitelů Božského Srdce Ježíšova. Tato větev sv. arcibratrství tvoří pro sebe samostatné shromáždění, které dne 20. listopadu 1841 od papeže Řehoře XVI. potvrzeno a dne 14. prosince 1841 i sv. odpustky obahaceno a dne 29. ledna 1842 povoleno bylo, aby těch sv. odpustků všechny poboční shromáždění ustavičných klanitelů, buď již zřízena, aneb budoucně zřízena býti mající též účastna byla. — Musíť přede vším podotknuto býti, že v tomto samostatném shromáždění ustavičných klanitelů všecko obsaženo jest, co v čísle 2 již povědino bylo; tím tedy ta úcta vždy trvajícím od papeže Lva XII. se i v tomto shromáždění se všemi závazky i milostmi obsahuje; mimo to však se ukládá: „Aby co hlavní závazek bylo každodenní navštívení nejsvětější Svátosti Oltářní; v kterémžto navštívení se obzvláště osoby duchovní nad jiné vyznamenati mají. Srdce Ježíšova v neobmezené lásce nezdráhá se oputiti trůn věčné slávy, skrývá se ve svátostní ne-

patrné spůsoby chleba, bydlí v nepatrném kalichu, v dřevěném, přechoasto sešlém stánku uzavřeno, v kostelíčku tak chudobném, zcela opuštěno, zapomenuto, nevšímáno, pohrdáno, tupeno, pronásledováno, svatokrádeží znova vražděno! Bydlí tu jedině z přenesmírné a proto Božské lásky, aby každému, kdoby v úzkostech svých k němu útočiště bráti chtěl, i hned s nevýmluvnou štědrotou milostí svých uděliti mohlo! Svě vyvolené nevěstě blahoslavené Margaritě Alacoque ráčil Pán sám zjeviti, že všem, kteří před nejsvětější Svátostí u něho pomoc budou hledati, osvícení, sílu, statečnost, moudrost při vykonávání povinností v nejhojnější míře chce uděliti; a spolu s rozbolněným srdcem připojil, že tou nevšímavostí, ledovitostí a odemřelostí, s kterou se k němu v nejsvětější Svátosti chovají, sami si zamezují cestu, po nížto jeho nejsvětější Srdce tak rádo a ochotně a přestědře důkazy svého smilování vyváděti si přeje. — K tomu účelu mají ustaviční klanitelové při svém navštívení nejsvětější Svátosti Oltární vždy předeepsaný výkon se obětování nejsvětějšímu Srdci Pána Ježíše a úctu nepoškrvněného Početí Marie Panny vykonati, a to sice proto, že tento výkon v sobě obsahuje ducha, kterýmž klanitelové ti ustaviční musejí býti naplněni, že zahrnuje v sobě nejhlavnější povinnosti, jež ustavičně vykonávají mají; a pak i proto, že na výkon ten jsou sv. odpustky uděleny.

Hlavní povinnosti jsou :

1. Jelikož nejhlavnějším účelem jest ustavičně se Božskému Srdci Páně v nejsvětější Svátosti klaněti, mají nejméně jednou denně Pána Ježíše v této Svátosti navštívit. Očekává se, že toto navštívení, pakli jinak jen poněkud možná, se bude častěji za den dít.

2. Mají každý týden sv. svátosti pokání a Oltární přijímati.

3. Mají každodenně, alespoň kratičké rozjímání s vnitřním shromážděním mysle konati, a v tomto rozjímání ty tak zvané krátké ohnivé střelní vzdechnutí vzbuditi, kterýmiž Srdce Páně láskou raněno bývá. Mimo to mají každý čtvrtek večer, byť i kratinké rozjímání o smrtelné úzkosti a krvavém potu Pána Ježíše v zahradě Getsemanské konati, neboť právě tu jeho nejsvětější Srdce nejvíce trpělo.

4. Každý první pátek v měsíci obnoví výkon se obětování Božskému Srdci a nepoškrvněné Matce Boží, slibují, že se přičiní, aby se úcta tato dvoje rozšířila, že se chtějí často u stolu Páně dáti vynajíti, konečně v ten den si ujmou v jídle a jinými kajícími skutky se přičiní Srdce Páně uctiti.

5. K získání odpustků od papeže Lva XII. udělených ustanovují si spoluúrovň buď jeden nebo více dnů, a obnovují po přijímání sv. svátostí slib křestní a jiné učiněné sliby, vykonávají svou hodinu, navštěvují kostel neb vořejnou kaplu a modlí se na úmysl sv. Otce.

Méně čelné povinnosti vypočítá zvláštní kniha téhož shromáždění, které však pro obšírnost tuto postaviti nelze. Kniha ta se pokaždé z Říma posílá sebou, když se toto shromáždění ustavičných klanitelů zaváděti chce. Za tou příčinou sluší zároveň podotknouti, že nejprve musí býti bratrství nejsvětějšího Srdce Pána Ježíše církevním řádem již zavedeno, nežli se, a sice ze spoluúrovň téhož bratrství, shromáždění ustavičných klanitelů zavésti může. Kdoby toto shromáždění chtěl zavésti, musí se znova do Říma k arcibratrství Srdce Pána Ježíše a Panny Marie od pokoje obrátiti, tam svolení biskupského ordinariátu předložiti, pak teprv dostane tam aggregační, a spolu též tu řečenou knihu, načež církevním způsobem i toto shromáždění

se zavádí. Týkáje se ustavičného se-klanění nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu v čísle druhém popsaného netřeba zcela žádného nového diplomu, jelikož souvisí s bratrstvím Srdce Ježíšova.

Svatí odpustkové.

1. Plnomocní odpustkové na den přijetí do shromáždění; 2. odpustky 7 let a 7 kvadragen za to každodenní navštívení velebné Svátosti, a jednou v měsíci po přijímání sv. Svátosti plnomocné; 3. plnomocné odpustky každý první pátek v měsíci; 4. odpustky 7 let a 7 kvadragen za nadjmenované se obětování Pánu Ježíši a Panně Marii, které se při tom navštívení velebné Svátosti každodenně konává; 5. odpustky 40 dní za každý dobrý skutek. Poněvadž musí spoluúdogové toho shromáždění býti též spoluúdogy bratrství nejsvětějšího Srdce Ježíšova, získají rozhodnutím Řehoře XVI. z dne 14. prosince 1841 též všechny odpustky téhož bratrství. K získání plnomocných odpustků jest mimo přijímání sv. svátostí též modlitba na úmysl sv. církve, totiž 5 Otče náš, 5 Zdravas, 1 Věřím zapotřebí. Všecky ostatní plnomocné i neplnomocné odpustky téhož shromáždění, kterýchž dosahuje tím, že s jinými bratrstvími jest spojeno, obsahuje obsírněji již jmenovaná kniha.

Bratrstvo nejbolestnější P. Marie

(v chrámu kláštera Nanebevzetí Panny Marie v Polici nad Metují.)

S t a n o v y.

(Pokračování.)

§. 5. Po vykonané sv. zpovědi budou společně s hořícími svícemi velebnou Svátost přijímati, kdykoliv dle bully Alexandra VII. propůjčené odpustky budou chtít získati, pomodlivše se za povýšení církve sv., za vykořenění kacířstva a za pokoj knížat křesťanských: sedm Otče náš a sedm Zdravas.

§. 6. Poněvadž se všemohoucímu Bohu dobré bratrství nemálo líbí, sejdou se měsíčně jednou v čas určitý páni bratří společně do kostela, kdež o sv. umučení Krista Pána a bolestech Panny Marie něco od duchovního otce předneseno bude. Času postního, kdy se bratří nejvíce v dobrých skutecích cvičiti budou, sejdou se každou neděli. Též se ustanoví každý měsíc sv. patron měsíční, aby jej každý nejlépe ctil a vzýval, obzvláště v té podepsané cnosti se cviče následoval a za podepsanou potřebu se modliti bude povinen. Každoměsíčně dvě mši sv. čísti se budou, jedna za zachování zdraví a milosti Boží živých bratří; druhá za umrlé bratry a dobrodince, na kteréžto se všickni pilně a pobožně najíti dají a při těch obou mšech sv. dva z bratrů hořící fakule držeti budou a v stolici podříditele a starších jiné čtyry svíce hořeti budou přes celou mši sv. Co se má zpívati neb jen modliti, ukáže mše sv. bratrská.

§. 7. Kdyby pak Pán Bůh na někoho z bratří a sester nemoc dopustiti ráčil, má se P. rektoru oznámiti a tento s jinými staršími zvláštní dá pozor na to, aby nemocný vždy neb ob den pilně od jistých navštěvován a šetřen byl; též aby hned, kdyby potřebí bylo, zaopatření duše se vykonalo, bratří a sestry k posluhování svátostí posledních se svolali a nad nemocným vroucně se modlili a duše jeho

Bohu nejvyššímu poroučeli jsouce nápomocni k šťastnému a věčnému na věčnost vykročení. Sešel-liby bratr neb sestra z tohoto světa, spojí všemožnou lásku při pohřbu, doprovázení k hrobu a za duši zemřelého modlení. Při tom křesťanské nadání, vzbuzování a návštěví příbuzným zemřelého dávati budou, aby za něho modlení, mše sv. a jiné nábožné skutky dobré se vykonávaly, aby těmi spasitelnými prostředky co nejdříve z očistcových muk vysvobozen k patření tváře Boží přišel.

§. 8. Dle chvalitebného, starobylého, pobožného zdejšího obyčeje bratří a sestry, jakož ranní mši sv. ke cti a slávě nejsvětější Panny Marie literáckým zpěvem zvelebují, tak kdykoliv nařízená pobožnost, průvod, pouť a jiné jakékoliv ustanovení k spasitelnému obecnému dobru se prohlásí: jemní a poslušní se dokažou, zpívati a modliti se budou, jedním hlasem sledující toho, který modlením neb zpěvem předcházeti a předřikávati bude, aby vždy řádně a počestně Boha chválili a velebili.

§. 9. Jakožto všickni bolestné Rodičky Boží synové a dcery, spolutovaryši v utrpení Krista Ježíše, neopomenou cnosti nejsvětější Marie Panny na se bráti a dokazovati zvláště v pokoře, počestnosti, vážnosti, trpělivosti a tichosti ji následujícíe. Každý zajisté nalezne v Marii Panně dokonalé zrcadlo všech přemilých ctností.

Závěrka.

Tato pravidla měj za prohléditelné zrcadlo, milý bratře, k dokonalému naplnění, pro potěšení svědomí a rozmnožení pobožnosti k ranám Krista a bolestné Rodičky jeho. Tak zříd život svůj, abys v mysli jiného neobnášel, nežli Krista Ježíše, abys s učitelem národů sv. Pavlem opravdově na sobě dokázal to, co v listu ke Galatským pravil: „Živ pak jsem ne já ale živ jest ve mně Kristus.“ Nápodobně cti a vzývej Marii Pannu, v kteréž tělesnou smyslův citelnost převýšila lásky spoluútrpnost. Žádné stvoření nepochopilo velikost a ukrutnost bolesti Syna Božího jako bolestná Matka Páně! Bolest Syna byla bolestí její. A jak ne? když bylo Srdce Ježíše srdce Marie Panny. A ač jen pod křížem stála, přece srdcem byla přibita ku kříži. Sv. Jan evangelista praví: „Stála blízko kříže!“ řekl dost: „blízko kříže“, nebo tam Krista trpícího a se smrtí zápasícího pozorovala a tímto pozorováním učinila sama sobě skrze materskou spoluútrpnost bolest kříže. Proto řekl sv. Bonaventura: „Tenkrát byla více než mučenice, nebo zůstala v srdci neméně láskou než vnitř mečem bolestí raněna.“ A sv. Anselm: „Záslužno bylo, aby ta, v které Bůh všechnu plnost milosti založil, slávy mučennické zbavena nebyla a proto ne z jiné příčiny u kříže musela státi. Avšak jaké to bylo mučennictví, nemůže se vypověděti, poněvadž těžké bylo: jakoby ona spolu se svým nejmilejším Synem mučena, trápena a ukřížována byla, která více Syna než sebe milovala. A že způsob a povaha lásky jest míra bolesti: tak musela býti bolest bez míry. Nebylo pak dost na bolesti Marie Panny v čas přehrozného umučení, vždy nesla svou bolest a trápení po umučení jeho skrze žalostné na svého Syna muky připamatování v srdci svém nikdy na ně zapomenouti nemohouc. Takové truchlivé, žalostivé a náramné bolesti Marie, Matky své, milý sodale, jenž již v bratrstvu jsi aneb do něj přivtělen býti snažně žádáš, nepřestávej rozjímati, s ní srdečnou útrpnost nad Kristem, Spasitelem svým, míti a pobožnou myslí ji jakožto Matku, jíž se celý oddáváš, se zasnujuješ, ctíti a velebiti. Prostři se před ní, padej na obě kolena ba i na tvář před ní, koř se, lítostivě a laskavě k ní se utíkej, cti ji! připomínej si, jak sám vtělený Bůh a Syn její nejmilejší Ježíš Kristus z Boha Otce od věčnosti složen ji ctil a v počestnosti, vážnosti a lásce i poslušným poníženým býti ráčil, ji na konci

života svého poslední počestnost a vážnost prokázal, když k ní hlavu skloniv jí velikou čest a vážnost, Bohu Otci svého Ducha odevzdal, čímž jasně dokázal, že máme i ji jako Matku svou nejsvětější velebiti a ctíti, skrze ní odpuštění hříchův žádati. Nebo zajisté umírající na kříži Kristus Ježíš nic jiného nechtěl poroučeje ji jakožto dobrotivou Matku svou milému učenníku svému, než abychom i my ji za Matku sobě zvolili, ji sobě poručenou se vši ctihodností přijali a v synovské lásce si jí jakožto o nás vždy se starající, pečující, orodující nanejvýš vážili. Proto také vydal všechen poklad své vzácné krve, svého umučení a zásluh, který nikdy se nevytratí a nezmenší v ruce své nejlítostivější Máti, aby synům svým, dcerám a ctitelům z něho dle libosti a potřeby udělila: ano proto jest po smrti Kristově tak dlouho na zemi zachována, aby místo Učitele a Spasitele světa církev jeho založenou a po světě rozšířenou posílovala a utvrzovala. Pozastav se tedy milý sodale! cti tuto Matku se vši horlivostí! Což můžeš potěšitelného slyšeti, jako že Matka tvá bolestná má nevyčerpatelný poklad všech zásluh Kristových sobě svěřený? že má všecku cenu nejdražší krve jeho v moci své? že ji může na prvorozené k životu věčnému duše věřící hojně vylévati. Chceš-li, aby ti něco z tohoto drahého pokladu ušetřila, musíš její ctnosti nápodobiti. Budeš-li její ctnosti následovati, budeš se moci těšiti velikému prospěchu k nábožnému obcování a v hodině smrti pomoci k životu věčného dosažení.

Spolkový Kalendář.

Srpen — měsíc žní.

Sako má hospodář pozemský žně a těší se z ovoce všeho svého namáhání, tak má i nebeský hospodář žně nebeské a těší se z toho velice, když mnoho swatých duší do stodol nebeských býmá přijato. W tomto pak měsíci byla mu aji před r. 1805 ta nejsvětější duše od ženů nebeských — andělů — přinesena ... nejblahošťavenější Panna Maria! S nám nastanou někdy ty žně nebeské, mnohému snad ještě w tomto měsíci — budme tak živi, vydaríme se na minici Páně tak, bychom zasloužili co dobré, plné snopy jako následují do nebeských stodol býti zaneseni!

1. Památka oťowů sw. Petra, t. j. památka nejen umučení (užaláření a zážračného wyswobození) toho sw. apostola ale i zaswěcení chrámu Páně w Římě ke cti oťowů jeho, jimiž byl upoután w Jerusalémě a w Římě (swonej ročn. I.) — Čtěmež i my tyto poswátne oťowhy, jimiž sw. Petr Boha tak oslawil a oswědčil Kristu přewelíkou swou lásku, že pro wíru sw. nebál se ani muč ani smrti. Nebo „tak jest milost Boží,“ píše sám, „jestliže dobře činíce trpělivě trávíte ... nebo k tomu jste powoláni, poněwadž i Kristus trpěl za nás, pozůstawim wám příklad, abyste následowali šlepěji jeho.“ (1. Petr. 2, 20. 21.)

Alle bohužel! my snášíme zcela jiné oťowhy ... jsou to punta hříchů, a w nich pohodlně spím e; když by nás anděl Páně, — nasse swědomí nebo kázání — na přimlumu sw. Petra wytrhnul z toho záhubného spánku wywedl na swobodu šrawedliwého křesťanského života!

Tež památka hrđinské oné matky Mattabejské a 7 jejích synů pro zákon Boží umučených, kterážto matka ne snad že nebránila synům we wyznání toho zákona, ale i pomozbuzowala ich, aby od tohoto sw. zákona w ničem neopouštěli a raději život

svůj dali, nežli by Boha rozžněvali. Velmi dojímavé jest napomínání její nejmladšímu: „Synu můj, smiluj se nade mnou“ — suad očekáváš čtenáři, jmenovitě ty matičko, že řekla, a zachovej si život, uposlechni krále? o nikoliv, ale „prošim tě synu, podstup smrt, abych tě v onom smilování zase s bratřími tvými přijala.“ (2. Mark. 7, 27 až 29.) — Od této hrdinské matky mají se naše matky učit, že pravá láska k dětkám záleží v tom, aby je tak Bohu vychovávali, by se s nimi opět v nebesích shledali!

2. Panny Marie **andělské**, tak zvaná porciunkule (viz ročn. I.) Též památka sv. Alfonse Liguori, biskupa a zakladatele řádu. Sned od maličkosti veliký ctitel Rodičky Boží nosoval na krku obraz její s velikou nábožností a v čas potuffení o pomoc ji vyzýval a zvštězil. Něčeho je tak nebál jako Boha rozžněvati. Po podobných bojích s otcem jako sv. Alois vstoupil i Alfons do stavu kněžského, i byl po svém na kněžství vysvěcení 31. prosince 1726 horlivým hlasatelem slova Božího, kteréž aby častěji a důrazněji se mohlo hlásati i pohanům i zanedbaným křesťanům založil řád misio-nářů, jenž 25. února 1749 byl Benediktem XIV. stvoren.

Šesti patronem lásky k nejsw. Svátosti Oltární a k nejbl. Panně Marii.*)

3. Nalezení těla sv. Štěpána, jáhna a prvomučenníka, v. 418, za času biskupa Jerusalémského Jana a kněze Lucia a ve vsi Kafargamala, odkud bylo slavněji uloženo nejprvé v Jerusalémě, pak v Cařihradě a konečně v Římě. Za příčinou takového nalezení stalo se mnoho zázraků, jmenovitě nečíslná škoro uzdravení nemocných. — S my máme zapotřebí často zázračného uzdravení ne sice na těle ale na dušičce, po-zdravení z nemocí duševních. K uzdravením takovým ráčil sám nebeský lékař s nebe sestoupiti, ano zanechal nám lázně zdražovní **jistojisté** o účinkujících, sv. svátosti, i proč jich tedy neužíváme, ač s pražádnou vylohou to není spojeno?

Š. M. W *Perugie* (v Itálii) je v hlavním chrámu Páně chová prsten swatební, jež sv. Josef prý nejbl. Panně Marii podal To kdyby věděl pan Ronge nebo některé novinuy ošvicené nebo „mužové světla“ v Benessově neb v Roudnici — ti by se suáli outrpně volajsci po telegrafu: „Věda tmářům,“ a předmět na kydání hany pro celý srpen by v tom našli, jako za časů páně Rongeových mladších se setci Krista Pána v Tremíru. Ale pánové ne tak natřap dříve nežli se jimi zasmáti, musí se věděti oč se tu jedná.

Etice nyní sukni Kristovu v Tremíru a swatební prsten v Perugii (a tak i jiné činíme to ovssem z té podstatné doměnky, že zachování těch věcí není tak nemožnou zholo věcí, a že jmenovitě biskupové těch míst, kde se věci ty vyslytly, nebyli tak na hlavu padli, aby jakoukoliv sukni neb kterýkoliv prsten byli za posvátné a ctihodné věci vyhlásili, ale že museli k tomu mlti podstatných příčin. Wssak dejme tomu, že by skutečně nebyly to ty **pravé** věci oněch swatých osob, za jaké je ctíme — co by ovssem těžko bylo neměrcům a „mužům světla“ dokázati — ale dejme tomu, že by tak bylo; účta naše nevwztahuje se na ty věci, uýchř **na ty nejswětější osoby**, které z lásky k nám aneb pro Boha skutečně cos takového chovaly, nosily atd. Etice tedy sukni Kristovu v Tremíru — i v tom pádu, jak řečeno, že by to nebyla ta pravá — ctíme a klaníme se nejsw. člowččenství Kristovu, které z lásky k nám podstoupil! Ovssem si na ně vzpomenouti mohu i při vlastní sukni neb jiné, ale rei příteli, nebude-li účta, má pobožnost většf v Tremíru, kde wln, že tak mnoho a mnoho dobrodiní nebeských se štalo věřícím na zbožné to uctění? Ovssem, že se jnad často a na mnohých místech

*) Sw. odpustky na dnešek a ostatní dni měsíce neslavíme zde, an si o nich v I. ročnku „Štoly“ lehce předešli můžem.

stávaly a stávají nešťavny, neplechý snad i „hanebnosti“, jak praví ošvicenci (jmenovitě s odpustky), ale zneužívati se dá i ta nejsvětější věc, za to ta věc nemůže, aniž můžeme vůli tomu jmuje neb máme od ní upouštíti. Chorinský se modlil, by se mu vražda podařila, jednou svatočrádežník před oltářem 1/2 hodiny se modlil ano i požíval nejšv. těla Páně — aby se mu krádež pomekla, (tak vypravovaly tentráte noviny.) Smíme proto zanechati modlitby neb šv. přijímání, poněvadž se ho zneužívalo?!? Odpověď leží na snadě.

4. Šv. Dominik, zakladatel řádu kazatelského (dominikánského) a původce modlitby šv. růžence. Narodil se r. 1170 w Katarogě (w Španělsku). Když jej měla matka Johanna z Arby poroditi, zdálo se jí o malém psíku, jenž zářící pochodní svou w ústech celých svět ošvěcuje — obraz to budoucího působení šv. Dominika, pročej se to na jeho obrazích a na obrazích růžencových wyznačuje. — Nemá-liž horlivost šv. Dominika pro spasení duší nesmrtelných i nás povzbuzovati, bychom všemožně hleděli i bližního pro Boha získati neb w lásce Boží uchovati? Pakli vždy jindy jest toho jmenovitě za našich časů nevyhnutelná potřeba ano povinnost naše modlitbou a dobrým příkladem, a kdo můžeš, i napomínáním ústním i písemným bližnímu k dobrému, k cnoti, k horlivosti náboženské dopomáhati; pravím povinnost že jest to za našich časů, an bohužel bližní náš málo vidí dobrých příkladů, dle nichžto by se mohl bezpečně chovati. Karmelitův pohleďneš, kamkoliv kročíš, všude jen touha po hroudě zemské (materialismu) nebo zase jinde bohaprázdnost, vlažnost ve věře švaté. Noviny české tyto dni — samá Praha, samá Kostnice a cirkve „česká.“ Ano hrozí snad věře švaté větší nebezpečí, nežli si můžeme pomysleti. Tu zapotřebí přede vším modlitby (šv. růžence jmenovitě, nebo o té modlitbě platí slova cirkve šv.: „Raduj se Panno Maria, všecka kacířstva tys sama jediná vyhlabila na celém světě“) a dobrého příkladu; to však nestačí, když náš ubohý lid českomoravský skoro nic kloudného z tisku se nedozví, ano w novinách skoro ve všech, jen hanu čte na víru svou švatou, zapotřebí, aby duchovní jeho správcomé jako jeden muž se ho ujímali a pomoci tisku pravdu mu dokázali, **dořádali**, pravíme, z pisma šv., ty „muže světle“ w pravém světle ukázali, . . . a veliký hřích by měl z toho ten, kdo moha pomoci a přispěti práci svou obdrženu od Boha hřivnu nechá ladem ležeti, ničeho si nevšimá ale vše nechá jíti jak to jde, jehož život je skutečně přislowl: „*Sedere post fornacem et habere bonam pacem; bibere bonum vinum et laudare Deum Trinum*, a jako kdosi přiložil: *et sinere omnia vadere prouti vadunt.*“

5. Panny Marie **sněžné**, (viz ročn. I.) Též památka šv. Oswalda, krále a mučenníka. Připomínáme jej ne tak proto bychom ukázali, že i při pracích a starostech královských možno býti dokonalým a státi se švatým, jako spíše pro zvláštní okolnost w životě jeho. Když totiž pozoroval, jak mnoho duší nesmrtelných vlastní vinou nebo vinou jiných do neštěstí tělesného i duchovního padá, volal k nebesům často a ještě umíraje: „Bůh se slituj nad dušemi!“ Tato jeho modlitba stala se nápotom počestným, jimž se říkávalo: „Bůh se slituj nad dušemi!“ říkával král Oswald. — Tato jeho poslední slova zachovejme co švatou požálost po něm a jmenovitě za našich smutných dnů jich často užívajme ku prospěchu jiných i k vlastnímu potěšení. Všichni-li cos proti Bohu, proti věře šv. umídlíme-li cos hanebného, dočteme-li cos bolestného — řekjme: „Bůh se slituj nad dušemi!“

6. Památka proměnění Páně na hoře Tábor, kteréhožto prostředku Pán použiti chtěl k potvrzení šv. apoštolů w věře šv., tak že šv. Petr nadšeně volal: „Pane!

dobře jest nám zde býti.“ Podobně užívá i u nás Bůh dob radostných, potěšných chvílí, blahých okamžent, ne abychom si w nich hovořili, ale abychom w dobrém byli utvořeni a we víře sw. posilněni, abychom zvolali se sw. Petrem: „Pane dobře jest nám zde, w tvé církvi, w církvi katolické býti,“ nechť si touží „mužové světla“ po čem koliv, náu dobře jest zde býti; anebo s žalmistou Páně: „Mně pat přidrjeti se Boha dobré jest, skládati w Pánu Bohu naději svou,“ (ž. 72, 28.) — Dnes započni Odenui pobožnost k Panně Marii.

Těž památka sw. Xista papeže a mučenníka, i jeho sw. jáhnů a podjáhnů.

7. Sw. Kajetan z Thieny, zakladatel řádu řeholných kněží zvaných Theatinů, jmenovitě pro dítky patron zbožného žiwobytí. Nebo sotwa se byl od zbožné matky Marie Porta dozvěděl o Bohu a R. dítěce jeho, hned se cwičil w cnostech jejích, jmenovitě w pokore, poslušnosti a pobožnosti, a dítko bylo tak přívětivé a rozlomilé, že ho wšickni nazýwali „malým swatým.“ Řád kněží založil k zdokonalení jich w horlivosti pro swatý úřad kněžský s kardinalem Petrem Karaffou, arcibiskupem w Theatě (později se stal papežem pod jménem Pawel IV.), pročž Theatinští byli nazváni. Wyznamenal se zvláště neobmezenou důvěrou w prozřetelnost a pomoc Boží, tak že se nejen nemoutil wida swůj dům, w nedostatku, ale i těšil se z toho, že alespoň duchovní synové jeho poznají, kterať jim Bůh pomůže. A skutečně nikdy jim nescházelo na ničem. Proto se k jeho uctění modlí w brewiáři k uesporám slova Kristowa: „Sleďte nejprwé krásnostwi Božího a spravedlnosti jeho, a ostatní wšse wám přidáno bude,“ a modlitba církewní zní: „O Bože, jenž jsi sw. Kajetanu wyznawaci swému popřál spůsob žiwobytí aposstolského následowati, dejž nám abychom na přímluwu jeho a dle jeho příkladu w Tebe wždy doufali a po nebeských věcích jen toužili strze Krista Pána nasseho.“

8. Dnes cti církew sw. mučenníky sw. Chriaka, jáhna a jeho soudruhy Varga a Smaragda. Slouží jmenovitě mládeži za příklad úcty k stáří; neboť widouce kdys starce pod břemenem klesati hned se uvolili břímě za něho nésti. Totěž máme wšickni duchowuě činiti dle slow aposstola Páně: „Jeden druhého břemena neste a tak naplníte zákon Kristůw“ Gal. 6, 2. — což aby si jmenovitě křesťanstí manželé dobře do srdce zapřali záhodno.

9. Sw. Roman, wojín a mučenník za časů sw. Wawřince. Wida tohoto swatého jáhna tak stálého we víře sw., wida těž jak radostně wšechy jen dost krutě wymyšlené muky podstupuje, poznal že jeho wíra musí býti pravá, dal se od něho w ni wyuowati a — pokřtiti. Za to byl wšak u soudce udán, mučen a skat den před smrtí mučennickou sw. Wawřince, a tak jessť před swým učitelem a wůdcem do nebe došál koruny žiwota wěčného. Ejhle, milý křesťané! co do brý příklad může! dáweť i ty wšsem dobrý příklad a spastě snad mnohé a sobě zvěššší sláwu wěčnou. — Druhý wojín, jmenem Hippolit, takéž obrácen byl 3 dni po tom mučen.

10. Sw. Wawřinec, arcijáhen a mučenník w Římě. Žilť za časů sw. papeže Xista, jenž, jak swrchu praweno, 6. toho měsíce byl umučen. Wida jej jíti na smrt mučennickou litowal toho že nemůže spolu s ním žiwota dáti pro wíru sw. a pro Boha. Wšak jak papež swatý předpowěděl, po 3 dnech dostalo se mu toho samého štěstí, jen že byl bolestrěji mučen a na rosttu upálen. Že wšak láskou k Bohu hořel ani necítil weliké a bolestné tyto muky. „Zdlouhawěji,“ píse o něm sw. Leo, „hořel oheň zemutitní, než wnitřní, jenž dušsi jeho podněcował.“

Uwážíme-li stálost a wytrwalost sw. Wawřince u prostřed tolika muk a bolesti, jak welice se musíme žarditi; A předce sloužíme témuž Bohu, tutěž wíru wyznáváme,

tytéž svátosti přijmáme a chceme i s ním do nebe přijíti. On snáffel i oheň hroznú a my bychom nechtěli snáffetí ty malicherné oblče na tomto světě a nějaký ten křížet neb protivenství?

11. Sv. Filomena, panna a mučennice, dívka 13letá, a tak stálá, je raději ukrutné muky přestála, nežli by proti vůli Boží byla jednala. Vymoltež si ji, dívky křesťanské, za svou milou patronku, vzhývejte ji o mocnou přímluvu u Boha k zachování čistoty těla i srdce, ale následujte i krásný příklad stálosti, abyste u prostřed zkazeneho světa zachovaly se čistotnými, cnostnými a bohobožnými. „O jak krásné jest čistotné plémě ve stvůlosti (v cnosti neposkvrněné): nesmrtelná jasiště jest památka jeho, neboť i u Boha známé (ve cti) jest i u lidí.“ (Moudr. 4, 1.)

12. Sv. Klára, řeholnice řádu sv. Františka, (pročež plnom. odp. v chrámech Františkáních), ctil se v modlitbách kněžských skoro jako mučennice, an pro zvolení stavu řeholního tolik protivenství musela snáffetí, jmenovitě se strany přibuzných. — Dnes připadá blažené zesnutí Panny Marie.

13. „Panny Marie co útočiště hříšníků.“ Již pouhý názew ti dostačuje k naznačení překrásné a potěšené dnešní památky. Či nepřiješ si útočiště, kde bys co hříšník mohl naléztí milosrdenství a odpustění? Či myslíš, že toho nepotřebuješ? „Nceme-li, že nemáme hříchů, sami se swádíme a není v nás pravdy.“ (1. Jan 1, 8.)

14. Sv. Euseb, kněz, jenž ač co mučenník se nectí, nicméně velmi mnoho pro Boha a věru sv. musel snáffetí — dobrý tedy patron duchovenstva za našich dnů. Řežbychom vsak vsični tak stáli a první byli v lájce Boží vzdor všem protivenstvím jako sv. patron uáš.

Dnes jesti i předvečer čili swatvečer na nebe vzeti Panny Marie, a proto půst církevní. V tento předvečer zvěstžili r. 1220 křesťané pod vedením krále Balduina nad Turky.

15. **Nanebevzeti Panny Marie**, nejvěšší, nejradostnější swátek Marianský; památka totiž přeradostné události, že nejsl. Rodička Boží, která před třemi dny dle dusse byla do nebe vzata, dnešního dne záračně i s tělem se tam dostala. Řdžž totiž Panna Maria po nanebestoupení Syna svého Božského na zemi neměla více tatových radostí jako s ním, a proto den ke dni věšší cítila touhu opět býti u Syna svého v nebesích, zvěstoval jí konečně anděl Páně blížiet se okamžentí blahého zesnutí. S jhšfeli sv. apoštolé na tom místě, kde přebývala, líbezúé zpěvy andělské. S jessli se společně u ul, neboť se obávali, že je Rodička Boží již opustí. Panna Maria je těšila v zármutku jejich a poslední slova jej jim — a jasiště jime-li toho hodni i nám zanechala, byla prý tato: „Upokojte se, já nikdy na vás nezapomenou . . .“ Tu nastalo posvátné ticho, den se byl již k večeru uchýlil, hlas nejsvětější Panny se byl již ztratil, záře neobčejná osvitila celý přibytel, i pomstala jessť jednou z lůžka svého a hledie radostným zrakem k nebesům zvolala: „Budiž pozdramen půwodce vsseho dobrého! budiž pozdrameno swětlo nestvořené! Dily a sláva Tobě že's ráčil člowčenství z lůna mého přijmouti! Ejhle přicházím! Staniž mi se podle slova tvého“ — a Panna Maria byla zesnula! . . . Ihned naplněn byl celý přibytel líbeznu wůní nebestou, sv. apoštolé a vsični přítouní padše na kolena modlili se k Bohu a k Rodičce Jeho a nábožnými zpěvy i modlitbami její tělo dle tehdejšího spůsobu pochowali. — Sv. Tomáš vsak nebyl mezi nimi, řdžž pak po 3 dnech do Jerusalema přišed o všem se dozvěděl, co se bylo stalo, lítował toho welice, že nebyl přítomen, i přál si alespoň widěti jessť v hrobě nebes Králownu. S otewřela se hrobka, vsak nastojte — těla Panny Marie tam více nebylo, jen růže a lilie ležely v prostěradlech, ve kterých ono bylo pochováno! S po-

zuali z toho wssični, že Bůh, jenž někdy zázračně dal zanésti tělo Dvojčísowu strze anděly, i tělo Panny Marie, jež zasloužilo nositi a poroditi nám Syna Božího, strze anděly dal wzíti na nebesa.

Pobožná cwičení pro dnešek. Raduj se z tak veliké sláwy Panny Marie! čti něco w duchovní knize! Wykonej zpráwu Boží! Wžijmej Matku nebeskou o přimlwwu u Božského Syna! Pohleď k nebesům, kde je nyní korunována za wsecko, co na zemi z lásky k Bohu činila a trpěla! Odstraň wse, co by ti přetáželo tam za ní se dostati! Pros skrousseně o sstastné skonání, o milosrdenstwi při wytročení z tohoto swěta, o rabost wěčnou!

16. Sw. Joachim, otce nejbl. Panny Marie. Pocházekl z pokolení Judowa a z rodu Dawidowa a že hned z mládky Bohu sloužil i pak w stawu manželském se sw. Annou dal příklad nejtrásnějši wsem manželům, popřál mu Bůh té obzwláštni milosti, otcem býti Bohorodičky! Nábožnost byla pástou srdci jejích, pracowitost, pořádek, přiwětíwost a milosrdenstwi k chudým se byly w domě jejích na pořáb uhořtily. A na dořazowání, že ne nadarmo k Bohu a k chudým býwáme sstědři, tak neobychejnou milost hodným těm manželům prokázal Bůh nejwšě dobrotiwý!

17. Osmý den slawnosti sw. Wawřince, čili Oktáw. Pondělí stěj! pamatujčs-li dobře na mssi sw. za dušičky, bys jštal odpustky?!

P. M. Dnes před 838 lety na přimlwwu Panny Marie mír uzavřen mezi císařem Rouradem a sw. Štěpánem, králem uherškim.

18. Sw. Helena, císařowna, matka prwního křesťanského císaře římského Konstantina Velikého. Sama se asi bala pokřtiti hned po welkolepém wítěžstwi 'nad proti-císařem Maxenciem 312, syn pak na loži smrtelném. Jestě we wysokém stáři horlila pro čest Boží wystawěním welkolepých chrámů Páně w Jeruzalémě i we wíkolí.

19. Sw. Ludwík, biskup Tolosánský; syn krále Karla II. Neapolského a Sicilského a matky Marie, dcery Štěpána V. krále uherškého, wnuk sw. Alžběty. Z rodu tedy králowského a tak si wážil stawu kněžského? Ano wážil si ho wíce nežli koruny králowské! Tento swětec měl hned od maličkosti po celé žiwobytí mnoho nemilého k suáffení, neztratil wssak trpěliwost, ale častokráte k swým milým prawił: „Wěřte mi, proti-wenstwi tohoto swěta jsou daleko jistějši cesta k špascení nežli pohodlnost žiwota, neboť tato suadno dáwá na Boha zapomenouti, kdežto protiwenstwi nás w pokore a trpěliwosti udržuje.“ Pamatujme i my si zlatá tato šlowa.

20. Sw. Bernard, opat a učitel církwení. Hned z mládky veliký jja ctitel Kobičky Boží hleděl i jiných šlowem a příkladem strze nejsw. Pannu Marii k Bohu wěsti. Powzbuzuje i nás k této účtě, kdž prawi: „Neschází jí ani moci, neboť jest Matkou Boží, ani na dobré wůli, neboť jest Matkou milosrdenstwi a nassí též Matkou, a to nejen sprawedliwých, nýbrž i hříšníků — omssim jen kajících.“ Powzbuzuje nás dále náš swětec k horliwosti a wytrwalosti w dobrém, nebo si často přiwoláwal šlowa wážuá: „Bernarde, k čemu jsi přišel?“ Wolejme podobně i my, kdžkoliv by nás wlažnost w modlitbě a w službě Boží chtěla opanowati: „K čemu jsi stwořen? Proč tě Bůh na tento swět postavil? Co bude úlohou twou w nebesích?“ — Powzbuzuje nás konečně k bážni Boží, neboť prawił častěji: „Třesu se na celém těle uwazuje šlowa písma sw.: Nemí člověk, zdali lásky nebo hněwu Božího je hoden.“ Wojme se i my Boha a pamatujme častěji na budoucí soud.

21. Sw. Bernard Ptolomejšký, zakladatel řádu Olivetských dle řehole sw. Duce Benedikta.

Těž památka sw. Frantísky Fremiot ze Chantalu, jšto sw. Frantísk Sales

pomáhal na cestách dokonalosti křesťanské, a pomocí kterých založil řád „od navštívení Panny Marie“ řečený, an teholnice měly se jmenovitě w těch cnostech cwičiti, jež Panna Marie za přičižlosti svého u sw. Alžběty pobytí provozowala, jako přiwětimost, úslužnost, a wůbec lásku k bližnímu.

22. Dřmý den čili oktáv nanebevzetí Panny Marie. Spolu památka sw. Timothea, mučenníka z Antiochie w Římě umučen, Hippolita, biskupa Portuenského a mládence Symforiana též mučenníků pro Boha. Čteme w životopisu jejich, že pamatovali často na muky očistcové, a to je sílilo w ukrutných bolestech. S nás taková upomínka welice posilní, neboť nás ubezpečuje wíra sw. za jedno, že jsou tresty očistcové welmi weliké, tak že wšfecky bolesti wzdejššího života nedají se ani k jedinému z nich přirównati, a za druhé nás učí, že těchým, trpělivým a kajícím snášením wšfech strastí pozemských můžeme za hříchů zado stučiniti a tudíž tresty očistcové si již zde na zemi daleko mírnějším způsobem odtrpěti.

23. Sw. Filipp Benitský, kněz řádu sluhů Marianských. Z rodniny sšlechtické pocházejce byl hned co pachole nábožný newinný a přiwětivý ke každému. Bobožnost k Rodičce Boží přijmela ho k starou duchownímu a přispěla mu mocně k dosažení pravé pokory srdce a zmužilého pohrdání se wšším co na swětě je marného, hříšného a swobodného. S nám se té samé milosti dostane, budeme-li podobně ctíti mocnou uebes Matičku.

24. Sw. Bartoloměj, apostol a mučenník Páně. Dřž zvolení za apostola jej wywyššuje nad jiné swaté, pročez i církew sw. památku sw. apostola slavněji koná. Nad to i powaha jeho swatá, tak že sám Spasitel pravil o něm sw. Filipowi wedoucím u jej k němu: „Ejhle pravý to Izraelský, w němžto není lsti“ (Jan 1, 47). Konečně ukrutné bolesti w jeho umučení zasluhuji obzwlášštního uwážení a sw. apostol tím wěšší úcty.

P. Ml. Dnes se každoročně putuje ze wšfech konců jižních krajů rakouských do Němsteh (Neustift) w Štýrsku, k uctění zázračného obrazu Marianského. Jest to kamenná socha Bohorodičky nesoucí w lewici Jezulátko, prawici pak pod pláště beroucí wšfecky ctitele, jež ze wšfech starů wyobrazují malé pod pláštěm umístěné sošky. Nazývá se wůbec „hra milostná.“

25. Přenesení těla sw. Wojtěcha biskupa Pražského řádu sw. Benedikta a mučenníka z Hnězdna do Prahy; nesli je kněze Wřetišlaw, biskup Sewer, sw. Prokop opat sázawský a abatysse u sw. Žití w Praze (u sw. Markěty chová se na chodbě w přizemí krásné toho wyobrazení); za nimi nesli 4 kanovníci pražští tělo sw. Gaudencia, bratra kněze Wřetišlaw, arcibiskupa Hnězdněnského a konečně opatové těla sw. 5 bratří řeholních ne **pořewních** jaké „Historia o těžkých protiwensstwach církwe české“ mezi swaté mučenníky stawi. Je tu knihu nezauš? O příteli! to ti je roztomilá kniha, nábožná, „čistá“ prawda „Boží“ snad ji ti nábožní poutníci do Kostnice měli s sebou co „duchowní čtení“ Celý nápis této knihy pamětihodné, již jsem jen tak náhodou do ruky dojtal zní takto: Hystoria (proto suad se sširokým ň, poněwadž Hys pochází z Hus) tedh — Hystoria o těžkých protiwensstwach církwe české atd., s připojením Hystorie o Persefucy atd. w Hřberku u Jana Samuele (snad z rodu izraelského?) Lan dolta. Co průpowěd té knihy stojí welmi nábožně ze Zalmu 129. w. 1, 2, 3, 4, 5, dle hebrejského wybdání, to se rozumí; nebo u nás začíná Ž. 129 známými slovy: „Z hlubokosti wolal jsem k Tobě Hospodine;“ hned na to 2 obrázky „Swatých“ M. Jan Hus upálen „pro prawdu Boží“ (ten dobrý Pán Bůh nhní žstí!) „a Jan Amos Komenský biskup (!)“ českých a morawských bratří.

„Ale nač se s tím sšpiniš,“ prawil mi přítel můj, welebný pán, „ti lidé bez toho nejsou k naprawení, řdyhys jim celé halby napjal.“ Užual jsem, že prawdu má, a

proto jen ti dci sděliti, lastavý čtenáři, že podobné spisy a podobně smýšlející noviny a wsecko co se teď o Husowí, o církwi „česté“ atd. píše, wypravuje, musíš wždy jen s brejlemi čísti, a tyto brejle jsou — wíra swatá na základě písma Božího! Wůj ty Bože! ti protestanté předce se wssude odwołávají na písmo sw., neboť je upřáti nemohou; ale jak jednou přijímají písmo sw., — a přijímají, jak praweno, je musejí — pak musí i celé učení nasse přijmouti, jmenowitě 1) w swátosti oltářní; či není w písmě swatém: „**Totoť jest tělo mé**“ atd.? a 2) o prawomocnosti sw. Petra a po něm římského biskupa; či není w písni sw.: „**Ty jsi Petr**“ atd. „a tobě dám klíče králowství Božího“ atd. Wssem řeknou ti, ale my písmo wolně wykládáme. Ba arcib wolně t. j. děláte si sami písmo, řkouce, že (w prvním pádu) neřekl Pán totoť jest, nýbrž totoť **znamená** (!?) tělo mé — i jděte mi se swým „wolným“ wykladem se wssem wssudy! a (w druhém pádu), že Pán, jenž mluwil u sw. Mat. w kap. 16. werš 17 a 19. jistě k Petrowi we w. 18. ale („**Ty jsi Petr**“ atd.) že o jiném!! — Tobě pak milý čtenáři! budij to poučením, bys podobným řečiwodům a písákům se nebal prodati, od nich za nos woditi, aneb snad i drahé peníze za takové wolné wyklady dáwal!.. Zsmel wssat we Škole Páně, pročez nestačí jen učení falešné zamítati, musíme se i modliti za ně, neboť newědí co činí!“

26. Sw. Ludwik IX., král francouzský. Páwodkyňe jeho swatosti je po Bohu zajisté jeho zbožná matka Blanka. Neboť mu často říkávala: „Milý synu! zajisté tebe miluji tak wšele jak jen mateřskému srdci možno, ale předce bych tě raději widěla mrtvého u nohou mých, nežli abys jedinkým kdys hříchem těžkým srdce své posskwrnil.“ Tato slowa jej tak dojímala, že zrowna citelnou nabyl osfliwost hřichu, kterou i jiným hleděl sděliti, jmenowitě synu swému Filipowí, s nimžto kdys umíraje se loučil prawil: „První co ti odporučuji je, bys Boha s celým srdcem milowal, a raději wsecko připustil a snáffel i nejwětšší muka, nežli abys hřích páchal. Namstěmuje-li tě Bůh soužením, trpěliwě je snáffel a myšli si žeš to zasloužil; wede-li se ti dobře, nezpyšni tím, tím bys milost Boží od sebe zapubil. Wyznáwej často zpráwu Boží . . . buď nábožně přítomen missi sw., jmenowitě mezi pozdwihowáním. Měj útle a k chudým útrpné srdce a pomáhej jak jen můžeš . . . neobtěžuj lid swůj daněmi . . . poslouchej rád slowo Boží a zachowáwej je též w zbožném srdci, měj zalíbení w modlitbě a odpouštěj od srdce! . . .“

Není-liž prawda, kdoby tuto radu swatou každý zachowal — bylo by lépe na swětě! —

27. Sw. Josef Kalasant, zakladatel řeholy pobožných škol. A ty řeholy! ty jim také jsou solk w očích. Medej ty jim spíláti, neboť kdobyhste nebyli měli řehol, kde byste ještě byli. Ale teď jsou mnozí řeholníci zbyteční. A kteří? Wů zajisté ti, co nic neúčinkují, co se jen doma modlí. A myslíš, ti že jsou zbyteční? Rdeby byl swět, kdoby alespoň takové řády Boha neodprossowaly! Ale nač potřebují takové statky! Ty statky holečku nejsou takové welikánské, jak se ti zdá, a kdoby i — přidals ty jim jen krejcarů, přibal jim někdo z těch křikounů? nemají-li je po wssem práwu co dědictwo nábožných zakladatelů, jenž chtěli aby za ně byli miss sw. obětowaný a jenž proto we swých listinách nadacích hrozil wssem, kdožby nespramedliné ruky na ně položiti se osmělili, nestěšitím a hroznými tresty Božími! . . . Jak kdoby pak — po zahlceni statků těch — přišli na tebe?! Nuže tedy, co nechcete, aby wám lidé činili, a tak dále, jak stojí psáno!

28. Sw. Augustina, biskupa a učitele církweního. Už do roku 33 wěku swého hřěšnit — pak weliký swatý! Ty snad již 40, 50 let čítáš, kdy budeš ty jednou do-

konale Bohu sloužiti? Aby snad nebylo něčdy pozdě! Ale já jsem příliš mnoho zmeškal! není možná vše nahradit! U lidí je to nemožné, u Boha není nic nemožného.

29. Stětí sv. Jana, předchůdce Páně — příklad neohroženosti a stálosti, jež nám kněžím Bůh každoročně, jmenovitě ale letos ve sv. Janu předkládá k následování. *Nondum usque ad sanguinem restitistis!*

30. Sv. Rosa, panna v Americe. Příklad všem dívkám křesťanským daný, že někdy se učí, marností světa se vyhýbat, robitům bedlivě poslouchati vsaf jen potud, pokud proti vůli Boží ničeho neřádají.

31. Sv. Raimund, kardinál významenal se zvláštní horlivostí k vysvobození ubohých otroků pode jhem tureckým a spasení duší nesmrtelných, tak že i sám v otroctví za ně se vydal — nám na pouzbuzení, která i my máme jiným dopomáhati k spasení, i řekdy nás to něco mělo štáti.

Z p r á v y

o věcech důležitějších, týkajících se zbožných bratrstev.

Bylo nám v důvěrném listu se strany velevážné sděleno a stěžováno, že časopis „Škola“ — jmenovitě co se týká rozšiřování a bližších zpráv — pouze věnován jest apoštolátu a bratrstvu nejsv. Srdce Páně a že skoro zcela mlčí o bratrstvu tom nejvznešenějším, jež hned v úvodu (v 1. čísle I. ročníku) dobře nazváno bylo „**bratrstvem nade všecka bratrstva**“, totiž o bratrstvu nejsvětější Svátosti Oltářní. Pročež vybízíme tímto všechny důstojné a velebné pány rozšiřovatele tohoto vznešeného bratrstva, by si neobtěžovali do časopisu našeho zprávy asi dle právě následující zasílati.

(Od sv. Markéty v Čechách). Bratrstvo nejsv. Svátosti oltářní vzalo zde — jako snad každá znamenitá věc — z nepatrné příčiny svůj původ. Roku 1863 putoval jistý kněz ze zdejšího kláštera do Bavor a Horních Rakous a seznámil se mimo jiné v *Lambachu* (v Horních Rakousích) s vp. *Piem Schmiedrem*,*) kterýž tam řídil a řídí posud bratrstvo nejsv. Svátosti Oltářní. I dal se tam zapsati i obdržel plnomocenství, by zařídil i v klášteře svém bratrstvo to. Považovalť cestu svou do ciziny z počátku za velmi nepatrnou a hle! měla býti původem založení bratrstva nejsvětější Svátosti Oltářní u sv. Markéty, jež nejdůstojnějším ordinariatem Pražským 25. října 1865 bylo potvrzeno.

Hned roku tohoto přihlásilo se údů českých i německých asi 500, r. 1866 asi 1000, r. 1867 asi 1370, r. 1868 až posud**) asi 200; z filiálních bratrstev buďtež následující jmenovány (dle doby založení):

Kladno v arcid. Pražské (založil vp. Josef Teplý, nyní katecheta na vyšší škole dívčí v Hoře Kutné) s oudy 112 (mezi nimi je ctihodné shromáždění chudých školských sester tamtéž), z nichžto zemřeli a **zbožné modlitbě**

*) Tento vel. pán jest hlavním ředitelem bratrstva benediktinského; jest opatský tajemník, archivář a provisor kláštera Lambašského, letos za doktora bohosloví povýšen na universitě ve Würzburgu.

**) Na konci každého roku podáme ze zpráv našich veleb. a důstoj. pp. rozšiřovatelů bratrstva vídeňského i benediktinského bratrstva nejsv. Svátosti Oltářní celoroční zprávy; buďtež však laskavě zaslány nejdéle do 15. prosince.

naši se odporučili: Anna Lippertova, Anna Pokorná, Johanna Jirglova, Jan Sedláček, Barbora Štěpničková.

Slané (Schlan) v arcid. Pražské (založil vp. Ferdinand Liška, nyní osobní farář v Řepích u Prahy. V městě pak Slaném řídí je vp. Gilbert Procházka z řádu Františkánského a vp. Jiří Matějovic kaplan tamtéž) s oudy 165 (mezi nimi tamnější klášter vv. OO. Františkánů) z nichžto zemřeli atd.: Jan Hustý a jeho manželka Karolina.

Smečno v arcid. Pražské (založil a řídí vp. Václav Rejffíř, kaplan) s oudy 65, z nichžto zemřela atd. Antonie Landová.

Chřenovice v diec. Králohradecké (založil a řídí dp. Josef Pokorný, farář) s oudy (jak Vídeňského tak i benediktinského bratrstva společně) 83, z nichžto zemřeli atd.:

Anna Karlová, Anna Krátká (20. července 1867 při velikém požáru nešťastně se upálila). Marie Havlínová, Marie Pokorná, Marie Karlová, Barbora Němečková. Ve Chřenovicích koná dp. farář s oudy pobožnost společnou, a sice měsíčně 1. neděli 2—3 odpol.

Frauenreuth (něm.) v arcidiec. Pražské (vp. Václav Botschan) s oudy 24.

Chržín v arcid. Pražské (vp. Matěj Dušek, nyní kaplan v Charvátci) s oudy 30.

Solnice v diec. Králohradecké (vp. Ferdinand Blecha) s oudy 162, z nichžto zemřeli atd.: Anna Selicharova, Anna Kulková, František Novák.

Emauzy, klášter benediktinský v Praze (založil vp. P. Viktor Mayer ř. sv. Benedikta, nyní v Lambachu, bratrstvo řídí vp. P. Benedikt Neufuss ř. sv. B.) s oudy 161, mezi nimiž tamnější klášter vv. OO. Benediktinů, ctihodné shromáždění chudých školských sester a ctih. panen Alžbětinek v Praze.

Maršovice (Maršendorf) něm. v diec. Králohradecké (dp. Josef Kopp, farář) s oudy 82.

Nový Bydžov v diec. Králohradecké (dp. Antonín Suchánek, administrator) s oudy 155, (mezi nimi ctihodné shromáždění chudých školských sester tamtéž), z nichžto zemřeli atd.: Josef Kolář.

Forst (něm. v diec. Králohrad. (vdp. Josef Franke, děkan, ctihodný a roztomilý to stařeček, pravý to vzor kněze „dle Srdce Páně“, kteroužto chválu zde k povzbuzení našemu podati můžeme směle, an jmenovaný co pouhý Němec Školu odebírat nemůže) s oudy 56.

Pecka v diec. Králohrad. (vp. Antonín Hrubý,) s oudy 197, z nichžto zemřeli atd.: Kateřinka Erlebachová (na den Zvěstování Panny Marie, **v den převzaté pobožnosti**), Marie Dreslerová.

Sloupnice v diec. Králohrad. (dp. Jan Dremel, farář) s oudy 364.

České Heřmanice v diec. Králohrad. (vp. František Krása) s oudy 69.

Orlov v cí. kr. Slézsku, řádu sv. Benedikta (dp. Emilian Kolář, farář a vp. Vintíř Seidl, kaplan) s oudy 206, z nichžto mnozí každý týden, ano **každý den** konají svou hodinu pobožnosti, ať osada Orlovská je velmi nábožná; z nich zemřela Majdalena Držkovitz.

Mčely v diec. Litoměřické (dp. Jan Čuban, farář) s oudy 16.

Adersbach (něm.) v diec. Králohrad. (dp. František Schmied, farář) s oudy 20.

Police v diec. Králohrad. (vp. P. Cyrill Kaněra, ř. sv. B.) s oudy 325.

Březové Hory u Příbrami v arcid. Pražské řídí bratrstvo ve jmenu vp. P. Plodka (zatím, až je převzítí uvolí některý vel. p.) horník p. Ferdinand Franfál, jenž získal oudů posud 40, z nichžto zemřel atd.: Jakob Kopáček.

Ostatní oudy zapsal vp. P. Plodek u sv. Markéty a na Metličanech u Nového Bydžova (kdežto jej u sv. Markéty zastával vp. P. Bruno Čtvrtečka, jenž získal oudů 16; z těchto zemřeli a zbožné modlitbě se odporoučí:

Majdalena Wachsmann, Berta Knoppova, vp. František Etrich (mladičský, velmi nábožný kněz; zemřel co oběť cholery předlonské), Mich. Vojtěch Kynel (klerik řádu sv. Benedikta), Josefa Rusová, Božena Kovářovicova (velmi zbožná dívka), Emanuel Novotný, František Juliš a jeho dcera Cecilie, vp. P. Josef Mixanek ř. sv. B. Kateřinka Arnotova, Anna Dungrova, Anna Švorcova, Marie Wogner, Anna Pletichova, Marie Hamrova, Dorota Kohlíková, Kateřinka Šinlerova, Barbora Franfálová, Jan Šíma, Jan Vitek (konal každou neděli 3—4 svou hodinu pobožnosti), Václav Joachimsthal, Ignác Fousek.

Všech oudů je úhrnkem (dne 11 března 1868), 3012 — pakli každý za družstvo denně jen jedno Zdravas nábožně se modlí, vydá to denně přes 3 tisíce Zdravas! a měsíčně? — a ročně?!

Pobožnost se koná více méně soukromně, an domácí poměry (zpívaný kůr řeholníků, veliká chudoba osady ...) a častější změny velebných pánů společné pobožnosti, kterouž by vždy někdo z velebných pánů řídil, překážejí. Jen dítky (nyní již školou odrostlí) konaly s katechetou pobožnost společnou každý 1. čtvrtek měsíčně.

Nicméně konají všickni horlivě svou hodinu pobožnosti (nazvíce měsíčně 1. neděli 3—4 odpoledne), mnozí jsou též oudy zbožného družstva sv. přijímání na smíření Syna Božího a s velikou radostí a obětavostí konají v postě pobožnost „křížové cesty“ v máji pak pobožnost „májovou.“

Na Moravě jest střed tohož bratrství v Rajhradě (pod správou P. Placida Mathona), co odbor bratrství v Lambachu, odkudž r. 1864 zde se rozšířilo a čítá všech oudů 415. Mezi tyto patří bratrstvo ve Stonařově, něm., j. vůdce vp. Fr. *Kvapil*, v Dřevohosticích, kde vp. Fr. *Bezloja*, a v Hranicích, vp. Vil. *Čoka* je řídí. — Hodinu pobožností konají oudové buď soukromě, buď společně a sice každého čtvrt roku. Ze záložny společné z dobrovolných skladeb věnuje se při takové veřejné pobožnosti vždy část na důstojnou okrasu oltáře, aby takto viditelná okrasa a planoucí svíce upamatovaly a povzbuzovaly, kterak srdce spoluúdu etnostmi a planoucí láskou okrášlená býti mají. Takovéto veřejné úctění nejsv. Svátosti, které se i při uzavřeném svatostánku konává, má zvláště to dobré, že i neúdu přiležitost se poskytuje, na pobožnosti se účastniti, čím nemálo víra a zbožný život ve farnosti se zmáhá.

Života zachránění modlitbou „Zdravas Maria.“

Noviny „*Straubinger Tagblatt*“ přinesli na 8. května následující zprávu, jak se jim od velespolehlivého muže, p. *Lukas*, na sněm vyslance Bavorského z Berlína podala. Píšeť takto: „Včera dopoledne kolem 10. hodiny stal se v jistém zdejšímydlářském skladu hrozný výbuch následkem vypuštěného plynu. Tři osoby našly při tom svou smrt, 17 bylo poraněno, z nichž 3 již zemřely. Toho dne večer šel jsem k májové pobožnosti. Tu přišlo děvče, chudá služka, mladá bujará krev, a obětovala v slzích se rozplývající čarokrásný keř růžový Matce Boží. Otázav se po příčině jejích slzí, dostal jsem následující odpověď: „Byla jsem ráno poslána od své paní do

onoho mydlářského skladu, kde se dnes to strašné neštěstí stalo. Cestou šla jsem kolem jednoho kostela a tu mi napadla myšlenka: „Vstup do kostela a pomodli se „Zdravas Maria“, večer bez toho nebudeš mítí kdy, na májovou pobožnost jítí.“ I vstoupila jsem a pomodlila se „Zdravas Maria“ — pak jsem se ubírala k mydlářovi. V tom okamžení, kdy jsem se tomu domu blížila, stal se ten strašný třesk. Kdybych se ono „Zdravas“ nebyla pomodlila, byla bych právě v čas přišla a nyní byla bych již mrtvolou.“ A opět vzlykala a se smála ta dobrá divočina a řekla pak: „Ach, co by byla má matka řekla, kdybych byla umřela.“ Vidíte, i v Berolíně máme své radosti, a přiznávám se, tato byla mi nejsladší, které jsem pocítil.“ Ne nadarmo posílá nám Bůh vnuknutí, kým bychom jim byli vždy věrni; zajisté zachránila by nás od mnohé smrti duševní — od hříchu.

Nové zákony, týkající se vyznání víry dítek z manželství smíšeného, oddělení školy od církve (čili odstraňující dosavadní vliv náboženského vychování na školy národní) a dovolení tak zvaného civilního manželství, byly v Rakouské říši 25. května za platny uznány. Sv. Otec Pius IX., hlava církve sv., vyslovil se ve shromáždění kardinálů 22. června o těchto zákonech mezi jiným takto: „— Vedeni pečlivostí všech církví, které Kristus Pán nám svěřil; pozdvihujeme svého apoštolského hlasu v tomto našem vznešeném shromáždění a apoštolskou svou pravomocí zavrhuje a zatracuje svrchu uvedené zákony vůbec a obzvlášť všechno, co v těchto a jiných věcech proti právům církve od rakouské vlády aneb úřadů jí podřízených naporučeno, učiněno aneb jakkoli ustanoveno bylo; touže pravomocí vyhlašujeme tyto zákony i s tím, co z nich se odvodit může, za docela neplatné pro vždycky. Jejich původce ale, zvláště ty, kteří křesťany býti se honosí, a všechny, jež se opovážili, zmíněné zákony navrhnouti, na nich se usnésti, je schváliti a provésti, napomínáme a zapřisaháme, aby pamětlivi byli censur a duchovních trestů, které dle apoštolských ustanovení a všeobecných sněmů výroků skutkem samým (*ipso facto*) na sebe uvalují všichni ti, kteří práva církve přerušují. —“

Ve stejném smyslu znějí pastýřské listy **všech** biskupů zemí rakouských, jichž se ony zákony týkají.

Všeobecný církevní sněm, který se má 8. prosince příštího roku (1869) v Římě držeti, vypsál sv. Otec Pius IX. apošt. psaním 29. července l. r.

„Aj“, pravil Kristus Pán k Petrovi, „satan žádal o vás, aby vás tříbil jako pšenici: ale já jsem prosil za tebe, aby nezhylnula víra tvá, a ty někdy obrátě se, potvrzuj bratří svých.“ (Luk. 22, 31) A na místě sv. Petra potvrzuje jeho nástupce papež římský věřících a napomíná je, aby pevní stáli u víře, on bdí nad čistotou jejich mravů. Kdykoliv ale církvi nějaké hrozí nebezpečí, ihned povznáší sv. Otec hlasu svého jako pečlivý pastýř varuje před nepřátely. V rozhodných krušných dobách svolává vřkol sebe nástupce sv. apoštolův, aby s nimi rozhodnul nad čistotou víry a mravův a aby odvrátil všeliké nebezpečí. Tolikéž i za našich dnů povznesl sv. Otec Pius IX. hlasu svého svolávaje biskupy celého světa ke sněmu. Jestli ale kdy byly časy církvi sv. nepříznivy, tož zajisté nyní, jak to sv. Otec vyslovil v listině sněm povolávací od 29. června l. r., mluvě: „Známo jest všem a patrnó, jaká strašná bouře církvi teď otřásá a jak mnohé a veliké nehody občanskou společnost navštěvují. Neboť od nejvzteklejších nepřátel Boha i lidí vede se boj proti církvi katolické a jejímu spasitelnému učení, proti ctihodné moci a nejvyšší mocnosti tohoto apoštolského sídla, utlačuje se, pohrdá se vším svatým, církevné statky odejmají se, biskupové a nejváženější službě Boží zasvěcení mužové a osoby, jež kato-

lickým svým smýšlením se vyznamenávají, všelikým způsobem se trýzní, kláštery se vyzdvihují, bezbožné knihy všeho druhu a zkázonosné časopisy, mnohotvaré velmi záhubné sekty všude se rozširují a vychování nešťastné mládeže takměř všady kněžstvu se odebírá, a co ještě hůře jest, na nemálo místech učitelům bezbožnosti a bludu se odevzdává. A tak k Našemu a všech dobrých největšímu hoří a k ne dosti oželané zkáze duší bezbožnost, náказа mravův a bezuzdná prostopášnost, úmor špatných domnění všeho druhu, všech nepravostí a nešlechtností, přestupování zákonů Božských i lidských tak se všude rozšířilo, že netoliko naše nejsvětější náboženství, nýbrž i společnost lidská politování hodným způsobem ve zmatek se uvrhuje a mučí.“ —

Sbírký pro sv. Otce, aneb pro hrdinské jeho vojsko, jaké se u arcibratrstva sv. Michála letos ve Vídni až do 5. července sešly, obnášely; 197 dnkátů, 71204 zl. 49 kr. v papíru, 2808 zl. 16 kr. v stříbře a 110061½ franků. — V arcidiececi Pražské sešlo se od 1. ledna 1867 až do 22. dubna 1868 k témuž účelu: v zlatě 3 pruské fridrichsdor, 1 napoleonodor, 3 dukáty; v stříbře 8¼ zl. a 5 dvacetníků; v stát. papírech 7953 zl. 18 kr. a 180 zl. jiných cenn. papírů.

V „Pokladnici Školy“ pro sv. Otce se opět vložili: J. K. co výbytek předpl. 4 kr.; jistí dárcové osady Polické 1 zl.; několik oudů III. řádu sv. Františka farnosti Kosmanoské v Čech. 5 zl., pospolu 6 zl. 4 kr., k čemuž dřívější „Školou“ biskup. ord. odevzdané 123 zl. 70 kr.; úhrnem 129 zl. 74 kr.

Apoštolátu modlitby se přivtělili: Klášter sester šed. sv. Františka v Praze; spolek panen a bratrstvo Panny Marie „*ad Praesepe*“ v Glacku; fary Ostrošim (Landeck) a Wölfersdorf v arcidiececi Pražské.

Menší spisy.

Monsignor *Segur* vydal v poslední době opět spisek nadepsaný; „*Víra před* (soudnou stolicí) *novou vědou*“, a dal jej sv. Otci k nohoum položití. Sv. Otec dal mu pak 5. února 1868 následující odpověď zaslati; „Těší nás, onu horlivost pozorovati, s kterou neustáváte zájmy náboženství zastávati a zejména ony bludy porážeti, které, zahalující se opovázlivě ve plášť vědy, tím lehčeji v duchy se vloudí a se rozširují. Takové malé spisy, které všem jsou srozumitelný, a tak lehce do rukou všech přijíti mohou, ukazují snahy nepřátel církve v jejich pravém světle, vyvracující jejich mudráctví. Jsouť takové menší spisy **právě nyní** tím potřebnější, an s jedné strany nesmyslné bludy neznabohů s mnohem větší horlivostí a tvrdošijností obecnému lidu za našich dnů se vtírají a s druhé strany náš věk příliš lehkovážný jest a proto i neschopný k tomu, aby větší díla přečítal. — Tímto byla zajisté chvála vzdána i našim českým spiskům, vydaným vp. B. Meth. Kuldou „**Manželství**“ „**Škola a církev**“ a „**Církev a národ**“ a jest žádoucnó, aby se zvlášt mezi lidem obecným hojně rozširovala. Vyšly u Stybla v Praze a jsou k dostání za 16 kr. v každém kněhkupectví. „Škola B. S. P.“ bude nyní taktěž pojednání přinášet o podobných předmětech pod znakem, ve „*Výklad na modlitbu Páně*“, na což se naši ctění čtenáři předkem upozorňují.

Úmysl modliteb na měsíc Srpen:

Všemohoucí věčný Bože! obětují Tobě všechny své dobré skutky a modlitby ve spojení s Ježíšem Kristem a všemi zbožnými a svatými dušemi v nebi i na zemi za všechno to, co si Pán Ježíš ve svém Božském Srdeci přeje, jmenovitě ale v tomto měsíci na ten úmysl: aby's církev řeckou s církví římskou sjednotiti ráčil a v dnešní právě den:

Den	Je cti	Obzvláště
1	Otců sv. Petra	za sv. Otce Pia IX.; za kněze pro hlásání učení sv. utištěvané; za jistého otce; za lehkovážnou sestru.
2	sv. Alfonse Lig., zasl. ř.	za řád nejsv. Vykupitele; za stálé obrácení 1 manžela; za sffolště sestry, aby ve zbožných svých snahách zahanbeny nebyly.
3	Nalezení sv. Štěpána	za katolíky v zemích tureckých; za 1 osadu dosud zbožnou, aby ode všech bludů chráněna byla; za velkého neznaboha.
4	sv. Dominika, zakladat. ř.	za řád sv. Dominika; za misijnáře mezi pohany; za lehkovážného manžele; za křesťanského ducha 1 rodině.
5	Panny Marie Sněžné	za manžele křesťanské; za brzké dostavení chrámu Páně; za lepší horlivost k sv. růženci v B. S.; za 2 osoby, jež pohoršení dávají.
6	Proměnění Páně	za nomosvěcené kněze; za nešťastnou mladou ženu a lehkovážného jejího manžela, aby k poznání sebe přišel.
7	sv. Kjetána, zaklad. řádu	za ř. Theatinů; za 1 duch. rod. sffol. sest., aby se jim je. 1 tř. dív. sffol. dostala, by svob. bez přetáží. ducha svät. na vzdě. dušiči praco. mohly.
8	sv. Cyriaka, a soubrodů muč.	za mládež křesťanskou; za dar pravého poání a polepsšení života 1 osobě; za zmaření následků pohoršení daných.
9	sv. Romana, mučenníka	za vojáky, aby se za míru sv. nestyděli, ale odhodlaně sloveni i skutkem ji vyznávali a hájili; za 2 bratry vojáky.
10	sv. Wawřince, jáhu, muč.	za hodnostáře duchovní; za správce jmění duchovního; za odvrácení pobloudivosti a upewnění ve víře sv. 1 osobu.
11	sv. Filomeny, panny, muč.	za křesťanské služebné; za nemocnou osobu; za churavou sestru; za dar stálosti v dobrém 4 pannám.
12	sv. Kláry, řehol. sv. Fr.	za řeholnice sv. Frantiska; za dar trpělivosti 2 wdovám; za odstranění jisté přiležitosti k hříchů.
13	sv. Hypolita, mučenníka	za hřissnity se polepsující; za dar oswícení ducha 1 studujícímu; za sffastné wyvolení stavu.
14	sv. Eusebia, kněze	za kněze česko-moravské; za několik kněží ve správě duchovní, kde mnoho tvrdosijných protestantů jest.
15	Nanebevzeti Panny Marie	za všechna bratrstva katolická; za sv. Otce; za císaře Rakouského; za větší horlivost ke zpěvu kostel. 1 farnosti.
16	sv. Zachima, otce P. M.	za manžele křesťanské; za 2 manžele, roč 50 v manželství dosáhnuvší, za jejich četnou rodinu.
17	sv. Liberata, opata	za časopisectvo česko-moravské, aby se ducha proticírkevního chránilo; za dobré vychování 3 dítek.
18	sv. Heleny, císařovny	za paní rodu wznešeného, aby svým wliwem pravou wznešenost — ctnosti ve wyšších kruzích rozšírowaly; za dostavení dívoči sffolky.

Den	fe cti	Obzvláště
19	sv. Ludvíka, biskupa Tol.	za kněžstvo ve Španělsku a Francouzsku; za dar osvicení ducha 3 vychovatelům; za chorého kněze.
20	sv. Bernarda, opata	za řád cisterciácký; za dar sebezapírání a pokory 1 osobě; za několik mladých řeholníků.
21	sv. Bernarda Btol., zakl. řádu	za řeholníky dle řehole sv. Benedikta; za novomyslěného kněze; za smířlivost 2 spolužijících osob.
22	sv. Timothea, mučenníka	za obrácení rozkolných Slovanů; za dar sebezapírání 1 osobě; za šťastné vyplnění dobré žádosti 1 spasení duší.
23	sv. Filipa, Benit. řehol.	za řád „sluhů Marianských“; za církev kat. v Uherku; za jistou wdovu; za oživení ducha modlitby v 1 farnosti.
24	sv. Bartoloměje, apoštola	za křesťany v Persii a jižní Asii; za + otce. za dvě nešťastné osoby; za choré dítě; za polepšení lehkotvážného studenta.
25	Přenesení sv. Wojtěcha	za Čechy a Moravu; za přetážení ruchu nekatolického v Českoslovanstvu; za šťastné vyvolení stavu.
26	sv. Ludvíka, krále fran.	za potlač. ducha ne-náboj. ve Francii; za úpl. uzdrav. otce. za 4 rodiny; aby jistá kat. obec winou svého zástup. na vůči neutrpěla.
27	sv. Josefa Kal., zakl. řádu	za řád vychovaci Piaristů; za jisté rodiče; za dar moudrosti; za 4 mladých; za zdraví a zaopatření jistého mladého učitele.
28	sv. Augustina, biskupa	za řády Augustiniánů; za polepšení prostopášíného syna; za duchovní 1 robinu; o zahradu jistému duch. řádu velmi potřebnou.
29	Stěti sv. Jana, krititele	za dar stálosti všem, jenž právo a dobré mravy zastávají a hájiti se snaží; za chorého přítele.
30	sv. Kojy, panny	za vypuzení ducha marnivosti ze srdcí dětí křesťanských; za ducha křesť. učitelkám v Čechách a na Moravě.
31	sv. Raimunda, kardinála	za hodnostáře a spisovatele církevní; za spolupracovníky a příznivce „Stoly“; za spoluouby bratrstvo v Pánu zjevné.

Modlitba.

Božské Srdce Ježíše! srdce nepostorné Srdce Marie Panny obětují Tobě všech modlitby, práce a utrpení tohoto dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. Obzvláště obětují Ti je za sjednocení církve řecké s církví římsko-katolickou. O Spasiteli nekonečně milovaných, jenž nepřestáváš prositi, aby učennici Tvoji v Tobě jedno byli, jako Ty jedno jsi s Otcem: znič mezi, která ve dvě protivná pole rozlučuje ty, kteří by Tebe uznati měli za svou společnou hlavu, a učin, aby sjednocení jsouce s to byli bojovatí a zvítěziti nade svými společnými nepřáteli. Amen.

Přeslabe Srdce Panny Marie buď mou spásou!

Swatý Michale, archanděli, swatí Cyrille a Methode, orodujte za nás!

ŠKOLA

Božského Srdce Páně.

Měsíčný list
apoštolátu mo-
dlitby.

„Učte se ode Mne, ne-
boť jsem tichý a pokorný
srdcem, a tak naleznete po-
koj duším svým.“

Mat. XI, 29

S povolením duchovní
vrchnosti vydává

PLACIDUS J. MATHON,
kněz řádu sv. Benedikta v Raj-
hradě.

„Jedcn jest učitel
váš! — Kristus.“

Mat. XXIII. 10.

Ročník II.

Září 1868.

Číslo 9.

Anděl strážce.

Mnohá ve světě strast čeká
Na člověka a jej leká.
V slzavém tom údolí
Mnohdy srdce zabolí.

Kudy chodím, kudy kráčím,
Slzami svou cestu smáčím.
Nikde nemám přítele,
Leč tě, svatý anděle!

Ty mne vždy věrně vodiš,
Po všech cestách se mnou chodíš;
Ty jsi pilně na stráží,
Nepřítel když doráží.

Dnem i nocí nad mnou bdíváš,
K dobrému mi prstem kýváš.
Kéž bych vždycky kráčilval,
Jak jsi ty mne učíval!

Útěchu mi skýtáš v strasti,
Se mnou sdílíš moje slasti.
Může-liž být přítele
Nad tebe můj anděle?

Modlitby mé k Bohu nosíš,
A tam za mne stále prosíš.
Pros, ať přijdu do nebe,
Ať jsem věčně u tebe!

Výklad na modlitbu Páně.

(Pokračování.)

Nejhůře pak to vypadá s mnohou duší lidskou, anať si tak nesmyslně a tak převráceně počíná, jakoby nějakým pekelným nápojem byla opojena; neboť považuje Boha a blaženost nebeskou za malichernost a neváží si toho, avšak nějaký ten časný zisk, několik těch krejcarů aneb zlatých, pak leckterou bídnou rozkoš světa a těla považuje za drahou a vzácnou věc, naproti tomu ale zvláštní odpor má proti všemu, co jest pravé, ctné a slušné a co jí povinnost ukládá. Mnozí lidé chovají se jako ona zvířátka, která nejraději smet a trus hledají a v tom se kochají. — Mnohých hanebností a nepravostí natropili již lidé. Již prvorozený syn prvních rodičů zabil bratra svého a čím více se lidé množili, tím více také množily se nepravosti a prostopášnosti jejich. Lidé se mezi sebou rvali a ukrutně mučili, hůře než divá zvíř. „Obětovali dáblům a bohům, kterýchž neznali; Boha, který je zplodil, opustili a zapomenuli na Hospodina Stvořitele svého.“ (V. Mojž. 32, 17. 18.) I nashromáždili sobě dosti vin, pro které měli býti od Boha zavrženi a zahlazeni. Bůh ale má srdce otcovské, proto se naklonil k milosrdenství. — Povstaň nyní čtenáři! abys s uctivostí a vážností četl slova podivuhodná, slova, před nimiž se nebesa a země a všecko tvorstvo na nebi, na zemi i pod zemi ukloniti mají. Povstaň a nábožně teď říkej: „Tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozeného dal, aby každý, kdo věří v něho, nezahynul, ale měl život věčný.“ (Jan 3, 16.) Tato slova mají do sebe hluboký smysl, tak hluboký jako věčnost a sám Bůh. Tato slova nikdy nevyskoumáš, byť bys přes tisíc let žil a skoumal. Nuže, Syn Boží přišel s nebe na tuto zemi, aby spomohl pokolení lidskému, jenž bylo na těle a na duši pokaženo, — přišel, aby hledal a spasil, což bylo zahynulo. Pravím: Ježíš Kristus, Spasitel světa učil víře křesťanské, založil církev a v ní složil milosti své pro všecky. I dal jí Ducha svatého, a také sám s ní zůstává až do dnešního dne a až do skonání světa, aby všickni, jenž mají dobrou vůli, byli posvěceni, vysvobozeni a spaseni; nebo aby království Boží přišlo k nim a bylo mezi nimi a s nimi na věky. Ale bývá to těžké namáhání a bojování zde; neboť svět, tělo a zlý duch zpouzejí a brání se proti Kristu Ježíši a proti Duchu svatému. Pak má zlý duch zvláštní své učení, má zde své náhoně a má rozličné úklady, kterými vábí lidi do svého království. Tedy trvá zde ustavičný boj a každý člověk má v tomto pozemském boji velikého podílu, ano člověk sám vůlí svou rozhoduje a chýlí se k té neb oné straně a tím rozhoduje pro sebe na věky. Pročež každý člověk jest bytostí svobodnou a velmi podivuhodnou, a závisí na tom nesmírně mnoho, jestli se člověk ku království Božímu přibližuje, neb-li se od něho odvracuje a vzdaluje. —

Eihle není-li to pro nás svatou povinností, abychom každodenně k Bohu volali: „Přijď království Tvé,“ — abychom vždy vroucně prosili, aby Bůh církev svou, království svých milostí, mezi námi rozmohl a upevnil, království pak dábla skazil, — i aby nám poездеjším boji nebe uděliti ráčil? Křesťane, pros ustavičně o to a pak dle své možnosti vynasnažuj se, aby i nevěřící a bloudící poznání pravé víry Kristovy nabyli a k církvi katolické přistoupili, — aby byl jeden ovčinec a jeden pastýř. (Jan 10, 16.) — Mnozí lidé živi jsou v temnostech a sedí v stínu smrti, nevědí ničeho o království Božím na zemi, — o církvi Boží, — a ničeho o svrchované blaženosti na nebi. Mnozí pak jdouce po žádostech světa nestarají se

o věci duchovní, náboženské a spasitelné. Oni se vzpírají proti církvi Kristově, jelikož učení její překrucují neb vyvracují. Kdyby ale měli zření k věčnosti a měli upřímnou péči o spásu nesmrtelné duše své, jistě že by do obsahu náboženství katolického hloub nahlíželi, všechno by skoumali a poznavše cestu spasení, nastoupili by ji a pak by brzo převelikou útěchu v sobě pocítili. Že ale neskounají a nepřemýšlejí, proto zůstávají při svých předsudcích, dávajíce bludné úsudky své na jevo o pravdách víry Kristovy. Papež Řehoř XVI. dal si na tom mnoho záležitosti, aby království Boží na zemi bylo rozšířeno a zvelebeno. Jednoho času měl cizozemský šlechtic, jenž byl chrám svatého Petra v Římě poprvé viděl, u tohoto papeže audienci. Svatý Otec tázal se ho, kterak se mu ta budova, — v celém světě největší, — líbí? Načež šlechtic odpověděl, že zevnějšek té budovy spíše ho odstrašoval, nežli obveseloval; když ale do ní vstoupil a v ní chvílenku pobyl, že se mu v ní velmi dobře líbilo. — Tu pravil papež: „Ano, já to všem hlásám, vstupte jen do naší církve, neostávejte státi přede dveřmi a pak se to bude vám u nás velice líbiti.“ — Kdokoliv náležitě skoumá učení církve římsko-katolické a bedlivě do jeho obsahu nahlíží, ten se o pravdivosti jeho přesvědčuje a poznává, jak veliké to štěstí, býti katolíkem a míti účastenství na darech a milostech církve katolické. Ohledně toho praví krásně svatý Augustin: „Není žádného bohatství, žádných pokladů, žádného důstojenství, žádných statků, ježto by větší do sebe měly cenu, než víra katolická.“ (Sermo 12.) —

Není ale dosti na tom, býti údem pravé církve té; neboť jest mnoho lidí, jenžto se v katolické církvi nalezájí a přece všickni spasení nedosahují. Říkajíce tedy: „Přijď království Tvé,“ modleme se za všechny pravověřící křesťany, aby totiž povinnosti víry své věrně plnili a ctnostný život vedli. Při tom prosíme Boha za to, aby každý hřích v srdcích našich vyplniti, všeliké nepravé žádosti a neslušné neb ohavné řeči od nás odstraniti, to jest vladařství ďábla zkaziti ráčil; pak aby skrze křesťanské ctnosti a dobré skutky sám nad námi vládl, abychom mohli se sv. apoštolem Pavlem říci: „Živ jsem — ale ne já, — nýbrž Kristus ve mně.“ (Galat. 2, 20.) I volejme k němu, jako svatý Ludvík z Granady volával: „Pohled o Pane, kterak mnozí králové či tyranové nad námi vládnouti chtějí. Ďábel se svou bezbožností, svět se svou nádherností, tělo se svými žádostmi a pak naše vlastní vůle se svou zlou chtivostí. Ukrutné jsou vladařové tito a činí království Tvému násilí. Ustavičně hledí Tvé panování zničiti, dotírajíce na nás, by se plnila vůle jejich. Pročež o Králi nebeský! povstaň a přetrhni toto zkázyplné vladařství! Nedopusť, aby takovéto ukruťenství v Tvém království déle se trpělo. Potři tyto tyranu, zahlad Tvé nepřátele, ať všickni, jenž Tě nenávidí, utíkají před tváří Tvou. Rozkazuj panovníče můj! a sám vládni i učiň, aby trůn království Tvého od nás byl poznán a vyvýšen. Ty sám jen v srdci mém přebývej a království Tvé budiž zábavou duše mé vždycky. Učiň, abych budoucně na nic jiného nemyslil, aniž co jiného hledal, než toliko království Tvé.“

Příteli! blaze by bylo na světě, kdyby každý z nás hledal království Boží, ano kdyby nejen se modlíval: „Přijď království Tvé;“ ale sám se všemožně každý přičinil, aby pravda, spravedlnost, láska, pokora, pak čisté mravy a dobří skutkové mezi lidmi panovaly i aby v každé osadě a v každé rodině se ubostily. Tážej se: „Jak pak jest komu možno, o to péči míti a se o to vynasnažovati?“ Slyš tedy:

1. Na prvním místě stojí tu stav duchovní, totiž sluhové církve Kristovy. Tiť mají pro zvelebení a rozšíření království Božího velmi mnoho účinkovati a sice

důkladným hlásáním slova Božího, přiměřeným poučováním ve zpovědnici, bedlivým cvičením dítek školních, — jak velkých, tak i těch menších — v svatém náboženství a napotom zbožným a ctnostným životem svým. I jest ještě více případností, v nichžto mohou kněži horlivě pro království Boží pracovati. Svatý František Xaverský s podivením patřil, kterak francouzští a španělští obchodníci sem tam po mořích jezdí a do nebezpečství života se vydávají, jen aby k štěstí přišli. I zvolal: „Možná-li to věc, aby tito lidé větší měli horlivost o nabytí pokladů pomijitelných, nežli já o získání duší lidských a o rozšíření království Božího? Každodenně se modlím: „Přiď království Tvé,“ a přece bych nic nečinil pro zvelebení království tohoto?“ To jej pohnulo, že se vydal na cestu do Indie a do Japonska i že se nehrozil velikých nebezpečství, jaké se mu na té cestě a pak tam mezi divochy naskytovaly. Ozbrojen toliko křížem, jež v rukouch nosil a roznicen láskou Boží učil, křtil a takto rozšířil známost víry Kristovy v krajinách tři tisíce míl v obvodu majících. *) Podobně mnozí opustivše přátely své a vlast svou šli do dalekých zemí, aby lid pohanský vyučovali. Bůh pak žehnal jejich pracím pro království Boží podniknutým.

2. Hned po kněžích přicházejí ti, jimž jsou děti svěřeny. Na dětech má Bůh zvláštní zalíbení; vždyť řekl Syn Boží: „Nechte těch maličkých přijíti ke mně, neb jejich jest království Boží“ (Luk. 18). Bohu jest to na nejvyš milé, když / dítěti, kterémukoliv něco dobrého a užitečného vštípíme. A rodičové, učitelové i pěstounové jsou povinni, dítky dobře vychovávat i je pokrmem svatého náboženství nasycovati a to právě dle toho způsobu, jaký jest dětem nejpřiměřenější. — Kdyby čeledín koně, které má svěřené, hladem mořil, v čas krmení se toulal, aneb uhřátým koňům piti dával, tedy bývá trestán a konečně s hanbou vyhnán. Nyní považ ty otče a matko! ty pěstoune a vychovávate! tobě svěřil Bůh, nikoliv nemá hovádka, alebrž duše drahé, k obrazu Božímu stvořené. On ti je dal, bys jich opatroval a vychovával. Zdali bys nebyl trestu hoden, kdybys takovéto duše nevinné zanedbal, aneb je špatnou stravou kazil, totiž zlými řečmi a zlými příklady? — Snad mi namítneš: „Moje děti jsou ještě malé a nedá se s nimi nic dělati.“ Na to ti odpovídám zkrátka: „Jdi a podívej se do příbytku některé nábožné rodiny křesťanské i uvidíš tam, že čtyř- neb pětileté dítky učí se již Boha znáti, jemu se modliti a že počínají býti opravdu nábožnými a bohabojnými; ty pak bys myslel, že s tvými malými dítkami nedá se nic dělati? Cosi takového mysleti, pocházelo by z tvé nedbanlivosti neb z tvé lhostejnosti u víře.“ — Dítě krmiti a ustrojiti, jest věc vedlejší, ale hladovou jeho duši pokrmem duchovním opatřiti, to jest skutek křesťanský, apoštolský. — Tedy rozmouvej s dítětem často přívětivě o Bohu, o Synu Božím, — povídej mu příhodné příběhy, vykládej mu rozličné věci z přírody a poučuj je, jak laskavý a dobrotivý jest Bůh, i že se ho máme též báti a jeho svatá přikázání věrně plniti. — Uč je krátkým modlitbičkám a nábožným průpovědím; ano čiň vše, co ti jen možno, aby do srdce dítěte přístup dostávalo království Boží. Duše malého dítěte jest jako půda nově zoraná a zajisté dobré semeno v ní bujněji zrůstá, nežli naučení a napomínání, jakové se dává duši člověka odrostlého, starostmi a náruživostmi již uhněteného. Matka sv. Františka Salesského vodívala tohoto synáčka, an ještě maličkým byl, za ruce do chrámu, vypravujíc mu na cestě, že jest to dům Boží a vštěpujíc mu do srdce uctivost k domu tomuto.

*) Melherovy příklady, díl II.

Čítala mu životy Svatých a nabízela ho k následování. Navštěvujíc chudé brala ho s sebou a velela mu, jim posloužiti, aby tak srdce jeho v útrpnosti cvičeno a posílněno bylo. V pravdě na dobrém příkladě rodičů mnoho jest záleženo!

Některý otec, učitel neb vychovávatel říkává: „Dost ty děti kárám, napomínám, ale to nic neprospívá.“ — Věř mi, to tvé domlouvání za mnoho nestojí; neboť přede vším a nejvíce přijde na to, abys byl sám správným a bohabojným, sám trpělivým a tichým, střídým a počestným. Rodiče, kteří buď svůj neumějí a nechťejí krotiti, kteří klejí, vespolek se hašteří a s lidmi se vadívají i kteří marniví jsou v oděvu a zhejralému životu se oddávají, tiť nemají nic pauovníckého na sobě a přece mají v domě svém vládnouti a panovati. V některých rodinách nebije otec neb matka nikdy dětí a nikdy na ně nezakleje, ale když ústy svými mluví, neb očima svými koukne, tedy to bývá tak tklivé a pronikavé, že děti hned utichnou a hned konají, co se nařizuje. Tacito rodiče a vychovávatelové požívají čest a vážnost v domacnosti a nebývá jim odmlouváno.

Nuže vy rodičové a pěstounové! vychovávajíce dítky své, přidržujte jich k navštěvování školy a chrámu Páně, pak ukazujte jim, — též i všem domácím, — vždycky dobré příklady na sobě. Vězte, že byť by se svatému náboženství sebe více ve školách učilo, že život víry nepronikne společnost lidskou, jestliže rodiny nebudou ohniskem pravé víry a příkladem bohabojnosti. Vidí-li dítě, že upřímná láska k Bohu a vůbec k svatému náboženství žije v srdcích jeho rodičů a že víra posvěcuje všecko v rodině, tuť i jeho srdce zahojí touto láskou nebeskou a víra, naděje a láska stanou se životní částkou jeho duše. Pak nedá se snad bludem nevěry neb lhostejností u víře zachvátiti, nýbrž spíše bude se o to snažiti, aby prvnější přesvědčenosti ve víře katolické nabylo. A byťby později pokušením a zlými příklady světáků někdy dobré cesty se spustilo, jisté že se brzo pozná a na dobrou cestu se obrátí, jsouc pamětlivo svých zbožných rodičů. Kdo tedy přeje státu a svatě církvi lepších časů, nahlíží, že je dobré rodiny připravují, totiž křesťanským vychováváním dětí svých k tomu cíli, ku kterému povolány jsou v Kristu na křtu svatém; ježto mimo Krista není spásy. To jest základem pravého štěstí a pravé spokojenosti pro potomstvo, totiž dobré křesťanské rodiny. —

Pohanský mudrc, *Krátes*, znamenaje za věku svého, že rodiče ne o moudré vzdělání a zdařilé vychování, nýbrž pouze a jedině o časné obšťastnění svých dětí pečují, z útrobí srdce svého vzdechl a vystoupiv na nejvyšší místo v městě, takto volal: „Měšťané co myslíte? Všecken čas mrháte, abyste dětem poklady skládali, ale o vzdělání duší jejich jste vsí péče prázdni, jakoby statky světa u vás větší cenu měli, nežli ctnost.“ *) A já také volám: „Vy křesťanští rodičové a učitelové! což se jedině staráte o to, co duši pro věčnost jest potřebno, co činí ctnostnou, šlechtnou a Bohu milou? Ai toť byste byli prolhaní pokrytci, kdybyste den co den v otčenáši říkali: „Přijď království Tvé,“ ale nic byste nečinili a nic se o to nestarali, aby království Boží přišlo do vašeho příbytku, do vaší rodiny, i aby se v ní všeliké křesťanské ctnosti pěstovaly a ujímaly!“ — Zajisté žalostná to případnost, že se nyní nalezají sem tam rodiče, — kteří dítky své v náboženství špatně cvičí a školní vychování za nedůležité považují, takto sami první základ ku zkáze dětí kladouce; — rodiče, kteří toliko po rozkoších smyslných baží a na marnivý oděv a šperk peníze vyhazují, kteří nepokoje a sváry milují, domácí pobožnost zanedbá-

*) *Macana* příklady.

vají a veřejné služby Boží vlažně navštěvují, takto zlé příklady dětem svým dávají, tak že tyto obětmi chťiců tělesných stávají se dříve, než byly dorostly; — a no rodiče, kteří nejen že sami nemravné a víry prázdné knihy rádi čítají, ale brž i svým dětem takovéto věci čísti dovolují. Toť však právě jsou počátkové k úplné nevěře a ke skleslosti mravů vedoucí.*) Potom běda potomstvu, běda národu takto zavedenému! —

3. Přichází také řada na osoby vznešené a výše nad jinými postavené. Zdaliž pak tyto mohou a mají o zvelebení království Božího se starati? Tu některý pán povstane a řekne: Nač bych já se staral o království? Království, pro které jsem v službě zde ustanoven, jest světské a tedy jemu musím sloužiti, pro ně psáti, pro ně výslechy držeti a rozsudky dávat. O to nechceme se dlouho zde hádati; než odpověz nám na tyto otázky: Čí pak chleb jíš, čí vzduch do sebe dýcháš a čí jest ta země, na které přebýváš? Kdo učinil tebe člověkem a kdo řídil okolnosti tvé tak, že jsi přišel do stavu úřednického, neb důstojného? Pakliže moci své a vznešeného postavení svého nevynakládáš také na to, aby v oboru působení tvého vznikalo a se šířilo království Boží, totiž pravá víra Kristova, pak etnost, mravnost a bohabojnost, tedy jsi zrádcem Krále nejvyššího a budoucího Soudce tvého. Království Boží na zemi jest svatá církev a učení víry Kristovy a ty snad na to nedbáš? Ty spasení Kristem draze vydobitého za málo sobě vážíš? Bohu žek! jestiž tomu v skutku tak! —

Mnozí, vznešení rodem a stavem, vznešení schopnostmi a úřady nedbají na náboženské věci. Jim jest víra jako víra, protože neznají nezvratné důvody pravé víry Kristovy. Oni tedy veskrz lhostejní neplní povinnosti křesťanské, neváží si církve a církevních přikázání a ukazujíce na sobě patrně vlažnost u víře, dávají často jiným lidem pohoršení. Císař Karel veliký byl mocnár a pán velemocný a předece církve byl poslušen a přikázání její věrně plnil. On poručil svým poddaným, aby nařízení biskupů a knězů zachovávali a přísně trestal všechny přestupníky církevních přikázání, říkávaje, že kdo se nechce podrobiti církvi, ten že také věrnosti ku králi svému nezachová. Císař Theodosius veliký a Karel pátý, — svatý Ludvík, král francouzský, Erik, král Gotský, Filip druhý, král španělský, napomínali synů svých před smrti, aby po všecken čas života svého církvi katolické, jakožto matce poslušně oddáni byli a poddaných svých k poslušnosti církve moudrými zákony nabízeli a příkladem uváděli.**)

Spasitel náš vyhrožuje a to ne bez příčiny takto: „Kdoby neuposlechl církve, budiž tobě jako pohan a publikán.“ (Mat. 18, 17.) —

Milý příteli! považ, že máme v naší katolické církvi nesčíslný počet mučovníků a vyznávačů, taktéž veliké množství těch, jejichžto výtečná moudrost a obzvláště jejich etnostný život zasluhují obdivení. Rci: neměli bychom si těchto vážiti a na nich se shlížeti? Snad bychom se měli řídit malým počtem těch, kteří, třeba že učení a vyvýšení, na víru Kristovu málo neb zhola nic nedbají? Ai nebývá-li u těchto osob pýcha a ctizádost, pak bažení po časném zboží a po světském toliko umění větším dílem příčinou, že upadávají do náboženské lhostejnosti, neb dokonce do nevěry? Osoby znamenité, hlubokým uměním a velikými etnostmi obdařené vykonávaly svědomité povinnosti křesťanské a činily sobě násilí v mnohých

*) Což ale teprv, když mnohé dítko doma nic křesťanského neuslyší a ze školy — odloučené od církve — vychování křesťanské se vypudí —? Bůh nás chraň před takovými potomky!

**) Macana příklady.

věcech; neboť znaly neodolatelnou mocnost víry Kristovy. Nebylo by tomu ani konce, kdyby se měly dle svých jmen všechny sčísti; než některé přece zde připomenou, na př. z první doby křesťanstva: Athanasia, Ambrože, Řehoře velikého, Jarolíma, Augustina, Bernarda, Tomáše Akvinského a jiné. Toť byli velcí skoumatelé a učenci věku svého. Pak byly osoby v světských vědách výtečné a při tom povinnosti křesťanské věrně plnící, jako mudrci: Roger, Bako, Kopernikus, Sailer, Leibnic, Deskartes, Paskal, Malebranche, Bedřich Šlegl, Görres, Chatobriand, Stollberg atd.; též jako řečníci: Bosuet, Fenelon, Burdaloue, Massillon atd. Pak ti nejvýtečnější vojevůdcové a hrdinové byli též statní hrdinové ve víře křesťansko-katolické na př. Karel veliký, Gotfried z Builonů, Tankred, Bayard di Gesklin, francouzský král svatý Ludvík, německý císař sv. Jindřich, český vévoda sv. Václav, princ Eugen, Laudon, arcivévoda Karel atd. — Vojevůdce Tyrenne v den bitvy přijímal nejsvětější Svátost a na ten den dokonal život svůj. — Napoleon I., císař francouzský, vládychtivostí velmi zaslepený, prohřešil se arci proti církvi katolické rozličně; ale přece podržel vždycky vážnost ku katolickému náboženství. I pravil jedenkrát: „Jsem římsko-katolický křesťan, jim je také můj syn a náramně by mne to bolelo, kdyby můj vnuk jím nemohl býti. Blíživ se k odchodu z tohoto světa zpovídal se, přijímal Tělo Páně a pak promluvil k jenerálovi Montholonovi. „Cítím se šťastným býti.' Dříve jsem zanedbával náboženské povinnosti, ale přece jsem nikdy věřiti nepřestal. Hlas zvonů vzbuzoval ve mně vždycky city blažené a pohled na kněze obveseloval moje srdce. Dříve jsem byl toho mínění, že bych to všecko měl při sobě tajiti; avšak nyní nahlížím že to byla pouhá slabost. Chci Bohu vzdáti čest.“ — Konečně nařídil, aby v nejbližším pokoji oltář byl postaven, na něm aby nejsvětější Svátost oltářní vystavena a po čtyřecet hodin pobožnost konána byla. Takto se připravoval k smrti Napoleon na ostrově sv. Heleny. — —

Milý křesťane! kdokoliv zanedbává povinnosti náboženské, a lhostejnost v náboženství na sobě ukazuje, ten dává na jevo, že jest zaslepen pýchou a zlými žádostmi, i že osvědčuje, jak pravdivá jsou slova svatého Pavla: „Kořen všeho zlého jest žádost, již někteří puzeni jsouce pobloudili od víry a uvedli se v bolesti mnohé.“ (I. Timot. 6, 10.) Kde zlé žádosti mají zniku a mravopočestnost se tratí, tamť se i víra tratí. A zle to vypadá v těch zemích, v nichžto dobrý mrav a taktéž pravá víra hyne a se vytracuje. Již pohané dobře nahlíželi, že nižádný stát nemůže bez náboženství obstáti v pokoji a v pořádku; protož na ně s velikou přísností drželi, ačkoliv bylo plno bludů. A není k tomu zapotřebí veliké bystrosti rozumu, aniž veliké moudrosti, aby kdo patrně nahlížel, že pokoj, věrnost v slibech a v přísaze, pak pořádek, spravedlnost i pravé blaho nedá se v státě jináče udržeti, leč tím, když náležitě a nepřetvářené plnění náboženství křesťanského u křesťanů jak nižších tak i vyšších průchod svůj má. Zdaliž pak se ale plní všecko náležitě? Zdaliž pak i světská mocnost pečuje o to, aby se od osob v hodnostech a úřadech postavených plnily náboženské povinnosti, aby jejich vlašností u víře neznikaly zlé následky? — Toť se nedá upříti, že přicházejí zlé následky z toho, když mnozí z vyšších tříd svou vlašností u víře, pak svými pohoršlivými řečmi a příklady připravují lid o nejdražší klenot, — o svaté náboženství, — když totiž v neděli a ve svátek opomíjejí služeb Božích, když zpověď a stůl Páně zanedbávají, — když nepečují a dle dané jim moci nenalehají na to, aby se škola patričně navštěvovala, aby mládež na opakovací vyučování a na křesťanské cvičení v neděli chodívala i aby od hospod a od musik odstraňována byla. — Tato věc není nepatrná, an s pohoršením spojená.

Neboť lidé, — obzvláště ti, jenžto jsou k lehkomyšlnosti náchylni, — myslí u sebe asi takto: „Takový studovaný pán, malý neb velký, — a takový hodnostář neb přednosta v osadě bude chtít též do nebe přijíti; ale když nejde na služby Boží, když jde jen tak někdy na mši svatou, a nikdy k svaté zpovědi, ani na zelený čtvrtek, — tedy není ani nám toho zapotřebí, abychom to vykonávali. Nechce-li takový pán slovo Boží poslouchati, v chrámě se modliti a Boha veřejně ctíti, tedy nebude na tom mnoho záleženo. Onť tomu musí rozuměti, protože studoval.“ — Eihle na takový způsob podkopává se čím dále, tím více náboženství Kristovo, a království Boží se kazí a vyvrací. Mnozí se pak domnívají, to že jest pána dělat, když člověk málo kdy, aneb nikdy do kostela nejde, když jen málo víry na sobě ukazuje, ano když se vyhýbá všemu, co k'povinnostem křesťana hodného a zprávného přináleží. —

Milý příteli! nedej se másti a zlými příklady zavésti. Považ: Kdyby se někdo řemeslu krejčovskému náležitě byl vyučil, proto nemusí také již lesnictví aneb zlatnictví rozuměti, a kdyby se lékařskému-neb právnickému umění dobře byl vyučil, proto nemusí také již hlubokému učení víry křesťanské rozuměti. A buďsi, že by tomu pouěkud rozuměl, z toho ještě nenásleduje, že se musí dle toho zpravovati a po křesťansku se chovati. Ovšem mnohý si v pěkném oděvu zdvořile a vážně po ulici vykračuje, také umí o všelichem v společnosti hovořit, ale rozumný člověk neklade mnoho na tu zevnitřní uhlazenost, nýbrž ptá se, jak to vyhlíží v jeho skutcích? (Mat. 7, 17--20.) Mnohý se zdá býti velmi uhlazený a ve světských vědách velmi zběhlý, avšak v náboženských věcech jest nevědomý a slepý. —

Nuže příteli pamatuj si toto: „Kdo své náboženství veřejně nevyznává a povinnosti křesťanské neplní, aneb kdo se domýšlí, že musí, aby pána dělal, méně náboženství míti, nežli obyčejný křesťan; takový zajisté málo dbá na věčnost, a takový před Bohem a před lidmi nemůže za pořádného křesťana ani považován býti. I kdo neplní povinnosti k Bohu a k církvi Boží, ten je nebude také plniti ani k zeměpánu, ani k národu, ani k vlasti.“ Napotom, kteří projevují zlé zásady, říkajíce: „že člověk jest ve světě a tedy že má pro svět žiti, že se člověk může bavit a vyrážet dobře bez náboženství, — že stát nepotřebuje nic jiného, leč toliko zemské zákony a udatné vojsko, — pak že děti ve školách mají se učiti zdvořilým způsobům a jediné všemu tomu, co činí člověka chytrého, do světa působilého a co mu časný zisk a pohodlí života přináší, dále že děti pilným a důkladným vyučováním svatého náboženství přivykají pobožnostkárství atd., — tiť všickni jsou skutečně, ať již vznešené aneb sprosté osoby, — náhončí dábla, jelikož království jeho rozšiřují, ale království Boží podkopávají. Avšak ti, kteří pamětlivi jsouce cíle svého na věčnosti Boha se bojí, chrám Páně s ostatními lidmi navštěvují, k zpovědi a k stolu Páně v určitý čas chodí a jiné povinnosti křesťanské rádi a ochotně plní, — i kteří sobě často připomínají, že jsou mocí od Boha obdařeni, této moci že nesmějí zneužívatí a že sami jedenkrát před soud nejvyššího Vladaře dostaviti se musí, — ti všickni hodui jsou vážnosti a důvěry; neboť lze se od nich nadíti, že to s lidmi upřímně myslí, že se o jejich blaho věrně starají a že jim k dosažení království Božího napomáhají. K této pak povinnosti zavázána jest každá světská vrchnost v úředních pořádcích nad lidem křesťanským od samého Boha zřízená a to začna od nejvyššího až do nejnižšího, kteří se všickni v písmě svatém nazývají pastýřové, a to ne bez příčiny; neboť zpráva občanů jim podřízených má se podobati v lásce, v péči a obětivosti péči pastýře nejvyššího, totiž Krista Ježíše.

Ano péče jejich měla by v nynějším čase směřovati také k tomu, aby se zamezilo zkázyplné počínání mnohých novotářů a osvícenců, kteří zlé náhledy své za vrchol lidského blaha vystavují, avšak národům přehroznou pohromu připravují. Neboť oni bohužel od Ježíše i od církve jeho se odvracují, oni víru v Božství Kristovo, víru v život věčný, pak cit práva a poctivosti, cit kázně a dobrých mravů leccjak v lidech dusí a hubí. Oni svou učeností světskou příliš se vypínají a se domnívají, že by zjeveného učení Božského jim potřebí nebylo; pročež hospodu, divadlo a kavárnu mají za kostel a jen po zábavách se shánějí. Oni učení víry katolické dle rozumu svého měří, oni nařízení církevní lehkovážně posuzují a tupí, takto roztržky a nevěru rozšiřující. Avšak není-li to království Boží vyvracet a království hříchů napomáhati? Není-li to do záhuby sebe uvrhovati?

Vláda, která autoritu církve a církevní zákony nemá v uctivosti, aniž béře na ně ohled, ta podkopává svou vlastní autoritu a zničuje úctu k svým vlastním zákonům, neboť vzdor či oposice proti Božským a církevním zákonům plodí oposici proti zákonům světské moci; ano člověk nemající úctu pro zákony víry a církve své, může-li míti úctu pro nařízení světské moci? Ovšem takový míní se býti svobodným a hlásá svobodu, ale jakou? „Kde jest duch Páně (duch Kristův), tuť jest i svoboda.“ II. Korint. 3, 17. — Pakli v některém státě podstata křesťanského náboženství neklade se za základ státního zřízení a zákonů, za základ vychování a vzdělání národu, — tehdáž se tu objeví v brzkém čase rozuzdřenost myslí lidských (svobodomyšlnictví, Freigeisterei) hrdost rozumu, lehkovážnost náboženských věcí a následkem toho duchovní pýcha a revoluční záměry s vládyčtivostí spojené. Ano podstata náboženství křesťanského — totiž duch Kristův, — kterážto jest: sebezapírání, pokora a pravá láska křesťanská, vytratí se ze srdcí občanů v takovém státě. Tedy pozor vy, jenž zákony světské stanovíte. *Videant consules!* Budou-li lepší křesťané, budou i lepší časové!

Hle židé byli první povoláni do království Kristova, ale že nevěře a zatvrzelosti se oddali, že Kristem a jeho učením pohrdli, stalo se jim, co vyřkl Pán: „Synové království vyvrženi budou.“ (Mat 8, 12.) To platí také o křesťanech. I tito, spolehají-li se na své jméno, jsou-li u víře mrtví, pak ctnosti a vůbec křesťanského života prosti, — nebudou míti dílu s Kristem v spasení jeho. Kristus zajisté odstoupí od srdcí jejich a království Boží přestěhuje se k jiným národům, kteří evandélium Kristovo ochotně přijmou a dle něho žítí budou. — Pravda téhož objevuje se již poněkud. Co zatím mezi křesťany v Evropě vlažnost, netečnost, nevěra a bohaprázdnot vždy víc a více se rozmáhá a Kristus a pravda jeho se z mnohých srdcí, příbytků a dědin stěhuje, přijímají modloslužebníci v Číně a v Kochinchině, divochové v pustinách afrických a v pralesích amerických rádi a ochotně evandélium Kristovo. Kristus Pán a království, — totiž křesťané bez křesťanského života, katolíci bez víry a bez církve, — budou vyvrženi ze světla pravdy do temnosti bludů a nového pohanství, z temnosti těchto do temnosti nepravosti a neřestí, z těchto pak temností do strasti tělesných i duchovních a posléze uběhnou v zkázu věčnou.

Tam snad spěcháme, tam chvátáme? Běda nám! Však co tu činiti, jak ujíti zkázy této? Tuto není žádného jiného prostředku, leč upřímného a celého obrácení se ku Kristu a to všech sprostých i vznešených, chudých i bohatých, učených i neučených. — Tuto počni jedenkaždý sám u sebe, sebe obnov ve víře a obleč se v Ježíše Krista. (Říman 13, 14.) Pak se přičin o to, aby i jiní tutěž

cestu nastoupili. Mluv slova pravdy, napomínej, nabízej, pros a žehři. (II. Timot. 4, 2—3.) Snaž se o to ty otče a ty matko u dítek svých, ty hospodáři a ty hospodyně u své čeledi, ty úředníků a ty představený u svých podřízených, ty sousede u svých sousedů! — Každý pracuj a snaž se o to se vsí silou, aby pravá víra Kristova mezi námi směle se vyznávala a náležitě plnila, abychom se stali lid Bohu vzácný, dobrých skutků následovný.“ (Tit. 2, 14.) „Přijď království Tvé!“ voláme k Bohu každodenně. Volejmež tak všickni s upřímným srdcem a spolu přičiňme se a přispívejmež k tomu každý, seč jest, ze vsí síly své.

Ty ale o Pane! překaž všecka poľníkáni bezbožníků, podporuj svou pomocí všecky, kteří u rozšiřování svaté víry a křesťanského života pracují, aby království Boží množilo se vždy víc a více a přebývalo mezi námi, a my v něm dosáhli milostí Tvých a jedenkrátě spasení věčného.

(Pokračování příště.)

Duchovní Budiček.

Podstavec k 5. stupni na nebeském řebříku **pořorný**: duchovní w h-jeweni srdce zpovědníku neb vůdci duchovnímu.

*† Ah! teď až zas přichází můj Budiček! a co ho tak dlouho zdrželo? jnad byl na spráwé, chudák, tím ustawičným buzením a woláním a uapomínáním ji suad ublížil!

Upokoj se, milý čtenáři a wážná čtenářko! u nebeského Ğobináře k napravowání chyb dufferních byl jsem sice několikrát (u spráwě Boží), co jsme je naposled widěli, ale k napravowání chyb tělesných Bohu díky nebylo třeba jiti. Ale powím ti hned příčinu, proč jsem tak dlouho mlčel a tebe nenawštíwil.

Když jsem se tak ohlížel po tom Božím swětě a zawítal k malým, k welkým, k učným i k neučným, chudým i bohatým — ne abych budičky prodáwal, neboť mně hned napřed bylo řečeno, že jim jdou hodiny (dufferní) dobře, a kdyby prý i uessli, teď že není času na spráwu takowou neb docela zdořonolení tímto budičkem (čtením duchowních kněh) pamatowati, teď že se nejlawněji jedná o chleba, o peníze, o wýdělek wzejdejší, a tolik mi toho nalamentowali, že mne až w usších zuřelo a sluch i zrak přessel — ne tedy abych něco z mého (duchowního) zboží odbyl, ale když jsem se tak ohlížel i u těch, kteří mají brejle na nose a sedí při „učných“ knihách, i u těch, jenž mají černý, někdy s dost hustým inkouštem naplněný kalamár před sebou a často hrubé pero w rukou takže skoro každým sřtrábnutím sřerednou kaňku dělají a papír trhají, i u těch jenž mají welikou moc w rukou a mohli by konečně i tvému Budičkowi zapowěděti to buzení a wolání — z krátka, když jsem tak seznal ten swět a jeho život bez modlitby, bez wíry, bez náboženství, bez Boha . . . bylo mi jako před mnohými tisíci lety králi Dawidowi, jenž prawil (Ž. 9): „Proč Ğospodine odstoupil jsi daleko, odvracuješ se w čas příhodný, w soužení? . . . nebo dymálen býwá hřissník w žádostech duffe své a neschetný dobrořečen býwá! . . . není Boha před očima jeho, zprzněné jsou cesty jeho každého času . . . jeho ústa jsou plná zlořečení a hořkosti i lsti . . . Powštaniž Ğospodine Bože, zdwižni se ruka twá, nezapomínej se nad chudými!“ W takowém zármutku byl by Budiček twůj skoro zmalomyslněl, ale hned se zase wzpamatowal nebo přišlo oko jeho na další stoma tam položená (w. 37): „Ğospodin králowati bude **wěčně** a na wěky wěkůw: w h h n e t e n a r o d o w é z e z e m ě j e h o .“

Ale pozoruj, že jsem teď sám pronesl lamentaci tak velkou, že nám oběma je do pláče! Však však, že i toto zlé, které Bůh na nás seslá, a které snad i ty již poznáváš, cítíš aneb se ho bojíš — že má u nás dobrý účinek vyvésti. Bůh nás takto trestá za naši vlažnost a lhostejnost ve věcech víry svaté a svatého náboženství; málo jsme si všimli toho, co se týká církve svaté, málo snad i dávali na slovo kněží, biskupů, málo jsme si vážili posluhování jejich svatými svátostmi a vůbec věcí duchovních — nyní chtěl nás Bůh z tohoto spánku duchovního vzbuditi k životu, k čílosti křesťanské, katolické.

A tuto čílost katolickou, tuto horlivost pro věc Boží a jeho svaté církve máme a chceme ve všem jednání projeviti, povinnosti katolické věrněji plniti, v duchovním životě se sesíliti a zdokonaliti a tak se povznášeti až k Bohu.

Však nikdo v duchovním životě nesešlí, ba nikdo ani šťastně a bez ourazu duchovní život nepovede — kdo nemá vůdce, vůdce duchovního neb určitého, itáleho z povědníka. Kdyby i sebe častěji se zpovídal ale hned tomu brzo zas onomu knězi, předce nikdy ani pravého pokoje ani útěchy, ba ani velikého cvoce z toho nepozná, jelikož na jedné věci, velmi potřebné, tu schází, totiž na vyjevení srdce svého duchovnímu vůdci, aby nejen duševní nemoc svou znal, ale co rádce a vůdce ti vždy při ruce byl. Snad ti je známo, milý čtenáři, že znamenité osoby, zvláště kněžského neb docela královského rodu mají při sobě ustavičně lékaře, aby jim rozne mohou-li se nejen i hned pomohli ale i jinak na celé jejich živobytí bedlivý pozor dával, aby se jim nic nemilého, zdraví škodného nepřihodilo. Vidíš i ty, duše křesťanská, jsi z rodu znamenitého, v pravdě královského, neboť dle obrazu Božího stvořena a na čtu jm. dědičkou království Božího jsi učiněna. S ty máš proto takového lékaře osobního, z povědníka, vůdce duchovního zapotřebí, abys u něho nejen ihned napravila, pakli jsi neopatrností neb jinou příčinou chybila, ale i rady, poučení nabyla, jak se chovati, čeho sšetřiti, čeho opominati máš, aby jsi neklesla, aby jsi nechybila. Věšat tělesnému žiti, z povědníka duševnímu je potřebný; neboť s pozorováním žiti duše naší a jejich nemoci jest to zcela a úplně a tak jako s pozorováním a hojením žiti tělesného. Dobré působení obou — vede ku zdraví a životu, v opácném pádu ale ku zkáze, k smrti. Aby pak toto poslední se nestalo, musíš jako tělesně nemocný všude pramidla svědomitě zachovati. A ta jsou:

1. Duchovnímu lékaři svému v špeco musíš zjeviti nejen nemoc ale i příčinu té nemoci; i čas, jak dlouho již jsi nemocen, zdali snad u jiného lékaře již jsi byl — to vše se musí vyjeviti, jinak nedovede tě nikdo vyléčiti. Že se všude to musí tělesnému lékaři vyjeviti, má-li se vyhojení podařiti, uči každodenní zkušenost a potvrzuje nás v tom smutný konec onoho statečného vojína, kterýž si v bitvě tři rány byl zavínil. Dvě z nich lékaři vyjevil ale třetí udati se štyděl. Věborný lékař vše vynaložil, aby jen udatného vojína na žitě udržoval, a v škuťku obě rány šťastně vyhojil a zacelil, divil se však velice, že nemocnému nechce být líp, ano že každým dnem více chřadne — a nedlouho na to nešťastně zemřel. Tepru uyni se ukázalo, co bylo příčinou jeho neobvyčejné smrti, — že třetí ránu nevyjevil. Tak se dařilo tělesně nemocnému, podobně se děje duševně nemocným, pakli vše nevyjevují.

2. Pravidlo: musíš tu pravou nemoc udati, aby ti lékař duchovní pravý lék mohl předepsati, jinak by ti snad více uškodil nežli pomohl. Kdybys pravil, že tě bolí žaludek, řekto vš, že trpíš na souhotiny, dal by ti snad prostředků pro žaludek věborných ale plácím škodných, a ty bys mohl následkem toho i zcela zemřiti. Čili bez obrazu řečeno: Kdybys řekl, že se velice bojíš au ti často přicházejí pokusení nečistá, řekto předce vš, že sám na věci hanebné myšlíš a v nich se zalíbením se zdržuješ —

pozбудil by tě snad lékař duchovní (domnívaje se, že jsi osoba úzkostlivá), abyš se jen netrápila, při tom tichá byla atd. a měř mi, ty zůstaň v bahně hříchů nečistého vězení, ano ještě dále půjdeš a zcela utoneš.

3. Ty musíš dále i vedlejší okolnosti nemoci své vyjeviti; neboť nemůže lékař všem nemocným stejné léky dávat, ač stejnou trpí nemoc: slabším musí dáti zcela jiných léků nežli silným. To jest, každý musí i ostatní svůj život každodenní vyjeviti, aby zpovědník nemýlil, že má před sebou osobu kdo ví jak dokonalou, kdežto snad teprve se nachází na cestě kajčnicků; předepsal by jí pobožnosti a cvičení dokonalých, toužející po Bohu, spojení s Bohem, rozjímání atd., kdežto by na lítost a stroupenost, již předce tak zapotřebí jest, méně pamatoval.

Konečně 4. musí každý i předešlé nemoci duchovnímu lékaři, duchovnímu vůdci vyjeviti, má-li celé ostatní hojení šťastně se dařiti. To jest, duchovní vyjevení nemá býti jen zpověď obvyčejná, ale z počátku to musí býti zpověď celého života, aby duchovní, jehož si kdo netoliko za zpovědníka ale za duchovního vůdce chce zvoliti, celý život náš znal, aby všechy i ty nejtajnější záhyby srdce nasseh; věděl, aby nás lépe znal nežli my sami sebe, aby mohl jaksi v srdci nassem čísti . . . Toť ovšem veliká pokora, k tomu ovšem velikého zapírání sebe zapotřebí a přemáhání vlastní samolásky, avšak bez takového úplného vyjevení srdce nemůže o duchovním vedení ani řeči býti; pak jest to jen obvyčejná zpověď, kdybyš i týdenne zpravu Boží konal a právě snad tím hůře pro tebe, an by tě takové milosti snadno mohly k výšce duchovní svěsti.

Ale z druhé strany musíš věděti, lajskavý čenáři! že je to i lehká, velmi snadná věc, když se k tomu jednou pevně odhodláš, v jediném okamžení je falešný štud přemožen, a ty se radovati budeš z vítězství nad sebou, a z nesmírného potěšení z duchovního vyjevení a budeš děkovati Bohu, že jsi se k tomu předce odhodlal. Jen toho **předsevzetí** pevného je zapotřebí; a to jí právě přeje sv. Benedikt u všech duchovních synů svých, u všech ctitelů, ano u každého, kdož cestou pokory do nebeské vlasti putuje; když konečně — jakoby potvrditi chtěl své učení o pokorné zpovědi, jako-by podítalce k tomuto 5. stupni pokory podati chtěl — dokládá: „**Tak praví prorok: Hřích svůj oznámil jsem Tobě, a nepravosti své neukryl jsem před Tebou. Řekl jsem: Vyznám na sebe nepravost svou Hospodinu a Ty odpustil jsi bezbožnost hříchů mého.**“

Bratrstvo nejbolestnější Panny Marie.

(Dokončení.)

Zápis a přijímání do bratrstva.

Vyznání víry křesťanské katolické.

Já N. N. pevně věřím a vyznávám všecko spolu a jednokaždé zvláště to což se obsahuje v srovnání víry, kteréhož sv. římská církev užívá, jmenovitě: Věřím v jednoho Boha všemohoucího Stvořitele nebe i země, všech viditelných i neviditelných věcí. A v jednoho Pána našeho Ježíše Krista jednorozeného a z Otce narozeného přede všemi věky, Boha z Boha, Světlo z Světla, Boha pravého z Boha pravého, splozeného, neučiněného; spolu podstatného Otci, skrze něhož všechny věci učiněny jsou. Kterýžto pro nás lidí a pro naše spasení sstoupil s nebes a vtělil se

z Ducha sv. z Marie Panny a člověkem učiněn jest. Ukřížován také pro nás pod Pontským Pilátem, trpěl a pohřben jest. A vstal z mrtvých třetí den podle vyznání písem. A vstoupil na nebesa, sedí na pravici Otce. A zase přijde se slávou k soudu živých i mrtvých. Jehožto království nebude konce. A v Ducha sv. Pána obživujícího, kterýžto s Otcem a s Synem spolu ctěn a slaven bývá, kterýž mluvil skrze proroky. A v jednu svatou, všeobecnou a apoštolskou církev. Vyznávám jeden křest na odpuštění hříchův. A očekávání vzkříšení mrtvých a život budoucího věku. Amen.

Apoštolské a církevní odevzdání a všelijaké jiné též církve pořádky a ustanovení též přijímám a připouštím pevně.

Item sv. písmo podle toho smyslu, kterýž držela a drží sv. matka církev, jížto přináleží souditi o pravém smyslu a výkladu písma sv. A to písmo ne jinak než vedle jednomyslného snešení otcův sv. příjmu a vykládati budu. Vyznávám též právě a vlastně sedm svátostí Pána našeho Ježíše Krista nařízené a k spasení lidského pokolení (ač ne všecky jednomu každému) potřebné, jmenovitě: křest, biřmování, svátost oltářní, pokání, poslední pomazání, řád kněžstva a manželstvo.

A též věřím, že milost Boží přinášejí; z nichžto tyto tři: křest, biřmování a řád kněžství bez svatokrádežství opakovati se nemohou.

Zachovalé také a utvrzené při slavném posluhování napřed jmenovaných svátostí řády přijímám a připouštím. To vše i každé zvlášť, co na svato-svatém sněmu Tridentském o hřichu přirozeném a ospravedlnění vyměřeno a vysvětleno jest, připouštím a přijímám.

Vyznávám také, že se při mši sv. Bohu obětuje pravá vlastní a slitování oběť za živé i za mrtvé. — A že v předústojné Svátosti oltářní jest pravé a skutečné a podstatné tělo a krev spolu s duší a Božstvím Pána našeho Ježíše Krista a že se stává proměna celé podstaty chleba v tělo a celé podstaty vína v krev, kterážto proměna od církve všeobecné *transsubstantiatio* předpodstatnění, to jest proměna podstaty, se nazývá.

Vyznávám také, že pod jednou toliko způsobou všecken a celý Pán Kristus a pravá Svatost se přijímá. Stále na tom stojím, že očištec jest a dušem v něm zadrželým službami věrných lidí se pomoc děje. Při tom vyznávám, že Svátí již s Kristem Pánem kralující mají ctění a vzývání býti. Pevně jistím, že obrazy Krista Pána, Rodičky Boží blahoslavené Panny Marie a jiných Svátých mají chovány býti a že se jim příslušná čest a uctivost dítí má. Též jistím mocnost odpustkův církvi od Krista ustanovenou a jich užívání lidu velmi prospěšnou býti. Svatou, všeobecnou a apoštolskou římskou církev všech církvi matku a mistrni uznávám. A římskému biskupu sv. Petru knížete apoštolův postoupníku a Pána Ježíše Krista náměstku pravé poslušenství příslibuji a přiříkám. Item jiné všecko, což jest svatými duchovními právy, všeobecnými sněmy a zvláště svatým Trident. sněmem vydáno, nepochybně přijímám a vyznávám. Vedle toho všeliké věci tím odporne a kacírská učení všeliká od sv. církve odsouzená, zavržená a proklatá já také odsuzuji, zavrhuji a proklínám.

Tuto pravou všeobecnou víru, (bez kteréž žádný spasen býti nemůže a kterouž nyní dobrovolně uznávám a pravdivě držím), celou neporušenou až do své nejdelší smrti míním stále s Boží pomocí zachovati, vyznávati a svým poddaným aneb těm, jichžto správa ke mně přináležeti bude, předkládati a je při ní zdržovati podle své nejvyšší možnosti připovídám příslibuji a na to přísahám. K tomu dopomáhej Pán Bůh a jeho sv. evangelia. Amen.

Modlitba bratrská.

Svatá Maria nejslavnější Panno o Matko nejvyššího! jenž jsi pod křížem svého jednorozeného Syna stojíc meč ukrutné bolesti v panenském svém srdci pocítla a od téhož svého nejmilejšího Syna Ježíše Krista jeho nejmilejšimu Janovi poručena byla: Já N. N. k památce Tvé tak veliké bolesti a umučení i smrti Syna Tvého Tě sobě dnešního dne za svou Matku a Patronku vyvoluji. Přijmiž mne za věčného služebníka a poddaného svého a učiň mne účastna vylité krve a přehořkého umučení Syna svého a nevyslovitelné bolesti své. Nerač mne opustiti v poslední hodince mé. Buď v mým posledním boji mi věčnou ochranou a pomocnicí; tak abych nebyl zahanben ale skrze přímluvu a pomoc tvou, o věrná Matko, po tom mizerném životě, života věčného dosáhl. Amen.

(Na to se modlí píseň „Magnificat“) a po ní:

V. Dobrořečíme Otce i Syna i Ducha sv.

R. Chvalme a vyvyšujeme jeho na věky.

M o d l i t b a.

Bože, jehožto milosrdenství konce není, a dobroty neskončený jest poklad: nejdobrotivější velebnosti Tvé za propůjčené dary a dobrodiní díky vzdáváme Tvou dobrotu vždy prosíce, aby jako prosícím žádané věci uděluješ, tak nás milostivě nepouštěje k přijetí budoucích dobrodiní spůsobil skrze Ježíše Krista Pána našeho. Amen.

Vítězství církve.

Na Petrovým stolci světec sedí.
Strastmi ač již vpadly bledé skráně,
Nedala mu klesnout ruka Páně,
Novým bojům směle ve tvář hledí.
Ti, jenž vrahů zájmy podle sledí,
K boji volí všeho světa pláně,
Právo hyzdí, lží si ostří zbraně,
Loupeží jen cíle dojít hledí.
Z dítek ale věrných jedno kvílí,
Jiné právo žádat jde svou krví,
Jiní prodlí v prosbách mnohou chvíli.
Důvěru k met v Božské Srdce skládá,
A an vrah se ještě v hříších mrví,
V novém světle stkví se církve vláda.

Bratrstvo svatého Michala.*)

(Dokončení.)

V. Hlasy všech věků křesťanských o úctě a obraně sv. Otce.

Kdožkoli opravdovým je křesťanem a tudíž v nástupci sv. Petra na biskupské stolici v Římě — v papeži — náměstka Ježíše Krista zde na zemi uznává, ten nemůže

*) Viz „Školu“ II. roč. č. 2., 3. a 4.

jinak, než jej dětinnou nejněžnější láskou co svého otce ctíti, s ním všechny jeho radosti a starosti spolucítiti a, když toho potřeba vyžaduje, jemu co svému otci seč sil stačí pomáhati, aspoň nejrůzněji za něj se modliti. Proto neváhal slavný papež Benedikt XIV. ve svém spisu „o vyhlásování za svatého“ tvrditi, že „ke známkám pravé ctnosti katolického křesťana patří i poslušnost, úcta a láska ke hlavě církve sv. — k papežovi.“

Takovou spravedlivou přítulnost k papeži osvědčili křesťané povždy, hned v první době nejkřutějšího pronásledování, chráníce jej, pokud jen mohli, slovem i skutkem, svým jménem i životem. Nemůžeme tedy nic jiného očekávati, než že svatí a nejosícenější osoby v církvi svaté o pomoci, sv. Otci věnované, co o skutku mluvili, který Pánu Bohu nejmilejší jest. Bylo by to příliš dlouhé, všechna dotyčná vyjádření o tom zde položit, našim zbožným čtenářům dostačuje některá již snad známá na paměť uvést. Nebo my chceme toliko povzbuditi co ke skutku velmi záslužnému, aby kdo v bratrství sv. Michala ještě není, do něho vstoupiti se nezdráhal, kdo ale v něm již zapsán jest, aby své povinnosti horlivěji konal a ostatní ke stejným činům přiměl.

Svatý Petr Damiani dí dobře: „Chceme-li od Krista milování býti, musíme i Petra, to jest papeže (co jeho pravého nástupce) milovati.“ Sv. Kateřina Sienská, kterou si Bůh byl vyvolil co nejhlavnější nástroj k vysvobození papeže z tak zvaného zajetí v Avignonu (kde papeže králové francouzští co nástroje své světské politiky i na ujmu církve sv. používali), pravila jedenkráte ke svému zpovědníkovi, Raimundovi z Kapuy: „Papež jest náměstník Kristův. Co je na tom (totiž: co nám může záleženo býti na obtížích, jež podstupujeme, co na jmění a statku, jež obětujeme, ba co na životu našem), když se jedná o to, bychme papeže neb katolickou víru podporovali?“ Na smrtelném svém loži pronesla ona svatá táto památná slova ke svým přátelům a známým, jež kolem ní byli shromážděni: „Vězte, když umírám, tož jest jodinou příčinou mé smrti ona horlivost pro sv. církve, jež ve mně hoří a mne ztravuje. Já trpím s radostí pro její osvobození a jsem vždy hotova, pro ní umřít, když toho jest potřeba.“ — Sv. Karel Boromejský smeknul po každé, kdy jméno papeže buď sám jmenoval aneb slyšel, a když jemu co biskupu a kardinálu nějaký papežský dopis doručen byl, přijmul jej s odkrytou hlavou a políbil jej, dřív než jej přečítal. Sv. František Saleský, chtěje nesmírnou svou úctu k papežovi vysloviti, říkával: „Papež a církve jesti jedno;“ a sv. Alfons Ligouri vyznal nejednou zřetelně a odhodlaně, že „jest vždy hotov, za papeže svou krev prolíti.“ Což ale dím o četných řádech církve katolické, kteří si za jednu z nejhlavnějších povinností pokládali, papeže v jejich svatých snahách a tím církve sv. podporovati a její službě se věnovati. Tak žije až podnes v této úloze nejstarší řád na západě, sv. Benedikta, který od svého trvání po 1340 let církvi sv. nesmírný počet svatých dal, 28 papežů více než 200 kardinálů, 1600 arcibiskupů, 4000 biskupů. Ve stejném účelu horlili a horlí dosud starobylý řád sv. Norberta (řád Premonstrátu), řád sv. Augustina, řád Cisterciácký. Ve středověku, kdy papežská stolice velikým nebezpečenstvím zmítána byla, tu se stali řádové sv. Františka Serafického, sv. Dominika, sv. Ignáce z Lojoly a jiní pravými sloupy proti zuřivým nepřítelům církve sv. Všechny ty skvělé skutky, jež nekřesťanští naši předkové pro sv. Otce podnikli, jsou hlasné důvody, proč úcta a všemožná podpora sv. Otce svatou povinností jest každého křesťana. Krásně to vyslovil učený a zbožný jeden anglický spisovatel, *P. Faber* ve svém spisu: „Obětivá oddanost k pa-

pežovi," an praví: „Srdečná oddanost k papežovi tvoří podstatnou část celé křesťanské zbožnosti. Tak jak žádný dobrým křesťanem nemůže býti bez úcty k Matce Boží, právě tak nemožno jest to bez zbožné oddanosti k papežovi, a v obou pádech ze stejných příčin. I Matka Ježíše Krista i jeho zástupce jsou částí evandělium našeho Pána V každém věku bylať to nezměnitelná povaha svatých, že ke sv. stolici horlivou citlivě zbožnou oddanost měli. Když ale náš los v časích nepokoje pro nejvyššího pastýře padl, v krátku uvidíme, že na falešné mínění o papežství brzo a nezvratně pád činné zbožnosti následovati bude a lenivé se-chování k papeži. S udivením spozorujeme, jak úzce souvisí velkomyslná věrnost k němu s velkomyslností naší k Bohu a se štědotou Boží k nám. My musíme, — a to musí býti částí naší osobné pobožnosti, vřele vejíti v soucit církve s její viditelnou hlavou, sice nám odejme Bůh svůj soucit s námi. Ve všech stoletích, jakož i v každém povolání uděluje se milost pod jistými zamlčenými výmínkami. V časích, kdy Bůh církev sv. dopouští pronásledovati v osobě její viditelné nejvyšší hlavy, seznáme, že srdečný soucit se sv. stolicí zmlčená podmínka jest všeho vzrůstu v milosti. Pro oko víry není nic ctihodnějšího, jako spůsob, jak papež Boha představuje My musíme náměstká Kristova ctíti vírou milující a důvěrnou úctou, která o posuzování ničeho neví. My bychom si neměli dovoliti ani jediné zneuctivací myšlenky, ani jediného sprostého domnění, ani jediné pochybnosti, co se buď duchovní buď světské jeho samostatnosti týká; neb i knížecí důstojnost jeho jest takřka díl našeho náboženství. My sobě nesmíme dovoliti té neslušné nevěrnosti, v něm a v jeho úřadu to, co pouze lidské býti se zdá, děliti od toho, co za božské uznáváme. My jej musíme hájiti se vši neustupností, se vši horoucností, se vši úplností, se vši důsledností, s kterou jen láska hájiti umí, co jí svaté. My jemu musíme sloužiti v modlitbě sebezapírající, s úplnou, vnitřní, srdečnou, radostnou poddaností, a přede vším v těchto ošklivých dnech předhůzek a rouhání s nejotevřenější, nejzmužilejší věrností, která žádné ostýchavosti a lidské bázně nezná. Zájmy Ježíšovy jsou v nebezpečenství. Nesmíme býti právě v pravý čas neodhodláni ani v bludu o tom, ku které stravě stojíme.“ Tak mluví bohoslovec neméně osvícený jak zbožný. Neměla by jeho slova nejživějšího ohlasu míti v srdcích všech pravověřících křesťanů? neměl by každý k nejvřelejšímu a dle možností činnému soucitu pro sv. Otce se povzbuditi, právě za našich dnů, když nepřátelé církve vždy k novým útokům proti skále sv. Petra se chystají?

Pročež, milý čtenáři, vzhůru pro sv. Otce! Osvědč svou úctu a oddanost k zástupcovi našeho Vykupitele předně tím, že mužně se postavíš naproti všelikému zlehčování a tupení jeho svatého úřadu a osoby, kterých bohužel i na venkově od nevědomých a zkažených lidí dosti jest slyšeti. Nepodporuj, totiž neodbírej aniž nečti takových spisů, (ať jsou české neb německé), které hanu kydají na sv. Otce a katolickou víru a její sv. ustanovení, ba vynasnaž se všemožně, aby i od tvých známých odbírány a čteny nebyly. Přispívej rád a dle možnosti i peněžitě k podpoře sv. Otce a hrdiného jeho vojska. Všechny své skutky ale, k řečenému účelu konané, sprovázej srdečnou, vroucí modlitbou; neboť hle! když žádný i sebe menší dobrý skutek, žádná upřímná modlitba za kohokoli z našich blížných bez odplaty nebude, co máme k očekávání, když za zástupce Ježíše Krista samého se modlíme, pracujeme a spojíme! —

VI. Působení bratrstva sv. Michala.

Jak blahodárně působilo v srdcích, poznáme teprv v onen den, kdy i tajné myšlenky všech zjeveny budou; my se musíme uspokojiti, podati toliko o horlivé

obětavosti, s kterou peněžitě sv. Otce podporují oudové toho bratrstva, zvláště ale o hrdinném duchu, ve kterém radostně i svůj život kladou obhájcové sv. stolice. Ohledem na peněžitě sbírky pro sv. Otce podáme spolehlivé zprávy ku konci tohoto, aneb na začátku příštího roku, až účty všech odborných bratrství ukončeny budou, ohledem obhájců sv. stolice mečem (ohledem vojska papežského) budeme častěji sdíletí zajímavé a povzbuzující zprávy, jak mnoho jen pro ně místa ve „Škole“ naleznem. Pro tentokrát následující:

Nizozemští zuavové v papežském vojsku.

Naše krajiny česko-moravské nemohou se honositi, že v nynějším boji proti nepřátelům sv. stolice mnoho krve vylily, ony jsou, jak vůbec celá říše Rakouská, pro zvláštní poměry daleko za ostatními katolickými národy světa a proto také zbaveny velemocného prostředku, svůj katolický duch a činnou přítulnost k apoštolské stolici oživovati. Jak důrazně by muselo rozptýliti všechnu náboženskou lhostejnost a línost to uvědomění, že naší bratří, naší synové, jádro mužné síly vlasti za katolické své přesvědčení svou krev vylévá, že česko-moravští vojínové po boku stojí nejudatnějších obhájců sv. Otce! Jaký skvělý příklad by to byl i budoucím pokolením! Tohoto ale prostředku k uvědomění katolického postrádáme. Třeba tedy, bychom jej aspoň poněkud nahradili čtením hrdinných činů jiných národů, abychom k podobnému aspoň upřímnou touhu vzbudili a jiným způsobem (ku př. skládáním na vydržování vojínů v papežské armádě) ji osvědčili.

Přinesli jsme krátké úryvky z vojska papežského již ve 4. čísle „Školy“ (viz stranu 105); neméně zajímavé jest, co o Nizozemských či Holandských hrdinných mladších ve vojsku papežově se ví.*) Nizozemsko, které menší jest než Morava (obnáší toliko 641 □mil a kolem 4 milionů obyvatelů menšinou katolíků, postavilo do konce minulého roku na 2600 bojechtivých zuavův do papežského vojska, kteří vším právem za vzory katolickým jinochům sloužiti mohou. Mezi nimi vyniká předně Petr Jong, 23letý rolník, jediná podpora své matky vdovy, jejíž skromný majetek silných jeho rukou velmi potřeboval. Jednoho dne ku konci roku 1865 četla matka v časopisu (jak říkají) „Tyd“, že několik nizozemských mladíků rodiče a vlast svou opustiti a se pod prapor Pia IX. vřaditi hodlají.

„V skutku,“ zvolala, „to je přede, zmužilosti míti!“ — „Maminko“, odpověděl Petr, „jsi-li s tím spokojena, učinil bych totéž.“ Tu poznala matka obdivení hodná, že Bůh od ní žádá obět jejího syna, a bez odkladu odpověděla: „Buďsi, ty můžeš jíti!“ Brzo po tom odporučil se Petr u přednosta osady své rodinné Lutjebroek. Přednosta mínil, jak mu to může jen napadnout, v cizé zemi a za cizého panovníka zbraně se uchopiti. „Já nebojuji ani za cizého pána ani v cizé zemi,“ zněla odpověď; „země, kam chvátám, jest domov všech katolíků a její král jest papež. Pro tohoto panovníka obětuji rád všechno, i svůj život.“ Takto byl on odhodlán. — Když se louče se svými soudruhy, kteří jej doprovázeli, jim ruku tisknul, pravil jeden z nich: „Pravda, že jim ukážeš, když proti papežovi potáhnou?“ —

*) Církevní časopis francouzský: „Etudes religieuses, historiques et littéraires“ obšírně o tom jednal již v prosinci minulého roku, německý časopis „Historisch-politische Blätter“, (odkud sami tuto zprávu bereme), podal letos tutéž věc, jakož i A. Niedermayer zajímavě vše podobné události z vojska papežského sestavil v knížce nadepsané: „Die Streiter für den apostolischen Stuhl im Jahre 1867“ (Bojovníci pro apoštolskou stolicí v roku 1867.)

„Zajisté!“ odpověděl, „já jim chci vytrumfnouti, že to i vy zaslechnete.“ A dostal svému slovu.

Ze psaní Jongových, které své matce psal mluví jak něžná prostota, tak i mužná srdnatost. 21. února 1866 navštívil mladý zvuav chrám sv. Petra a napsal o něm své matce následující: „Řekne-li Ti někdo, že skála sv. Petra se udrobuje, odpověď na to jednoduše, že to není pravda. Petr Jong a strýc jeho Vilém, že ji viděli; a že stojí tak pevně, že žádný dábel ji nebude moci zroutiti, ani Viktor Emanuel ani jeho dobrodruzi.“ Podobně znějí jiná dvě psaní, které jedno 10. ledna, druhé 22. září m. r., tedy 2 neděle před jeho hrđinskou smrti, psáno jest. „Ty pravíš, stojí, že lidé praví, že jsem se kaprálem stal. To ovšem lepší pomluva, než ta, že jsem ku př. žalářem trestán byl; avšak ani to ani ono není pravda. Já nejsem kaprálem. Proto jsem, jak víš, sem nepřišel; já chci sprostým zvuavem zůstatí a jsem spokojen, když mohu činiti, co moji představení mi poroučejí. Ostatně obětuji, když toho potřeba jest, rád svůj život pro věc katolickou; nežádá-li ale Bůh této oběti, navrátím se později k Tobě a převezmu, milá maminko! svou dřívější práci.“ — Ty bys, milá maminko! velmi ráda viděla, kdybych ve své zvuavské uniformě domů se navrátíł. V skutku, nebylo by to tak špatné divadlo pro Tebe; viděla bys mne k lepšímu proměněna. Avšak to jest ještě v dáli; budeme možno brzo dosti práce míti Při slavnostných příležitostech nosíváme tři prapory s sebou. Jeden jest červené barvy a má na paměť uváděti, že to krvavě půjde, kde se opovází někdo na nás se obořiti. Druhý jest žlutý a bílý, žehnaný od sv. Otce; on vyznamenává, že veselost mezi vojáky panuje, a že všichni plni udatnosti jsou. Třetí, černý prapor má oznamovati, že z bojiště neustoupneme, dokud jediný zvuav státi bude.“

To byl Petr Jong, strach Garibaldioců. Bez toho on obrovská postava, pod bránou Monte Libretti ale stal se on opravdu hrůzyplným. V roztrhané uniformě, s obnaženou hlavou stál zde a svalovitým svým ramenem hrál zhlavněm ručnice, jako nějakým palcátem po lebkách osvoboditelů Italie (Garibaldiánů). Čtrnácti takovým červeným chlapíkům rozrazil hlavu, až konečně síla jemu minula; bez rány ale úplně vysílen klesnul, co kořist pomstuchtivých nepřátel. Jeden z jeho kamarádů dal mu ve své prostotě skvělé vysvědčení. „Věřte mi, velebný pane faráři!“ psal do své otčiny, „za Jonga nemusíte se modliti; on žil jako svatý a umřel co rek.“

(Pokračování budoucně.)

O vzdělaných.

(Pokračování.)

× „Člověk musí míti politiku,“ to je přísloví tak mnohých vzdělanců nového věku. Angličan o němž jsme v čísle 6. četli, že lidi dle rozumu na osmero druhů rozdělil, vřadil by takové polovzdělance do 4. třídy, v které se nalezejí lidé mající 3 díly rozumu a 5 dílů hlouposti. Tací polovzdělanci provádějí obyčejně na venkově své rejdy. Proč? Poněvadž oni jsou poněkud více vzdělani, nežli lid všeobecný venkovovský, s nímž bydlí. Prohlídáme si takového vzdělance v jeho řečích, chování a působení, a poznáme má-li on pravou vzdělanost a je-li tato vzdělanost jemu a

jiným užitečná neb ne. Chci uvést příklad a dle toho příkladu utvořit si můžeme pak obraz mnohých jiných novovzdělanců a zároveň ponaučení, kterak k nim chovati se máme. Obyčejně, ne vždy, bývají na venkově některé osobnosti, které mají na občany veliký vliv a tyto osoby jsou: zkažený študent, který ve študiích opravdu se sestaral a nyní pod záměrem, že na službu čeká, Pánu Bohu toliko čas a svým příbuzným peníze krade, vzdělaný (?) kramář (nikoli řádný kupec) neb hospodský. (O židech nechci zde mluvit, ačkoliv jejich působení na venkově co záhubné též známé jest). Takový študent, špekulant neb hospodský více často platí na venkově nežli vp. farář aneb pan starosta a mnozí jiní. A proč? Studirovaný patří totiž i s hospodskými a kramáři, ne mezi sprostý lid, ale mezi vzdělané. Již svým šatem líší se oni od ostatních osadníků. Chodívají vždy v lesklých botech, nosívají vousy, někdy i brejle, čistější a jemnější košili, černý neb tmavý kabát, zkrátka po pansku. Poznáte je i dále z toho, že přijdouce mezi sedláky, smeknou jen trochu svou čepici neb klobouk cylindr, snad z pýchy, snad ale též z opatrnosti pouhé, v zimě proto, aby jim rozum jejich drahocenný nenastydl, v letě, aby snad parnem se nevykouřil. Další odznak takového vzdělance je, že zvláště přichází-li do společnosti sedláků, buďto má ústech hořící cumel neb alespoň dýmku ale s dlouhou trystkou a kouří tak nehorázně, že celý v kouři zaobalen jest, možná že proto, aby před ním jako před polobohem nakaděným sousedé úctu měli, anebo aby ta sedlská prostota (dle jeho mínění) se jej nedotkla. Zkrátka sousedé majíce takového „pána“ s dlouhou trystkou a s krátkým rozumem uprostřed sebe v slušné vzdálenosti vůkol něj stojí a napnutým uchem slovům jeho naslouchají.

Otevře ústa svá takový učenec venkovský a stane se ihned mezi posluchači utišení veliké, nebo mluví vzdělaný muž, — „pan“ kupec, „pan“ hospodský a tu musí sprostý (?) sedlák mlčet. Někdy se dlouho snad sousedé o nějaké věci radili, přece to však k žádnému výsledku nepřišlo. Jakmile ale vzdělanec náš počne mluvit, hned je zde rady dosti. Jeho slova jsou plná uhlazenosti, milá k poslouchání, tak na oko upřímná, pravdivá, moudrá, užitečná, nezištná, že méně zběhlí občané venkovští dají se ne sice kouřem dýmky kramařovy, ale jeho řečmi svůdnými jako včely kouřem omámiti. V obecních poradách bývá nejhlavnější rejdiště takových vzdělanců. Hledí oni získati si takto vliv na celou obec a tím na jednotlivé občany. A v skutku daří se jim to. Lidé slyšíce o jeho moudrosti jako včely na med do oule, tak k němu brzy jeden přes druhého hrnou se na poradě. Dříve nežli jdou na kancelář, radívají se s panem kramářem neb s panem hospodským. Pán je uvítá, vyslyší s vážností mudrcovou jejich stesky, pokrčí rameny, zavrtí hlavou, zamyslí se, jakoby až na hlubokém dně svých nahromaděných vědomosti odpověď a radu hledal, praví, že věc je těžká, zapletená, mnoho přemýšlení že třeba, i času i peněz — ale aby se nebál, všechno že se spraví: „Člověk musí mít politiku“ doloží, vy tomu nerozumíte, ale já se o to postarám. Víte že umím německy; mluvil jsem už s velikými pány, jedl jsem nejednou s nimi v hostinci a některý ten šestáček, toho už nesmíte šetřit. Znáte jak věci jdou, něco za něco, nic za nic. Ale rozumíte, peníze samy by to nespravili, kdyby člověk neměl politiky, ale ta u mne neschází, proto nebojte se.

A v čem záleží ta jeho politika? Uhodnete lehce, že ve lži, v podvodu, v přetvařování-se, v nespravedlnostech. Takový vzdělanec na venkově v skutku se svou politikou dělá dobré „kšefty.“ Při všech nahodilých sporech už bývá hledán od lidí aneb sám se co smíří aneb soudce jim navrhuje a s jakým výsledkem?

Někdy pomocí své politiky, pomocí peněz a lži pomůže někomu z bryndy, arcif že ne bezplatně, ale jinde zase jeho „politika“ k tomu směřuje, aby různice mezi lidem nejen se neumenšovaly, nýbrž se zmáhaly, poněvadž pak náš vzdělanec v kalu takovém dobře může lovit, t. j. z takových sporů a soudů nemalou částku odměny dostane.

Až posud ale jsme toho novovzdělance pozorovali jen z jedné strany. Vizme, kterak on nejen v obci, v rodinách co se občanských týká záležitostí veliký má vliv, nýbrž i kterak on drzou rukou často i na svaté věci, na náboženství sáhá.

Takový polovzdělanec je již tak dalece vzdělaný, že náboženství žádného už nepotřebuje; proto ho mívá obyčejně velmi málo. Sváté náboženství dle jeho úsudku je toliko pro lid sprostý, protože sprosták prý ničeho jiného neví, aby tedy něco věděl, věří tedy co se mu od kněží „nabulíká;“ ale člověk, když je trochu „vzdělaný,“ ten již je docela jinačí. Takový nevěří hned všecko na slovo, on má i při sv. náboženství politiku, on rozmýšlí o něm a co pozná, pochopí, tomu věří, to zachovává. Tak mudruje mnohý polovzdělanec u sebe o svatém náboženství. Dle něho snad by sváté náboženství co podíl a povinnost připadlo jen prvním třem druhům lidí, (dle onoho angličana v č. 6. Školy), kteří buď docela hloupi jsou, neb jako 2. třídě jeden toliko díl rozumu, ale 7 dílů hlouposti mají aneb 2 díly rozumu a 6 dílů hlouposti. Je-li člověk už ve 4. třídě, má 3 díly rozumu a to snad už oprávněje člověka, aby náboženství od sebe odmítl a jen něco málo z něho podržel.

Ale podívejme se na našeho vzdělance a vizme, kterak zahodiv sv. náboženství jeho „politika“ jej a jiné svádí a v jistou vede záhubu. Jest neděle. Venkovští lidé, kteří tedy ještě svého náboženství si váží, se všech stran sbíhají se do chrámu Páně. Práce všude se zastavila, je den odpočínutí. Jen v hospodě, v krámě je živo, jakoby ani svátku nebylo. Před službami Božími ne jeden staví se buď v krámě neb v hospodě na „čtvrtec.“ Už je pozváněno do kostela, už slyšeti znamená, že začíná mše sv. i zpěv lidu shromážděného rozlíhá se do hospody neb do krámu, snad už i k sv. evangeliu se zvoní; ale ještě někteří sedí v hospodě neb v krámu. Náš vzdělanec slyší co se děje v kostele, že by čas byl na služby Boží, ale co je mu po službách Božích! Jestliže se třebas i stane, že takového opozdělého občana do kostela pobídne, sám jistě zůstane doma, leč by mu čas byl dlouhý.

To je takovému vzdělanci všecko „hloupost.“ On ve své moudrosti nedostihlé lituje lid sprostý a myslí si: „Chudáci, oni ještě na ten kostel drží, hle, tam ještě jeden běží hupkem, div se nezadusí, toho není třeba. Já sedím doma a přečtu si raději zatím noviny Vídeňské*), něco zvím a to je mi prospěšnější, nežli to kázání. Bez toho člověk neslyší při kázání nic chytrého. Jen pořád se káže co máme věřit, co činit, jaké jsou hříchy, jak máme milovat Pána Boha a bližního svého, jak máme pro Boha i bližního rádi něco udělat, nehledět na mamonu, na rozkoš světskou a na slávu pozemskou, jak nepřátelům odpouštět, jim dobře činit máme a mnohé jiné třeskání. To už já dávno vím, jako chlapec jsem se toho dosti naučil. K čemu tedy potřebuji kázání? A pak, to bych daleko přišel s takovým učením, kdybych se měl podle kázání řídit. V nynějších časech musí míti člověk politiku, nic více.

Mám prý rád dobrodiní bližnímu činit. Kdo mně co udělá? Mám pravdu mluvit. A druzí smějí lhát? Člověk upřímný, spravedlivý, ten nic nespraví ve světě nynějším. Schytra musí člověk, nic se bát, kde nemůže prorazit, musí přeskočit,

*) Zajisté ony hanopisy „Presse“ oboje, Tagesblatt a p.

a jestli to nejde, tedy podlízt; kde nestačí pravdy, nadstaví se lež; co nespraví dobrý jazyk, známost neb jiné prostředky, to všechno peníze napraví. Já za to nemohu, že svět nyní je zlý. Kdo mezi vlky se nalezá musí s vlky vítí. Jeden nic nespraví. Proto nejlépe dle světa se řídit, politiku musí člověk mít, vyznat se —.“ Tak asi mudruje si náš vzdělanec a lid mezi tím slyší slovo Boží a s pobožností přítomen jest mši sv. Po mši sv. kde se jich nejvíce stavuje, leč u kramáře neb hospodského? „No, co vám povídal panáček,“ ptá se s úsměchem náš vzdělanec. Tady, kdybyste uměli německy a si to přečtli, jmenují se ty noviny „Presse“ právě jsem je dočtl, tu byste se dozvěděli docela jiných věcí. O tom vám panáček ani nehlesnou. Tu dostává kněžstvo, že pořád lid jen chce opanovávat, že jej nevede k vzdělanosti. Proto prý se vezmou školy církvi, které jí náležely. Už nebude katecheta pořáde smít jen katechismus do děti cpat, už nebude farář učitelem vládnout. Z budoucích škol vyjdou nám učenější lidé.

I neděle a svátky se v těchto novinách neschvalují. Mluví se o tom, aby se počet svátků zmenšil. A je dobře! K čemu to tahání-se ustavičné do kostela, to zábava prací, to ztráta času! Má býti prý náboženství jedno jak druhé, také dobře. Proč právě má mít jedno náboženství přednost před druhým? Jen je-li člověk vzdělaný, hodný muž, ať je jakéhokoliv náboženství vše stejno. —

Tak rozmlouvá náš vzdělanec s lidem z kostela jdoucím. Má zde lid druhé kázání, pravda ale, že první bylo v chrámě Božím, druhé toto je v kapliče čertově, v hospodě nebo u kramáře. Už z toho každý soudný mohl by porozuměti, že jen kněz, který na místě Božím káže mluví pravdu nikdo jiný. Ale, jak lehce člověk ku zlému více než k dobrému nakloněný, jak lehce on uvěří spíše „vzdělanci,“ než svému pastýři! A byt by jen jediné semínko z řečí takových svůdných a lživých zůstalo vězeti v srdcích jen několika pochyblivých, nerozvážných občanů, semenko toto zmáhá se brzy více a více, koukole přibývá a pšenice ubývá. Kostely se prázdnými stávají ve všední den, ale hospody se plní, knězi se nevěří, ale vzdělanec je jim ryzá pravda, brzy i z náboženství posměch si činí a všem nárůživostem svým úzdu pouštějí. Kterí jsou mezi nimi chytř jší (?!) učí se od našeho vzdělance též něco z jeho „politiky“ a takový „politický“ sedlák je pak ve věcech náboženství ještě hůř na tom, nežli více učení mužové. Politika, které se přiučil, mu přináší prý užitek, (ale jaký!) a proto se jí drží, náboženstvím pohrdá, kostel zanedbává, kázání uštěpačně posuzuje neb je docela neslyší, ke svatě zpovědi jen ve velikonoční čas a to jen k vůli lidem chodí atd. To všechno je ovoce a účinek jednoho neb dvou tak zvaných svobodomyslných, či vzdělanců na vsi.

Náš Spasiteli! kterak to boleti musí Tvé Božské Srdce vidíš-li takové lidi, takové vlky uprostřed stáda svého, takové katolíky v církvi své? Tys, o Ježíši, světlo, které osvěcuje každého člověka přicházejícího na tento svět, ale lidé se od Tebe, od světla Tvého svatého, jasného Božského učení odvracují, jim pohrdají a za bludičkou rozumu lidského klamavého se táhnou ku své jen a jiných záhubě časné i věčné. Tys, ó Spasiteli, pravda, kromě Tebe vše ostatní je lež, klam, podvod. Tvé zákony jsou svaté, Tvé učení pravdivé, Tvá příslibení věrná, Tvá odměna věčná; ale lid odvrací se od Tebe, Tvého svatého učení a svatých Tvých přikázání, řídí se raději dle světa klamavého a oklamaného, pohrdá odměnou věčnou, kterouž jsi příslibil svým věrným následovníkům, a raději pro bídný krátký zisk, čest neb rozkoš tělesnou dává svou duši u věčnou záhubu. Zavři Božský Spasiteli náš do svého Srdce láskou naplněného, abychme nedali se svěsti klamným učením světa

pobloudilého. Učení Tvé budiž nám při putování našem do království nebeského světlem, budiž nám cestou k nebesům, Tvé tělo a Tvá nejsvětější krev budiž naším častým duševním pokrmem, Srdce ale Tvé Božské, do něhož se zavíráme, budiž naší ochranou před takovými náboženskými vzdělanci, před nákazem a věčnou záhubou duše. My se chceme vzdělávati (a k tomu prosíme Tebe o osvěcení mysle naší), ale podle Tvého učení a jak je sv. církev Tebou založená a ustavičně řízená, nám předkládá. My si přejeme taktéž poučení býti o tom, co se ve světě děje, ale spisy, jaké nám naši duchovní pastýřové odporoučejí, nikoli však z pouhé zvědavosti, ale abychom seznali odkud nám nebezpečností hrozí, bychom se ho varovati mohli. My chceme býti opatrní, jako hadí, abychom prostými zůstali, jako holubice. Osviť nás, posilň nás ó Pane!

II.

Tak vypadá venkovský vzdělanec, který místo kázání čítá raději noviny a pak je lidem po kostele se u něho shromážděným vykládá. Tak bylo to třeba minulou neděli, dnes čeká náš osvěcený na lidi z jiné příčiny. Mše sv. je zpívána, byl svátek, kázání trvalo déle, vzdělanec už sebou hází, nemůže se dočkat konce mše svaté. Dobře mu tak. Proč nešel též do kostela, a proč neposlechl slovo Boží, proč nebyl přítomen slavné mši sv., proč se nemodlil v kostele vroucně a pobožně, zajisté že by mu byla chvíle lépe uběhla a byl by potěšen, posílněn a poučen domů přišel. Místo toho nudil se celou dobu doma a s velikou jakousi netrpělivostí čeká konec mše sv. Jako soptící kopec chce-li ze sebe oheň a lávu vyhoditi, dlouhý čas před tím nechá to na sobě znáti celý strašně se třese, tak i vzdělanec náš celý se dnes jaksi chvěje, z místa na místo běhá. Zdá se mi, že v jeho veleučené hlavě jakási žhavá láva se motá a ráda by ven vyšla. No, no co pak to bude velikého? Jen aby se pak nestalo to samé, co se vypravuje o kopci onom, jenž se též velmi třásl, takže lidé nejméně draka ohromného očekávali, brzo-li pod kopcem se ukáže, ale místo draka vyšla — myš, malinenká to myška! Než uslyšíme co asi zrodí se brzy z moudré hlavy vzdělance. Již jeden z kostela, již se někteří stavují u vzdělance. S jásotem velikým ukazují jim hned u dveří jakousi knížku. Co je to? Nápís zní: „Jaké výhody nám poskytne nový manželský zákon?“*) Není velká, má 24 stran, malého formátu, dostal ji právě večer před nedělí; dostal jich více, hned jednu vzal a s hltavostí ji četl dlouho do noci. Manželka i děti divili se, že se mu nechce ani večeřet, ani spáti, kdežto jindy, Bůh chraň, aby jídla neb pití opomenul. Jídlo a pití to prý je naše jediné, říkává, bez toho na světě jiného není, leč co užije. Modlitbu častěji zanedbává jen někdy, když s dětmi matka se modlí, dělá jakoby se modlil, ale jídla nikdy ještě nevynechal. Co se to dnes stalo? Ráno opět čte v oné knížce a když lidé šli do kostela již ji měl přečtenou. Již o ní rozmýšlel a proto jen čekal tak netrpělivě na konec mši svaté, poněvadž co sám zvěděl rád by byl i občanům sdělil.

Už jsou zde někteří shromáždění vůkol něho, náš vzdělanec je jako v ráji,

*) Knížka tato, tiskem a nákladem E. Jaspera ve Vídni, přišla snad od Brněnského: „Fort-schrittsverein“ a představeným v Čechách a na Moravě, taktéž i ostatnímu lidu, nic nebezpečného netušícímu, zdarma ke čtení se rozdávala. Obsah (jakož i cena) té knihy pro katolíky jest v krátkosti tento: „Vychvaluje ohledem tak zvaného civilního manželství právě to, co sv. Otec, hlava církve sv. a s ním všichni biskupové pro křesťany právě za hříšné a nedovolené prohlásili.“

dává každému z nich knížečku, (dostal jich najednou 25 a bude-li prý žádat, stálo v psaní přiloženém, pošlou mu kolik jen bude chtít zdarma); občané si knihu prohlížejí, nevědí co se děje. „Nechte si ji,“ praví k nim náš vzdělanec, když kterýsi stydlavý skromný občan mu ji chtěl vraceti, obávaje se ji za darmo vzítí, „nechte si ji, nic nestojí, máte tam krásné čtení, něco na odpoledne dnešní, bude se vám to líbit. Poznáte, že jsem měl pravdu onehdy, když jsem Vám o těch nových zákonech se zmíňoval. Vy jste mi tehdáž nevěřili, kroutili mnozí z Vás nad tím hlavou, jakoby se jim to nelíbilo ale tu to máte tištěné, čtěte a přesvědčíte se sami. Vždyť jsem Vám to povídal, že je to dobré co v manželství ty nové zákony ustanovují, vždyť nejsem ode dneška, mám také něco v hlavě.“ — Tak se vychloubaje mluvil náš vzdělanec a kdežto občané brzy na knížku se dívali brzy na moudré jeho řeči pozor dávali, prohlížel on si je vítězoslavně, jakoby se smál jejich sprostotě, s jakou tyto nové věci poslouchali. Tento radostný pohled na udivené občany byl našemu vzdělanci stonásobnou odměnou za dlouhé čekání a trápení, jež mezi dlouhou mší sv. musel přistáti.

Poslyšme ale co vychvaluje oná knížka, jenž se občanům zdarma rozesílá? — Co Rakousko před rozpadnutím udržeti mohlo a může, vypravuje ta knížečka, to se prý již stalo, jestli to: „že si u nás myšlenka volnosti ducha v skutku průchod zjedнала,“ a míní pod tím ty nové svobodomyslné zákony letošního roku, zvláště ale zákony o manželství pro katolíky. Zahraniční přátelé Rakouska „těší se prý z toho, nepřátelé ale náramně se mrzejí“ — a volají: „zdejte se této cesty, ona vede k nevěře, k nemravnosti, k zkáze!“ — Pod nepřátely vyrozumívají se zde sv. Otec, biskupové, kněží a opravdoví katolíci, nejen mimo Rakouska, nýbrž i v ně, kteří tak četně k císaři pánu prosbu (adresou) zaslali, aby zmíněné zákony nepotvrdil a kteří opravdu dosud je, i když jsou potvrzeny, co něco vedoucího k nevěře a k nemravnosti zavrhují. Tito všichni jsou dle té knížky toliko mami-telé lidu, kteří místo lásky hlásají prý nenávisť, místo klidu a pokoje boj. Naproti nim odpovídá neznámý spisovatel té knížky 24 stran, kterému dáme aspoň jmeno „X“, (an se sám vším právem styděl jmeno své postavití) „třeba nekněz slovy Spasitele: Pane odpusť jim, neb nevědí co činí!“ a počíná pak v rouše beránka nej-nevinnějšího vyvraceti ten blud, který ohledem těch nových zákonů manželských v obecném lidu jest. Vždyť prý „nejpřiměřenějším a nejvýdatnějším prostředkem proti všelikému bludu jest a zůstane pravda;“ ji „chce nelíčeně podati a poukázati k věci jak se má a ne jak se nemá.“ Uvidíme, co to za pravdu milovného muže ten „X“ spisovatel! Daleko jsme od toho, abychom celých 24 stránek spisku toho probrali; neb co ošklivý, lživý hanopis nezasluhuje ani, by poctivý člověk jej do rukou vzal, a ze lží, jaké se hned na prvních stranách nalezají, představí si naši čtenářové snadno celek.

Nový manželský zákon nařizuje předně, aby manželské zákony, jaké platily pro katolíky od roku 1857, zrušeny byly a na jejich místo dřívější vstoupily, (totiž ony císaře Josefa, Leopolda a Františka). Tak to arciť chce světská vláda a platí to pro ni. „X“ dí ale dále, že se tu nejedná o odstranění nějakého prastarého práva církve, neboť se uvádějí prý toliko zákony, které před 1856 platily, a těch byl původcem — zbožná císařovna Maria Teresia, která již roku 1853 sbor právníků sestavila, aby vypracovali všeobecný zákonník; a po 30 letech byl výsledek jejich porad to, co ohledem manželství až do roku 1856. platilo a nyní opět platiti má. Z toho už prý vysvítá, že zákon takový důkladně promyšlený a potřebám obyvatel-

stva přiměřený jest a že nemůže býti dílem nějakých revolucionářů a neznabohů, neboť prý pochází od mužů, kterým ani největší nepřítel nemůže protikatolické smýšlení vyčítati. A skutečně také, tvrdí pan „X“, nikdy po celou tu dobu nebylo od katolické církve neb od duchovenstva proti zákonníku (tedy i zákonu) tomu protestováno. Což pak, končí, jakoby spravedlivosti cit jeho byl uražen, což pak bylo tehdá dobré, vhodné, co nyní špatné a škodlivé býti má? Takový odpor prý, už sám sebou se vyvracuje. —“ Co tuto vykládá „X“, jest naskrze lež, která dobře k cíli vyměřenému směřuje a která se smí toliko sprostému lidu říci, jenž dějin nezná. Novými zákony nejedná se prý o odstranění nějakého prastarého práva církve, an se toliko v platnost uvádějí zákony od roku 1783. Dobře; jaké pak ale zákony platily před rokem 1783 po celá století křesťanství v našich krajích? Dějiny křesťanství nám dosvědčují, že až do roku 1784 platily v našich krajích vždy tytéž zákony, jak co se hlavního týká od roku 1856 až do letoška; tedy jsou ty letošním zákonem zrušené zákony opravdu ony prastaré a „vskutku jedná se o odstranění nejen nějakého, nýbrž velkého práva církve katolické.“ Pak praví „X“, že původem zákonů od r. 1783, tedy i letoška jest zbožná císařovna Marie Terezie. Že se nestydí ten „X“ to říci! Že slavná císařovna Marie Terezie od lidu a ode všech spravedlivě smýšlejících až dosud se ctí a co starostlivá, zbožná zeměpaní se uznává, zneužívá „X“ jejího jména, aby se věci docela v jiném světle ukázaly, než jsou. Maria Terezia povolala sice r. 1753 sbor nejučenějších právníků, aby zemský zákonník vypracovali, když ale r. 1783 zákonník byl za platný prohlášen, v němž i naše pověstné zákony o manželství byly obsaženy, tenkrát nebyla již dávno Maria Terezie na světě, an zemřela 3 leta dříve, tenkrát měl všelikou moc císař Josef, tenkrát nebylo v onom sboru právníků ani jediného více, který by byl hned s počátku od Marie Terezie bez cizého vlivu povolán býval, ale všichni byli podle vůle císaře Josefa, o kterýchž všech nejen nepřítel, nýbrž ani přítel nemůže říci, že by byli církvi sv. příznivi bývali a katolicky smýšleli. Oni všichni byli natchnuti oním duchem, který za několik let po smrti Josefově ve Francouzích známou onu ukrutnou revoluci učinil.

Pak že prý nebylo nikdy po celou tu dobu od katolické církve neb od duchovenstva proti tomu zákonníku protestováno. Tož není nic ta četná psaní apoštolské stolice do Vídně, napomínající, aby císař právům církve spravedliv byl, kterých se ale císař a jeho ministři sotva povšimnuli? ona zvláštní cesta, kterou sv. Otec Pius VI. do Vídně konal, aby osobní rozmluvou císaře Josefa na lepší cestu přivedl, pak ona bulla *Auctorem fidei* r. 1794 zatracující sněm Pistojský, na němž nic jiného, než tytéž zásady se prohlašovaly? To atp., to bylo snad schvalování zákonníka od r. 1783? Pak bylo to něco dobrého a vhodného, (co od r. 1783 platilo), když císař František celé své panování na to vynaložil, aby co císař Josef s církví katolickou zkazil opět napravil a když na smrtelném loži co nejhlavnější přání vyslovil, aby jeho nástupcové s církví mír a jejím právům zadost učinili, což se stalo teprv r. 1855? A konečně bylo všetak v pořádku před rokem 1855, když po urovnání s církví sv. se shledalo, že nesčíslné množství sňatků manželských jest, které před církví úplně neplatny jsou, tedy žádné svátosti, tak že pro uvarování větších zmatků, sv. Otec Pius IX. všeobecnou dispensí to napravití musel (*sanatio in radice*)? V skutku takový odpor lží sám sebou se vyvracuje a divíme se, proč i tomu sprostému, na nějž ten spisek míří, nenapadlo: „proč tedy, když všechno od roku 1783 až 1855 vše dobré a vhodné bylo, nicméně císař pán a jeho státníci to polepšiti

chtěli co něco v skutku špatné a neshdné, jak to ve veřejných listinách vysloveno bylo?“

„A také nelze nahlednouti,“ píše dále, „na jakém základě by se mělo protestovati. Stát považuje sňatek za smlouvu, z níž vychází celá řada práv. (Uvádí se pak příklady práv, k jejichž hájení ke světské moci se musí utíkat a nikoli ku kněžské a odvozuje): Proto jest to také zcela přiměřené, že stát domáhá se svého práva, aby manželství náleželo v obor jeho. K tomu bylo třeba, aby stát ustanovil pro uzavírání sňatků jisté výmínky, aniž by se tím práv církve dotknul.“ Tak! Že sňatek manželský jest smlouva, uznává i církev sv.; ona jej ale považuje pro křesťany předně co svátost. Svátosti ale udělovati, ustanovovati pod jakými výmínkami, a nad tím bdíti, aby řádně a slušně byly přijmuty **i v ohledu na svátost stavu manželského**, tu moc udělil Ježíš Kristus církvi a nikoli státu; proto stát té moci, an jí nikdy sám neměl, žádnému dáti neb půjčiti nemohl a nyní vzíti nemůže. Co se týká sňatku, co smlouvy, může stát jemu jistá práva udělit, když chce, kdyby ale právě v některém pádu manželskému sňatku obyčejných práv nepropůjčil, zůstane ten sňatek nicméně svátost, pakli jej církev sv. za takový uznala. A naopak může jiný sňatek třeba desetkrát od státu za sňatek manželský uznán býti a výhody občanské požívat, předece není vskutku žádným, pakli na proti zákonům církve uzavřen jest; on zůstane vždy jen veřejným cizoložstvím, třebať stát jej tak nejmenuje. Záležitosti sňatku co smlouvy světské, jako dědictví atp., ponechala církev vždy světské moci, avšak sňatek sám co svátost nepřínáleží žádnému jinému než církvi, která nad udělování svátostí bdíti má. Proto nemůže stát ustanoviti pro uzavírání sňatků jisté výmínky, leč v jednosvorném sjednocení s církví, jak se stalo onou smlouvou od roku 1855 císaře Františka Josefa a papeže Pia IX tak zvanou konkordát; a protestuje-li církev sv. proti nějakému státnímu ustanovení výmínek při uzavírání sňatků, známka to jistá, že se stát *práva církve dotknul*, čehož pád nyní v říši rakouské jest. (Viz Škola r. II. str. 255 alokuce sv. Otce 22. červ. t. r.) Tak se vyslovil sv. Otec a všichni biskupové.

V podobném nestydatě lživém tónu pokračuje „X“ mluvě o překážkách, jakých církev při vstupování do stavu manželského klade, an by měla prý udělování této svátosti co možná usnadňovati. Občanský zákonník klade prý překážku v manželství až do 4. stupně příbuzenství, an prý „poučení pro duchovní soudy“ (tedy církev) až do 8. stupně příbuzenství!! Rádi bychom věděli, jaké on to poučení pro duchovní soudy ten pan „X“ četl, a ználi někoho, komu by bylo zabraňováno do stavu manželského vstoupiti pro příbuzenství v osmém stupni! Tomu panu „X“ vykourilo se tuším ze všech 8 osmin, co bylo rozumného. Dále se vypravuje, že biskup může zvláštní mocí množství těch překážek za prominutelné prohlásiti a že toliko pro ty dává dispense, „jimžto lze vyklopiti tolik a tolik pětěk neb desítek.“ Kdyby „X“ církevní právo byl četl a ty pětky za dispensi církevní porovnal s kdoví jakými taxami a nescísnými kolky při každém světském soudu a při každém dovýšení na úřad, tu by nemohl takový nesmysl psáti. — Podobné nesmysly a zlomyslné lze jsou všechny důvody a výtky oné knížky, ani jediného nevyjímaje, jako ku př. že sňatek zasnoubence s osobou třetí jest prý za docela neplatný od církve uznán, že slib k manželství, jež ku př. mladé děvče mimo vůli rodičů neb poručníků, nechajíc se obalamutit nějakému prohnanému darebákovi, bez jeho dovolení ji váže, a církev sv. že takové sňatky nezletilých, kdyby se i bez dovolení rodičů staly, u nás za platné uznává atd. atd. — zlomyslné lží, jež ani

hodny nejsou odpovědi — z čeho všeho konečně uzavírá, že moudřeji a výhodněji jest, aby stát celou věc manželství ve svou správu vzal. Církev sv. nechť pak každý sňatek, jež před státem jest uzavřený, požehná, chce-li; a bude-li se zdráhat, je také dobře; noví manželé od státu mají občanská práva, třeba církev jejich sňatek za neslušný, hříšný vyhláší — oni žijí v civilním manželství. —

Že takové převrácené náhledy o církvi sv. ohledem stavu manželského, jak se v řečené knížce vyhláší, přemnozí mají, zvláště oni, kteří k německo-židovským novinám na kázání chodí, tomu nebude se žádný diviti. Že ale mezi obecný lid se podobné hanopisy rozšiřovati smí a způsobem takovým, to se nám zdá brzo nepochopitelné. Nám po oněch zákonech manželských nic není, lid věřící ví dle nařízení svých pastýřů dobře, kterak se má chovati, a nebyli bychme se třeba ani zmínili o té věci, kdyby nám onen hanopis do rukou nebyl přišel, kde již to povinností bylo, velebné duchovenstvo upozorniti, na jakou duchovní pastvu jejich svěřenci se vodí. — Na takovém kloudném základě lží a překrucování spočívá ta vyhlášená svobodomyšlná vzdělanost, která mnohé láká a svádí! Tu opravdu a nikoli žertem třeba nám volati: „Pane odpusť jim, nebo oni (svůdcové) vědí, co činí; osvit je (svedené), neboť nevědí, co činí a kam jsou vedeni!“

Pronásledování křesťanů v Japaně za Chogunsamy (1617—1932).

(Dle něm. překladu v „Sendbote des hh. H. J.“)

Ú v o d.

Na slavnost nanebevzetí Marie Panny, 15. srpna roku 1549 vstoupil sv. František Xaverský na půdu Japanskou, aby tu rozséval sítě křesťanství, a mladé osení bujně vyráželo; neuplynulo ani 40 let a církev Japanská čítala již na 200.000 oudův, mezi nimi krále Bungo'ského, Arima'ského a Omura'ského, kteří r. 1582 slavné poselství do Říma vyslali, aby hlavě církve (tehdyž papeži Řehzi XIII.) slib věrnosti a poddanosti složili. Již těšili se missionáři tou nadějí, že za nedlouho celý Japan křesťanství získán bude, neboť lidé veždy četněji se obraceli, tak že král Omura'ský umíraje r. 1587 říci mohl: „Uplynulo již 25 let od křestu mého; když jsem nastupoval na trůn, nebylo křesťana v zemi mé, nyní umíraje těším se, že, pokud vím, není v ní více pohana;“ a poddaných jeho bylo více než 70.000.

Avšak ač vyhlídky do nejbližší budoucnosti byly krásné a utěšené, podle nezpytatelného úsudku Božího mělo se to zjinačiti: církev Japanská měla brzy zaniknouti, avšak v druhé polovici svého trvání, jež sotva více než sto let trvalo, měla dáti nebi zástup mučenníků, jakýmž sotva která jiná země může chlubit se, více než milion novoobrázců mělo v dalekém východě vydati nevyvratné svědectví o pravdě té víry, kterou tak mrzce povrhli nevděční synové církve v srdci Evropy. Rokem 1597 počalo pronásledování křesťanů býti krvavým, za Taikosamy, jenž vládnouti počínaje ku křesťanům příznivě se choval, potom ale jinak smýšleje s nejprudší nenávisť je pronásledoval, pevně na tom se ustanoviv, vyhladiti křesťanstvo v Japaně. 5. února dotčeného roku bylo na poblížkém vrchu u Nangasaku 26 křížů vztýčeno, a na nich vykrvácely prvé oběti tyranovy; 8. června 1862 přisoudil jim papež Pius IX. církevnou poctu svatých mučenníkův. Nejen že pohané krvavým divadlem u Nangasaki, jakož Taikosama se domníval, od přijetí křesťanské víry od-

strašení nebyli, spíše tisícové jich se drali k missionářům, aby od nich poučení byli a milost křestu přijali, uchvácení podivem divajíce se na takové rekovnosti.

Taikosama zemřel r. 1598, ustanoviv nedospělému synu poručníka, jenž křesťanům zase velmi přál, tak že vypovězení missionáři směli se vrátiti ke svým obcím, ti pak, kteří se ukřývali, směli svobodně vystoupiti a činnost svou s dvojitou horlivostí provozovati. Než i tato přízeň správce říše zvrhla se brzy v podezřivost a konečně ve pravý vztek proti křesťanům: bohužel byli to i sami křesťané, kteří plamen pronásledování znova rozdýmchali a rozkutili, bohužel že i někteří odpadlí křesťané, jako syn krále Arima'ského, nyní se prokázali nejkrutějšími pronásledovci církve v Japaně. Bylo tenkrát na rozličných ostrovech říše japonské mimo mnoho jiných řeholníků 109 jesuitů, kteří sami od smrti Taikosamovy až do konce r. 1599 více než 40.000, a samého roku 1600 více než 30.000 pohanů pokřestili. Do počátku r. 1603 zvýšil se počet jesuitů na 129, mezi nimi bylo 53 kněží. Tohotéž roku ale počalo druhé pronásledování křesťanů v Japaně a to v království Fingo.

Podivno i tu vyniká, jako vůbec v celém dějepisu japonského pronásledování křesťanů, neobyčejná srdnatost u víře žen, ba i dítek. Chlapec asi 8—9letý, jmenem Ludvík, jehož otec korunu mučennickou již byl obdržel, byl s matkou svou na smrt kříže odsouzen; uvázan na kříž očekával, neustále na matku zrak upíraje, a nejsvětější jmena: Ježíš a Maria vzývaje, ránu smrti, avšak kopí se odrazilo a matka, vidouc to a bojíc se, aby chlapec se neulekl a nezmalomyslněl, volala na něho: „Nabud' mysli, dítě mé, a volej: Ježíš! Maria!“ A chlapec nejevě ouzkosti, a neslze, očekává druhou ránu kopím, jež rychle ukončila život jeho, a totéž kopí, zbrocené krví dítěte proklálo i srdce matčino.

Kdežto takto křesťané v rozličných královstvích pronásledování byli, těšili se stále ještě pokoji v nejpřednějších třech městech říše, v Meaku, Fuchimi a Osaku. Daifusama, správce říše, později Kubosama zvaný, přál ještě stále křesťanům, ač některé udalosti již podezření v něm vzbudily a on nikdy pohnouti se nedal, aby odvolal pronásledovací list Taikosamův, vydaný proti křesťanům a proti missionářům; proto mohla i za jeho vlády a jeho vědomostí panovati taková krvavá pronásledování v jednotlivých částech říše, kdežto v jiných krajinách missionáři bez překážky o obrácení pohanů pracovati mohli, jak totiž jednotliví králové a správcové křesťanům příznivými prokázati se chtěli, čili nic. Ještě r. 1610 mohli jesuité okolo 11.000 Japánanů pokřestiti a mezi nimi mnoho čelných osob, ano r. 1611 vybudovali sídlo (kolej) v Sunanze, kdež dvůr Kubosamův byl.

Avšak ke konci toho roku 1611 počalo nové krvavé pronásledování křesťanův, jež nyní obecnějším se stalo. Že panství španělské na ostrovech moluckých a filipinských vždy dále se šířilo, tím vzbudila se již dávno obava Kubosamova a pohanských knížat japonských, a ještě posud nezapomněli, jak nejvyš neprozřetelně španělský správce lodi se pronesl, ukazuje dvořanu Taikosamovu na zeměvidu (mapě) rozsáhlé říše, jež tenkrát panství španělskému podrobena byly. Když se ho tento tázal, jak král tak rozsáhlých zemí nabyt, odpověděl, že mu missionáři veždy dráhu razili k novým výbojům. K tomu i Holanďané na dvoře se nalezající popuzovali Kubosamu, buď řevnice na španělskou moc a chtějíce obchod s Japanem jedině sobě osvojiti a Španěly vyloučiti, buď katolické náboženství nenáviděli a zvláště knězi, tudíž neustávali namlouvati mu, že cizí missionáři toliko vyzvědači jsou placení králem španělským, aby Japan proskoumali, lid od poslušnosti ke knížatům

odvedli a jej takto ponenáhu připravili na přijetí vlády španělské; proto prý již i německá knížata a Holanďané sami tyto rušitele obecného pokoje vypudili ze zemí svých. Tato útržka obrátila nedůvěřivost Kubosamovu v trpkou nenávisť proti missionářům, jež potom, (jak se samo sebou rozumí), i křesťany stihnouti musela, již s takou láskou viseli na svých duchovních otcích,

Dříve bylo již zakázáno křesťanství přijímati zvláště šlechtě na dvoře pobývajících; avšak i tam vniklo a Kubosama tím počal pronásledování své křesťanů r. 1611, že 14 dvořanů svých, již se byli dali pokřtiti, do vyhnanství vypověděl a to prý z milosti, ješto by vlastně smrt byli zasloužili; týž osud potkal i tři vzácné paní na dvoře, když byli dříve všemožně je přemlouvali a jim vyhrožovali, aby je k odpadnutí od víry přiměli. Jedna paní těchto, Julia, byla na skalnatý ostrov vypověděna, kde jen 7—8 rybářů bydlelo v bídnych chatrčích; jednoho jen jí bylo líto, že nemůže býti přítomna sv. oběti a že zbavena příležitosti, aby mohla krev svou pro Spasitele svého prolíti.

(Pokračování příště.)

Spolkový Kalendář.

Září — měsíc podzimkový neb jesenní.

Podzim život našeho není snad daleko, ano celý duchovní život náš vezdejší pobobá se Boží přírodě na podzim: všude panuje šero smutná tichost, neboť je po rozkosti jarní, po krásě letní — role, luhy, sady odloživše krásu svou a působnost odpočívající, očekávají neúspěšnou zimu, abych po ní a strže ní opět druhého leta na jaře k novému životu povstaly. Tak jest to i s duší křesťanskou — má alespoň u každé tak býti. Nemá se více pozdržovati při rozkosti a marnostech vezdejších, má je odložiti, na ně zapomenouti ano s celým světem marným se rozloučiti, má v tichosti odpočívati na vůli Boží a zachovávaním příkazů Páně, jakoby jen putovala touto zemí do daleké vlasti, očekávati a připravovati se na — neúspěšnou smrt, která by je zpromodila z tohoto života vezdejšího do budoucího, z pozemského do nebeského, z časného do věčného, z nuzného a strašného do šťastného a nekonečně blaženého.

Abych nám ale skutečně smrt dopomohla do života věčného, abychom ji bezstarostně očekávati, ana na ni se těšiti mohli, musí celý život náš býti následováním toho, co nám duchovní Kalendář jako v zrcadle podává na příkladech Svatých.

1. **Sv. Jiljí**, opat — příklad nekřehké pokory, v které se zhroutil chvála lidské, a proto vždy neznámější a oblehlejší obydlí si zvolil v pustých horách a na skalnatých vrcholcích, až jej král Šlavius velikými prosbami k tomu přiměl, že několika bratřím co opat pomáhati se uvolil po cestách dokonalosti řeholní.

My ovšem nemůžeme na poustě se odebrati za příkladem sv. Jiljí, musíme žiti ve světě, však nežijme se světem: učíme si z příbýtků svých, nebo alespoň v srdci svém duchovní poustě a samotu a v ní se rádi a často zdržujeme! Buďme uctívání světu tomuto a svět celý nám buď uctíváním!

2. **Středa**, plnomocné odpustky ve sv. Štápuštrí karmelitiském; ve středu se ziskají, nikoli v sobotu. Sobotní milost (*Sabbatina*) záleží v tom, že buďte, (které vslechny povinnosti plníte atd.), mají naději prvně sobotu po skonání z očistce býti vysoboženu. — Neřeba snad již podotýkati, že k získání plnomocných odpustků vždy

vykonání zprávy Boží se žádá, leč by kdo pravidelně tihodně k zpovědi chodil, pak získá i bez zvláštní zpovědi, již na hodné sv. přijímání takových odpustků. Dále, že úplného polepšení zapotřebí, tudíž ani ta nejmenší náhynost k hříchu (ani osvednění) nesmí w srdci se trpěti. Konečně tolikrát do kostela jít neb alespoň w kostele tolikrát na úmysl sv. Dtec se modlit, kolik je odpustků.

Sw. Štěpán, král uherský — příklad horlivosti pro sv. wíru, pro církev Boží, pro duchamenstvo a chrámy Páně; wšem sice lidem, zejména pak wladařům křesťanským, nejpředněji pak pro nasseho nejjasnějšího zeměpána a jeho wznesenou vládu, nebo nástupcem jesti sv. Štěpána w Uhřích a honost se posud wyznamenáním onomu od stolice papežské daným, totiž titulem: „apostolské Weličenství“, jež byl sv. Štěpán obdržel pro svou horlivost o čest a slávu cirkwe Boží, a právem přednášením mu sv. kříže. — Příklad též nám wšem w uctění Panny Marie, kteroužto z obzvláštní lásky nazýwal „welikou Panownicí“ svou.

Žádný dar Boží není tak weliký, tak wznesený, jako dar pobožnosti; žádné bohatství, žádný paklad swěta nedá se k ní přirovnati. A pro toto nejmyššší dobré jsi stvořen člověče, pročej si ho waž, wyhledávej a miluj uábožnost — wždyt wiš, že ti praweno: „hleďte nejprwé králowství Božího a sprawedlnosti jeho.“

3. Památka Panny Marie, matky „dobrého Pastýře.“ Znáš ten krásný obraz, kde duffe lidsté co owečky u nohou Panny Marie s Božským Synáčkem odpočívají, a jedna zbloudilá owečka pronásledovaná pelelným wlkem rychle se nawracuje k jádu Mariánskému a šťastně zachraněna jest, prouásledowatel pak bleskem Božím zahnáu? Co se ti tu w obraze představuje, plniž to wždy — a budeš šťasten!

Prwní čtvrtel, plnomocné odpustky na modlitbu: „Popatřiž Pane!“ (wiž „Čestná stráž“, str. 28)

4. Prwní pátek, dvoji plnomocné odpustky: 1. w bratřtwu Božského Srdce Páně, a 2. w apostolátu. Kdo nemůže dnes k stolu Páně přistoupiti, získá tyto odpustky w neděli prwní.

Sw. Rosalie, panna — příklad hrdinského pohrdání se swětem; od přirozenosti neobyčejnou slácností obdařena a wsemi dary přirozenými i bohatwím i přízni swěta, opustila nicméně rodiče, dwůr králowský a celý swět s jeho marnostmi a zvolila si nepřístupnou, hroznou jestyni za obydlí. Tento přibytel, do něhož jen řídkými sšterbinami slunce nebeské swítáwalo, byl jí milejší nežli palácové sicilských králů se wšim jejich pohodlím, jak z nápisu patrnó, kterýž tam zanechala: „Já Rosalie, dcera Sinibaldowa, pána na Montreal a Rosés, přebýwala jsem z lásky ke Kristu Ježíšši, Spasiteli swému, w této jestyni.“

Těž památka dnes welikého patriarchy a vůdce lidu israelského, Mojžíše!

5. Sw. Wawřinec Justiniáni, arcibiskup a patriarcha Benátský — wšem biskupům a kněžím příklad wlastního zdokonalení, aby mohli i jiných k dokonalosti woditi. Kazatel a správce duchovní a tak i wychowatel, učitel, rodičowé, jen tenkrát s dobrým prospěchem oučinkowati budou, pakli co kážou na swém příkladě uskutečniti se snaží; „slowo žní, příklad hřmí.“ Nemožno, aby posluchačům wstřípili nenáwist hříchu a lásku k cnoti, pakli sami tímto duchem naplněni nejsou a dle něho nežijí. Příklad kazatelů wíce působí než krásné řeči; a kde se jen hledí na hezké řeči, schází obhyčejně na duchu.

6. Slawnost sw. andělů strážců, plnomocné odpustky na modlitbu (denne po celý měste konanou): „Anděle Boží“ (wiž roč. I. str. 185 číslo 13.) Slawí se tento swátek též předcházející neděli. Dnes zároveň prwní neděle proto we sw. sštapulíci plnomocné odpustky.

7. Předvečer slavnosti narození Panny Marie, jež nařídil slavit Řehoř XI. odebíraje se z Avignonu opět do Říma.

8. **Narození Panny Marie**, plnomocné odpustky: 1. w bratrstvu Srdce Panny Marie, 2. w bratrstvu Srdce Pána Ježíše, 3. w bratrstvu nejsvětější Svátosti oltářní, 4. w apofstolátu, 5. we sw. sřkapulři, 6. na zbožné noffení křížku sw. Benedikta, 7. na denně po celý měsíc wykonané litanie loretánské.

Nábožná cwičení pro tento den: Raduj se z narození tak požehnaného dítěte a w radosti té (imenowitě po sw. přijmání, kde jsi s Ježíšem spojen) zapomenut w sebe co je kolem tebe — můj-li to býti — zavítej do Nazareta ke kolebce nebes Královnny a přines ji — jakoby do wlnku — čisté srdce, plamennou lásku k Bohu a odevzdánost do vůle Boží.

9. Když r. 1243 stolice papežská w Římě po smrti Řehoře IX. skoro 21 měsíců uprázdněná ostala, poněwadž se kardinalowé nemohli sjednotiti w hlasování, učinili sřib nejblahořlawenější Panně Marii, že slawiti budou oktáv jejího narození, pakli se brzo ujněsou; a hle řtalo se že téhož dne skoro jednohlasně zwolili papeže Celestina, načež i brzo oktáv slawnosti narození Panny Marie byl ustanowen.

10. Sw. Mikoláš Tolentinský, poustewník, že měl jmeno tak welikého swěťce, cítil se tím zawázán po dokonalosti a swatosti toužiti, kterouž i s pomoci Boží dosáhl. S ty nosíš jmeno swatého neb swěťce Boží, — sw. Frantisska Xawerského, Scrafinského neb Saleského, sw. Josefa, sw. Terezie ... kdy, kdy budeš i ty po jejich cnostech toužiti a w swatosti jich následowati?!

11. W Sewiglie (we Španělich), weliká slawnost w chrámu Panny Marie a pouř lidu ze wřsich krajů španělských k záračnému obrazu nazwanému „královskému“, poněwadž král Ferdinand katolický w bojích proti Saracenům s prospěchem ho užíwal a pak w chrámu tom nádherně offetřowati a oslawowati kázal.

12. Den narozenin sw. dvojčat Benedikta a Solastiky podobných w smýřslení, w cnostech a mravech. Zbali i my se jim podobáme? w pokoře? w lásce Boží? w trpěliwosti? ...

13. Slawnost Imena Panny Marie, plnomocné odpustky po celý týden (jako na Imeno Pána Ježíše) wřsem uděleny, kdož po zprávě Boží zpíwané mřsi sw. uábožně jsou přítomni.

Těž památka sw. Notburgy, služky. Ejhle služby křesťanské! i z wářeho stawu a zaměstnání swěťce, byste měly příklad a wzor k následowání, ale těž byste se nemohly někdy wmylowati, že wám nebylo možno při práci a starosti o věci pozemské toužiti po dokonalosti a swatosti!

14. Powýřslení sw. křtže, t. j. památka oně pro celé křesťanstwí důležitě události, kdež sw. kříž Páně z rukou pohanských zase wydobytý na hoře Kalwarii byl zbožným císařem Herakliem postawen k weřejnému uctění, při čemž se řtalo, že král oděn w nejsřwostnějši roucha královská nemohl s křížem Páně jíti, až odložil wřsedeu nádhery; — i ty nebudeš moci následowati Pána dřlwe než odložíš pýchu, samolásku a touhu po sláwě swěťské. Plnomocné odpustky we sw. sřkapulři Karmel.

15. Oktáv čili 8. den narození Panny Marie spolu památka sw. Mikomeda, kněze a mučenníka w Římě.

16. Sw. Rudmila, mučennice, patronka země čeřské — příklad k následowání wřsem zwlářřt osobám z rodu wzneseného, by Bohu wěrně a horlivě sloužiti a na místě nebezpečných často i hřřisných radostí pozemských wyhledáwali radosti nebeské.

17. 1439 stvrdil dnes snem Basilejský poznovu slavnost neposkvrněného početí Panny Marie. Ve Francii se slaví slavnost „wynessenessy“ Panny Marie ... jako jsou: panenství, mateřství Syna Božího, nebes královny atd.

18. Sw. Richardis, csařovna — příklad trpělivosti a stálosti w protivnostech. Newinně obžalována, od vlastního manžela vyhánána, byla nicméně i w chudobě a neshťstí do vůle Boží oddána a tak našla o samotě po čem na dvoře darmo toužila — spokojenost, pokoj a potěšení, odměnu to pronásledované newinnosti.

19. Sobota čtvero suchých dnů, rozeznává se od středy a pátku tím, že masitých pokrmtů požívati dovoleno jest, ale újmu si činiti w jídle, (t. j. jen jednou za den se najhiti a večer jen něco málo, nemáitého, požívati předce jsme powinni).

20. Třetí neděle w září — památka sedmi bolestné Panny Marie; w pátek po smrtelné neděli oslawuje se více jen 5 bolest (Panna Maria stojí pod křížem Páně), dnes wšak wšech ostatní bolestí, totiž: 1. proroctwí Simeonowo, 2. útěk do Egypta, 3. ztráta Ježíška w Jerusalemě, 4. potkání-se s Kristem kříž nesoucím, — 5. Panna Maria pod křížem, 6. Kristowo tělo mrtvé w lůně Panny Marie, 7. pohřeb Páně.

21. Sw. Matouš, apostol z celníka, swatý z hříšnicka. Dobře wolá swatý Jan Zlatoušty: „Zi-li člověče celným, můžeš býti ewandělistou, zi-li hříšník, můžeš se státi apostolem — tak veliké jesti milosrdenství Boží, tak mocná milost jeho.“

22. Sw. Moric, vůdce wojenský, mučenník, s ním i celé wojsko tebaifé umučeno pro wíru Kristowu — krásný to příklad, kterak má zejména wojín zeměpána pozemského, přede wšim býti wojínem Kristowým. A wojiny Kristowými jsme wšickni — birmování, jsme-li i my tak pewní, tak stálí we wíře sw., že bychom raději wšedko i smrt snášeli, nežli od pravé wíry upustili? A předce toho potřebí, chceme-li spaseni býti.

23. Sw. Vinus, papež, a sice hned po sw. Petru, od něho samého wysvěcen. A tak chowají wšickni jeho řádně posloupní nástupcové půwod svůj od sw. Petra, a strže toho — od samého Syna Božího. Považ, s jakou lástou a wěrností máš sw. Dci w Římě oddán býti a jak horlivě za jeho zdrawí, posílnění a zachování se modlíti.

24. Panny Marie z wyswobození, t. j. památka zjemení-se Rodičky Boží sw. Petru Molasfo a sw. Raymundu z Pennafort a králi Satubowi Arragonskému, jimžto přikázala založení řádu duchowního pod její ochranou k wyswobození zajatců křesťanských mezi pohany. — Ubozí ti zajatci! wšak daleko blednější jsou zajatci dáblowi — hříšníci; pros o jejich wyswobození. Přije-li si wyswoboditi nebes královna tělesně zajaté — což teprw duffewně zajaté, hříšníky!

25. R. 828 přinesli plawci řeckí obraz Panny Marie po lodi do země italské; postaweni w bouři strassivé slíbili, že založí kostel k uctění Rodičky Boží, pakli se zachráni. I byli zachráněni, zanedbali wšak wyplnění slibu. Protož opět se bouře zdvihla, až sbírku skutečně zamedli a tak kostel založili. Důkaz, kterak se sliby Bohy učiněné mají plniti.

26. Sw. Justina, panna a mučennice — příklad neoblomné důwěry w pomoc Rodičky Boží; postawena totiž w nebezpečí, ztratiti panenství a tím nejdražší poklad svůj, wolala k nebi: „O Pauno mocná! přispěj ku pomoci panně slabé!“ Wolej i ty w podobných pokusšeních Pannu Marii ku pomoci.

27. Sw. Eleazar, hrabě — příklad pořádku domácího wšem pánům a hospodářům. Maje mnohé dílny a množství dělníků a čelednů pod sebou udržowal je předce w nejlepší pořádku, poněwadž se cwičil a ode wšech chtěl následowán býti w těchto

základách: 1. Nejhlavnější zaměstnání — Bohu sloužiti; 2. největší, ba jediné nepříteli — hříchy; proto 3. nesmí nikdo proklínati, 4. nesmí lháti, 5. jiným nadávati, 6. jiných pomloumati, ale 7. svornost se všemi zachovati, nechce-li ze služby být propuštěn ... Když by tak smýšleli, tak jednali všichni hospodáři.

28. Sv. Václav, kníže český, — příklad a živý důkaz, která je nábožnost s každou péčí, s každým zaměstnáním, i s životem dvorním dá spojiti; ale spolu příklad i živý důkaz, která nábožnost bývá nenáviděna od lidí a pronásledována, avšak od Boha odměněna.

29. Sv. Michala archanděla, plnomocné odpustky v bratřstvu tohoto strážce církve svaté, jakož i v bratřstvu nejsvětější Svátosti oltářní a ve sv. fkapulři.

30. Sv. Farolím, učitel církve — příklad neuvážené horlivosti všem kněžím a již čekatelům tohoto svatého stavu v osvojení si svatého umění a bohumilých vědomostí, kterých kněžím, jmenovitě našich časů, nevyhnutelně jesti zapotřebí, mají-li výdatně působiti ve světě proti neměře, a nemravnosti, proti ďábelskému osocování církve Boží, pravdy nebeské, víry sv. a všeho práva pozemského i nebeského. Hejlo naše musí býti: „uměním, prostostí a opatrností k Bohu a k církvi jeho.“

Hlavní úmysl modlitby pro měsíc září.

Zájem církve svaté v Uhřích.

Bylo to v měsíci dubnu, kdy se zájem církve sv. v říši Rakouské modlitbám našim odporoučel. Co se od té doby v ohledu náboženském v Rakousku stalo, podává nám příčinu, abychme v modlitbách za ně neustáli ale tím horlivější byli. Jestli ale jedna země velké říše Rakouské, která i v náboženském ohledu největší vliv může míti nejen na ostatní Rakousko, nýbrž na celou Evropu, jestli to Uhersko. Tato země musela sice mezi ostatními zeměmi rakouskými nejvíce trpěti pro víru křesťanskou, pod ukrutným jhem Mohamedanů, šťastně ale vše přestála, ochránila ostatní Evropu před Turky, a mnohými potoky své krve, a až doposud utrpěla církve sv. v této zemi nejeně, porovnáme-li to s kterouto říši Evropskou, s kterouto zemí říše Rakouské. Zde stojí církve sv. ještě nejvíce ve svých starých právech, a odtud jest se nadíti, že nejmocnější vliv i na ostatní země bude míti. Proto nemohou „apostolové modlitby“ lhostejni k tomu býti ale budou co nejvroucněji Božskému Srdci odporoučovati zájem sv. církve v Uhersku, aby jí úplně dosáhla k užítí ostatní církve. Měj se budeme modliti za duchovenstvo uherské, aby naproti těžké práci, která na ně čeká, se množilo a sílilo; budeme se modliti za řeholníky, aby pastýřům duchovním výdatnou pomocí byli; za biskupy, aby žádnými překážkami v usilování svém ve prospěch církve se nedali odstrašiti; za šlechtice dosud tak vznešené a bohaté, aby mocí a vládnoucí, již požívali, co praví křesťanskí rytířové, zájem Boží hájili; konečně za všechny ostatní lid se budeme modliti, aby víra a zbožnost jeho se vždy rozmáhala a nejkrásnější ovoce nešla.

Pokladnice pro sv. Otce.

Z farnosti Derflandské 87 kr., M. K. v Praze 1 zl., od dřívějšíka 6 zl. 4 kr., pospolu 7 zl. 91 kr.

Úmysl modliteb na měste Bári:

Wšemohoucí věčný Bože! obětují Tobě wsecky své dobré skutky a modlitby ve spojení s Ježíšem Kristem a wsemiti zbožnými a swatými dušami w nebi i na zemi za wsecko to, co si Pán Ježíš ve svém Božím Serdci přeje, jmenowitě ale w tomto městci na ten úmysl: aby's církev svou w Uhrách zeh-nati a chrániti ráčil a w dnešní práwě den:

Den	ke cti	Obzwláště
1	sw. Siljí, opata,	za řád sw. Benedikta; za swornost w jisté duchovní rodině; za obrácení 2 osob w hříšné příležitosti postavených.
2	sw. Štěpán, krále uherst.,	za království Uhersté; za křesťanské wchování 3 dítek; za wel-tého hříšnicka; za rodinu chladnou w náboženství.
3	sw. Serafie, panny,	za rodiny silechticné; za dar oswícení ducha 3 dítkám; za 4 far-nosti české; za matku w životě křesťanském wlažnou.
4	sw. Rosalie, panny,	za dítčiči sstoly pod wedením milosrdných sešter; za lehkovážného manžela a chura j. manželku; za odwrác. těžk. pokuš. od 1 panny.
5	sw. Wawřince Justiniáni bisk.,	za welepastýře česko-morawsté; za dar oswícení ducha jisté osobě; za misie mezi lidem, wedené ctih. oo. Jesuitů a Redemptoristů.
6	sw. Magna, opata,	za řehol. w Ratoustku; za obrác. 1 opilce; za wdowu, aby swět. marnost. docela odumřela; za úpl. odewzdá. do wíle B. 1 rodiny.
7	sw. Reginy, panny a muč.,	za požehnání s hůry panen. spolčím sw. Silomeny; za uwarování wšeho zlého při 1 dítč. sstole; za sstol. seštrny w Čechách a Morawě.
8	Narození Panny Marie,	za papeže Pia IX.; za císaře Ratoustého; za dar sebezapírání 2 kněžím; za rodinu, aby chrám Boží horlivěj namostrowala.
9	sw. Gorgonia, mučennika,	za kněze pro hlásání prawdy pronásledované; za lehkováž. manžela; za muže wšse postaveného, aby we wíře sw. upewněn byl.
10	sw. Pulcherie, císařowny,	za rodinu císařskou w Ratoustích; za několik panen; za domácí 1 far-domu; za oswícení ducha 1 mladika toužícího po spořáda. životě.
11	sw. Pasnučia, biskupa,	za dělnictwo, aby co základ swého blahobytu si wzalo oprawdomý život křesťanský; za sstakné ukončení 1 důležitě věci.
12	sw. Rotburghy, panny,	za ústawy wzdělávací panen; za 4 panny, jež do kláštera chtějí wstoupiti; za dar čistoty 1 osobě.
13	Zmena Panny Marie,	za sw. Duce a wojsko sw. stolici chránici; za císaře Ratoustého; za křesť. wchování několik rodin; za obrácení rozkolných Slowanů.
14	Wohýšení sw. kříže,	aby počet ctitelů sw. kříže Kristowa se wždy množil; za shromáždění nejswětější Wzkupitele a za zdar jeho podniknutí.
15	sw. Mikodema, kněze,	za 1 farnost, kde wira mnoho chladne; za obrácení 2 osob w hříšné příležitosti postavených; za 1 řehol. bratra lajika a 1 wojáka.
16	sw. Ludmily, mučennice,	za matky křesťanské, aby zbožné mrawy a ctnost pěstowaly; za matku w obcowání křesťanském chladnou; za 3 ředitel křesťanských sstol.
17	sw. Kolumby, panny a muč.,	za Španěly; za nowáčky w řeholách; za odstranění 2 pohorššení w 1 rodině; za dceru marniwou; za dar oswi. ducha 4 studujícíim.
18	sw. Josefa Kupert., kněze,	za křesťany pod wládou tureckou; za prospěšné zřízení katolických sstol w Rusku; za 1 osobu w časté příležitosti k hříchu.

Den	se cti	Obzvláště
19	sv. Januaria a spol. mučenníků,	za církev sv. v Itálii; za všechny rouhače a neznabohy; za dar sebezapírání a bázně Boží 3 vdovám.
20	sv. Eustachia a spol. mučenníků,	za vojstvo; za 2 mladíky v cizině, aby mravní a křesťanský život vedli; za úřednictvo 1 knížecího zámku.
21	sv. Matouše, apoštola,	za církev sv. mezi pohanskými národy; za misijnáře; za 2 učitele a četné jejich rodiny; za úřednictvo 1 knížecího zámku.
22	sv. Marcia, vojina,	za nomádky při vojstvu, aby míru od své matky obědřenou co nejbřažší poklad svých hájili; za 1 rodinu od jiných nespravedlivě tyranou.
23	sv. Těly, panny a muč.,	za panny křesťanské; za svornost 2 manželů; za otce, aby den svát. světil; za 1 pannu; za vzbuz. dobrodinců 1 chud. chrámu P.
24	sv. Gerharda, mučenníka,	za církev sv. v Polsku; za 1 řečovníka; za překážení následků pohoršení daného šlechtickou rodinou; za lehkomážnou manželku.
25	sv. Kleofáše, učeníka P.,	za obrácení židů; za učitelstvo katolické na Moravě a v Čechách; za 2 představené ústavu vychovávacích.
26	sv. Justiny, panny a muč.,	za křesťany v Řísku; za vysokého úředníka; za jednoho zvyklého hříšníka; za mladého kněze; za dar osvětlení ducha 2 studentům.
27	sv. Rozmy a Damiana, muč.	za svornost v rodinách; za odstranění zlých spisů z lidu; za odvrácení všeho duševního i tělesného zlého od několika rodin.
28	sv. Václava, patrona českého,	za Čechy a Moravu, aby víře sv. katolické vždy věrný zůstaly; za šlechtickou rodinu katolickou; za 1 duchovní rodinu v Polsku.
29	sv. Michala, archanděla,	za bratrstvo sv. Michala, aby počet obhájců sv. stolice vždy se množil; za studenty katolické a jejich učitele.
30	sv. Karolina, učitel církev.,	za učence, aby po pravé vědě bázili; za příz. a spoluprac. n. spol. časop. „Stola“; za všech. v Pánu zesnulé spolunůby českom. bratr.

Modlitba.

Božské Srdce Ježíše! strže nepostvržené Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení tohoto dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. Obzvláště Ti je obětují za církev v Uhrách, kterouž jsi velkomyslnými služebníky obohatil v minulých stoletích a dosud obohacuješ. O Spasiteli nekonečně milovaný! rozmnož počet Svých zbožných služebníků, přidej jim vážnosti u lidu a udatnosti; dej novou oheň a novou horlivost Svým zástupcům; povzbuď vtru v lidu a učíš tento národ velkomyslnou pevnou hradbou pro Tvou církev proti útočím jejich nepřátel. Amen.

Přeslady Srdce Panny Marie budiž mou spásou!

Svatý Michale, archanděli, svatí Cyrille a Methode, orobujte za nás!

Š K O L A

Božského Srdce Páně.

Měsíčný list
apoštolátu mo-
dlitby.

„Učte se ode Mne, ne-
boť jsem tichý a pokorný
srdcem, a tak naleznete po-
koj duším svým.“

Mat. XI, 29.

S povolením duchovní
vrchnosti vydává

PLACIDUS J. MATHON,
kněz řádu sv. Benedikta v Raj-
hradě.

„Jeden jest učitel
váš! — Kristus.“

Mat. XXIII. 10.

Ročník II.

Říjen 1868.

Číslo 10.

Zlatá kniha.

Knihu na mně žádáš neustále,
Prospívat by's mohl v Boží chvále?
Ano, dám ti knihu, knihu zlatou,
Na nauky cnosti přebohatou,
Její listy svity u věnec;
A ta kniha zlatá — růženec.

Knihu tu hned matka dítěti dává,
Sotva ono jméno Ježíš žvává;
Matka k modlitbě je napomíná,
Ono zbožně ručičky své spíná,
Vinouc v rukou zrnka v pletenec;
Vždyť to kniha zlatá — růženec.

Kniha ta tě světem doprovází,
Sílí, když ti v zkouškách síla schází.
Touto knihou dojdeš u Marie,
By se's čistotou skvěl nad lílje.
V ní se modli panna, mládenec;
Neb to kniha zlatá — růženec.

A když strasti na tě dotírají,
Trápení když k tobě zavítají,
Zkormoucen když býváš ve dne v noci,
Maria ti přijde ku pomoci;
Jen jí schystej cnosti u věnec
Četa zlatou knihu — růženec.

A když starých síla počne chábnout,
Zvláště když oči jejich začnou slábnout,
Velikých jen písmen hledávají,
Po knihách se stále poptávají;
Ať si v rukou svinou u věnec
Onu zlatou knihu — růženec.

A tu knihu do hrobu nám dají,
Ač nám jiných věcí nenechají,
S ní se budeme pak k soudu bráti;
S ní též máme před Marií státi.
Blaze, kdo má v rukou za věnec
Onu zlatou knihu — růženec.

Výklad na modlitbu Páně.

(Pokračování.)

Buď vůle Tvá, jako v nebi tak i na zemi.

(Třetí prosba)

„Otče! ne má, ale Tvá vůle staň se.“ Lukáš 22, 42.

Bůh jest Pán nejvyšš blažený a slavný, nejvyšš dobrotivý a laskavý. On tebe křestane! každého dne opatřuje a chrání, on tobě vše, co potřebuješ, udílí a o tvou věčnou blaženost věrně pečuje. Proč jej — pověz mi — nemiluješ a proč z pravé čisté lásky neplníš přikázání jeho? Není-li to živobytní bídné a hušné, když v srdci člověka neplápolá žádná láska, žádná dychtivost aneb horlivost v dobrém? Ovšem jest také láska nepravá a dychtivost také po něčem zlém. Nemáš-li ale pravé čisté lásky v srdci svém, nebudeš nikdy žádostiv, vůli Pána svého dobrotivého konati, i nebudeš hledět jemu se zalíbiti, nýbrž sobě samému a světu, a budeš se chtít řídit podle vůle své. Slyš tedy, co povídá sv. Augustin: „Jsou dvě vůle, vůle Boží a vůle lidská; avšak tvá vůle o člověče! musí se řídit podle vůle Boží a nikdy nesmíš chtít vůli Boží pod vůli svou podřizovat, neboť se modlíme: „Buď vůle Tvá,“ a ne: „Buď vůle naše.“ (k žalmu 31.) — A svatý otec Ambrož praví: „Vojín neurčuje si sám směr cesty, nejde tam, kam by se mu jít chtělo, aniž se staví tu, kdeby se mu státi chtělo a líbilo; nýbrž on bere k tomu rozkazy od svého jenerála, a zle by pochodil, kdyby jich nezachovával a toliko dle své vůle se řídil. Podobně i my lidé povinni jsme, jít tou cestou, kterou nám vyměřil Bůh a státi i vytrvati věrně na tom stanovišti, které nám nejvyšší Vládce určil a vykázal; ano máme se ochotně podrobiti rozkazům Božím a bedlivě plniti vůli Boží. Takto se vyplní, oč prosíme, říkajíce: „Buď vůle Tvá, jak na nebi, tak i na zemi.“ (Saňct. Ambros. serm. 5. — tom I. lib. 3. cap. 4.)

Tážeš-li se křestane! Kterak a kde poznám vůli Boží a přikázání Boží, tu tobě odpovím zkrátka: „Vůli Boží poznati můžeš skrze hlas svědomí, — zákon to do srdcí lidských vrytý — a skrze učení zjevení Božího, v křestanství se naleza-jícího. Toť jest základ našeho pravého štěstí, základ naší budoucí blaženosti, když zde na zemi tak rádi a tak věrně vůli Boží plníme, jako ji andělé a svatí plní na nebi.“ Protož praví Spasitel světa: „Kde činí vůli Otce mého, ten vejde do království nebeského.“ — „Kdokoliv by plnil vůli Otce mého, jenž v nebesích jest, ten jest bratr můj i sestra i matka má.“ (Mat. 7, 21. a 12, 50.)

V Písmě svatém nalazáme mnoho osob, které nás příkladem svým poučují, kterak máme rádi a neustále vůli Boží plniti. Na př. Abraham dostav od Boha rozkaz, aby jediného syna svého na hoře Moria obětoval, hned uposlechl. David se nazýval mužem podle srdce Božího, protože ve všem plnil vůli Boží. Také ctili a plnili vůli Boží: Josef Egyptský, Daniel, tři mládenci, Susana manželka Joakyma, Tobiáš a jiní. Nejkrásnější příklad o tom dává nám Syn Boží, který byl poslušen Oci nebeskému až na smrt kříže, a který sám ujišťoval, že přišel na svět, ne aby plnil vůli svou, nýbrž vůli Otce svého. — „Sstoupil jsem s nebe, ne abych činil vůli svou, ale vůli toho, kterýž mne poslal.“ (Jan 6, 38.) „Nehledám vůle své, ale

vůle toho, který mne poslal.“ (Jan 5, 30.) V životopisu svatých uvádí se nám příkladů bez počtu, z nichžto lze viděti, že svatí a světice Boží věrně Ježíše Krista následujícíce vynasnažovali se všemožně, aby se plnila vůle Boha Otce nebeského. — Blahoslavený Jindřich Suso konal dnem i nocí s tou největší svědomitostí vůli Boží; pročež říkával: „Bůh nežádá, abychom hojně oplývali poznáváním Božských věcí, nýbrž on chce a žádá, abychom ve všem činili vůli jeho a ve všem se podrobili vůli jeho.“ Svatá Kateřina Sienská, kdykoliv se modlitbu Páně modlila, po každé kladla zvláštní důraz na slova tato: „Buď vůle Tvá, jak na nebi, tak i na zemi.“ Často se tu pozastavila a sebe tázala: „Kterak to vypadá se mnou? Zdaliž pak se ode mne koná vždycky vůle Boží?“ Takto sebe ustavičně povzbuzovala k věrnému plnění vůle Boží a k ostříhání zákona Božího. — Nábožný Ludvík z Granady častokráte volával: „O Pane! toliko o jednu věc žádám, a toliko po jediné věci dychtím, totiž aby Tvá nejsvětější vůle byla vždy každého času konána, abych byl všecek Tvůj, tak abych se ustavičně oddával Tvé svaté službě. Nechci žádati ničeho, co by proti Tvé svaté vůli bylo, nechci nic činiti, k čemu by mne proti Tvé svaté vůli vábila láska k příbuzným a k přátelům i k čemu by mne svět a tělo ponoukaly Tvá svatá vůle budiž mou jedinou radostí a líbezností, ano budiž celou útěchou duše mé.“ (De oratione Domini.)

Častokráte se objevuje vůle Boží v takových věcech a udalostech, kterým nemůžeme ani odolati, ani se vyhnouti a kterým se máme zcela podrobiti; neboť Bůh posílá na nás nemoce a všelikerá soužení a protivenství. Ty to křesťane, křesťanko, ráda snášej a trpělivě; neb takto se naplňuje vůle Boží na nás a skrze nás. Ježíš Kristus, na němž nebylo žádné viny, snášel nesmírně mnoho a na hoře Olivetské odevzdává se do vůle Otce svého, modlil se: „Otče ne má, ale Tvá vůle se staň.“ Také víš křesťane, že pravil: „Ani jeden z vrabců nepadne na zem bez vůle Otce vašeho.“ A „všecky naše vlasy na hlavě sečteny jsou.“ (Mat. 10.) Tedy při všem, cokoliv tebe protivného potkává, buď trpělivým a odevzdávej se do vůle Otce svého nebeského. Nezpírej se proti tomu; neboť má Bůh při tom ty nejlepší a nejmoudřejší zámysle a on řídí všecky naše nehody k dobrému konci.

Svatá Alžběta, hraběnka z Durinku, snášela mnoho protivenství; ale vždycky se odevzdávala do vůle Boží. Manžel její táhl do boje a ona dobře předzvíдалa, že se jí a dětem jejím zle povede, stane-li se vdovou. Byla napotom skutečně od švagra svého tak pronásledována, že musela z hradu pryč jíti, s dítkami svými hlad snášeti a často pod širým nebem noclehovati. Když jí přišla zpráva, že manžel její v bitvě zahynul, modlila se takto: „Pane Bože můj! Ty víš, že přítomnost manžela mého více by mne blažila, nežli všecky rozkoše světa. Jelikož se ale Tobě zalíbilo, mně ho odejmouti, tedy se z celého srdce svého podrobuji Tvé svaté vůli. Byťby mi i možno bylo, mého milého manžela jediným jen vlasem z hlavy vzkřísiti, přece bych toho neučinila, kdyby to mělo býti proti Tvému zalíbení.“ Tak se ta svatá Alžběta modlila. *) A když Jobovi, bohatému pánovi na východě přinešena byla ta smutná zpráva, že stáda jeho jsou ukradena a všecky jeho dítky při sesutí stavení pobity, když pak také zdraví, čest a vážnost byly mu odňaty — nebo nemocí sklíčen a od své manželky i od svých přátel za vinného držán, seděl opuštěný na snetišti; — tehďáz zvolal: „Pán dal, Pán vzal. Stalo se, jak se mu

*) Příklady Macana.

líbilo. Buď jméno Páně pochváleno.“ — Není tobě potřeba býti svatou Alžbětou anebo Jobem, alebrž jen správným křesťanem, abys při všem, cokoliv tě potká, odevzdával se do vůle Boží. Víš, co náš Pán a Mistr Ježíš Kristus každému křesťanu uložil každodenně se modliti? Totiž: „Buď vůle Tvá, jak na nebi, tak i na zemi.“ Křesťane! když se takto z rána modlíš, tu se rozpomeň, máš-li snad nějaký kříž, nějaké soužení, jehož se nemůžeš nikterak zprostiti. Při tom si pomysli toto: „Cokoliv mně Bůh přisoudil, jest dobré a pro mne užitečné; nechci se proti tomu zpírat, raději složím zbraň a vzdám se zcela a úplně.“ — Napotom rci z hloubi srdce svého: „Staň se vůle Tvá Pane jak na nebi, tak i na zemi!“ Zajisté nebudeš toho želeť, že se tak a ne jinak s tebou děje, i že v křížkách svých moci Boží se poddáváš a vůli Boží se úplně podrobuješ. Poslyš, co zaznamenal svatý Bonaventura v jedné knize a sice: „Jedenkrátě snášel svatý František z Asisi hrozné bolesti v těle a jeden z jeho spolubratrů velmi nerozumně jednal, že mu pravil: „Milý otče! pros Boha, aby s tebou o něco mírněji nakládal; vždyť se zdá, že příliš kruté s tebou zachází.“ To uslyšev svatý František počal naříkati a pravil: „Věř bratře milý! kdybych nevěděl, že to mluvíš z pošetilosti, nechtěl bych tebe ani více viděti, jelikož jsi se opovážil, cesty a soudy Boží pohaněti.“ — Ač měl tento svatý muž veliké bolesti, přece tou dobou vstal z postele, políbil zem a zvolal: „Díky vzdávám Tobě Bože za všechna moje trápení a prosím Tebe, abys ještě více utrpení na mne seslati ráčil, pakliže to jest vůle Tvá svatá; neboť přeji sobě od Tebe býti zarmoucen, ale ne ušetřen, protože největší útěcha má na zemi spočívá v tom vědomí, že Tvou svatou vůli vyplňuji.“ *)

Docela jinak smýšlejí nyní mnozí křesťané; neboť si žádají, aby se jim vždycky dobře na světě vedlo, i aby se všechno tak dělo, jak oni sami chtějí, ne ale jak to Bůh chce, i jak on to řídí a dopouští. Tacíto lidé jsou náramně zpozdlí a nemoudří; oniž uvalují na sebe tím, že se proti vůli Boží zpouzejí, veliké neštěstí. Jistá matka, — tak se čte v jedné poučlivé knize — měla jen jediné dítě a to synáčka. Jedenkrátě padlo to dítě do nemoci, která byla čím dál tím horší a dalo se již souditi, že není pomoci, — že dítě musí umříti. Matka byla plna ouzkosti a zoufalství, ano když se nemoc dítěte patrně k smrti klonila, byla jako zběsilá a ztřeštěná; neboť jí bylo její dítě milejší, nežli celý svět a nežli — sám Bůh. Tak se často lidé, zvláště ti vznešenější dopouštějí modlářství při svých dětech. Když pastýř duchovní o tom byl uslyšel, šel tam do příbytku, aby tu matku potěšil a ji k odevzdání se do vůle Boží povzbudil; než všechno bylo marné. Duchovní pravil, že láska k dětem, ač od Boha do srdcí rodičů vštípena, jen do jisté míry zůstává ctností a zásluhou; jak ale onu míru převýší, že se stává hříchem a že Boha uráží. Ani to neprosnělo. Tedy vynasnažil se kněz, o to pokusiti se ještě na jinší způsob. Stojte tu u lůžka dítěte na smrt nemocného, počal se modliti na hlas, více k vůli matce, než k vůli dítěti a mezi jiným pravil také: „Pane Bože! je-li to vůle Tvá, daruj tomuto dítěti, život a zdraví.“ Matka uslyševši tato slova, zařvala jako divá, řkouc: „Ne, je-li to vůle Tvá; to nemohu vystát. Musí to býti vůle jeho, onť mi nesmí nechat dítě moje zemříti.“ Pau farář zhrozil se těchto strašlivých slov a odešel domů. A ai kdožby si to byl pomyslí, že dítě se pozdraví! Ono vyvázlo z nebezpečnosti smrti a matka měla z toho náramnou radost; neboť bylo dítě její zdravo a rostlo. Ono rostlo a dospělo již na jinocha a bylo sesíleno nejen v těle,

*) Mehlerovy příklady, díl II.

ale také v zlomyslnosti a prostopášnosti, — toto dítě, které matka nechtěla se vši mocí nechat zemřít. I dělal tento jinoch matce rok po roce vždy větší a větší mrzutost a hanbu, též jí spůsobil mnoho trpkých starostí a bolestí, které jí srdce užíraly. Že ale jest žena trpělivá a vytrvanlivá, tedy tato matka všecko přetrpěla, až pak naposledy i toho se dočkala, že se její syn dopustil hrdelního zločinu, a že byl na smrt odsouzen. U prostřed zástupu lidí byl na popraviště veden a tam v rukou katových dokončil hanebný a bohaprázdňý život svůj. Nechci v tajemných soudech Božích zde hloubati a mudrovati; nebo takovýmto mudráckým myšlenkám vede se jako muškám, které okolo plamínku poletují; onyť se v něm popálí. Toto ale pravím: „Nezpoznej se nikdy křesťane a křesťanko! proti vůli Boží ani hříšnými řečmi, ani hříšným vzdorováním, neboť by mohl Bůh snadno dopustiti, že by se ti vyplnila vůle tvá; to ale bývá hrozným neštěstím pro lidi.“ Pročež já říkávám a i ty vždycky říkávej: „Buď vůle Tvá o Pane, jak na nebi, tak i na zemi.“ (Kalendář pro čas a věčnost.) Zcela a upřímně podrobuj se ve všem vůli nebeského Otce svého a při tom často říkej: „Moudré jest řízení Tvé o Bože! Spravedlivé a pravé jsou cesty Tvé Králi věkův!“ (Zjev. 15, 3.) Spojím vůli svou s vůlí Boží tak, abych vedle vůle Boží jiné vůle neměl a pak nic zlého pro mne ve světě nestává.

O jak blaze byloby na světě, kdyby se lidé učili náležitě znáti vůli Boží; avšak netoliko učiti, alebrž kdyby se i vynasnažovali, aby se vždy ve všem podrobili vůli Boží, aby dle přikázání Božích ve všem se spravovali. Ale tu to vadí a v tom vězí příčina záhuby pro blaho lidské. — Jistý nábožný muž vypravuje takto: „Jednoho času, právě na letním dnu, sestupoval jsem večer s návrší vysokého, lesem porostlého, dolů do údolí příjemného a rozsáhlého. — Nade mnou na té stráni, odkud jsem přicházel, vypínaly se stinné jedle a buky, dole pode mnou rozprostíraly se světl zelené louky a pastviny a křišťalové potůčky hrčely a bublaly sem tam v toku svém se vinouce a pospíchajíce k velkému potoku, okolo něhož na obou břehách hustě se řadily štíhlé olše a topoly. Také bylo viděti ovocné stromy a vinné révy s bujným lupením. Ve vzdálí na protější straně pásł mladík stádo krav a při tom si zpíval vesele a tak zvučně, že se to daleko od lesů rozléhalo. Tichý, teplý větřík vanul s kopců, zahrával si listím stromovým a roznášel líbeznou vůni květin po krajině, nad nížto se klenula modrojasná obloha. Po této plavaly sem tam malé, skvělé obláčky, jako tiší andílkové ve stříbrném rouchu zlatě lemovaném. Bylo mi také slyšeti veselé bzučení komárů a brouků, též bylo mi slyšeti, kterak v zeleném houští leckterý pták ještě švitoří, aneb známou svou melodií odzpěvuje. Domy a chalupy stály v tom rozkošném údolí hustě podle potoku, ale některé stály i dále na stráni. Na bílých stěnách a sklech v oknech odrážela se jasná záře slunce k západu se klonícího, tak mile, jakoby samý toliko mír nebeský přebýval pod střechami těmito. Byl to den letní, krásný a přeutěšený. — Ale jako někdy na podzim zrána vystupují šedé mlhy a brzo celé nebe zakaboňují, podobně vystupovaly z hloubi duše mé šeré a těžké myšlenky, když jsem se na to líbezné a rozsáhlé údolí, a na ten pozemský ráj chvíli z návrší díval. Dobře jsem totiž věděl, jak to s těmi lidmi v tom údolí bydlícími vyhlíží. Veliká nouze a chudoba tíží tyto lidi; neboť mnozí po několik neděl ani chleba neuvidí, a mnozí pro zedralý oděv svůj ani do kostela nemohou jíti, byfby třeba chtěli, a pak jejich děti vypadají bledé a vyzáblé, jako po nemoci. Tedy panuje mezi těmi obyvateli bída a nouze náramná. Kdybys tam ale příteli, i všedního dne někdy šel okolo krčmy neb vinopalny, uslyšel bys hlukot mužů a chasníků zhejralých. Odkud pak berou

tito peníze a kterak k ním přicházejí? To sám nevím zevrubně. Povídá se, že se tam mnozí znají výborně v křádeži a mnozí berou dříví z lesů, ne snad jen ku své potřebě, nýbrž oni je prodávají, aby měli nač pít a hejřit. V neděli tu bys teprv uviděl, jaké obžerství tam provozují, až hanba. Při tom bouří jako divá zvíř, rvou se mezi sebou, klejou, sklenicemi tlukou, stolice lámou a často jeden druhého poraní a skrváci.

Druhého dne na to jdou na úřad a chtějí zkoušeti tu drahou papírovou pravomocnost (advokátů), která mnohdy nevede k ničemu a jen lidi hloub do dluhů uvrhuje. Jinak ještě vyhlíží to smutně v té dědině mezi obyvately. Do chrámu nepřicházejí a o služby Boží nestojí. Tedy mnozí z nich vědí tak málo o Pánu Ježíši, a znají málo blahodátne jeho učení, jako pohané a divochové v Africe. Mnozí také žijí pospolitě na hříšný, nedovolený způsob, pášice nečisté a mrzké věci, a mnozí dovolují si dost hanebností a prostopášností. — Kde tedy Boží příroda jest tak rozkošná, tak čarokrásná, a se takřka na člověka usmívá, tam tráví lidé, jsouce pití, obžerství a nečistotě oddáni, život ohavný a bídný. O Bože! což pak vládneš toliko v povětrí, toliko v rostlinstvu, živočišstvu a ve vodách? — Což pak jest člověk tvorem tak zlým a tak opovrženým, jakoby ho země a nebe nechtěly, jakoby ho od sebe zavrhovaly? Jak to a proč to? To proto, že se lidé zúmyslně od Boha odvracují, že nejsvětější jeho vůli ani znáti, ba ani slyšeti nechtějí a že ji, byťby ji třeba dobře znali, vykonávati nechtějí. Takovýmto způsobem zahrabávají sobě lidé sami cestu k pravé blaženosti a k Božímu království. Bůh, Otec přelaskavý, sesílá arci na lidi všeliká soužení a protivenství, aby se totiž pamatovali a sebe neuvrhovali svévolně do záhuby. Než mnoho jest starostí, mnoho bíd a trápení, které si lidé sami mezi sebou dělají. Nepřicházíť to od Boha, alebrž od lidí, že častokráte v rodinách a v osadách bývá tolik chudoby a bídy, tolik svárů, mrzutostí a hanby, tolik neštěstí a nepravostí.

Člověku dána jest svobodná vůle; onť jest tvorem svobodným, ale v přírodě musí všecko jíti dle jistých zákonů od Boha daných, tak že žádná věc a žádný nerozumný tvor nemůže jinaké dělati, než jak to Stvořitel světa určil a ustanovil. Pro tu příčinu jest v přírodě všecko krásné a pravidelné, všecko utěšené a ladné. Avšak mezi námi lidmi mohlo by to býti mnohem krásnější, veselejší a utěšenější, kdyby totiž jedenkaždý z nás chtěl se rád a věrně řídití podle vůle Boží ve všech myšleních, řečích a skutečích svých, ano kdyby každý se chtěl řídití desíti Božími příkázanými a dvěma příkázanými lásky a patero příkázanými církve Kristovy. Ale v tom vězí ta příčina všeho neštěstí, že totiž lidé chtějí raději tak jednati a tak činiti, jak Bůh to nechce, ne jak to chce. To jest to dábelké semeno v srdcích lidských a to již mnohých bíd a strastí zde na zemi zplodilo a mnoho zlého natropilo.

Ach co jest člověk?! Jest to nádoba zlomyslnosti, odbujnosti a marnivosti. Jest on jako mravenec po této zemi se plazící, jako vyvrhel z nebeského ráje a přece se pýchou vypíná, mnoho na sobě a na svých činech si zakládá a v sebe i v svůj rozum docela důvěřuje. Kterak pak se můžeš o člověče vypínati a se zpouzeti proti nejsvětější vůli Pána a dobrodince svého? Kterak můžeš svévolným býti a příkázaním Boží přestupovati? Není-li to od tebe náramná zaslepenost a téměř bláznovství, když to chceš jinak míti, aneb chceš to jinak činiti, nežli to chce ten všemohoucí Pán, ten Král nebe a země, v jehož moci jsme všickni, a od něhož docela závisíme teď i na vždycky? Ale to jest ta zlomyslnost a převrácenost při nás

lidech, že vůli Boží nechceme ani poznati, nic o ní slyšeti a tím méně ji plniti. Líbezná, spasitelná a blahodátá jest vůle Boží zajisté; ale mnozí lidé se proti ní zpírají a nad to ještě zuří a bouří proti těm, kteřížto dle povolání svého zavázání jsou, vůli Boží všem lidem oznamovati a jich povzbuzovati, aby věrně a bedlivě ostříhali zákon Páně.

Pročež se také stává, že ožralci a podvodníci, že veřejní a tajní smilníci a chlípníci, pak ta daremná lůza jak ze stavu sprostého tak i zpanštilého na duchovní stav hanu kydají, ačkoliv jim tento v ničem neublížil, a že duchovní stav za zbytečný aneb za překážku nové osvěty a lidské svobody pokládají. Ale kdokoliv stav kněžský nenávidí a jím pohrdá, dává o sobě patrné svědectví, že jest člověk srdce zkaženého a dábelského; neboť Kristus Syn Boží byl také knězem a on sám byl zakladatelem stavu kněžského. Pastýř duchovní jest povolán a k tomu ustanoven, aby vůli Boží lidem oznamoval a hlásal; ale daremný člověk nenávidí vůli Boží a když se mu tato oznamuje, neb když se mu zákon Boží na paměť uvádí, tehdež cítí v sobě výčitky a proto zlobí se. Takovému jest kněz, tento hlásatel vůle Boží, — osobou protivnou a nenáviděnou. Tak to od jakživa bývalo a vždy se více neb méně naplňuje, co napsal apoštol Páně, svatý Pavel: „Bude čas, když lidé zdravého učení nebudou snášeti, ale podle svých vlastních žádostí shromáždovati budou sobě mistry majíce svrablavé uši. A od pravdy zajisté sluch odvrátí a k básním se obrátí.“ (II. Timot. 4, 3.) Tak jest a bývalo to dříve. Královské veličenstvo Herodes a Herodias, vysloužilý rada Annáš a jeho zeť Kaifáš, — pak farizeové a zákoníci; ti vznešenější měšťané z Jerusalema, z Nazaretu, z Kafarnaum a jiných měst, — všickni tito lidé náramně se zlobili a se vztekali, když jim byla svatá pravda hlásána a když jim bylo připomínáno, co jest jejich povinností a co jim Bůh přikazuje. Mnozí měli arci za to, že když zevnitř něco dobrého vykonávají, že se dle vůle Boží již řídějí a že jsou spravedliví; než oni byli pokrytci. I teď mezi námi křesťany jest mnoho domněle spravedlivých, mnoho pokrytců, mnoho nadutých svobodověrců, pak mnoho i takových, kteří sice poslouchají pravdu Boží a přikázání Boží, ale plniti je nechtějí. Tedy skutek utek. Tu platí to, co Bůh skrze proroka Ezechiela praví: „I zvedí, že já jsem Hospodin, když učiním zem jejich zpuštěnou a pustou pro všechny ohavnosti jejich, kteréž páchali. — A přicházejí k tobě, jakoby vcházel lid a sedí před tebou, jakoby byl poslušný a dobrý lid můj a poslouchají řečí tvých a nečiní jich; neb v píseň úst svých obracejí je a lakomství svého následuje srdce jejich.“ (Ezech. 33, 29. a 31.)

Mnozí křesťané mají nyní srdce tak převrácená a skažená, že si již z ničeho nic nedělají. Ačkoliv své zlé a hříšné skutky poznávají, ačkoliv vědí, že Boha velice urážejí, přece se nenapravují. Měli by sloužiti a se klaněti Bohu, Pánu nejvyššímu, ale oni slouží modlám světa, totiž: nádheře, pýše, lakomství, podvodu, nespravedlnosti, nečistotě, obžerství atd. „Tím-liž se odplacuješ Hospodinu lide bláznivý a nemoudrý? zdaliž on není Otec tvůj, kterýž vládne tebou, a stvořil tebe?“ (V. Mojz. 32, 6.) — Avšak vůle Boží zůstává stálá, nezměnitelná a kteříkoliv nechtějí se podle ní spravovati, i kteříkoliv se odvracují a uši svých zacpávají, aby ji nemuseli slyšeti, ti všickni proti sobě a spasení svému jednají a hrozné tresty na sebe uvalují. Běda těm, kteří zákon Boží potupují, neb na něj nedbají. „Blahoslavený muž, který se bojí Hospodina a který v přikázáních jeho chtiv bude náramně . . . Roh jeho vyvýšen bude v slávě. Hříšník uzří a hněvati se bude, zuby svými skřípěti a chřádnouti bude.“ (Žalm 111.) „Nepovstanou bezbožní v soudu,

ani hříšníci v radě spravedlivých; ale cesta bezbožných zahyne.“ (Žalm 1.) — Bůh nemluvil nikdy nadarmo, i ani teď nemluví. „Slovo z úst jeho vycházející nikdy není prázdné, nikdy bez účinků,“ dí prorok Isaiáš (55, 10—11). Nikdo si nemyslí, že se to jen tak ze svatého písma nám na mysl uvádí a od kněží nám vykládá. Mocná jsou slova Hospodina Boha všemohoucího a nevyvratné jsou též výhružky jeho. On nenechá bez trestu těch, kteří přestupují vůli jeho, přikázání jeho. On by přestal býti Bohem, kdyby hříšníků netrestal a spravedlnost svou neukázal. Pročež o křesťane, o křesťanko! „Boha se boj, přikázání jeho zachovej; nebo to jest, co se každého týká.“ (Kazat. 12.)

Nyní buď pozorliv na to, co Bůh, věčná pravda, mluvil a co se jednoho každého z nás týká. Tak to stojí v písmě svatém: „Navrátí se Hospodin, aby se radoval nad tebou ve všech dobrých věcech, jakož se radoval nad otci tvými, jestliže budeš poslouchati hlasu Hospodina Boha svého, a budeš-li ostříhati přikázání jeho a posvátných řádů, kteříž v tomto zákoně napsány jsou, a navrátíš-li se k Hospodinu Bohu svému s celým srdcem svým a s celou duší svou. — Přikázání toto, kteréž já přikazuji tobě dnes, není nad tebou, ani daleko položeno, ani na nebi postaveno, abys mohl říci: Kdo z nás může do nebe vstoupiti, aby snesl je k nám, a abychom slyšeli je a skutkem plnili? Ale velmi blízko jest tebe řeč (přikázání), v ústech tvých a v srdci tvém, abys činil ji . . . Znamenej, že jsem dnes předložil před obličejem tvým život a dobré a naproti tomu smrt a zlé, abys miloval Hospodina Boha svého a chodil po cestách jeho i obyčejů posvátných i soudů, a živ byl a aby rozmnožil tebe a požehnal tobě . . . Jestliže pak odvrátí se srdce tvé a nebudeš chtít poslouchati a bludem jsa oklamán klaněti se budeš bohům cizím a sloužiti jim (jako nyní nevěře, rozumářství, rozkošnictví, chlípnosti, nespravedlnosti), předpovídám tobě dnes, že zahyneš a za malý čas zůstaneš v zemi. Svědky vzývám dnes nebe i zemi, že jsem předložil vám život i smrt, požehnání i zlořečení. Vyvoliz sobě tedy život, abys i ty živ byl i símě tvé a miloval Hospodina Boha svého a poslouchal hlasu jeho a přidržel se ho; nebo on jest život tvůj a dlouhost dnů tvých.“ — (V. kniha Mojž. 30, 9.)

Dobře uvažuj křesťane tato slova a věz, že máš na vůli, milovati Boha svého a jej poslouchati, anebo od něho se odvrátiti a ho neposlouchati. Ale zvol si cestu dobrou, zvol si život a požehnání, řiď se ve všem dle vůle Boží a plň přikázání Pána svého nejdobrotivějšího. „Skládej poklad svůj v přikázáních Nejvyššího a prospěje tobě více, nežli zlato.“ (Eklesias. 29, 14.) — Nedbej na těžká protivensství a soužení tohoto světa, alebrž hledě do budoucnosti těš se na krásný příbytek Otce svého nebeského. Tam v nebesích život věčný jest poklad nade všecky poklady, jest odpočinutí bez omrzení, svoboda bez otroctví, bezpečnost beze strachu, radost bez proměny, sytost bez zošklivení; a nade všecko jiné nejpokojnější, blahoslavené vidění Boha, líbezná jeho požívání, milostné s ním sjeuocení! Není ani k vyslovení, jaký jest život spravedlivých na nebi. Ani oko nevidělo, ani ucho neslyšelo, ani na srdce lidské nevstoupilo, co Bůh připravil těm, kteří jej milují (a svatá jeho přikázání zachovávají.) (I. Korint. 2, 9.) Považ tedy, oč se hříšníci, jenžto vůli Boží pohrdají a zle činí, připravují! V pravdě oni nesmírně mnoho tratí a hrozná to jest ztráta, nebeské království ztratiti. Veliké a nevyslovné jest to neštěstí, z říše nebeské, z věčné blaženosti vyvrženu a od tváře Boží na věky odloučenu býti.

Příteli! spomínej často na tu nebeskou blaženost, na ten věčný ráj všech

svatých a vyvolených Božích! Vynakládej všechny síly a mohutnosti duše své na to, abys sobě zasloužil království nebeské, které jest korunou vítězství po dobrém zde boji, a které jest věčná odplata za dobré skutky a za plnění vůle Boží! —

Který křesťan Boha svého nade všechno miluje a všude na něho pamatuje, ten se nedá ve světě pomásti, ničím k zlému svěsti. Jsa přesvědčen, že mu jest nesmírná odplata na věčnosti připravena, plní rád vůli Boží i touží stále po Bohu co po svém nejmilejším pokladu a co po jediném pramenu vši útěchy a všeho blahoslavenství. Ano on se vynasnažuje, aby ten, který jeho duši stvořil a jako z ruky své vypustil, opět vztáhl ruku svou a ji k sobě přijal. Slyš o tom zde podobenství: „Noe vypustil z korábu holubici, kterážto, když nenalezla nikde místa, kam by se posadila, nazpět letěla. Noe vztáhl ruku svou a vzal ji k sobě. Na to vypustil krkavce a ten našel hned, kam by se mohl posadit. Posadil se na smrdutá těla, která po vodě plavala. Na těch seděl, na těch se krmil a nenavrátil se více do korábu k tomu, od něhož byl vyslán.“ O duše křesťanská! komu medle chceš býti podobna, této holubici, aneb tomu černému krkavci? Hle tys vyšla z ruky Boží a Bůh poslal tebe jako do potopy tohoto světa. Jsi-li podobna krkavci, tedy se usadíš na smrdutých mrtvých tělech, totiž na pošetilých marnostech světských a necháš si chutnati i nenavrátiš se více k tomu, který tebe stvořil a tebe na zem vyslal. Nechala bys mu ráda třeba nebe, kdybys jen mohla zde na zemi věčné zůstat. — Jsi-li ale holubici podobná, tedy nenalezneš nikde na zemi pravého odpočinutí a potěšení a budeš ustavičně toužiti po tom, který tebe stvořil a tebe z ruky své jako vypustil. — Milý křesťane! má-li pak duše tvá takovýto dobrý let, takovéto upřímné toužení? Má-li, tedy se nedá tak snadno pomásti, nedá se poutati na věci marné a pošetilé tohoto světa, nýbrž bude vždycky na Boha a na věčnost mysliti a o to pečovati, aby přikázání Boží věrně ostříhala, — aby se dle vůle Boží řídila. Bůh pak vztáhne ruku svou a vezme ji k sobě. Onať u něho nalezá odpočinutí a pokoje věčného!!

Vím křesťane! že bys rád k Bohu do nebe přišel. Ale ty řekneš: „Nebe jest vysoko a kdo dá duši mé křídla a kdo jí ukáže cestu, kterou by se tam měla ubírat?“ Na to ti ještě odpovím takto: „Choď pilně na kázání a na cvičení, čítej často v dobrých křesťanských knihách, ptej se často svědomí svého, poohledni se po těch nejpobožnějších lidech v osadě své a vezmi si z nich příklad! Každého dne ráno učiň u sebe pevné předsevzetí, že se chceš dle poznalé vůle Boží řídit a u večer zpytuj svědomí své, zdaliž jsi tak činil. Pak posilňuj mdlou vůli svou modlením a svatými svátostmi. Takto ti bude plnění vůle Boží přicházeti vždy lehčí a líbeznější, a konečně stane se, že se od ní nikdy neuchýlíš, i bytby ani nebe, ani pekla nebylo.“ Záleží všechno na tom, zdaliž jsi vůli Boží zde konal, neboť psáno jest: „Ne každý, kdo mi říká: Pane, Pane! vejde do království nebeského, ale jen ten, kdo činí vůli Otce mého, kterýž na nebesích jest.“ (Mat. 7, 21.)

„Plniti vůli Otce, kterýž v nebesích jest,“ toť zákon obecný, kterýž panuje u veškeré říše tvorstva. Zákon tento plní duchové nebeští, klaníce se Bohu, Otci nebes a čekající na pokynutí jeho. Jej plní nesmírná tělesa na obloze nebeské, ono nesčíslné množství hvězd, kteréž na pokynutí jeho v nesmírných prostorách nebeských konají své dráhy, aniž se odštinují od vykázané cesty své. A člověk, onen červíček, chtěl by se zpečovati jej plniti? Všemohoucí velí dnu: a on se objevuje; kyne noci: a ona nastává; on káže ročním časům: a oni ho poslouchají. On činí bouře posly svými a blesky služebníky svými. A člověk směl by, jediný mezi to-

likerými tvory, protiviti se vůli Boží bez trestů? Nikoliv! To se nestane, aby pohrdáč vůli Boží měl účastenství království Božího. Aneb měl by Bůh odbujníka, rušitele pořádku, pokoje a svornosti přijmouti do království svého? Kde lze naléztí říši pozemskou, do nížto by se přijímali buřiči, nepřátelé zákona a veřejného blahobytu? A co nemá místa v říši pozemské, mělo by se dítí v říši nebeské? — O křesťane! plň vůli Boha Otce, Otce to mocného a velebného, Otce spravedlivého a svatého. Boj se hřešiti před obličejem jeho. Počátek moudrosti jest bázeň Boží.

Chleb náš vezdejší dej nám dnes.

(Čtvrtá prosba.)

„Bůh dává všem hojně Každý dar dokonalý s hůry sstupuje od Otce světél“. Jak. 1, 5 a 17.

Pro tělo potřebujeme pokrm, nápoj, oděv, obydlí, zdraví. To všechno jmenujeme chleb náš vezdejší, o nějžto v čtvrté prosbě prosíme. Svatý Ludvík z Granady povídá: „Jsouli děti hladovy, tedy prosí hlasem tak žalostivým, že srdce otcovo obměkčí, a otec jim hned chleba udělí.“ — Jelikož srdce otce pozemského bývá prosbami dítek mocně pohnuto, nestane se to také u laskavého Otce nebeského, když totiž k němu voláme úpěnlivým hlasem a jej stále prosíme o tělesné potřeby? „Dobrotivý jest Hospodin k všechněm a slitování jeho na všechny tvory jeho“. (Žalm 144.) —

Dejme tomu příteli! že by bylo tuze draho a ty bys měl dvě, tři, neb více dítek a měl toliko jeden bochník chleba, kterakbys to udělal s podílením? Dítky stojící okolo tebe mají oči uplakané, i pozdvihují slabých rukou svých k tobě a prosebně volají: „Tatinku, maminko! dejte mi také, dejte mi jen malý kousek, vždyť mám hrozný hlad!“ Pověz mi: Mohl bys na bledou tvář milého dítěte svého necitně pohlédnutí a ouzkostlivé naříkání jeho lhostejně poslouchati? Mohl bys lhostejně bez pohnutí srdce kus chleba si ukrojiti, sám ho snísti a ostatní zbytek do truhly na zejtrék si uschovati a dětem svým ničeho nedati? Mohl bys na to patřiti, kterak dítě tvé, — jenž nemá žádného na světě, leč tebe, — jde ke stěně, hlavu svou tam sklopí a hořce pláče, tak že to jest až venku před stavením slyšeti; protože ani sám otec, ani matka nechce se nad ním smilovati, nechce mu ničeho poskytnouti? —

Mohl bys to tak příteli udělati? Toť bys zajisté neudělal! Tedy považ, že Bůh, Otec náš, má srdce outrpné a laskavé, že on jest Pán dobrotivý a milosrdný, nebo jestliže rodičům vštípil do srdce velikou lásku k dětem, nebudeli míti on sám srdce nejvš laskavé a dobrotivé? Neřekl-li: „Byfby se i matka zapomněla nad dítětem svým, já se nad tebou nezapomenu.“ (Isai. 49, 15). Aneb-li se domníváš, že jest Bůh arci dobrotivý a laskavý, ale že nemůže všem dávatí, všem pomáhati; protože nás jich jest tuze mnoho a tedy že mnohem více lidí stvořil, nežli může uživiti? Člověče! něco takového o Bohu si mysliti, bylo by zpozdilé a rouhavé; vždyť jest Bůh všemohoucí Pán a nic mu není nemožného!

V starém Zákoně (III. kn. Králov. 17, 9) čteme, že prorok Eliáš, jemuž na poušti nosili krkavci chleb a maso z rozkazu Božího, šel do Sarefty Sydonské a když přišel k bráně, ukázala se mu žena sbírající dříví. I zavolal ji a řekl jí: „Dej mi trochu vody v nádobě, abych se napil.“ A když ona šla, aby ji přinesla, volal za ní: „Přines mi také kousek chleba v ruce své.“ Kterážto odpověděla: „Živě

jest Hospodin Bůh tvůj, že nemám žádného chleba, jedině maličko mouky v nádobě a maličko oleje v lahvičce; hle sbírám dvě dřevě, abych šla a udělala to sobě a synu svému, abychom snědouce to zemřeli.“ Eliáš jí řekl: „Neboj se, ale jdi a učiň tak, jakž jsi řekla; avšak mně nejprv udělej z té mouky malý podpopelný chleb a přines ke mně. Toto zajisté praví Hospodin, Bůh Israelský: „Neubude mouky v nádobě, ani oleje v lahvičce té až do toho dne, kdyžto dá Hospodin déšť na zemi.“ Kterážto šla a učinila podle slova Eliášova a jedl on a jedla ona i dům její, a od toho dne v nádobě mouky neubývalo, ani v lahvičce oleje umenšeno jest vedle slova Hospodinova, kteréž byl mluvil skrze Eliáše. — Tu ale mi příteli! namítneš a řekneš: „Takové divy Bůh teď nečiní.“ Ai poslyš jen, co praví sv. Augustin: „Ježíš Kristus nasytil pět tisíc hladových lidí pěti chleby a dvěma rybičkami a to byl zázrak veliký; avšak není-li to posud patrný div a zázrak, že Bůh mnoho milionů lidí a jiných tvorů každodenně nasycuje?“ — I kterak se to děje? Kde jest ta nádoba, z které se beře a nikdy neubývá? Kde jest ta lahvička, z které olej a všeliká tučnost nám teče a přeče v ní neubývá? Kde ta zásobárna, která vystačuje pro všechny lidi na světě a budoucně též pro všechny jejich děti a potomky? Hle to jest tato země, na které bydlíme. Onať má tu podivnou vlastnost, že každého roku dává mnohonásobně nazpět, co se jí bylo v čas setí svěřilo. Ona jest jako tajemná, divotvorná továrna, v nížto se přede, tká, vaří, distiluje; v nížto všeliké potřebné věci se připravují a vyrábějí. Na této naší zemi žije okolo 1200 milionů lidí, kteří běhají a se namahají; neboť všickni chtějí jísti, z většího dílu třikrát za den, všickni chtějí býti podle těla zaopatřeni. A nemusíš míti příteli žádného strachu, žeby snad lidé nedostali, čeho potřebují, a ani se nedomýšlej, že se snad na tebe zapomene, neb že se tobě nedostane. Jen slyš, kterak tebe a nás všechny Syn Boží těší i kterak nás poučuje řka: „Nepečujte — (totiž málomyslně) — o život svůj, co byste jedli, ani o tělo své, čím byste se odívali. Hleďte na ptactvo nebeské, žeť nesejí, ani žnou, ani shromažďují do stodol a Otec náš nebeský krmí je. A zdaliž vy dražší nejste, nežli oni? Považte pak kvítí polního, kterak roste, nepracuje, ani přede. Pravím pak vám, že ani Šalomoun ve vší slávě své tak odín nebyl, jako jedno z nich.“ (Mat. 6.) Ejhle, o ptactvo nebeské, o kvítí polní a o všecko tvorstvo stará se Bůh a o tebe člověče, jenž jsi k obrazu Božímu stvořen, nestaral by se? Což máš k Bohu, Otci svému, tak malou víru, že se obáváš, zdaliž budeš oděvem a pokrmem vždy budoucně zaopatřen, vždy od hladu a nouze ušetřen? Ale ty se často kormoutíš na mysl své, často naříkáš a s tebou mnozí jiní, neboť pravíš: „Ve světě to není dobře rozděleno. Mnoho jest rodin, které mají nouzi a nedostatek. Mně také leccos sužuje. Děti mám nezaopatřené, dluhy mne tíží a výdělek jest špatný a vydání mám mnohé.“ —

O tom ti dám zde následující vysvětlení. Máš-li nedostatek, bývá toho snad ta příčina, že pilně a patřičně nepracuješ. „Kdo nepracuje, ať nejí“, dí sv. Pavel. Možná také, že neděle a svátky patřičně nesvětiš a tím od sebe pozehnání Boží odvracuješ.“ Nebo to děláš tak, jako mnozí, kteří v neděli pracují a pak modrý pondělí svěťí, to jest oni hejří. Aneb ty jsi nemotorným, děláš zbytečné vydání na skvostnou stravu, na šatstvo a na šperky; tím padáš do dluhu a uvaluješ na sebe těžké a zbytečné starosti. Ale ještě něco bývá příčinou, proč nouze a nedostatek nechce od tebe odstoupiti, ačkoliv jsi pracovitým, šetrným a při všem opatrným. Ty totiž se spoleháš sám na sebe, na své schopnosti, na své umění, ale ne na Boha. Ty se nechceš s Bohem spolčiti, nechceš jej při svém řemesle, obchodu aneb podnikání za

pomoc a za požehnání prositi. Ano ty a mnozí jiní nedoufají v Pána Boha, nehledají pomoc u něho, ale spíše u lidí. Věz, co král David praví: „Lépe jest doufati v Hospodina, nežli doufati v člověka; lépe jest naději míti v Hospodinu, nežli naději skládati v knížatech.“ (Žalm 117, 8). Mnozí se koří, plazí, žebrají a skuhrají před tím neb oným pánem, jen aby se něčeho doprosili a konečně bývají předce oslyšeni, aneb se musejí uspokojiti s plachými sliby. Aby se ale na Boha, na tohoto bohatého a všemohoucího Pána prosebně obrátili, to nechtějí. Docela na něho zapomínají, jako by ho nebylo ani ve světě neb jako by to nebylo ani pravda, že všechno závisí pouze od něho. Jistě stává se jim dobře, že nouzi trpí. Proč nechtějí Boha vzývati, proč nechtějí k němu se každodenně modliti a jej o chleb a o všeliké potřeby stále prositi? Kristus Pán praví: „Budete-li zač prositi Otce ve jmenu mém, dám vám.“ (Jan 16, 23). „Proste a bude vám dáno . . . Kdo pak z vás bude prositi za chléb zda-li kámen dá jemu? . . . Jestliže tedy vy; zlí jsouce, umíte dobré dary dávat synům svým, čím více Otec váš nebeský dá ducha dobrého těm, kteří ho prosí.“ (Luk. 11, 9). „Slušno jest, abychom Pána Boha o všechno prosili, na něho se ustavičně obraceli a na něho jako doléhali.“

Ty ale snad, příteli, se svou prosbou k tomu neb onomu pánovi se obracíš a k němu často přicházíš, také snad písemné žádosti své sem tam zasýláš, třeba až na zemský neb říšský sněm; a ti páni poslanci radí se a pak rozhodnou: „K dennímu pořádku;“ to jest po česku: „Tvá žádost, která tolik a tolik zlatých za kolky a za napsání stála, dá se na stranu.“ Aneb ti páni poslanci usnesou se na tom, že tvou žádost chtějí podporovat i zašlou ji k ministerstvu, které se pak rozmejšlí, máli se to povolit, čili ne. — Tak ale nejedná Bůh s prosbami a s žádostmi našimi. On nad nimi nerozhoduje k žádnému dennímu pořádku, aniž má zapotřebí, někomu je odporoučet; neboť on si sám všechnu moc pro sebe ponechal. Tedy se můžeš zrovna k Pánu Bohu bez vší písemnosti obrátiti, a u něho zaklepati, totiž modlitbou dobrou a náležitou, i nepotřebuješ dlouho čekati, jako u velkých pánů, ani na slova a titule dlouho se rozmyšleti. K Bohu se můžeš kdykoliv přihlásiti, jemu neuděláš nikdy obtíž a nepohodlí, neb on dává audienci ve dne i v noci od věčnosti k věčnosti, a to všudy, doma, na poli, v dílně, v lese, na kopci i na cestě. A když tebe noční dobou starosti trápí, neb tebe ze spaní probouzí, tu stojí Bůh u tvé postele a čeká již na to, abys mu záležitost srdce svého a potřeby své přednášel a mu je odporoučel. Ano již dříve, nežli jsi procitnul, hleděl on na tebe outřpně, tak jako matka hledí na nemocné dítě své, když bylo na chvílku usnulo. Důvěřuj se tedy v Boha Otce svého, pros jej srdečně a ustavičně. Tak on tomu chce, ano on chce, abychom jemu všechny potřeby své stále přednášeli a ho prosili každého dne. Proto stojí v Otčenáši: „Dej nám dnes,“ to jest: „Uděl nám, čeho dnes potřebujeme a zejtra chceme Tebe opět prositi.“

To slovo: „dnes“ připomíná nám, že jsme lidé smrtelní a tedy že nevíme, zdaliž dnešní den není posledním dnem života našeho. Pro tu příčinu nemáme prositi o veliké statky a o bohatsví, ani nemáme býti příliš pečliví o zejtřejší den aneb o budoucí dni. Jestliže budeme každého dne Boha prositi, jej ctíti, milovati a při tom pracovati, jistě vždycky obdržíme, čeho máme zapotřebí. Nic není zpozdilejšího, jako to, když člověk ouzkostlivě do budoucnosti hledí a jsa příliš pečliv o své živobytí, shromáždjuje peníze a zboží, aby mohl býti bez starosti ohledně budoucnosti. O jak často bývá takový člověk oklamán. „Vy, kteříž říkáte: „Zejtra půjdeme do onoho města a budeme tam přes celý rok a budeme kupčiti a něco zí-

skáme, nevíte co zejtra bude. Nebo co jest život váš?“ Tak zaznamenáno jest v listu sv. Jakuba (4, 13). Sám Spasitel náš ukazuje uám zpozditost lidí těch, kteřížto nemyslíte na dnes, nýbrž na budoucnost, příliš shromáždují a se starají toliko o tělesné potřeby své. Povídá o tom takto: „Pole jednoho člověka přineslo hojně ourody. I přemýšlel sám v sobě řka: Nemám, kde bych shromáždil ourody své, toto tedy učiním: zbořím stodoly své a větších nadělám a tu shromáždím všecky věci, kteréž se mi urodily, a zboží své. A dím duši své: Duše má! máš mnoho dobrého složeného na mnohá leta, odpočívej, jez, pí, hoduj. I řekl mu Bůh: O blázne! této noci požádají duše tvé od tebe a to, cos připravil, čím bude?“ (Luk. 12, 16). Pročež skládejme celou důvěru svou v Boha Otce nebeského, který nás skrze Syna svého napomíná: „Patřte na ptactvo nebeské a na kvítí polní atd. Neříkejte, co budeme jísti, co budeme pít, neb čím se budeme odívati . . . Nepečujtež o zejtrejší den.“ (Mat. 6). Bůh nám popřál života dnes, on nám také pro dnešek pokrmu potřebného udělí. Onť na nás nezapomene ani teď, ani budoucně, jestliže jen upřímně a skroušeně budeme jej prositi, jej ctíti a milovati každého dne. Avšak nejen prositi, ale také máme díky činiti Bohu, dárci všeho dobrého.

Modlitba Páně není jen proto, abychom v ní prosili, nýbrž abychom modlíce se ji, také vděčnost svou Bohu prokazovali, neb abychom mu děkovali. Než mnozí lidé požívají dobrých věcí a neděkují za ně. Oni se Pánu Bohu nemodlí, ani ráno ani na večer, ani před jídlem ani po jídle. O křesťane! neříd se podle nich a nebuď nevděčným. Že máš každého dne pokrm, oděv, obydlí a jiné potřeby, tím dává tobě Bůh takřka připamatování, abys jej ctil a jemu děkoval každodenně. Ovšem já nevím, jaký pokrm měl's dnes, aneb v předešlých dnech, ale tolik vím, že bývaly časy, kde knížata a králové sto kusů dukátů, ano svou zlatou korunu byli by dali za to, kdyby byli mohli míti takové jídlo, jako ty míváš. Panovala drahota a byly vojny a stalo se, že lidé hlodali na kůži ze starých střevíců a řemenů, že lidské maso jedli, ba že i hroby otvírali, aby kus masa z těla uřízli a sobě za pokrm připravili, — a to pro náramný hlad. Ty však míváš každodenně, ne-li patřičnou, alespoň obstojnou ztravu a mnohdy býváš při tom vybíračným, nespokojeným a také nevděčným, neboť nečiníš díky Bohu, dobrodinci svému.

A to jest ten zlý obyčej při tobě, pak při mnohých malých a velkých pánech, že radi jedí, radi pijí, ale neradi platí, totiž Bohu, od něhož pokrm, nápoj a chuť k tomu, — nad to ještě všeliké příjmy a mnohé radosti dostávají. Nebo Bohu se může platiti toliko srdečným díkučiněním a milosrdnými skutky; to ale se v našem porušeném věku zanedbává, to vychází z obyčeje. Jistý rozšafný rolník měl s jedním pánem z města jakési jednání a byl proto od něho k obědu pozván. Rolník nebyl lichotníkem aneb bojácným plazilkem, tak aby měl větší úctu před pěkným oděvem, nežli před Bohem. On se před obědem modlil, tak jak to bylo doma u něho ve zvyku. Ten pán z úředního města kroutil si vousy, povznesl nos do výšky a pravil ousměšně: „To jest zastaralá móda a za nynějších osvícených časů není to u vzdělaných lidí obyčej, aby se k jídlu modlili.“ Rolník z venkova odpověděl mu na to: „U mně doma jest to v obyčeji; ale přece mám v mém stavení obyvatele, kteří se v tom vůbec dle té nové módy řídí a tedy jsou náležitě vzdělaní, nikdy se nemodlí, ani před jídlem ani po jídle.“ — Pán nyní pravil: Tiť jsou předce jen rozumní a vzdělaní, co pak jsou to zač? Na to vece rolník: „To jsou moje prasata. Ta již hned od maličkosti dávají v této věci úplnou vzdělanost na jevo; neboť žerou a když se nažrala, odběhnou a ani nepohlednou na toho, který

jim byl pokrm přinesl.“ — Tento rolník neměl arci docela pravdu totiž v tom, že domnělé osvícené a vzdělané osoby, jenž Bohu díky nečiní, postavil se svými prasaty na jeden stupeň, to jest, že je udělal sobě rovny. Také svým hovádkům udělal křivdu; neboť ona mají před těmi novonódními pány to předkem, že nemohou děkovati, neb se modliti, jelikož zvířata nejsou k modlení ani způsobilá. Tuto výmluvu ale nemají lecjakí vzdělanci našeho věku; a že Bohu nechtějí díky činiti, jest příčina ta, proto že jsou na duši pokaženi a na rozumu popleteni. (Kalendář pro čas a věčnost r. 1846).

Považ příteli: Bůh nám nesčíslných darů udílí a my se jako pohybujeme v nesmírném moři podivných dobrodiní Božích! Nebyloby tomu nikdy konce, kdybych ti měl všechno jmenovati, zač jsi povinnen Bohu díky vzdávati. Uvažuj jen jedno dobrodiní a pověz mi: „Kdyby někdo k tobě přišel a tobě velikou truhlici tolarů neb dukátů podával za to, abys mu zrak svůj obětoval, abys se dal oslepiti, zdalíž bys to učinil? Jistě že ne, a byťbys byl tuze chudým.“ — Když lékař osleplým bělmo s očí sejme a oni prohlédnou, tu mívají z toho náramnou radost; neboť patří opět na ty krásné, rozmanité věci na světě. Vypravuje se o jednom takovém, že svému lékaři velice děkoval a že pokleknuv na kolena, jemu ruce i nohy líbal. Ejhle křestane! není-li hoden vděčnosti tvé ten, který tobě tak veliký a výborný dar, totiž zrak udělil a tobě ho až do nynějška zachoval? Ano Bůh ti udělil zrak, sluch, čich, řeč, zdravé oudy a i jinými nesčíslnými dobrodiními obsypává tebe ten dobrotivý Pán. —

Každý člověk přijímá od Boha nesčíslných a velikých darů a to bez přestání; ale mnozí na to ani nezpomenou, tím méně za to děkují. Podivno! člověk ani neví, co dobrého má; když se mu ale něco odejme, teprv nahlíží, jak vzácná a drahá to byla věc. A já mám za to, že proto nalezáme sem tam slepé, hluché, němé, kulhavé, blbé a všelikého druhu churavé, aby byli ostatní lidé Bohu vděční i aby si často připomínali, že požívají velkých dobrodiní, jelikož je Bůh na těle zdravé zachoval a jim až posud ochrany své popřál. Ale lidé to nenahlízejí a neuznávají. Lidé jsou podivní tvorové a zasluhují pokárání býti pro mnohé nectnosti. Sám Bůh dal jejich zlost a převrácenost písemně ohlásiti, neboť stojí psáno: „Viděl Bůh, že by mnohá zlost lidská byla na zemi a všeliké myšlení srdce lidského náchylné bylo ku zlému po všecken čas.“ (I. Mojž. 6, 5). Také nyní zasluhují lidé velikého pokárání; neboť si Boha, dobrodince svého neváží. Dobrodiní přijímají a Bohu neděkují, alebrž mnohými nepravostmi svými ho urážejí. Uznalost a vděčnost k Pánu Bohu široko daleko na zemi mezi lidmi se vytratila. O jak hanebná a ohavná to věc! —

Člověče! kdybys potkal na silnici chudého tovaryše a daroval bys mu z outrpnosti groš, tedy on na tebe s velikou uctivostí pohledne, s veselou tváří tobě poděkuje a učiní ti tu nejlepší poklonu, jakou jen umí, to ti všechno udělá za jeden nepatrný groš. Proč ale ty na Boha, na svého největšího dobrodince málo se ohlížíš, proč na něho málo dbáš a neděkuješ jemu patřičně za všechno to, co ti koliv dobrého prokazuje? — O nebuď již déle nevděčným a nikdy nezapomínej, že jedině Bůh sám všem nám všechno udílí, i že nesmírná jest jeho láska a jeho dobrota jak k tobě, tak i ke všem lidem a ke všem tvorům. Právě volá král David: „Bože můj! dobrořečiti budu Jménu Tvému na věky. Na každý den dobrořečiti budu tobě a chváliti Jmeno Tvé na věky věkův. . . . Oči všech doufají v Tebe Hospodine a ty dáváš jim pokrm jejich v čas příhodný. Otvíráš ruku svou a naplňuješ všeliký ži-

vočích požehnáním. Dobrotivý jest Hostpodin všechněm a slitování jeho nade všechna díla jeho.“ (Žalm 144, 1—15).

Ejhle křesťané! ten každodenní pokrm a to sílící spaní noční, ten zdravý tlukot tvého srdce, které v tobě asi tři sta tisíckrát za den silně se pohne, to tvé dýchání čerstvého vzduchu, ty tvé zdravé oudy a to tvé jasné oko, jakož i ostatní smyslové tvoji a cokoliv tobě při časných věcech a při lidech působí radost, — to všechno jest ustavičným důkazem nestíhlé lásky Boží; ale jest to také hlasem na tebe volajícím, abys Boha dobrodince svého ctil, miloval a jemu vděčnost stále projevoval. Děkuj tedy Bohu myšlenkami, slovy i skutky svými. Prokazuj z toho, co máš, dobrodiní chudým a potřebným lidem; neboť klíč, kterýmž sobě poklady Boží otevřítí a Boha sobě štědrým učiniti můžeme, jest láska a milosrdenství k bližnímu. Miluj proto bližního svého, buď milosrdným a outrpným a rozděluj chleba svůj mezi hladové, pak tě požehnání Boží nemine. „Buďte milosrdní, jako Otec váš milosrdný jest.“ (Luk. 6). — Svatý Albert Magnus povídá: „Kristus učil nás se modliti netoliko za sebe, nýbrž i za jiné. Vyučil nás tím slovíčkem: „Nám,“ že jsme povinni prokazovati lásku, která v nouzi našich spolubratří jest nápemocná a která to, čeho nám Bůh nad naše potřeby daroval, s jinými rozděluje.“ — Blahoslavený jest ten, kdo s nábožným Jobem může říci: „Odepřel-li jsem chudým, co chtivali a nechal-li jsem dlouho čekati vdovy na to, čeho žádali; — jedl-li jsem skývu svou sám a nejedl-li i sirotek z ní, — pohrdal-li jsem hynoucím, proto že neměl oděvu a z vlny ovec mých nenlí zahříván, — tedy ať na mně všemohoucí Bůh nemá dědictví.“ (Job. 31).

(Pokračování příště.)

Svatý růženec. — Spolek živého růžence.

I.

1. Jmeno „růženec“ odvozují obyčejně od zbožného zvyku, Matku Boží věnci z růží, královny to ostatních květin, co královnu všech Svatých a duchovní růži uctívati. Takovýto růžový věnec přivedl prý sv. Řehoře Nazianského (ve 4. století po Kristu) na tu myšlenku, Královně nebes uvítí věnec pozůstávající z modliteb a blahorečení. Sestavil on řadu něžných modliteb a pocitů srdce, ve kterých všechny přednosti Panny Marie se vychvalují. Od toho času dostalo takové sřadění modliteb ku počtě Panny Marie jmeno růženec. Obyčej „růženec“ se modliti jest tedy prastarý a zachoval se až nám. V 7. století užívala sv. Gertruda († 667) při svých pobožnostech ku počtě Panny Marie růžence podobného našemu; při vzdvížení jejího sv. těla nalezly se vedle ní kuličky navlečené na šňůru. — Na začátku užívaly se řečené růžence při odbývání jiných modliteb, samého „Otčenáše“; později teprv, v 10. a 11. století připojovalo se častěji „Zdravas Maria“ a tak směřovala brzo větší část odpočítaných modliteb ke chvále a počtě Panny Marie. Zejmena v Anglicku a Nizozemsku byl tento obyčej. Tak darovala *Godiva*, manželka *Leofrik-ova*, hraběte Herefordského, umírající klášteru v *Conventry*, jež král Knut vystavěl, ona ale se svým manželem rozšířila a obohatila, mezi jinými klenoty i mnoho drahokamů (v ceně 100 hřiven stříbra), na šňůrce jako růženec navlečených, jichž používala k odčítání denních svých modliteb, a kázala šňůru soše

Panny Marie na hrdlo pověsit. — V téže době žila v hrabětví *Hennegau* zbožná paní *Ada*, která každodenně 60krát Zdravas se vymodlila, a hojné milosti, jakých si touto modlitbou vyzískala, dopomáhaly nemálo k rozšíření krásné modlitby růžence.

2. Největší rozšíření dosáhl ale sv. růženec v 13. století sv. *Dominikem*, který i způsob jej se modliti zdokonalil a všeobecnou pobožností učinil. V roce 1208 byl sv. Dominik od papeže Innocence IV. do jižní Francie poslán, aby naproti tamnějším kacířům čisté a úplné učení víry a mravů hlásal. Po celých 10 let pracoval neunaveně proti kacířům Albingensům, a přede, jak se zdálo, bez všelikého výsledku. Odhodlán jsa, na žádný způsob neupustiti od započatého díla, obrátil se v modlitbách vždy vřelejších k Panně Marii a vzýval ji po 3 dni a 3 noci v jednom lese blíže města *Toulouse* (čti Tulús), příkládaje k modlitbám svým ještě mnohé skutky kající. Tu se mu konečně zjevila v převeliké slávě své blahoslavená Panna, a pravila: „Ty víš, milený synu! jakých prostředků užíval Bůh, chtě vykoupiti pokolení lidské. — První byloť ono pozdravení, jež mi anděl Gabriel přinesl; pak následovalo milosti plné narození a svatý život Ježíše Krista; pak jeho hořké umučení a smrt; konečně jeho slavné zmrtvých vstání a na nebe vstoupení. — Tím byl svět vykoupen a nebe otevřeno. Toto tajemství života a utrpení Ježíše Krista, uzavřeno v pozdravení andělském a modlitbě Páně, jest můj růženec; ohlašuj tento můj růženec pobloudilým; to bude začátek jejich obrácení.“ — Sv. Dominik spěchal docela potěšen ke hlavnímu chrámu v *Toulouse*; zvony počaly vyzváněti; chrám naplňoval se lidem. Sv. Dominik vystoupil na kazatelnu a mluvil o přísných soudech Božích, kterým abychme ušli, nejlepší prostředek jest sv. růženec, o kterém je ihned poučil. Přítomní kacíři horšili se nad tím, že je chce jako malé dítky teprv „Zdravas Maria“ a „Otče náš“ učiti a hrnuli se z kostela ven. Tu ale zahuala je strašná bouřka a lijavec, který náhle se strhl, zpět do kostela a tak byli přinuceni kazatele dále o růženci poslouchat, který vždy důrazněji a dojemněji mluvil a konečně poklekna před obrazem Panny Marie růženec počal se přemodlivati, a všichni spolu se-modlíci pocítili jeho tajnou moc, tak že kacíři u velikém počtu k církvi sv. se navrátili. Další účinek sv. růžence v ostatních městech kacířských převýšil všechno očekávání. Lid shromáždil se v celých houfích a modlil se vespolek růženec; kazatelna byla vždy obklíčena zástupy toužících po výkladu tajemství růžencových; se živou vírou a vděčností k Vykupiteli líbali sv. růženec a prolévali slze a často i do hlasitého pláče se dali, poznavše význam jednotlivých tajemství. Brzo byly kostely malé, sv. Dominik musel venku a ve všech krajích dojemná svá kázání držeti. Pobožnost růžencová rozšířila se tak hojně, že sotva 50 let po jejím zavedení tisíce kacířů do lůna církve sv. se vrátili a tisíce cestu hříchu a nešlechtnosti opustili a cestu pokání nastoupili. Všude vcházeli věřící pod prapor sv. růžence; utvořily se spolky ve vsích a městech a v krátkce bylo sestaveno dobře uspořádané bratrstvo sv. růžence, jehož stanovy papež *Urbana IV.* r. 1261 ponejprv schválil a potvrdil a mnohými odpustky obdařil, což po něm ještě 25 papežů učinilo, kteří ve zvláštních apoštolských psaních přednost a prospěšnost sv. růžence vysvětlili.

3. Jak mnoho dobrého modlitbou sv. růžence světu se poskytlo a dosud poskytuje, svědčí četné spisy mužů ctihodných a svatých. Ve knize nadepsané: „*Geheimniss, um alle Gnaden zu erlangen*“ (Tajemství, kterak lze všech milostí dosíci) vykládá zbožný spisovatel o jisté ženě, která již drahý čas hříšné obcování vedla, tak že sama se domnívala, že bez něho nemůže ani živa býti. I radilo se jí, aby

se modlila růženec a Boží Rodičce se odporučila. Když té rady uposlechla, zjevila se jí jedenkrát v noci Panna Maria a pravila: „Opusť hřích a měj pevnou důvěru ve mne, že o tvé zaopatření zajisté se postarám. Příštího dne vyzpovídala se ona hříšnice, polepšila se a Panna Maria postarala se opravdu o její výživu. — Proslulý jeden kazatel byl povolán v noci k mladému šlechtici mrtvicí raněnému, aby jej vyzpovídal. I spěchá tam, nalezne jej ale, bez sebe. Na úsvitě sloužil za něj votivní mši sv. ke cti Panny Marie. Po ukončené mši sv. oznámilo se mu, že nemocný opět sebe-vědomí nalezl. Rychle k němu jde a vidí jej plna lítosti a skroušenosti nad mnohými svými spáchanými hřích, za které aby zadost učinil s radostí nyní svůj život chce obětovati. Vyzpovídá se a s největší skroušeností přijímá nejvyšší Svátost. Zpovědník velice se divil a nevěděl, komu má přičítati tak velký div Božího milosrdenství ku člověku, jehož hříšný život až příliš znám byl. Protož otázal se nemocného; a tento jemu odpovídá s mnohými slzami: „Ach, můj velebný otče! tuto milost mohu toliko milosrdenství Božímu a přímlově Panny Marie připisovati; zajisté vyslyšela ona Vaše a mé matky modlitby. Má matka umírajíc povolala mne k loži svému a sdělivši mi své starosti o mne ohledem tak mnohých nebezpečností, které ve světě na mně čekají, pravila konečně tato slova: „Pozůstávuji tě v ochraně blahoslavené Panny. Slib mně, milý synu, jen toto jediné, o co tě poprosím co o záruku tvé lásky ke mně, a co tě také málo státi bude, slib mně, že každodenně růženec se pomodlíš.“ Slíbil jsem jí to; modlíval jsem se jej pozorně, přiznávám se ale, že asi od desíti let to byl jediný křesťanský čin, jež jsem konal.“ Zpovědník zaslechl brzo poslední vzdechnutí jeho a měl to potěšení, jej viděti umíratí ve svaté kajicnosti a oddanosti do vůle Boží.

Tak štědrou odplatitelkyní jest Panna Maria i těm, kteří mimo modlitby sv. růžence málo aneb nic dobrého nečiní; jakých hojných milostí vyprosí ona od Boha těm, kteří co oudové bratrství nejen sv. růženec pozorně se modlí, ale i ve všech ctnostech křesťanských se cvičí a modlíce se sv. růženec svou modlitbu spojují se zbožnými modlitbami tisíců spoluúďů?

II.

Jestíť ale vícero spolků, či bratrstev, jejichž povinnosti a i výhody rozličné jsou, a sice: 1. Bratrstvo sv. růžence, zřízené již v 13. století a přehojnými odpustky obdařeno; 2. Věčný růženec*) a 3. **Živý růženec**, nejnovější to spolek růžencový, který v Čechách a na Moravě nejvíce a ze všech růžencových takřka jedině uveden jest.

1. Zaveden jest tento zbožný spolek roku 1825 od horlivých dvou kněží v Lionu (ve Francii) P. Frant. *Betemps-a* a P. Benedikta *Marduel-a*. Vidouce totiž, že horlivost v bratrstvu růžencovém za poslední doby mnoho zeslábla, našli lehký způsob, kterak by užitečná modlitba sv. růžence opět se povznesla. Patnáct osob spojí se v tom úmyslu, že denně jeden desátek růžence se vymodlí ke cti tajemství, které si losem buď vytáhli, aneb které jim dle pořádku jest určeno. Takto se vymodlí každodenně celý růženec od spolku oněch 15 osob, které dohromady jednu růži tvoří živého růžence a mezi sebou jednoho představeného neb představenou mají. „Živý růženec“ nazývá se ten spolek, proto že ony osoby, které mezi sebou 15 tajemství rozdělena mají a je denně rozjímají, takřka živý a činný obraz

*) O obou ponecháme si širší pojednání pro budoucí čísla.

pravého růžence představují. Jedenáct řečených růží činí keř růžový a 15 keřů činí zahrádku Marianských růží.

Podivuhodno jest rychlé rozšiřování té pobožnosti po všech krajích. V krátkém čase čítalo se spoluúďů kolem jednoho milionu, mezi nimiž i 15 biskupů, kteří mezi sebou 15tero tajemství měli rozdělené.

Svatý Otec Řehoř XVI. schválil ten spolek a mnohými odpustky obdařil přípisem svým od 27. ledna 1832 (Breve „*Benedicentes*“) kde mezi jiným tak krásně píše: „Neváhali jsme, pobožnost tak prospěšnou naší papežskou pravomocí a naším schválením potvrditi a ji udělením odpustků oslaviti; neboť jsme pamětlivi velkého dobrodiní, které celé katolické církvi se stalo, jakmile věřící lid počal modlitbou růžence mocnou přímluvu nejblahoslavenější Panny si vyprositi. — Jsme pevného přesvědčení, že jeden z nejprospěšnějších následků této modlitby ten bude, že se rozšíří modlitba, která tak velice se hodí, Bohorodičku ctíti způsobem nejdůstojnějším po všechny časy a na všech místech, a které spojením a souhlasem tak četných spoluúďů nová síla se dodá.“ — V přípisu ale na první rozšiřovatele svatého růžence (od 2. února 1832) praví sv. Otec: „Uprostřed hlubokých bolestí kterými nesnáze tohoto času naši duši tísní, nacházíme hojně útěchy v rozšiřování živého růžence zavedeného ke cti nejbahoslavenější Panny; dobrořečíme všemohoucímu Bohu, že sluhům Marie tu svatou myšlenku vnuknul, úctu její (Panny Marie), tak krátkou a lehkou modlitbou rozšiřovati. Proto spěcháme, zbožnému tomuto zřízení k nejšťastnějšímu výsledku dopomáhati, je naší vážností podporovati a pro spoluúdy toho spolku nebeské poklady odpustků otevřítí.“ — Pak dále: „Pokračujte tedy, milovaní synové! všech sil vynakládati k tomu, aby úcta nejbahoslavenější Panny a Bohorodičky všude se rozšířila; posilňujz nás ona sladká a potěšující myšlénka, že pod její ochranou a jí vedeni jsoucne žádného pádu obávati se nemusíme.“

Tato slova viditelné hlavy církve by mohla dostačiti, v nás vzbuditi k řečené modlitbě sv. růžence úctu a zálibení v ní. Jak zpozdíle soudí oni, kteří jak na každé bratrstvo katolické vůbec, tak zvlášť na tuto pobožnost jaksi pohrdavě pohlíží a ji za něco malicherného považují! — Ti by měli raději pohlednouti na nesečíslné množství dobrých účinků, jakých ta pobožnost ve Francii a v celém katolickém světě již přinesla a dosud přináší.

(Pokračování příště.)

Božský učitel poučuje žáka svého, že při všem k nebi pohlížeti má.

Kristus: Jestliže jsi pozorně četl, co učenníci moji o mne napsali, poznal jsi zajisté, že jsem častěji očí svých k nebi pozdvíhoval?

Žák: Ano! Svatý Marek vypravuje o Tobě, že když jsi chtěl hluchého a němého uzdraviti jsi vzešel k nebi, a svatý Jan též o Tobě praví, že když jsi chtěl Lazara mrtvého vykřísiti, jsi pozdvihl očí vzhůru.

Kristus: A proč jsem to činíval, co myslíš?

Žák: Doufám, že ze žádné jiné příčiny, leč abys nás poučil, že my často očí svých k nebesům pozdvíhovati máme; neboť an Ty, co pravý Syn Boží, vždy

v Otci jsi a Otec Tvůj v Tobě neměl jsi zapotřebí očí vzhůru k Otci svému pozdvihovati.

Kristus: Ano, pozdvihoval jsem očí svých k nebi proto, abyste vy, žáci moji, to vždy činívali, což vám zajisté převeliký užitek přinese; nesmíš však se domnívati, že jen pozdvižení tělesných očí vzhůru k oblakům neb k hvězdám žádám; neboť pozdvižení očí má býti toliko obrazem pozdvižení mysle k nebi, jak tebe k tomu i církev má povzbuzuje ana volává: „*Sursum corda*“ to jest „Vzhůru srdce.“

Žák: A my na to odpovídáme: „*Habemus ad Dominum*“ to jest „Máme (pozdvižené srdce) k Pánu,“

Kristus: Tak ovšem odpovídá lid, ale musím ti říci, že mnohý když to praví, lže; neboť srdce jeho není ke mně obráceno, nýbrž po zemi se plazí, a pozemskými často i hříšnými věcmi se baví, což není v pořádku.

Žák: Pane! Měj s námi útrpnost, neboť jsme bídní a slabí zeměplazové.

Kristus: Já znám dobře vaši slabost, proto ale máte ke mně nábožně s církví svatou volati: A bys mysl naši k nebeským žádostem pozdvihnouti ráčil, Té prosíme uslyš nás.“

Žák: To chceme vždy činiti; když však budeme očí svých, čili vlastně mysl svou k nebi pozdvihovati, jaký užitek nám to přinese?

Kristus: Budete-li při všem oči čili mysl svou k nebi pozdvihovati, stanete tak se v pravdě moudrými a opatrnými a i zde na světě v pravdě spokojenými a šťastnými.

Žák: To všechno posud dobře nenahlížím; nechtěl bys Pane! mi to lépe vysvětliti?

Kristus: Srdečně rád, neboť jsem tvým učitelem a ty můj žákem. Řekni mi však, koho jmenuješ v pravdě moudrým neb opatrným?

Žák: Myslím, že moudrými jsou lidé velmi učení a zkušení, ve všech vědách vycvičení, když mnoho škol s dobrým prospěchem vystudovali. . .

Kristus: Mýlíš se velmi; neboť moudrým může býti učený i neučený, studovaný i nestudovaný, ano může se státi, že učený bývá nemoudrý, kdežto neučený bývá moudrým; neboť moudrost a učenost není jedno.

Žák: Kdo tedy jest v pravdě moudrým?

Kristus: V pravdě moudrý jest ten, který zná svůj pravý cíl a ty nejvhodnější prostředky k dosažení toho cíle, a který také vždy nejvhodnějších prostředků k dosažení svého cíle užívá. Rozumíš tomu?

Žák: Zdá se mi, že jsem to pochopil.

Kristus: Nuže řekni mi, co se všechno od moudrého žádá?

Žák: Od moudrého se přede vším žádá, aby svůj cíl poznal, čili aby věděl, co dosáhnouti má neb co dosáhnouti chce; potom musí moudrý také znáti to, jak by nejlépe a nejsnáze dosáhl, co dosáhnouti chce, čili on musí znáti nejvhodnější prostředky k dosažení svého cíle, a konečně musí těch prostředků, které za nejvhodnější poznal, také užívati, aby v skutku k cíli svému přišel čili aby dosáhl, co dosáhnouti má. Dobře tak?

Kristus: Dobře! Řekni mi nyní, který jest pravý cíl každého člověka?

Žák: Pravý cíl každého člověka jest nebe; neboť do nebe každý přijíti chce, tam chce každý věčně žíti a dobře se míti.

Kristus: Tak jest; a jakých prostředků musí užívati, čili co musí činiti, kdo se chce do nebe dostatí?

Žák: Tomu mne poučuje Apoštol Tvůj, an praví: „Kdo chce milovati život a viděti dobré dny, což, jak myslím, znamená, kdo chce v životě věčném blaženost požívat, odchyl se od zlého a čin dobré.“

Kristus: Nyní snadno řekneš, kdo jest v pravdě moudrým, totiž ?

Žák: V pravdě moudrým jest, kdo chce se do nebe dostatí a proto zlého (hříchu) se vystříhá a dobré činí.

Kristus: Tak jest! A tomu všemu učí člověka časté pohlížení k nebi; neboť častým pohlížením k nebi naučí se člověk nebe znáti a po něm toužiti a bude též povzbuzen hříchu se vystříhati a dobré konati, zkrátka, on se v pravdě moudrým stane. Aneb snad si myslíš, že by i bez častého pohlížení k nebi člověk přece v pravdě moudrým byti mohl?

Žák: Sotvá; neboť přísloví praví: Z očí, z mysle; t. j. co člověk častěji nevidívá, na to snadno zapomíná; kdyby tedy člověk častěji na nebe se nedíval, mysl svou k nebi nepozdvihoval, snadno by na nebe zapomenul, a kdo by na svůj cíl zapomenul, jistě již by moudrým nebyl.

Kristus: Však nejen že nezapomene na svůj pravý cíl, kdo často k nebi pohlíží, ale takový i snadno všecko vábení k hříchu přemůže; neboť kterak vábívá lidi nejvíce hřích?

Žák: Hřích vábívá nejvíce lidi, když jim slibuje buď nějaký zisk, neb rozkoše neb slávu; neboť lidé hřešívají buď aby něco získali, neb aby si rozkoš spůsobili, aneb aby se oslavili.

Kristus: Kdo na nebe často pohlíží, snadno všecko to vábení hříchu přemůže, neboť on pozná, že všecko, co by hříchem zde získati mohl, jen nic není, tak že kdyby i celý svět hříchem získal, mu to nic nespomůže, když nebe ztratí; on ví, že svět jen tvor Boží jest, v nebi však bude míti samého stvořitele; on ví, že na světě jen marnost a klam jest, v nebi však věčná skutečnost; proto nedá nebe za žádný zisk, jaký mu hřích zde slibuje.

Žák: To rád uznávám, neboť vím, že kdo zná cenu nějakého drahého kamene, také kamen ten nedá za nějaký obyčejný kamen z cesty; podobně kdo zná cenu nebe, nedá ho za kousek země neb za nějaký maruý zisk.

Kristus: Kdo často k nebi hledí, nedá se také hříchem svéstí, když by mu hřích zde rozličné rozkoše sliboval; neb on ví, že v nebi, zavrhneli zde hřích, bude míti radosti věčné a tak veliké, že se žádné pozemské radosti k nim ani přirovnati nedají, an všechny rozkoše pozemské proti radostem nebeským jen trápení a bolesti jsou.

Žák: I to uznávám, že by musel býti člověk velmi pošetilým a nemoudrým, kdyby za krátkou a malou radost vzdal se radosti neskončeně větší a věčně trvající; to by mohl jen ten, který na onu převelikou radost z cela zapomenul; na radost nebeskou může však jen ten zapomenouti, který očí svých k ní nikdy nepozdvihuje; pochopuji tedy, že jen ten může k hříchu rozkošemi přilákán býti, kdo k nebi očí svých nepozdvihuje a tak na radosti nebeské z cela zapomíná.

Kristus: Toho, který k nebi často očí svých pozdvihuje nesvede hřích ani, když by mu všecku slávu celého světa přisliboval; neboť kdo na nebe patří, pozná, že všecka sláva zemská jen, bublina mydlinová jest, přirovná-li se slávě nebeské; a jako žádný rozumný takové bubliny mydlinové za drahé peníze si nekupuje, podobně nevzdá se žádný rozumný nebeské slávy, aby si nějakou slávu na zemi zopatiřil; jen ten může se nechat slávou světskou omámiti, který očí svých k nebi

nepozdvihuje a slávu nebeskou nezná. — Nuže přesvědčils se již, že kdo k nebi pohlíží, nemůže hřešiti?

Žák : Ano, kdo k nebi hledí, toho nesvede k hříchu ani slibování zisku neb bohatství, ani ukazování rozkoší ani podávání slávy světské, neboť takový ví, že všecko to proti nebi nic není. Kdo k nebi hledí, jistě přemůže všeliké vábení k hříchu, takový nebude hřešiti. —

Kristus : Kdo k nebi hledí nejen že nebude hřešiti, ale on bude ochotně a rád dobré konati; neboť řekni mi, kdy konává člověk rád i obtížnou práci?

Žák : Když ví, že za práci tu dobře zaplacen a odměněn bude.

Kristus : Tak jest, pohled na odměnu a na mzdu dodává vždy člověku chuti ku práci a odnímá všelikou nechuť k ní. Nemá však křesťan za své dobré skutky žádné mzdy, žádné odměny slíbené?

Žák : Jistě; neboť Tys sám učenníkům svým pravil: „Radujte se a veselte se, odplata vaše hojná jest v nebesích:“ a také jsi jim slíbil, že „stokrát více vezmou a životem věčným vládnouti budou.“

Kristus : Může tedy někomu těžkým býti konání dobrého, za které odplatu hojnou, odplatu stonásobnou vezme, když na odměnu tu pamatuje?

Žák : Doufám, že kdo na odplatu v nebi pamatuje, zapomene na všechny obtížnosti, s kterými konání dobrého spojeno jest a ochotně vykoná i nejtěžší dobré.

Kristus : Kdo se hřícbu vystříhá a dobré ochotně koná, kráčí nejjistější cestou k svému spasení, k svému pravému cíli; jest v pravdě moudrým.

Žák : Takovým se stal ale častým pohlížením k nebi; jsem tedy již nyní úplně přesvědčen, že časté pohlížení k nebi čili pamatování na nebe nás v pravdě moudrými zde činí.

Kristus : Časté pohlížení k nebi činí lidi nejen moudrými ale i na zemi spokojenými a šťastnými; neboť častý pohled k nebi opatří člověka vším, co ho spokojeným činí, a odstraní od něho, co by ho nespokojeným učinilo.

Žák : A co činí člověka spokojeným?

Kristus : Spokojeným činí člověka onen pravý pokoj, který já služebníkům svým uděluji a který jim svět dáti nemůže; takový pokoj ale uděluji jen těm, kteří srdce své očistili od světských žádostí a mysl svou k nebeským žádostem obrátili; neboť člověk, jehož oči jen k pozemským věcem obráceny jsou, takového pokoje v srdci svém nepoživá, nebývá nikdy spokojeným. —

Žák : Jak ale, nemůže také bohatství zdraví a sláva světská člověka spokojeným učiniti? mi se zdá, že člověk bohatý, zdravý a ctěný může zde spokojeným býti.

Kristus : Ani bohatství ani zdraví ani sláva světská neučiní člověka spokojeným, sice by museli všichni boháči, zdraví a ctění spokojenými býti, což předc zřídka kdy bývá, an srdce jejich všelikými náruživostmi a žádostmi znepokojováno bývá; neboť boháč chce míti ještě více a mrzívá se pro dost nepatrnou škodu, které se žádný vyhnouti nemůže; zdravý chce všeliké pohodlí a rozkoše si opatřiti, a nespokojuje se se svým zdravím, ho si ani nevšímá; a ctěný touží vždy ještě po větší cti, a vidívá se brzy od toho brzy zase od onoho uraženým; nemohou tedy tací lidé spokojenými nazváni býti.

Žák : Může-li ale také člověk chudobný, nemocný a opovržený spokojeným býti? To se mi zdá nemožno.

Kristus: A proč by nemohl i takový spokojeným býti? — Je-li v tom trpělivý a odevzdaný do vůle Boží, jistě i při své chudobě a v nemoci a opovrženosti požívá pravý pokoj duše, jest spokojeným.

Žák: Co ale učiní takového ubožáka odevzdaným do vůle Boží?

Kristus: To způsobí v něm častý pohled k nebi, kde jeho nejmoudřejší a nejlaskavější Otec přebývá a vším, co na nebi i na zemi jest, vládne; neboť kdo při všem k nebi hledí a si připomíná, že Otec nebeský nejmoudřejší jest a co takový nejlépe ví, jak by nás vésti a jak by nás řídit měl, abychom k spasení přišli, a že on i nejlaskavější Otec náš jest, který by jistě nás po cestě trnové, po cestě křížů a protivenství nevedl, kdyby nám to potřebno nebylo, ten bude zajisté spokojený se řízením Otce nebeského, on se ve všem Otci svému nebeskému podrobí, a bude v chudobě, v nemoci i v opovržení spokojeným.

Žák: Proč ale jest na zemi tak málo spokojených lidí?

Kristus: Proto že mnozí místo by se nechali Otcem nejmoudřejším a nejlaskavějším vládnouti, ráději nechají se vládnouti a řídit nepořádnou žádostí po statečích neb po rozkošech neb po slávě světské, a dokud tyto žádosti člověkem vládnou, nemůže se spokojenost v srdci jeho usaditi.

Žák: Kterak však jest nám možno tyto žádosti, které nedají spokojenosti do srdce našeho vstoupiti, odstraniti?

Kristus: Nejsnáze zapudí tyto žádosti, tyto rušitele spokojenosti, častý pohled k nebi; neboť čím častěji člověk k nebi hledí a tam ony převeliké poklady pozoruje, tím více se mu oškliví pozemské a klamné statky; čím více hledě k nebi po radostech nebeských zatouží, tím vítanější budou jemu zde všeliké kříže a protivenství, kterými si radosti nebeské zasloužiti může; čím bedlivěji hledě k nebi pozoruje slávu nebeskou, tím více pozná ničemnost všeliké slávy pozemské; proto k nebi hledě po nebi touží, zbaven bude všeliké nepořádné žádosti po pozemských statečích po rozkošech neb po světské slávě, a bude rád pro odměnu v nebesích na zemi chudobu, bolesti i opovržení snášeti, on bude i v chudobě i v nemoci i v opovržení na zemi předce spokojeným.

Žák: Děkuji Tobě Pane, že jsi mne tak laskavě poučil o tom, co mne zde moudrého a spokojeného učiniti může; chci na to pamatovati a při všem počínání a při všech prácech svých vždy k nebi hleděti, abych vždy nebe, co svůj pravý a poslední cíl před očima svýma měl a k němu vždy krácel, a abych pohledem k nebi všecky své nepořádné žádosti v sobě udusil.

Kristus: To jestli učiníš budeš v pravdě moudrým a spokojeným, a mimo toho tebe ujišťuji, že tě co svého dobrého žáka také upřímně milovati budu, a pak tě po přestálé zkoušce k sobě do nebe přijmu.

1. Maria uzdravení nemocných.

Rok 1866tý navždy zůstane pamětným, obzvláště ale Čechům a Moravanům. Neboť válka rakousko-pruská nejvíce zastihla Čechy a Moravu, vysála nejjarejší jejich síly, uvrhla na dlouhé časy mnohou rodinu v bídu a nouzi. I obyčejní společníci každé války — hlad a mor navzájem zúřili v Čechách a Moravě. Přes 200000 lidí obětováno těmto třem ranám člověčenstva. Než pamětným jest tento rok i

radostnou, potěšitelnou, blahou událostí. Kdežto na hranicích Slezkých a v středu země hučela střelba válečná a mnohá matka hořce oplakávala svého syna, ukazoval se na Saských hranicích Bůh dobrotivým těm, jenž jej milují. Na přímluvu Marie Panny uzdraveno tu zázračně mnoho neduživců, jimž pomoc lidská nedávala více naděje na uzdravení a tak potvrzen výrok Pána, že ruka Páně není posud skrácena. Řadu těch zázračných uzdravení otvírá událost Filipšdorfská od 13. ledna 1866 při zjevení se Marie Panny jedné dlouhá leta trpící panně Marii Kade-ové. Náš věk není sice ochoten věřiti událostem nadpřirozeným — čemu člověk nechce, snadno nevěří — ale nám se nejedná o to, abychom dokázali, bylo-li uzdravení Marie Kade-ové zázrakem čili nic. My jen podáme skutek věrnými svědky stvrzený — z něhož svět souditi může, byl-li učiněn podle zákonů přirozených neb nadpřirozených. Úsudek tedy se ponechá čtenáři. Věrný a bohabojný křesťan v něm nalezne více, než přirozený běh věcí, nevěřící pak nechť popírá jako slepý bytlost slunce. Jak se tedy to uzdravení událo?*)

1. Filipšdorf a místo události. Povaha Marie Kade-ové.

Ves Filipšdorf, kde se 13. ledna 1866 Maria P. zjevila, patří k farnosti Georgswaldské. Leží na samé hranici Saské asi hodinu od Rumburgu, čítá okolo 110 příbytků s 1000 obyvatelů nazvíce tkalců a jest horami tak uzavřena, že až do r. 1866 jen nejbližšímu okolí známa byla. Nikdo netušil, že ta víska, v horách zastrčená, stane se památnou.

Domek, kde se první zázrak stal, jest velmi chatrný a neuhledný. Stojí nejbliže k hranicím Saským a označen jest vysokou hruškou právě před okny stojící. Jediná temná světnice s nízkými okny — kde obyčejně stály 3 stavy, sloužila za obydlí a modlitebnu chudobným toho domku obyvatelům. Úzká, tmavá komora, malý chlev a přistavená stodola byly ostatní prostory. Vše přikryto došky. Do světnice prolomeny z venku teprv později nové dveře a z komory učiněna světnička. Chatrný to domek ale přec Bohu milý a Královně nebes vyvolený. Před Bohem, Nejvyšším, jest veliké tohoto světa malé a nízké a čím pohrdá svět, vyvyšuje Bůh.

V tomto příbytku bydlela Maria Majdalena, dcera † Josefa Kade, tkalce, narozená 5. června 1835. Od rodičů svých nabyta dobrého a zbožného vychování a od tamějšího učitele užitečného a dobrého vycvičení ve vědách vesničanům potřebných. Naučila se dobře čísti a psáti. Chovala se dle svědectví svých učitelů vždy vzorně. Až do 19. roku stáří svého jsouc úplně zdráva pracovala buď za stavem neb obstarávala domácí práce. Když otec jí zemřel, zůstala v rodinném bytu u svého bratra, jemuž chalupa dedictvím připadla. Matku ztratila r. 1861. Byla nyní odkázána jedině na svého bratra, jenž ji laskavě vždy u sebe choval. Po 19. roce objevily se u ní následkem prudkého leknutí všelijaké neduhy; zvlášt křeče, jež tak ji svíraly, že na několik hodin až sebevědomí zbavena bývala. Později často onemocněla těžce tak, že zaopatřena býti musela. Všechny tyto neduhy snášela trpělivě a oddaně -- dle svědectví jejich příbuzných. Maria Kade-ova vždy milovala tichost a samotu, vzdalovala se marných rozprav a velkých společností, sedávala ráda doma u své práce neb knihy, ráda navštěvovala služby Boží, přijímala v 6 neb 8 nedělích sv. svátosti a byla zvlášt citelkyni Bohorodičky Marie Panny. Byla střídma vždy,

*) Zprávu tuto vyjímáme z obsírnější o tom knížky vp. P. Fr. Storch-a kaplana farnosti Georgswaldské.

masitých pokrmů dlouhá leta ani neokusíc. stědrá k nuzným a až mnoho pracovitá. Nikdy nejevila náchylnosti k blouznění, pobožnůstkářství neb přepjatosti aniž svéhlavosti k zpovědníku svému, jako mnohé na pohled zbožné duše. Vždy byla pokorná; ba i nyní, kdy Bůh veliké jí věci učinil, nevynáší se aniž se čím chlubí za vše děkujíc Bohu, jemuž jedině patří čest a chvála. Nezná zdvořilosti světských a proto jeví se zevně tak, jak uvnitř skutečně jest — prostnou a světským dechem posud nenakaženou. Podivu hodná jest její nezištnost; darů nepřijímá, které jí lidé z vděčnosti podávají a jeli někdy přinucena vzíti nějaký obrázek neb modlitbičku — hned ví, komu by to rozdala. Její pravdomluvnost a láska k spravedlnosti jest všeobecně uznána. Proto nemůže býti ani řeči o jakémsi přetvařování se neb lichém udání oné podivu hodné události, o níž pojednávati chceme. Takovýto charakter, jaký má Maria Kade, nemůže lháti a jest dostatečným důkazem pravdivosti jejich všech výroků.

V roce 1864 odstěhovala se Marie Kade-ova k rodině Kindrmanové — v téže vsi bydlící — ana neměla dosti místa u bratra svého. Zde našla u třech tichých a nábožných sester tiché místo pro svou tichou a útlou dušinku a přátelské ošetřování v nemoci, která jí na lože uvrhla a po 3 měsíce svírala tak, že již sv. svátostmi zaopatřena býti musela. Toho času neustále cítila v levici ostrou bolest, kterážto trvala až do prosince r. 1864. V prosinci r. 1864 a v lednu r. 1865 bylo jí lépe, avšak v únoru objevila se tato bolest opět vně i zevně. Tu naskákaly jí na levé ruce a na prsou malé puchýře, které se neustále provalovaly, strupy tvořily, zas se zacelovaly a opět nové naskakovaly. Ze stydlivosti nevyznala se hned svému lékaři Ulbrichovi až teprv hodně bylo zlo rozšířeno. Ulbrich páčil, vytlačovat, hojil — nic naplat. Stav její byl horší a horší. V máji předepsány jí lázně vlažné v Georgswaldu. Tu omdlela a donešena odtud do nemocnice, kde teprv po několika dnech k sobě úplně přišla. Zotavivši se poněkud navrátila se domů.

K bolestem tělesným brzo přidružila se i bolest duševní. Jistá posud neznámá osoba posílala na její příbuzné a známé psaní plné hanebných pomluv a osočování. Marie nemohla se upamatovati, že by kdy koho byla urazila a této nešlechtnosti zasloužila. I snášela to trpělivě ani o vypátrání osoby, která ta psaní rozšiřovala, se nestarajíc. Konečně odvolala ona tajná podlá osoba své pomluvy písemně a prosila snažně za odpuštění.

Vyrážka, o níž jsem byl již se zmínil, rostla více a více. Maria poradila se také s jedním saským lékařem, jenž jí ale žádné naděje na vyhojení nedával. V listopadu položila se docela, ana byla pro přílišné bolesti seslábla. V prosinci dala se dovésti k svému bratrovi. Zde potřebovala a obdržela té nejlepší péče. Sama více vstáti nemohla, jedla málo a spala špatně ano mnohé noci zcela nic. Lékař jí navštěvoval několikráte týdně a vyjádřil se, že její nemoc jest nezhojitelná.

2. Vidění a zákeřné uzdravení Marie.

Čtvrtého ledna 1866 navštívil nemocnou Majdalenu její zpovědník, našel ji velmi slabou. Sotva jí bylo rozuměti, když mluvila. Vředy a ošklivá vyrážka rozšířily se skoro po celém těle a vydávaly velmi nepříjemný zápach. Dvanáctý leden, jenž byl pro Marii nejbolestnější, tak že sama se přiznala svému lékaři, že nemůže více snášeti ty ohromné bolesti. Po celý den vzdychala ve svých bolestech,

musela od svého bratra často s postele býti pozdvížena jakož i v noci o 12. hodinách, při čemž vždy při ukládání do postele omdlela. Bratr opustil nyní sestru a zanechal ošetřování její Veronice Kindermannové, která se byla nabízela k tomu. K druhé hodině prosila Kade Veroniku, aby ji pokropila svíce vodou, s ní aby se pomodlila modlitbu sv. Bernarda: „Pomni o nejdobrotivější Pannò“ a pravila potom velmi slabým hlasem: Bůh mi více neuloží, než snéstí mohu a když nouze největší, Bůh jest s pomocí svou nejbližší.“ Na to prosila Veroniku, aby šla spat, což tato učinila a se položila na lavici vedle nemocné s hlavou na polštář té postele, na níž Marie ležela. Brzo usnula. K třetí hodině ráno přišel do světnice jeden na půdě spící dělník, aby se podíval na hodiny, an časné chtěl jíti do fabriky a slyšel nemocnou nevýslovně vzdychati. Veronika procitla. Marie ji ale upokojila, že to je známý dělník, jenž chce vědět, jak jest dlouho. Veronika usnula opět. Nemocná ale nespala, byla při úplném sebevědomí, jakž přísahou ztvrdila. Vedle postele na stěně visící obraz bolestné Matky Boží byl pro ni i v této noci velikou útěchou a mnohý vzdech vystupoval z jejího souženého srdce k tomuto obrazu.

Tu najednou — k 4té hodině ranní 13. ledna v sobotu — nastala v světnici, temnou lampičkou osvícené, jasnost a zvlášť blízko postele zář jako za nejjasnějšího dne, tak že nemocná svou spící přítelkyni proto vzbudila řkouc: „Vstaň a viz jak jasno jest ve světnici.“ V tom viděla Marie u pravé dolejší pelestě u nohou velikou, zářící, zcela v jasnobílý plášť zahalenou postavu ženskou, s tváří zářící jako slunce a s korunou zlatožlutě se třpící na hlavě (ruce a nohy neviděla) a tu přepadlo nemocnou chvění a třesení se tak, že ji Veronika, jenž o tom ničehož nevěděla, sotva v posteli mohla udržeti, při čemž ji nemocná prosila: „Klekni přec, což jí nevidíš státi?“ Toho ale Veronika neučinila, ana ničehož nepozorovala majíc jen za to, že snad vstoupilo horko do hlavy nemocné. Zář ale, která od postavy, za Pannu Marii od nemocné držané vycházela, byla tak veliká, tak oslňující, že si musela oči zastříti; Veronika, domnívající se, že jest Marie v zimničné fantasii, chtěla jí ruce z obličejů stáhnouti, co tato po celém těle se třesouc také připustila a sepnouce ruce zvolala: „Velebiž duše má Hospodina a duch můj plesej v Bohu, Spasiteli mém“, po kterýchžto slověch ona jasná postava Marie Panny k ní s nadmíru líbezným i nevýslovně příjemným hlasem tato slova řekla: „Mé dítě, od této chvíle se uzdravš“, načež zmizela a s ní jasnost v pokoji. Dle výroku nemocné trvalo toto zjevení asi tak dlouho, co by bylo zapotřebí k vypravování této události. Pak se Marie ič ještě se třesouc Magnifikat domodlila. Vše to ztvrdila přísahou. Od té doby necítila více bolesti ani v boku ani jinde v těle a dala po několika minutách svého bratra a švagrovou zbuditi. Když tito vstoupili do světnice pravila Marie s radostným hlasem: „Jsem uzdravena, jsem uzdravena, — ona mě to učinila.“ Nad tím ižasl bratr její a myslil zprvu, že fantasiruje; divil se silnému hlasu jejímu, s jakým byla ta slova pronesla, kdežto dříve ani hlasitě mluviti nemohla. . . Marie vidouc pochybnost tuto v oku jeho, dala si přinéstí svíčku k posteli, odkryla svůj bok, odňala flastr ze svých vředů a dala je Veronice řkouc: Vezmi je s sebou k vodě, a ukazovala přítomným ty mnohé nyní zhojené, čerstvě zacelené, ani té nejmenší lolesti aneb puch nezpůsobující rány, které z prvější veliké rozsáhlosti ještě jen malinké místečko zůstavily, kteréžto místo za pár dní se také docela zahojilo. Tu pojalo ovšem okolostojící užasnutí, zvlášť když jim Marie vše obšírně vypravovala. Ponodlivší se, vstala s postele a procházela se po světnici. Od té hodiny cítila se zdravou, čerstvou na těle i na duši a všechny bolesti zmizely. Mnozí, jenž

ji večer těžce nemocnou viděli nemohli se dosti vynadivit této proměně. Již 13. ledna k večeru chtěla uzdravená mýti podlahu — od 15. pomáhala v domácnosti jako jindy. Nikdy — jak se vyjádřila — nebyla tak zdravou a čerstvou, jako nyní. V neděli 19. ledna chtěla jíti již do kostela, avšak uposlechla svých známých, jenž jí radili, aby ještě zůstala doma.

3. Událost tato přichází ve známost.

Již 13. ledna odpoledne dověděl se dr. Ulbrich o této zázračné události a 14. Marii navštívil. Jak mile vstoupil do světnice, spěchala mu Marie na proti a podavši mu sesli pravila na otázku jak se jí vede :

Jsem zcela čerstvá a zdravá.“ Lékař ohledal její bývalé rány a hle, všechny našel zacelený. „Tof jest veliký zázrak, jonž mi zůstane dokud živ budu pohádkou“ zvolal a odešel. Ten den navštívilo množství známých a okolních osadníků dům Kade-*ho* a s podivením pohlíželi na uzdravenou. 15. ledna již Marii našel tamnější kněz sedící za stavem veselou a spokojenou. Že toto náhlé uzdravení vyšší než obyčejnou lidskou pomocí se diti muselo, vyjádřil se dr. Ulbrich nejen Pateru Storchovi, zповědнику Marie Kade-ové, nýbrž i mnohým sousedům Georgswaldským. 18. ledna byla Marie povolána k děkanu a vikaři Šubertovi, kde celý běh věci jasně a nelíčeně vypravovala a i přísahou ztvrditi chtěla, pakli by to ke cti Boží bylo. 20. ledna sloužil pan děkan slavnou mši sv. na poděkování za obdržené uzdravení, kteroužto 19. byl slavně ohlásil osadníkům. Ač kostel jest dost prostorný a slavnost ta byla všedního dne, byl kostel naplněn tak, jako za nejvyšší svátky. Maria vyzpovídavši se přijala slzíc nejsvětější Svátost.

4. Následky tohoto uzdravení. Oslovení důstojného pana vikáře na „Hromice“ přítomných poutníků. Co se o tom soudilo u veřejnosti.

Již během prvního téhodnu po uzdravení rozšířila se zpráva o této podivuhodné události i v sousedních farnostech. Ihned hrnuli se lidé ze všech stran k Marii, aby z úst jejich se přesvědčili o pravdivosti té zprávy, tak že Maria samým vypravováním někdy až ochraptila. 2. února promluvil zpravce duchovní o té věci po svém kázání k svým osadníkům takto: „Nedávno byli jsne zprávou o zázračném uzdravení dlouho nemocné ctitelkyně Matky bolestné překvapení. Pověst o tom daleko široko již rozšířena. Jest mnoho mezi vámi, snad všckni, jenž máte důkazy věřiti ve všemohoucí ruku Páně, která nikdy není zkrácena neb málo-mocná, a v laskavé prostřednictví nejblahoslavenější Matky a Potěšitelkyně zarmoucených. Zůstaňte při svém nabytém a nanejvýš potěšitelném přesvědčení. Jsouť ale také mezi vámi mnozí pochybující, jenž až posud jsou na rozpacích, co mají věřiti a co mají za blud považovati. Tyto pochybující napomínám v Pánu skromně očekávati, co vyšší komise ohledně onoho zázračného uzdravení řekne usoudí a ujistí. Nebudtež lehkomyšlnými rouhači a posmívači — neboť se jedná o čest Boží a Marie Panny, kterou nikdo bez trestu uraziti nesměl. Proto napomínám s pastýřskou láskou a sdílností pro vaše blaho: Neprohřešujte se v tomto ohlelu a buďte šetrni; jinak bych se obávati musil, že vás a vaše rodiny aneb vaše ostatní poměry těžce ruka Páně by mohla stihnouti. Dejž Bůh, aby tato kratěká slova, která vám kladu na srdce, k jeho oslavení sloužila, lásku k Marii, Potěšitelkyni zarmoucených ve vás rozmnožila a k vzrůstu vašich křesťanských ctností, k vašemu spasení přispívala.“

Kdyby se všechna srdce křesťanská ve svých náhledech a všechna ústa křesťanská ve svých řečech podle těchto několika slov řídila — nebylo by mnohého pohoršlivého smýšlení a mluvení. Drobet skroinnosti posud neublížilo nikomu ale právě tato ctnost schází hloupé i hrdé nevěře. Činí-li víra srdce lidská pokornými a sice tím více, čím rozumnější, pevnější, utvrzenější jest, činí nevěra pyšnými a hrdými a chce všude nadvládati nad nevědomými a prostými duchy. Tak snažila se i zde podezříváním, obviňováním a předhůzkami bojovati proti těm, jenž Filipsdorfské události Božské ceny připisovali. Tak zvaní „osvícení“ 19. století spílali kněžstvu hlupáků a lékaři uzdravené jediné připisovali vědomost a inteligenci.

Dr. Ulbrich byl konečně vyzván o tomto zázračném uzdravení dáti světlost a své mínění, což i v časopise „Oberlausitzer Dorfzeitung“ učinil. Píše tam takto: „Hlavní nemoc Marie Kade-ové byla velmi zřídka přicházející vyrážka (*Pemphigus*) — kteráž není absolutně nezhojitelná aniž jaká operace jest radná. Z jistých příčin jsem této vyrážky po 2—3 neděle před zahájením neviděl, našel jsem ale 14. ledna ještě as tolar velikou ránu, jejížto zacelení normálním způsobem se dělo. — Co se ostatního stavu choroby týče, byla to hysterie.“

Co zde veřejnosti podal, srovnává se úplně s předešlými jeho náhledy a výroky strany té věci. — Na to píše jeden osvícenec v „Reichenberger Zeitung“ toto: „tento zázrak jest dnešní vědomosti v přírodě nevysvětlený, proto nemožný.“ A potom vyjždí si na úřední podání vikariátní, které již dříve se uveřejnilo, následovně: „Marie Kade-ova měla nepochybně sen a následkem pocitu lepšího zdraví a přeluzování fantasie měla je za skutečnost a sílu a veselost uzdravené může se mocnému účinku radosti, nadějně vyhlídce do budoucnosti připisovati a tím snad vzniklo v celém organismu jakési hojitelné rozčilení.“ Tu bych přál tomuto učenci podobnou nemoc a sen, jímž by ji zahnal. Na to odpověděl vikář Šubert velmi moudře a trefně: — nebylo prý slyšáno, aby podobnou halucinací stav tak bídně nemocné najednou mohl býti zjinačen a zlepšen a zvláště rány, aby se pouhou myšlenkou zachovaly. Z toho rozpředla se veliká hádka dílem mezi doktory dílem mezi úředníky a kněžstvem a věc se donesla k uším až místodržitelství. Uzdravení způsobilo v celé zemi velikou sensací a knězi Georgswaldští měli velmi nepříznivé postavení. Ustavičně docházely jich dotazy stran té věci a mnohé směšné a utrhačné poznámky o nich se světem roztrubovaly. Konečně sešla se komise 7. března 1866 v Georgswaldu. Předsedou byl výtečný muž Dr. bohosloví a kanovník Jan Řehák, protokolistou P. Knorr, svědky měšťanosta a radové téhož města.

Prvního dne četl o 7. hodině pan kanovník Řehák mši sv. a ke konci měl krátkou ale jádrnou řeč, z níž vyjímám toto: „Nejprve prosím vás zde shromážděné, abyste se modlili, aby všemohoucí Bůh vše k své cti a slávě obrátil a aby v nás dětinskou a slušnou důvěru v mocné orodování Královny nebes rozmnožil. Zapotřebí jest, abych krátce se zmínil o účelu mého vyslání. Jsem poslán, abych co se mezi vámi přihodilo jednoduše, svědomitě a věrně vyšetřil. Jsem jen poslán a nemám o ničem rozhodovati. Proto nesmím napřed úsudek nějaký vydati. Mám pátrati a prozkoumati všechno, aby duchovní úřad mohl své mínění podati a biskupskou mocí svůj výrok uveřejniti.“

Naše sv. církev nabyla v 19. století bojně zkušeností a chce, aby se zacházelo s takovými událostmi s největší opatrností a střídmostí a s úmyslem jen k cti Boží. Mnohým — ona žádá nejpřísnější důkazy a dává platnost jen odpovídajícím výrokům. Proto pravím, aby ti, jenž se budou vyslyšati, své řeči dobře

uvažovali, přitom na Boha myslili a jen pravdu mluvili. Každé přehánění, vylíčování a ozdobování neb zamlčení byla by urážkou cti Božské. Bůh jen pravdou bývá ctěn. — Budte ubezpečeni, že byla-li to vůle Boží ukázati zde svou moc, též dá pravdě svědectví a že přijde na jevo. Pochybujete-li kdo, budte laskavými ve svém úsudku. Vždyť se mu proto nesmí náboženství odříci. Naše víra zajisté nespočívá na jednotlivých událostech. — Bůh jest jediný všemohoucí neobmezený král a Pán světa. Vládne nade všemi věcmi. Ani vlas nepadne bez jeho vůle s hlavy. Nic se neděje bez jeho nařízení neb dopuštění. Jak za časů apoštolských jest i nyní všemocný a může svou mocjeviti až po dnes. Právě-li kdo, že zázraky tehdy byly potřebné, ptám se, kdo změřil moudrost Božskou a odváží se určití, co jest neskončené moudrosti přiměřeno? Nám jest jen užívati rozum ale nezapomínati také, že jest obmezen a vždy Bohu poddán. Že v pravé církvi Kristovy nikdy docela zázraky nepřestanou, sám Spasitel přislíbil. Tak se v církvi vždy děly zázraky, jak se Bohu líbilo. — Nejblahoslavenější Panna, na jejížto přimluvu Kristus první zázrak učinil, byla a jest útočiště křesťanů zvláště skličných. Doufám, že jest Matkou nejen nyní nýbrž že jí bude i v poslední hodině.“

Vlastní vyšetřování počalo hned ve faře a trvalo plněb osm dní (denně 8 až 10 hodin). Všickni, kteří byli vyslýcháni, potvrdili své výroky přísahou. Jednalo se velmi přísně a nanejvýš opatrně. Protokol obnášel 46 archů. 14. března ukončila komise svou práci a odjela zpět do Litoměřic.

6. Událostí Filippsdorfskou vzrůstala úcta k Panně Marii den co den více. Chalupa Kade-ova stala se místem poutnickým. Ode všech krajin hrnulo se sem množství lidí, aby viděli a slyšeli tu, které Maria Panna veliké věci učinila. Přišli sem lidé nejen chudí a bídní ale také bohatí a zdraví. První začasto nabyli úlevy a uzdravení a druzí potěšení a posilu ve víře. Příbytek milostný stal se brzo modlitebnou ozdobenou obrazy, věnci a okrasami všelikého druhu. Když Prusové táhli skrze Filippsdorf došel mnohý voják vyslyšení své prosby u Potěšitelkyně zarmoucených. Tu se stalo, že tamnější děkan obdržel od jisté paní z pruské provincie Braniborské 25 tolarů s prosbou, aby se tyto peníze věnovaly k výstavě chrámu Páně na místě, kde Marie Panna byla zjevila. Tato paní byla dlouho nemocná a zasnoubila se v tichosti Marii Panně Filippsdorfské a nabyla uzdravení. Na začátku června daroval jistý dobrodinec 4000 zlatých knězi Storchovi, aby chalupu a obvod její (as 1000 □^o) zakoupil „k službě Boží.“ Má se na tom místě vystavěti slušný chrám, jakmile duchovní vrchnost k tomu své svolení dá. Příspěvky přicházejí z blízka i z daleka a přicházejí hojné. Bůh dá, že během několika roků krásný se zde vybuduje dům Páně, aby sloužil na věčnou památku, že Hospodin tu vládl svou dobrotivou a mocnou rukou.

V příštím čísle „Školy“ vypravovati budu o zázračných uzdraveních, která se v roce 1866 dílem na místě „milostném“ dílem zbožnou důvěrou k němu i ve vzdálenosti udála. Kézby, milý čtenáři, v tobě oživila a posilnila víru ve vševládnoucí prozřetelnost Boží nad námi a roznítila lásku a úctu k nebeské Paní a Přimluvkyni, která jakožto uzdravení nemocných, útočiště hříšníků, potěšitelkyně zarmoucených a jakožto bolestná ale také milosrdná Matka ve Filippsdorfě se vzývá a ctí.

Spolkový Kalendář.

Říjen.

Ještě již po jnách, dobrotivý Bůh postaral se o výživu příčinlivého hospodáře. Nyní zbývá opět více času, aby křesťané o výživu svých nesmrtelných duší více se starali, některou prázdnou chvíli zbožnému rozjímání, modlitbě a prospěšnému čtení věnovali. Zajisté přemnozí to učiní, ačkolí svět o takových věcech, jako jest modlitba,

pobožnosti, přijímání svatých svátosti a získání odpustků, nerád slyší a naproti zbožným duším vždy několik vtipů pohotově má a nesměrně raduje se z toho, kdž poctivě křesťany do rozpaků přivésti může. „Všichni, kteří chtějí zbožně žít, musí mnou há proti nepříteli snáseti,“ předpovídá sv. apoštol Pavel. Vistý katolický farář při vojáckém mušketěři, jak to jeho úřad již přinášel, s důstojnými vojenskými zacházel. Jednou byl ve společnosti mezi jinými i s jedním důstojníkem lieutenantem (čti lajtnantem), který pro křesťansko-katolickou věru sebe za přelíš učeného a vznešeného měl a jak lidé z té čtvrti to ve zvyku mají, o všem, co jiným svaté a ctihodné jest, uštěpačně a s pojměchem mluvil: „Pane faráři,“ nahobil tentokrát, úplně na to počítaje, že velkého potlesku od přítomných se mu dostane, „Vy požíváte každodenně při mši celého Boha; Vy se stanete bezpochyby pomalu malým Bohem?“ — „Docela pravdivě!“ odvětil farář, aniž by se byl rozmýšlel. „A Vy, pane lieutenant, požíváte již po tolik let hovězí — volí maso; z Vás bude bezpochyby poznenáhla brzo celý vůl!“ — Všechobecný strhl se smích nad tímto „se stávajícím volkem“, který nejen tentokrát jako opatřený společnost opustil, ale i na delší čas za moudřejší to soudil, dřívějších svých soudruhů se straniti. — „Docela pravdivě!“ stávají se zbožní křesťané, kteří na modlitbách a svatých rozjímáních častěji s Bohem a Svatými se zabývají, poznenáhla též světejšími a strže milost Boží opravdu Božskými, an naproti nim oni, kteří raději darebnostmi, hřřením a nešlechetnostmi drahý čas marní a tak žijí, jako nerozumná zvířátka, toliko pro vezdejšek, žádného ohledu na svou nesmrtelnou duši neberouce, poznenáhla od zvířat ničím jiným se nelíší, než větší zlobou a větší chytrostí v upoložování svých náručivostí — a konečně věčným trestem, který na ně čeká. Protož, milý křesťane! stařejme se předně o dražší svou poslouch — o duši; „dlužníci jsme, ne tělu, abychme podle těla žiti byli. Nebo budete-li podle těla žiti, zemřete; pakli duchem skutky těla mrtviti budete, žiti budete,“ dí sv. apoštol Pavel v psaní svém k Římanům v kap. 8. veršů 12. a 13. Nebbjeime na úštěpky svěťáků; neb i oni poznají jednou, třebaž až na smrtelné posteli aneb dokonce teprve na věčnosti svou zpozditost, ale tenkrát bývá přecašto již pozdě. „Kdo se směje na posledy, směje se nejšip“ říká staré přísloví.

Ohledněme se, jaké zvláštní slavnosti a duchovní poklady na nás čekají v tomto měsíci. (Viz „Štolu“ roč. I. str. 246. atd.)

Předně prvo ní neděli jest slavnost **sv. ruzence**. Ne bez příčiny je hned na 1. stránce básně o sv. ruzenci a pak na str. 303 další pojednání o jeho původu. Obrat a přečti si to ještě jednou. Kterak ale tato slavnost povstala, která se vždy 1. neděli v říjnu obdvává, budeš jistě dychtiv takéž zvědět. Bylo to roku 1571, kdž mezi zvěřivými Turky a křesťany u *Lepanto* k bitvě na moři přišlo, kterou sultán *Selim II.* v tom úmyslu začal, aby celou Itálii šobě podmanil. Vraná moc křesťanů daleko je nerovnála oné Turků, a na vítězství nebylo bez pomoci Boží ani žádného pomyslení. Však loďstvo křesťanské bylo na přimluvu Panny Marie, jejíž ochraně se na radu papeže Pia V. odporučilo, že hrozícího nebezpečství záračným způsobem vytrženo a křesťanství bylo tím osvobozeno od jha neměrců, pod něhož jistě by bylo padlo. Kdž turecké loďstvo je objevilo, odporučili se vůdcové lodí křesťanských a všichni vojínové ochráně Bohorodičky. Znamení k bitvě bylo již dáno a vztyčen byl prapor, který papež vůdcům v Neapoli byl daroval. Wešle vlála korouhev s obrazem Ukřižovaného a byl to bojenné podívání, kdž celé vojsko na své tváře padlo a Trojjedinému se klánělo a Boha strže přimluvu Panny Marie o vítězství prosilo. Vite ale byl Turkům příznivý a proto měli křesťané všeho zlého se co obávati. Opětně ale utekli se k Panně

Marii, a hlel najednou proměnil se vstr a vál kouř křesťanské dělostřelby naproti Turkům. Důvěra křesťanů v Pannu Marii nebyla zklamána. Po 3 dni bylo sice bojováno se stejným vítězstvím; konečně ale ustoupili Turci blíž ku břehu. Křesťané nabýli více důvěry, odvážili se k druhému útoku na Turky, zabili vůdce Turkův Ali Bassu, vystoupili na lodi jejich, strhali pálměšic a vztyčili na jeho místo sv. kříž. Porážka Turků byla úplná; ztratili v krvavé té bitvě — 7. října 1571 — jedenatřicet tisíc mužů, 200 lodí a 50 tisíc křesťanských otroků bylo následkem tohoto krvavého vítězství z otroctví vysvobozeno. Právě ale v dobu bitvy trval papež Pius V. neustále na modlitbách a bojových slzi proléval před obličejem Božím, jako druhdy Mojžíš, kdž Izraelité bojovali. Veřejné modlitby byly přikázány, putování do Koreto a všeliké kajcnosti skutky, aby Boží milosrdenství bylo uproseno; tu bylo papežovi zázračným viděním oznámeno, že křesťané vítězí. Ihned otevřel okno svého bntu, padl na kolena svá a děkonal Bohu za popřané vítězství a Panně Marii, jsa úplně přesvědčen, že její přimluvou třeba to krvavé vítězství připisovati. Zároveň dozvěděl se tímže viděním, že ony veřejné modlitby bratrství sv. růžence, které se v celém křesťanstvu právě v čas bitvy, 7. října, konaly, velmi mnoho přispívaly k zjstání přimlavy Bohorodičky. Z té příčiny ustanovil papež Pius V. na ten den, 7. října, ob slavnost vděčnosti slavnost „Marie vltěžné“ — (*Maria de Victoria*), a později přeložil ji papež Řehoř XIII. na první neděli v říjnu, spejivo ji se slavností sv. růžence, a Klemens XI. uarřidil ji konečně pro všechny křesťany. — Tot tedy původ slavnosti dnešní. Panna Maria osvědčila se opět co pomocnice křesťanů v zhyvajících; nemáš i ty, milý čtenáři, ctěná čtenářko! příčinu, ji o něco prositi, o její mocnou přimlovu se ujimati? Nevíš-li ničeho, tož tě prosím já, pros u ní za mne a já budu opět za tvé potřeby ji vzhývati. Pros ji ale se srdcem čistým. Abyš k tomu tím jpsse pohnut byl, můžeš zjstati plnomocných odpuštěk ve všech bratrstvích sv. růžence, v bratrstvu nejbrazší Krve Páně a i ve sv. fflapuliři karmelit. — Dnes co na sv. slavnost Františka též plnomocné odpuštěk v III. řádu.

5. Sv. Placida, prvnlho to jáka (se sv. Maurem) sv. Otce Benedikta a prvnlho mněnníka téhož řádu.*) Plnomocné odpuštěk v bratrstvu nejsvětější Svátosti Benediktinském; v chrámech Benediktinských pro každého vděčícího po správně Boží; takéž na zbožné noffení křížů sv. Benedikta. — Dnes upomínka všech zemělských z třech řádů sv. Františka; plnomocné odpuštěk v III. řádu.

15. Sv. Terezie, plnomocné odpuštěk v bratrstvu sv. fflapuliře karmel. a blankyt., nejsv. Svátosti, a sv. Jojefa.

18. Slavnost posvěcení všech chrámů Páně. Co možno nejslavnějším způsobem světl se dnes zasvěcení chrámu Páně, vsse se v něm dnes stívá, všechny svíce na oltářích i ty po stěnách jsou dnes rozžaty, při odpoledních službách Božích nakaduje se každý oltář zvlášť — slovem má se nápodobniti ona velká slavnost při svěcení chrámu Jeruzalemského a co ještě více jest, zasvěcení nás samých na chrám Boha živého. „Zdali nevíte, že jste chrámem Ducha svatého?“ dí sv. Pavel v I. píaně ku Korintským. Možno, že jsou vsichni o tom přesvědčeni, nebo soudím-li dle nových částí a mnohých čistých věnečků a květin, kteří ti časníci a děvčiny zevnější ubranosti vnitřní duse čistoty naznačiti. Či soudíš jinak, milý čtenáři? Ba že, ozývá se vnitřní jakýsi hlas ve mne. Neb to dobré mínění, které bych o lidu při dopoledních službách Božích měl, proměnil se odpoledne docela v opácné, kdž ty milé živé chrámy Boží na vsi po-

*) Obřstný jeho žiweta popis podáme, dá-li Pán Bůh, příštího roku.

zorují. „Dnes si musím udělati dobrý den,“ zaznívá to v srdcích věřících. Proti tomu bych právě mnoho neměl, kdyby ten „dobrý den“ nepozůstával v hejření, opilství, rvačtácích, klení a podobném, čím všechudy hospody se od posledně až do příštího rána ožívají. A ta milá chasa! jak ochotně spěchá k májce do kola a k hlučné hudbě, vyhrásslena, jako by se tam poznovu služby Boží odbývaly. Zlýš Turak viděl jednou tanečnický a tanečnice, kterak v kole jako pomateni lítají, a nemohl se té důvěny zbarviti, že jsou všichni smyslu zbaveni. Ale vždyť to jest má jediná radost, odpoví mi mnohý a mnohá, vždyť já při tom nic zlého nečiním, nepijím se, nekleju, nervu se . . . Kdyby to bylo toliko o ten tanec, o vyhlášení-se, buď! vyhlákej si tu bláznivou chvíli, ale poslechni toliko této rady. Ku příkladu: V Hostěrátkách a jen kousek odtud (přes řeku) v Ryssově, zahřívá hlučná taneční hudba; aneb v jednom a tom samém městečku jest tanec u „zeleného stromu“ a u „zlaté kuli“ (jest to toliko přes cestu); na obou místech jest kolo plno párků tanečních. Nemohlo by se to tak rozdělit, že by k „zelenému stromu“ šli sami mužští a ke „zlaté kuli“ samy ženské? a podobně do Hostěrátek chasníci a do Ryssova děvčata? Mohli by se také do vůle natančiti a nemuseli by se ošťachati před druhými pohlawím, an ho tam by nebylo. — Ah, z toho nebude nic! tak tam raději ani nepůjdu! pomyslíš si. — Teď mi ale ještě můžeš říci, že tě k tanci mimo tance nic jiného netáhne; hřích jest nejhlavněji to, co tě k muzice láká, a kdyby mně mohlo svědomí každého miláčka, každé děvčice vracející se domů z tance říci, jak to s čistotou po tanci vypadá, nenassel bych zajisté ani jednoho, který by se nebyl aspoň myšlenkou necudnou pošťornil. V tom ohledu není zvlášť při nynějších tancích prajádne výmluvy. Tu je ale marné mlouení, svět málo dbá, ztráceli se milost Boží a panenští čistota, urážli se Bůh. Ty ale milý čtenáři, ctěná čtenářko! učiň na dnešní den jak to má ve zvyku panenští spolek v S.; hned po pozehnání uzavřely se všechudy počestnější panny do kostela a vroucími modlitbami před nejsvětější Svátostí snazily se Ježíši Kristu zadost učiniti za ty často hrozné offkivosti, kterými jej nezbedná chasa obojího pohlawí tyto dni, večery a noci uráží. Jsi-li hospodář neb hospodyně pomodli se aspoň, možno-li se svou čelobí, sv. růženec, aby se ty obhčejné hříchů aspoň umenšily. Jdi též ke správně Boží i s domácími a jsi-li v apoštolátu modlitby, neb bratřstvu nejsvětější Svátosti, neb Srdce Panny Marie můžeš si získati plnomocných odpustků, an v každém těchto bratřtví v kterýkoli jeden den, jež jsi sám woliti můžeš, plnomocné odpustky se ti udělují pod obhčejnými výminkami.

21. Sv. Ursuly, panny, která se svými společnicemi, jež sebe vespolek ke ctnosti povzbuzovaly, blíže Kolna (v Německu) pro sv. věrn a zachování panenství radostně smrt mučeničkou podstoupily. Ji ke cti pojmenovala sv. Angela de Merici († 1540) řád panen od ní založený Ursulinů, který dosud blahodárně ve vyučování a vychování děvčat působí.

22. Sv. Korduly, společnice sv. Ursuly, která při mučení svých soudružek strach se ichovala, druhého dne ale sama se na smrt vydala a neohroženě všechudy muky podstoupila

23. Sv. Jana Kapistrana, řádu sv. Františka, který (narozen 1385, zemřel 1456) přísností života a čistotou zvlášť vynikal a co horlivý kazatel v Koruta-
nech, Krajinsku, Tyrolsku, Rakousku, Bavorsku, i v Čechách a na Moravě, zvlášť proti kacířství Husitskému vůbec znám byl. Ohnivými svými řečmi a kázáním o Utržování povzbudil srdnatost křesťanských vojáků tak, že ne bez přičiněny spoluvítězem se uazhvá s udatým svým přítelem Hunyadem v bitvě proti Turkům u Vělehradu. Dnes plno-
mocné o pušky v III. řádu sv. Františka.

30. Sv. Marcella, hejtmana při trajanště legii, který důstojnosti své se vzdal a svobodně se vyjnal býti křesťanem, a že nemožno jest mu svou věru tajiti a při obětech bohům přítomným býti. Proto byl u císaře obžalován a k smrti odsouzen. Ještě na popravišti pravil svému soudci slova mučnicka hodná: „Bůh obdaříž tě svým dobrodiním.“ Zemřel kolem roku 298 a jeho 12 synů následovalo jej radostně ve stejné smrti. He křesťane! sv. Marceíl nechtěl sloužiti pohanskému císaři, kde jeho víře nebezpečí hrozilo, ač jeho úřad byl dosti výdatný a měl na starosti i zaopatření četné své rodiny. Nemusel bys se stydět, sloužíš-li pro dosti malicherný zisk pánovi, paní, kde povinností své více žádost činiti nemůžeš, kde zvyky vidíš, řeči slyšíš, které poznamenávají tvou věru a dobrý mrav podkopati musíš?

31. Sv. Wolfganga, biskupa v Řeznu. Tento veliký svatý biskup měl za přisloví, dle něhož se vždy i řídil: „Což to prospívá, nositi šat svatosti bez skutků?“ V pravdě připomněl to, již si mají všichni oudové bratrstev zapamatovati. Což prospívá tobě, že jsi zaspán do některého aneb do vícero bratrstev, ale povinnosti s ním spojené kdž neplníš? Což to spomůže k spasení, míti jméno toliko zbožnosti, skutky ale, — pokoru, zctubnost v plnění svých povinností, přívětivost a srdečnou lásku k bližnímu, čistotu ve svém stavu — to všechno nemít? Takovým způsobem klameš sebe toliko a k nekajivosti svádíš. Protož dohub čas jest, hled splniti, což svému Bohu slíbil.

Apoštolátu modlitby se přivtělili:

Fary: Sedliště vysoké, Prostibor, Sedlo staré, sv. Vojtěcha, Kozolupy, Krsov, Čihana, Stradiště, Rájov, Štědrá, Bor, Nová ves, městská a klášterní fara v Teplé v arcidiecesi Pražské.

Fara Slavkov a lokalie Uřinov v diecesi Brněnské.

Fara Bílé v diecesi Králo-Hradecké.

Škola průmyslná milosrdných sester sv. Karla Boromejského ve Warnsdorfu v diecesi Litoměřické.

Pro sv. Otce sešlo se v arcidiecesi Olomoucké od 1. dubna do 30. června b. r. 6131 zl. 17 kr. v bank., 161 zl. 17 kr. v stříbře, 115 franků, 10 lír, 14 dukátů, 274 ½ tolarů a v bratrství sv. Michala k tomutéž účelu 1007 zl. 19 kr., 1 zl. 59 kr. v stříbře a 13 tolarů.

V Brněnské diecesi sešlo pro Otce v 3 dni veřejných modliteb 7030 zl. 15 kr. (mezi něž i ona sbírka „Školy“ připočtena) a 1000 franků.

Spolek sv. Cyrilla a Methoda čítá v Brněnské diecesi 12156 oudů.

Odpustky **100 dní**, udělil papež Pius IX. (dle dekretu posv. sp. odpustk. od 14. dubna 2868), jež jednou za den lze získati zbožným odříkáním následující modlitby:

„Chváleno, uctěno, milováno budiž s pocitem vděčného ducha Srdce Ježíšovo v nejsvětější Svátosti v každé době, ve všech světa svatostancích až do skonání věků. Amen.“

„(Laudatum, adoratum, amatum cum grati animi affectu sit Eucharisticum Cor Jesu singulis temporis momentis in omnibus orbis tabernaculis usque ad consummationem saeculorum. Amen.)“

Úmysl modliteb na město Říjen:

Wšemohoucí věčný Bože! obětují Tobě vsedky své dobré skutky a modlitby ve spojení s Ježíšem Kristem a vsesmi zbožnými a svatými dušemi v nebi i na zemi za vsedko to, co si Pán Ježíš ve svém Božském Serdci přeje, jmenovitě ale v tomto městci na ten úmysl: aby's pracovníky pro přísti vsse-
obecný církew. sněm siliti a žehnati ráčil a v dnešní právě den:

Den	Je cti	Obzvláště
1	sw. Memigia, biskupa,	za biskupy církve kat.; za poznání a polepšení lehkotomájných manželů; za odvrácení těžkého pokusení od 1 panny.
2	sw. Leodegara, biskupa a muč.	za ř. sw. Bened. a bratr. pod j. ochranou; za odvrác. těžk. pokus. od j. wdow; za mil. odemz. se do w. D. osobě wel. nešť. nawštkwené.
3	sw. Dionysia, biskupa a muč.	za spojení s církwi sw. rozkolných Řeků a Slowanů; za pomoc Boží w trápení jisté rodině; za stálost w dobrém wícero pannám.
4	sw. růžence, sw. Frant. Asf.,	za bratrstvo sw. růžence za wítěz. církve nad nezabož. a material.; za obrácení a obdržení wíry kat. 1 úředníkowi; za nemoc. matku.
5	sw. Placida a sondr. muč.	za řád sw. Benedikta; za jistého kněze; za obrácení Boha a Swatých proklínačů w Uhrách, zwlášť w městec. P.; za jisté dobrodince.
6	sw. Brunnona, poustevníka,	za rodinu we wšce katolické chladnou, zwlášť za matku; za oswlčení jednoho katolika; za obrácení bludného manžela.
7	sw. Justiny, panny a muč.,	za panny křesťanské; za jisté rodiče a ditky; za sw. trpěliwost; za j. farnost w Čechách (W.); za W. pojech. panen. spol. sw. Filomeny.
8	sw. Brigitty, wdow,	za dar čistoty a pokory jedné wdowě; za odstranění příležitosti k hříchu; za obrácení 2 osob w hříšné příležitosti postavených.
9	sw. Gunthera, poustevníka,	za upewnění sw. wíry mezi Čechoslowny; za hodnostáře církewního; za kněze, aby jej Bůh jisté nepřijemnosti zbawil.
10	sw. Frantiska Borgia, řehol.,	za towarýšstvo Ježíšowo; za wšchowací ústaw; za úplné odezdání se do wšle Boží 1 rodiny; za nemocnou wdowu.
11	sw. Burkarda, biskupa,	za dělnicтво křesťanské, aby wíce na sw. náboženství své sšičst stawělo; za dar stálosti w dobrém 1 mladíkowi; za welkého hříšníka
12	sw. Maximilia, biskupa a muč.,	za rodinu císařskou Rakouskou; za shromáždění nejswětějšího Wytupitele a za pojehnání Božím mišším jimi odbýwaným.
13	sw. Eduarda, krále,	za panovníky a jej. rádce, aby nebezpeč. poznali, které jim hrozí tak zw. liberali., aby prawí ctit. nejsw. Serdce w 1 osadě se rozmnožili.
14	sw. Kallista, papeže a muč.,	za sw. Otce; za udělení prawé lásky k blízkému, prawé wíry a naděje 1 panně; za dar sebezapření a sw. horliwosti 1 knězi.
15	sw. Teresie, panny řehol.,	za řády karmelitauské a bratrstvo sškapulíře karmel.; za obrácení 1 mladíka; za dar čistoty; za powzbuž. dobrodinců 1 chudé. chrámu.
16	sw. Pawla, opata,	za církew sw. we Šwýcařích; za 1 osadu farní, aby w prawé wšce setrwala a w lásce k Bohu i blízkému se rozhojnila.
17	sw. Hedwigh, wéwodkyně,	za Slezsko a Polsko; za vsedky panny 1 farní osady, aby na cestě bázně Boží kráčely; za dar oswlčení ducha 2 osobám.
18	Poswěcení chrámu Páně,	za wítězství církve sw. nad swými nepřátely; za obrácení 1 opilce; za odvrácení pohorššení a hříchu za tyto dni.

Den	se cti	Obzvláště
19	sv. Unežky od S. dominiik. řehol.,	za panny, aby se nebezp. hříchů nade všech. vystríhaly; za B. požeh. všem, kteří se modl. a přičinili, aby t. dni méně hříchů se páčhalo.
20	sv. Wendelina, opata,	za církev sv. ve Škotsku a Irsku; za mládka, aby ve vůle se- trval; za Ichkowázneho maužela; za čurawou sestru.
21	sv. Urssuly, panny a muč.,	za řád sv. Urssuly; za dar oswícení ducha 4 pannám; za bratra wlaž. we wíře katolické; za wychowci ústawy pod webe. řeholnic.
22	sv. Korduly, panny a muč.,	za služebné, aby ctnost nejwíce cenily; za dar stál. w dobrém 1 knězi; za dar wětšší touhy po kř. dokonalosti w 3. řádě sv. Fr. 1 farnosti.
23	sv. Jana Kapi- strána, řehol.,	za kněžstwo w Čechách a na Morawě; za učitelstwo 2 katolické škol; za dar sebezapírání a čistoty 1 ojobě.
24	sv. Rafaela, archanděla,	za uzdrawení wdow, matky 6 dítek; za dosažení dobrodinců k do- stawení katolického chrámu Páně, kde jest mnoho nekatolíků.
25	sv. Krispina a Krispiniana, m.,	za sw. swornost mezi přibuznými; aby zlozwyl nočních toulek a opilstwí w jisté osadě se překazil; za obrácení 1 opilce.
26	sv. Ewarista, papeže a muč.,	za dar oswícení ducha rozkolných křeků; za předstawené 1 osoby, aby powinnosti své lépe poznawali a plnili.
27	sv. Sabiny, panny a muč.,	za překazení následků 3 pohoršení daných; za swornost we třech řeholních domech; za dar kajicnosti 1 wdowě.
28	sv. Simona a Judy, apostolů,	za misie katolické mezi mohamedány; za křesťanské wychování dítek 3 rodin; za smírenliwost 2 osob.
29	sv. Marcisa, biskupa,	za kněž. kat. w Polsku; za dobrod. klášť. Benediktinek w Přemyšlu; aby pohor. dánwané w 1 osadě prodáwá. necud. obrázků se překazilo.
30	sv. Marcella, wojína a muč.,	za wojáky, zvlášť důstojníky, aby za wtru sw. se nestyděli, ale ji hájili; za 1 národní školu a jejího učitele.
31	sv. Wolfganga, biskupa,	za spoluprac. a příz. „Školy“; za všech. w Pánu zesnulé bratry a sestry bratr. a zbožných spolků w Čechách, na Morawě a Slezsku.

Modlitba.

Božské Srdce Ježíše! skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení tohoto dne spolu se všemi úmysly, we kterých se ustawičně na oltáři obětuješ. Obzvláště Ti je obětují pro ony Tvé služebníky, kterým ten úřad světil, aby připravili cestu pro všeobecný něm. O Spasiteli nekonečně milowaný! rač oswítiti tyto wěrné služebníky, rač je posílniti w jejich pracích, aby Twa církev konečně skrze wtkéžstwí prawdy a ctnosti sjednotiti mohla w jediných owčinec všechny ty dusse, které rozděluje náruživost a blud. Amen.

Přesladké Srdce Panny Marie buďž mou spásou!

Swatých Michale, archanděli, swatých Cyrille a Methode, oroduňte za nás!

Š K O L A

Božského Srdce Páně.

Měsíčný list
apoštolátu mo-
dlitby.

„Učte se ode Mne, ne-
boť jsem tichý a pokorný
srdcem, a tak naleznete po-
koj duším svým.“

Mat. XI, 29.

S povolením duchovní
vrchnosti vydává

PLACIDUS J. MATHON,
kněz řádu sv. Benedikta v Raj-
hradě.

„Jeden jest učitel
váš! — Kristus.“

Mat. XXIII. 10.

Ročník II.

Listopad 1868.

Číslo 11.

Hymna ku počtě sv. Gertrudy.

(Z breviáře k nešporám.)

Svatá panno Gertrudo!
Tvé srdce na cnost nechudo.
Bůh proto si tě vyvolil
A v lásce s tebou zápolil.

Hned v mládí s Kristem spojena
A v klášteře mu snoubena.
A proto slastí nehledáš,
Neb v něm svou rozkoš nalezáš.

Jak vůní vábí lílje,
Když líbezně se rozvíje:
Tak's cnotou Krista vábila,
A láskou svou ho blažila.

Jenž v lůně Otce spočívá,
Se slávou věčnou odívá,
Co choť tě, panno, miluje,
Dlít u tebe si libuje.

Ty's láskou Krista ranila
Jsouc cnostmi svými spanilá;
On za to svaté rány své
Vryl přehluoce v srdce tvé.

Toť láska neobyčejná,
A záměna jak nestejná!
On ve tvém srdci spočívá,
An duch tvůj v jeho okřívá.

O Jesu, choti panenský,
Chval sbor tě panen nadzemský,
Těž Otcí s Duchem háravá
A věčná děj se oslava.

Výklad na modlitbu Páně.

(Pokračování.)

Stůj zde ještě to, co se čte v německých listech pro vzdělání od r. 1836 a sice: V jedné osadě bydlel vznešený pán, bohatý na časných statech, ale chudý na duši; neboť neznal a nemiloval pravdu k nebeské blaženosti vedoucí. Šel jedenkrát u večer na svá pole, procházel se tam samojediný a přišel k bídné chatrči jistého otce, jenž byl chudý a měl mnoho dětí, — slyšel tu na hlas mluvit i ostal státi a poslouchal. A co to bylo? Tento chudý otec právě se modlil a vroucí díky činil Otci nebeskému za to, že jemu a jeho dítkám dává každodenní pokrm, nápoj, oděv; též dítky se modlily s ním hlasitě a pobožně. Tu pravil ten pán sám k sobě: „Kterak to, že tito nuzáci děkují Bohu za skromný pokrm a oděv, kdežto já v hojnosti všeho požívám, dobře žiji a přece Bohu díky nevzdávám?“ O tom u sebe přemýšlel a toto spasitelné přemýšlování bylo příčinou, že se docela napravil; neboť od té doby nestolovalo se v jeho domě více bez modlení a bez díkůčinění a také chudým a potřebným lidem bylo štědře udělováno. —

Podle výkladů svatých otců vyznamenává chléb vezdejší v modlitbě Páně nejen pokrm, nápoj, oděv, obydlí, nýbrž také to, čeho nám potřebí jest k zachování života duchovního. V stroji těla našeho pohybuje se a pracuje tam dnem i nocí jakýsi obyvatel a ten se nazývá duše. Tato duše má také po něčem tužbu a žádost i také by byla ráda nasycena. Duše má arci život trvanlivý a velmi pevný, tak že nížádným násilím a nížádným způsobem nemůže býti zahlazena, zabita; než ona může přijíti do stavu hrozně smutného a traplivého a to tenkrát, když nedostává zdravého a patřičného pokrmu, jakého potřebuje. Světské rozkoše, časné statky a vážnost u světa, pak to pachtění a se shánění po takovýchto věcech, to není ten zdravý a patřičný pokrm pro naši duši. Toť jí málo a asi tolik prospěje, jak kdybys květinu postavil k žhavému uhlí, aneb do kouře, aby se tu hřála a rostla. I také to není pravý a patřičný pokrm pro duši lidskou, když se člověk v obchodnické škole neb ve vyšších školách učí jednu neb dvojí řeč, pak počtářství, země- a dějepis, právnictví a jiné podobné věci. Při takovémto učení bývá hlava často naplněna párou a pýchou a duše zůstane přece jen mdlá a churavá. Důkazy toho jsou leckdes ve světě patrný, můžeme je pozorovati na mnohých učených osobách, na mnohých malých a velkých pánech.

Duše lidská jest zajisté něco důstojného a drahého; ona má do sebe cenu nevyslovitelnou. Jediná duše lidská jest dražší, nežli celý svět. Kdo duši lidskou stvořil, ten jí také nejlépe zná oceniti, a ten povídá: „Co prospěje člověku, kdyby celý svět získal, ale na duši škodu trpěl?“ (Mat. 16, 26.) Duše lidská má svůj původ z Boha u proto její pokrm musí z Boha vycházeti. Slyš tedy křesťane! co praví Pán a učitel náš: „Ne samým chlebem živ jest člověk, ale každým slovem, které vychází z úst Božích.“ (Mat. 4, 4.) A opět jinde: „Já jsem ten chléb života, kdož přichází ke mně, nebude lačněti a kdo ve mne věří, nebude žižniti nikdy . . . Bude-li kdo jísti z chleba toho, živ bude na věky a chléb, kterýž já dám, tělo mé jest.“ (Jan 6, 35.) Modli se tedy: „Chléb náš vezdejší dejž nám dnes,“ — máme také žádati o chléb pro duše naše a sice, aby nám Bůh čisté a nepo-

rušené pravdy svaté skrze nábožné katolické knězstvo, pak skrze dobré katolické knihy a časopisy v známost uváděl, jelikož býváme takto od hříchů varováni a k dobrému povzbuzováni, napotom abychom tělo Krista Pána a Spasitele našeho v Svátosti Oltářní s čistým a nábožným srdcem často požívati mohli. Který křesťan ani na tomto, ani na onom pokrmu duchovním žádné chuti nenalezá, aneb kterému to přichází odporné jako peluň, ten a takový jest k politování a s jeho duší vyhlíží to velmi špatně. Onť jest na duši nemocen, až na smrt nemocen. A veliké neštěstí jest slepota těla, ale mnohem větší neštěstí jest slepota duše při mnohých křesťanech!

Človče! rozvažuj, co všecko dobrotivý Bůh pro tebe učinil! Rozpomeň se na všecko, zvláště na to dílo vykoupení světa a ustrň se sám nad sebou a nad svou duší, která jest k obrazu Božímu stvořena, přenesmírnou cenou, totiž krví Kristovou vykoupena a k věčné slávě povolána! Nechtěj býti vražedníkem duše své pro celou věčnost tím, že jí zdravého a patřičného pokrmu nezaopatřuješ, že se o ni nestaráš a že ji hladem hynouti necháváš. Zdaliž pořádný jezdec, uchýliv se do hostince, nestará se nejprve o svého koně a pak teprv o to, aby se jídlo a pití dostalo jeho tělu? Ty ale — též mnozí jiní — vážíš si snad méně duše své nežli koně; neboť se dříve staráš o tělo své a když jsi byl potřeby jeho náležitě upokojil, pak se přece nestaráš o duši svou.

Víš, že sem tam lidé — jedni po druhých — odcházejí z tohoto světa na věčnost, také víš dobře, že to na tebe dojde, proč tedy nebereš na to žádný ohled? O tělo své se staráš, bedlivě je ošetřuješ, je krmíš a žádostem jeho hoviš, a proč na svou nesmrtelnou duši nechceš zhola nic dbáti? Běda! tvá a mnohá jiná duše lidská jest zanedbána, ve zlém zabředlá a nepravostí sklíčena; ona klesá hloub a hloub a neví ani, kdeby našla pomoci, kde opravdivé útěchy. Běda o křesťane! ty se nestaráš docela nic o spasení drahé duše své: Ty dokonce na věčnost zapomínáš a nepomníš na to, co tě očekává! Slyš, jak svatý František Salesský volá: „O človče! pomni, že v hodině smrti tento svět pro tebe již nebude. Čest, sláva, důstojnost, bohatství, rozkoše, kterýmž jsi se za času živobyťi oddával, neřestné žádosti, kterými jsi tělu svému hověl, — v hodině smrti v páru se rozplynou, před očima tvýma jako dým zmizí a ničeho nepozůstává, leč to neplatné zelení, že jsi se po nich tak nesmyslně honil a v zaslepenosti své na věčnost docela zapomenuil. Tehdáž, ač pozdě, poznáš, že jsi Boha svého pro nic a za nic hněval; tehdáž bys rád službě Boží se oddal, tehdáž bys rád dobré skutky konal, ale tehdáž také hříchové tvoji jako hory vysoké před očima tvýma pnouti se a tebe děsíti budou.“ (Filothea I. částka, k. 13.)

Křesťane! postarej se v pravý čas o duši svou, postarej se, aby se jí vždycky dostalo pokrmu patřičného a zdravého. Tážeš se: „Kterak to mám učiniti?“ Čítej v písmě svatém a v nábožných křesťanských knihách i rozjímej často v spasitelných pravdách víry Kristovy. Mimo to poslouvej bedlivě slovo Boží, které se v církvi katolické káže. Spasitel náš nařídil: „Jdouce do celého světa, kažte všem národům.“ — Jakož tedy povinnen jest kněz, slovo Boží kázati, tak zase každý křesťan povinnen jest, kněze kazatele poslouchati. „Blahoslaveni jsou, kteří slyší slovo Boží a zachovávají je.“ (Luk. 11, 28.) A v starém zákoně stojí psáno: „Z úst kněze vyhledávají budou zákon Boží.“ (Malach. 2, 7.) — Zajisté slovo Boží nás poučuje, napravuje a duši naši ve víře, naději a lásce utvrzuje, ji silí, těší a k dobrému ponouká. Ono nám dává útěchu ve všelikých tranpotách života a oně

jest dobrým vůdcem na cestě k spasení i jest pravým pokrmem duší lidských. Křesťane! choď bedlivě k slovu Božímu každou neděli a každý svátek. Nevěř ani sobě samému, kdyby ti to mělo přicházeti těžké a nemožné. Ani nedbej na to a nevymlouvej se tím, že duchovní správce osady nemá vlohy řečnické a že mu při kázání leccos vadí. Jestliť slovo Boží věc velmi drahá, ušlechtilá a s požehnáním Božím tak spojena, že tomu, kdo na ně rád s upřímným srdcem přichází, Bůh sám nápomocen bývá vnitřním osvětlením a vysvětlením i že sám takto slova kněze kázacího doplňuje. A to jest již služba Boží, když na kázání přicházíš a je rád posloucháš. —

Mimo to hledej posilu a potravu pro duši svou v milosti Boží, která se ti v svatých svátostech a přede vším v nejsvětější Svátosti Oltářní udílí. Tu jest ten pokrm zázračný, andělský, ten předrahý pokrm duší našich!! Svatý Ludvík, král francouzský byl na svém křížáckém tažení do Palestiny od Turků zajat. V tomto svém zajetí přijímal skoro každého dne tělo Pána Ježíše v nejsvětější Svátosti a při tom u veliké radosti volával: „Toť jest můj chléb vezdejší, toť jest pokrm, posila a občerstvení duše mé u prostřed tolikerých strastí a soužení mých v cizé zemi.“ Někdy klečel půl dne dlouho před nejsvětější Svátostí, modlil se a plakal. V pozdějším čase začalo vyjednávání se sultánem stran vyplacení a propuštění tohoto krále a sultán žádal míti rukojmí pro výminky již umluvené. A co žádal? Snad aby se položila velká částka peněz co základ, aneb aby nejpřednější rytíři francouzští ostali v zajetí? Nikoliv! Toto ani ono; alebrž on žádal, co u mnohých křesťanů za málo váženo bývá, co však dražší jest, nežli celý svět. Rukojmě, jakou chtěl sultán míti, byla posvěcená hostie. Kterak medle přišel sultán na tento nápad? Onť při zajatém králi seznal, že tento má obyčej, tajemství těla Kristova ctíti vždy s tou největší láskou a pobožností a tedy měl císař turecký za to, že lepší a bezpečnější rukojmě nemůže ani nad tuto dostati. —

O křesťane! bez Ježíše Krista nemůžeš pravé pokání činiti, též nic dobrého konati, ani v milosti Boží setrvati. „Všecko můžeš jen skrze toho, který tebe posiluje.“ (Filip. 4, 13.) Tomu sám Spasitel vyučuje, nebo praví: „Já jsem vinný kmen, vy ratolesti: kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese ovoce mnohé; nebo beze mne nic nemůžete činiti. Nežůstane-li kdo ve mně, vyvržen bude ven jako ratolest z vinice atd.“ (Jan 15, 5.) „Kdož jí mé tělo a pije mou krev, ve mně přebývá a já v něm. Kdož jí mne, i on živ bude pro mne.“ (Jan 6, 57.) „Pročež o křesťane a křesťanko! přijímej často Pána Ježíše, který jest původce života věčného. Takto oblečeš se v odění světla a jakožto ve dne budeš poctivě choditi.“ (Říman. 13, 12.) I budeš pro čest a chválu Boží všecko činiti.

Pro čest Boží budeš mýsliti toliko dobré věci; zlým myšlením nedáš zniku a často se budeš v duchu svém modliti. Pro čest Boží zapomeneš na př. tobě učiněná bezpráví, nebo dobrodiní od tebe jiným prokázaná i nebudeš si je pořád na paměť uváděti. — Pro čest Boží budeš mluvit, když se někde o náboženství neb o posvátných věcech potupně mluví, když tvůj bližní bývá pomlouván, když špatní, víry prázdní lidé k nevěře, k zpouře neb jiným nešlechetnostem přemlouvají a když nevinná osoba jest v nebezpečenství, býti svedenu od svůdníků. Pro čest Boží budeš také mlčeti, když tvůj bližní pochybil a jiní o tom ještě nevědí. Sprostý člověk roznáší to, ale vzdělaný křesťan napomene chybujícího a mlčí před jinými. Sprostý člověk nadává, když byl uražen, ale pravý křesťan mlčí a odpustí. — Pro čest Boží budeš pracovati jak jen nejlépe můžeš a to s tím úmyslem, abys vy-

plnil vůli Boží a Bohu se zalíbil. Taktéž nebudeš pracovati na př. v neděli a ve svátek; nebo kdyby tě někdo chtěl zjednati k zlým věcem, jako k podluznictví, ku krádeži v lese, neb k jiné špatnosti a hašebnosti. — Pro čest Boží budeš trpěti. Na př. při obtížné práci dobrý křesťan nekleje; neboť v něm přebývá Duch toho, který nesl těžký kříž, — v chudobě a nouzi nereptá; neboť jest s ním ten, který neměl ani kam hlavu položiti, — v bolestech a těžké nemoci nezoufá si, neb spolehá silně na toho, který se modlil: „Otče staň se vůle Tvá.“ — Pro čest Boží odříkáš se: časného statku, když bys tím ružnice a pře soudní mohl zameziti; — dobré výnosné služby, kdybys v ní byl k hříchu sváděn, aneb v ní nemohl neděle a svátky světiti; — tvé známosti, při které nemáš rozumné a počestné vyhlídky; — tvého oblíbeného návyku, při kterém čas a peníze daremně maříš, neb který jest jiným ku pohoršení! — Zkrátka všeho zlého se vystříháš a povedeš život počestný a křesťanský, jelikož tebe nasycuje chléb života věčného, to jest tělo Kristovo. Proto také můžeš říci: „Živ jsem ne já, ale živ jest ve mně Kristus.“ (Galat. 2, 20.) „K uloženému cíli běžím, k odplatě švrchovaného povolání Božího skrze Krista Ježíše.“ (Filip. 3, 14.)

Odpust' nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim vinníkům.

(Pátá prosba.)

„Odpouštějte a bude vám odpuštěno.“ Lukáš 6, 37. —

„Prvopočátečným hříchem vzali jsme všickni porušení a vzešlo v nás semeno rozličných náklonností zlých.“ (IV. kniha Esdráše 4, 30.) „Pro tu příčinu není člověka spravedlivého na zemi, který by vždy činil dobré a nikdy nehřešil.“ (Kazat 7, 21.) — Mnozí hříšnost svou dobře nahlíželi a Pána Boha za smilování prosili. Tak Isaiáš prorok se vši skroušeností volal: „Nehněvej se Hospodine příliš a nezpomínej více na nepravosti naše, aj vzezři, lid tvůj jsme všickni.“ (Isa. 64, 9.) Prorok Daniel v duchu kajivosti volal: „Pane Bože veliký a hrozný! .. zhřešili jsme, nepravost jsme činili .. Ale tobě Pánu Bohu našemu přináleží milosrdenství atd.“ (Daniel 9, 4. a 16.) David král vzdýchal dnem i nocí a skroušeně prosil: „Hospodine v prchlivosti své netresci mne, ani v hněvu svém kárej mne“ atd. „Smiluj se nade mnou Bože podle velikého milosrdenství svého“ atd. (Žalm 37 a Žalm 50.) Tutéž prosbu přednášel kající publikán v chrámě, řka: „Bože buď milostiv mně hříšnému!“ A není ve světě člověka, který by neměl příčiny, Boha za milosrdenství prositi. Svatý František Salesský byv tázán, co by sám o sobě soudil, odpověděl: „Většího hříšníka nenosí tato země, jako mne.“ A když mu bylo praveno, že jsou na světě velicí hříšníci jako zloději, smilníci, loupežníci, a že se k ním nesmí rovnati, odpověděl: „To vím jistotně, že kdyby tito hříšní lidé tolikerych milostí od Boha byli obdrželi, co já, že by s nimi nepochybně byli více působili a Bohu lépe sloužili, nežli já. Pevně jsem o tom přesvědčen, že kdyby mne Bůh. jen na okamžení milostí svou opustil, že bych do největších nepravostí padl a nejhorším se stal.“

Milý křesťane! měj v paměti tato slova a nikdy neříkej: „Nejsem jako jiní lidé, nejsem jako tuhle ten, neb tamhle ten!“ Jen projdi dobře všecka přikázání Boží a církevní, projdi všecky povinnosti, jaké tobě stav tvůj a povolání tvé ukládá, i zpytuj, kterak jsi všecko konal, jistě že přijdeš ku poznání toho, v čem jsi zaviniil a pochybil. Bez častého a důkladného zpytování sebe budeš se buďto za po-

rádného a za spravedlivého držeti; — ale tvá spravedlnost bude farisejská; — viz Mat. 5, 20. — anebo budeš se podobati mnohemu nemocnému, který, ač v nebezpečnosti jest, pořád se domýšlí, že s ním není tak tuze zle, a že jeho nemoc jest toliko nepatrná. Slyš o tom podobenství: „Jistý měšťan — řemeslník — churavěl. Byl souchotinář a při návštěvě lékaře hovořil takto: „Pane doktore, vede se mi dobře. Ovšem že jsem se potil, ale není divu, byl jsem tuze přikryt. A víte, když si člověk ve dne zdřímne, potom nemůže ani v noci spáti. A že mne to píchá a tlačí na prsou? To víte, já byl v cizině na zkušenou a tu člověk od větrů a od nečasů dostane suché loupání. Kašel mám, na tom také mnoho nezáleží; moje malá holka kašle hůř, nežli já. Ale apetit ten mám. Není-li pravda pane doktore, že jsem jinak zdravý a že se nemám čeho obávat?“ -- U takového souchotináře, neb u jiného churavce bývá to mnohdy potěšitelné, když ani neví, v jakém stavu zlém ohledně zdraví svého se nalezá; pakli jen jiný stav zlý vnitř při něm není. Když to ale s jeho duší zle, až na smrt zle stojí a když člověk ten se domnívá, že to s duší tak zle není, aneb že to s ní stojí dobře, co napotom? Nebyla by to žádoucí věc, aby se takovému člověku oči otevřely, aby totiž poznal bídný stav duše své? — Ale tu někdo mi namítne a řekne: „Lépe, když člověk ani neví, jak to s jeho duší vypadá, aneb jak to bude pro něho v budoucnosti. O čem nevím, to mne nermoutí a pak mohu na světě pokojně a blaženě žíti.“ — O příteli! věř, to že jest hrozný klam. Jest to řeč nerozumná a bezbožná. Hle dočetl jsem se v leckterých knihách a novinách, že se mnoho lidí zblázní, — ne snad pro svou přílišnou zbožnost a svědomitost, alebrž naopak. Ano teď se mnohem více lidí zblázní, nežli za starodávna; pročž také ve všech vzdělaných a pokročilých zemích nalezají se veliké domy bláznů. Vzkročíš-li do takového domu, můžeš tam viděti přepodivné věci. Některý blázen na př. vykračuje si tu hrdě, domnívaje se, že jest sněmovním poslancem, neb jenerálem, neb dokonce ministrem; ale jeho žena a děti chodí doma nádeničit, aneb žebrat. Jiný zase jest tu nad míru blažen. On se směje, zpívá, skáče a tancuje samou veselostí. Pověz mi čtenáři! zdaliž ho budeš za šťastného pokládati, proto že neví, jak to s ním a s jeho rodinou stojí? — A přichází-li takový blázen někdy k rozumu a zví-li, v jakém byl stavu, tu se za to před lidmi stydí a bývá mu často okolo srdce až ouzko. — V pravdě tyto bláznivé lidi musíme politovati a o nich říci, že jsou velmi nešťastni.

Než považ čtenáři! Toto neštěstí není ani k přirovnání k neštěstí lidí těch kteří se samochcít do hrozného bláznovství uvrhují. A to jsou všickni ti, kteří na Boha a na spasení duše své nic nedbají, kteří jedině o tělo a o tělesné potřeby se starají a mnohých zlopášností se dopouštějí. Jestliže těmto lidem činí svědomí pro jejich nepravosti někdy předhůzky, tedy je umějí lečjak omluviti a svědomí své ukolébati. Oklamávajíce samých sebe, domnívají se, že jsou správní a celí hodní, — až takhle na některé maličkosti, což prý ani za řeč nestojí. — Tacito lidé jsou velmi nešťastni, ano věčně nešťastni; neboť oni uvrhují duše své do záhuby nevyslovné! A bláznění oněch lidí v blázcích jest proti bláznění, to jest proti mrzkému se chování světáckých a nezdárných křesťanů toliko kratičký nevinný sen. Obyčejně se stává, že pomatenci neb blázni před svou smrtí přicházejí k sobě, to jest oni dostávají rozum. Nápodobně se vede lidem duchovně zaslepeným, totiž lidem u víře ustydlým a na mravech skleslým. Když jim již nastává ta doba, v nížto mají tento svět opustiti a do věčnosti vkročiti, tu se jim obyčejně smyslové vyjasňují, tu teprv poznávají, že to s jejich duší tuze zle vyhlíží. Toto sebe poznání dělá tehž

mnohému žalost a strach tak sice, že do hrozných tzkostí padá a že se zoufalstvím chvěje. To ale jest jenom předtucha neblahé věčnosti!

Milý křesťane! vím, že sobě přeješ šťastnou hodinku smrti a pak šťastnou věčnost, ale což bys nechtěl ve dnech života svého do svědomí často nahlížeti, což bys nechtěl dříve stav duše své skoumati a sebe často zpytovati, abys zvěděl, na čem stojíš a jak to vypadá s tvými skutky? — Považ jen, s tou duší lidskou bývá to věc zlá a podivná. Jaký obličej mají jiní lidé, snadno vidíš, ale buď si tvůj obličej ošklivý a učazený, to nevidíš; k tomu potřebuješ zrcadlo. Takové zrcadlo pro tvou duši jest písmo svaté a učení víry křesťanské. Napotom životy svatých a životy pořádných po křesťansku žijících lidí okolo tebe jest též takové zrcadlo. Zhlížej se v něm; ale nedopusť, aby tě při tom tvé samomilenství nebo zlé zásady světa klamaly. — „O člověče! — povídá svatý Augustin, — vystup sám v duchu na stolicí soudní, postav se sám co obžalovaný před sebe a drž sám často soud přísný, aby takto soud Páně nad tebou byl mírnější, byl milostivější.“ (*lib. de poenitentia.*) — Drž nad sebou často soud přísný a nestranný, to jest, zpytuj sebe a často o veškerých myšleních, řečích a skutecích svých přemýšlej! „Zkus tedy jedenkaždý díla svá.“ (Galat. 6, 4.) Takto se stane, že sebe náležitě poznáš a pak že zvoláš: „Kdož může opravdu říci: Čisté jest srdce mé, čist jsem ode všech hříchů? (Přísl. 20, 9.) I já nalezám na sobě mnoho chyb a mnoho těžkých provinění. Co si mám ale počítí? Jak to napravití? A kdo mi poví, kde a kterak mohu odpuštění hříchů svých dojíti, kde a jak milost Boha spravedlivého sobě vydobýti?“ —

V městě Jerusalemě býval u brány bravné rybník, v němž od času k času anděl Páně vodou pohyboval. Kdo tehdáž vstoupil hned do vody a se tam koupal byl zázračnou mocí Boží uzdraven, ať si měl jakoukoliv nemoc na těle. (Jan 5, 4.) Kdybys milý křesťane! náležitým sebe zpytováním hříšnost svou poznal a lítost pocítil i kdybys pro svou sklíčenou duši pomoci si přál a ji upřímně hledal, já bych věděl ještě teď o takovém rybníku, kde bys mohl dojíti vyhojení a uzdravení od jakéhokoliv hříchu. Vody není v tom rybníku, ale jest v něm krev a duch. Anděl v něm neuzdravuje, nýbrž Syn Boží. Věř jistotně, že v něm jest zázračná moc Boží a že v něm můžeš na duši uzdraven býti, byťby byli hříchové tvojí červení, jako šarlach a byťby bylo jich množství, jako písku v moři. (Isaiáš 1, 18.) — Bože všemohoucí, celým světem vládnoucí! před Tebou jest obloha, slunce, měsíc a hvězdy jako zhasínající jiskřičky; před Tebou jest moře jako na polo vyschlá krůpěje; — proč pak jsi již dávno pokolení lidské, — toto hejno zbučníků a hříšníků — nezašlapal, nezničil? I kterak jsi to mohl učiniti, žes Ty sám nám provinilcům přišel vstříc a žes nám dal nejmilejšího Syna svého co obět za hříchy naše a že jsi nám veliké milosti složil v církvi Kristově? O Bože, Tys pouhá láska, Tys věčná nezpytatelná láska!“ „Ty smilováváš se nade všemi a přehlídáš hříchy lidské pro pokání.“ (Moudr. 11.)

Křesťane! pamatuj neustále na tuto neskončenou lásku Boží a věz, že Bůh spasení duše tvé co nejvíce žádá a je vyhledává; avšak pamatuj i na to, že nikde není pro tebe spasení k nalezení, leč toliko v Kristu Ježíši. (Skutk. 4, 12.) On jest Vykupitel tvůj, jest ten jediný prostředník mezi Bohem a mezi lidmi. Tento milostivý Pán ujišťuje tebe, že v nebi jest větší radost nad jedním hříšníkem pokání činícím, nežli nad 99 spravedlivými, již nepotřebují pokání. (Luk. 15, 7.) Těm

pak, kteří se nad tím horšili, že přijímá hříšníky, pravil: „Zdraví nepotřebují lékaře, ale nemocní; nebo nepřišel jsem volati spravedlivých, ale hříšných.“ (Marek 2, 17.) Tento milostivý Pán udílel kajícím hříšníkům milost. Onť řekl na př. kajícímu lotrovi na kříži: „Ještě dnes budeš se mnou v ráji;“ — a šlakem poraženému: „Doufej synu, odpouštějí se tobě hříchové tvoji.“ — (Marek 2, 5.) A k ženě, která na zemi klečela, hořké slze prolévala a hříchů svých želela, promluvil takto: „Jdi v pokoji, odpouštějí se hříchové tvoji.“ (Luk. 7, 50.) Ona také odešla a žila v pokoji a také v pokoji blahoslaveně umřela.

Snad bych křesťane uhodl, čeho bys si přál a co bys mi teď říci chtěl, totiž: „Toť by bylo pro mne nevyslovitelné štěstí, kdybych mohl, jako kající Máří Majdalena, před Ježíše na kolena svá kleknouti. Já bych ho též skroušeně a srdečně prosil, až by mi řekl: „Jdi v pokoji, odpouštějí se tobě hříchové tvoji!“ — Pak bych byl potěšen a upokojen, pak bych Spasitele svého nade všecko miloval a nikdy bych se ho více nespustil.“ Myslíš, že by to nemohlo posud býti? Což pak není hříšník, jenž se dnes neb zítra napravuje, Pánu Bohu též tak milý, jako mnohý býval tehdáž, když chodil po zemi Kristus Ježíš? — O křesťane! máš-li jen pravou pokoru, opravdivou litost a silné předsevzetí, sebe napravit, nic tím netratíš, že se nemůžeš Spasiteli svému viditelně představit; neboť on se dříve, nežli odtud do nebeské říše odešel, postaral o všechny hříšníky kající velmi dokonale. On totiž zřídil ústav, v němžto vždy každého času hříšníci, již se chtějí k Bohu obrátiti, dosahují tak dobře útěchy a ujištění, že se jim odpouští, jakoby sám Kristus Ježíš k nim pravil: „Doufej synu, — doufej dcero — odpouštějí se tobě hříchové tvoji.“ A tento spasitelný ústav nalezá se v katolické církvi. Jestli to svátost pokání, v které každý hříšník očištěn a uzdraven býti může, pakli jen všech pět částek k svátosti této potřebných náležitě vykoná. Tyto pak částky jsou: Zpytování svědomí, litost, pravý úmysl se napravit, zpověď a dostiučinění. Než jedna z těchto částek zdá se býti obtížná a pýše lidské odporná; pročež o ní zde obšírněji promluvíme.

Některý křesťan právě vidí v kostele jak mnozí v čas velikonoční neb v jiný čas vykonávají svatou zpověď. Tedy přemýšlí o tom, až pak se zabere do podivných myšlenek a sám k sobě praví: „Mám se také zpovídati a z čeho? Kdybych se celý rozmyslil, nic nevím. Žádného jsem nezabil, neokradl a ještě mne nikdo neviděl opilého. Nikdo mi nic špatného a hanebného nemůže dokázati. I kdybych nebyl správným člověkem, nebyl bych při poslední volbě obecního výboru tolik a tolik hlasů dostal. Mám snad v zpovědi povídat na sebe hříchy, kterých ani nemám? Proto by se mi to helvetské neb augsburkské vyznání z Německa skoro líbilo, kde člověk nebývá zpytováním svého svědomí a zpovídáním trápen atd.“ — Ty a podobné řeči vedou leckterí křesťané u víře mdlí a ustydlí; neboť se domnívají, že nemají na sobě žádného ani dosti malého hříchu. Oni nepomní na to, že nás bude Bůh z každého slova marného, (Mat. 12, 36.) ano z každé myšlenky zlé jedenkráte souditi. Oni nechtějí též nahlížeti, jak prospěšná a spasitelná jest to věc, když hříšník své hříchy — ať již malé neb velké — vyznává, nebo-li se z nich zpovídá knězi, aby dosáhl u Boha odpuštění. (Viz kniha přísloví 28, 13. a IV. Mojž. 5, 6. až 7.) — Pak v písmě svatém stojí o tom takto: „Pakli budeme vyznávati hříchy své, věrnýť jest Bůh a spravedlivý, aby nám odpustil hříchy naše a očistil nás od všeliké nepravosti.“ (I. Jan 1, 9.) A opět: „Mnozí z věřících přicházeli k Pavlovi, vyznávající a vypravující skutky své,“ — (ne snad skutky dobré, nýbrž hříšné) — (Skutk. 19, 18.) Již v starém zákoně bylo vyznání hříchů — to jest zpověď, —

předobrazeno jistými posvátnými obřady. O tom se dočteš v třetí knize Mojžíšově (4. a 5. kap.) — Nyní buď příteli! pozorliv na následující poučení, abys poznal důležitost a potřebnost svatě zpovědi:

1. Je-li nemocný jen trochu při rozumu, tedy vypravuje rád lékařovi a to obšírně, co mu kde schází; ano dodává mu to důvěry, když se lékař sám ještě na to hodně vyptává. Svátý Jarolím mluvě o zpovědi užívá tohoto podobenství: „Stydí-li se nemocný ránu svou lékařovi odkryti; tedy ji umění lékařské novyhojí, protože o tom neví.“ — Zánět se nezhojí, pakliže zadřená tříska se nevytáhne. Samého hříšníka, jenž má dokonalou lítost, dohání a pudí ho to, aby někomu pověděl a vyznal, co ho v svědomí tíží.

2. Záleží hříšníkovi, jenž má pravou lítost a velikou ouzkost pro své hříchy, také na tom, aby věděl, zdaliž mu Bůh odpustil, čili ne. Myslí-li si: „Bůh mi neodpustil a více mi neodpustí,“ — tedy se stává málomyslným a neupokojitelným. Má-li však pevnou naději, ano má-li jistotu, že mu Bůh odpustil, tehdy má veliké z Boha potěšení i miluje ho co nejvíce a slouží mu velmi horlivě, již proto také, že byl Bůh milostiv a že ortel věčného zahynutí od něho odvrátil. Eihle! zdaliž dobrotivý Bůh milostivě neposkytne rád kajícímu hříšníkovi té útěchy, ano toho ujištění, že jest mu odpuštěno? — Na vnitřní domnívání u člověka nelze se tu mnoho spoléhati. Lehkomyslný člověk myslí, že Bůh hned odpouští a zádumčivý myslí, že těžko. Pouhé myšlenky a kolisavé city vedou člověka často k poblouznění. Zdaliž neposkytl nám Bůh v této tak důležité věci, ana se spasení duší lidských týká, nějakého pevného rukojemství, které výrokem a slovem Božím jest stvrzeno? — Což pak se o to Ježíš Kristus nepostaral? —

3. Pán a Spasitel náš chce, abychom nejsvětější Svátost Oltářní častěji přijímali; ale v písmě svatém vyhrožuje se takto: „Kdo nehodně jí tělo Páně a nehodně pije krev Páně, ten jí a pije sobě odsouzení.“ (I. Korint. 11, 29.) Než i spravedlivý klesá za den sedmkrát, a kdo jest bez hříchu a kdo hoden, přijímati tělo Páně? — Hle nemohu-li zvědět, že jsou mi hříchové moji odpuštěni, tedy jakživ nemohu k stolu Páně přistoupiti. Jak pak to mohu zvědět? Jaké mám zde rukojemství od Pána? Což pak se o to Ježíš Kristus nepostaral? —

4. Postaral se zajisté; nebo po svém z mrtvých vstání přišel k apoštolům svým a řekl jim: „Jakož mne poslal Otec, i já posílám vás. Přijměte Ducha svatého; kterým odpustíte hříchy, odpouštějí se jim, a kterým zadržíte, zadržány jsou.“ (Jan 20.) Tedy dal Pán Ježíš učenníkům, svým také moc, od hříchů platně rozhřešovati, neb jich odpouštěti. Tato moc ale s učenníky nezemřela, — s nimi konec nevzala; toť by byl Spasitel světa o budoucí lidi málo pečoval. Ve svěcení kněžstva se tato moc pořád udržuje. Ona se odvádí od svatých apoštolů na biskupy a od biskupů na kněze všech míst a všech časů a jde v katolické církvi až do skonání světa. Máš-li tedy hříšný člověče pravý úmysl se napravit, tedy platí tobě rozhřešení kněze, jemuž se zpovídáš, jistotně před Bohem; ano máš od něho ubezpečení, že ti jest odpuštěno, a ty můžeš beze strachu jíti k svatému přijímání aneb před soudnou stolicí Boží. — —

5. Ale přede vším a nejprve jest k tomu zapotřebí, abys duši svou dobře sám proskoumal, i abys dříve vyšetřoval, zdaliž máš také pravou lítost a pravou vůli, ve všem od této chvíle Bohu věrným býti; vůbec zdaliž jsi se skutečně vnitř tak obrátil, aby ti Bůh pro Ježíše Krista odpustiti mohl. — Druhé vyšetřování musí kněz nad tebou držeti; nebo skoro každý člověk jest k sobě samému

stranný, slepý. Kněz musí se tázati, musí tebe slyšeti a pak musí se rozhodovati, zdalíž jsi v takovém stavu postaven, abys mohl odpuštění obdržeti, čili nic. Napotom vynáší on rozsudek svůj a když tebe schopného a v dobrém předsevzetí pevného nalezá, dává ti jmenem a rozkazem Božím rozhřešení. Jináče nemůže ti dáti rozhřešení; nebo Ježíš Kristus mluví také o zadržení hříchu. Když totiž zpovědník seznává, že Bůh tobě, tak jak jsi, odpustiti ještě nemůže, tenkrát nedá ti rozhřešení. — Ale o vyšetřování a o rozsudku nemůže ani řeč býti, když hříchy své náležitě nepovíš a nevyznáš, jak to jest v duši tvé. Proto žádá Ježíš Kristus vyznání hříchů, aby totiž kněz jako soudce všecko uváživ rozhodoval, má-li se někomu udělití rozhřešení aneb zadržení hříchů. — Kdo však lítost nemá a přece rozhřešení dostane, tomu jest toto rozhřešení tak málo platné, jako když se mrtvému věžňovi dvře a okovy odemknou. A kdo zamlčí nějakého hříchu vědomě, ten obelhhal Boha, v jehož jmenu zpovědník vyznání hříchů přijímá, a dělá to jako Ananiáš a Safira, o čemž se můžeš dočísti v Skutcích apoštol. 5.

6. Konečně tisícere věci nedají se v kázání říci, ale v zpovědi ano. Pak potřebuje jednotlivý člověk mnohou věc věděti, kterouž jiní lidé nepotřebují věděti. A nikde nemůže kněz člověku právě ty nejlepší a nejpřiměřenější prostředky poraditi a uložití, jako v zpovědi, totiž když člověk knězi všechny rány a vady duše své upřímně odkryje a poví, jako nemocný všecko lékařovi povídá. — (Obšírně o tom jedná knížka o zpovědi dědictvím sv. Janským 1851 vydána.)

V pravdě svatá zpověď jest prospěšná a potřebná a tedy takové náboženské společnosti, které již před tisíci lety od katolické církve byly odpadly, (na př. řecká) mají svatou zpověď, jako katolíci; což důkazem jest, že zpověď již před jejich odpadnutím zde byla a od nich za Božské ustanovení se považovala. Sám Luther, který před 300 lety od katolické církve odpadl a jejím odpůrcem se stal, píše, že máme opravdově hříchů svých litovati, z nich se zpovídati a dobré skutky konati. Než on jednou tak a po druhé zas jinak smýšlel a učil. Protestant Amon praví: „Tajná zpověď jest vytlačena a v jakousi všeobecnou přípravu, v jakési cvičení se v pobožnosti — nic jiného obecná zpověď není — jest změněna. Ale zkušenost učí, že vyzdvižením tajné zpovědi poslední podpora mravní kázně církvi evanělické se vyrvala atd. (Handbuch der christl. Sittenlehre.) Nyní v některých zemích protestantských uznávají již, že zpověď jest velmi užitečná a tedy ji mezi sebou zavádějí. Toto hned zprvu mnozí uznávali. Dominik Soto, zpovědník císaře Karla pátého vypravuje, že Norimberští měšťané po svém odpadnutí od pravé katolické víry k tomuto císaři vypravili poslance s tou prosbou, by vydal rozkaz, aby zpověď doušní opět zavedena byla, poněvadž ze zkušenosti smutné znamenali, že od té doby, co jest zpověď zrušena, nepravosti a rozličné ohavnosti se rozvodňují, o kterých prvé slyšeti nebylo.*) Také bych mohl tobě čtenáři uvésti zde mnohá svědectví, jakových nám svatí otcové o zpovědi v katolické církvi podávají. Někteří svatí otcové žili hned za časů svatých apoštolů, nebo brzo po nich; a tedy věděli dobře, co a jak ohledně svaté zpovědi bylo zprvu v církvi Kristově ustanoveno. Než pomínu tato svědectví a připomenu zde tobě, že to jest velmi směšné, praví-li kdo, že zpověď jest prý vynález lidský. Co pak lidé vynalezávají? Obyčejně to, co jim přináší časný užitek, na př. párolodě, železnice, telegrafy atd. A kdoby byl měl zpověď vynaleznouti? Snad papež Innocenc III. v 13. století, jak se mnězí

*) Příklady Macana str. 373.

bludně domýšlejí? Nikoliv! Tento papež vydal pro vlažnost mezi křesťany se zmahající nařízení, aby každý katolický křesťan aspoň jednou v roce k zpovědi přicházel, a to v čas velikonoční, ale zpověď nevymyslel, ani ji v církvi nezavedl. To by bylo věci nemožnou. Co pak by byli tomu řekli knězi, kdyby se jim bylo tak obtížné břemeno ukládalo, totiž aby v největším horku někdy a někdy v největší zimě sedávali v zpovědnici a poslouchali věci nemilé, bolestné a žalostiplné; pak aby lidi churavé, ba i nakažlivou nemocí sklíčené navštěvovali a vyslyšali? — A co by byli tomu řekli věřící, kdyby se jim byla ukládala ta nová a podivná povinnost, aby všechny hříchy a i ty nejmenší chyby své vyznávali a vypravovali, — člověku? Není to ani možná, vynález lidský není a nemůže býti svatá zpověď. —

Ještě uvedu zde, co stojí v knize Gaume vydané. (IV. svaz. str. 179.) — „Jistý člověk,“ — tak tam čteme — „byl z obecnstva lidí vzat do paláce jednoho mocného krále. Vznesených hodností, drahých pokladů a radovánek bylo mu hojně uštědřeno; a tato nesčíslná dobrodiní měla ho přiměti k tomu, aby vždycky oddaným a věrným zůstal, ale to se nevyplnilo. Jakousi vášní pekelnou sveden, dopustil se neslychaného zločinu proti králi, proti svému dobrodinci; avšak nikomu jinému, leč králi samému byl tento zločin povědom, a nebylo žádné o něm pochybnosti. Král odsoudil toho nevděčníka na smrt. I vyvedli ho ven na popraviště a kat držel již meč napřažený. Tu ale ozve se hlas volající: „Milost, milost od krále!“ Služebník králův přikročiv k vinníkovi pravil: „Můj pán jest velice dobrotiv. On tobě uděluje milost, ale chce, abys svůj zločin jednomu z jeho služebníků vyznal a při tom ani té nejmenší okolnosti nezamlčel. Tuto výmínku žádá od tebe velikomyslný král. Máš si tedy zvoliti buďto smrt, anebo vyplnění této výmínky.“ Provinilec, radostí neslychanou opojen, volá: „Ach ukažte mi toho služebníka, jáť jsem hotov, ze všeho se mu vyznati. Jedině toho se obávám, aby můj král nezměnil úmyslu svého.“ — Sotva že domluvil, tu již druhý posel od krále přichází a volá: „Milost, milost od krále!“ Přistoupiv k vinníkovi, pravil jemu: „Můj pán jest velice dobrotiv. Na důkaz dobroty své povoluje ti, abys sobě ze všech jeho služebníků vyvolil kteréhokoliv. Vyvol si třeba toho, ku kterému máš největší důvěru!“ — Vinník velmi pohnut proléval slze a nemohl na to ani odpověděti. Hned zase přišel třetí posel a volal: „Milost, milost od krále! Můj pán jest velice dobrotiv; nebo nejen že ti ponechává na vůli, abys sobě sám jednoho z jeho služebníků zvolil, nýbrž on také ukládá služebníkovi tebou zvolenému dokonalou mlčenlivost. Co mu vyjvíš a z čeho se mu vyznáš, všechno to musí zamlčeti pod uvarováním hrozných trestů; neboť by musel sám na popraviště jíti a zemříti. Svoluješ-li tomu, pak zapomene král můj navždy provinění tvého. On ti dá opět svou přízeň, opět dostaneš od něho tvé vznešené postavení a tvé předešlé důstojnosti, ano budeš v jeho paláci blízko královského trůnu míti stán svůj.“ — O jaká to radost jevila se v obličeji téhož vinníka a pak jaké chvalořečnění činil lid velikomyslnému králi!“

Příteli! v této události nalezáš celé vyobrazení svaté zpovědi a z toho můžeš poznati, jak nestíhlá jest dobrota Boží a jak veliké milosrdenství všemohoucího Krále. Chtěje tedy dojíti u Boha odpuštění, — za něž v páté prosbě prosíš, — vykonej, co Ježíš Kristus v církvi své ustanovil a co nařídil. Nestyděl-li jsi se před Bohem všude přítomným hřešiti, tedy se nestyď hříchy své vyznati služebníkovi Božímu — knězi —, který je v sobě pochovati a věčně zamlčeti musí pod uvarováním hrozných trestů. Neříkej: „Před Bohem se rád pokořím; ale před knězem nikoliv.“ Ovšem že jest kněz člověk jako ty, — ale on jest od Boha zplnomocněn,

on jest ve zpovědnici na místě Božím, on jsa svých křehkostí sám povědom lítost a útrpnost bude nad tebou míti; ano on ti upřímně poradí a tebe poučí dle povinnosti své a povolání svého; neboť mu Kristus Pán nařídil takto: „Učte je všecko zachovávat, cokoliv jsem vám přikázal.“ (Mat. 28, 20.) Nelze mi, abych zde nepromluvil ještě o něčem. Tíží-li tebe tuze svědomí a tebe-li nutká, abys z celého života svého zpověď vykonal, tedy nejdi ku knězi na velký svátek, kdež on mívá mnoho práce, nýbrž jdi jindy a pros jej, by se tvé ubohé, chorobné duše náležitě ujal. Horlivý kněz řekne tobě, že zlé návyky a dábel budou při začátku dělati prudké útoky na tvá dobrá předsevzetí a že za nějaký krátký čas opět svaté svátosti přijímati musíš. Dále řekne, kterých společností, míst a stavení se musíš vystříhati, aby tebe to tvé bývalé tovaryšstvo — (kamarádi neb kamarádky) — opět nezavedlo na zlou cestu. Pak ti řekne, co bys měl čísti; snad bude tak dobrý a zapůjčí ti sám takové knihy. Aneb poradí-li tobě, něco ku čtení si koupiti, tedy nebuď skrblym a vydej několik těch grošů pro blaho duše své; jestli to lepší a moudřejší, nežli nádherný oděv si koupiti, jím se chlubit, nebo všelijak daremně utráceti. Vykonej také svědomitě pokání, které ti kněz uloží a cokoliv tobě řekne, vykonej; nebo Spasitel ho ustanovil a vtiskl mu své znamení na čelo, na řeč a pravil jemu: „Co svážeš na zemi, bude i v nebi svázáno.“ Věrná poslušnost k zpovědníkovi bývá od Boha mnohými milostmi požehnána. — Napotom se měj na pozoru, abys se do předešlého stavu, do koleje svých hříšných navyklostí opět nevrátil, i abys se opět vlažným a studeným nestal; neboť by tebe milost Boží, tento neocenitelný poklad, jehož si pokáním získal, navždy mohla opustiti. O tom se dočteš v listu sv. Pavla k Židům (6, 4—6. a 10, 26—30.) —

Mimo těch pěti částek k svátosti pokání nevyhnutelně potřebných má každý kajcník a vůbec každý křesťan na paměti míti, co povídá Pán a Spasitel náš a sice: „Jestliže pak neodpustíte lidem, ani Otec váš neodpustí vám hříchů vašich.“ (Mat. 6, 15.) Tuto pravdu vysvětluje Ježíš podobenstvím o nemilosrdném služebníku, an byl proto odevzdán k mučení, že se nechtěl smilovati nad spolu-sluzebníkem svým. Na konci pak [dokládá Pán: „Tak i Otec váš nebeský učiní vám, jestliže neodpustíte jedenkaždý bratru svému ze srdcí svých.“ (Mat. 18, 35.) A jinde praví: „Milujte nepřátely své, dobře číňte těm, kteří vás nenávidí a modlete se za ty, kteří vám protivenství činí a utrhají vám, abyste byli synové Otce nebeského.“ (Mat. 5, 44.) Pán Ježíš dal nám nejlepší v tom příklad; vždyť svým protivníkům odpouštěl a na kříži ještě za ně se modlil. V tom ho následovali svatí apoštolové a všickni bohabojní křesťané. To na př. víme o svatém Štěpánu. A svatý Václav patron země české věděl, že Drahomíra a Boleslav zlé věci proti němu kují, ale on přece se nad nimi nemstil, on odpouštěl. Také jest nám známo, kterak Draslavovi, knížeti Kouřimskému odpustil. — V životě svatého Jana, almužníka, patriarchy Alexandrinského, čteme pamětihodnou událost. Tento nábožný muž napomínal často jakéhosi velmože, totiž měšťana Alexandrinského, by se hleděl se svými nepřátely smířiti, čemuž tento odporoval. I pozval ho patriarcha k sobě, vedl ho do své kaple a tam obět mše svaté konal. Mimo ministranta nebyl nikdo do kaple připuštěn. Toho času byl obyčej, že kněz mši svatou sloužící se všemi přítomnými modlil se „Otčenáš“ na hlas. Když přišel patriarcha k páté prosbě, odmlčel se a dal také ministrantovi znamení, aby mlčel; pročež musel velmož sám říkati: „Odpust nám naše viny jakož i my odpouštíme našim vinníkům.“ V tom

se Jan k němu obrátil a jemu pravil: „Prosím vás, pomněte na to, co jste právě nyní k Bohu mluvil. Žádal jste ho za odpuštění a při tom jste také se osvědčoval, že i vy odpustíte těm, kteří vás urazili. — Velmož ostal zaražen a ta slova páté prosby v Otčenáši zněla v jeho uších jako silné hřmění. Bez prodlení vrhl se k nohám svatého patriarchy a pravil jemu: „Sluha váš jest hotov, všechno učiniti, co mu koliv rozkážete. I odešel a smířil se s nepřátely svými.*) — V jedné knize**) čteme následovně: „Milovati nepřátely své, jest zajisté něco vznešeného. Pánu Bohu se to velice líbí a Ježíš Kristus připojil v Otčenáši tato významná slova: „Jakož i my odpouštíme našim vinníkům,“ — a to z té příčiny, abychom se v té veliké a vznešené ctnosti, jakáž jest láska k nepřátelům, bez přestání cvičili. Blaze tomu, kdo tuto drahou ctnost koná. Takového křesťana nenechá Bůh ani zde, ani na věčnosti bez odplaty. Léta Páně 1165 udal se v přítomnosti císaře Bedřicha Barbarosy pamětihodný souboj mezi zemanem z Paduy a mezi jedním Němcem, který udatnost Vlachů haněl. Němec po několika silných srážkách byl zemdlen a na zem poražen; avšak nechtěl se považovati za přemožena, aniž se vzdáti. Tu rozkázal císař, zanechatí souboje. Zeman Vlach, jmenem Aldobrodini, daroval nyní soupeře svého, jehož byl přemohl, císaři, a císař povýšil za to Vlacha do stavu hraběcího. — Ať máme jakoukoliv půtku s blížním svým, to se Bohu nelíbí. Bůh nechce, abychom měli různice a nepřátelství. Byť bychom blížnímu svému i dokázali, že nám činí křivdu a bezpráví, byťby on nechtěl se ani podati, ani to své bezpráví uznati, přece nechce tomu Bůh, abychom žili v nepřátelství. Zanechme pomstu Bohu a odpusťme ze srdce protivníku svému; neb takto ho co dar Bohu přinášíme. Avšak Bůh nás za to povýší do stavu svobodného, — šlechtického. On nás totiž vysvobodí z otroctví, do něhož jsme se svou vlastní vinou uvrhli. On nás povznesse k hodnosti a slávě těch, ježto ctí a miluje co dítky své.“ —

Ano Bůh nás z otroctví hříchů vysvobodí. On nám odpustí naše viny, když se tak, jak se v páté prosbě modlíme, zachováme, a když šetřiti budeme napomenutí svatého Pavla říkoucího: „Všeliká hořkost, hněv, i rozlobení se, křik a utrhaní budiž daleko od vás. Ale buďte raději jedni k druhým dobrotivi, milosrdni, odpouštějící sobě vespolek, jakož i Bůh skrze Krista odpustil vám.“ (Efesk. 4, 31.) — Stůj zde k závěrce ještě tento příběh: „Jistý protestant umínil si, zavraždit vévodu z Guise, jenžto se horlivým zastancem katolického náboženství býti osvědčoval.“ Tento zlý úmysl byl prozrazen a princ o tom uvědomněn. I dal si zákeřníka k sobě přivést a pravil jemu s udivenou tváří: „Zdaliž jsem tobě v něčem ublížil?“ — „Nikoliv,“ odpověděl protestant. — „A což tě mohlo vésti k takovému zločinu?“ tázal se princ dále. — Na to vece protestant: „Chtěl jsem své náboženství takto hájiti.“ — „Dobře,“ — odpověděl vévoda, — „jestliže tvoje náboženství k vraždění tebe zavazuje, tedy mi moje nařizuje, odpustiti vrahovi, který činil úklady na život můj. Odpouštím tobě.“ — O jistotně takový křesťan může se s prospěchem modliti Bohu: „Otče! odpusť mi; neboť i já rád odpouštím.“***) — „Odpusť blížnímu svému, kterýž tobě škodí a když se modliti budeš, hříchové tvoji rozvázáni budou.“ (Eklesiastikus 28, 2.) — —

(Dokončení příště.)

*) Příklady Mehlerovy.

**) Otčenáš od Veitha str. 257.

***) Příklady Mehlerovy.

Svatý růženec. — Spolek živého růžence.

(Pokračování a dokončení.)

2. Brzo v každé farnosti nalezá se několik oudů tohoto bratrství, nevšude ale zachovávají se všechny povinnosti jeho, ač samy o sobě tak snadné jsou.

A sice:

za první, aby každý oud do společného seznamu všech spoluoudů (zápisní knihy) zapsán byl a všichni pak na růže po 15 osobách rozdělení byli; a

za druhé, aby každý oud toho zbožného spolku každodenně po celý měsíc o jednom tajemství sv. růžence, které se mu určí, aneb losem dostane, rozjímal a ke cti jeho pobožně se pomodlil „Otče náš“, 10krát „Zdravas“ a jednou „Sláva Bohu.“

Tedy rozjímati jest třeba o každém tajemství, totiž rozmysletí o tom, co nám to tajemství oznamuje, z toho pro vlastní poměry a stav poučení si vybrati a pevně předsevzetí učiniti k polepšení svého života. Vyplníme-li to učiněné dobré předsevzetí, vyzískali jsme si ovoce toho tajemství. — Ku příkladu někdo by měl pro tento měsíc (jak se obyčejně říká) tajemství: „Kterého jsi o Panno z Ducha sv. počala.“ O něm máš každý den rozjímati a k jeho cti jeden růžencový desátek se vymodliti. Jak to nejlíp učiníš? Uvaž, třeba jen v krátkosti, kterak sám Bůh, Ježíš Kristus, on všemocný, nejvyšší blažený pán nebes i země, kterak se ponížil a člověkem se stal a všechny bídy a trampoty, které člověka zde na světě stíhají, snášet chtěl; on svou nejvyšší slávu zapřel a vši cti, jemu příslušící, se vzdal. Není slušno, aby člověk zvláště křesťan, ne právě své vlastnosti zapřel, ale k nim se přiznal a je uznal, totiž svou zkaženost, hříšnost, náklonnost k zlému atd. ? Jenom pravdu nechť uzná každý, i ty, milý bratře, ctěná sestro. Z toho pak docela přirozeně následuje, že nebudeš se horšiti, když ti někdo čest, jakou si žádáš, nevzdá aneb snad ti ubližuje, když se ti vše dle tvé vůle nevede, když na tě nemoci, starosti atp. přijdou. Ty si musíš vždy sám říci, že to, a ještě mnohem horší, zasluhuješ. Proto učin hned to pevně předsevzetí, že v tom neb onom jistém pádu, kdy obyčejně nebýváš mírným, tichým, více lhostejně se chovati budeš, že vše zlé, odkudkoli na tě přicházející, co od tebe zasloužené snášeti budeš — a tím se staneš pokorným, budeš následovati Ježíše Krista, to bude ovoce tajemství řečeného. Pomysli si též, že podobná čest, jaká se Panně Marii vtělením Syna Božího stala, i tobě se stává, kdykoli v nejsvětější Svátosti Ježíše Krista přijímáš. Panna Maria byla následkem té cti, která se jí stala, ještě pokornější; následovně musíš i ty pro každé sv. přijímání v pokoře pokračovati, skutkem ale, a ne slovem, tichým snášením všeho nepřijemného. Pak budeš následovati i Pannu Marii v její pokoře, to bude ovoce toho tajemství pro tebe. Abys ale taková učiněná dobrá předsevzetí jistě vyplnil, pomodli se pak ke cti nejsvětějšího vtělení Syna Božího pozorně „Otče náš“ a 10krát „Zdravas“, po každém slovu „Ježíš“ ve Zdravasů opakuj to tajemství: „Kterého jsi Panno z Ducha sv. počala“ a vzbud vždy tu vůli, Ježíše Krista a Pannu Marii ve svém životě v pokoře následovati. Konečně řekni „Sláva Bohu.“

Takhle budeš se dobře a užitečně desátek svůj modliti. Večer pak se rozpomeň, zdalis to učiněné dobré předsevzetí v dané příležitosti vyplnil; jestli ano, raduj se z toho a děkuj Pánu Bohu a Panně Marii, jestli pochybil, povzbuď se

a hled příštího dne tím zevrubněji na ně pozor dáti. Není to těžká věc, ale začítí se musí jednou, jinak jest modlitba sv. růžence takřka neužitečná.

Jak jest to ale s měněním těch tajemství? Buď se všech 15 cedulek, když se od oudů vyberou, smíchají a každému kterékoli dá, (pak ovšem se stane, že někdo po vícero měsíců vždy stejné tajemství obdrží); aneb se v pořádku pokračuje, tak že kdo měl předešlý měsíc tajemství první, dostane nyní druhé, kdo měl druhé, dostane třetí atd., kdo měl patnácté, dostane opět první; aneb se hned při zápisu každému dá všech 15 tajemství a určí, u kterého má začítí a pak každý měsíc dále pokračovati.

Nejhlavnější věcí ale jest, aby se ten desátek pořádně, jak svrchu řečeno, modlil a sice musí po celý měsíc nepřetrženě (bez důležitých příčin), chce-li schopným býti k dosáhnutí hojných odpustků bratrství udělených.

3. Odpustky jsou následující, které papež Řehoř XVI. připsal od 27. ledna 1832 spolku živého růžence pro vždycky udělil.

a) Plnomocné odpustky na první svátek po vstoupení do spolku, každou třetí neděli v měsíci; na slavnosti: vánoční, nový rok, sv. 3 králů, velkonoční, nanebevstoupení Páně, sv. Dušní, Božího Těla, nejsvětější Trojice, sv. Petra a Pavla, všech Svatých a na všechny větší i menší slavnosti Panny Marie.

b) Odpustky 100 dní na každý všední den, když se spoluoud uložený mu desátek modlí; 7 let a 7 kvadragen na každou neděli a svátek, (i tak zvané zrušené svátky), jakož i v celý oktáv vánoční, velkonoční, sv. Dušní, nanebevstoupení Páně, Božího Těla, nepoškrvněného početí, narození a nanebevzetí Panny Marie.

— Všechny odpustky mohou i duším v očistci přivlastněny býti.

Pro získání plnomocných odpustků jest jako vždy, tak i zde potřeba, aby spoluoud sv. svátosti hodně přijal a na úmysl sv. Otce v kostele se modlil.

To jest to nejhlavnější, co o spolku živého růžence věděti třeba jest. Přijdeme zajisté ještě vícekrát k tomu, o té věci obšírněji mluvit; pro tentokrát podotýkáme toliko to přání, aby rozjímání tajemství růžencových a každodenní modlení-se aspoň jednoho desátku ve všech rodinách obyčejem se stalo, a aby zvlášť oudové živého růžence to, co Panně Marii slíbili, vždy horlivěji a dokonaleji plnili a tím sebe posvěcovali a dobrý příklad světu dávali. Buďme vždy pamětlivi slov papeže Řehoře XVI. jenž dí: „Oudové živého růžence nechať plněním všech povinností sv. náboženství, pilným navštěvováním služeb Božích, častějším přijímáním sv. svátostí, pak láskou bratrskou a mírností nechať v pravdě křesťanské obcování ukazují a zalíbení Matky Boží na sebe přitahují, která jistě všechny k věčnému životu přivede, kteří modlitbou a následováním jejich ctností pravými jejími dítky býti se osvědčí.“ —

Pronásledování křesťanů v Japaně za Chogunsamy (1617—1632).

(Dle něm. překladu v „Sendbote des hh. H. J.“)

(Pokračování.)

Jakmile pohanští správci v provinciích se dověděli o těchto událostech na dvoře, poručili, buď aby císaři se zalíbili, buď že již dávno křesťanské náboženství

nenáviděli, křesťanům sobě podřízeným, aby se vrátili ku starému náboženství japonskému; jen několik málo jich uposlechlo, většina se vyjádřila, že raději zemrou, než aby takového rozkazu poslechli, a brzy bylo viděti kolem 400 rodin, které dříve za nejbohatší v zemi plativše, v největší bídě se potulovaly a chleba svého žebrały, žádný pohan se však neopovážil, ujmouti se jich a podpory jim poskytnouti. Zvláště ale vynikl pronásledováním křesťanů král Arima-ský; odpadl od víry a konečně zavraždil vlastního otce, načež obdržel království Arima-ské od Kubosamy, aby také křesťanské své poddané k odpadnutí od víry donucoval. Jakmile přibyl odpadlík tento do říše své, dal na cestě do hlavního města svého všecky kříže pokáceti a vydal ihned rozkaz, aby všichni křesťané v jeho zemi náboženství svého se odřekli pod pokutou vyhnanství a smrti.

Tím byla křesťanům v Japaně a zvláště v Arimě válka vypověděna, a tu se uchopili i oni zbraně modlitby, pokání a přijímání sv. svátostí. 500 přednějnějších křesťanů ihned přísahou se vespolek zavázalo, že raději zemrou, než aby víru zapřeli. „My podepsaní přísaháme,“ tak zněla spůsoba (forma) přísahy vlastnoručně jimi podepsaná, „skrže Pána našeho Ježíše Krista, skrže nejblahoslavenější Matku a Pannu Marii, skrže všecky sbory andělův a skrže všecky svaté v nebi, že s milostí Boží chceme stále setrvati v křesťanském náboženství, byť by nám cokoli bylo proto trpěti a slibujeme, že přísaze této věrně dostáti chceme. 10. června 1612 opustilo 20 křesťanských rodin hlavní město Arimu a odebrali se do nejbližších lesů, aby tu čekali, až bouře přejde; 5 jiných rodin vydáno nouzi a bídě, trestu to smrti krutějšímu, poněvadž vypovězení nic sebou vzíti nesměli, než šaty, jež měli na sobě, ježto s nikým ve vsích neb městech obcovati nesměli a pod těžkou pokutou zapověděno bylo, nějak jim přispěti.

Samo sebou se rozumí, že rozkázáno bylo i misionářům (13. června 1612), aby království Arimu opustili, i ustanovili se na tom, že násile ustoupí; přece však zůstalo podtají několik Jesuitů v zemi, aby pomáhali křesťanům v boji jejich. Tak zřídili v Arimě zvláštní spolek, jež nazvali bratrstvem mučennickým, a při čemž se zavázali oudové, že chtějí zachovávatí tyto články:

Za prvé mají všichni hotovi býti, raději vypovězení a smrt utrpěti, nežli zapřítí víru v Ježíše Krista.

Za druhé mají oudové vši nesvornosti mezi sebou se odřící a modlitbou, postem a jinými skutky kajícími na mučennictví se připravovati.

Za třetí mají týdně dvakrátě shromáždití se, aby se radili o prostředcích, jak by náboženství a bratrstvo zachováno bylo.

Za čtvrté mají v těchto schůzích ve vši lásce upozorňovati se na chyby nahodilé, a za vytčené chyby se káti.

Za páté nemá nikdo, kdo zapřel víru, býti přijat v toto bratrstvo, nedal-li bezpečné důkazy, že se upřímně polepší a nenapravil-li přiměřeným pokáním dané pohoršení.

Za šesté má některý oud sbíratí docházející almužny, aby jimi byli podporováni vypovězení křesťané a za zesnulé, aby byly slouženy mše svaté.

Toto bratrstvo mělo účinek věru podivu hodný. V několika dnech dalo se zapsati více než 3000 křesťanů; brzy bylo zřízeno i v jiných městech, ano i pro dívky, jichž rodiče ku bratrstvu přistoupili, muselo býti podobné bratrstvo s průměrnými pravidly zařízení; a to ne nadarmo, neboť bylo obyčejem v Japaně, že skoro veždy usmrcovali s otcem na smrt odsouzeným i manželku a dívky jeho, aneb

je posílali do vyhnanství. Křesťanům Japonským to ale bylo ještě milé, neboť nic je více nebolelo, jako myšlénka, že musejí dítky své zanechat, kdyby na smrt mučennickou odvedeni byli. Jistý křesťan odnesl jeden těch křížů, jež, jak jsme došli, král Arima-ský skáceti dal, do domu svého a lidem královým, již ho měli ku zodpovídání se z toho, odpověděl, prvé že musejí jeho a manželku jeho usmrtiti, nežli by tento kříž vydal. „Jen tohoto dítěte mi je líto,“ připojil, hledě na dcerušku sotva osmiletou, „neboť nevím, co se z ní stane po smrti mé.“ „Otče, přejala mu dívka řeč, o mne se nestarej; znám prostředek, jímž tě zbavím takové starosti: způsob to jen, aby katané, již vás mají zabiti, mne dříve usmrtili, a potom můžeš s pokojem zemřít.“

Jak velice křesťané Arima-ští nadšeni byli a toužili, pro víru umřít, ať ukáže tato událost. 5. února 1613 byli tři čelní křesťané: Adrián Tacafati, Leo Faiuchida a Leo Taquendomi k smrti ohněm odsouzeni, poněvadž se nechtěli odříci víry v Krista; touž smrtí měli sejít z téže příčiny Johanna, manželka, Jakub 11letý syn a Majdalena, 20letá dcera prvého, jakož i Marta, manželka a Pavel, 27letý syn Faiuchidy. Všech 8 dopraveno bylo zatím do domu v Arimě, jenž jim měl býti vězením. 7. října byl rozsudek (ortel) na uvězněné vynesěn, a ještě téhož dne měl býti vykonán. Jakmile křesťané Arima-ští uslyšeli o odsouzení těchto mučenníků, proudem se valili do hlavního města, aby přítomností svou vyznávačům srdce dodali a také sami mučennické koruny dosáhli; nevzali si ani potravu majíce za to a doufajíce, že je dá kníže porubati. Počet příšlých byl příliš veliký, — páčili je na 20 tisíc, — a ač bezbraným neopovážil se přece správce města v prosbě odepřít, aby směli doprovázeti mučenníky na poslední jejich cestě; tím se ale stala tato pravým průvodem vítězoslavným. Polovice křesťanů kráčela napřed, druhá polovice za mučenníky v nejkrásnějším pořádku, křesťané hlavního města s hořícími svícemi, přespolní s růžencem v ruce; buď se modlili, buď zpívali litanie o Marii Panně a o všech Svatých. Došedše mučiště, obklopili je u velikém kruhu a když hranice, u vzdálenosti 3 stop okolo mučenníků postavené, zapáleny byly a oheň vzplanul, poklekli všichni přítomní křesťané a modlili se, aneb volali slzíce: „Ježíš! Maria! Můj Bože, milosrdenství!“ Mučenníci sami povzbuzovali se vespolek ku stálosti, a jeden po druhém dokonávali svůj smrtelný zápas vzývajíce nejsvětější jména: „Ježíš! Maria!“ Zvláštní to byla podívaná, kdy 11letý chlapec, když byl oheň vazby, jimiž ke kolu uvázán byl, již strávil, uprostřed plamenů k matce běžel; tato ho tiskla k sobě a pobádala ho: „Dítě mé! Patří k nebi! Dítě mé! volej: „Ježíš! Maria!“ A třikráte bylo slyšeti chlapce, jak tato nejsvětější jména ještě pronesl, potom sklesl, a brzy na to ležela i matka bezduchá na mrtvole svého dítěte. I Majdalena, sestra tohoto chlapce, stála takměř volně podlé svého kolu a celá již pokrytá spáleninami, uchopila ještě oběma rukama žhavé uhlí a položila si je jako věnec na hlavu; potom sklesla, a zatím čistá její duše k nebi se vznesla. Sotva že mučenníci zápas a boj svůj dokonali, již křesťané kolem stojící přese všecko bránění soudních sluhů (drábů) ohrady prorazili, aby nějakou ještě relikvii (ostatek) z plamenů neb žhoucího uhlí zachránili. Jak zahanbuje takovýto výstup v zemi, jež před 70 lety ještě v nejhlubších tmách pohanství pohroužena byla, vlašnost tolika křesťanů v zemích, jež požívají více již než tisíc let blahých účinků křesťanství!

Právě této pocty mučenníkům Arimským prokazané, užil místodržitel v Nangasaki, aby Kubosamu proti křesťanům ještě více popudil, ješto zločincům od císaře

odsouzeným takovou čest prokázali. Kubosama radil se o to a tak bylo ustanoveno r. 1614, aby všichni duchovní, katechisté atd., buďtež si Europeané buď Japaňané, z Japánu vyhnáni, všechny křesťanské kostely sbořeny, křesťané pak sami všemožným způsobem donucováni byli, aby víry se odřekli a k náboženství otců svých se vrátili: tím bylo tedy všeobecné pronásledování křesťanů v celém Japonsku nařízeno a úplné vyhlazení křesťanství ustanoveno. Aby provolání císařské docela provedeno bylo, měli všichni křesťané v celém Japonsku seznamenáni býti. Vybereme tedy několik rysů z dějin pronásledování tohoto, jež trvalo až do smrti Kubosamovy (roku 1616); nechť nás upomenou na krutá pronásledování za prvých století křesťanských a na stálost svatých mučovníkův oněch dob.

Když úředníci v Meaku obcházeli, aby jména křesťanů poznamenali a když jenom hospodáře křesťanské v seznam zapsati chtěli, přicházely manželky, dívky i čeládka a udávali jména svá; ano matky dávaly zaznamenati i dívky, jež na rukou ještě nosily. Prvý seznam zahrnoval již 4000 jmen, tak že pohanský úřad sám se toho ulekl a druhý seznam jen z 1700 jmen sestávající shotoviti dal. Na to přibyl, od císaře byv poslán, jistý Sangamidono do Meaka s vojáky, aby křesťany k odpadu od víry přiměl. Aby je zastrašil, dal strhnouti kostel a dům Jesuitův se dvěma kaplami a na to veřejně prohlásiti, že všichni křesťané, kteří by víry se neodřekli, upáleni budou, ať si jen koly k tomu uchystají: druhého dne měla většina křesťanů před svými domy takové koly na znamení, že hotovi jsou raději zemřít, nežli by víru zapřeli. Sangamidono uznával dobře, s kým mu jednati jest, dal koly odnésti a na veřejném místě spáliti. Právě tolik pořídil, když množství křesťanů, mužů, žen i dítek, jež na to doléhaly, aby s nimi jako s rodiči jich naloženo bylo, dal do pytlů vstrčiti, pevně svázati, jimi po ulicích smýkati, a za městem celý den a celou noc je ležeti nechal, vši slotě (povětrí) a potupě a poroku pohanů vystavené. Konečně dal většinu křesťanů těchto do jednoho domu zavřít, až by další rozkaz od císaře přibyl. Z Meaka odebral se Sangamidono do Osaky, aby i tam o štěstí své na křesťanech se pokoušel, avšak ne s lepším zdarem; zatím co tam ještě dospěl křesťany v pytle zašival a na veřejná místa je kladl, dívky pak metlami mrskati dával, aby je k odpadu od víry pohnul, upadl sám u císaře v nemilost a byl vypověděn do vyhnanství.

V Bungo žil čelný křesťan, jménem Titus; jeho manželka sloula Marina; měli dva syny, Šimona šestnáctiletého a Matouše, teprva 9 let čítajícího, k tomu dceru Martinu, čtrnáctiletou. Kníže povolal nejprve otce do paláce, aby ho pohnul domluvou a hrozbou k odpadu, poslal ho ale opět do domu jeho, že s ním ničeho poříditi nemohl. Druhého dne došel rozkaz, nejmladší syn že má ke dvoru jíti, aby tam buď víru svou aneb život svůj nechal. Jak se rozloučili, můžete si pomysli; za dva dny bylo otcovi zvěstováno, že byl chlapec usmrčen, ješto se víry odřící nechtěl, a aby poslal dceru svou, snad že se rozmyslí: s bolestí odtrhnouc se od rodičů ubírá se dcera do královského paláce sdílet stejný osud s bratrem. Koněčně žádal tyran prvorozence. Tento vstoupí před otce, jenž ho napomíná, aby hodným se učinil koruny mučnické jako mladší jeho sourozenci, pak poklekne, aby přijal požehnání a spěchá k paláci, zatím co doma rodiče do modlení se dali, aby Bůh i tuto poslední oběť milostivě přijal, načež sami k smrti se chystali. Skutečně došel rozkaz, Marina že má ke dvoru a posel rozkaz ten přinesší lál otcovi, kterak tvrdošijnost jeho zkárou jest celé rodiny, však Titus zůstal stálým a propustil manželku svou ovšem ne bez slz, jež přirozenost žádala

Konečně byl i Titus do paláce zavolán a přijda ke knížeti, vrhá se na zem a prosí, aby ho učinili účastným téže pocty jako manželku a dívky jeho. Žádné hrozby knížete nebyly s to, aby změnily mysl ve víře pevnou, pročež zamezil kníže výjev a dal předvésti žasnoucímu otcí manželku i tři dívky jeho s tím doložením, aby odešli domů a dle své víry dále žili. Můžete si pomyslit radost z opětného se shledání, byla zajisté tak veliká jako bolest loučení se; ještě více se zvětšila radost otcova, když mu vypravovaly manželka i dívky, co pro Ježíše zkusily, jak jim za tuhé zimy vodu na hlavu lili, kterak jim ruce s takovou silou na zad svázali, že ramena takměř z kloubů byla vyvinuta, jak je po tři dny bez pokrmu nechali, a ještě jiné muky na nich zkoušeli nemohouce jich ve víře zviklati.

Ani hrozby, ani muka, ani vyhnanství nepořídily doposud s křesťany ničeho; oni setrvali stálými u víře. Tu přikročilo se ku provádění provolání císařského, jež kázalo, aby všichni duchovní ze země byli vypovědění: ze 117 Jesuitů mohlo se jen 18 kněží a 9 nekňží tak ukryti, že jímačům ušli, všichni ostatní, a to vyjmouc některé, sami Dominikáni, Františkáni, Augustiniáni mimo 7 japonských kněží, 5 čekatelů kněžství a více než 50 seminaristů bylo odvezeno na třech křehkých člunkách buď do Makao v Číně, buď na Filipinské ostrovy. Mezi vypovězenci byl i kmetný vojevůdce Justus Ukondo, jenž v Manile od tamnějšího správce co nejpoctivěji přijat byl, ale již 5. února 1615 umřel a takměř po královsku v tamnějším kostele jesuitském pohroben byl; pohřební řeč velebila zesnulého jako vynávače víry za tři císařů Nobunangy, Taikosamy a Kubosamy.

Když takto stádce většinou o pastýře své oloupeny byly, vyřítili se na prvější s tím větší zuřivostí, a to nejdříve v Arimě; nejprve udeřili na křesťany v Koquinozu, měste přístavném tohoto království. Tam přibyl v čele značného počtu tlup Sifoir, místodržitel Nangasacký, jež můžeme míti za nejrozhořčenějšího tehdy nepřitele křesťanů v Japaně, a jenž vlastní původ pronásledování křesťanů za Kubosamy byl. Přibyv do dotčeného města, povolal k sobě představené vesměs křesťany a oznámil jim, že je od císaře poslán, aby lid ke staré víře uvedl; oni aby byli dobrým příkladem uposlechnouce rozkazu císařova; kdyby tak učinili, že prý mnoha milostí od něho se nadějou; pakli by se neodřekli víry křesťanské, že jim prsty u nohou i rukou useká, čečele (oko kolenou) uřeže, čela žhavým železem popálí, statky zabaví, manželky v otroctví uvrhne a dcery zprzniti dá. Jakkoli hrozby ty hrozné byly, vyjádřili se předce starostové rozhodně, že by uposlechl císaře ve všem, co není proti rozkazu Božímu, ježto lidu dobrý příklad dávatí mají; žádná útrapa však že je nepřinutí k tomu, aby od náboženství odpadli. Na to shromáždil tyran lid; na tytéž hrozby dostalo se mu těchže odpovědí, načež kázal, zaznamenati jména hospodářův: 120 jich udalo jména svá, úředník však nechtěl podati dlouhý seznam, nýbrž žádal, aby více jmen vyškrtnuto bylo, avšak dostalo se mu odpovědí, zvětšiti že by se dal počet, nikoli zmenšiti.

Poněvadž právě toho času Kubosama do pole táhnouti chtěl, aby válkou utkal Taikosama syna v Osace bydlícího, a Sisioie se bál, aby se svými pluky tam povolán nebyl, s křesťany v Arimě nic nepořídív, ustanovil se na tom, rychle a mocně na ně udeřiti a nejtrapnějšími mukami přiměti, aby odstoupili od náboženství svého. Proto rozdělil pluky své po rozličných městech. Do Arimy, hlavního města, poslán byl jakýsi Gosaimondono. Ten, jak jen přibyl, rozkázal, aby se shromáždili všichni hospodáři na místě, kde druhdy kolej jesuitská se nalezala; místo bylo pevně ohrazeno, kol něho stálo 1000 vojáků, uvnitř 20 katanů s provazy a

všelijakými mučidly. Kolem 200 hospodářů se dostavilo. U vchodu do ohrady stál důstojník; ten každého vstupujícího (mnoho křesťanů se vzdánilo, jak jen mučidla spatřili), se tázal, chce-li se odříci víry, pakli odpověděl záporně, do ohrady mu kázal. Ihned se vyřítili na tyto křesťany katané, rvali jim vlasy, což aspoň v Japaně tenkrát za největší pokrok pokládali, kleštěmi jim uši utrhávali, nohama po nich šlapali, pěstí a holemi je bili, provazy svazovali, k zemi poráželi a všeliké posměchy si z nich tropili. Že měli někteří katané přátele mezi těmito křesťany, vyváděli je, jakoby víru byli zapřeli, z ohrady; křesťané ujišťovali, že jsou křesťany, ale katané jim násilou zacpávali ústa a odváděli je pryč. Ostatní byli za soumraku ve třech rozličných domech umístěni; avšak stráž penězi porušená dala mnohým utéci a úředníci k tomu mlčeli, majíce za to, ostatní že tím spíše od víry odstoupíce svobodu si zjednají. Druhého dne vedli ostatní vyznávače zase na bojiště včerejší. Bohu žel! že hned po prvé muce, některým, když jim nohy ve dvě osmihránná dřeva sevřeli, a na nich skákati museli, až nohy se jim zlámaly, mysl klesla, jiní byli domu odvedeni, aby domlouvou přátel zvikláni byli, jiní podlehli již, když jim hrozili mukami strojenými, a tak jich zbylo konečně jenom 20 ještě, jimž po mnohých mukách posléze hlava sfata byla.

Sisioie měl za to, že příklad, jenž v Arimě byl dán i křesťany Coquinozu-ské křehkými učinil, i odebral se zase do tohoto města, pevně se ustanoviv na tom, i největší ukrutnosti tam páchat, kdyby tvrdošíjně rozkazu císařského neuposlechli. Křesťané znali úmysl blížícího se a 70 jich mu šlo v ústrety s provazy v rukou, aby mohli býti ihned svázáni. Tu dal zuřivec všecka mučidla na hřbitov donésti, ke vchodu postavil dvojí stráž a před tou museli křesťané po pěti klekati a oznamovati, odříkají-li se víry čili nic. Když odpověděli: Nikoli, byli ihned nohama kopani a holemi tak tepáni, že krev z úst, nosu i uší jim řinula. Na to svázali některým ruce i nohy vzad a když jim byli položili na záda těžké závaží, co by sotva dvě mužů uneslo, táhli je po provaze, jenž přes šibenici přehozen byl, vzhůru i dolů, tak že všecky klouby ze spojení se vyvinuly; jiným vstrčili nohy v zmíněná břevna osmihránná, jiným zase vypálili kříž na čele žhavým železem, muka to, již nejraději trpěli. Nejkrutější útrata byla, že jim prst po prstě na nohou i rukou usekávali a čechel na koleně uřezávali, na to je nutili, vystupovati na stupně k tomu uchystané; většina jich sklesla na zem, a pakli rány zase doháněni byli, klesli zase a mnoho jich umřelo na tuto muku; ostatních 18 bylo sfato. Několik jich živili, buď aby bolesti jejich zvýšili, buď aby jiné odstrašili.

Mezi těmi, jež živili, nalezal se jistý Petr Fachimoto, představený všech takměř bratrstev v Coquinozu, jakož i nemocnice tamnější, kdež nemocné laskavě ošetřoval. Když s mnoha ostatních křesťanů u vchodu hřbitova klečel, pozvedl najeďnou oči i ruce k nebi a volal: „Svatá Panno! co to vidím!“ Křesťan nejbližší něho klečící měl za to, že pohled na mučidla zviklal hodného muže, a volal na něho: „Co jest to Petře? bojíš se?“ „Nikoli,“ odvětil Petr, „radost je to, co mne tak jímá,“ a vysvětloval, jak vidí množství andělů a svatých ve výši. Když byl všecka právě vypsaná muka vytrpěl, byl domů donesen, kde vypravoval o vidění svém a připojil, že ze všech útrap nic necítil; statečný vyznávač zemřel ještě téže noci vzývaje nejsvětějšího jména Ježíš a Maria a Bohu srdečně děkuje, že mu dal poznati svaté jméno své.

Tak bylo v království Arimě, jakož i v jiných dílech Japanu krvavé pronásledování křesťanů v plném květu, když neočekávaná smrt Kubosamova mu na-

jednou konec učinila, avšak jenom aby za jeho syna a nástupce tím hrozněji zuřilo; jen několik měsíců před svou smrtí pojistil hanebnou věrolomností poslušnost tomuto synovi. Fidejori, nezletilý syn Taikosamův, místo něhož Daifusama čili Kubosama říši spravoval, dlel s matkou svou v Osace, a Kubosama ustanovil se na tom, město přepadnouti, aby tak císařovice se zmocnil a odstranil. Již byl místodržitel Osacký pro záměr ten získán, když Fidejori úmysl Kubosamův postřehl, jakož i zrádu vlastního správce, jenž v čas ještě uprchl. Pevnost Osaka byla takměř co nejlépe ustrojena, když Kubosama v prosinci 1614 s četným vojskem před městem se objevil a ho dobýval; avšak všechny útoky byly odraženy, a tím jakož i šťastnými výpady obležených, pozbyl prý Kubosama více než 30,000 mužů, tak že se počal strachovati, ježto mu i mnoho vojákův uprchlo, že nebyli zvykli trampotám válečným za tuhé zimy. Aby konečně i důstojníci nesloužili raději mladému císařovici než jemu, starému lupiči trůnu, nabízel se tedy s mírem, a Fidejori měl také dosti příčin, jej přijati; než mír tento netrval dlouho. Obě strany se strojily zase, brzy stála dvě mohutná vojska proti sobě; boj počne, a již se kloní vítězství na stranu císařovicovu, zpravují ho o tom a vyzývají, aby se postavil v čelo vojska svého, by čest vítězství sobě osvojil. Sotva že Osaku opustil, již byl jak palác, tak i město na čtyrech stranách zapáleno. Fidejori vida plameny plápolati rychle se vrací, aby matku a poklady své zachránil, avšak jeho vojsko upadlo do nepořádku a utrpělo úplnou porážku. Co se z Fidejori-ho stalo, nevíme; jen nemanželský syn jeho, chlapec 6tiletý, dostal se v ruce Kubosamovy, jenž dal dítě po ulicích Meackých voditi a pak stíti. 1. června 1615 dobyl Kubosama tohoto vítězství, 8. března 1616 zemřel, poručiv synu svému Chogunovi, aby se šlechtou zacházel dobroživěji, než on činil, a se snažil, aby poddaní ho více milovali, než se ho báli; Kubosama byl týran, jenž Božský i lidský zákon nohama šlapal.

Tímto jsou vlastně začátky toliko pronásledování v Japaně naznačeny. Další události mučennictví křesťanů Japanských za samovládu Chogunsamy sdělíme až příštího roku, jelikož letos již nemožno jest celou dosti obšírnou zprávu uveřejniti.

*† Duchovní Budiček

Je tímto zase představuje lastavým čtenářům „Škola“ a ptoumá pátravě, zda-li w s rbc jednohotaždeho wsse je w pořádku? Wchší totž — a snad wšim právem —, nač bu- diti a napomínati, pakli se neposlouchá, pakli se takové buzení a volání jen chválí, awšak předce w lhostejnosti neb alespoň w pohodlí, (jež se ode lhostejnosti sotwa rozeznává) žije!

Proto wzháru! wzháru! wola Budiček, fby předce, fby konečně wstaneš? ne- wibíš-li, kterak mnozi, mnozi již daleko potročili, již blžko jsou na wrcholi dokonalosti křesťanské*), fbežto ty zatím w pohodlí a netečnosti žiješ? Wzháru po stupních po- řorh na řebříku do nebe, — neboť ještě dalekou máme cestu!

Tento měsíc nám bude **dwostupen** pokorh dosáhnouti: 6. a 7., kterěž nám sw. Otec Benedikt předkládá w následujícím učení:

*) Duchovní Budiček na svých cestách zaslých řesth, je „Škola“ jen pro wzdělanější a potročilejší pšfe, „wch prořt lidé wentakšit si málo z ní můžeme wchbrati.“ Tomu bude pomoci; až Budiček obdhyde články pokorh, proměni se w učitele wentakšého a bude učiti od první abecedy.

Šestý stupeň pokory jest, když člověk se všími ponížováním a s nejpоследnějším místem je spokojen; a když ke všímu, co se mu ukládá za neschopného a nehodného dělníka se považuje volaje s prorokem (Ž. 72, 22. 23.): „Já v nitro e c uveden jsem a newěděl jsem, jako hovádko učiněn jsem u Tebe, avšak vždycky budu s Tebou.“

Ždá se mi, že máš malou dušičku při těchto slovech; a to hned dva stupně pojednou! to půjde těžce! jak to až dopadne!!

Neboj se přiteliti! dříve si všecko pořádně prohlédneme, prozkoumáme, kam nejlip a nejbezpečněji nohu nasadit, kde se rukami opřít, pak s toužebným zrakem k nebesům, jimž již tak blízko jsme, ... kde vidíme skoro Syna Božího sedícího na pravici Otce a nejsvětější Rodičku jeho a nasti ... pak pravím pevně se těch stupňů držice a k nebesům prosebně pohledíce — vyřineme se na ně a pak, pak — již jen tu předu, a nikdy, nikdy více zpět.

Přede vším jiným budij k potěšení tvému a k získání tvé důvěry řečeno, že tento dvojestupeň pokory je jedním přičiněním dosažen. Budeš-li jednou na 6. stupni, pak bude snadno, velmi snadno i 7. dosáhnouti, ano sám od sebe se pomůžeš k němu, abys tím pevněji na tom dvojestupni stál. Teby jen kradně do toho! Nestydl bys se také, kdybys tak blízko cíle svého ztratil chuť a dobrou vůli? nemusel bys se hanbiti před soudem Božím, kdybys soudruhy své a družky viděl, kráčet do slávy věčné, sám pak musel zpět do hrobu věčného? A považ dábelství posměch a pekelnou radost zatracenců při pohledu na tebe neschopníka ... „ejhle to byl zbožný čtenář „svaté Štoly Páně“ hahaha!“ ten krácel po tom „pobožném žebříku do nebe“ hahaha! ten si dával zavěšovat „Dubička svatouška“ hahaha!*) — Dosti, dosti ... to nesmí býti! proto vyhrul podej ruce! ... tak — a nyní — Bože pomoz! Ale pozorně krácej, t. j. pozorně rozjímej!!

Prohlédme-li z blízka na ten dvojestupeň pokory, jež nám dnes Bůh sřeze sv. Benedikta podává, poznáváme, že se nám předkládá takové o sobě smýšlení, že je za zcela neschopné, nehodné, za ty nejpоследnější na světě, zkrátka že sebe **za nic** považujeme a o této nehodnosti, neschopnosti a ničemnosti své také v celém srdci jsme **přesvědčeni**. Na onen stupeň (6.) polož levou uohu a pak pravou pevně na druhý stupeň (7.) ... Že ti to divně přichází, sebe za nic, za neschopného k něčemu považovati? Nuže, já ti pomohu. Považ jen všecko to, na čem si lidé (a snad i ty) tak mnoho zakládají: 1. tělo krásné, slusné, zdravé. Ale považ, jak dlouho trvá ta krása a slůcnost a to zdraví. Jen větírku zapotřebí sfodného, jen nemoci té nejneopatrnější — a hle! weta je po všem zdraví, po všl kráse, tělo zemře, hnije a sežrané čermy z vlastního těla wzrostlými rozpadá w prach a popel — a ty miš jistojistě, že i tvé tělo tak jednou rozpadne, tak že se vlastně celé tvé tělo tak krásné a slůcné podobá se jen okrášlenému (písmo sv. bí: „wzbílenému“) hrobu plnému kosti, čerwu; prachu a popele ... , může-li něco sřednějšlho a osklivějšlho býti nežli tělo lidské? „Rozpomeň se prosím, že jako bláto učinil jsi mne a w prach

*) Upřímně řečeno, toho já se nejvíce obávám, aby se to u něhož z nás nestalo! Bůh uchovej!

zase obrátíš mne." (Job. 10, 9.) . . . To měj, můj příteli! častěji na mysl i jisté je snadno na dnešním dvojitupni pokory se udržet. A poněvadž všim, že těžko jest pých a marnost odložit, zvláště mladšímu pokolení ženskému, chci ještě obraz a zrcadlo podati. Řež by tak blažený účinek přineslo jako poutní dar cnostného mládence, jež přinesl i jisté dívce marnosti oddané. Mládenec ten chystaje se na pouť požádán byl tou dívkou, aby jí přinesl dar z pouti. I vyplnil slib svůj způsobem neobyčejným. Přinesl dívce bílým šátkem přikrytý dar a nebočkanou oslovil takto: „Hádejte, co Vám přináším z pouti?“ — I hádala dlouho ale neuhodla. „Přináším Vám krásné zrcadlo,“ pravil mládek, „v kterém se každý tak vidí, jaký v skutku jest; a zrcadlo to má tu vlastnost, že se všickni lidé na jednou v něm zhlédati mohou.“ Mládenec oddělal šátek a dívka spatřila — umrlčí hlavu s několika kostmi. Ulekutí její bylo nesmrtelné! — „Rehojte se zrcadla toho,“ a drže umrlčí hlavu, počal mluvit takto: „Zde,“ — ukázav na vrch lebky — „zde na té lebce byly před časů krásné vlasy, jenž se tak ozdobně točily, jako ty Wasse; zde, jak vidíte ty dvě kulaté díry, bývaly i jistě přívětivé oči, kteréž se tak lhbítě ohlížely jako ty Wasse; zde pod očima, kde nyní jen tvorbou kosti spatřujete, byly krásné líce podobné červeným růžím, jako ty Wasse; zde, kde jen tu onde v dávných spatřujete zub, byli líbezni různorodí rtové, kteříž mnohých okouzlení se snažili, jako ty Wasse; tyto dvě kosti jsou pozůstatostí dvou jako alabastr bílých rukou, jejichžto prsty zlatými prsteny se lešily, jako ty Wasse. . . . A čemu nás učí pohled na to pobičné zrcadlo? (tak dohládal mládenec). Čím ono před časů bylo, tím jsme my nyní, a čím zrcadlo to nyní jest, tím budeme v krátkosti i my.“ . . . Překvapená darem takovým dívka bývala napotom pokornější, a kdykoliv se jí zmocňovala marnost, vzpoměla si na — poutní zrcadlo.*) Ibi a čit podobně. A čím jsi byl, nežli tě Bůh stvořil? Nic, ale **pranic**, — a teprv Bůh ti dal bytí a žití. Nemůžeš tedy jinak, než těm věcem se přirovnávati, které **nejsou** a tudíž vyhynati, že v pravdě **ničím** jsi před Bohem. Anebo musíš tu přednost, kterou skutečně před ničím a před němou tváří máš, Bohu a jen Bohu děkovati. Ano i když Bůh nám již žití dal, nemůžeme si ho bez něho ani okamžit zachovati. Tyš tedy vlastně ještě bídnější a nužnější nežli jiné věci. Stavitel dostavěv budovu nepotřebuje se více o ní starati, ona stojí a trvá — ale tebe musí Stvořitel světa každého okamžiku držeti a zachovati, aby jsi opět neupadl v niwec. Jsme proto nejen prach a popel — ale — vlastně pranic. Všedko nasse žití a bytí, všedko pochází od Boha, sami ze sebe nemůžeme ničeho činiti, neboť jsme — pouhé nic. I též bychom to dobře uvážili na mysl, když se před Bohem ničím býti myznáváme!

Alle duffe nesmrtelná, tak předce něco váží! Dvšsem pokud ješ tobě od Boha dána, je krásná, nemýšlowně krásná! Ale co jsi ty z ní učinil? Jak často jsi postkornils hříchů sšerednými a ohyždnými! A věž, že právě k vůli tomu ještě více se musíš hanbiti a pokoriti, než jsi to prvé činil. Neboť ještě smutnější a pro Boha offkliwejší nežli nic — jest hřích. Co není, nic, to Bůh trpí, ale hřích se mu protivuje; hřifsná duffe je v očích Božích offkliwoſti, je nepřitelem Boha nejsvětějšího a hodna ohně pekelného. Ach! tu se musíme pokoriti ještě pod němou tvář, pod ubohého čermlčka — nebo ten nikdy, nikdy ještě Boha neurazil a neurazí ani jedentráte — musíme se hanbiti, stýbėti, musíme se v pravdě nenáviděti a sebe samých v offkliwoſti míti, jak jen můžeme, a sebou pomrhowati, neboť všedka tato nenávisť a všedko to opowrhování sebou nedosáhne daleko to potupení a pohanění, jež jsme strze hřích na Boha vrhli. A to již jedinkým hříchem, což teprv tolika a tak těžkými hříchů! Každou křiwdu,

*) M. Dláč. kázání na neděli 2. po jw. Duchu.

ažbé pohanění, každé ponížování a wffelikou nouzi, bídu a nedostatky měli bychom duchovním a toužebně přijmáti, ano si přáti, abychom alespoň poněkud Bohu splatili, co jsme zawinili. Wyznejměj před Bohem, že wffelco cokoliv jen trpěti můžeme, hříchů nasse zasloužily, a že se jim daleko newyrowná. Urcit, ty hříchů jsou nám již odpustěny we sw. zpowědi, ale newíme předce s iistotou, zdali jsme za ně již zadostučinili, a zdali je tedy Bůh již smazal z dlůžní nassi knihy. Pamatujeme na slova písma sw. (Sir. 5, 5): „Pro **odpuštění** hříchů nebývej bez bázně“, a co prawí jinde (Kaz. 9, 1): „Newí člověk, zdali lásky čili nenáwisti (Božt)! hoden jest.“ To wffelco má nás wždycky, i kdybychom si nijádného hříchů wědomi nebyhli, udržeti w bážni a w skromnickém o sobě smýšlení — w pokore! Ano jestě wýsse musíš wstoupiti, můj zlatoušsku! již i pro prwopočáteční hřích a pro jeho smutné následky — zatemnění rozumu a zatwzeloš srdce — musíme se opravdu hanbiti a pokoriti . . . jak lehkomyslně chybíme, hřešime, jak jsme plní samolásky a ctižádosti a swěhlawosti! jak nestáli we swých dobrých předsewzetích, ach Bože, kdo by se tu nemusel styběti, kdyby některému člověku tolik slibowal a neplnil, — a to slibujeme Bohu a neplníme. . . A jestě wýsse, příteli! jen wzhůrn, neboj se!! wzměme to **dobré** co činime, jak málo toho je, a jak nedokonalé je wsse: modlitba jak wlažná a roztržitá a nestálá! sw. zpowěd a sw. přijímání jak roztržitě, chladné a jak si nad to nade wffelco **jestě na tom zakládáme** a tak trácime wffeliké z toho owoce!! Wěru tak tedy nepotřebuji ani Boha urážeti, bych měl přčiuu se hanbiti, potřebuji ho jen chwáliti a welebiti, jak to powinnost má, a — musím se pro swou mdlobu, křehkost a prawou ničemnost wěru styběti a hanbiti. —

Zaplat Pán Báh — jedna práce by s tebou, příteli, byla obhyta, 6. stupeň pokory je dosajený. Ale nesmíme tu přestati, zatím si kratičkou modlitbou oddechni, a — hned zase do práce we jmenu Páně.

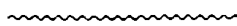
Ži-li o své ničemnosti a nehodnosti přewěbčen a nenáwidě-li proto sám sebe — ale dej pozor nejen jazylcem ale srdcem, nebude ti těžko snáseti ano rád tomu budeš když si tě jiní málo budou wážiti ano s tebou jiní pohrdnou; prawím že ti to nebude těžko snáseti, nebo tu jiní wlastně s tebou čint, jen co sám s sebou čintš.

Ale zde to práwě u tebe wadí, není-li prawda, tu je ta utratilá wýsska, kde dostáwáš záwrat. To práwě tě nejwíc znepokojuje, tu jsi práwě nejcitliwější, to je twá „slabá stránka“, patli si tě jiní málo wáží, s tebou snad i pohrdají; jest to tedy patrný důkaz, že jen ústý jsi pokorný, nikoliw wšak w srdci. Ano tak jest. Co se pokorou býti zdá, býwá často — jen pýcha; pokorujeme se, abychom od lidí za pokorné byhli bržáni a chwáleni. S fferedné to pokrystwí a fariseistwí! Mchceme-li aby nás jiní za takowé měli, jakými byhli o sobě prawíme — pak jest to nejhnusnější ssibalstwí a podwod! a pomoci pokory dosáhnouti čtít čest a chwálu lidskou, jaká to offlinwá pýcha! Wěru prawdu má sw. Ambrož, když prawí: „Mnozi jen sstrabosťu mají pokory, za ní pak chowají nejwětšší pýchu.“ Ano snad jsi i ty z počtu takowých, jenž pro samou pokoru jak prawí od swých známých žádají, aby je na chyby upozornili, jež čtí; ale běda tomu, jenž by se to opowáčil říci, ihned jemu s hněwem se odpowídá, že ničemnu nerozumí.

Nečtíniš to tedy z pokory, ale ze ctižádosti a z nehezké touhy, aby tě jiní měli za dokonalého, za swatého. S ty sferedný pokrystce! nehanbiš se před wssewědoucím okem Božtím? Wždyž se domníwáš, že chybý neděláš — nač tedy něčoho k tomu míti, aby ti je předhazowal? Ano ty snad i we sw. zpowědi chybý jakési udáwáš a o nich obširně mluwíš, aby tě zpowědlník držel za pokorného, a aby tím jako pláštikem zakryl, skutečně

chyb a hřích své! O není nic nad vymyšlnost našeho srdce!! — Ach tak tedy nejsím se spokojiti s tou pokorou, kterou jsem již s pomocí Boží zaopatřil? Ba arcí že ne; ano pravím ti s jedním svatým biskupem, „že ani nemáš ještě pravé pokory, poněvadž se domýšlíš, že již máš; w pravdě pokorný prý ani není, že má tu cnost, a dříve ji prý skutečně nemá, dokudž se neraduje, kdž bhvá od jiných ponížován.“ . . . To ovšem trochu mnoho na tebe, radovati se z ponížování a pohrdání se strany jiných. Pročež dej pozor, jak ti i na tento stupeň dopomohu. Tu ale zapotřebí příslušného zachování pravidel! Nuže chceš je zachovati?! Poslyš: 1. nechtěj nikdy, a by tě jiní chválili a ctíli, považuj naopak čest a chválu lidskou jen za nepřitele svého, a sice za toho největšího. Nejkrásnější příklad ti dal w tom ohledu sám Božský Vykupitel Kristus Ježíš . . . jak se skrýl před zástupem, jež zážračně nashřtil, poněvadž věděl, že ho chtěli učiniti králem. A jak často pravil zážračně uzdraveným: „viz, abys to nikomu nepověděl. Tak Kristus Pán jednal, ne aby nebezpečností slávy lidské usšel, neboť se ničeho nemusel obávat, ale aby tebe naučil, ne vyhledávati, ale varovati se slávy lidské a chvály pozemské. 2. Každé ponížení, odstrkování, pohrdání **trpělivě** snásej! při všem, i kdžby ti to sebe odpornější a protivnější bylo, buď tichým, mírným, trpělivým . . . tak, jen tak se naučíš pravé pokore. A tu musíš každé, ale každin té příležitosti použiti, jichž se ti denně ba každou hodinu mnoho vyskytne: jak si při té neb oné příležitosti počínáš, kdž bhváš sstáden, wysmlván, posuzován, potupen atd. a vytěžuj bez přestání z každého ponížování nejhojnější ovoce. 3. **Neraduj se nikdy**, bhváš-li skutečně od jiných chválen. Toť předce podivná věc, neradovati se z toho. Jen posetkej chvilku, hned k tomu milerád svolíš. Vidíš příteli! jsi-li chválen pro věc jakoukoliv, pať tu chválu buď zasluhuješ, anebo ji nezasluhuješ. W prvním pádu, pakli tedy chválu zasluhuješ, poněvadž jsi skutečně něco dobrého, cnostného konal — pať se máš co obávat, abys nepřišel o odměnu věčnou, nebeskou, poněvadž jsi dle slova Páně (Mat. 6, 2.) „vzal odplatu svou“, totiž chválu lidskou. Nezasluhuješ-li vsat té pochvaly, pať se věru máš co obávat těžšího soudu Božího an se i z toho budeš muset zodpovídati. Budeš se tedy ještě radovati při chvále lidské? myslím že nikoliv, a že jen pyšný se může radovati, což ovšem i tenkrát činí, kdž nezasluhuje té pochvaly a cti lidské. Chvála lidská je tedy nejlepším kamenem zkoušným, zdalek kdo w pokore je skutečným zlatem anebo jen sstvárem. Jen pyšný se raduje z pochvaly lidské, w pravdě pokorný vsat nenávidí chválu co největšího nepřitele, a proto se jí bojí, vyhýbá, . . . za to ale zcela trpělivý a tichý je, pakli od jiných bhvá haněn a tupen, neb se tím stává Spasiteli svému podoben. A poněvadž zná slovo písmá sv. (Řím. 8, 29): „Kteréž předzvěděl (k slávě věčné), ty i předzřídil, aby byli připodobněni obrazu Syna jeho“, raduje se více z ponížování a potupení pro věc dobrou, a jedná jako sv. apoštolé, jenž „šli (z pohanění lidského) **raduště se**, že hodni učinění jsou trpěti pohanění pro jméno Ježíše.“ (Skut. ap. 5, 41). —

Až ty podobně učiníš, příteli! pať stojíš pevně na 7. stupni pokory; cwič se proto po celý měsíc w tom, ale neunaveně a pilně den jak den; a abys tím větší čutt k tomu nabyl, pravím již napřed že tento stupeň je nejtěžší, po ostatních se lehce, velmi lehce wysineš, až ti je s pomocí Boží budoucně podám. Zatím s Bohem; na shledanou!!

O č i s t e c.

(Widění.)

Čtil jsem, — tak vypisuje jeden nábožný muž, — čtil jsem, že umírám, tělo nechtělo pustiti duši. Veliké bolesti trpěl jsem, nesmírná úzkost zmocnila se mne. V temný mrak zahalilo mne nesčíslné množství hříchů. Utěšitelná jen slova kněze, jež newidělo již tělesné oko mé, a naděje v milosrdenství Božské, — jenom ty zářily ještě temnotou noční. Náhle cítím se pozdvížena, okamžením ještě vidím zbledlou mrtvolu svou a již se zřím vysoko nad oblačky. Anděl smrti nese mne silnou pravici svou, mocně rozráží povětrné vlny, již mizí za námi pozemské slunce a jen v slabé záři již objevuje se nám co malá hvězda z nesmírné dálky. Probowou, tichou nocí bečeme let; na osamělém tmavém tělesu staví mne konečně anděl. „Zde budeš souzen!“ praví ke mně a již jsi nespátřuji více. Průzryplné slovo! strážné čekání, — hrůza to, kterážby zbrtila oudy pozemského těla. Světlý oblak se blíží, — dělí se, — vznesený anděl zářící světlem stojí přede mnou. „Dyl jsem tvým andělem strážným,“ praví ke mně a útrpným okem pohlíží v sklícenou tvář mou, — „nyní uvidíš, jak jsi byl živ, a mnozí ještě spatří to a poznají vítězství spravedlnosti Božské. Patř vůkol sebe!“ — — Ze všech stran obkličují mne postavy lidské, utvořené tak jako z mých; rozeznati se mohou taky v obličejích jejich, vsak barva jejich jest rozdílná, někteří tmavofedí až pak mnozí i svěhobílí. — Známe je všechny; jsou to ti, s nimiž jsem — i za živ — v částém spojení býval; nejblíže vsak u sebe spatřuji rodiče a přebuzné své. — Celý můj život objevuje se zrakům mým v světlých barevných obrazech. Při každém hříchů stává se oblak v levo tmavější, málo kdy vyrůstá kvítka na straně pravé. — V vidím se co chlapce útlého, au uprostřed bohobojných rodičů sepnuté ruce k nebesům zdvihám, vidím se naslouchati s nábožnou myslí pravdám nebeského učení; duch strážný drží ruku svou položenou na ramenu mém. Víte ještě newykvětlá vyrůstá v pravo.

Newýslovný bol tísní mne při obrazu tomto; ukojující slza popřána jen smrtelníku, — mně slzeti nelze. Vidím se, jak co mládík, bezuzdnému koni podobou, k propasti letmo uháním; duch strážný mne varuje, — vsak já na to nebbám, ukazuje mně cestu, já ale nekráčím po ní. — V obracím se, úteků a pomoc hledaje, k rodičům a přátelům svým — oni vsak sklopují k zemi oko své, zkalené hořem. Dále spatřuji se co muže, jak uchvácen proudem smyslnosti a pýchů tonu v kalužině nepravosti bezčetných. V posmívají se mi, jimiž já opowrhoval; klou a lájou mně ti, kteréž jsem swedl na cestu hříchů, — žalobně ukazují prstem na mne oni, s nimiž jsem v nepravostech se brodil. — V hojném nesmírném počtu hromadí se hřích na hřích, a na jeho přichází i to nejtažnější. — „Vrchové padněte na mne!“ dci zvolati, vsak hlasu mi nedáno. Oblak v levo jest zcela tmavý, prudké prameny vyrážejí vnitř i zevnitř, přístřehy hrozné vyřinnují se wou, černá ráme wztahují se po mně, — uwadlo těch několik kvítků. Opowrzení a zoufalství hrozí mne zahrnouti; jen jako tmavou nocí vzdálený zvon zaznívá, tak ještě ze smrtelného lože wštríc mně zář naděje v milosrdenství Božské. „Trefci mne, Otče swrchovaný!“ wolám tu, wítám budíž mi wšeliký trest, wítám budtež mi plamenové! radostně odewzdávám se wám. Zničtež wšelikou sstwrnu promínení a hříchů mých, by opět co sních zblálo roucho mé, aby Otec wčerný nezawrhnuł mne na wěky, neboť i mne wyloupila krew jeho Božského Syna!“ Anděl kleká a wšhlá wčelou prosbu za mne k wčernému Slitowníku. — — Ujhle! zářící krůpěj krew co rudá hvězda padá s nebe v tmavý oblak; zhasínají děsní plamenové, — přístřerné podoby mizejí. — Kvítka nabývají opět barwy. Co důstojně hřmění zaznívá hlas: „Zawarhuji tebe! V čtyřiceti

tisíci letech anebo dříve obdržíš ošetřiti čistoty roucho!" A tichost rozkládá se po vesferém oboru. Ubděl míjí levý oblak s oblakem v pravo a utvoří z toho tělo tmavé barvy, podobné tělu pozemskému. — „Úřad můj u tebe jest dokonán," praví — s jistotou ujmím tě opět. Uplynul pro tebe čas míry; čas lítosti a pokání nyní jest odměřen tobě. Zkrátiti jej mohou modlitby a oběti na zemi strže zásluhy Ježíše Krista. Doufej s bezpečnou důvěrností, přijde čas, kde i naděje se skoucí a láska jenom trvati bude věčné!" — — „Spravedlivý jsi ó Bože!" tak zaznívá z útrob mé hlas za andělem, jenž byl již zmizel, spravedlivý jsi, — jsi ale také milosrdný! ty mne nezavrhuješ, umídím něčty melebnost a slávu svou. A kdybych čtyřicet tisíc let počáde za tvé milosrdenství díky ti vzdával, ještě bych děkował málo — a kdybych čtyřicet tisíc let počáde oplakával hříchů svých, ještě bych neželel dosti, a kdybych čtyřicet tisíc let počáde nejprudší bolesti trpěl, ještě bych netrpěl dosti. Spravedlivý jsi, ó Bože, však také milosrdný, nemyslowně milosrdný! — — Předstupuji nyní před rodiče své. Bini žalu a bolesti zhlížejí na mne. Sestil to muka pro zvěčnělé duše, patřiti na hříchy, jimiž miláčkové jejich rozhněvali svatost a dobrotu Božskou. S chci mluviti k nim, však jazhka Božská bar jest odcjmut, ze vesfech zvuků odechnutí jen mi ponecháno. — Neznámá jest vesfeča radost v této říši zármutku, hoře a lítosti. Všude vůkol panuje ustavičný soumrak, nepřeruffen ni dnem, ni nocí, nitbe žádná hvězda nezáří. Sen a pocit odpočinutí jest určen jen pro tvorů žiwoucí, duchové blouzí počáde, a kdyby tisíc mil kráčeli dále, jest to místo, kde se nacházejí, zcela podobné tomu, z něhož jsou vyššli. Nic zde nežije, vše jest bez proměny, vše u věčné jednotnosti. — Sedemkráte však v roce osvětlí se na východu soumrak, — tam letmo spěchají duchové. Světlo jest počáde větší a větší, hle! již jest viděti bránu nebes, již se otvírá, — andělé vystupují ven a ponásfej ty duše, jenž obdržely čistoty roucho, s nebestou slastí před otvor brány. Zde jsou oblaženi nyní tito duchové, řeč a jasné znějící hlas jest jim opět darován zpátky. Alleluja! tot prvou jejich zvuk, s „alleluja" vstupují do říše blaženosti a lasty věčné. — Brána nebes se zavírá, soumrak panuje opět; křlž — tof ta swatá kotwice nebesté naděje, k nížto se winou ti, jenž zůstali nazpět. — —

(Kat. nowiny americké.)

Svatý Martin.

(A. D.) Kdo je otcem rodiny, ví z vlastní zkušenosti, jak velikých starostí to stojí, jednomu, dvoum neb třem dítkám dostatečnou opatřiti výživu a šat, a péčovati aspoň poněkud o jejich vzdělání, jakéhož jim k časnému i věčnému blahobytu nevyhnutelně je třeba. Otcovské tyto starosti tím většího nabývají však rozměru, čím četnější je rodina — a čím menší jsou příjmy a výdělky takovéhoho vícero dítky obdařeného otce. A co teprv mám já říkati, když jsem otcem dítek devíti! Upřímně vyznati musím, že při mých skrovných příjmech (315 zl.) bych nikdy v stavu nebyl svou tak četnou rodinu uživiti, kdyby takměř zázračným způsobem nebyl mi nápomocen Bůh, tento nejlaskavější Otec nebeský, k němuž se synovskou oddaností pomocí modlitby povždy důvěrně utíkám, a kterýž mne také nikdy nepropustí s prázdňm. Aby žádosti mé, jichž jest pořád nesčíslně mnoho, tím spíše k Pánu Bohu se vznesly, vyvoluji si pro každou mne tížící potřebu zvláštního Svatého za přímlyvce, za orodovníka u trůnu Božího. A tím právě se stává, že oč prosím — také obdržím; začož buď vždy juneno Páně pochváleno! ---

Bylo to již pozdě na zimu minulého roku a můj 14tilotý na Pražském gymnasium študující chlapec chodil dosud v oděvu jednořuchém, v oděvu letním.

Něco teplejšího mu zaopatřiti nebyl jsem nijakž v stavu, an ty nesnáze a trampoty druhu nejžalostnějšího, (o nichž s pomocí Boží později promluví hodlám), ze všech stran o závod na mne se hrnuly a mé postavení tak ztížily, že na zakoupení nějakého šatu nebylo ani pomyslení. V tomto svém tak velikém hoři a zármutku utekl jsem se k sv. Martinu, vroucně prose jej, by jako onoho chudce u brány města Ambianum (Amiens) i syna mého v kruté zimě teplým kabátem přiodítí ráčil. Než svatý biskup nezdál se slyšeti modlitbu mou, neboť zima již dávno pokročila a dítě mé zůstávalo pořád ještě v oděvu lehkém. Žádoucí pomoc nepřicházela odnikud. Mrazy ovšem povolily a povětrnost stala se poněkud snesitelnější, zvláště únor pozbyl přirozené své ráznosti, jakoby věděl, že chudý můj student až dosud postrádá teplého oděvu. Než já trval pilně na modlitbách sv. Martina vroucně prose, by se ustrnouti ráčil nad mým dítětem, jehožto obnošený šat čím déle tím více stával se chatrnějším. — A hle! Právě když jsem se již takměř veškeré vzdával naděje na konečné vyslyšení své prosby v té důmínce, že snad se nesrovnává s vůlí Boží, tuž k velikému překvapení mému, obdržel jsem pojednou písemní zvěst, že Její Veličenství nejjasnější císařovna Maria Anna na ošacení mého studujícího syna vysokým peněžitým darem přispěti ráčila.

Uchvácen radostným pocitem nad tímto tak nenadálým štěstím z hloubi duše i s celým domem svým velebil jsem Boha, kterýž na přímluvu sv. Martina takměř zázračně pomohl mi z nesnáze, která tak velice sklíčovala otcovské srdce mé. — Než jak se dověděla nejjasnější dárkyně o potřebě mého chudého studenta? Důstojný sluha Páně, horlivý kněz katolický to byl, který řízením Božím dozvěděl se o žalostných poměrech mého syna co pomocný anděl postaral se o to, že vznešeného císařského obdarování v tak hojně míře se mu dostalo. — Bůh račiž prodloužiti blahodárny život vysoké dárkyně, kteráž se svým císařským chotěm Ferdinandem Dobrotivým s bohumilou ochotou otvírá štědrá ruku svou a veškerým chudým říše Rakouské bezčetných darů uděluje. — Bůh požehnej ale i šlechetnému prostředníku tohoto vydatného milodaru, jehožto jméno pro laskavou dobročinnost a náklonnost k opuštěné chudině stkví se v knize života, k čemuž já dokládám, že církevní hodnostář tento jest od Boha nádobou vyvolenou. —

1. Slyš prosbu, milý čtenáři,
Jenž žal i ples můj znáš,
Za dobrodince vznešené
Se modli se mnou „Otče náš.“	2. A kdyby snad kdys později
Bůh navštívil tě lopotou,
Věz, za tebe že v odměnu
Já pomodlím se s ochotou.
3. I znáš-li ve svém sousedstvu
Kde jakou nuznou rodinu;
By naleznula pomoci,
Veď k svatému ji Martinu.	

Mramorová hrobka.

V přepodivném jeku šumí černé moře,
Jakby jevit chtělo veliké své hoře.

Neboť v ně byl vržen Klément papež svatý,
Do vazby jenž z Říma v Chersones byl vzatý.

Na pobřeží četný zástup lidí klečí,
K jejich trpkým žalům moře bolně ječí.
Vědí oni dobře, čeho hořce želí,
Raději by sami všichni umřít chtěli.
Takového otce více nedostanou,
Proto jim tak hojné slzy z očí kanou.
A an ještě v pláči trvá zástup bratří,
A svým zrakem bolně do vln mořských patří:
Ejhle, najednou tu moře ustupuje,
Tělu svatému svou úctu prokazuje.
Co to? volá každý — hrobka mramorová!
Co ta hrobka asi tajně v sobě chová?
Na to zase praví: Jak se sem as vzala?
Jistě ruka Boží v hloub ji mořskou dala.
Se svatou pak bází k hrobce přistupují
A tu velekrásu její obdivují.
Přemistrně jest ta hrobka zhotovena;
Jenom od andělův může tak být zděna.
Vně i zevně jak jest skvostně ozdobena,
Nebeským se zdá být světlem ozářena!
A tam v rakvi Klément svatý odpočívá,
An duch jeho v nebi v tvář se Boží dívá.
Neozývá již se v sboru hoře více;
Odcházejí všichni Boha velebíce.
U rakve se svaté denně modlívali,
Klémentovo tělo zbožně uctívají.
Když pak pominula pronásledování,
Ustávalo také těla uctívání.
Po století jednom mnohá uplynula,
A, též mramorová hrobka uhynula.
Tu tam přišli naši apoštolé drazí,
S sebou nesli tělo do Moravy blazí.
Odtud ale zase do Říma je vzali,
V chrámu Klémentově zbožně pochovali.

Spolkový Kalendář.

Listopad.

Čistí opadává, ba již ho na stromech ani není, a tím nás i ta němá příroda upomíná, že i my jednou opadneme, k zemi -- do hrobu se skloníme, snad brzo, spíše,

nejši se toho nadáme. Pať nás čeká budoucnost buď nešťastná w pekle, čehož nás Bůh rač chrániti, buď šťastná, w nebi neb w očistci. Pravím i w očistci, neboť ať tam mnoho trpěti třeba, přece není to věčně, jestli to přechod do nebe. Celý měsíc máme se těmito myšlénkami zabývati, dvě první slavnosti „Všech Svatých“ a „Duffiček“ nás puď, w tom duchu ten měsíc hned začíti. Přijdem-li ale po smrti do očistce může nám z něho wypomoci modlitba na zemi pozůstalých. Budeme si jí přáti zajisté; aby se nám ale dostala, modleme se takéž hned nyní za duše w očistci, které našl pomoci si žádají. Proto k spásitelnému čtení podáváme místo kalendáře pro celý měsíc následující rozjímání a poruzbuzujeme všechň, aby měsíc listopad k ulehčení dušim w očistci obětowali.

Památka všech věrných dušiček.

„Svaté a spásitelné jest myšlení za mrtvé se modliti, aby od hříchů svých sprostěni byli.“
II. Mat. 12, 46.

Umírá, ba umřela již krása přírody, a brzy hotow bude rubáš sněžný, kterým přikryje tato holé údy své, a potom pohrouží se w spánek dlouhý, by odpočinuwwsi si a nabýwwsi nové síly k nové kráse wyměnila rubáš ten w šat krásnější, různobarewný. A zalkalo ptáče nad smutnou přírodou žiwitelkou, a rozhlédnuwwsi se ještě jednou po prázdňách krajích, opouští je rychlým letem w kraje teplejší. Jaká tu podoba s člověkem! S ten dříve neb později zawolá na něho Pán, a chtějí nechtějí musí tu uposlechnouti jeho hlasu. Nic nepomáhá krása a bohatství tohoto světa, jímž tu snad vládl, nahý narodil se na tento svět, nahý wrať se w lůno té země, z které wzat jest, a hrouda země, s uíž snad brzy se smísí, jest přikrowem jeho. Však jako není věčný ten spánek přírody, tak i pouta hrobu nejsou nerozlomitelna; přijde čas, kde powolí k hlasu anděla, svoláwajícího lidi k soudu. A powstane tu člověk ze svého spánku, a hrouda promění se opět w tělo jeho, w tělo krásné a neporuffené. Wždyť tak slíbil wšsemohoucí Dárce žiwota. A jako nad smutnou přírodou lká ptáče, a pať ulétá w kraje teplejší; tak truchlí duše naše dnes nad hroby přátel našich, a zármutek náš snad by byl umohdy nenkrotitelný, kdybychom neměli proti němu wíry a naděje, wíry we wzkříšení mrtvých a naočeje w radostné shledání-se s těmi, kterých tu oplakáváme. S ulétá tu duch náš u wrouci modlitbě před trůn Nejwšššího, by wyprosil pro sebe upewnění w té wěře a naději, a pro své milé, k němuž ráje ho láska, neboť ta jáhá až za hroby, by wyprosil úlewy a odpustění.

Wěra slawili jsme všech Svatých, na důkaz, že wíme dobře, že nejsme tu na zemi opuštěni, ale že w bojích našich máme spojence silné, kteří zajisté nezanechají nám wyprostiti pomoc od Boha. Slawme dnes zbožně památku těch, kteří k nám w témž poměru se naležají jako my k swatým w nebi, památku věrných dušiček. Wždyť nás k tomu wzbízí i náš cit, a na tomto citu lásky wešpolné zavedla slavnost tu i naše sw. církew katolická. Cit ten naležáme u všech národů. Nebudu tu šířiti slow o příkladech píjma sw., tolik jenom podotknu, že Kristus Sežis sám spatřiw přítele svého Lazara w hrobě ležeti, zaplakal hořce. Zajisté naležáme to i u pohanů, že w památce wděčné chowali zemřelých swých, a rozličně prokazowali k nim úctu swou. Či o čem jiném swědčí Eghyptské pyramidy a jiné náhrobky jinde, jež pro podobuhodnost swou wzbuzují dosud obdiv učenců? Či kdo newí, jak plakali Řekové nad mrtvolami swých milých? A nezmyhlím-li se, byli to staří Slowané, kteří přinášeli w určité roční den na hroby nádoby s potravou, věříce, že přijdou mrtví a okusíwwše přeswědčí se o lásce dárců, wšak zároveň i našly se zase na celý rok. A potomci jejich křesťanství činí podobného cosi; zapalují totiž w předwěcer památku všech věrných dušiček na hřbitowech swětla za obět

pro hřích jejich, a vroucími modlitbami prosí věčného Soudce za milosrdenství a slitování. Zajisté tou potravou nabudou duše posily a ulehčení nejlepšího.

Ať ať nekatolíci modlitbám za zemřelé vymlouvají se jak chtějí, volme že tu ústa jejich mluví jinak a jinak že srdce cítí. Však v dobách novějších mužové jejich nejučenejší uznávají, že modlitba za zemřelé platná a užitečná jest, tak Leibnic, biskup protestantský Barrow, kterýž sám na svůj hrob tento nápis sobě zhotovil: „O vy kolem jdoucí do domu Páně, domu modlitby, modlete se za spoluslužebníka svého, aby došel milosrdenství v den Páně!“ Thordike, kapitulář protestantský, dal si též napíati: „Ty čtoucí, vypros jemu pokoj a blažené v Kristu z mrtvých vstání!“ Lawater, kdýž umíral, prosil okolo stojících přátel, aby se za jeho duši také modlili. Ano i Jakobini, newěrci, se zvláštní píli konali slavné žádosti slavnosti za zemřelé muže z jejich středu, jako za generaly Hoche-a i Fouberta; ale i za Sokrata, Marka Aurela, Rousseau-a, Voltarie-a a jiné. A řkou-li, že modlitba za zemřelé není nic platná, proč modlí se za mrtvé své při pohřbech?

Ať se jen očima obrátí a podívá do nejstarších věků křesťanských, kdoby pochyboval, že tehdejší křesťané za zemřelé se modlili! Vímeť, že církev mezi sebou rozšířila jména zemřelých, aby společné modlitby konány byly za duše jejich. V pozdějších dobách, kdýž knihotisk nastal, dávali taková jména se žádostí o nábožnou přímluvu u Boha, tak nazvané úmrtní zprávy, tisknout, kteréž až podnes mezi zámožnějšími osobami se rozdávají a nepřítomným posílají. Obvyčej tento byl by arci velmi chvalitebný, jen kdýž pouhým obvyčejem nebyl, a ty osoby, jenž takové listy rozšílají a přijímají, kdýž jen věděti chtěly, co tím pravý křesťan zamýšlí. Ze starých dob vypravuje nám sv. Jan Zlatoustý, že mezi mší sv. jáhen hlasitě lid vyžývati musil k modlitbě za zemřelé, volaje: „Modleme se za vsedky v Kristu zemřelé!“ A sv. Augustin píše (*Sermo. 34. de verb. Apost.*): „Jest nad vsfelitou pochybnost, že modlitby církve sv., spasitelná oběť a almužna, kterouž za zemřelé podáváme, dušem jejich prospěšná a užitečná býti může, a že Bůh milosrdnější a mírnější s nimi naloží, než pro své hřích byli zasloužili.“*)

Původcem pak slavnosti samé jest Obilo, opat z Clugny, jenž ji l. P. 998 na 2. listopad pro vsedky kláštery své congregace ustanovil. Podnět k tomu dal jistý z Jerusaléma putující duchovní, jenž prvý na pouť své rozličná vidění o stavu duší v očistci měl.

Meze sv. na tento den obsahuje svou melebností, vznešenoostí a uchwacující silou výtečnou sequenci: *Dies irae*; spisovatelem jejím má býti minorita Tomáš z Celano. Dle praxe přemnohých míst, třebaž je se o tom v rubrikách zmínky učiní, má slavnost ta celou oktávu, v které za soumraku zvláštní pobožnost za zemřelé se koná. Tu zmizí stěna mezi tu a tam a drazí zemřelí vstoupí opět v živé obcování s námi, kteří jako milým wánkem ze světu lepších ovanuti roztoužíme se bezděky po místech tichého poklidu!**)

A na hřbitově, jaké city tu se zmocňují nás? Řekl bych, že hřbitov jest knihou v níž zřetelněji než v písni napsána jsou slova wážná: „marnost nad marnost, a vsfecko marnost!“ je jest knihou wýstražnou plnou napomenutí wážných.

Hle my tu pláceme na mohylách mužů slavných, kteří veliké služby prokázali národu a vlasti své, kteří v lásce vlastenecké přinesli v oběť vlasti swobodu a jmění své, kteří jí přinesli v oběť i životy své, ano, kteří snad, Bohu žel! pro wlast a národ svůj pozapomněli na Boha a wlast nebeskou a teď upějí v očistci! Mdy pálíme na mo-

*) Šrůtkowa Liturgika. Dēdictwí sw. Jana.

***) Franz Göbel. Der Gottesdienst der katholischen Kirche.

hřláč jejich ohně slavnostně a věncíme pomníky jejich. O zapalujeme ohně a kladme věnce ty v pohrutee, v úmyslu čistějším, majíce jediné na zřeteli slávu Boží, a pykajíce my za předsy nasse chodme cestou přikázání Božích, a napravujeme chyby předků pokud se napraviti dají, konajíce modlitby k usmíření hněvu Božího, a tak prokážeme jim nejlépe díky své. Čiáme podobně hrdinovi Machabejskému, jenž poslal na modlení a oběť za bojovníky padlé pro náboženství a svobodu vlasti i národa svého!

Řkáme tu nad hrobem brachých rodičů; a máme proč! Či může nám je někdo nahraditi? Či vyrowná se jiná láska lásce, kterou oni milovali nás? A jak jsme jim zaplatili tu lásku jejich, tu lásku, která zapomenuvšsi se snad často hřešila k vůli dobru dítěte milovaného? Snad že ještě za tu lásku samu pykají v očistci! My pláceme na hrobech nassich přátel a příbuzných, ježto jsme za živa věle milovali, a s radostí každou službou předcházel. Líbezňější služby, většstho dobrodiní, srdečnější lásky jim ale neprokážeme nyní, než kdy obětneme za ně modlitbu svou. Snad budeme se ohlížeti sami za rok, za měsíc, za týden, zítra, ano snad již dnes po přátelích na zemi, aby tutěž službu v lásce nám prokázali. Však trpčci dnše nebudou nám nenděčni za přimluvy nasse; ony dojísta jedenkrát, ať my vzdýchati budeme na místě jejich co vysvobozencové na nebi i nás u Boha ujmáti se budou. Vzdých již nyní opětnou modlitbou za nás odplacují nám; neboť že v milosti Boží zemřeli, nic jim nepřetáží, pročby za jiné neorodovali, ač sobě samým modlitbou pomoci nemohou.

Na dušičky.

Dnes památka jest dušiček!
Ni slunce, ani hvězdiček,
Tak temnošero po světě;
Ni kvítko více nekvete;
A ptáček žádný nezpívá,
A pole prázdnem oplývá.
Jen vítr mnohdy zahučí
A děsně vůkol zaskučí.
Již zima krutá blíží se,
A s bílým rouchem plíží se.
Hle, příroda již umírá,
Či jen se k spánku ubírá.
Hlas zvonův jindy souladný
Dnes jestiť jaksí neskladný;
Neb jako hrana zaznívá,
To jindy přec tak nebývá.
A oltář černě postřený,
A kněz jest smutně oděný,
A písňe jsou tak dumavé,

A mnohé oko slzavé.
Dnes rosa slz rov zalívá,
Kde srdce drahé spočívá.
Vždyť dušiček dnes památka!
A hřbitov jest jak zahrádka:
Tu všecko věnci ovito,
A světél mnoho rozžito.
To, člověče, tě pobádá
A na srdce ti ukládá:
By's na smrt stále zpomínal
A po hříších se nespínal!
Ta zpomínka ti nelíbá,
A tvojí hrudí nehýbá?
Či's přichystán již dost a dost,
By's odebral se na věčnost?
Dnes dušiček jest památka!
A hřbitov mrtvých zahrádka;
I tvá loď kdys se stroskotá.
Kdo ví, kdy konec života?

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Měsíčný list apoštolátu modlitby a bratrstev v Čechách,
na Moravě a ve Slezsku.

S povolením duchovní vrchnosti vydává

PLACIDUS J. MATHON,
kněz řádu sv. Benedikta v Rajhradě.

Ročník II. — Listopad, č. 11.

O B S A H:

Hymna ku počtě sv. Gertrudy. (Píseň.)
Výklad na modlitbu Páně.
Svatý růženec. — Spolek živého rů-
žence.
Pronásledování křesťanů v Japané za
Chogunsamy (1617—1632.)
Duchovní Budiček.
Očistec.
Svatý Martin.

Mramorová hrobka. (Báseň.)
Kalendář spolkový.
Na dušičky. (Báseň.)
Úmysly zvláštní.
Pozvání k předplatnému na Školu Bož-
ského Srdce Páně.
Pokladnice pro sv. Otce.
Listárna redakce.

V Rajhradě (na Moravě).

Tiskem národní kněbtiskárny J. Šnaidra v Brně.

1868.

Úmysl modliteb na měsíc listopad:

Wšemohoucí věčný Bože! obětují Tobě všechny své dobré skutky a modlitby ve spojení s Ježíšem Kristem a všemi zbožnými a svatými dušemi v nebi i na zemi za všechno to, co si Pán Ježíš ve svém Božském Srdci přeje, jmenovitě ale v tomto měsíci na ten úmysl: aby's církev sv. v Rakousku proti útokům nepřátel hájiti ráčil a v dnešní právě den:

Den	Je cti	Obzvláště
1	Všech Svatých,	za sv. Otce a za biskupy církve kat.; za úplné obrácení wlašné křesl. rodiny; za odvrácení těžkého pokusění od 1 wdowky.
2	všech věrných dušiček,	za všechny duše zemřelých; za 1 na těle i duši chorého manžela; za polepsšení lehtowáných manželů.
3	sw. Huberta, biskupa,	za myslivce; za Boží požehnutí ústavu chudých školských sester w B.; za osobu welfým nespěšným nauštitwenou.
4	sw. Karla Borom., karb.,	za Itálii a Španěly; na zbožný úmysl panen 1 farnosti; za obrácení opilce; za odvrácení těžkého pokusění od 1 panny.
5	sw. Emericha, krále,	za církev kat. w Uhrách; za přítelkyni ve wíce velmi chladnou; za pomoc Boží 1 rodině w trápění.
6	sw. Leonarda, opata,	za řeholníky wláští ve Francii; za obrácení 2 osob w blízké příležitosti žijících; za 1 matku.
7	sw. Engelberta, biskupa,	za katolíky w Německu; za misie cihob. oo. Jesuity a Redemptoristy wbené; za 1 řeholní dům.
8	sw. Bohumíra, biskupa,	za cketw sw. w Rakousku; za obrácení 1 opilce; za panenské spolky sw. Filomeny; za dar ošwicení ducha 1 osobě.
9	sw. Theodora, vojína,	za rozkolné Slowany; za dar sebezapření 3 kněžím; za lehtowáného manžela a za chorou jeho manželku.
10	sw. Ondřeje Awel., řehol.,	za kněze w Itálii pronásledované; za dar stálosti w dobrém 3 mladíkům; za 2 studující.
11	sw. Martina Tur., biskupa,	za řeholníky; za mládež aby w duchu křesťanském wychována byla; za swornost w 1 duchovní rodině.
12	sw. Martina, papeže a muč.,	za Čechy a Moravu; za dar trpělivosti 1 wdově; za bratra ve wíce chladného; za dar čistoty 2 osobám.
13	sw. Stanislawa Košty,	za řád sw. Benedikta a bratrstwo pod jeho ochranou; za národ Polský, aby slowem i skutkem wíry katolické je přidržel.
14	sw. Serapiona, mučenníka,	za duše zemřelých řeholníků a řeholnic sw. D. Benedikta; za školu dwočí; za dar čistoty 2 osobám.
15	sw. Leopolda, markrab.,	za kláštery Rakouské; za odstranění příležitosti k hříchu několika osobám; za otce lehtowáného.
16	sw. Dmára, opata,	za představeného 1 kláštera; za dobré wychování 6 sirotků; za dar ošwicení ducha 2 osobám.
17	sw. Řehoře Dimotw., bisk.,	za vysoké školy w Rakousku; za 2 wychowací ústavy a jejich představené; za polepsšení 1 mladíka.
18	sw. Dbona, opata,	za řemeslnictwo; za katolické spolky w 1 farnosti, aby pomínnosti své wěrněji a horlivěji plnily.

Den	ke cti	Obzvlášť
19	sv. Alžběty, vdovy,	za obrácení protestantského Německa; za ochranu Boží 1 osobě; za pannu w těžkém pokušení postavenou.
20	sv. Felice z Val. zatl. řádu,	za vyhuzení nepřizně w 1 duchovní rodině; za smíření nepřátel; za trpělivost se starými rodiči.
21	Obětování Panny Marie,	za bratrstva Marianská; za pannu těžce nemocnou; za dar oswi- cení ducha panen 1 farnosti; za velikého hříšníka.
22	sv. Cecilie, panny a muč.,	za panny křesťanské; za zpovědníka; za povýšení důstojného zpěvu církevního w 1 farnosti; za † přítele.
23	sv. Klémenta, papeže a muč.,	za sjednocení rozkolných Slovanů; za dar osmícení ducha a wy- trvalosti 1 knězi; za ochranu Boží jistého řečnicka.
24	sv. Jana z Kříže, řečnicka,	za řád Karmelitů; za matku w životě křesťanském wlažnou; za umarování všeho pohoršení při zařízení dívčí školy.
25	sv. Kateřiny, panny a muč.,	za sstudující na vysokých školách, aby ve swaté víře se zach- wali; za Boží pomoc chudému studujícímu.
26	sv. Konrada, biskupa,	za katolíky utiskované w Rusku; za úplné smíření 2 spolužijí- cích; za umarování pohoršení.
27	sv. Virgilia, biskupa,	za církve sv. w Irsku a Škotsku; za Poláky w cizině žijící; za obec po statku cizím toužící; za velikého hříšníka.
28	sv. Štěpána, opata,	za obrácení protestantského Anglicka; za polepšení mladíka ku krádeži zvyklého; za vdovu w řeči neopatrnou.
29	sv. Saturnina, biskupa,	I. Neděle adventní. Za ducha pobožnosti a tajicnosti; za do- brodince 1 farního chrámu; za chorého kněze.
30	sv. Ondřeje, apostola,	za spoluprac. a příz. „Školů“; za všech. w Pánu zesnulé bratry a sestry bratr. a zbožných spolků w Čechách, na Moravě a Slezsku.

Modlitba.

Božské Srdce Ježíše! skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení tohoto dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. Obzvlášť Ti je obětují za biskupy, kněze a ony věřící w říši Rakouské, kteří hájí zájmy Tvé a práva Tvé sv. církve. O Spasiteli nekonečné lásky hodný! Osviř všechny ty, kteří chtějí Tebe vytisknouti z říše, jež Tobě ze zvláštních práv přináleží, ukaž jim, že toliko w Tobě mohou naleznouti štěstí a blahobyt jak věčných, tak i časných, a mimo Tebe nikde w celém světě. Amen.

Přesladké Srdce Panny Marie budiž mou spásou!

Swatý Michale, archanděli, swatí Cyrille a Methode, orobujte za nás!

Pozvání k předplatnému

na III. ročník — 1869 — měsíčního časopisu

„Škola Božského Srdce Páně“

(list to pro lid katolický se zvláštním ohledem na zbožná bratrstva zejména „apoštolát modlitby“)

celoroční předplacení i s poštou 1 zl. 62 kr.

Vychází v Rajhradě blíž Brna.

➡ Předplatitele račte udati mimo jména, stavu (k uvarování omylů) a bydla i **poslední poštu** a na kolik se předplácí

. výtisků časopisů,
. „ úmyslů (jeden po 1 kr.)

➡ Za vřadění zvláštních, osobních atp. úmyslů, ve vyplaceném psaní redakci sdělených neplatí se **ničeho**. Volno tedy každému předplatiteli své i jiných potřeby modlitbám společným dáti odporučiti. Jména osob atp. v úmyslech se však neuveřejňují.

➡ Zároveň se žádají odběratelé „Školy“, již předplatné dosud nezapavili, aby co nejspíše to učinili. — Komu některé z čísel roč. II. se nedostává, ať ještě v běhu tohoto roku reklamuje, totiž v otevřeném psaní, (které také vyplatiti nemusí), o ně u expedice v Rajhradě žádá, a zdarma se mu ihned odešle, nikoli ale později.

Koncem tohoto roku vyjde nákladem administrace tohož časopisu co zvláštní otisk,

Výklad na modlitbu Páně

prací vp. Fr. Č.

kněze Králo-Hradecké diecese.

Cena 40 kr.

Otění čtenáři „Školy“, kteří prostonárodní, zajímavý a potřebám času našeho přiměřený výklad v II. ročníku Školy seznati příležitost měli, zajisté laskavě se přičiní o hojně té knihy rozšíření.

Pokladnice pro sv. Otce.

Vp. J. P. 38 kr.; k čemuž od dřívějška 7 zl. 91 kr., pospolu 8 zl. 29 kr.

K vystavení chrámu ve Filipsdorffě: M. K. 1 zl., což se účelu odevzdalo.

Listárna redakce.

Vp. P. K. V—k. na sv. H.: Výtisk od začátku zasílaný nebyl dříve zapraven, nyní tedy vše v pořádku. — Vp. C. K.: Strany ukončování článků v každ. č. jsem stejného s Vámi mínění, a příšt. rokem co možno to provedu. „Hl. v. čl.“ bude zajisté 1 arch Šk. obnášeti, proto do 12. č. není možno, taktéž do 1. roč. III. Š úmysly nemůže se státi změna, an hl. úmysl od ředitele apošt. vždy jen pro 1 měsíc mne dochází a sice teprv kolem 20. k. m. Proti vynechání obr. — mimo 1. č. — nemám ničeho; ale obálka se vynechati nemůže, jak nás to zkušenost I. roč. učí, ostatně budu ještě bezpochyby psáti. — Vp. Št. Kř.: pánu J. U. odeslal jsem, co jsem měl: s německým životopisem nemám, jsou ale u Kravogla v Innomosti, jak jsem J. U. též psal. — Vp. V. L—k.: omylem na poště počítalo se Vám 7 kr. více při I. roč., račte si to při příštím předplacení odčítati.

Š K O L A

Božského Srdce Páně.

Měsíční list
apoštolátu mo-
dlitby.

„Učte se ode Mne, ne-
boť jsem tichý a pokorný
srdcem, a tak naleznete po-
koj duším svým.“

Mat. XI, 29.

S povolením duchovní
vrchnosti vydává

PLACIDUS J. MATHON,

kněz řádu sv. Benedikta v Raj-
hradě.

„Jeden jest učitel
váš! — Kristus.“

Mat. XXIII. 10.

Ročník II.

Prosinec 1868.

Číslo 12.

Narození Páně.

V nepatrné chýši Davidova hradu
Rájské kvítko dřímá z nebeského
sadu
V jeslech položeno; v hávu — plénky
chudé;

Serafů sbor jemu slavné písně hude.
Melodie nová nikdy neslychaná:
„Sláva v sídlech věčných budiž Bohu
vzdaná,
Na zemi klid lidem dobré vůle jsoucím,
Neb jim přístup volný k vlastem ne-
hynoucím.“
Po luzích a nivách zpěv se nese dále
Nebes duchův jasných na oslavu Krále.
Chmurné noci temno náhlým zjasní le-
skem,
Skvělý anděl stane v krajích pod ne-
beskem:

„Pastouškové bodří, vzhůru! ruče vzhůru!
Neslyšíte písně hlasných nebes kůrů?
K Betlémskému chlévu rychle pospíchejte,
A tam v nemluvnátku Boha uctívejte,
Hle již přišla spása dávno ždaná vámi;

Věštěné mu jméno: „Pán Bůh sám je
s námi.“
A tu bez prodlení vyzývá druh druhý,
S chvatnou spějí touhou na Betlémské
luhy.

Co tu vidí? — dítko v jeslech odpočívá,
Milostně je vítá, a se pousmívá,
Vděčně by jim řeklo, jak je tomu rádo,
K vůli němu že hned opustili stádo.
Nice na tvář padá skromných mužů četa,
V děťátku se klaní Spasiteli světa.
Ku pastýřům pastýř nejprve se kloní,
Sladkou slzu vděku po své líci roní.
Beránku své ovce darem podávají,
K nim se ruce jeho vděčně pozvedají,
V nich všem lidem věrným požehnání
dává.

Matička pak o něm věstkyní se stává:
Božímu on stádcí bude pevnou schranou,
Bezpečnou jim bude k nebes sídlům
blánou;

Střící bude stádo ode zvěře dravé,
Berlou povede je v ráje pastvy pravé.

Výklad na modlitbu Páně.

(Dokončení.)

Neuveď nás v pokušení.

(Šestá prosba.)

„Bděte a modlete se, abyste nevešli v pokušení.“ Sv. Mat. 26, 41.

Život náš zde na zemi jest bojování. (Job. 7.) Bojovati máme proti všemu, co nás pokouší, aneb co nás k hříchu ponouká. Svět nás pokouší a svádí svou ošemetnou slávou, svými rozkošemi, skvostnostmi a poklady; tělo nás dráždí a svádí svými zlými žádostmi; pak z dopuštění Božího i ďábel obchází a hledá, komu by uškodil. (I. sv. Petra 5, 8.) Mnoho jest zde na této zemi zlých osidel a mnoho nepřátel spasení našeho. Zde jsme jako v ležení rozličnými nepřátely obklopeném, a těchto nepřátel jest mnoho. Ano mnoho jest zlých vášní a náklonností při lidech, též mnoho jest svůdníků neb zlých lidí bez víry a bez křesťanských mravů.

Mohl by někdo mysliti, že všeliká ta pokušení zlá snad od Boha přicházejí. Nikoliv! „Žádný, kdož bývá pokoušen, neříkej, že by od Boha k tomu byl pokoušen; neboť Bůh není pokušitelem ve zlém. On pak nepokouší žádného, ale jeden každý pokoušen bývá od své vlastní žádosti. Potom žádost, když počne, porodí hřích.“ (Sv. Jakub 1, 13.) Bůh toliko dopouští, že na nás mohou ti nepřátelé dorážeti, nás k zlému vábiti. To dopouští, buď že pro rozmnožení našich zásluh, neb pro pokoření našeho hrdého smýšlení a pro potrestání hříchů našich. Svätý Otec Augustin praví: „Život náš na této vezdejší pouti nemůže býti bez pokušení; neb jedině skrze pokušení lze nám v ctnosti dále postupovati. Žádný nemůže býti korunován, jestliže nesvítěl, žádný nemůže bez bojování svítěti, pročež musí pokušení přicházeti.“ (*Super psalm. 60.*)

Jsou také pokušení dobrá, která nás nezavádějí k hříchu, leč tenkrát, kdybychom byli při nich netrpělivi a reptaví. Tato pokušení mohou se spíše zkoušky nazývati; neboť je Bůh sám sesílá a to z té příčiny, aby jimi ctnosti spravedlivých lidí zkusil, to jest, aby je v ctnostech utvrdil, což se stává nemocmi, chudobou a jinými trampotami vezdejšími. Tak zkoušel Bůh ctnostného Joba, Tobiáše a mnoho jiných miláčků svých; tak zkouší až po dnes mnohého věrného ctitele svého. Protož stojí v písmě svatém: „Zkoušuje vás Hospodin Bůh váš, aby známé bylo, milujete-li ho z celého srdce svého a z celé duše své, čili nic.“ (V. kn. Mojž. 13, 3.) — —

Snadno tu učiní někdo námitku a řekne: „Není to tak lehká věc, sebe přemáhati a všelikerým pokušením k zlému odpírati, vždyť bývají někdy tak silná a tak prudká, že není možno, bych se jim ubránil.“ — Považ ale příteli! že máš silnou zbraň, které stále užívati za povinnost se ti ukládá. Tato zbraň jest modlitba. Všickni jsme povinni, modliti se ustavičně a upřímně, aby nás Bůh do pokušení neuvedl; pak aby nám svou pomocí přispěl a nás pod ochranu vzal, když nastanou zlá lákání chtějící nás odvrátiti od cesty ctnosti a od věčného spasení. — Svätý Alfons z Liguori vysvětluje nám to, an dokazuje nám tu důležitou povinnost — stále se modliti — skrze dvě pěkná podobenství. V prvním povídá: „Bůh na nás dopouští pokušení a návaly od nepřítelů proto, abychom povinnost svou plnili, totiž k Bohu se modlili. Kdo jsa v pokušení postaven se nemodlí, podobá se nevěrnému vojevůdci. Nebo jako král toho vůdce — který, ač od ne-

přítele sevřen jest, přece žádné pomoci od krále nežádá, — za zpronevěřilého držeti se musí, rovněž i Bůh za nevěrného považuje toho, který, když naň pokušení přichází, o pomoc nevolá a neprosí; neb Pán přeje si a očekává toho od nás, abychom ho vzývali a prosili, by takto silné jeho pomoci jistojistě se nám dostalo.“ -- V druhém podobenství dí svatý Alfons: „Král Ezechiel řekl u proroka Isaiáše 38, 14.: Jako ptáče vlaštovice volati budu. Malé vlaštovice mají zvyk, že křičí a takto od svých matek pomoci a pokrmu žádají. Podobně i my máme činiti, chceme-li život svůj v milosti Boží zachovati. Ustavičně musíme volati a Pána Boha o pomoc prositi, abychom se před smrtí hříchů uchrániti a pak v svaté lásce pokroky činiti mohli.“ Kassián ujišťuje, že kdo spasení dojíti chce, musí vždycky jednu a tu samu věc činiti, to jest vždycky musí volati: „Bože můj, stůj při mně! Bože můj, spomoz mi!“ (Z knih sv. Liguori.) A v písmě svatém čteme: „Pozpamatujte se synové na národy lidské, že žádný není zahanben, kterýž doufal v Pána Boha. Nebo kdo vzýval jej a on pohrdl jím? Dobrotivý a milosrdný jest Bůh a odpustí hříchy a vysvobozuje v den soužení a obrance jest všech, kteří hledají ho v pravdě.“ (Ekleziastikus 2, 11.) — „Protož buďte opatrní a bděte na modlitbách.“ (I. sv. Petr. 4, 7.)

Byla by to ale velmi dobrá věc, kdybychom věděli, co nás nejvíce k zlému svádí, aneb která pokušení na nás nyní nejvíce dorážejí; vždyť by se mohl člověk na ně připravit a jim se jako dravým zvířatům z daleka vyhýbat. Toho si milý křesťane — jak doufám — budeš upřímně přát, bys zvěděl, která zlá pokušení ve světě se nyní vyskytují. Chci tedy o některých zde promluvit, i chci tobě a jednomu každému zde výstrahu dáti. Poslyš tedy:

1. Dost často se nyní stává, že mladí a někdy i staří lidé zvonem nečistoty vyzvánějí, to jest oni nestydaté řeči vedou, oni ošklivé žerty a vtipy vypravují. Mají z toho radost, když tím mohou poslouchače do dábelského smíchu přivést a jich neřádem srdce svého a úst svých pokáleti. Jistý mudrc z pohanského věku řekl mladému člověku hanebné řeči mluvícímu toto: „Nestydíš se z pošvi, ana jest ze slonové kosti, vytahovati olověný meč?“ A mladík umkl. — Já pak pravím: „Človče nestydíš se z úst svých, jimiž Pána Ježíše vyznáváš a Boha vzýváš, vypouštěti nestydaté řeči, žerty a zpěvy? Nevíš-li, co Bůh skrze apoštola svého nařizuje? Totiž: „Smilstvo a všeliká nečistota, neb lakomství, neb bláznivé mluvení, — neb šprymování aniž jmenováno budiž mezi vámi; nebo vězte, že žádný smilník aneb nečistý nemá dědictví v království Božím.“ (K Efesk. 5, 35.) „Žádná řeč zlá nevycházej z úst vašich, ale jestli která dobrá ke vzdělání víry, aby dala milost poslouchajícím.“ (K Efesk. 4, 29.)

Mnozí říkají úsměšně: „Toť jest jen žert a pro vyrazení musí se něco v společnosti povídati; vždyť při tom není žádný zlý úmysl.“ — Nechať ale považí, že to jest bídné, hříšné a ohavné vyrazení, když při tom cit stydlivosti udušen a Bůh uražen bývá. I není-li pro vyrazení dosti krásných, nevinných povídek a dosti dovolených žertů? Pročež nikdo se nedej zpozdilými výmluvami mrzkých svěťáků mámiti; neboť věděti máš, že kdo jen trochu cti a bohabojnosti v sobě má a jen trochu na mravopočestnost drží, ten že nebude dlíti v takové společnosti, v nížto se věci nečisté a hanebné tlachají; „neboť zlá rozmlouvání kazí dobré mravy.“ (I. ku Korint. 15, 33.)

Křesťane! před Bohem, před tímto vševědoucím Soudcem, který všecko, co jest nečisté, mrzké a nemravné, nanejvýš nenávidí, budeš vydávati počet také z toho, co jsi kdy mluvil. (Sv. Mat. 12.) Běda tobě, jestli tvými nemravnými řečmi, aneb

zpěvy také duše nevinné vzaly pohoršení. Máme dosti příkladů, že mnozí měli nevinnost anděla, ale hanebné řeči jiných, pak oplzlé knihy a zlé společnosti svedly je až k nestydatosti. Chraň se proto! — Hle mnohý chce za správného a vzdělaného držán býti, a přece nemá v sobě tolik cti a počestnosti, aby se z té společnosti — kde nečisté rozprávky, pak ošklivé, dvojsmyslné vtipy se pronášejí, — odstranil, aneb aby nelibost svou ukázal nad tím, co Boha uráží a co člověka snižuje. — Jistý vzácný pán musel cestovat. Přišel s večerem do velkého města, vešel do nejbližšího hostince a tu spatřil společnost mladých lidí k třídě polovzdělanců náležících a právě se nečistými řeči bavících. Jejich nejpřednější mluvkou, jak zhlídl cizince, počal hned mnohem hanebnější vtipy přednášeti. Také se ten nestyda nečistými skutky svými chlubil a se smíchem vypravoval, co tu a tam při milkování vyvedl. Avšak ten cizí pán vstal a promluvil k němu s přísným a vážným hlasem: „Mladý pane! já znám jednoho obecního bejka, který se může také chlubit podobnými hrdinskými skutky a mohu vás ubezpečiti, že nejste daleko od toho, byste se mohl tomu velikému hrdinovi v obci docela přirovnati.“ — Takovou domluvu neočekával ten nemravný mluvkou a — umkl. — Milý křesťaně! neměl-li ten cestující pán cit mravnosti a slušnosti v sobě? A ty bys jej nechtěl mít? Snad bys chtěl do počtu nemravných lidí a nestydatých tlachalů přináležeti? Buď tedy opatrným a chraň se již z počátku nečistoty; neb tato nepravost vleče se světem v rozličných nástrahách a na tisíce duší otravuje nejprve hanebnými řeči, žerty a zpěvy, pak lichocením a příslibováním. Ona užívá nesčíslných svodů a lákadel, ona osměluje se již veřejně pohoršlivým mluvením vyvracet všecku počestnost a zdvořilost mezi lidmi. Neslušné byloby zde, zmínovati se o tom, co se nyní na mnohých místech děje, když se totiž občané buď v hospodě neb při jistých veselostech a některých slavnostech sejdou. Jest to zajisté věc ohavná a nářkuplná, jelikož se křesťané již nebojí Boha urážeti necudnými řeči, žerty a zpěvy. Právě povídá jeden bohabojný spisovatel: „Náš věk má převrácené náhledy o panujícím hříchu chlíplosti. Ač tento hřích jest ohavností před Bohem, ač z něho vylučuje, přece to svět nazývá nyní slabostí lidskou a nestydí se nejhanobnější ošklivost přikrývatí velikým pláštěm lhostejnosti a tento plášť nazývá dosti hanebně křesťanskou útrpností. — Než množství lidí a celé krajiny byly již pro nečistotu a smilstvo trestány. Dějepis uvádí na důkaz mnohých svědectví! —

Když číše nepravostí lidských dosti již naplněna jest, tenkrát se objevují hrozné tresty Boží. — „Množství společníků“ — dí svatý Jarolím — „nikdy ne učiní, aby nepravost bez trestu ostala.“ — Byťby všickni lidé v nečistotě a v mrzkostech byli pohřženi, přece se tím nikdo u Boha neomluví, neospravedlní. Bůh pak je všechny potrestá; ano může je v jednom okamžení zahladiti. „Bůh podělí bezbožné v prchlivosti své. Budou jako plevy před větrem a jako pýř, kterou vích rozptyluje.“ (Job 21, 17.) „Tedy jakožto ve dne poctivě chodme, ne v hodování a v opilství, ne ve smilstvech a nestydatostech, ne ve sváru a závisti, ale oblečte se v Ježíše Krista.“ (K Říman. 13, 13. a I. k Tessal. 4, 7.)

2. Jiné ještě pokušení ve světě se často naskytuje, a to velmi nebezpečné. — Věk náš jest věk pýchy a něvěry. Lidé chtějí krátkozrakému rozumu svému podrobiti také podivné skutky Boha nestíhlého i chtějí je pochopiti a jestli něco (na př. dílo vykoupení) rozum jejich přesahá, tedy jim to přichází báječné a smyšlené. — Pročž jest nyní mnoho lidí těch a takových, kteří učením pravé víry Kristovy, v nížto se svatá tajemství nalézají, opovrhují a jsouce nových věcí chtějí,

podle svých žádostí shromáždují si učitele a od pravdy sluch odvracují.“ (II. k Timot. 4, 3.) — Jsou to nepřátelé Krista — nepřátelé jeho církve, kteří ne mečem a ohněm, ne okovy a muky — jak se to na počátku křesťanstva dělo, — nýbrž lichotivým způsobem proti katolickému náboženství bojují, totiž pérem a ústy, aby věrné křesťany v bludy a roztržky uvedli, aby své spoluobčany oloupili o nejdražší klenoty, totiž: o víru, o svědomitost a o křesťanskou spravedlnost. Oni se vychloubají jakousi novou osvětou, pak vyvolávají veřejně jakousi svobodu lidskou, jako: svobodu rozumu a svědomí. K tomu užívají těchto asi slov: „Zanech hlouposti, hřích to není nic a všeliká přikázání jsou toliko poutání svobody lidské. Víra jako víra, ale ty nedbej příliš na víru i nešetři přikázání církevních a knězů neposlouchej. Jez, pí a všech rozkoší užívej; vždyť nevíme, jak to po smrti bude atd.“ — „Toť jest svoboda duchů temnosti, nepřátel všeho dobrého.“ (II. sv. Petr. o nich vypravuje.)

Příteli! neposlouchej těchto rouhačů a rozumářů! Měj se na pozoru před učitelí té nové, převrácené osvěty a věz, to že jsou rušitelové Božských ustanovení, — „kteří se proměňují v anděla světlosti a dělají se služebníky spravedlnosti.“ — (II. ke Korint. 11, 13.) — „Kteří toho Pána, jenž je vykoupil, zapírají, uvozující na sebe rychlé zahynutí.“ (II. sv. Petra 2, 1.) Od jakživa bylo to shledáno, že co lahodí lidské pýše a tělesnosti, to že nalezá mnoho přívrženců a příznivců. Proto také nepřátelé církve a víry Boží povolují lidem krátkozrakým úplnou svobodu ve všem, by jich k sobě přilákali; ano stále tu svobodu všem provolávají. Tyto dábelké svůdníky naznačuje apoštol sv. Pavel v listech svých k Titovi a k Filipinským, (k Tit. 1, 16. a k Filip. 3, 18.) a svatý Jan Zlatoušlý píše o nich: „Ti, jejichž život zlý jest, všemožně se přemlouvají, že všechno, co náboženství v sobě obsahuje, jest nepravé a bludné a to proto, aby nebyli znepokojováni bázní a očekáváním budoucích věcí.“ —

V pravdě jsou to novomodní vzdělanci, kteří se všeho odvažují a všemožně o to uslují, aby škodili církvi Boží — církvi katolické, a aby převrátili řízení Bohem ustanovené. Jsou to lidé, o nichž nám dali výstrahu již napřed svatí apoštolové, nebo podali nám o nich obraz, jehož hlavní tahy jsou: pýcha, vládychtivost nevázaná žádost a chtičům povolnost, zrada, spiknutí, nevěrnost atd. (II. Timot. 3.) Při nich není pravé bázně Boží, ani patření k věčnosti, a oni nejsou hodni jména křesťanského; nebo co jsou těmto lidem svátky zasvěcené? — Dnové zahálky, hry a rozkoší. Jejich kostelem jest hostinec, divadlo a kavárna. — Co jest jim zpověď? Břemeno nesnesitelné, mučírna svědomí. — Co slovo Boží? Nelibý hlas, jehož se ne bez příčiny vzdalují. — Co půst? Nejpohrdanější přikázání. — Co modlitba? Věc prý zbytečná. Též stav manželský, dle náboženského způsobu uzavřený, jim se zbytečným býti zdá. Bohužel, to jest znamení veliké skazenosti při lidech, když oni to, co nám jest jako milost a dobrodiní Bohem dáno, považují za břímě neb za zbytečnost. Toť jest znamení, že se vyplňují slova Spasitelova: „Milovali lidé více temnosti, nežli světlo (učení víry křesťanské); — neb skutkové jejich byli zlí atd.“ (Sv. Jan 3, 19.)

Ač že tito rouhači na přísný soud Páně nevěří, přece, když některý z nich umírá, dá si zavolati kněze, i chce se zpovídati, modliti a chce zaopatřen býti. Proč ale takovýto domněle osvícený člověk proč to dělá? Proč chce v té poslední chvíli života svého kajícím býti a s Ježíšem Kristem se smířiti? Proč právě na smrt nemocen chce všemu, co svatá víra učí, věřiti a také to plniti? Eihle v hodině smrti svědomí, dříve všelijak konejšené, dělá mu hrozné nepokoje a vyhrožuje mu,

že soudu Božímu na věčnosti nikdo nemůže ujíti. Tenkrátě takový poznává, že jest Bůh pravdomluvný a spravedlivý, tenkrátě se strachy chvěje a často i do zoufalství padá.

Napotom nosí tito nepřátelé Kristovy i za duň úplného zdraví v sobě jakési tajemství; nosí něco v sobě, nač se žádnému nechtějí přiznati a žádnému to svěřiti. A co to jest? Totiž všickni tito nevěrci a světamilovníci mívají leckdy doby, v nichžto jim bývá úzko a smutno; ano přichází jim to někdy tak, jakoby slyšeli poslední hodinku neb hrany pohřební vyzváněti a jako hlas trouby k soudu Božímu nad nimi se rozléhati. Jednomu to přichází tak a druhému jinak; ale každému přichází v čase svými nemilá tušení o budoucnosti a on by je rád za vrtochy považoval, ano rád by je od sebe zapudil rozmluvou, vyražením, hejřením neb světskými veselostmi. Takto ti novomodní vzdělanci dělávají; ale oni chodí po podryté půdě. Červ, o kterém se Kristus Pán zmiňuje (sv. Marek 9, 43.), zkušuje již hlodání své na jejich svědomí. Zdaliž ten, který pavoukům aneb jiným zvířatům stvořil tu předtuchu, že nastane změna v přírodě, nedal také do duší lidské i to, aby ona v jistých dobách pocítila, co ji čeká v budoucnosti za její nepravosti? —

Milý křesťane! varuj se všelikých nevěrců a osvětářů, nikdy nedávej sluchu schytralým jejich námitkám a úlisným jejich řečem, jimižto články víry, církev a náboženské obřady, pak vše, co nám má býti svaté, — v lehkost a pochybnost uvádějí. Nevěř jejich spisům, v kterýchžto učení křesťansko-katolické podvodně převracují, aneb dokonce vyvracují. „Hleď, ať tebe žádný neoklame moudrostí světskou a marným podvodem.“ (Ke Kolos. 2, 8.) „Varuj se odporu falešně nazvaného umění, kteréž někteří vyznávající od víry odpadli.“ (I. k Timot. 6, 20.) Drž se věrně učení církve katolické, této bezpečné lodi na tomto bouřlivém světě. „Onať jest dům Boží, jest sloup a utvrzení pravdy.“ (I. k Timot. 3, 15.) — „Ona jest hora vyzdvížená nade všechny pahrbky.“ (Isaiáš 2.) — Kdokoliv se nedrží této církve a toho, co ona všeobecně učí, ten musí poblouditi pokušením od těch, kteří jedině na svůj rozum se spolehají a z něho vyvoditi chtějí. —

Ó křesťane! nastali nám časové zlí: ruch doby nynější vede nás v boj proti té moci, kterouž nazval Kristus „pekelnými bránami.“ — Z těchto vycházejí zlí duchové plní nevěry, kteří křesťanské náboženství tupí, je překrucují a vyvracují. Pros tedy a vzývej Boha ustavičně, aby tebe v takovýchto zlých pokušeních chránil. Bojuj dobrý boj proti všem svodům a ukladům nepřátel Kristových, kteří církvi Boží a duchovenstvu činí protivenství. „Vezmi štít víry, vezmi celé odění Boží, abys mohl odolati v den zlý a ve všem dokonalý státi.“ (K Efesk. 6.) Nepřipusť tomu, aby se té nekřesťanské osvětě podařilo, v srdci tvém bohabojnost utlumiti a z víry Kristovy tebe vyzouti; sice by se Pán rozhněval a odejma od tebe svíci svou, dal by ji jinému národu. (Sv. Mat. 21, 43.) Pamatuj na život věčný a často zvolej: Řeč tvá ó Bože! pravda jest, nebe a země pomínou, ale slova tvá nepomínou. (Sv. Mat. 24, 35.) —

3. Jiné jest ještě pokušení zavádějící lid k náboženské lhostejnosti a k nevěře. Stává se velmi často nyní, že se ve světě rozšiřují špatné knihy, pak noviny a časopisy, které dělají nájezdy na katolickou církev a na stav duchovní, zvláště na vyšší. Kdybys příteli! zvěděl a blížeji seznal, co jsou zač ti lidé, kteří cosi takového do novin, do časopisů a do knížek píšou a tisknout dávají, přesvědčil bys se, že to jsou neznabohové. Jsouť mezi nimi židé, kteří na Boha a na Mojžíše nedrží a jsou mezi nimi křesťané, kteří také ani v Boha, ani v Krista nevěří. I proč

to dělají? Proč lid křesťanský zásadami té zlé, schytralé osvěty, ana vede k sobectví a k rozmařilosti, kazí? Proč chtějí lidem odejmouti dobré náboženské zásady — zásady mravnosti, bohabojnosti a počestnosti? Proč chtějí tiskem mezi lid rozšířiti bezbožné náhledy své, o nichž bylo nahoře již mluveno?

To ti čtenáři vysvětlím příkladem. V hospodě sedí mladý občan, tam pije, kleje a hraje. V tétež hospodě nalezá se právě letitý host a ten má mnoho žízně, ale ve svém váčku má nedostatek. Tento chytrouš přisedne blíže k mladíkovi a brzo vypátrá, kde mladíka střevíc tlačí, na př. že se svým otcem — neb je-li manžel — že se svou manželkou žije v nevoli. Tu ten prohnaný pokušitel začne tupit otce neb manželku lebkomyšlného mladíka a konečně zakrákorá asi takto: „Povídám vám, že jest mi vás líto. Já být na vašem místě, já bych s tím jináč zatočil. Ale netrpte to, nedejte si v ničem poručeti; vždyť jste dost rozumný a dost moudrý. Toť o vás každý ví.“ — Mladík těmi slovy dopálený udeří pěstí na stůl, hřmotně zakleje a praví: „Máte pravdu sousede, od vás slyším přece jen moudrou řeč. Jáť si mohu se svými věcmi dělat, co a jak chci; vždyť nejsem žádný chlapec.“ To pověděv zaklepe na sklenici a volá: „Jene přineste láhvičku dobrého vína — (někde zase kořalky) — pro nás oba!“ — Proč pak ten starý ničema přidružil se k mladíkovi? Proč pak jej škádlí a k tomu navádí, aby si z otce neb z manželky nic nedělal? Není-li pravda, aby se mladíkovi takto zalichotil, aby od něho hodně pít dostal a dobře se od něho měl?

Právě tacíto chytrouškové a pokušitelové jsou někteří ti novináři a ti jejich spolupracovníci, totiž ti, kteří katolickou víru potupují, vyvracejí a svatou církev i služebníky církevní v lehkost uvádějí. Pro ně se dobře hodí již to, že z většního dílu ti, jenž hospody a krčmy navštěvují, nemají velikou náklonnost k církvi a k víře Kristově; neboť tito lidé bývají v svědomí svém leckdy znepokojováni od církve jako od nějakého otce neb od pořádné manželky, na př. ohledně velikonoční zpovědi. Tať jim jest za obtíž. Má prý člověk na své hříchy se upamatovat a mimo to ještě má je všecky povídati; vždyť pamatuje člověk raději na své etnosti a ty raději o sobě povídá. Pak říkávají: „A co se mám zpovídat? Žádného jsem nezabil, žádného neokradl a také mi žádný nemůže něco špatného dokázat.“ — Takové farisejské spravedlnosti a rozšafnosti jest nyní mnoho ve světě. — Pro tu příčinu takový schytralý novinář neb jeho pracovník, aby to něco vynášelo, myslí u sebe toto: „Počkejte, jak já vás přilákám, že budete rádi moje listy čísti a budete rádi platiti. Budu totiž psáti proti katolické víře, budu to neb ono učení víry přetřásat a budu, leccos potupného o církvi a o kněžích vypravovat, aby se vám čtenářům ukonejšelo svědomí i abyste se rozveselili.“ Jak tu praveno, tak bývá zúmyslně konáno; neb co lahodí pýše a smyslnosti lidské, to nalezá snadno dosti přívrženců. —

Poslyš dále ještě, proč proti víře a církvi píšou a brodí. V některých továrnách zhotovují se tabatěrky, na nichž jsou namalovány nečisté a nemravné obrazy. Proč pak to ti továrníci dělají, že takto lid ke chlípnosti podněcují? Dělají to ze ziskuchtivosti neb lakomství, aby totiž větší odbyt měli. „Kořen všeho zlého jest žádost — (peněz a rozkoší) —, jíž někteří puzeni jsouce pobloudili od víry.“ (I. k Timot. 6, 10.) Také to dělají proto, že srdce jejich naplněno jest nečistotou. A čím jest člověk naplněn, to by rád i jiným zdělil a tím i jiné lidi rád obdařil. Podobně se to má s těmi novináři a s jejich pracovníky. Že totiž jsou plni nevěreckého smýšlení, plni nenávisti k náboženství katolickému a k církvi a že jí

nemohou v sobě utajit, proto tupí a haní katolickou církev. I rádi by také tu skálu, na nížto církev přes 1800 let pevně stojí, vyvrátili, rádi by střed jednoty, — totiž nejvyšší hlavu církve odstranili, k čemuž užívají těchto prostředků: přerukování mnohých událostí v dějepisu, vypravování potupných lživých věcí o kněžstvu, o hodnostářech církevních, pak rozšiřování té nekřesťanské osvěty.

Především mají v obyčeji, užívati několik slov, jimiž chtějí čtenáře navnaditi a sobě nakloniti, zvláště nemají-li tito patřičné známosti o všech věcech. Tato slova jsou: Osvěta, vzdělanost, právo, rovnost, svoboda, pokrok a jiná podobná, která často ve svých tisknutých pojednáních uvádějí. Nuže vizme, zdalíž tato jejich lahodná a lákavá slova jsou pravá a nezfalšovaná? O nejsou, nýbrž jsou právě opak toho, co v sobě obsahují.

Neb co jest u nich vzdělanost a osvěta? — Hle, pohan nezná Boha pravého, nezná Vykupitele světa; neví ani, co ho po smrti očekává, i neví, zdaž a kterak by dojíti mohl odpuštění hříchů svých. Totéž neví hluchoněmý, nevyvíčený člověk. Jest to tedy osvěta a vzdělanost, totiž ta nevědomost, v které se pohan a ten hluchoněmý nalézá? Katolický křesťan nabývá vědomosti o Bohu, o životě budoucím a o cestě vedoucí k nebeské blaženosti skrze Krista Ježíše a skrze jeho církev neomylnou. Protož každý v katolické víře dobře vycvičený člověk má světlost, má znalost a vzdělanost; neboť poznává, jak a na čem stojí vzhledem na Boha a na spasení duše své nesmrtelné. Avšak toto jeho poznání, tuto jeho víru Bohem zjevenou chtějí ti novináři a ti osvětáři vykřičeti za pověru a za vymyšlenost; napotom chtějí věřícího křesťana uvéstí do nevěry a do staré pohanské ztmělosti. To tedy jmenují osvětu a vzdělanost, když člověk málo neb zhora nic na zjevení Boží nedrží, když jen něco málo z toho věří a když ohledně spasení věčného v nejistotě žije a slepě beze vši přípravy na věčnost odchází.

A co jest u nich právo neb rovnost? — Jestliže některý kněz pýchou neb žádostmi těla zaslepený, — aneb proto že nemá důkladných vědomostí, — odpadne od církve, které byl prve, než ho biskup vysvětil, slíbil věrnost veřejnou přísahou; jestliže tedy stane se křivopřísežníkem, tu ho hned ti novináři velice vychvalují a o něm vypravují, že jest nad míru učený, že jest ctnostný a mnohem čistší, nežli ten neb onen nebešfan. Pak i dokládají, že se ukazuje v tom veliká zmužilost ano veliké hrdinství, když se sedmdesátiletý starc v Římě tupí aneb když se notně nadává kněžstvu a celé církvi katolické. — A stalo se již mnohokráte, že takový duchovní utečenec nic jiného nebyl, nežli vinník k vyšetřování již dospělý, ano že byl hrubých přestupků vinnen. — Naproti tomu stalo-li se v církvi něco dobrého, na př. založil-li se někde ústav milosrdných neb školských sester a zavedlo-li se nějaké pobožné bratrstvo neb modlení, tu se to hned v těch proticírkevních listech na zlou stranu vykládá a zle se o tom píše. Ano mnohé dobré a užitečné věci, na př. posvátné obřady, špatně se od těch novinářů posuzují. Takové jest u nich právo. A co rovnost? Poněvadž by rádi sami povýšeni byli a nechť se k tomu řádnou cestou přičiniti i poněvadž by rádi lehce a pohodlně živi byli bez práce a vynasnažení, protož chtějí míti rovnost jmění, aby z cizího statku trávití mohli.

A co jest u nich svoboda, o které dělávají často mnoho hluku? — Jest to svoboda, jakou Spasitel světa nazývá otroctví. Svobodnou vůlí jest člověk obdařen, ale má před sebou dvě cesty: pravdu, ctnost a odplatu jejich — pak lež, hřích a trest jejich. Sáhnutí může člověk po tom neb po onom, po dobrém nebo

po zlém. Než Kristus Pán dí: „Jen pravda osvobodí a kdo hřeší, stává se otrokem hříchu.“ (Sv. Jan 8.) Samochtě podvoliti se zákonu Božímu, jest Bohu sloužiti, s Bohem panovati. Pakli ale člověk sebe nepřemáhá a sáhne po zlém, tu nastoupil cestu zlou, širokou, — a čím více se oddává hříchu, tím více trátí svobodu vůle své a kuje sobě okovy hříšné — zvyky zlé. Domnívá se sice ubohý, že dělá, co chce, ale nikoliv; on musí již činit, co hříšná jeho náklonnost ve'í, — maje takto prostopášnost za svou volnost. „Jen pravda osvobodí;“ tedy pravdy Kristovy držící se křesťan jest svoboděn. (Ke Galat. 5, 13.) Taková ale svoboda, jakovou mnohé nekřesťanské knihy a časopisy úlisně navrhují a schvalují, jest svoboda hříšná, která arci žádostem lidským uzdu pouští, ale nešetříc žádných zákonů ani Božských ani lidských, i pohrdajíc všelikou vyšší mocí a vrchností vede až tam, kam před 70letý milovníci této svobody ve francské zemi byli přišli. Oni tam odpravili nevinného krále a královnu, oni zavraždili královské dívky, vraždili kněze a pak vraždili sami sebe na tisíce a konečně byli bídní otroci hrdošti, msty, hrůzy a nejhanebnějších vášní; ano byli otroci dábla.

Také ti novináři hlásají pokrok, ale jaký má býti tento pokrok? Jsou mnohé věci, s kterými není možno dále pokračovati, leč bychom se chtěli v bludech octnouti. Která věc jest dokonale kulatá neb rovná, ta nemůže býti ještě kulatější neb rovnější. A co jest úplně pravdivé, to nemůže býti ještě pravdivější. Dvakrát dvě jsou čtyry, to jest pravda nezvratná. Kdyby chtěl někdo tu staromodní množilku předělávat, to jest s ní pokroky dělat, musel by říci: dvakrát dvě jest šest, dvakrát tři jest sedm atd. Jako tedy množilka a jiné pravdy v počtářství jsou věci důvodné a nezvratné, taktéž pravdy našeho náboženství jsou důvodné a nezvratné; neboť jsou od samého Boha zjeveny, opodstatněny a v katolické církvi stále zachovány v přesnosti své. V nich dále pokroky dělat, to jest, od nich se uchýlit a jich předělávat, bylo by tolik, jako pravdu Boží opustit a k bludům a k nevěře kráčet. A hle takovýto pokrok hlásají mnohé zlé časopisy, knihy a brožurky. — Arci jsou též věci duchovní, v kterých můžeme, ano máme pokroky dělati, na př. v lásce k Bohu a bližnímu, — v křesťanské pokoře, v trpělivosti v přemáhání zlých žádostí atd. Zdaliž ale chtějí onino spisovatelové takovýto pokrok? Dokonce ne! Oniť spíše nenávidí příčinnivé kněžstvo i zlobí se, když některý kněz pro křesťanské ctnosti tuze horlí. Oni nenávidí všeliké ústavy církvi a lidem prospěšné, nenávidí katolickou církev a samého Krista. (K Filip. 3, 18.) — Ano mnohý novinářský neb spisovatelský nevěrec a rozumář nenávidí i samého Boha, ač ještě tak daleko nepokročil, aby to veřejně lidem hlásal. — Kdokoliv těmto mudrákům věří a dle nich se řídí, toho pokrok vypadá asi tak jako když mladý zloděj, an kradl zprvu krejcary, [odvažuje se poznenáhla na zlatky a potom na tolary; — nebo jako když někdo zprvu na svěcení neděl a na kostel nic nedrží, až pak mnohé články víry upírá a konečně celou víru zavrhuje. Toto jsou samé pokroky, ovšem že ne k dobrému, nýbrž k zlému; neboť my lidé můžeme kráčet buď k věčnému blahu, neb k věčné záhube.

Některé hříchy bývají dle náhledů lidských za maličkost považovány, ale od Boha bývají strašlivě trestány. A jeden takový hřích — (a to horší, nežli lidi podle těla vraždit) — jest tento: chtějí pravou víru lidem odejmout, — chtějí náboženskou lhostejnost a rozumářské učení mezi lidmi rozšířit, — chtějí jim do srdcí zásady té zlé, nekřesťanské osvěty vštípit, — chtějí sloupy křesťanské mravnosti a rozšafnosti zviklat a vážnost i poslušnost k zákonům jak světským, taktéž Božským

vyhubit, — pak chtějí všeliké naruživosti lidské jmenem svobody roznítit a pouřit. To se teď leckdy vykonává licoměrným způsobem od svůdníků, kteřížto mají obyčej též psáti aneb lidem mluvit: „My vám nechceme křesťanskou víru odejmouti, vy останete navždy křesťany; vy máte toliko to čisté, neporušené a jednoduché učení z křesťanství obdržeti; neboť vás chceme něčemu lepšímu vyučiti, ano chceme vás osvětliti pravým světlem a obdařiti pravou vzdělaností. — Tomu ti knězi ani nerozumějí.“ —

Milý příteli! těm a podobným řečím nevěř i chraň se těchto lákadel, chraň se tohoto velikého pokušení, jenž by tě snadno v katolické víře zviklati a do nevěry uvésti mohlo. Pros Boha a často volej: „Otče neuveď nás v pokušení.“ Vzávej Boha ustavičně a pamatuj, že máš dobrý boj víry bojovati. — „Nebo i ten, kdož bojuje v boji, nebývá korunován, leč by řádně bojoval.“ (II. k Timot. 2, 5.) „Bojuj dobrý boj víry a tak dosáhni života věčného, k němuž jsi povolán.“ (I. k Timot. 6, 12.) — Ještě zde ku konci chci tebe upozorniti na ty kořeny, v nichžto náboženská vlažnost a nevěra oněch, jenž tak rádi lid svádějí, původ svůj má. Mohlbys si mysliti, že nynější vzdělanost a umění jest kořenem nevěry a že nevěřící aneb vlažní křesťané, že jsou lidé právě vzdělaní a učení. Nikoliv; neboť pravé, důkladné umění nenadýmá, alebrž činí člověka pokorným a nábožným. Toho důkaz máme na znamenitých a velmi učených osobách. Toho důkaz podává nám již pohanský mudrc Sokrates Athenský. Když se mu pro jeho hlubokou moudrost a vzdělanost úcta vzdávala, on uznávaje všeho lidského umění nedostatečnost zvolal: „Já vím věru tolik, že nic nevím.“ A tak musí říci každý dokonalý učenec. Nebo ať duch lidský zpytuje prostoru zemskou, aneb běh nebeských hvězd, ať minulost aneb budoucnost skoumá, všady nalezá hranice, které nemůže vyskoumati, nemůže je překročiti. I okolo nás jest mnoho podivných věcí, jichžto nelze rozumem vyskoumati; tedy nevyskoumáme ani to, co se týče blaha duše lidské. Pročež důkladná vzdělanost není příčinou náboženské nevěry, ba spíše čím více jest člověk pravým uměním obdařen, tím bývá v svaté víře pevnější, tím nábožnější a horlivější. — Nuže odkud to přichází, že mnozí pravdy křesťanské rozumem nedostížitelné překrucují, zlehčují, až konečně jak vírou, tak i církví Boží opovrhují a nevěru co hrozný trest na sebe uvalují?

1. Ziskuchtivost, lakota a bažení po statcích a rozkoších časných, to jsou příčiny, že lidé na zjevení Boží a na Spasitele světa nic nedbají, že na věčnost a na soud Boží zapomínají. Kdo těmto žádostem hová a toliko o časné věci se starají, tiť nemohou milovati náboženství Kristovo; neboť to učí zapřítí sebe, učí lásku, pokoru, čistotu a vůbec učí nás, přemáhati hříšné žádosti naše a zlou chtivost naši. (Viz sv. Mat. 16, 24. sv. Mat. 5, a ke Galat. 5.) Mnozí tedy o víře Kristově nerádi co slyší, protože ona činí jim překážky v jejich svobodném, rozmařilém životě. Oni raději se kloní k nevěře, takto spasení věčné zanedbávají a jakousi blaženost zde na světě vyhledávají. V tom ale jest hrozný klam!

2. Druhý kořen nevěry jest pýcha, hrdost rozumu, neskrocená ctižádost a i vládychtivost. Ano pýcha a nadutost mysli bývá počátkem mnohá zlého. Již apoštol národů sv. Pavel nazývá lidi pyšné nalezačemi zlých věcí a utrhači, jenž Boha nenávidějí. (K Říman. 1, 22—31.) Člověk hrdý, pyšný, zákonem Božím poutati se nedá; proto ve víře mudruje, pochybuje a všeliké námítky proti křesťanským pravdám vymýšlí, jen aby dle svých nezřízených žádostí živ býti mohl, jen aby povinnosti křesťanské víry plniti nemusel. — Člověk hrdý, co hned rozumem

nepochopuje, tomu věřiti nechce a proto upírá Božské pravdy. Také pro svou pýchu všelicos vymýšlí a aby slávy došel, odvažuje se někdy na věci podivné, věci hrozné. Důkaz o tom podává historie. Okolo 400 let před narozením Páně žil člověk pýchou posedlý, jmenem Herostrat. Aby slávy došel a pověsti po celém světě, co učinil? Zapálil v noci v Efesu slavný chrám pohanský — nejkrásnější to budovu téhož věku — a skazil jej. — Podobných odvážlivců a mnohem horších ualezá se bohužel až podnes a jsou to všickni ti, kteří budovu nejsvětější církve Kristovy skaziti usilují, kteří na její učení útoky činí a tedy nevěru, náboženskou vlašnost a nevázanost rozšiřují k nesmírnému pohoršení člověčenstva. Ale počínání jejich uvedeno bude na zmar! neboť se Bůh pyšným protivuje i nenechá bez trestu těch, kteří církev zarmucují a jí skázu připravují. (Sv. Mat. 21, 44. a I. sv. Petra 2, 8.)

Bůh sám zázračným způsobem víru a církev katolickou založil a ve světě rozšířil, Bůh ji velikými divy oslavil a po 18 století u prostřed bouří a převratů zachoval a on nikdy nedopustí, aby tuto církev na skále založenou brány pekelné (zástupy odpadlíků a nevěrců) přemohly. (Sv. Mat. 16, 18.) Pročež ve věcech náboženských nikomu, leč pastýřům církve katolické sluchu nedávejme i varujme se všech rýpalů, mudrlantů a nevěrců, — všech zlých kněh, novin a časopisů, abychom pro chytré řeči a námítky těchto hrdých lidí víru a s vírou spasení věčné neztratili. O Bože neuveď nás v pokušení!

Ale zbav nás ode zlého.

(Sedmá prosba.)

„Uchyl se od zlého a čiň dobré, — nebo obličej Páně na činící zlé věci.“ I. sv. Petr 3, 11 a 12.

Každého roku putuje množství křesťanů do Palestiny, aby tam spatřili ta pamětihodná posvátná místa. Nábožný poutník přišed tam na vyšiny, odkud město Jerusalém a jiná znamenitá místa spatřuje, bývá velice pohnut a vylévá slze radosti, spolu i žalosti a lítosti. Okolo srdce jest mu tak, jakoby přicházel z ciziny teď teprv do pravé vlasti své, do drahé otčiny své. Také mnohý poutník líbá pln kajicnosti a skroušenosti tu posvátnou zem i přeje si tam zemřítí a tam v té posvátné zemi odpočívati.

Příteli! kdybys byl před 1838 lety přišel do této země někdy zaslíbené a vstoupil tam do jedné zahrady blíže Jerusaléma, bylbyš tam mohl pozdě večer naleznouti člověka, který hroznou úzkostí a velikým strachem sklíčen na zemi klečel a obličej svůj až na zem klonil i který se třikráte po sobě a po každý hlasitěji modlil: „Otče! je-li možná, odejmi tento kalich utrpení ode mne; avšak ne má, ale tvá vůle se staň.“ Úzkosti smrti obklíčovaly jej a konečně přišlo to až tak daleko, že na jeho těle vyvstal pot, ne přirozený, nýbrž krvavý a ten s těla na zem padal. A kdybys se byl tázal oněch třech mužů, jenž celí skormoucení opodál stáli: „Kdo jest to, který se tamto na zemi tak strastlivě modlí?“ — tižby byli tobě odpověděli: „To jest Syn Boha živého, on bere na sebe hříchy světa, hříchy naše!“ A kdybys byl na to druhého dne ráno s ostatním lidem tehdež v Jerusalémě se sbíhajícím chvátal před palác pohanského vladaře Piláta a vešel do jeho dvoru, bylbyš tam spatřil tohotěz člověka k nízkému sloupu přivázaného; avšak on byl již po celou tu noc trýzněn. I spatřil bys, kterak jej ukrutně mrskají a bičují, takže to až na holé kosti pronikalo. (Toto bičování bylo tak ukrutné, že bičovanému někdy až břicho bylo rozedráno a že bičovaný někdy mrtev na zem sklesl do kaluže své

vlastní krve.) A kdybys se byl některého z oněch biřičů aneb žoldněřů zeptal, co asi ten člověk zavinil, musel by ti dáti odpověď: „To já nevím.“ — Než prorok Isaiáš to předpověděl, řka: „On pak raněn jest pro nepravosti naše, potřin jest pro hříchy naše, kázeň pokoje našeho na něm a zsinalostí jeho uzdraveni jsme.“ (Isaiáš 53, 5.) Také bylo tam k spatření, jak žoldněři Nevinnému spílali a do obličejů mu plili, jak trnovou korunu do hlavy mu zaráželi, a posměch si z něho tropili.

Eihle Syn Boží, Pán a Král světa, jest dole u prostřed bezbožných, zavržených lidí, jest přehrozným mukám vydán! Mohl jen chtíti a všickni byliby potřeni, všickni zničeni. Toho ale on neučinil; neboť mlčel a trpěl jako ovce, která bývá k zabítí vedena. (Isaiáš 53, 7.) — Ještě téhož dne ráno — byl právě pátek — veden byl ulicemi města a za ním šli zástupy diváků. Byl všecek zohyděn a sobě nepodoben; na jeho rameně opuchlém a rozedřeném leželo těžké, tlusté dřevo — křížová to šibenice — a on často cestou omdlával a na zem klesal.

O křesťane! kdyby to tvůj nepřítel býval, bylby ho soustrastně politoval a v tu chvíli všecko mu z útrpnosti odpustil. A což kdyby to byl tvůj dobrodinec aneb tvůj vlastní otec býval? — Ale nebyl to nepřítel tvůj. On to byl a on to jest Syn Boží, který tebe více miluje, nežli kterýkoliv lidský otec dítě své, a kterému na tvém spasení více jest záleženo, nežli tobě samému. — —

Byv již přivlečen na horu Golgotu, stál tu před obličejem tolikerých rouhačů, posměvačů a jiných diváků v největším zajisté snížení. Katané přistoupili a jemu šaty s těla strhali, ale právě tím jemu zaschlé rány obnovili. Pak jej obnaženého na dřevo kříže rozpiali, ostrými hřeby přibili a vzhůru s křížem vyzdvíhli. Celá ta tíže přesvatého těla visela na hřebíkách do rukou a nohou zaražených. Takto pněl Vykupitel tvůj na kříži ve smrtelných úzkostech a v hrozných bolestech po tři hodiny. Svět ho opustil, odejmul jemu i poslední přikrytí nahoty jeho, nedal mu palčivou žízní trápenému ani krůpěje vody a v smrtelném jeho zápasu činil mu posměch a potupu. Také ta vnitřní útěcha odstoupila od něho; pročež ve svém nevýslovném zármutku volal k nebi: „Bože můj! Bože můj! proč jsi mne opustil?“

Milý křesťane! jestliže přehořké utrpení Krista Ježíše s nábožnou myslí rozvažuješ, tedy musíš nahlížeti, že Bůh, jenž na svém nejmilejším Synu tak strašlivě trestal hříchy cizé, to jest hříchy, které vzal dobrovolně na sebe Ježíš Kristus, že jest Pánem nejsvětějším a že každého hříchu nanejvýš nenávidí. Také z toho musíš poznati a nahlížeti, že nikde není pro nás spasení, leč v Kristu Ježíši! (Skutk. 4, 12.) Bůh ve své věčné moudrosti nemohl žádné jiné zadostčinění za naše viny vymysleti, nežli onu přebolestnou cestu svého vlastního Syna s nebe dolů do Betléma, pak do Jerusalema a z Jerusalema na horu Golgotu. Žádný svatý, žádný anděl neb archanděl, ani žádný jiný tvor nemohl nás od vin a trestu hříchů našich vysvoboditi, leč toliko Syn Boží. Kdyby byl Bůh o jiném a lehčejším prostředku pro naše vykoupění věděl a nechtěl by ho byl použiti, zdaž by se nemusel ukrutným nazývati Pánem? — — —

Pročež o křesťane! kdykoliv říkáš tu sedmou prosbu Otčenáše: „Ale zbav nás od zlého“ — — rozpomeň se po každé při tom, že pravé a jediné zlé jest hřích; neboť pro hříchy lidské musel Syn Boží mnoho trpěti. Také při tom volej, jako svatý Bernard volával: „Ježíši Tys můj život, Tys můj Vykupitel! Že Tebe mám, proto si nezoufám. Já vím, Ty nepníš nadarmo na kříži a Tvá svatá krev nezabaruje nadarmo tu posvátnou půdu na Golgotě. Očisti mne tím a vysvobod mne od hříchů mých.“ (*Vita sct. Bernardi.*) — Všickni máme zapotřebí, takto

volati; nebo hřích jest veliké neštěstí a hrozné zlé. Arciť mají lidé obyčej, nazývati neštěstím rozličné světa nehody, jako: nemoc, chudobu, nouzi, potupu a opovržení u světa; ale to všecko není pravé neštěstí, to trvá jen na čas a nejdéle až do smrti. Pravé a jediné zlé pro každého člověka jest toliko hřích smrtelný; neboť ten škodí člověku jak časně, tak i věčně, ten přivozuje velmi zlé věci jak na jednotlivce, tak i na celé národy. Dobře tedy napomíná Duch Páně takto: „Synu jako před tváří hada utíkej před hříchy. . . Jako meč na obě strany ostrý jest všeliká nepravost a rána její nezhojitelná.“ (K Ekles. 21, 2—5.) „Spravedlnost vyvyšuje národy, ale hřích dělá národy bídné — nešťastné.“ (Přísl. 14, 34.)

Uvažuj nyní, co jest hřích smrtelný?

1. On jest urážka nejvyššího Pána, jest spouzení se proti Bohu a proti moudrým zákonům jeho. Spolublízního svého uraziti, jest křivda, která žádá dostiučinění; vznešeného pána neb úředníka uraziti, jest přečin, který se neodpouští a krále uraziti, neb zpouzu proti králi podněcovati, jest velezrada, jest zločin, který se přísnými tresty stíhá. Než jak se má nazývati to, když člověk velebnost všemohoucího Boha uráží, když se proti Králi všech králů spouzí, a se mu protiví? Nevypadá-li to tak, jakoby se takový člověk Bohu rouhal a jakoby k němu s bezbožníky v knize Job (21, 14.) mluvil: „Odejdiž od nás a známost cest tvých nechceme. Kdo jest všemohoucí, abychom sloužili jemu? A co nám prospěje, budeme-li se modliti jemu?“ — V starém zákoně (u Daniela 7. kap.) čteme, že Daniel viděl z hlubokosti mořské vystupovati strašlivou odvízanou šelmu, která měla veliké železné zuby. Těmito zuby rozkousala vše, co jí koliv v cestu přišlo, a jestliže nemohla něco rozkousati, to zašlapala nohama. Také měla deset rohů, kterými všecko porážela a zhubila. Ejhle! takováto strašlivá šelma jest hřích smrtelný! On má také veliké zuby železné, kterými všecko popadá a rozkousá; neboť nešetří Boha, ani blízního a ani hříšníka samého. Má též deset rohů, kterýmiž odbujný hříšník desatero přikázání církevních, pak spasitelná napomínání rodičů a kazatelů atd. vrací a poráží. Smrtelný hřích — toto lité odvízané zvíře — zašlapává i nohama svými všecko, co nemůže rozkousati. O tom povídá svatý Bernard takto: „Ačkoliv hříšník skutky svými nemůže škoditi, přece to činí vůlí svou a rád by i samého Boha zavraždil, aby Bůh nemohl patřiti na jeho hříchy, by jich nemohl poznati a jich trestati.“ (*Sermo 3. de resur.*) —

2. Hřích smrtelný jest také pohrdání mocností a vševědoucností Boží. Bůh všude na všech místech přítomný vidí všecky naše činy a všecky naše kroky. On zná naše nejtajnější myšlenky a slyší všecky naše řeči. Než u hříšníka vypadá to tak, jakoby se Boha spravedlivého nebál a jakoby k němu pravil: „Ty jsi na všech místech přítomen, Ty vidíš mne a vidíš každý i ten nejmenší skutek můj. To já dobře vím, ale co mi na tom záleží? Já neupustím od své žádosti zlé, já přece vykonám ten hříšný skutek. Ať se hněváš, jak chceš, ať mi vyhrožuješ těžkými a věčnými tresty, na to všecko nic nedbám.“ — O hříšný človče! takto se k svému největšímu dobrodinci chováš? Považ jen, kdo jsi? Tys bídný červ země, tys hrstka popele, tys pouhá ničemnost. Ve všem jsi závislý od Pána a Stvořitele svého; — nebo každý okamžik živobyčí tvého jest dar milosrdenství Božího, — a ty přece chceš býti tvorem nevďečným, přece chceš urážeti Pána nejdobrotivějšího, nejľaskavějšího? Hle co tento Pán oznamuje a kterak si stěžuje u proroka Isaiáše (1, 2—4.) „Slyšte nebesa a ušima pozoruj země. Syny jsem

vychoval a vyvýšil; oni pak pohrdli mnou. . . Běda národu hříšnému, lidu obtíženému nepravostí, synům hříšným atd.“

3. Nad to jest hřích smrtelný zneuctění a zmaření zásluh Kristem vydobitých; nebo hříšník každým hříchem těžkým potupuje a křížuje sobě znovu Syna Božího, (k Žid. 6, 6.) a jakoby Pánu Ježíši pravil: „Tys se za mne na smrt vydal a pro mne jsi veliké bolesti snášel, ale já nežádám podílu míti na Tvém umučení, ani na Tvé krvi, ani na Tvém vykoupení. Neuposlechnu Tebe a raději světu a žádostem těla budu sloužiti, než abych sebe přemáhal a Tvé učení, Tvé zákony plnil.“ — Příteli! nehrozíš-li se takového rouhání zde? Avšak zpytuj sebe a skoumej dobře, jestli to tak právě u tebe v tvém jednání nevypadá. Tyť se arci těmi a podobnými slovy nikdy tak hrubě nevyjádruješ; ale v tvém učení a v tvém jednání nalezá se za často ono rouhání. Pročež buď bedliv na sebe a chraň se, abys nikdy v ničem neurazil Pána a Spasitele svého, Krista Ježíše. Rozvažuj jen u sebe, jakou záhubu připravuje lidem hřích smrtelný. —

4. On odnímá duši všecky zásluhy, které si byla pro království Boží již nashromáždila. Jaké to jest smutné podivání, když na pole, která jsou plná nejkrásnějšího osení, — najednou přijde krupobití, a v okamžení polní úrodu pro celý rok potluče a do konce zmaří! Podobné ano mnohem prudší účinky působí hřích smrtelný. Duše, ana se hřichu smrtelného vinna učinila, ztratila Boha Pána a dobrodince svého, ztratila právo k nebeskému dědictví, a pak ze všeho toho, co byla dříve v přešťastném stavu milosti Boží konala, — ze všech těch zásluh, jichž si byla modlením, almužnami, kajícími skutky svými a horlivým plněním křesťanských povinností nashromáždila, — nic jí nepozůstane. Všech svých dobrých zásluh najednou jest zbaven. „Pakli by se odvrátil spravedlivý od spravedlnosti své a činil by nepravost podle všech ohavností, na žádné spravedlnosti jeho nebude pamatováno, ale pro přestoupení své a pro hřích svůj, kterýž páchal, umře.“ (Ezech. 18, 24.) Nechať duše hříšná mnoho dobrého ve svém hříšném stavu vykonává, to všecko jest bez zásluhy. Onať jest jako ratolest od kmene odříznutá, která nedostává nižádné obživující potravu. Onať se nalezá v bídém a hrůzoplém stavu a jest postavena v nemilosti Boží, v nenávisti u Boha; přecež měla by kvíliti a hořekovati, avšak —. Svátý otec Tomáš Akvinský měl obyčej říkávati: „Jednu věc nemohu pochopiti, totiž jak se může člověk, jenž na sobě má smrtelný hřích, veseliti a z něčeho ve světě se radovati; vždyť jest jeho duše těžkou vinou obtížena a vši okrasu, to jest všech zásluh pro nebe zbavena.“ —

5. Dále považ příteli! že hřích smrtelný plodí v duši traplivý nepokoj a že jí dělá hrozné výčitky skrze hlas svědomí. Proto jsou v životě tomto doby, v nichžto i zatvrzelému hříšníkovi tuze smutno bývá a někdy mu to přichází dokonce tak, jakoby slyšel přísný hlas volající: „Odejdi ode mně zatracenče.“ — Svátý Jan Zlatoustý píše o tom takto: „Ani v tomto životě nejsou hříšníci šťastni. Již zde bývají trestáni a již tedy dříve, a pak tam do trestu přicházejí.“ Nemluv mi: „Tento hříšník stoluje skvo stně, nosí oděv z hedbáví, má hejna služebníků, a každý musí jemu s uctivostí místo postoupiti; jen mu — možno-li — odkrej jeho svědomí a jistě že v něm nalezneš veliký hlukot hříchů, pak ustavičný strach, ustavičné bouření, zděšení a lekání, — i uvidíš, kterak rozum hříšníkův jako v nějaké soudnici na trůn svědomí vystupuje, tu co soudce zasedá a myšlenky předvolává, — kterak co přísný kat nechává duši pro její hříchy pověsiti a ji bičovati, i kterak se na ni vždy strašlivým a hromovým hlasem osápí. — To všecko nikdo nepozo-

ruje, nevidí a neslyší, jedině Bůh a hříšník sám. Na př. smilník, bytby byl tisíc-kráté bohatší, a bytby na něho nikdo z lidí nežaloval, přece nosí v sobě svědomí vždycky co traplivého žalobníka. On tedy sám sebe zatracuje a nemůže najítí pokoje nikde. Na krátko trvá rozkoš světa, ale trápení se strachem a s úzkostí ostává na vždycky. On žije jako Kain na zemi; běduje a chvěje se, což žádný na něm nepozoruje. On nosí horoucí oheň v nitru duše své. Podobně se vede lupičům, lichvářům a všem, kteří jsou živi ve hříchu a nepravosti.“ (*Oratio I. de Lazaro.*) — Též o tom prorok Isaiáš povídá takto: „Bezbožní pak budou jako moře zbouřené, kteréž se nemůže upokojiti. Není pokoje bezbožným!“ (Isai. 57, 10.) Jaký nepokoj hříšníci ve svědomí svém pocífuji, o tom nám dává návštěví netoliko biblická, alebrž i světská dějprava. Známó jest, kterak byli ve svém svědomí trápeni a hnětení: Kain bratrobijce, králové: Saul, Antioch, Achab, pak Jidáš Iskariotský. A když král David v hříchu byl postaven, bavil se honbou, navštěvoval milosady, držel hody a kratochvíle hlučné; avšak ty sady a zahrady, v nichž se procházel, a všeliké ty hody, ty kratochvíle a všeliká ta stvoření, jimižto se obveseliti hleděl, pravili jemu: „Davide, žádáš od nás upokojen býti? Nikoliv, my nejsme s to, tebe potěšiti, tebe upokojiti. Kde jest Bůh tvůj? Jdi, hledej Pána svého; neboť on sám může tebe upokojiti.“ Pročež nemohl se David u prostřed všech veselostí svých zdržeti pláče. Povídá sám o tom takto: „Byly mi slze moje chlebové dnem i nocí, když mi řečeno bývá každého dne: Kdež jest Bůh tvůj?“ (Žalín 41, 4.)

Běda hříšníkovi od milosti Boží opuštěnému a dvakráte běda tomu, kterého hnětení a nepokoj svědomí nedohnalo ku pokání a nepřimělo k napravení života nepravého. „Červ jeho nikdy neumře.“ (Sv. Marek 9, 43.) — Tento červ jest to zlé svědomí, který jest živý trýznitel, neboť člověka hrýze a trápí bez konce. Pohané vypravovali o jistém člověku, že byl k jedné skále železnými skobami přikován. A tu přicházival každého dne orel, který jemu bedra rozkousal, rozškrábal a pak játra jeho žral. A muž ten nikdy neumíral a játra vždy na novo narostla a orel každého dne opět přicházival s novým hladem. Co se ti zdá lepší býti: „Tento orel, anebo červ zlého, hříšného svědomí?“ Arci s tímto orlem jest to věc báječná, ale ona v sobě zavírá podobenství o věci skutečné, totiž o neumírajícím červu zlého svědomí v hříšném člověku. Dalo by se o tom mnoho mluvíti; než lidé o takových věcech nerádi poslouchají. Jestli to trpká a odporná pravda. Přece však uvedu zde něco z dějepisu pro výstrahu.

V noci mezi osmým a devátým červencem r. 518 zuřila strašlivá bouřka nad městem Konstantinopolem i bylo hrůzyplné blýskání a hřímání. Tu procítló v hříšný sen ukolibané svědomí císaře Anastasia, který církev katolickou pronásledoval a který si ze lži a z přísahy jen posměch tropil. Všecken poděšen běhal ve svém paláci, ale nikde nezdál se dost bezpečným. Konečně se skryl v malé komůrce, kde ale po utišené bouřce mrtev nalezen byl. Strach a hrůza trestající spravedlnosti Boží usmrtily jej. *) V Angličanech vypuklo před lety zbouření proti vládě. Téhož času žil tam muž jmenem Kromvel a ten byl pokrytec chytrý a bezbožný. On si u těch buřičů neb rebelantů uměl mnoho vážnosti zaopatřiti a byl hlavní původce toho, že byl král hrdla zbaven. On to byl první, který ortel smrti nad svým králem podepsal a počínal si při tom tak rozpustile, že čtverácké žerty tropil a že druhým soudcům shromážděným inkoust ze svého péra do očí stříkal.

*) Macana příklady.

Od té doby uběhlo mnoho let a Kromvel nabyl veliké vážnosti a neobmezené moci; neb se ho každý bál po celém Anglicku a i za Anglickem. Ale ku podivu, když nejvyšší moci požíval a vysoko v hodnosti stál, tu ho přepadl jakýsi veliký strach a neodstoupil od něho nikdy více. Naposledy nemohl nikdy dvě noci po sobě v té samé světnici spáti, a jakoby ten strach od světnic pocházel, dával si na každý den lůžko své do jiné světnice přenést, skoumaje, zdaliž by tam více pokoje ualezl. Co pak to asi bylo, co tomuto člověku již za živobytí tolik strachu nadělalo? — Toť víš čtenáři, co to bylo. — Za časů pověstné revoluce francouzské žil jistý vznešený člověk, jmenem Mirabou. Tento se oddával všelikým prostopášnostem a byl ukrutník. I přikvapili na něj hrůzy blízké smrti a úzkosti ho svíraly; než on je zapuzoval hudbou a všemožným obveselováním. Nadarmo však hledá se útěcha tu, kde není k nalezení. Ničemná jest všeliká sláva a vyvýšenost lidská a nic nespomáhá ani umění lidské v poslední té době při odchodu ze světa. To zkusil Mirabou při své smrti a začal hrozně naříkati a žádal léku, který by mu brzký konec udělal a bolesti jeho ukrátil. Hřýzení svědomí a vnitřní nepokoj značily se patrně v obličejí jeho a on skončil v zoufalství. Podobnou strašlivou smrtí zemřel Voltaire (čti Voltér) francouz, který svými rouhavými řečmi a spisy opovážil se náboženství Kristovo vyvracet a národ francouzský do záhuby uváděti. Ten muž měl veliké schopnosti a vtipy a platil mnoho u králů a u císařů, ale byl to člověk bezbožný, uštěpačný a rouhavý; křesťanství tuze nenáviděl a nikomu se neklaněl, leč jen sobě samému. Mnozí lehkomyšní měli z něho veliké potěšení a vychvalovali ho až nad hvězdy. Tehdáž se také stalo, že se až na smrt roznemohla jistá vzácná milostpaní, která mnoho na Voltaira držela a tomuto rouhači bezbožnému věřila. Řeklo se jí — aneb jí to samo uvnitř do duše mluvalo, — aby se dala knězem zaopatřiti, jelikož by to mohlo na onom světě přece jinak vypadati, než jak si to za veselých dnů svých sama u sebe myslila. Tu ona k Voltairovi poslala a dala se ho ptáti, jakby to měla ve své těžké nemoci učiniti. A ku podivu! on jí skázel, aby volila, co jest nejbezpečnější, aby se jen dala zaopatřiti. Není-li to podivná věc? Konečně se i Voltaire sám roznemohl, a také on sám žádal snažně, aby byl kněz povolán, že se chce vyzpovídat a se dát zaopatřiti. Ale jeho dobří přátelé — plni nevěry jako on, jen ne nemocní a ne tak blízcí smrti jako on, — ti tomu dokonce nepřipustili. Jak pak mohl takový vtipný člověk, an se dříve Bohu a svatým věcem rouhal, — jak pak mohla jakousi osvětou naplněná hlava cítiti úzkosti a chtít se zpovídati? Co pak se nestyděl, dojíti smíchu u osvěcených a po světsku vzdělaných osob — u těch nevěrců a světáků? Pověz mi čtenáři! jak to přišlo, že ten člověk před svou smrtí tak najednou se přejinačil? To tobě zde vysvětlím.

V Dalmacii a také jinde, kde hrozná zemětřesení často bývají, pozorují to tamnější zvířata již napřed, když se něco takového v přírodě stojí. Ano, některá zvířata v sobě to takřka napřed cítí a protož bývají smutná a bojácná před zemětřesením, neb před bouřkou. Onať mají v sobě jakýsi tajný barometr od Stvořitele jim daný. Taktéž duše hříšníka cítí to v sobě napřed a to dosti silně, že na ní přijde po smrti těla jakási bouře neobyčejná. V tom vězí tedy ta příčina, že při mnohém člověku ozývají se veliké nepokoje a strachy a to několik neděl, nebo několik dní napřed, nežli mu udeří hodina odchodu do věčnosti. — Kdo onen barometr v těle některých zvířat tak umělecky uspořádal, ten zajisté mohl něco podobného i v duši lidské uspořádati. A tomu jest v skutku tak a není žádné pochybnosti o tom, že duše člověka mívá často předzvědnání, nebo-li tušení takových věcí,

keré v krátkém čase přijíti mají. „Pročež smrt hříšníka jest nejhorší.“ (Žalm 33, 22.) „A cesta Hospodinova jest strachem těm, kteří činí zlé.“ (Přisl. 10, 29.) Ke dni hněvu Božího jsou zajisté uchováni všickni, kteří činí nepravost, a zahynutí věčné jest ustanoveno co trest pro všecky hříšníky a bezbožníky. Tady bych ti mohl křestane poukázati opět na smutné příběhy z dějepisu a tobě říci: „Pojď a viz skutky Boží, jak hrozný jest v radách Bůh nad syny lidskými;“ (Žalm 64, 5.) než slyš toliko tu strašlivou výhrůžku, kterou Bůh spravedlivý Soudce oznamuje jednomu každému hříšníku nekajícímu: „A vypustím prchlivost svou na tě a souditi budu tebe podle cest tvých a postavím proti tobě všecky ohavnosti tvé. A neodpustí oko mé tobě a neslituje se, ale cesty tvé položím na tebe a ohavnosti tvé u prostřed tebe budou, a zvíte, že já jsem Hospodin!“ (Ezech. 7, 3.)

6. Hřích jest veliké neštěstí pro každého člověka; ano hřích jak věčné, tak i časné tresty na lidi přivozuje. I nebyl-li hřích toho příčinou, že první lidé z ráje byli vyhnáni, a do veliké bídy uvrženi? — že všickni lidé na zemi až na osm osob byli potopou vyhlazeni, že nestoudná města byla ohněm s nebe spálena, že Koran, Dátan, Abiron pro své odbůjnickví do země se propadli, že Saul s trůnu svržen a Nabuchodnozor jako lesní zvíře učiněn byl? A když v dějinách světa čteš, kterak mnohé krajiny a města byly morem nakaženy, neb zemětřesením rozkotány, kterak mnohé země válečným požárem byly stíženy neb drahotou navštiveny neb učením bludařů a rozkolníků zaplaveny; tu se ti zřejmě také objevuje, že toho všeho neštěstí byli a bývají hříchové lidští příčinou. — Hřích smrtelný bývá každého času trestán na lidech, ať jsou ze stavu nízkého neb vznešeného, ať ze sprostého neb učeného. On také časné bídy a neštěstí na lidi uvaluje. Podívej se na př. do žalářů. Někde těch vězňů jest na sta a že již ty káznice nestačí, tedy se jich staví více, podobně jako těch bláznických domů. Ti vězňové nejsou toliko sami nešťastni, nýbrž i jejich manželky, dítky, rodičové, pak jejich bratři a sestry. — Podívej se i do nemocnic, aneb vyhledej raději nemocné po domech v městech a ve vsích. Myslíš, že všeliké ty nemoce povstaly náhodou? Mnozí lidé nebyli by do té neb oné nemoce padli, kdyby se byli oni aneb jejich spolublízní hříchů varovali. — A hle mnoho-li neštěstí přináší jen jediný druh hříchů, totiž hříšné milování! Dá-li pak se vypočísti všeliké to zlé, jež ono v jediném jen okresu natropí? Neslyšel-lis nikdy otce a matku naříkati, že dcera jejich najednou jest jako ztřeštěna, že všecku lásku a upřímnost k rodičům pozbyla od té doby, co ten a ten známost s ní udělal, — a že služka nebo chůva též od takové doby jest v práci nedbalá, i že všelicos odcizuje a zanáší? A syn, který prvé chudým rodičům, jenž ještě tolik malých dítek mají, výdělek svůj dával, věší to teď na dívku a přece chce od rodičů šat, byt a stravu. Staříčkový otec napomíná syna, ten však hrubě odpovídá. A když byla ta dívka do zlého stavu uvedena, tu přichází trápení svědomí a hanba před světem; pak kvílí a běduje matka a otec se zlobí a zlořečí nezdárnému synovi. Čest jest ta tam, radost života a bázň Boží jest ta tam. Duše jest již nakažena, a všeliký hřích může do ní svobodně vcházeti, jako voda do natržené lodky. I kdož může vypočísti hroznou tu bídu, ana z nedovolených známostí již posla a po celých krajích se rozhostila? Stůj zde o tom něco, jako: vraždy dítek, — osoba jest z dobré rodiny a neráda by za špatnou držána byla, jaková jest —; krádeže, — nápadník chce dary a dítko chce býti živeno a šaceno; — pohoršení, — mladí lidé vidouce, čeho se dopouští ten a ta, také se nevarují té nepravosti; — skaženost živo bytí, — neb pořádný mužský nechce takovou za

manželku, která nedovolené známosti již měla; — skaženost dítek, — arci mnozí manželé vychovávají dítky své špatně, ale tak tuze špatně nevychovává nikdo dítky své, jako ty necudné, padlé ženštiny. Pýcha, fintění a strojení, pak zlodějství, klení, hanebné mluvení, nadávání a jiné špatnosti každodenně se vštěpují jejich dítkám. — Na takovýto způsob má též každý jiný druh hříchu, na př. pijáctví, krádež, podvádění atd., veliký prostranný revír ve všech krajích a zemích; i šťve lidi a zavádí je napořád do hrozných bíd. Ba kdyby hříchu nebylo, tisícové nehody přestaly by lidi trápit a nic by se o nich ani nevědělo. Ale to jest ta nesmírná zaslepenost u těch lidí, že si pošetileji počínají, nežli nerozumná zvířata. Octlo-li se jedno zvíře v tenatech neb v pletkách a ostatní-li to viděla, pak se nedají tak snadno lapiti. Ale když člověk vidí před sebou, jak tisíce srkze hřích do neštěstí padají, tedy si on myslí, že jemu samotnému hřích nic neuškodí a běží slepě do něho. Mohli bychom se tomu jen smáti a takovému to přátí, — proč jest tak hloupým, nevěřícím a dobrého napomenutí nevšimavým; — než uvažujice tu věčnou záhubu, jakou hřích duši lidské připravuje, musíme nad tím truchliti, ano musíme ve strachu býti a se na pozoru míti, abychom snad sami do nějaké nepravosti nepadli. — —

Milý křesťane! pro všecko, co tobě jest drahého a svatého, nedopouštěj se nikdy hříchu; vyhybej se mu zdaleka a užívej věrně prostředků tebe chránících; neboť bys nadarmo se modlil a k Bohu volal: „Zbav mne, zbav nás zlého!“ — Hle jistý pocestný sešed s cesty bloudil i octnul se po jednou v bahništi a v něm až po krk vězel. Tu spatřil člověka okolo jdoucího a hned tady natáhl k němu ruku, volaje: „Ustrňte se nade mnou a vytáhněte mne.“ Člověk odváživ se blížeji podával mu ruku; ale nešťastník vztáhl ruku svou nazpět, skryl ji v bahně a opět volal: „Vysvobodte mne!“ Tato případnost několikráte se opakovala, až konečně člověk k spomahání ochotný pravil: „Proč pak voláš o pomoc a o vysvobození? vždyť v propasti neštěstí svého tvrdošijně setrváváš! Že miluješ zahynutí, ostaň si tam a nevolej.“ — Jako tento přítel lidský, tak i Ježíš Kristus ochoten jest a chce nám ku pomoci přispěti; než Bohu žel! mnozí z nás podobají se onomu nešťastnému pocestnému. Oni volají a křičí: „Pane vysvobod nás, Pane zbav nás zlého; avšak milost a vysvobození, které se jim Kristem Ježíšem podává, nepřijímají a spasitelných prostředků k zachránění sebe neužívají. Nechaf proto sami sobě vinu dávají, když duše jejich věčně zahyne. Ano duše v nepravosti pohřížená zahyne;“ nebo „hřích, když jest vykonán, zplozuje smrt.“ (Sv. Jak. 1, 15.) „A hrozněť jest, upadnouti, v ruce Boha živého.“ (K Žid. 10, 31.) —; neboť všickni, jenžto jsou činitelé nepravostí, budou se strachem chvěti a se děsiti, — budou kvíletí a bědovati a nikdy jim nepřijde vysvobození. — Vším právem povídá svatý Augustin: „Aby nás smrt těla nezachvátíla, všecko možné činíme, a abychom smrti věčné ušli, nic bychom nepracovali?“ — Tedy prosme Pána Boha všickni a to každodenně, aby nás před tímto největším zlem — před hříchem — chránil! — —

Opět zde pravím: „Hřích jest to největší neštěstí pro každého člověka; neboť on odnímá nám milost Boží a duši naši zbavuje života věčného. „A jakou dá výměnu člověk za duši svou?“ (Sv. Mat. 16, 26.) — Hříšníci mohou v jistém čase skrze opravdivé pokání milosti a odpuštění dojiti u Boha; — ale když se byla tato míra času naplnila, tehdaž se jim zavře brána milosrdenství Božího na vždycky; nebo Pán drží v rukou svých nejen klíče milosrdenství, aby nám brány milosti otevřel, nýbrž také klíče spravedlnosti, aby je zavřel. A toho jest se co obávati;

neboť jest teď mnoho zlého mezi lidmi. Mnohými hříchy a nepravostmi bývá nyní Bůh od lidí znectěn. — Budou-li však křesťané déle ještě jeviti lhostejnost a vlažnost u víře své, — budou-li déle ještě pohrdati církví Kristovou, církevními zákony a budou-li déle ještě klaněti se nynějším modlám světa, totiž: rozumářství, pýše, nevěře, pak nádheře, rozkošnictví, nečistotě, smilstvu a jiným neřestem, — tedy jich opustí ochrana Pána nejvyššího, a oni při mnohé světské moci a slávě své padnou do záhuby. Přijdou na ně jako střela náhle nepokoj, bouře a jiná soužení a vyplněna bude na nich strašlivá vyhrůžka tato: „Proti nim stane duch moci a jako víchř větrný rozdělí je a v poušť uvede všecku zemi nepravost jejich a zlost vyvrátí stolice mocných.“ (Kniha moudrosti 5, 24.) O tom též stojí u proroka Jerem. (6. 15—20.) — Patřme jen na události starověkých národů, to jest poohledněme se v dějepisu, tuť patrně poznáme, že Bůh arci dlouho shovívá, ale konečně spravedlnosti své průchod dáváje, dopouští hrozné tresty na pokolení zlo-pášné. Běda těm, kteří čas milosti Boží pronedbali, — kteří se k Bohu a k Spasiteli svému upřímně neobrátili. O kězby všickni křesťané byli toho pamětlivi, že jejich pravý cíl a konec jest na věčnosti! Kězby si k srdci brali napomenutí sv. Pavla řkoucího: „Živi jste v Bohu v Kristu Ježíši Pánu našem. Nekralujž tedy hřích ve vašem smrtelném těle, tak abyste poslouchali žádosti jeho. Aníž vydávejte oudy své za odění nepravosti kterémukoliv hříchu, ale oddávejte se k sloužení Bohu.“ „Nebo odplata za hřích je smrt, ale milost Boží jest život věčný skrze Krista Ježíše Pána našeho.“ — (K Říman. 6, 11 a 23.) —

Nyní obraťme zraky své na to svaté místo, kde spravedlnost a milosrdenství setkaly se. Tam na horu Kalvarii blíž města Jerusalema v duchu se odebereme, kde Syn Boží píná na kříži. Hle, kterak má hlavu nakloněnou, jakoby nás všechny k sobě volal, — kterak má ruce roztažené, jakoby všechny hříšníky obejmouti chtěl — i kterak se drahá jeho krev z tolikerých ran prýští, jakoby nás všechny obmýti chtěl krví svou. Tam tedy ubírejme se v duchu skroušenosti a kajicnosti a při tom prosme za ušetření a za milosrdenství, volajíce pospolitě: „Bože všemohoucí! Tvá jsou nebesa, Tvůj jest okršlek země i všechny věci v něm Tvé jsou. Ty panuješ od věčnosti k věčnosti, a vládneš všemi národy. V Tvé moci jsou osudové jak jednotlivého člověka, taktéž veškerých národů. V Tvé moci jsou vojna a pokoj, — neúroda a požehnaní, — nemoce a zdraví. Všecko na Tvé pokynutí poslouchá, bez tvého dopuštění nic se neděje. O Pane nezpomínej na hříchy naše a buď nám milostiv. „Jako se slitovává otec nad syny, tak slitováváš se nad těmi, kteří se tebe bojí.“ (Žalm 102, 13.) Pročež spravuj sám lid křesťanský, ježž si sobě skrze Ježíše Krista vyvolil. Smiluj se nad ním a řiď jej ku pokání, aby se Tebe všemohoucího vladaře a spravedlivého soudce bál, Tebe ctil, miloval i aby chráně se všeho zlého a ostříhaje příkázání Tvých, množil čest a chválu Tvou mezi všemi národy. Amen.

~~~~~
A m e n.

(Závěrek Otčenáše.)

Co jest opravdivé Amen? Jest to srdečné a radostné přisvědčení: „Ano, staň se.“ — Milý křesťane! když se modlíš Otčenáš a sedmou prosbu dořikáváš, můžeš-li pak celou pravdivostí a poctivostí doložiti: „Amen, staň se!?“ — Nevím,

neboť si myslím u sebe toto: „Kdyby lidé měli na srdci průhledná okýnka, tak že bychom mohli na to hemžení jejich myšlení a žádostí se dívatí a mohli patřiti na ty náruživosti — které se vnitř v jejich duších rojí a jimi lomcují — o! tu bychom častokráte uviděli věci hrůzoucí, jaké zevně na těle nejsou při lidech k spátrání. Pak bychom také spozorovali, jak široká jest cesta k zahynutí vedoucí a jak mnoho lidí po ní kráčí — napotom jak úzká jest cesta do nebe vedoucí a jak málo lidí po ní se ubírá. Následovně můžeš z toho souditi, že modlitba Páně u mnohých lidí bývá jen tak na jazyku, že toliko se ústy odříkává, ale srdce nic o tom neví. A když se byla od nich bezsmyslně odříkala a slovem „Amen“ ukončila, tedy to jejich „Amen“ jest klam a lež; neboť oni nemohou s potěšením a s celou nadějí říci: „Ano, staň se.“ Důkazy o tom podati, nebylo by za těžko. — Než proč pak se lidé nevynasnažují o to, aby se modlili Otčenáš vždy rozvážlivě, vždy vážně a náležitě, tak aby to jejich modlení bylo upřímné, opravdivé a z duše pocházející? Toho příčina jest ta, že vnitř v jejich duši není Bůh Otec náš, a tedy celé to říkání Otčenáše jest říkání mrtvé, falešné. Jedině ten, kdo Boha z celého srdce svého a opravdu miluje, ten může se Otčenáš modliti v duchu a pravdě. Jako se ze skal proudí čistá, křišťálová voda, podobně z hloubí duše jeho proudí se čisté a srdečné modlení toto: „Otče náš, jenž jsi na nebesích, — posvět se jméno Tvé, — přijď království Tvé — buď vůle Tvá, jak na nebi, tak i na zemi atd.“ — Pakliže takto vážně pronášejí ústa Otčenáš, tenkrát duše i srdce připojí k tomu radostné „Amen.“

Ale lásky k Bohu široko daleko mezi lidmi se nedostává, a protož bývá to živobytí bídné, hnusné a mrzácké, když není v srdci člověka žádné lásky, žádné dobré toužebnosti a dychtivosti, — když srdce člověka jest prázdné, vlažné, když ono jest bez tepla a bez světla, jakové vychází od toho, jenž jest slunce spravedlnosti! Ano bez lásky k Bohu a k bližnímu nemůže se nikdo upřímně a náležitě pomodliti modlitbu Páně. Kdo tuto pravdu nechápe, ten ani nechápe a nezná, která cesta vede k spasení. — Před dávným časem byl jistý hrabě v Nizozemsku na stínadlo (guilotinu) odsouzen. Byl obviněn, že měl úmysl, zpouřiti proti králi učiniti. I ptal se duchovního otce, který šel s ním na popraviště a ho ke smrti doprovázel, jaká by byla ta nejlepší modlitba, kterou by se měl modliti? Na to mu duchovní otec odpověděl: „Ta nejlepší modlitba jest Otčenáš; neboť ji sám Pán s nebe na zem přinesl a sám učil ji se modliti.“ — Milý čtenáři! ty se také nalezáš na cestě ke smrti; vždyť jest již dávno nad tebou ortel smrti vyřknut a nemáš daleko jíti, snad se brzo nad tebou — možná ještě v tomto roce — tento ortel smrti vykoná. Slušno tedy, abys s celou upřímností se tázal: „Co pak se mám ještě modliti?“ A já tobě pravím: Modli se modlitbu Páně, ale modli se ji srdečně, pokorně a rozvážlivě. A jestliže to posud neumíš — což možná jest věc — tedy hled se tomu vyučiti od svého pravého mistra — od Pána Ježíše, jemuž budiž čest a sláva na věky věkův. — Hle, on stojí přede dvěma srdce tvého a tluče, zdaliž bys mu chtěl otevřítí. On by tebe rád vzal do učení, jen kdybys mu pozornost svou věnovali a se jeho vnitřním voláním a vábením řídití chtěl. On sám všecky nás vyučuje, a sám nám ukazuje, kterak máme Boha a své bližné milovati, tedy kterak se máme modliti v duchu a pravdě. Hled, abys bídný a hříšný život svůj tak opravdivě poznal, jako kající lotr na kříži, — pak abys se vši pokorou a silnou důvěrou po Spasiteli svém toužil a k němu ustavičně volal o milosrdenství. — V duchu svém posad se — jako Maria, která nejlepší stránku vy-

volila — k nohous Ježíšovým a poslouchej jej, to jest: rozjímej jeho učení, jeho život, jeho utrpení a to všechno měj vždycky na mysli, třeba že bys tělem svým pracoval. Nevzdaluj se od něho, a nenech jej nadarmo volati, vždyť praví: „Pojďte ke mně všickni, kteří pracujete a obtíženi jste a já občerstvím vás.“ (Sv. Mat. 11, 28.) — Jdi tedy k Pánu nejlaskavějšímu, jdi k němu často ve Svátosti oltářní a v oběti mše svaté! Následuj ho, to jest: zapři sebe sám, odpírej svým zlým žádostem a řiď se dle učení víry Kristovy. I volej ku Spasiteli svému úsilně a úpěnlivě, aby tobě naездеjší pouti spomáhal, a tebe cestou spasení vedl a spravoval. — Takto vzejde v duši tvé ranní záře lásky Boží. — V duši tvé bude se to ozývati, jako hlasy přeutešených nábožných zpěvů, ano duše trá rozveselí se a bude s Davidem prozpěvovati takto: „Dobrořečím Hospodina a nezapomenu na všechna dobrodiní jeho, kterýž milostiv jest všem nepravostem mým a uzdravuje všechny nemoce mé, a kterýž vysvobozuje od zahynutí život můj a korunuje mne milosrdenstvím a slitováním. Lítostivý a milosrdný jest Hospodin; nebo jako jsou vysoko nebesa nad zemí, tak upevnil milosrdenství své nad těmi, kteříž se ho bojí. . . . Dobrořečte Hospodina všechny mocnosti jeho: služebníci jeho, kteří činíte vůli jeho. Dobrořečte Hospodina všechna díla jeho na všech místech panování jeho. „O duše dobrořeč Hospodina!“ (Žalm 102, 4, 21.) „Sláva buď na vysostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle.“ (Sv. Luk. 2, 14.) Amen.

Dokončiv dílo toto, nemám za to, že by bylo dokonalé. Dosti budiž na tom, pakli ono k duchovnímu užítku vůbec prospěje a milerád potahují sem slova sv. Pavla tato: „A já přišed k vám bratři, nepřišel jsem s vyvýšeností řeči neb moudrosti zvěstuje vám svědectví Kristovo.“ (I. ku Korint. 2, 1.)

Požehnání Boží budiž s knihou touto všude kam vejde a cíl její budiž: „Bohu uctění, blížnému spasení.“

Maria uzdravení nemocných.

(Pokračování.)

Zpráva o dalších uzdraveních ve Filipisdorfě.

Místo, kde se Maria Panna objevila, jest skvostně ozdobené a světnice přestrojena v tichou, pokojnou modlitebnu. Na místo zázračné klade lid zbožný rozličné věci: obrázky, růžence, penízky, plátna neb kus šatu. Jest to posvátné místo a proto posvěceny jaksi bývají tyto věci. Takto posvěcené věci kladou lidé na nemocné a na přímluvu Marie Panny bývají uzdraveni. Věc ovšem neuzdravuje ale důvěra k Bohu, jenž svou Rodičku takto počtí a vyvýšiti chce mezi všemi ženami. Roucho sv. Pavla, jež kladeno od lidu na nemocné, též neuzdravovalo ale Bůh uzdravoval pro sv. Pavla. Bůh často nepatrných užívá věcí k označení své všemohoucnosti ale činí to proto, aby tím více na jevo dal velebnost svou. Ostatně cesty Boží jsou nevystihlé — kdož proskoumá moudrost jeho? Proto kořiti se má duch lidský — ve slabosti a zbožnou myslí věřiti v to, čemuž ho učí víra Kristova. Pokorným duchem dává Bůh milosti své — pyšným se ale protiví. To předeslav počínám vypravovati o dalších uzdraveních, která se na místě zázračném během jednoho roku udála.

Jistý muž z Georgswaldu — F. K. — přes rok tak trápen byl kolikou, že všecku naději na pomoc lidskou pozbyl. Než kde lidská přestává, tam účinkuje pomoc Boží. Ve své malomyslnosti obrátil se F. K., k Marii Filipsovdorské, vykonal k ní 9. denní pobožnost a obleknuv košili na místo posvátné položenou na dobro se uzdravil. — Tu zajisté platí slovo: „Doufej synu, víra tvá tě uzdravila!“

Jedna vdova M. J. majíc bolnou nohu s otevřenou ránou po 28 roků kulhala. I ona důvěrně se obrátila k Marii Panně ve Filipsovdorfu a po vykonané pobožnosti zdravou učiněna jest. Rána hned zahojena a zdraví tělesné se navrátilo úplně.

Jistý řemeslník dlouho měl bolavou nohu. Léky nepomáhaly ničehož. I vykonal zbožně ve Filipsovdorfu modlení k Marii Panně a noha se zahojila.

Jiný zase řemeslník měl dlouhý čas malomocnou ruku. I on nabyl zdravé ruky své již 4. den své pobožnosti v světnici zázračné.

Přepodivné jest uzdravení Matildy Rudolf-ové z Filipsovdorfu. Trpěla po 10 let na takovou slabost čiv, že nemohla ani pracovati ani teplý vzduch a hlasité mluvení snést. Ustavičně chřadnouc dala se několikráte zaopatřiti. Konečně vzala útočiště k Marii Panně. Dala se donésti do světnice Kade-ové. Jakmile sem přinešena, pocítila hned milého převratu v těle. Již druhý den navrátila se domů úplně zdráva beze vší podpory.

Majdalena Pach-ova z Georgswaldu 13 let silnými křečemi trápená uzdravena byla 9. den konané pobožnosti v Filipsovdorfě.

Přišel máj — čas věnovaný uctění Bohorodičky. Nikdy nebyl ten měsíc tak hlučně slaven, jako r. 1866 v Georgswaldu. Lidé se v zástupech hrnuli do Filipsovdorfu. Jeden tu uzdraven, druhý potěšen, třetí jinou milostí obdařen. Nikdo neodcházel prázděn od Marie Panny. Známa a pamětihodná uzdravení toho měsíce jsou tato:

1. Majdaleny Röttig-ové 13 let těžce nemocné po několika denní pobožnosti.
2. Karoliny Rudolf-ové z Einsiedlu, od narození chorobné, hned druhý den konané pobožnosti.
3. Františka Fabicha z Neugrafenwaldu na pakostnici 7 let trpícího, druhý den své návštěvy ve Filipsovdorfě.
5. Františka Lohnmüllera z Dittersbachu velmi nemocného a následkem mnoho boulí sklíčeného, hned čtvrtý den své pobožnosti.
6. Heleny Blassgottové ze Šenova a Teresie Diesner-ové.

Podotknouti mi jest, že všickni tito nemocní dlouhá leta se léčili avšak nadarmo a že uzdravení jejich se náhle beze všech přírodních prostředků stalo. Chromí najednou chodili, rány se náhle zacelily, slabost tělesná zmizela atd. Kdož zde nevidí vládnouti mocnou ruku Páně. Necht mluví přírodozpytci cokoliv, výjevy tyto nejsou s to vysvětliti. Příroda nikdy nepůsobí náhle — působí dle jistých zákonů pozvolna a tam, kde organism zkažen, působí k smrti, k zahynutí, k rozpadu. Zde ale obrat stavu jest náhlý. — Kdo nechce věřiti v zázraky, neuvěří v ně i v těchto pádech. Kdo ale věří — sklání pokorně hlavu svou před mocností Božskou, která působí, jak a kde chce.

Uzdravení v letě a na podzim.

1. Františky Diesner-ové z Wiesenthalu blíž Georgswaldu 8 let těžce nemocné po vykonané 9. denní pobožnosti ve Filipsovdorfě.
2. Antonína Kittelta z Lobendavy dlouhá leta nemocného.
3. Jarolíma Webera z Karolinenthalu chromého.

4. Marie Fröhlich-ové 10 let nemocné, druhý den konané v světlici zázračné pobožnosti.

5. Marie Müller-ové z Nixdorfu chromé.

6. Dvou dítek jistého pruského poddůstojníka položeným na místa svatá kusem plátna.

7. Amalie Strobachové ze Šenova též položenou košilí na místo svaté.

8. Heleny Günther-ové z Johnsdorfu tak těžce nemocné, že ji pro její křik nikdo ani trpěti nechtěl.

9. Rosalie Weigelto-vé a Toresie Králičko-vé, Majdaleny Lissak-ové a Marie Hamplové.

10. Vácslava Andersa, Adolfa Rudolfa, Antonína Streita z Dittersbachu a Brigitty Töppelové z Šenlinde.

11. Josefa Weidera, syna Jana Weidera, 7 1/2 roku starého ze Saska přes 4 roky chromého. Otec jeho vykonal v Filipisdorfu pobožnost 9. denní za syna doma zůstaveného a přišed domů nalezl chlapce zdravého.

12. Pauliny C. 22 roků staré z Varnsdorfu dlouhá leta na žaludek trpící.

13. Josefa Sommera z Dittersbächl 31 roků starého 9 měsíců bolnou ruku s čtyřmi rány majícího.

14. Anny Semjank-ové z Keula a Marie Zabel-ové z Wolfsbergu a Anežky Schiffnerové z Schumburgu.

15. Heleny Kaspar-ové z Hilgersdorfu 47 roků staré, 12 let bolnou nohou trápené.

16. Marie Rudolfové 24 roků staré z Wiesenthalu. žt.

Všichni tito vykonavše pobožnost buď doma, (kde vskládány na ně věci na místo svaté položené) neb v Filipisdorfě samém. Pobožnost obyčejně trvá 9 dní.

Počet známých uzdravení přesahuje již 50; neznámých jest snad ještě větší.

Zázračně uzdravené osoby posud mohou vydati svědectví, že jen mocí nadpřirozenou byly uzdraveny, že když pomoci lidské jim neprosplávaly, pomoc Božská je uzdravila.

Kratičké dějiny zázračného místa v roce 1867.

Slyšeli jsme, že jedna paní pruská poslala panu děkanu Georgswaldskému 25 tolarů jakožto první dar k tomu účelu, aby se na místě zázračném vystavěl slušný chrám pro úctu Mariánskou. Tento první dárek nezůstal osamělý. Hned položil jistý dobrodinec 4000 zlatých k zakoupení chalupy a statku jejího k témuž účelu. To povzbuzuje jiné a jiné ctitelé Panny Marie tak, že již značná část na penězích jest pohromadě. Mimo to svází se ze všech stran stavivo od zbožných a obětavých obyvatelů osady Georgswaldské. Tři rolníci Georgswaldští dovolili, aby se na jejich půdách lámal kámen k stavbě a jiní sedláci bezplatně kámen na místo milostné přivážejí. Tak přivezeno již od obyvatelů Georgswaldských přes 150 for a od obyvatelů sousedního Königswalde, Kaiserswalde a Rosenhainu též okolo 110 for bezplatně. Ode všech stran se podává kamena dost a za něj se nechce ničehož. — Na začátku dubna položeny byly do světlice zázračné místo podlahy krásné modré granitové tabule (žulové). Na místě, kde se objevila Maria Panna, leží na čtverhranném kuse podlahy bílá mramorová tabule s nápisem: „Mé dítě, od této chvíle se uzdravuješ!“ Tato tabule jest dřevěným rámcem opatřena a může se s hora dřevěnou deskou přikrýti. Nikdy není toto šlepečemi Mariinými zasvěcené místo

svobodno — ustavičně klečí u něho nábožní lidé a kladou naň takové věci, které — jak již řečeno — v plné a zbožné důvěře k „Spomocnici křesťanů“ potom při sobě nosí. Z podlažních místu zázračnému nejbližších prken dal tamnější velebný pán P. Storch na mnohé žádosti nadělati malé křížky a platu za ně používá k rozličným opravám toho příbytku. Kdo ještě věrným jest katolíkem nebude zajisté nic namítati proti uctění a pietě, jakouž lidé proukazují tomuto tolika zázraky nebeskými oslavenému místu. Pověrou aneb modlářstvím se nemůže to přece nazývati, má-li se v úctivosti ono místo, na němž Bůh tak patrně jeví svou dobrotivost k lidem. Ostatně nikdo se nenutí, aby přišel a místo to uctil; také se neřádá, aby chce-li zůstat katolíkem v jeho zázračnost věřil. Myslím ale, že každý věrný a nábožný katolík na místě milostném, ať již jest kdekoliv, bývá ve víře utvrzen, v naději povýšen, v lásce posílněn a povzbuzen. Mnohá opuštěná dušinka nabývá tu potěchy, jaké jí svět dáti nemůže.

Návštěva Filipšdorfu trvala dále i v měsících zimních a jarních. Ano v těch nejtuzších dnech zimy nebyla světnice zázračná nikdy prázdná. — Ode všech stran přicházelo sem množství lidí, aby uzdravení a ulehčení nabyli. Hodiny pobožnosti za nemocné byly ustavičně držány. K nim scházeli se i nejvzdálenější obyvatelé osady Georgswaldské nedbajíce ani na drzé povětrí ani na obtíže rozličné. Dobrovolné příspěvky pro vystavění chrámu Páně splývaly i v tomto čase hojně a pan kaplan Storch obdržel od jednotlivých osob tu i cizozemských značné částky, tak ku př. v únoru od tří osob po 25 zl., 50 zl. a 100 zl., v březnu 80 zl., 100 a 200 tolarů. V měsíci máji vydal P. Storch brožurku „Maria uzdravení nemocných.“ Čistý výnos věnován též pro dostavění chrámu.

Na začátku června 1867 navštívil také pan vikář a duchovní rada Müller — redaktor „märkischen Kirchenblattes“ z Berlína místo milostné. To jest důležité; neb skrze něho cizozemsko upozorněno bylo na Filipšdorf a poslány tam dvě šedé sestry z Pruska k ošetřování nemocných, které uzdravení ve Filipšdorfě hledali.

Dne 27. července byla přikoupena k starému staveníšti sousední usedlost za 3800 zl. a tak se místo k stavbě o mnoho zvětšilo a potřebnější stalo. Celá plocha stavební obnáší nyní okolo 1900 □°. V přikoupeném stavení — nově opraveném — ubytovány šedé sestry pro ten čas, co se nezačne stavěti.

V letě i na podzim téhož roku byla návštěva Filipšdorfu snad mnohem větší než v roce předešlém. Vysoce rozené rodiny Sasské, mnoho kněží ze všech stran, mnoho vážených osob přicházeli, aby spatřili a poctili ono místo, kde Rodička Boží se zjevila. Jistý vznešený pán píše o Filipšdorfě v časopise „Märkisches Kirchenblatt“ toto: „Navštívil jsem Filipšdorf právě tu, když se nápadné jedno vyslyšení prosby událo.“ — Nyní je vypravuje. — „To mne velice dojalo — neboť to mělo do sebe něco tak přirozeného, jednoduchého, že se není třeba tomu diviti. Zázračné bylo to uzdravení tak dalece, že bylo nad přirozený běh věcí ale k divení nebylo tomu, jenž nemocnou slyšeli se modliti. Denní často držané modlitby a růžencové pobožnosti, které se někdy od přítomného právě zde kněze, někdy od Marie Kade-ové neb šedých sester řídí, od přítomných pak spolu konají, působí ve Filipšdorfě až ku podivu mocně. Člověk se modlí spolu, necítí ani přílišného horka ani veliké tlačence ani přirozeného zemdlení — modlí se pobožněji než kdy v životě. Všecko světské jest vyloučeno, jaksi mrtvo, nic nepůsobí na zevnější smysly, člověk se cítí sama s Bohem a Marií Pannou a slyší Boha mluvíti k duši. Místo v krásném kostele jest modlící v chatrné chýši, v nízké nuzné světnici, jež místo

uměleckými děly ozdobena je početnými obrazy a věnci, na nichž nic nenalezneš krasšího leč zbožný smysl vděčného dárce. Člověk nikoho nevidí, není viděn; neboť světnička jest tak naplněna po celý den, že se musí uspokojit rád s tím nejmenším místečkem. — Jedině nemocným většího místa se dopřává.

Mezi všemi těmito lidmi není pochybujiícího, není moudrého tohoto světa, většina z nich tak chudí, že v očích světa bláznovství se dopouštějí, ani čas, místo k práci, k modlení užívají. Staří i mladí, zdraví i nemocní, mužové i ženy, děti i starci klečí zde a líbají ono místo, kde Maria Panna stála.

Tak dětinští, tak prostní, tak silní ve víře, naději a lásce museli býti první křesťané. Kdo pozoruje důvěrnou modlitbu nemocných a za nemocné, jak se ve Filipisdorfě koná, ten se nic nediví, když vyslyšení dojde.

Podobných výroků slyšeti často. — A věru, kdo jedenkrát Filipisdorf navštívil, cítí se jiným člověkem, cítí svou nuznost a bídu, cítí potřebu Boha za pomoc vzývati, vidí, že nevymřela ta duševná a zbožná mysl starých křesťanů, že procituje v nábožných potomcích jejich k nové a bujaré síle.

Jen světák a poběhlík — jemuž rozkoše a radovánky jsou nade všecko — smáti se může putujícím do Filipisdorfu. Moudrý a zbožný nikdy nebude tupiti a haněti pouti tyto, an jest přesvědčen o prospěšném jejich působení na víru i mrav člověčenstva. — Bohu díky však, že v lidu našem slovanském ještě tolik křesťanské statečnosti je, aby se leckterým vysmíváním nedal odstrašiti od zbožných zvyků svých předků.

Uzdravení 11 let nemocné Majdaleny Langhansové.

Bylo-li vždy třeba ukazovati na vesmír, aby z něho se dokázala jsoucnost Boha osobného — jest to zajisté za našich časů nejvíce, an se hrdí přírodozpytci snaží přírodě a hmotě veškeré tvůrství a vládnutí přisouditi. Že není Boha nikterak zrakem postihnouti, — není — nemůže býti; vše povstalo náhodou neb proměnou přirozenou a silami přírodními. Není osobného Tvůrce, není nésmrtné duše, není náboženství, není věčnosti atd. Tak žvástá hrdý světák nynějšího věku. Ovšem! že Bůh, odplata věčná a náboženství takového světáčka děsí, proto raději vše popírá. Co člověku smyslnosti a rozvázanosti oddanému nejvíce jest nemilé, jest to náboženství křesťansko-katolické, ano hlásá sebezapírání, lásku k bližnímu i nepříteli, pokoru a život mravný. Proto zavrhuje je a drží se svobodného náhledu své převrácené přirozenosti. Hanba to pro člověčenstvo, jež není s to býti bez náboženství, že víra zbožná odstěhovala se teměř z hradů boháčů do chýší chudasů. Než za to děkuje Pán Ježíš slovy: „Chválím Tě, Otče, Pane nebe i země, že jsi skryl tyto věci před moudrými a opatrnými(?) a zjevil jsi je maličkým.“ Mat. 11, 26. Jest na čase, aby tito maličci vydali svědectví o pravdě a všemožně se zastali víry své, jest na čase, aby tito maličci ustavičně předstírali světu „*non licet*“ „není ti dovoleno,“ jest na čase, aby Bůh skrze tyto maličké zjevoval věci veliké — zjevoval mocnost a velebnost svou. A v skutku. Maličci zastávají se náboženství svého — nejsou-li již ovanutí jedem zlých zásad — a Bůh činí jim věci veliké. Chýše Kade-ova nám patrným toho důkazem. „Moudrým a opatrným tohoto světa“ jest tato chýše kamenem pohoršení, „maličkým“ ale místem Božských milostí. Než kamž zabíhám? Vždyť mi jest vypravovati pouhá fakta, zbožný čtenář však odpustí mi tuto expektoraci na nynější svět. Vypravuji dále.

Majdalena Langhans, svobodná 33 roků stará, dcera Ig. Langhansa posla v Georgswaldu, ležela již přes 11 let na ubývání michy v silných křečech. Neduha

tato ji tak zkřívila, že se ani pohnouti, ani obrátiti nemohla, více jsouc nestvůře, než člověku podobna. Jedla málo, někdy docela nic, zvláště když jí silná křeč ústa stahovala. Časem chrlila krev. Na levé ruce vyrostla jí boule, která jí přílišné bolesti působila. Než Majdalena snášela vše trpělivě a oddaně. Sv. přijímání, jež s nedočkavostí každou čtvrtou neděli přijímala, bylo jí jedinou útěchou a posilou. Konečně dala se i ona na radu svých příbuzných donésti do Filipisdorfu. Avšak mimo malé ulehčení v bolestech stav její se nezměnil. I tu byla trpělivá říkajíc: „Ať zůstanu nemocná, jen když se jiní uzdraví.“ V posledních ale dnech roku 1866 měla po 3 noci jeden sen, v němž se jí sv. Ledvina 28tiletá trpitelka zjevila napomínajíc, aby se opět dala do Filipisdorfu donésti, že tam nějaká milost jí připravena od Marie Panny. Hned na to 7. ledna 1867 dala se tam opět dovésti na saněch. Byla krutá zima. Strašná vánice a pronikavý mráz tak na nemocnou působil, že skoro bez sebe do zázračné světnice donešena byla od své sestry a jedné dobré přítelkyně jsou provázena, který ve vsi tichosti vykonaly zde pobožnost až konečně po 1/2 hodině nemocná k sobě přišla. I sepjala ruce, odtáhla poněkud mokrou hadru s čela, aby volněji pohlížeti mohla na obraz Marie Panny, studený ale vzduch ve světnici škodlivě na ni působil, tak že musela donešena býti do světničky Marie Kade-oé. Zde opět padla do mdloby, v níž byla po několik hodin, tak že nemohla se zúčastnit modlení za nemocné, jež se konalo odpoledne od 2—3 hodin. Jen její družky byly přítomny. Slabost Majdaleny tak byla veliká, že musela zůstat v té světničce přes noc a čekati na příhodnou dobu, aby se mohla na místě zázračném modliti. To se stalo o 1 hodině s půlnoci. Donešena do světnice zázračné modlila se. Byla tak zahalena, že nebylo než bledý obličej viděti. Panovalo svaté ticho ve světnici, jež ničím leč hlasitým chodem mimojdoucího pohnocného a burácejícím víchrem nebylo rušeno. Malá ve světnici se nacházející společnost čtyř osob modlila se po tichu, až konečně ve 3/4 na druhou nemocná se spatovala a vedle klečící sestře šeptala: „že nyní zemře,“ aby ji podala kapku čerstvé vody. Pak si přála, aby se modlily na hlas.

Její věrná přítelkyně Vilemína Donatova modlila se hned loretanské litanie. Nemocná najednou dostala silnou křeč a zakašlala — tentokrát naposled — vychrlic mnoho krve do podaného jí šátku. Při úmyslně tříkrát opakovaném „Marie uzdravení nemocných, oroduj za nás“ spozorovala vedle klečící sestry nemocné, jak se dlouhá leta křivé nohy najednou natahovaly a ze spod peřin vycházely, které by se dříve spíše musely zlomiti, aby se natáhly. Radostný výkřik sestry oznamoval tento zjev pamětihodný ostatním přítomným. Než tyto nedaly se vytrhovati ze své pobožnosti, domodlily se litanie a přidaly ještě „Otče náš“ a „Zdravas,“ v kterémžto čase ubohá — jak sama vypravovala — nebeskou vůni pocítila, která jí tak sílila, že mokrý hadr s čela strhla a jasně a hlasitě zvolala: „Jsem zdráva, necítím více žádné bolesti, musím vstáti, abych svaté místo políbila.“ Všickni přítomní dali se do hlasitého pláče vidouce na smrt nemocnou peřinu odkrývati, vstávati a na kolena padnouti a místo líbati. Po skončené modlitbě oblečena v potřebný šat a dovedena do malé světničky, kde ostatní hlídači domácí němí svým očím nevěříce celí užasnutí ji vstupovati viděli. A od té doby necítila žádné více bolesti — křeče byly zmizely — boule zahojena, ostatní rány tělesné zacelony, hned požila silné polívky, kterou jí uvařily, a jest od té chvíle čerstva a zdráva. První dny musela se ovšem učiti choditi a byla jaksi seslabena ještě na těle, ale den ode dne více se posilnila. Přála si smrt, ale Bůh jí dal život. Kdo zde nechce poznati ruku Páně, toho oko

jest mhlou zastřeno. Svědci tohoto výjevu tvrdí, že ona zázračná noc na věky jim zůstane v paměti. Byt uzdravené nachází se na náměstí v Georgswaldě blízko kostela. Tisíce přicházejí ročně do tohoto domku, aby uviděli uzdravenou. — Byli mnozí dříve, jenž pochybovali o zázračnosti místa Filipsdorfského pravice: „Kdyby se tam tato osoba uzdravila, pak bychom spíše uvěřili,“ — a nyní jsou i tito své pochybnosti zbaveni.

Za několik dní po této zázračné události slavena výroční památka zjevení se Marie Panny ve Filipsdorfě. Konala se velmi slavně. Již večer 13. ledna byla světnice zázračná nesčíslnými lampami a světly osvícena. Vně i zevně sta věnců zavěšeno, domky v celé vsi osvětleny, vystavěné brány po cestách — vše v rozkošném opojení. Druhý den šlo se ve slavném průvodu panen, mládenců a ostatních lidí do chrámu Páně, kde se sloužila slavná mše svatá. Po této bral se průvod zpět do Filipsdorfu. V příbytku Marie Kade-ové držána řeč od kněze Georgswaldského a modleno litanie loretanské. —

Nizozemští zuavové v papežském vojsku.

(Pokračování a dokončení.)

V bitvě u *Monte Libretti*, kde statečný Petr Jong padl (viz „Školu“ č. 9.), našel konec svého pozemského života Jan Štěpán Crone z Gröningen. Již od svého dětinství cítil tento andělu podobný mládenec zvláštní touhu v sobě, pro víru sv. krev svou vylíti. Tu se ozval hlas papeže Pia IX. vybízející k pomoci proti jeho nepřítelům, a v srdci nevinného mladíka vzrostla naděje, že žádost jeho po smrti pro víru bude vyplněna. Ihned se chystal k odchodu rozloučiv se se staříčkou svou matkou, s bratry a sestrami. „Kdybys mi celý tento stůl,“ pravil k bratru svému zlatníkovi, „zlatem pokryl, nepřijmul bych je, kdybys za tu cenu od svého předsevzetí měl odstoupiti.“ — Po svém příchodu v Římě byl s ostatními sv. Otcí představen. Když Pius mimo něho šel, pravil otcovsky k Štěpánovi: „Hodný to Nizozemec!“ Tu se nemohl ale mladý náš zuav zdržeti a odvětil se slzemi v očích: „O ba že hodný Nizozemec! Ať žije Pius IX.“ Tímto neočekávaným, něžným výjevem dětinné přítulnosti pohnut, pohled se usmívaje sv. Otec na mladíka a daroval mu medailku nepoškořného Početí. Pro Štěpána bylať ona čestným křížem pro brzkou jeho hrdinnou smrt. Domů psal brzo na to: „Milá matko! jak šťastným jest ten, kdo krev svou až na poslední krůpěj vylije; mučenníci všech století přijdou mu vstříc, do nebe jej uvést . . .“ Netrvalo to dlouho, a toho štěstí se mu dostalo.

V šarvátce u *Monte Libretti* stál udatný Cron — tak Štěpána vůbec nazývali —, když jeho přítel a soudruh Fredrik z Tilburg-u, s kterým společně své modlitby konával, kulou do škráně zastihnut byl. Průd horké krve vyřinul se z rány. Štěpán rozepnul ihned svou zuavskou kazajku, aby zavazadla, která na prsou nosil, vyndal. V tomže okamžiku protkala smrtelná střela jeho srdce a mrtev klesl k zemi. Dávno kojená jeho žádost se vyplnila.

Mikuláš Heykamp z Amstrdamu. Tento udatný mladý muž, který teprv 24 let čítal, dlel již 6 měsíců v Římě. V posledním svém psaní do domova praví: „Jsme na tom, vytáhnouti, aniž bychme však věděli cíl svého podniknutí. Mluví

se o Garibaldi, o choleře. Může to zlé býti, což ale na tom? Boží vůle staň se!“ 5. října vytáhlo proti Garibaldiovým oddělení 160 zuavů; všichni posilnění chlebem silných (nejsvětější Svátostí) a ochraně Královně sv. růžence se odporučivše hrnuli se s heslem: „Ať žije Pius IX.! vzhůru zuavové, bodáků se chopme!“ První nepřátelská koule platila důstojníkovi jednomu z Francie, baronovi *Viktor de Vigier z Mirabalu*, který již ve svém 16. roku u Castelfidardo bojoval. Pln starosti, aby jeho poraněný lieutenant nepadl do rukou nepřátel, vrhl se Heykamp na zem, aby těžce raněného svým vlastním tělem zakryl. V tom jej trefila jedna koule do prsou, zlomila jedno žebro a rozdrtila páteř. Jeho kamarádi vynesli jej z bojiště. Když mezi nimi jednoho ze svých krajanů z Amsterdamu spatřil, přivolal mu: „Bratře! se mnou je již konec; ty ale nezapomeň, co jsme sobě slíbili, a máchej statečně! Ať žije Pius IX.!“

Nešťastný, či lépe řečeno, šťastný ten mladý muž zdál se toliko několik málo hodin smrti vzdálen býti; nicméně žil on ještě 3 dni až k příchodu kněze Nizozemčana. P. Daniel, polní kněz zuavův, odcestoval totiž ihned z Říma na zprávu o krvavé šarvátce u *Bagnorea*. Doprovázel jej P. Wilde, z tovaryšstva Ježíšova, krajan našich nizozemských bojovníků. Ve Viterbo pravilo se ale obou kněžím, že poraněný u *Bagnorea* již skončil; proto prý by lépe učinili, kdyby se do *Valentano* obrátili, kde se též ke srážce s revolucionáři chystají. Z té příčiny šli opravdu do *Valentano*, když jakés zvláštní tušení, které se obou zmocnilo, je konečně opět přimělo, aby k *Bagnorea* zabočili. Raněný žil ještě; byloť mu takto popřáno, ve své mateřčině poslední zpověď vykonati a všechnu útěchu náboženství přijmouti. Za několik hodin, jako by byl jen na požehnání knězovo čekal, by se pak k nebi povznesl, odevzdal duši svému Stvořiteli s takovým pokojem a takou oddaností, ba s blaženým vytržením, že všem přistojícím slze vystoupily. Mrtvola mladistvého hrdiny byla pohřbena v stoličném chrámu *Bagnoreaském*.

Zajisté málo mají dějiny vypravovati o tak čarokrásných výjevech dětinné prostoty a hrdinné zmužilosti. Či cítila duše křížovníků křesťanstěji, bilo jeho srdce obětivěji? Nikoli! ani Machabejské neožívoval jiný duch, jiná neoblomná zmužilost, když své věčně památné boje vedli pro Boha a svůj zákon a své svaté město.

Co ale říkalo tomu Nizozemsko vidouc cediti nejlepší svou sílu na bojišti pro papeže?*) Bohu díky! pochopilo cenu hrdinství svých synů. V celé zemi není osady, která by s nadšeností nemluvila o papežských zuavech. Písňe zuavské staly se v Nizozemsku národními; k zádušním slavnostem hrnul se veškeren lid, všichni ctili památku padlých bojovníků. Jak katolík tak protestant, celý národ uznává se jimi býti počtěna. Rodiny pozůstalých spojovaly se smutkem pro zesnulé onu radost, kterou podává sv. víra. I Nizozemsko má své Machabejky.

Když matka Jong-ova o smrti svého syna se dozvěděla, zvolala: „Tož nemám svého Petra více spatřiti na tomto světě, avšak tam v nebi naleznu jej opět; bohužel jest mi nyní ta útěcha odejmuta, míti syna v papežské armádě!“ — Když se ji kdosi tázal: „Jak, nechala byste, kdybyste ještě jednoho syna měla, i toho (do pole) táhnouti?“ Odpověděla: „Co že jednoho? kdybych jich sto měla, mohli by všichni jíti!“ — Brzo na to četlo se v „Tydu“ (časopis *Etude*) v dlouhém seznamu dáreků pro papežské vojsko i následující zpráva: „Paní Jong . . . pro

*) Ostatní výtečné bojovníky — Ludvíka Megel, Petra Willemse a j. — pro obmezení místa mlčením pomijíme.

raněné u Monte Libretti, kde můj milý Petr pro Boha, církve a papeže svůj život položil — 12 zl.“ Jedny noviny podaly, že při zprávě o smrti Petrově jeho matka plakala. „To není pravda,“ vyslovila se tato takřka rozhorlena, „to mne zle pomlouvali.“ — Matka Heykamp-ova stěžovala si jenom, že jí smrt jejího syna několik dní tajili.

Za obětivosti matek nizozemských nezůstali ale otcové a syni. Sotva došla zpráva o smrti udatného Crona, již se chystali tři jeho sourodáci, aby jeho místo nastoupili. Podivná úrodnost leží v krvi padlých vojinů, která se podobá úrodnosti krve mučennické. Sto těchto čackých jinochů leželo buď mrtvých buď poraněných na bojištích Italských. Nizozemsko chce je ale desetkrát nahraditi. Na tom mu ale není ještě dost, ono posílá i tisíce zlatých ku podpoře jejich; noviny „Tyd“ oznámily v krátkém čase víc než 200.000 franků co darů pro armádu papežskou. Pro budoucnost věnovala katolická jedna paní svůj dobře zřízený dvorec pro invalidní dům.

Naproti této dětinné obětivosti svých katolických poddaných nebyl ani protestantský král Nizozemska, Vilém III., lhostejným. Dva mladíci chtěli jej osobně o dovolenou žádati, by směli do vojska papežského vstoupiti. „Jděte jenom, moji milí!“ pravil král, „a já vás nechci zdržovati. Co mám ale činiti, když zde nebezpečí hrozí a já vás potřebuji?“ — „Veličenstvo!“ odpověděli oni, „Vy dáte jednoduše telegrafovat, a my bez odkladu sem si pospíšíme, svého krále chránit a zastávat.“ Král byl tímto hodným vlasteneckým výjevem obradován a pravil usmívaje se: „Hezky! Vy jste čačtí vojínové, docela jako ten, kterého ve své tobolce mám.“ Při těch slovech ukázal jim podobiznu Petra Jonga, hrdiny u Monte Libretti. Pak daroval laskavý mocnár těmto jinochům šťastným své zlaté hodinky a propustil je s přáním, aby i příště jeho pamětlivi byli. — Jiný zas, který by taktéž rád byl do Říma k vojsku šel ale peněz na cestu neměl, obrátil se přímo ku králi svému, aby jej o cestovné poprosil. Král povolil mu ihned, oč byl žádal, a podal štědrý svůj dar s těmito krásnými slovy: „Kdybych já byl na místě papežově, tož bych si taktéž přál, aby se mně ku pomoci přispělo.“

Tak mluví, tak jedná protestantský kníže. Bůh spravedlivý mu i na jeho trůnu to odmění, co dobrého učinil na královském trůnu nejvyššího kněze Římského. Co nyní jeho lidem tak mocně pohybuje, jest mu zárukou, že koruna od věrných a silných rukou nad jeho hlavou jest chráněna. Nikdy ještě nesestoupil král s trůnu, který lásce katolického svého lidu k církvi a papežovi porozuměl a jemu volně a svobodně nechal podle touhy jeho srdce volati: „K Římu, k Římu!“ — (Dle Histor. p. Blätter.)

Duchovní Budiček

+* Že si prý již zoufáš, milý čtenáři! dočtati se **celého** řebřítku do nebe letosního roku? Tak mi praveno — a nahlížím také, proč si tak stěžuješ. Uvšfať **mě** je snadno ti ho podati, jak ale **tobě** bude po něm pak skutečně kráčet do nebe?!

Předce uvšfať, abych trpělivost tvou příliš nenatahoval, podávám ti skutečně tímto uvšfaťky ostatní stupně **pofořy**, jak je sv. Otec Benedikt vypisuje: (tím spíše, an jsou uvšfaťky již snadnějši, nežli stupeň 6. a 7., na němžto již stojíš), na

tobě nyní bude, nejen tento celý měsíc, ale i budoucí rok, dá-li nám její milostivý Bůh dočkat, pilně a neuváveně v nich se cvičiti, tak dlouho, až ti zcela volně bude po nich k Bohu svému se dostati! Vysť vsťaf, drahoussťu! tu věc tak na lehkou váhu nebral, nemohu opomenouti i dnes ještě jednou zase notně spustiti vsťí silou a do srdce ti volati slova Kristova, že nás, jenž tak mnoho krásného a vzdělavacého čítáme a slycháme, tak snadno nepustí sv. Petr do nebe, pakli to vsťečo dle možnosti nezachováme aneb zachováti se alespoň nepřičiníme, kdezto přede tak mnohých a velkých milostí, daleko větších než mnozí ze spolublížních našich, nabýváme. Praví Pán (u sv. Luk. 12, 48): „Dobrá věc, komu jest mnoho dáno, bude mnoho požádáno, a komu mnoho poručili, od toho více požádají.“ Ano větších trestů budeme hodni nečiníce to, co jsme věděli, že se to Bohu líbí, nežli ti, jenž o tom ani nevěděli (12, 45): „Služebník zajiště ten, který poznal vůli Pána svého a nepřipravoval se a nečinil podle vůle jeho, bude bit mnohými (ranami), který pak nepoznal a věci trestu hodné činil, bude méně bit.“ A znáš snad hrozný výrok Páně (u sv. Mat. 11, 21. 22): „Věda tobě Korozaim, věda tobě Betsaida: nebo kdyby v Týru a Sidonu (t. j. mezi pohany) činění byli divové, kteříž činění jsou ve vás, dávno by byli v žití a v popeli pokání činili. Ale vsťaf pravím vám: Týru a Sidonu lehčeji bude v den soudný, nežli vám.“ ... Teby lépe jest něčeho nečísti, něčeho se neobzvídati? Nikoliv; tím bychom se připravili o větší slávu nebeskou, kterou ten dosáhne, kdo více činil na světe pro Boha; ale to je vsťeho wysťitá, že čím větších milostí nám Bůh uděluje, že tím více s nimi také máme spolupůsobiti, abychom se sv. Pavlem mohli vsťicni říci: „Milost jeho ve mně **neujítečná nebyla.**“ (1. Kor. 15, 10.)

Vizť pak sv. Otec Benedikt takto pokračuje v učení o pokore.

„Dsmý stupeň pokory jest ten, aby křesťan nic zvlášťního newyhledával a nečinil, leč co swaté ewandélium a příklady Swatých nám radí.“

Tento stupeň pokory nás učí, abychom při vsťí horlivosti křesťanské, při vsťelité bedlivosti a důkladnosti v zachování přitázání Božích přede žádných zvlášťností v mimořádných pobožnostech, viděných neb vytržených, a cvičených (jako bičování, spaní na zemi tvrdé atd.), ani v oděvu, ani v chůzi, ani v pohybech newyhledávali, ale dle možnosti zewnitř tak zcela se chovali, jako víme a čteme, že zbožní a swatí lidé ob jazyka se chovali, a jak nás to sv. ewandélium učí. Všdyť pak nezáleží dokonalost křesťanská ve viděných nebo vytržených, ba ani v přílišné přísůnosti života — ale, abychom obvyčejné své modlitby a práce a jiná zaměstnání deuntě dokonale plnili dle vůle Boží.

Tím více pak se musíme warovati takových obzvlášťností a výstředností, an je více méně jen k vůli chwále lidské konáme, ano snad — patrně-li to jest — pohoršení takovým jednáním dáváme. Poznati to můžeme z následujícího příkladu. V Cellie (v Asii mezi poustevníky) byla slavnost konána a mnoho poustevníků se shromáždilo k společnému obědu, ovšem také mezi poustevníky bývaly. I byl mezi jinými jeden bratr, jenž domácímu osvědčil: „Já nikdy nic teplého nepožívám jen soli.“ I řekl domácí sluhovi: „Přines tomu bratrowi trochu soli, on jiného nepožívá!“ Na ta slova vsťaf odvětil tomu výstřednímu bratru nejstarší z přítomných poustevníků: „Věpe bys byl učinil požívaje doma masitých pokrů, než aby tvá slova tolik bratrů bylo pohoršilo.“

Ovšem, zase nikdy nesmíme něco skutečně dobrého a chwalitebného dle příkladu Swatých opominati z bázně, abychom nezpyšněli; výbrž můžeme, ano máme je ve vsťem dobrém následovati — to vsťaf děj se co možná v skrytosti, aby (jak praví ewandélium)

almužna nasse a modlitba byla skrytá; „a Otec tvůj, kterých vidí w skrytě, odplatí tobě“ (Mat. 6, 4. 6). A musíme-li i před jinými jednati, řídme se dle zásady sv. Řehoře: „Tak buď i skutek (dobrý a špatný) veřejný, aby přede úmysl náš byl skrytý a dávající bližním svým skrze své jednání dobrý příklad úmyslem svým, jímžto jediné Bohu se chceme zalíbiti, hledejme skrytosti.“

Podobnou radu spasitelnou dal i stařícký opat nezkušenému ještě poustevníku, jenž ho jednou navštívil w čas, kde i jiní poustevníci u opata byli. S přichýstal všem skromnický oběd čočkový; náš poustevník vsaf umytký doma přísnému životu wzal jen jednou do úst a více nejedl. Po jídle zawolal si ho stranou stařícký opat a pravil: „Bratře milý! doma w skrytosti můžeš jebe přísněji žiti, přijdeš-li vsaf někam neukazuj spůsob svého života.“

Ano, milý čtenáři! w tom právě záleží to krásné umění špatných a dokonalých osob: doma w skrytosti co jen možná mnoho dobrého dokonalého konati a přísný vésti život, zevnitř vsaf a veřejně zcela obhčejně si počínati dle obhčejného žiwobytí správných křesťanů. Znáám mnohé, jenž veřejně wesele si počínají, we všem si přejí radosti (ovšem toliko „w Pánu“, jak praví písmo swaté), doma vsaf konají nejwroucnější modlitby, ano i hrbinské skutky kající a dokonalosti křesťanské. Snad pod mnohým statem skromným wisi — nejen sw. růženec a sřtapulír neb sw. medailie, ale i — (ovšem s dovolením zpovědníkovým) — roucho žíněné a pás kající! Tak buď i ty doma — přísným poustevníkem Swatým a andělům podobný, veřejně vsaf hleď bñti jako zcela obhčejný křesťan, na němž pranic nezáleží, a tak se chowati, budeš pemně státi na stupni 8. —

Pozoruji, že již snadno dowedeš se na tomto stupni udržeti, ano sám uahližš, že w tom těžkosti nijádné není. Ze wšeho, čemu jsme se již naučili o pokoře, wšwítá nám jasné, že tak a nejinak musíme jednati. Ze nám to nyní více jen připomínáním, powzbuzením, nikoli w vsaf obtížnou prací. A podobně, můj příteli, je to na ostatních 3 stupních, jež ti sw. Benedikt takto podává;

„Devátý stupeň pokory záleží w tom, aby křesťan jazyk držel na úzdě a „mluje mlčenliwost nemluwil, douď není tážán, an oswědčuje písmo (přisl. 10, 19.): „Mnoho mluwení nebývá bez hříchů“ a (Žalm 139, 12) „muž žwatlawý nepozwedne se „na zemi.“ Desátý — aby se tak snadno a mnoho nesmál, jelikož psáno jest: „Blázen „w smíchu powyssuje hlasu svého.“ (Sir. 21, 23.) A jedenáctý, aby křesťan, kdýž „mluwi, wolně a bez smíchu, pokorně a wážně mluwil a málo a jen co moudré jest; a „aby hlasu nikdy ke křiku nepowzneš, jakž psáno jest: „Moudrý w slowích se prouje „nemnohých.“

Z těchto slow sw. Benedikta poznáváš, milý příteli! že dášší znamení pokory jesti skromnost, zdrženliwost a mlčenliwost, jímžto na odpor jest žwástawost, honosení se a chlubnost, jakož i wšseliký hluk a okázalost w mluwení i smíchu a we všem jednání — tedy právě to, w čem si ty tak mnoho libuješ a co wšse je znamení pých a samolásky. Ano právě pro své mnoho mluwení bych si dovolil pochýbowati, že byš již dokonalým byl křesťanem; wždyť praví písmo swaté (Zaf. 1, 26): „Zdá-li se pat komu z wás, že jest nábožný, a nepojmá w úzdu jazyka svého, ale swobí srdce své, toho marné jest náboženství.“ Ale — namítáš — zdali tak mnoho na tom záležl, nemluwiti nic zbytečného? wždyť to není skoro ani žádný wšsední hřích? Bratříčku! sestřičko! musí na tom mnoho, přemnoho záležeti, wždyť praví sám Syn Boží, že „z každého slowa práždného (marného, wužitečného), kterěž mluwiti budou lidé, wydadí počet w den soudný.“ (Mat. 12, 36). A poněwadž to dobře wěděl sw. Benedikt a chtěl ti

en počet hrozny k soudnému dni unenšiti, proto tě dnes mocně pomzbujuje k mlčenlivosti, aby jsi **1.** nikdy nic marného, neužitečného nemluvil, ale vssecko, co mluvíš, aby bylo jen moudré, dobré, užitečné, buď k poučení neb potěšení jiných řečeno. Nesmíš se tedy domýšleti, že by mlčenlivost záležela w tom, nikdy nemluwiti, nhybrž jako každá jiná cnost má w tom svůj základ i „vssecko w čas“, w patřičný čas mluwiti, w patřičný čas mlčeti. Toť jest ono veliké učení Swatých, o kterém prosil jalmista Páně w slowích (Žalm 140, 3): „Polož Hospodine stráž ústům mým, a dvěře w ústol rtům mým.“ Dvěře se svým časem otwírají ale také svým časem zůstanou zawřeny . . . a tak má býti s ústy našimi a s jazykem našim. Neboť jako chybeno jest mluwiti, když by třeba bylo mlčeti, rovněž tak velikou chybou by bylo **mlčeti, když je zapotřebi mluwiti**, tak že pravdou jest, co praví písmo (kaz. 3, 7): „Jest čas mlčení a čas mluwení.“ Udává vsřak mlčení na prvním místě, poněwadž pravidelně wíce máme mlčeti a poslouchati, nežli mluwiti, nebo co se neřeklo, může se vždy ještě říci; řeklo-li se vsřak co nemělo býti řečeno, nebá se wíce wylti zpět; což i přiroda sama na rukú nám dává, an máme dvě usi, jeden vsřak toliko jazyk. Za tou příčinou cwičili se swati a swětice Boží tak dalece w mlčenlivosti, že učili a jednali dle napomenutí sw. Benedikta, jež i tobě dnes podává, aby jsi totiž **2.** nemluvil, dokud nejsi tázán . . . což owšem wztahuje se wíce na služebné dítky a poddané, kteří vždy dle tohoto pravidla řídití se mohou; jinak ale představení a rodiče, kteří se ale nicméně podobně mají w mlčenlivosti a zdrženlivosti cwičiti.

A jelikož wím, milý příteli a jmenowitě ty howorné pohlawí ženštké (w tomto ohledu wěru „slabé“ stwoření), že ti nebude sřtobiti ještě wíce o mlčenlivosti a sřromnosti wěděti, poslyš dále, jak se na uvedených těchto stupních pokory udržeti:

1. Dřiwě nežli promluvíš, rozwaž dobře a moudře, co chceš říci. Jazyk je za zubů a pysků jako za zděmi, aby se nám již tím k paměti přiwedlo, že nemáme tak snadno mluwiti, ale vždy s jistou obtíží a teprw po chvíli (po otwření úst); jazyk má dále 2 jízky, z nichžto jedna webe k srdci, druhá k mozku, na znamení, že vssecko co mluwíme má jíti od srdce a z rozumu; anebo jak praví sw. Bernard: „Jazyk má kořinky w srdci, aby člověk uwažowal, že má mluwiti, co w srdci dobrého uwažil . . . , jakoby sama přiroda chtěla ukázati, že srdce a ústa mají souhlasiti.“ Ještě krásněji praví sw. Wincenc, že w mluwení a otwírání úst máme tak opatrní a jaksi lakomí do slow býti, jakobychom prý sáček otwírali k placení; máme prý pozorní býti, abychom se nepřepočítali a snad wíce nebalí nežli co zapotřebí jest.“ A sw. Ammon dokládá, „že vždy a při každé řeči máme dřiwě s Bohem se poraditi a pak jen potud mluwiti, abychom wyplnili wůli Boží.“

2. Mluw vždy nejen věci dobré, ale též k dobrému účeli, nikoliw z pokrystwí neb z marnosti anebo snad wšoké, učené řeči, by tě jiní drželi za učeného, moudrého nebo Bůh wí co za dokonalého člověka (*quod et concionatores observent ne alias sine merito sermocinentur.*)

3. „Uwažuj vždy, kdo jsi ty, jenž mluvíš, ke komu a před kým mluvíš!“ sw. Basil. „Mladší mají před starším, jmenowitě před kněžími vždy mlčeti a jen jsou-li tázáni, mluwiti; toť znamení sřromnosti.“ Sw. Bernard.

4. Mluw vždy jen w patřičný čas; neboť i ta nejlepšší řeč webe-li se w nečas, je dle slow moudrého w písmě Božím chawná, ale w čas webena je krásná a potěšná. Proto nikomu nepadej do řeči — to prozrazuje málo sřromnosti; neodpowídej dokud si vssecko nejlýšsel; neodpowídej, když je jiný tázán, neodpowídej prwní, když je wás wíce tázáno, leč by jsi byl nejstarší, jinak by to dle slow sw. Basila bylo znamení